JASPER KENT

SON AYIN

GERİLİM

JASPER KENT

SON AYIN

Rusya, 1917.

Dünyanın şimdiye kadar çördüğü
en büyük savaşı.
Bu savaştan insanoğlunun hiç karşılaşmadığı
en büyük canavar ortaya çıkacaktı...

Çeviri: Samim Sakacı

can

JASPER KENT

Son Ayin

The Last Rite, Jasper Kent
© 2014, Jasper Kent
© 2015, Can Sanat Yayınları A.Ş.
Bu eserin Türkçe yayın hakları Transworld Publishers ve Anatolialit Telif ve Tercümanlık Hizmetleri Ltd. Şti. aracılığı ile alınmıştır.
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncın yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Haziran 2015
Bu kitabın 1. baskısı 4000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Seçkin Selvi

Düzelti: Mert Tokur, Aylin Samancı
Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Tasarım (www.lom.com.tr)
Kapak resmi: © Paul Young / Artist Partners Ltd.

Kapak baskı: Azra Matbaası
Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2
Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul
Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Ayhan Matbaası
Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. Gelincik Sokak No: 6 Kat: 3
Güven İş Merkezi, Bağcılar, İstanbul
Sertifika No: 22749

ISBN 978-975-07-2571-5

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.
Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com
Sertifika No: 31730

JASPER KENT

Son Ayin

ROMAN

İngilizce aslından çeviren
Samim Sakacı

can

Jasper Kent, 1968'de Worcestershire'da doğdu. Cambridge'te fen ve doğa bilimleri öğrenimi gördü, kuramsal fizik dalında uzmanlaştı. Bir süre serbest yazılım danışmanlığı yaptıktan sonra, yaklaşık yirmi yıl müzikal tiyatro alanında oyuncu, müzisyen, yönetmen ve besteci olarak çalıştı. *Writer's Cramp (*Yazar Krampı), *Malvolio's Revenge* (Malvolio'nun İntikamı), *The Promised Land* (Vaat Edilmiş Toprak), *Remember! Remember!* (Hatırla! Hatırla!) adında dört müzikli oyun yazdı. Sussex'te yaşayan Kent, büyük ününü edebiyat alanında yaptı. Tarihî fantezi roman türünde bugüne kadar yazılmış tüm kitaplar arasında altıncı büyük yapıt olarak seçilen *Oniki, On Üç Yıl Sonra, Çarın Laneti* ve *Halkın İradesi, Danilov Beşlemesi*'nin ilk dört kitabıydı. *Son Ayin,* dizinin beşinci ve son kitabı.

Jasper Kent'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Oniki, 2010

On Üç Yıl Sonra, 2011

Çarın Laneti, 2012

Halkın İradesi, 2014

P. K. için...

Yazarın notu

Ölçüler

Çar Büyük Petro, Rusya İmparatorluğu'nun ölçü sistemini büyük ölçüde İngiliz sistemine dayandırmıştır. Bu nedenle bir *diuym* tam olarak bir ince eşittir (metinde İngilizce sözcük kullanılmıştır), *ayak* için de hem İngilizcede hem de Rusçada aynı sözcük ve ölçü kullanılmaktadır. *Verst*, bir kilometreden biraz daha uzun bir uzaklık birimidir.

Tarihler

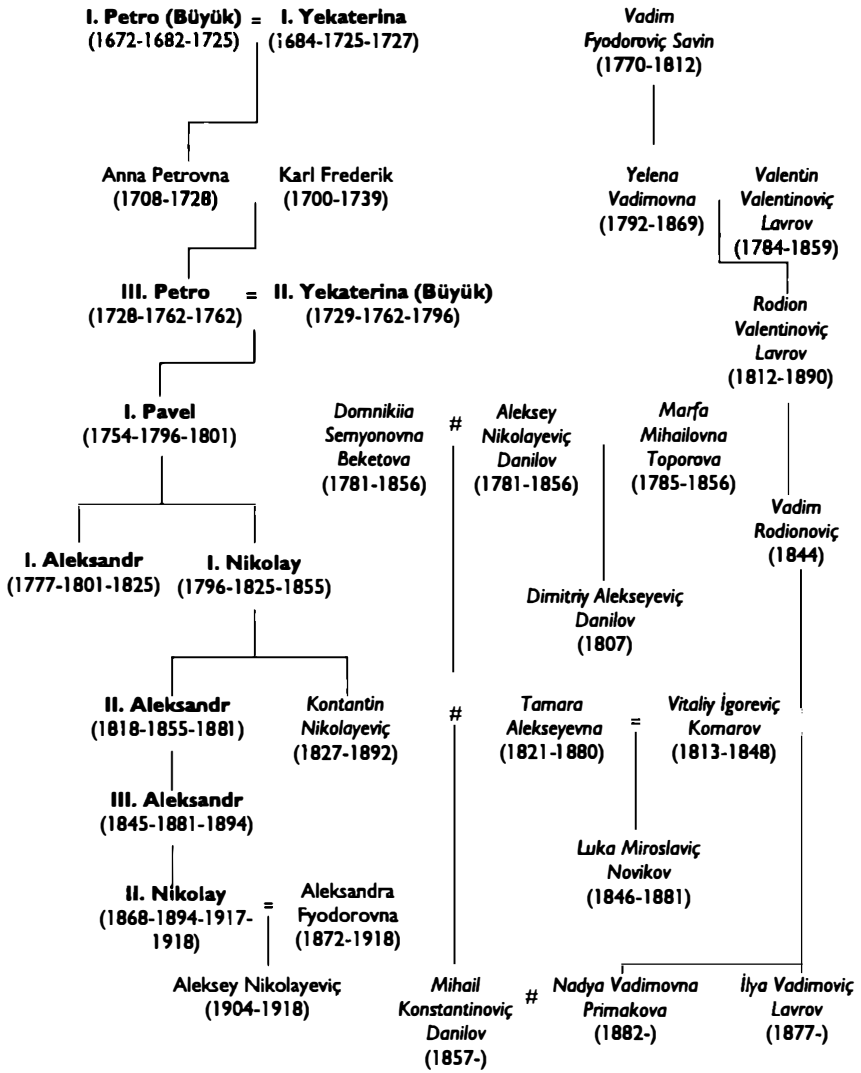
XX. yüzyılın ilk kısmında Ruslar tarihlerini eski Jülyen takvimini esas alarak yazmaktaydı ve 1910'larda bu takvim Batı Avrupa'da kullanılan Gregoryen takviminin on üç gün gerisinden gelmekteydi.

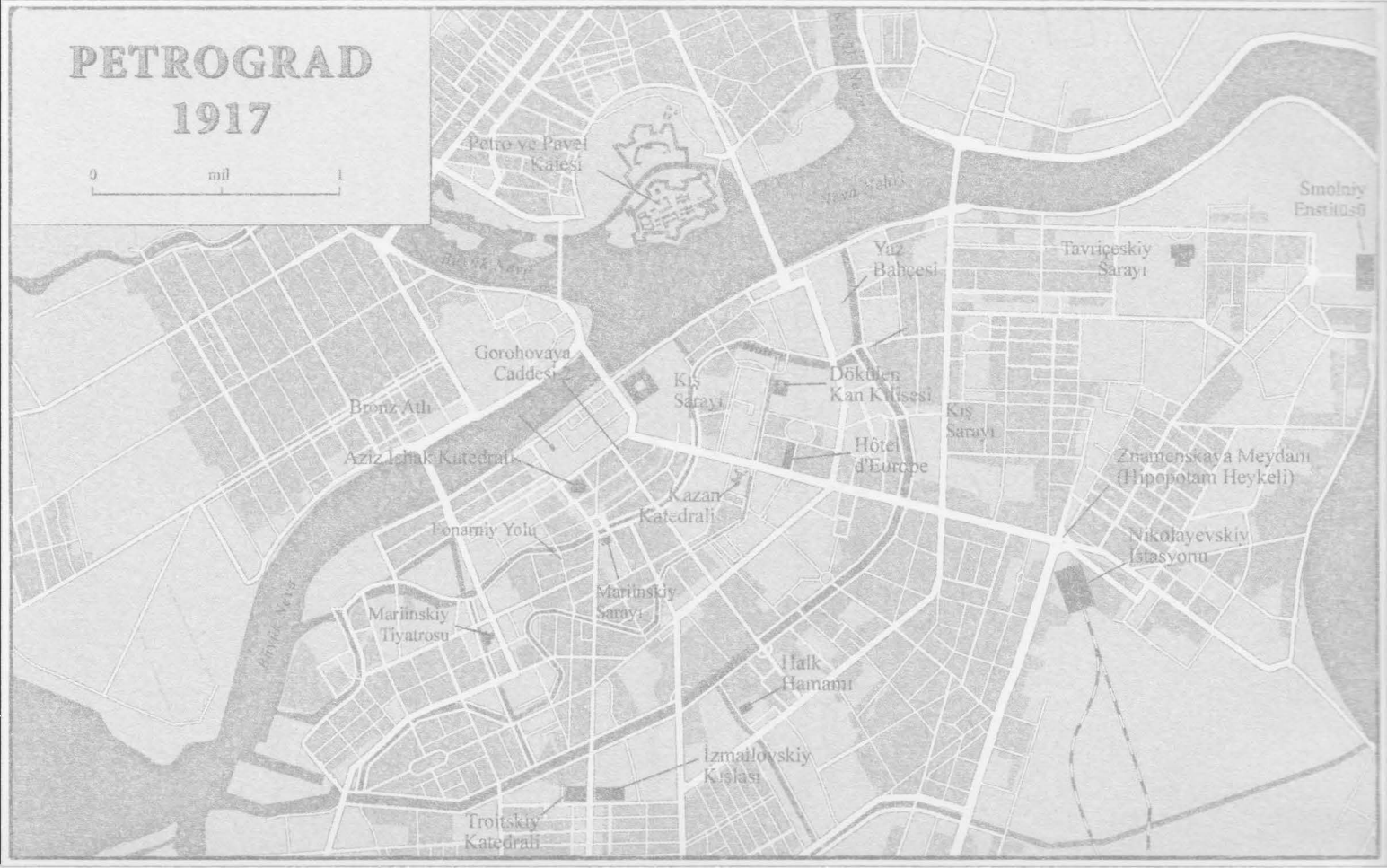
Metinde Rusya'da geçen olayların tarihleri Rusların kullanım şekliyle verilmiştir ve böylece, örneğin Çar II. Nikolay'ın tahttan iniş tarihi Batılı tarih kitaplarında 15 Mart olarak geçerken, kitapta 2 Mart 1917 şeklinde verilmiştir. Rusya 14 Şubat 1918'de Gregoryen takvimine geçmiştir ve o zamandan beri Rusya'da ve Batı'da aynı tarihler kullanılmaktadır.

Mihai Adascalitei ve Hildegard Wiesehoefer'e sırasıyla Romence ve Almanca ile ilgili tavsiyeleri için teşekkür ederim.

Romanov ve Danilov Ailelerinin Kısmi Soyağacı

Tahta geçen çar ve çariçelerin adı siyah olarak yazılmıştır.
Kurgusal karakterler italik olarak yazılmıştır.
Evlilik dışı ilişki # işareti ile gösterilmiştir.
Tarihler, doğum-(tahta geçme)-(tahttan inme)-ölüm tarihleri biçimindedir.

PETROGRAD
1917
0
mil
1
Petro ve Pavel Kalesi
Yaz Bahçesi
Tavriçeskiy Sarayı
Smolniy Enstitüsü
Gorohovaya Caddesi
Kış Sarayı
Dökülen Kan Kilisesi
Bronz Atlı
Aziz İshak Katedrali
Hôtel d'Europe
Kazan Katedrali
Znamenskaya Meydanı (Hipopotam Heykeli)
Nikolayevskiy İstasyonu
Konarniy Yolu
Mariinskiy Sarayı
Mariinskiy Tiyatrosu
Halk Hamamı
İzmailovskiy Kışlası
Troitskiy Katedrali

Korkaklar ölmeden önce birçok kez ölür;
Yiğit ölümü yalnızca bir kez tadar.
Şimdiye kadar duyduğum bütün şaşırtıcı şeyler
arasında
Bana en tuhaf görüneni,
İnsanların ölümün, o kaçınılmaz sonun,
Ne zaman olursa olsun
Geleceğini görmekten korkmasıdır.

SHAKESPEARE, *Julius Caesar*, II. Perde, II. Sahne

Öndeyiş

Bir Anadolu Halk Masalı

Diocletianus ve Maximianus müşterek imparatorluğunun on sekizinci yılında, Nisan ayının yirmi üçüncü günü, Nikomedia[1] şehrinde Gerontius'un oğlu ve halkın koruyucusu George şehitlik mertebesine ulaştı; inancını inkâr etmeyi reddettiği için başı kesilmişti. Bu fedakârlığından dolayı övgülerle aziz ilan edildi. Böylece 23 Nisan'daki ölümünün yıldönümleri Aziz George Yortusu olarak kutlanmaya başladı. Ama şöhretinin nedeni ölümü değildir.

George canavarı bundan çok önce, Roma İmparatorluğu hızla genişlediği sıralarda öldürerek ün kazanmış ve tarihe geçmişti. İmparatorun emri üzerine Libya vilayetine gönderilmişti ve kölesi Pasicrates'le birlikte seyahat ederken günün birinde yolu kimilerinin Lasia, kimilerinin de belki Cyrene'yi kastederek Silene diye adlandırdığı şehrin civarına düştü. Orada rastladığı bir münzevi, George'a şehrin üzerindeki laneti anlattı.

"Buraya yakın bir yerde, yeryüzü kadar büyük, deniz kadar derin bir gölün sularının altında bir canavarın, insanlardan haraç alan bir ejderhanın sığınağı vardır," dedi münzevi. "Canavar beslenebilsin diye ona her gün sürülerinden iki koyun vermek zorundadırlar. Direnmeleri mümkün

1. M.Ö. 264 yılında Bitinya Kralı I. Nikomedes tarafından kurulmuş olan şehir. Bugün bu bölgede İzmit şehri bulunmaktadır. (Ç.N.)

değildir. Onlara ne söylenirse yaparlar; çünkü reddedecek olurlarsa ejderhanın derinlerden çıkıp gelerek şehrin üstüne çökeceğini ve onu nefesiyle yıkacağını bilirler. Canavar çoğu yaratığın yaptığı gibi nefesiyle ateş püskürtmez. Onun soluğu zehir saçar; bu, söndürülebilen alevlerden çok daha kötü, öldürücü bir havadır. Ejderhanın nefesini soluyanlar, şahit olanların tarif edemeyeceği kadar büyük acılar çekerler."

"Günde iki koyun düşük bir bedel gibi görünüyor," dedi George.

Yaşlı adam omzunu silkti. "Kralımızın feda etmeye hazır olduğundan daha yüksek. O yıllarca haracını ödedi ama sonra kıtlık başladı, sürüler giderek küçüldü ve insanlar iki koyun bile veremez oldu. O yüzden artık insanları, kralın tebaasından birini kurban ediyorlar ki bu da canavarı pek sevindiriyor. İblisin önünde herkes eşit. Kura çekiliyor. Herkes seçilebilir: genç, yaşlı, erkek veya kadın. Ama bugün bu görev kralın kızı Prenses Sabra'ya düştü. Kral bunu önlemeye çalıştı ama halk son derece kararlı. Prensesin herkesi bağlayan yasaya itaat etmesinde ısrar ediyorlar. Adaleti babasından daha iyi bilen prenses de bunu istiyor."

Münzevi başını kaldırdı ve düzlüğün ötesindeki suya doğru işaret etti. "Bak! Prenses ve maiyeti şimdi iblisin beklediği yere gidiyorlar. Çok uzun sürmez."

Ama bu öykü; ejderhanın açgözlülüğü, halkın kralına karşı nankörlüğü ve kızının itaatsizliği George'un içinde yalnızca öfke uyandırdı. Halkın koruyucusu, atına atladı ve onu hızla göle sürdü. Sabra'yla beraberindekileri geçti ve onlara bağırarak durmalarını, canavarla yalnızca kendisinin yüzleşeceğini söyledi. Bazıları onun dediğini yapacağına inanarak, diğerleriyse bu yabancının sadece günü kurtarabilecek olsa bile büyük bir fedakârlıkta bulunduğunu düşünerek kendilerine söyleneni yaptılar.

Aziz, kıyıya yaklaşırken atını yavaşlatarak suya göz gezdirdi ve onun sakin derinliklerinde canavarı aradı. Biraz sonra gölde bir çalkantı oldu ve o gün hava serin ol-

masına rağmen su kaynamaya başladı. Sonra su yüzeyi yükselip ortadan ayrıldı ve yarı ejderha yarı yılan bir canavar meydana çıktı. George'a tepeden bakıyordu, vücudunun uzunluğu azizin boyunun beş misliydi ve geri kalanı hâlâ dalgaların altında olduğundan görünmüyordu. George başını kaldırıp canavarın gözlerine baktığında onun bir hayvan olmadığını anladı; aşağılık bile olsa Tanrı'nın yarattığı bir şey değildi o. Aşağıdaki alevlerin arasından yeryüzüne patlayıp fışkıran şeytanın bir tezahürüydü. Karşısındaki canavar belki gerçekten de Aziz Yahya'nın "Vahiy"inde sözü geçen yaratıktı.

Korkmuş görünen George atını çevirip suyun kenarından uzaklaştı. Ama bunu yapmasının nedeni korku değildi. Birazdan arkasına döndü ve ümit ettiği şeyi gördü; canavar güç alanı olan sudan çıkmış ve onu insanların dünyasına kadar izlemişti. George eliyle dengelediği mızrağını öne doğru tutarak demir ucunu su canavarının kalbine nişanladı. Sonra atını mahmuzladı ve hücuma geçti. Canavar başını geriye çekerek derin bir nefes aldı ve sonra ölüm saçan nefesiyle devasa bir zehirli bulutu dışarı püskürttü. Ama George vazgeçmedi. Atını ileri sürerken zehirli havayı solumamak için sözcükleri bir saniye bile aralık bırakmaksızın sıralayarak dua etti. Böylece öldürücü duman vücuduna girmeyi başarsa bile kutsal kelimeler onu zehirden koruyacaktı.

Ve böylece George, yaratığın gölgesinin altına kadar ulaşabildi. Onun mızrağı esaslıydı; canavarın zırhının mızrağı paramparça etmesine rağmen, demirden yapılmış ucu zırhın pullarının arasından geçip canavarın kalbine saplandı ve ruhunu geldiği yer olan cehenneme geri yolladı. Fakat yaratık ölürken bile başı çırpınmaya devam ettiğinden dişleri azize rast gelip onu yaraladı. Ufacık bir yaraydı, George'un canı fazla yanmadı ve kısa zamanda iyileşti. Ama hem kendisi hem de çocukları ve onların çocukları o yarayı hiç unutmadı.

Sonra George, Lasia şehrine gitti ve orada yaptıklarından dolayı onurlandırıldı. Kral nasıl bir ödül istediğini

öğrenebilmek için ona yalvardı, bunun üzerine George sadece Lasia halkının Hıristiyan olmasını istedi, kral da bunu mutlulukla kabul etti. O gün kadınlar ve çocuklar hariç yirmi bin kişi vaftiz edildi. Kral, Aziz George'un ve Meryem Ana'nın onuruna bir kilise yaptırmıştı ve bu kilisenin sunağından hâlâ suyu bütün hastalıkları iyileştiren doğal bir pınar akar.

Ama bu George'un öyküsü değildir. Katlettiği canavarın, kurtardığı prensesin, hatta bütün bunların doğru olduğunu öğrenmemizi sağlayan kişi olan kölesi Pasicrates'in öyküsü bile değildir. Bu, George'un ejderhayı öldürmek için kullandığı, hepsinden daha uzun hayatta kalan ve şimdiye kadar bir ismi bile olmamış mızrağın öyküsüdür.

George onurlandırılmak üzere Lasia'ya dönerken ardında bıraktığı yıkımla ilgilenme görevi Pasicrates'e düştü. Pasicrates ortalığa göz gezdirdi ve efendisiyle gurur duydu. Canavar ölmüştü. Mızrak kırılmıştı. Ama Pasicrates bakarken canavarın zırhının pullarının arasından mızrağın ucunun göründüğünü fark etti. İleri uzanıp mızrağın ucunu tutarken bir ayağını da canavarın göğsüne koyarak destek aldı. Biraz uğraştıktan sonra mızrağı çıkarmayı başardı; bu, tıpkı Arthur'un kılıcı kayadan çekip çıkarmasına benziyordu ama o öykü henüz yazılmamıştı.

Pasicrates ödülüne baktı. Geriye çok az bir kısmı kalmıştı; bir insanın önkolundan daha kısa bir parçaydı ve Pasicrates'in kolları da uzun sayılmazdı. Mızrağın demir ucu canavarın kalbine saplı olarak kalmıştı ama Pasicrates'in elinde tuttuğu ahşap kısım da biraz sivriltilmişti ve üzerinde yaratığın kanı vardı. Güzel bir hatıra olacaktı; mızrağın gölün kıyısına saçılmış olan diğer parçacıklarından çok daha iyi olduğu kesindi. Başkaları onları toplayıp kutsal nesneler olarak satabilirlerdi fakat Pasicrates'in elindeki mızrağın canavarı öldürmüş olan gövde kısmıydı. Ve o bunu satmayacaktı. Onu öyküsünün, ki bu da efendisi Halkın Koruyucusu George'un öyküsü demekti, yazılacağı zaman gelene kadar saklayacaktı.

Pasicrates, George Nikomedia'da şehit düşene kadar

onunla birlikte seyahat etti. Ama bir köle efendisinin inancından sorumlu tutulamazdı ve böylece Pasicrates, Aziz George'un hayatını yazabilecek kadar uzun yaşadı. Nikomedia'dan ayrıldı, Anadolu'yu baştan başa geçerek kutsal topraklara ulaştı ve sonunda Akdeniz kıyısındaki, Kudüs'ün pek uzağında olmayan Aşkelon şehrine yerleşti. Orada öldü ve kendisine yaptıkları bütün iyiliklere bir teşekkür olarak mızrak da dahil, sahip olduğu her şeyi şehirdeki yaşlı Karaylara bıraktı. Mızrak neredeyse sekiz yüzyıl boyunca orada kaldı.

Ve o zaman zarfında mızrak kaçınılmaz bir şekilde içinde bulunduğu şehrin ismi olan "Aşkelon" veya Haçlıların şehri ve kutsal emaneti ele geçirdikleri zaman telaffuz ettikleri şekliyle "Ascalon" adını aldı.

1099 yılında Aşkelon, Hıristiyan şövalyelerin eline geçti ve bütün diğer ganimetler gibi Ascalon da oradan götürüldü. Haçlıların çoğu –Ahit Sandığı[1] veya Kutsal Kâse[2] gibi– kutsal emanetler arıyordu ama hiçbiri ellerinde tuttukları şeyin ne olduğunu anlamamıştı. Birkaçı onu asıl çarmıhın bir parçası sanmış olabilirdi ama Filistin'de, hatta bütün Avrupa'da pazaryerlerinde buna benzer şeyleri bol miktarda bulmak mümkündü.

Aşkelon'daki yaşlı Karaylar hazinelerinin ve esir alınanların geri verilmesi için yalvardılar ve halktan topladıkları parayı fidye olarak vermeyi teklif ettiler. İstediklerinin hepsini elde edip edemediklerini kimse bilmiyor ama Haçlılar Yahudileri düşman olarak görmüyordu ve böylece Ascalon geri verildi.

Ama mızrak, adını taşıdığı şehirde uzun kalmadı. Karaylar dağınık bir topluluktu ve her yerin kargaşa içindeki kutsal topraklardan daha güvenli olduğunu bildiklerinden mülklerini dünyanın her yerindeki soydaşlarına bölüştürdüler. Ascalon, Karadeniz üzerinden kuzeye, yüksek dağların tepesinde Çıfıt Kale adıyla bilinen bir kaleye

1. İçinde "On Emir" tabletleri bulunan sandık. (Ç.N.)
2. Hz. İsa'nın son yemeğini yediği kâse. (Ç.N.)

gönderildi. Orada yaşayan Karaylar Babil Sürgünü[1] sırasında kaya evlere yerleşmiş olduklarını iddia ediyorlardı ama buna inananlar azdı. Kırım Hanlığı orada yaşamalarına göz yumuyordu ama Ascalon o toprakları yöneten Tatarlardan saklanamazdı ve çok geçmeden tekrar ortadan kayboldu.

Tam da tarihin sislerinin dağılmaya ve saklı sırların görünür hale gelmeye başlamasını beklediğimiz bu noktadan itibaren öykü giderek belirsizleşiyor. Ascalon daha sonra Hister ya da Tuna adıyla bilinen nehrin kıyısındaki Buda'da ortaya çıktı. Bu, Haçlılar tarafından Aşkelon'dan alındıktan 370 ve Çıfıt Kale'ye geldikten 200 yıl sonraydı. Buda'ya nasıl ulaştığı bilinmemektedir fakat Konstantinopolis'in çok yakın geçmişte Müslüman ordularının eline düşmüş olması nedeniyle bunun bir rastlantı olmaması muhtemeldir, ayrıca mızrağın Çıfıt Kale'den Roma İmparatorluğu' nun antik başkentine götürülmesi de büyük bir yolculuk sayılmaz. Mızrağı oradan Buda'ya getirenin kim olduğu bilinmemektedir fakat bazıları onu Buda'dan alıp Viségrad'a götüren kişinin Büyük Rus prensinin temsilcisi olan Fyodor Kuritsin olduğu iddia edilmektedir. Kuritsin'in o sıralarda Macaristan'da olamayacağını söyleyenler de vardır ama Viségrad'da bulunan kaledeki tek mahkûmun kimliği konusunda kimsenin şüphesi yoktur.

Bir zamanlar Eflak voyvodası olan ve sonraları Tepeş adıyla anılan Prens Vlad, arkadaşı olduğunu düşündüğü bir adamın ihanetine uğramıştı; bu, başına ne ilk ne de son kez geliyordu. Macaristan'a sığınmak için gelmiş ama onun yerine zindana atılmış, orada arkadaşsız ve yalnız bırakılmıştı. Rus Boyar'ı kendisini ziyaret ettiği ve onunla nazikçe konuştuğu zaman bu adama güvenmeye başlaması bir mucize sayılabilir miydi?

Kuritsin –ya da her kimse– Eflak prensine üzerinde hâlâ ejderhanın kanının izleri olan Ascalon'u gösterdi ve

1. Babillilerin M.Ö. 598-597 ve M.Ö. 587-586 yıllarında Yehuda Krallığı'nı fethetmesinden sonra Yahudilerin Babil'e sürgün edilip orada alıkonulduğu dönem. (Ç.N.)

onun sahip olduğu gücü anlattı. Rus elçisinin ifşaatta bulunmak için kendine göre nedenleri vardı; fakat bu, bahsettiği büyünün gerçek olmadığı anlamına gelmezdi. Uzun saatler boyunca Vlad'ın yanında kalıp konuştu ama sonunda onu Ascalon'la ve izin vermeye cesaret edebilirse mızrağın onun için neler yapabileceğine dair bilgilerle baş başa bıraktı.

Tepeş, zindanda geçirdiği on iki yıldan sonra serbest bırakılma konusunda –hiçbir konuda– umut besleyememenin derin çaresizliği içinde Ascalon'u eline aldı. Bir anlık tereddüdün ardından onunla Kuritsin'in tarif etmiş olduğu ayini yaptı. Vlad, tam Boyar'ın anlattığı gibi ölümsüz oldu. Ve aynı anda, tam Kuritsin'in önceden bildiği ama hiç söylemediği gibi, cehenneme indi.

ŞUBAT

I. Bölüm

"Hipopotam!"

Bu haykırışa meydandaki insanların kasvetli ruh haline pek uymayan ama onların sıkıntısını fazlasıyla yansıtan bir gülme sesi eşlik etmişti.

Dönüp baktım. Etrafım tıklım tıklım insan doluydu. Geldiğimiz zaman böyle değildi ama iki-üç düzine atlı polis yavaş yavaş yaklaşıp birkaç yüz kişilik kalabalığın etrafını çevirmişti. Bir yanda atlı bir Kazak grubu bekliyordu. Eğer polisler bizimle başa çıkamazsa yardımı pek uzakta aramaları gerekmeyecekti.

İlk başta kimin konuştuğunu görememiştim fakat birden haykırışını duyduğumu gören genç bir fabrika işçisi ile göz göze geliverdim. Onayladığımı ifade eden kısa bir gülümsemeyle karşılık verdim ve kaba görünmemek için bunun yeterli olmasını ümit ettim. Her ne kadar bu insanlarla dayanışma içinde olduğumu ifade etmek istiyor olsam da –başka ne için buraya gelmiş olabilirdim ki?– onlarla birlikteyken kendimi huzurlu hissedemiyordum. Bu modern devirde –1917'de– bile Rus toplumunda mevcut olan her tür çatlakla –yaş, servet, sınıf– ayrılmıştık birbirimizden. İki farklı ulustandık. Hipopotamla ilgili şaka ilk duyduğumda eğlenceliydi fakat sonraları giderek sıkıcı olmuştu, en azından benim için ama görünüşe göre herkes için değil.

Adam beni mükemmel bir şekilde okudu ve kendisini yanlış değerlendirdiğimi gösterdi.

"Hayır," dedi; artık bağırmıyordu ama sesi korkmuş kalabalığın uğultusundan daha yüksekti. "Oraya yazılmış olanı kastediyorum."

Heykelin kaidesindeki bir yeri işaret ediyordu. İnsan kalabalığını yara yara onun yanına gittim. Muzaffer bir edayla sırıttı ve başıyla aşağı doğru işaret etti. İşaret ettiği yeri görür görmez gidişatın yönünün değiştiğini anladım, zafer kaçınılmazdı.

Гиппопотам
Gippopotam

Ağır, planlanmış darbelerle heykelin kaidesine kazınmıştı. Başımı kaldırıp heykele baktım. Yakıştırma tamamen yerindeydi. Bu, Çar III. Aleksandr'ı ve onun otokrasisinin gücünü göstermek için yapılmış bir heykeldi ama sadece ağır, bitkin, çaresiz bir atın üstünde oturan ufak tefek, şişman, önemsiz bir adamı tasvir ediyor gibi görünüyordu. Atın Rus halkını temsil ettiği fikrini anlamak zor değildi ama asıl popüler olan, o bodur ve acınası hayvanı tarif etmek için kullanılan "hipopotam" tabiriydi. İlk dikildiğinde at, çar ve kaidesiyle birlikte heykeli tasvir eden bir kısa şiir dolaşmıştı ortalıkta:

Burada bir şifonyer duruyor
Şifonyerin üstünde bir hipopotam
Onun üstünde de bir budala oturuyor

Bakan herkes bunun saçmalığını görebiliyordu ama yine de Aleksandr'ın oğlu Nikolay babasının ölümünden on beş yıl sonra heykeli sergilemekten mutlu olmuştu. Heykelin anafikri Rus halkına çarın sarsılmaz ve gücünün değişmez olduğunun anımsatılmasıydı. Ama halka bunu hatırlatmanın gereği yoktu. Zaten biliyorlardı. Hayatlarının her gününde tecrübe ediyorlardı. Katlanılabilir du-

rumda olanlarımız bile hiçbir şeyin değişmeyeceğini biliyordu. Her yeni çarla birlikte ümitleniyor, sonra da hüsrana uğruyorduk. Kimse Çar II. Nikolay'ı babasının kaba gücüne sahip birisi olarak görmüyordu. Aleksandr kendisinin sarsılmaz olduğuna inanmakta haklı olabilirdi. Nikolay'sa kendisinin kesinlikle öyle olduğuna inanıyordu fakat bütünüyle hatalıydı.

Kısa bir kahkaha attım. Hâlâ yanımda duran fabrika işçisi bunu duvar yazısına bir tepki olarak yorumlayabilirdi ama öyle değildi. Kendime ve zihnimde o ikisini Çar Aleksandr ve Çar Nikolay olarak adlandırmama gülüyordum. Kendimden bile o basit gerçeği, yani aileden biri olduğumu ve III. Aleksandr'ın kuzenim olduğunu saklamaya mı çalışıyordum?

"Bu son uyarıdır. Verin onu."

Bu polis komiserinin sesiydi. Bahsettiği şey ise kalabalığın yukarı kaldırdığı bir kızıl bayraktı. Önceleri en öndeydi fakat jandarmalar onu ele geçirmeye çalıştıkları zaman grubun merkezine doğru gelmişti. Bayrağı taşıyan kişilerin mi yerlerini değiştirdiğini yoksa elden ele mi verdiklerini görememiştim ama artık dört bir yanındaki insan bedenlerinden oluşan kalkanlar koruyordu onu. Bayrağı mermi ve kılıçlara karşı uzun süre koruyabileceklerinden kuşkuluydum. Üzeri yazılı bir afiş gibi düzgün durmuyordu ama tek başına rengi yeterliydi. Tarihi 1848'e, devrimler yılına, belki daha da gerilere uzanıyordu. Her iki taraf da onun anlamını biliyordu. Rusya'da 1848'de bir devrim olmamıştı ve şimdi kaybedilen zamanı telafi ediyorlardı.

"Gel de al!" diye bağırdı birisi kalabalıktan. Komiser tereddüt etti. Yapmayı planladığı şeyin tam da bu olduğuna kuşku yoktu ama şimdi de emirleri sanki ayaktakımından alıyormuş gibi olacaktı. Bu ikilemi pek fazla dert etmedi. Atının başını çevirip bizden uzaklaştı ve garın önünde at üstünde bekleyen adamlarının yanına gitti. Herhangi bir emir verdiğini, hatta bir el işareti yaptığını bile görmedim ama hemen sonra geri döndü ve hepsi birlikte sağ el-

lerinde ileri uzattıkları kılıçlarıyla hücuma geçtiler. Bu, Petersburg'daki bir meydandan çok Kırım'daki bir savaş alanına uygun bir manzaraydı. Ama burası Saint Petersburg değildi. Burası son üç yıldır Petrograd'dı. Ve Petrograd'ın artık çok farklı bir yer olduğu ortadaydı.

Ben kalabalığın arka tarafına yakındım, o yüzden şimdilik güvendeydim. Heykelin etrafındakilerden hiçbiri yerinden kımıldamadı. Öndekilerden bazıları –belki yarısı– dönüp kaçmaya çalıştı ama arkalarındaki protestocu sıraları kımıldamadığından bir yere kaçamadılar. Birkaçı ileriye doğru koşup hücuma kalkmış atların arasından geçerek kaçmaya çalıştı. En azından bir tanesinin –bir kadındı– ezildiğini gördüm. Belki de bazıları başarmışlardı.

Atlar artık aramızdaydı. En öndeki protestocu hattı yarıldığında tıpkı bir patlama sonrasında olduğu gibi bütün kalabalığın üzerine yayılan hareket dalgası neredeyse bana çarpacak kadar yaklaştı. Ondan uzaklaşmak için geri çekilirken ben de arkamdakilere çarptım, böylece dalga arkamda duran insan yığınlarına doğru yayılmaya devam etti. Önden gelen çığlıkları duyabiliyor ve kalkıp inen polis kılıçlarını görebiliyordum. Darbelerin nereye indiğini çıkaramıyordum ama kılıçlar tekrar inmek üzere her kalktığında üstlerinde daha fazla kan oluyordu. Polislerin, protestoların üstesinden böyle geldiğini duymuş ama gözlerimle görmemiş ve gerçekten inanmamıştım. Eğer inansaydım buraya geleceğimden kuşkuluydum. Bu, etrafımdakilerin çoğu için de geçerliydi; tek yapacakları durup seyretmek olsa polisle karşı karşıya gelecek kadar cesaretimiz olurdu ama şimdi kaçma zamanıydı.

Dönüp koşmaya başladım fakat etrafımdakiler daha hızlıydı. Bir dirsek beni sola doğru itti. İçgüdüsel olarak özür dilemek arzusuyla döndüm fakat bir başkasının –benden daha uzun boylu bir denizcinin– yoluna çıkmıştım. Beni yere devirdiğini bile fark etmedi. Ayağa kalkmaya çalıştım ama bir diz, başımın arkasına çarptı; sonra kürek kemiklerimin arasında bir ayağın ağırlığını hissettim. Yanına sığınabileceğimi umarak heykele sürünmeye çalıştım. Ba-

na orduda öğrettikleri usulle, düşman ateşinden kurtulmaya çalışır gibi vücudumu yere yakın tuttum ve kollarımla yere döşenmiş taşlardan destek almaya çalıştım.

Bana sonsuzluk gibi geldi ama sadece birkaç saniye geçmiş olmalıydı ki iki el beni yakalayıp yukarı kaldırdı ve üstünde hipopotamın bulunduğu kaideye yasladı. İnsanlar heykelin iki yanından geçmek zorunda olduğundan izdihamdan kurtulmuştum. Beni kurtaranların kim olduğunu hiç göremedim, onların da benim teşekkürümü bekleyecek zamanı yoktu.

Güçlükle ayaklarımın üzerinde kalmaya çalışarak bronz atın bacağına yapıştım. Koşmak anlamsızdı. Nefes alırken göğsüm yanıyordu. Kollarım gücünü yitirmişti. Hücum eden jandarmalar yanıma geldiğinde, onların beni yanımdan geçip giden kalabalığın ve hatta kendi gözlerimin gördüğünden –bacakları vücudunu ayakta tutamayacak kadar güçsüz olduğu için bir heykele tutunmuş olan âciz, yaşlı bir adam– farklı şekilde algılayacaklarını varsaymak için bir nedenim yoktu. Beni bir tehdit olarak kabul etmezlerdi.

Kıyımı görebilmek için arkaya, gara doğru baktım. Görüntünün beni beklediğim kadar rahatsız etmeyebileceğini biliyordum; savaşta daha kötülerini görmüştüm. Hoşlanıyor değildim ama birilerinin tanıklık etmek ve bildirmek için dayanması gerekiyordu. Bize karşı ne kadar acımasızca davranırlarsa kıyım o kadar çabuk biterdi; insanlar neler olup bittiğini duyduğu sürece.

Ama beklediğim şeyi göremedim. Atlı jandarmalar kalabalığın arasında insanları kesip doğramıyordu. Meydandakilerin çoğu uzaklaşmayı başarmıştı, hatta birkaçı da benim gibi dönmüş olanları seyrediyordu. Çatışma hâlâ devam ediyordu ama polisle protestocular arasında değil.

Sanki bir yedek kuvvetmiş gibi meydanın bir kenarına konuşlanmış olan Kazak taburu çatışma alanına girmişti. Ama oraya polislere destek olmak için gitmemişlerdi. Tersine kalabalığı korumayı amaçlıyorlardı. Sayıları polislerden daha fazlaydı ve at sırtında kılıç kullanmayı da-

ha iyi biliyorlardı ama aralarından bazıları daha pratik yöntemleri benimsemişti. Sonra tabanca sesleri duydum. Ateşli silah kullanmak polisin aklına çok geç gelmişti; kılıç, bir grup protestocuyu dağıtmak için iyi bir silahtı ama Kazaklara karşı pek işe yaramazdı.

Kalabalıktan bağırışlar ve tezahürat sesleri yükselmeye başladı; artık yeniden toplanıyorlardı. Kararsızlardı ama bu gibi zamanlarda başka türlü olmak delilikti. Birkaç dakika önce yuhaladıkları Kazakları şimdi kurtarıcıları olarak alkışlıyorlardı. Niye öyle olmasındı ki? Artık subay ve *ryadovoy*[1] ya da asil ve köylü gibi kesinliklerin olduğu bir dünyada değildik. Artık ne olduğun değil, kimin tarafında olduğun önemliydi. Bu Kazak grubu seçimini yapmıştı. Bu benim ancak birkaç ay önce yapmış olduğum bir seçimdi.

Çatışma çabucak sona erdi. Polisler direnişin hiçbir türüne karşı hazırlıklı değildi. Emir veren olmamıştı ama çok geçmeden çatışmayı bitirdiler. Dörtnala kuzeye, Ligovskaya Caddesi'ne doğru uzaklaştılar. Kalabalık bir kez daha cesaretlenmişti, geri çekilen polisleri bir taş yağmuru takip ettiyse de bunun pek fazla etkisi olmadı. Zarar ortadaydı. Znamenskaya Meydanı'nın ortasında, kılıçtan geçirdikleri insanların cesetlerinin arasında dört jandarmanın yattığını görebiliyordum. Hemen yanlarında, komut bekler gibi görünen iki tane binicisiz at duruyordu. Diğerleriyse sürüyü takip etmiş olmalıydı. Jandarmalardan biri ayağa kalkmayı başardı. Ürkmüş gözlerle Kazakları süzdü ama onlar ya ilgilerini yitirmişlerdi ya da yaptıklarını algılamaya çalışmakla meşgullerdi. Polis memuru silah arkadaşlarından birini sonra da bir diğerini kaldırdı. Bir tanesi, "Efendim!"diye bağırıp yüzükoyun yatan dördüncü kişiyi sarstı, o zaman onun jandarmaların komutanı olduğunu ve öldüğünü anladım. Kazaklar çatışmalarda en iyi stratejinin rakiplerini başsız bırakmak, yani liderlerini ortadan kaldırmak olduğunu bilecek kadar deneyimliydiler; böyle-

1. (Rus.) Er. (Ç.N.)

ce geri kalanların hiçbir gücü kalmazdı. İş bu kadar temiz halledildiği için diğer jandarmalar şanslıydılar.

Dönüp oradan uzaklaştım. Kalabalık artık dağılmaya, ben de toparlanmaya başlamıştım. Birden o kadar yaşlı olmadığımı ve kendime o kadar acımadığımı hissettim. Birkaç ay sonra altmışıma basacaktım. O kadar yaşlı sayılmazdım. Cephede hâlâ savaşan ve benden daha yaşlı bir sürü subay vardı. Ve ben de o polis komiserinden veya kalabalıkta öldürülenlerden daha fazla yaşamayı başarmıştım. Bundan yıllar önce yeryüzündeki varoluşumun bütün amacının gerçekleşmiş olduğunu düşündüğüm bir dönem olmuştu. Bu amaç bir tek adamın, bir tek vampirin ölümüydü. O zamandan beri de yaşamak için yeni sebepler bulmuştum.

"Mihail!"

Adımı duyunca dönüp baktım ama etraf hâlâ kalabalıktı ve bana kimin seslendiğini anlayamadım.

"Mihail Konstantinoviç!"

Birisi bana doğru yürüyordu. Bir saniye sonra onu tanıdım: Yelena Dimitriyevna Stasova'ydı. Onun için arkadaşım diyemezdim fakat yollarımız birden fazla kesişmişti. Aşırılık yanlısı birisiydi –Sibirya'daki sürgünden daha yeni dönmüş olan bir Bolşevik– ama şimdi önemsiz farklılıklarımızı dert etmenin zamanı değildi. Şu an için hepimiz aynı taraftaydık.

El sıkıştık. "Aralarında mıydın?" diye sordu, başıyla Znamenskaya Meydanı'nı işaret ederek.

Başımla onayladım ve yan yana Nevskiy Caddesi'nde yürümeye başladık.

"1905'in tekrarlanacağını düşünmeye başlamıştım."

Bu düşünce beni ürpertti. Ona "Kanlı Pazar"[1] diyorlardı ama sadece "9 Ocak" demeniz yeterdi, insanlar ne

1. 22 Ocak 1905 tarihinde Saint Petersburg'da Çar II. Nikolay'a çalışma koşullarının iyileştirilmesi için bir dilekçe sunmak amacıyla barışçıl bir yürüyüş yapan göstericilere imparatorluk muhafızları tarafından ateş açılması neticesinde çok sayıda insanın ölümüyle sonuçlanan toplumsal olay. (Ç.N.)

kastettiğinizi anlarlardı. Ben bin mil uzakta Japonlarla savaşıyordum ama haber yine de bize kadar ulaşmıştı. Resmî rakamlara göre yaklaşık yüz kişi vurularak ya da ezilerek ölmüştü ama ben bu sayının dört bin civarında olduğunu duymuştum. Tek istedikleri uygun çalışma koşullarının sağlanması için çara bir dilekçe vermekti. Nikolay şehirde bile değildi ama yine de İmparatorluk Muhafızları onların üstüne ateş açmıştı. Kalabalığın yarısı o sırada, "Tanrı Çarı Korusun"u söylüyordu. Ondan kurtulmayı değil, sadece halk için yönetmesini istiyorlardı. Devir değişmişti.

"O zamanlar halka karşı olan orduydu," dedim. "Bir mücadele bile olmadı."

"Ya şimdi?"

"Kazakların kimin tarafında olduğunu gördün."

"Bir müfreze mi? Bu ne fark ettirecek ki?"

Kendi kendime gülümsedim. "Kazakların böyle olmasını beklemiyordun, değil mi?"

"Onların sadakati kendilerinedir," diye açıkladı kadın, "ama insandırlar, bazıları."

"Bu yüzden mi hiç onların arasına ajan provokatörlerini sokma zahmetine girmedin?"

"Neden söz ettiğini anlamadım, *tovarishch*."[1]

Meselenin üstünde durmadım, orduya sızmak için uğraşanlar sadece Bolşevikler değildi. İnsanları devrime yönlendirmek gerektiğinden değil –üç yıl süren savaş bunu yeterince başarmıştı zaten– ama gerçek mücadelenin devrim sonrasında gücü ele geçirmek için verildiğini hepimiz biliyorduk. Birlikler –özellikle de Petrograd'da konuşlandırılmış olanlar– mücadelenin seyrini değiştirebilirlerdi. Donanma bütünüyle ele geçirilmişti ama Baltık Denizi'ne kadar bütün suyolları donmuş durumda olduğundan şehirlerde etkili olamazdı. Yalnızca İmparatorluk Hava Kuvvetleri'ne –son yıllarda hakkında çok şey öğren-

1. (Rus.) Yoldaş, arkadaş, meslektaş, müttefik. (Ç.N.).

miştim– sızmayı başaramamışlardı fakat onun da ileride nasıl rol oynayabileceğini kestiremiyordum.

"Bunun o kadar çabuk olacağını mı düşünüyordun?" diye sordum.

Cevap vermeden önce biraz düşündü. "Bu yıl olacağını hepimiz biliyorduk. Sizin gibi bizim de bir zaman çizelgemiz vardı ama devrim kendi yaşamını sürer."

"Bizim gibi mi?"

"Bana gelecek ay için planlandığı söylendi. Nikolay tahttan indirilecek. Çareviç tahta geçecek, amcası kral naibi olacak ve gerçek güç birkaç kıdemli asilin elinde olacakmış."

Stasova haklıydı. Ben komplonun parçası değildim ama hakkındaki her şeyi biliyordum. Güç tamamen Rus usulüne göre el değiştirecekti, tıpkı Yekaterina'nın kocası III. Petro'yu hapse attırması ya da bir avuç subayın I. Pavel'i öldürüp oğlu I. Aleksandr'ı tahta oturtması gibi. Ama ona bir şey itiraf edecek değildim.

"Ben pek asil sayılmam," dedim.

"Ah, yapma Albay Danilov." Bana sataşmak için resmî hitap şekline geçmişti. "Sadece rütbenden dolayı bile soyluların bir üyesisin sen. Ailenin şöhreti ise Vatanseverlik Savaşı'na[1] kadar dayanır. Bulunduğun konumun tadını çıkarmalısın. Birkaç gün sonra artık bir şey ifade etmeyecek."

Kısaca güldüm. Ne kadar soylu olduğum konusunda hiçbir fikri yoktu; Çar II. Aleksandr'ın kardeşi Grandük Konstantin Nikolayeviç'in piç oğluydum ben. Babamın ölümünün üzerinden çeyrek yüzyıl geçmişti. Son yıllarında onu hiç görmemiştim. Felç olmuştu ve işlerinin kontrolü eşinin eline geçmişti. O da grandükün metresleriinin ve gayrimeşru çocuklarının onu hiç ziyaret etmemesini sağlamıştı ama benden ya da annem Tamara Alekseyevna'dan haberi olduğunu sanmıyorum. Ve annem o sıralarda çoktan ölmüştü.

1. Rusya İmparatorluğu'nun 1812 yılında istilacı Fransız ordusuna karşı verdiği savaş. (Ç.N.)

"O zaman mart için ayarlanmış bir komplo seni şaşırtmış olmalı," dedim. "Ben 1 Mayıs için bir şeyler planladığınızı varsayıyordum."

"Belki," diye yanıt verdi Stasova, belirsiz bir ifadeyle. "O zaman kader ikimizi de yanılttı, erken ilkbaharın işareti, caddeler dopdolu."

Etrafıma bakındım. Yalnızca bir Rus burada ilkbahara ait bir belirti görebilirdi fakat kış oldukça sert geçmişti ve buzlarda en ufak bir çözülme bile soluk aldıracaktı. Tam o sırada Fontanka'yı geçiyorduk. Nehrin yüzeyini kaplayan buzlar hâlâ kalındı. Caddeler karla kaplıydı ve Nevskiy Caddesi'nde seyir halinde olanlar tekerlekli arabalar değil kızaklardı. Otomobillerin altına kızak ayakları takılamazdı ama lastiklerine zincir takmışlardı. Gün ortasında bile ısı sıfırın altındaydı fakat sadece birkaç derece. Bu da insanların sokağa çıkmaktan korkmadığı anlamına geliyordu. Nevskiy Caddesi bir cumartesi günü için bile kalabalıktı. Unutulmasın, birçok fabrika grevdeydi ve o kadar insan başka nereye gidebilirdi? Hava iki gün önceki Uluslararası Kadınlar Günü'nden beri ılıktı. Herkes gösteriler olacağını biliyordu ve insanlar sokaklara çıkmışlardı. Üzerinden yüz yıldan fazla zaman geçmiş başka bir devrimi hatırlayarak "Marsilya"yı –nasıl telaffuz edeceklerini bilseler, "Marseillaise"i– söylemeye başlamışlardı. Nikolay bu marşı, tıpkı zamanında Napoléon'un da yaptığı gibi, yasaklamıştı. Ama bu, Nikolay'ın artık böylesi resmî açıklamalara itaat edilmesini bekleyemeyeceğinin işaretiydi. Bugün olmasa bile, 1 Mayıs'ta veya çok uzak olmayan başka bir tarihte bu elbet böyle olacaktı.

"Burada senden ayrılıyorum," dedi Stasova.

İkimiz de durduk. O düşünceli bir ifadeyle ileri bakıyordu, bense gerçekleşmek üzere olan başka bir çatışmaya. Nevskiy'in ilerisinde bir işçi kalabalığı toplanmıştı. Sırtları bize dönüktü. Onların biraz ilerisindeyse yolu kesmiş olan atlı birliğe mensup askerlerin vücutlarının üst kısımlarını görebiliyordum. Yelena elini uzattı ve tokalaştık.

"Temasta kalalım," dedi, basmakalıp bir laf olmadığını vurgulamak için elimi kuvvetle sıkarken.

Arkasına döndü ve Yekaterininskiy Kanalı boyunca yürümeye başladı. Onun ilerisinde İsa'nın Dirilişi Katedrali'nin, daha iyi bilinen ismiyle Dökülen Kanın Üzerindeki Kurtarıcı Kilisesi'nin renkli soğan kubbelerini görebiliyordum. Söz konusu dökülen kan II. Aleksandr'ın kanıydı ve kilise onun 1 Mart 1881 tarihinde öldürüldüğü yere yapılmıştı. Çar *Narodnaya Volya* öldürülmüştü –Halkın İradesi– adındaki örgüt tarafından. Ben amcamın ölümüne tanıklık etmemiş olmakla birlikte örgütün gönülsüz bir üyesiydim. Ama yine de çok yakınında, sadece birkaç sokak ileride, caddenin altındaki bir tüneldeydim.

1 Mart Rusya için ne kadar trajik olursa olsun, benim için bir kutlama günüydü. O sıralarda, aileme üç kuşak boyunca işkence etmiş bir canavarı; kendisine Yuda, zaman zaman Cain ve daha bir sürü başka ad vermiş olan bir vampiri sonunda yok etmiştim. 1812'de büyükbabamın en yakın üç arkadaşını öldürmüştü. 1825 yılında büyükbabam Aleksey İvanoviç Danilov'u otuz yıl sürgünde kalmaya zorlamıştı. 1856'da sonunda Aleksey'i öldürmüş, dayım Dimitriy'i de bir vampire dönüşmesi için oyuna getirmişti. Ama 1881'de onların hepsinin ve annemin de öcünü almış, Yuda'yı öldürmüştüm. Onu buranın birkaç sokak doğusunda bir mahzene gelmesi için ayartmış, sonra da güneş ışığı kadar kuvvetli olmasa da onun niteliklerine sahip yeni bir tür elektrik ışığına maruz bırakmıştım. Bu her türlü vampirin vücudunu yakıp kül etmeye yeterdi ve böylece o hak ettiği ıstırabı çekerek ölmüştü. O zamandan beri hiçbir *vurdalak*'la[1] karşılaşmamıştım. Ama bu, onların hâlâ dışarıda bir yerlerde olmadığı anlamına gelmiyordu. Her zaman tetikteydim.

Caddedeki diğer herkes gibi ben de kanaldan geçip kalabalığa doğru yola devam ettim. Yelena gibi birkaç kişi

1. (Rus.) Vampir. (Ç.N.).

başka yöne dönmeye karar vermişti fakat bu tip cepheleşmeler çoğunluk için günün amacıydı zaten. Kazan Katedrali'nin hemen dışındaydık. Atlı birlikler yine Kazaklardı ama bunlar daha önce gördüklerim değillerdi. Üç sıra halinde cadde boyunca dizilmişlerdi ve geçmek isteyen herkesi durduruyorlardı. Sadece sembolik bir önemi olmasına rağmen (çar orada nadiren kalırdı, bugün ise kesinlikle orada değildi), protestocuların dikkati biraz ilerideki Kış Sarayı'na odaklanmış durumdaydı.

Kalabalık, bir tür yandan dolaşma manevrası yaparak sol tarafa doğru ilerliyordu. Katedralin kavisli iki kanadı kucaklamak ister gibi onlara doğru uzanmışken, neden önlerindeki askerlerle yüz yüze gelmek yerine oraya sığınmadıklarını merak ettim. Kazaklar uzaktaki kavisin önünde safları sıklaştırmış ve geçecek yer bırakmamışlardı. At sırtındaki adamların yüzlerine baktım. Yorumlamak zordu. Kazakların kendi gelenekleri ve kültürleri vardı ve savaş zamanlarında bile düzenli orduyla kaynaşmazlardı. Sıkıntılı, neredeyse korkmuş görünüyorlardı, bu hayra alamet değildi. Gergin bir adam tetiği sakin bir adamdan daha kolay çekerdi.

Znamenskaya Meydanı'nda olanları ve soydaşlarının benzer bir kalabalığı korumak için nasıl mücadele ettiğini duyup duymamış olduklarını merak ettim. Yelena ve ben yavaş yavaş Nevskiy'den yukarı yürümüştük ve sözcükler bizim önümüze geçmiş olabilirdi. Haber onlara ulaşsa bile bu onların soydaşları gibi davranacağı anlamına gelmezdi.

Havaya aniden sessizlik hâkim oldu. Kalabalığın uğultusu ve atlı birliklere yöneltilen yuhalama sesleri kesildi. Hâlâ konuşmakta olanlar da bunu fark edip sustular. Bütün başlar katedrale doğru döndü.

Ben de baktım. Yaşı on ikiden fazla olmayan küçük bir kız kalabalıktan ayrılıp öne çıkmıştı. Etrafındakilerin çoğundan iyi giyimliydi, başında bir kürk şapka, üstünde de bir pelerin vardı; ama varlıklı değildi. Babasının oradakilerin çoğundan daha iyi bir işinin ve daha yüksek bir maaşı-

nın olduğunu tahmin ettim ama yine de bir işçi olmalıydı. Kız, bir bale adımı egzersizi yapar gibi bir ayağını diğerinin önüne atarak yürürken kararlı bir şekilde Kazakların şefine doğru yaklaşıyordu. Belki de askerlerin üzerinde yarattığı büyülü etkiyi bozar korkusuyla onlara bakmaya cesaret edemiyordu. O bir erkek, hatta erişkin bir kadın bile olsa ateş açarlardı. Polis olsa, bu kıza bile ateş ederdi. Ama hiçbiri tüfeğini kaldırmadı.

Kız sonunda yüzbaşının önünde durduğunda, uzanıp onun atının burnunu okşayabilecek kadar yakındı. Subaya gülümsedi ve elini kalın pelerininin içine soktu. Aklıma korkunç bir şey geldi ve nefesimi tuttum. Kız elini dışarı çıkardığında bir el bombası mı tutuyor olacaktı? Etrafta kendi başaramadığı şeyi başarsın diye çocuğunu yollayabilecek kadar gözü dönmüş fanatikler vardı. Kimsenin kuşkulanmayacağı bir kız çocuğunu kullanarak bir Kazak müfrezesini havaya uçurmanın daha iyi bir yolu olabilir miydi?

Ama kız bomba, tabanca ya da herhangi bir silah taşımıyordu. Elinde parlak kırmızı çiçeklerden oluşan bir buket vardı. Bulunduğum yerden pek iyi görememekle birlikte bunların gül olduğunu tahmin ettim. Kız buketi yukarı kaldırıp yüzbaşıya uzattı. Bir sembol olarak çiçeklerin iki anlamı vardı: Bir barış teklifi olduğu kesindi ama bu renk aynı zamanda devrimin rengiydi. Kız bunu kendi başına düşünmüş olamazdı. Ayrıca şubat ayında gül bulmak da pek kolay değildi. Ama şehirde bu tip şeylerin yetiştirilebildiği seraları olan bolca zengin insan vardı ve birkaç çiçeğin eksikliğini hissetmezlerdi. Ortam daha da sessizleşmiş, herkes nefesini tutmuştu. Kazak yüzbaşı adamlarından tavsiye bekler veya içinde bulundukları ruh halini anlamak ister gibi başını çevirip arkaya baktı. Sonra eyerinin üzerinde kayıp öne eğildi, elini uzatıp çiçekleri kızdan aldı. Yüzüne geniş bir gülümseme yayıldı.

Kalabalıktan müthiş bir tezahürat koptu ve ben de buna katıldım. Tam o anda, atlılarla protestocular arasındaki görünmez sınır kayboldu ve iki grup birbirine karış-

maya başladı. Kalabalıktan insanlar Kazaklarla tokalaşmak, omuzlarına vurmak veya atlarını okşamak için ellerini uzatıyorlardı. Kaldırıp Kazak yüzbaşının önüne oturttukları kız atın boynuna sarılmıştı. İkisi birlikte katedralin önünde bir ileri bir geri resmigeçide başlayınca kalabalığın sevinci daha da arttı.

Bir süre orada kalıp sohbet ettim. Ne olduğunu sormaksızın elden ele uzatılan şişeden bir yudum aldım. Viskiydi. Votka daha uygun olurdu ama savaş başladığından beri yasaklanmıştı; çünkü birliklerin savaşma yetisini azaltacağından ve işçilerin onu bomba yapmak için kullanacağından korkmuşlardı. Ama İngilizler yazın Arhangelsk'e viski getiriyorlardı ve onun bir kısmı da Petrograd'a ulaşıyordu.

Genel hava her şeyin sona ermiş olduğu yönündeydi, devrim tamamlanmıştı. Kazakların halkın yanında yer almasıyla birlikte araya girebilecek kimse kalmamıştı ve çar da onların taleplerini kabul etmek zorunda kalacaktı. Ama şehirdeki tek güç Kazaklar değildi. Yelena'nın dediği gibi, onların sadakati kendilerineydi. Açık arayla çok daha fazla sayıda birlik veya subay hâlâ çarın tarafındaydı ve savaş koşulları disiplini ne kadar zayıflatmış olursa olsun, askerler hâlâ karşı gelemeyecek kadar korkuyorlardı üstlerinden. En azından kısa süre öncesine kadar öyle olduğunu düşünüyordum. Ama artık emin değildim. Eğer subaylar da taraf değiştirirse işin rengi değişirdi. Bir zamanlar ben de subay rütbesi taşımıştım, hatta ismen bile olsa hâlâ öyleyim. Ama Çar Nikolay'dan vazgeçeli çok oldu.

Oradan ayrıldığımda saat yediye geliyordu. Karanlık basmış, hava soğumaya başlamıştı. Büyük Konyuşennaya Caddesi boyunca yürüdüm, sonra saptım ve beni Yekaterininskiy Kanalı'na çıkaracağını bildiğim bir avluya girdim. Büyük Petro'nun bu şehir için inşa ettirdiği geniş caddeler etkileyiciydi ama insanı her zaman çabucak istediği yere ulaştıramayabiliyorlardı, özellikle de böyle beklenti içindeki kalabalıklarla dolu oldukları zaman. Fakat binaların çoğu, dördü ortak bir avluya bakacak şekilde in-

şa edilmişti ve bu da bilenler için uygun bir kestirme yol sağlayabiliyordu.

Burası, etrafı yüksek duvarlarla çevrili olduğundan daha karanlıktı ve sadece birkaç pencereden gelen zayıf ışıkla aydınlanıyordu. Biraz ileride avlunun kanal tarafındaki kemerli çıkış kapısını gördüm. Bu yolu tercih etmekle hata etmiş olabileceğimi düşünerek hızla oraya doğru yürüdüm. Şehirdeki herkesin mutluluk anlayışı biraz önce arkamda bıraktığım kalabalığınki gibi değildi. Bazıları sultanın çöküşünü sadece zenginleşmek için bir fırsat olarak görüyordu, çoğunluğun içinde yaşadığı koşulların düzeltilmesi için değil. Üzerimde çalmaya değecek çok az şey vardı ama karanlıkta tek başına yaşlı bir adam olarak pek dövüşebilecek durumda da değildim.

Sol tarafımdan, karanlığın içinden bir ses geldi; acı ya da korku ifadesi bir ciyaklama sesi. İnsandan çok bir hayvanın çıkarabileceği türden bir sesti. Daha akıllı bir adam olsaydım yanından geçip giderdim ama ben ne olduğuna bakmak için oraya doğru yürüdüm. Avlunun her köşesinde üst katlara çıkan merdivenlere ulaştıran bir kapı girişi vardı. Ses kuzey tarafındaki girişlerden birinden gelmişti. Loş elektrik ışığı altında hareket eden gölgeler gördüm. Yaklaştığım zaman bir ses, bir erkek sesi duydum. Çığlık atanın o olduğunu sanmıyordum.

"Daha fazlasını istiyorum."

Orada olduğumu fark ettirmeye çalışarak sese doğru yürüdüm ama yerdeki yumuşak karlar ayak sesimi boğdu. Daha yaklaştığım zaman kalın bir asker paltosunun sırt kısmını gördüm. Asker aksi yöne doğru bakıyor ve elinde bir bıçak parlıyordu. Onun önünde –altında– kömür çuvallarının üzerinde bir kız yatıyordu. Kazan Katedrali'nin önündeki kızı ve ne kadar cesur olduğunu anımsadım. Bu kız ise ondan bir veya iki yaş büyüktü, en fazla on beş olmalıydı. Başında şapka yoktu ve uzun saçları omzuna dökülmüştü. Muhtemelen sarışındı ama saçları çok kirliydi.

Parmakları giysilerinin düğmelerini arıyordu. Paltosunun ve bluzunun üst kısmının düğmeleri açıktı ve göğsü-

nün bir kısmı görünüyordu. Burası avludan daha sıcak olmasına rağmen yine de soğuktu ve parmakları kendisine emredilen şeyi hızla yapamayacak kadar uyuşmuştu. Asker bıçağının sivri ucunu, altındaki yumuşak cildi kanatacak kadar değil ama istediğini alamadığı takdirde olabilecekleri gösterecek kadar bastırdı kızın göğsüne. Sadece birkaç dakika önce, bazılarının kanun ve düzenin yerle bir oluşunu nasıl başka koşullarda elde edemeyecekleri bir şans olarak gördüğünü düşünmekteydim. Yalnızca parayla ilgili olmayan erkekler de vardı.

"Bırak onu!" dedim, yaşımı ve korkumu saklamaya çalışarak. Pek etkili olmuş gibi görünmüyordu.

"Defol git!" Asker bunu söylerken sadece başını hafifçe çevirmişti. Gözlerini kurbanından ayırmamayı tercih ediyordu.

Elimi onun omzuna koyup bana doğru çevirmeye çalıştım ve konuşmaya devam ettim. "Sana bırak onu dedim!" Onu itaat etmeye nasıl zorlayacağım konusunda hiçbir fikrim yoktu ama disiplinin ordudaki her askerin içinde hâlâ mevcut olduğunu biliyordum. Ona ne yapması gerektiğini söyleyen bir subayın varlığı bile yeterli olabilirdi.

Bu defa bana doğru biraz döndü ve elimi omzundan indirdi. Üniformasının ve gömleğinin önü açıktı; göğsünün seyrek, ağarmış kılları görünüyordu. Üniformasının üzerindeki rütbe işaretlerine baktım. Bu orduya gönüllü yazılmış bir asker değildi, bir teğmendi. "Ben de defol git dedim!" diye gürledi.

"Sadece sana söylediğini yap, babalık!"

Bu kez konuşan kızdı. Kurtarılmak istemediği belliydi. Tiksindirici bir düşünce beni ele geçirdi. Bu tecavüz değildi ve bir sevişme olmadığı da kesindi. Sadece bir iş faaliyetiydi. Bu yeni yorumun durumu daha mı iyi yoksa daha mı kötü gösterdiğini bilemiyordum ama artık kızı bir kurban olarak kabul edemeyeceğim anlamına geliyordu. Hem ben kimdim ki itiraz ediyordum? Annem de aynı işi yaparak geçimini sağlamıştı ama bunu sadece para için değil ülkesi

için yapmıştı. Sadece müşterilerinin arasında babam gibi adamlar olduğu için şanslıydım. Bir an durup düşündüm. İkisinin arasında bundan fazlası vardı. Ve annemin de kendine göre nedenleri. Eminim bu kızın da vardı. Ağzından sadece birkaç kelime duymuş olmama ve kendisi de bunu saklamaya çalışmasına rağmen konuşmasının düzgün olduğunu anlamıştım. Muhtemelen saygın bir aileden geliyordu. Savaştan dolayı zor günler geçiren çok insan vardı böyle. Ne yapacağını bilemez halde bir süre orada durdum ama kızın sabrı tükenmişti. "Def et şunu," dedi.

Bir an sonra asker hızla arkasına döndü ve ilk kez o zaman onu net olarak gördüm. Bıçağı hâlâ elindeydi ve saldırmak için kolunu kaldırmış olmamasına rağmen ne kadar büyük bir tehlike altında olduğumu fark ettim. Kaçmaya başladım. O sırada bu yüzü tanıdığımı fark ettim ama onun da beni tanıdığına dair bir ipucu görmemiştim. Eski tanışıklıkları tazelemenin sırası değildi.

Daha birkaç adım atmıştım ki karın altındaki bir şeye takıldım ve yere düştüm. Kalçamda bir acı hissettim ve kırılmamış olmasını ümit ettim. Teğmen bıçağını kaldırmadan yavaş yavaş bana doğru yürüdü. Ayağa kalkmaya çalıştım fakat donmuş zeminde ayaklarım kayıyordu. Sonunda doğrulmayı başardım. Dönüp bu defa önüme daha çok dikkat ederek kaçmaya başladım. Arkamdan ayak sesleri geliyordu ve ondan kaçabilecek kadar hızlı koşamayacağımı biliyordum. Tek ümidim avludan çıkıp kanala ulaşmaktı çünkü orada insanların arasında güvende olurdum ama daha çok yolum vardı.

"Bırak onu. Buraya gel." Kızın sesine vermeye çalıştığı şehvetli ton içimi kaldırdı ama şimdi bunun önemi yoktu. Askerin kızın sözünü dinleyip dinlemediğini bilmiyordum, sadece koşmaya ve umutsuzca kaçmaya devam ettim. Kemerli kapıdan silahtan ateşlenmiş bir mermi gibi fırlayarak kanalın kıyısına ulaştığım anda durmak ya da dönmek için önümde çok az mesafe kaldığını fark ettim. Topuklarımı yere bastırarak durmaya çalışınca ayaklarım yerdeki karları yarıp daha alttaki sert buz tabakasına te-

mas etti. Beni kanala düşmekten kenardaki parmaklıklar kurtardı.

"Ah!"

Bağıran adamı görmek için bakmadım, en az birkaç kişiye çarpmış olmalıydım. Kanalın kıyısı çok iyi aydınlatılmıştı ve kalabalıktı, yine de koşmaya devam ettim. Ancak kanalın karşı tarafındaki Dökülen Kan Kilisesi'nin hizasına geldiğimde yavaşladım, ayrıca vücudum da beni buna zorluyordu. Arkama baktım, teğmen beni takip etmemişti. Yapacak daha iyi şeyleri vardı. Biraz durup soluklanmaya çalıştım. Göğsümde, sanki üzerine bir ağırlık koymuşlar gibi, tanıdık bir sıkışma vardı; ayağa kalktığım sırada bile. İçgüdülerim ağrı geçene kadar dinlenmemi söylüyordu ama bunu yapmanın doğru olmadığını biliyordum. Eve gitmeliydim.

Yol fazla zamanımı almadı fakat eve ulaştığımda göğsümdeki rahatsızlık bir nebze bile azalmamıştı. Fontanka'nın kenarında, Panteleimonovskaya Caddesi üzerinde dört katlı bir binaydı. Üçüncü Şube'nin ve sonraları da Ohrana'nın karargâhı olan kötü şöhretli Fontanka 16 ile aynı bina blokunun içinde olması sadece şanstı. Çarın gizli polisi düzenli olarak ismini değiştirmeyi severdi. Annem bir süre orada çalışmıştı. Binada personel olarak bulunan herhangi bir erkek kadar becerikliydi ama orada oynadığı rol cinsiyetine daha uygun görülüyordu: devlet düşmanı olarak kabul edilen erkekleri baştan çıkarıp yatakta kendisine fısıldadıkları sırları rapor etmek. Yuda da –Vasiliy İnnokyentiyeviç Yudin adı altında– orada çalışmıştı fakat annemle yolu daha sonraları, Moskova'da kesişmişti. O sıralarda Tamara, Yuda'nın babasının en amansız düşmanı olduğuna dair en ufak bir ipucuna bile sahip değildi, hatta babasının kim olduğunu bile bilmiyordu.

Belki de benim Fontanka 16'ya karşı duygusal bir yakınlık hissetmem gerekirdi. Ben de babam Grandük Konstantin'le ilk olarak burada, üst kattaki hücrelerden birinde karşılaşmıştım. Ona saldırma girişiminde bulunmak-

tan tutuklanmıştım, oysa gerçekte amacım sadece ona kendisinin oğlu olduğumu bildiren bir mektubu vermekti. Bunun gereksiz olduğu çıkmıştı ortaya; sadece yüzüme bakarak benim kim olduğumu anlamıştı. Benimle konuşmak ve serbest bırakmak için hücreye gelmişti.

Eski anıları zihnimden kovaladım. Burası artık Ohrana'nın üssü değildi, onlar çok daha merkezî bir adrese, Gorovohaya Caddesi'ne taşınmıştı. Son günlerde çok meşgul olmalıydılar, devrim başarısız olursa yoğunlukları daha da artacaktı; çara karşı olanlardan alacakları intikam onlar için ekmek ve su gibiydi. Sadece bunun olmamasını ümit edebilirdim. Evimin ön kapısına doğru yürüdüm. Evimizdeki odaların birçoğunu artık kullanmıyorduk. Sadece bir tek hizmetkârımız, Syeva kalmıştı ve nadiren konuk ağırlıyorduk. İçeri girdiğimde üst kattaki yaşam alanımıza çıkan merdivene baktım. Korkutucu görünüyordu ama yukarı çıkmalıydım.

"Her şey yolunda mı, albayım?"

Syeva'nın nereden geldiğini görmemiştim ama içeri girdiğim zaman kapıda olmaması nadir görülen bir şeydi. Konuşabilecek duruma gelmek için biraz soluklanmaya çalışarak ona baktım. Syeva avluda gördüğüm kızdan ancak birkaç yaş daha büyüktü. Medeni bir ülkede ikisinin de okulda olması gerekirdi ama ona iş vermemiş olsaydık, bulabileceği her türlü işin bundan çok daha kötü olacağından emindim.

"İlaçlarım," dedim. Sesim neredeyse fısıltı gibi çıkmıştı.

Başka söze gerek kalmadan bir çırpıda basamakları tırmandı; doğru dürüst nefes alabiliyor olsaydım bile ondan hızlı çıkamazdım. Ama o da diğerleri gibi çıkamıyordu. Sağ ayağını bir basamağa koyuyor, sonra sol ayağını kaldırıp aynı basamağa koyuyordu. Ayağını ancak bu kadar kaldırabiliyordu ama bu onu yavaşlatmıyordu. Bize söylediğine göre doğduğundan beri böyleydi. Bu sakatlığıyla başa çıkabiliyordu fakat orduya yazılmasına engel olduğu için ondan nefret ediyordu. Bunun ne büyük bir nimet olduğunu ona hiç söylemedim.

Saniyeler içinde aşağı inerek içinde beni hayatta tutan küçük beyaz haplar olan gümüş kutuyu getirdi. Bir tanesini alıp dilimin üstüne koydum. Hapın acı tadı tükürüğüme yayıldı ve tat alma organına kadar ulaştı. Hoş bir histi: hapın kendisi değil, sağlayacağı rahatlamayı beklemek. Gerçek etkisini gösterebileceği sürenin geçip geçmediğinden kuşku duymama rağmen göğsümdeki sıkışma azalmaya başlamıştı bile. Anıları tazelediği için de keyfini çıkardım hapın, gençliğimin çok gerilerde kalmış anılarını. Bir kimyasal bileşiğin bu kadar farklı şekillerde kullanılabilmesi mucizevi bir şeydi. Asker olduğum dönemde nitrogliserini silah olarak kullanırdım, şehirleri yıkmak ve orduları yok etmek için. Bir zaman elime bulaşmış ve ben de mecburen tadına bakmış olmalıydım ama en iyisi ondan kaçınmaktı; fazlası midemi bulandırabilirdi. Ve şimdi aynı nitrogliserin göğüs ağrımı dindirebiliyor veya hafifletebiliyordu. Önlemediği kesindi yoksa bu hastalığa karşı çoktan bağışıklık kazanmış olurdum.

Syeva –yanımdan ayrıldığını görmemiştim– elinde bir bardak suyla geri geldi. Bardağı elinden alırken yarı fısıltı halinde, "Teşekkürler, çavuş," dedim. O bana her zaman –çok doğru bir şekilde– "albayım" diye hitap ederdi ve ben de bir süredir ona "çavuş" diye hitap ederek bu şekilciliğine tepki göstermeye başlamıştım. Ama kendisine böyle seslenildiğinde çok hoşuna gittiğini görebiliyordum, orduya en yakın olabileceği nokta buydu, böylece ben de ona bu sözcükle hitap etmeye devam ettim.
Suyu içmeden önce tabletin tamamen erimesini bekledim, sonra ilacın tadını alsın diye ağzımda dolaştırdım.

"Daha iyi misiniz, albayım?"

Başımla onayladım ama cevap vermedim.

"Akşam yemeğini hazırlamaya başlayayım mı?"

"Teşekkür ederim."

Syeva gitti. Ben basamağın üzerinde oturmaya devam ettim. Göğsümdeki ağrı neredeyse geçmişti ama ayağa kalkarsam ilacın yan etkisiyle başımın döneceğini biliyordum. Birkaç dakika bekledim ve Syeva mutfakta yemeği

hazırlarken çıkan sesleri dinledim. Bir yıldan uzun zamandır dükkân ve pazarlarda gıda maddeleri azalmıştı fakat o her zaman bir şeyler bulur ve lezzetli hale getirirdi.

Sonunda ayağa kalkıp paltomla şapkamı astım, sonra üst kata çıktım. Oturma odasının kapısı aralıktı. Birkaç saniye orada durup içeri baktım. Nadya sırtı bana dönük oturmuş, kitap okuyordu. Beyaz bir tüy yumağı olan Polkan sadık bir şekilde onun hemen yanında yatıyordu.

"Sevgilim," dedim, içeri girerken yumuşak bir sesle.

Başını kaldırıp baktı, ben de dudaklarını öpmek için eğildim. O sırada köpeğin başını okşamak için elimi uzattım. Polkan ağzıyla elime dokundu, sonra uzanıp başını patilerinin arasına koydu ve tekrar Nadya'ya baktı. Neredeyse sekiz yaşına gelmişti ama öyle görünmüyordu. Türünün –bir Samoyed'di– büyük bir örneğiydi, Amundsen'in güney kutbuna götürdüğü türden. Yoksa köpekler mi onu götürmüştü?

Kendimi koltuğa bıraktım. Nadya bir atak geçirmiş olduğumu anlayacak kadar iyi tanıyordu beni ama bundan bahsetmenin faydası olmadığını da biliyordu.

"Dışarısı nasıl?" diye sordu.

İç geçirdim, sonra farklı bir soruyu –gerçekte sormuş olduğu soruyu– yanıtladım. "Ona birkaç gün, en fazla birkaç hafta veririm." Majesteleri'nden bahsettiğimi açıklamama gerek yoktu.

"Çok şükür." Sesi acıydı. "Bize yaptıkları için asılmalıydı. Hepsi asılmalıydı."

Başımı kaldırdım ve gerçekten bunu demek istememiş olmasını ümit ederek ona baktım. Bir an için gözüme çirkin göründü fakat yüzünde sadece öfke vardı. Bunu paylaşamazdım. Değişim istiyordum ama intikam almanın gereği yoktu. Bazen bunu ona anlatmaya çalışırdım fakat yaşlı halimle bilgeymiş gibi görünmeye çalıştığımı söyleyerek kızdırırdı beni, aramızdaki yaş farkını hatırlatmasından da nefret ederdim. Belki her şeyi farklı görmemizin nedeni onun genç olmasıydı. Nadya 1882 yılında doğmuştu, II. Aleksandr öldürüldükten bir yıl sonra. Ben

onun çarlığı zamanında büyümüştüm; bir çarın olabileceği ölçüde reformcuydu fakat o benim için bir çarın nasıl olması gerektiğinin ve neler başarabileceğinin ölçüsüydü. Ondan sonra gelenler aynı düzeye ulaşamazsa nedeni kendi yetersizlikleri olurdu ve bu, iyi bir çarın olabileceği olasılığını reddettirmezdi. Ama Nadya için çar sadece bir tek şeydi: bir budala, önce tıknaz ve yontulmamış, sonra da zayıf, gerici bir budala. Ben daha iyi şeyler ümit etmeye devam etmiştim, oysa artık bunun hiç gerçekleşmeyeceğini anlıyordum. Yine de onlardan nefret etmiyordum, özellikle de aynı kanı paylaşıyor olduğumuz için.

"Sadece çabucak olmasını diliyorum," dedim. "Şu anda, tam Almanlar kapıya dayanmışken, ülke lidersiz kalamaz. Ve şehir parçalanmaktayken."

"İdareyi ele alacak kimse yok mu?"

Başımı salladım. "Polisler hâlâ Nikolay'a sadık, ordunun bir kısmı da. Bizim tarafımıza geçmiş olan Kazaklar gördüm; eminim başkaları da izleyecektir. Ama polis kalabalıkları zapt etmeye uğraşmaktan asıl işini yapamıyor. Her yerde yağma ve soygun var, daha kötüsü de. Eve gelirken Tanrı bilir kaç yaşında bir kızın bir kapı girişinde kendini sattığına şahit oldum."

"Ona engel olmadın mı?"

"Denedim ama ne işe yarardı ki? Para kazanamazsa açlıktan ölür." Hikâyenin benim aşağılanmamla ilgili kısmını anlatmak istemiyordum ve bu olayla ilgili olarak Nadya'yla konuşmak istediğim başka bir şey daha vardı, ancak dikkatli olmam gerektiğini biliyordum. "Ordu kararını verebilirse, o zaman polisler de asıl görevlerine dönebilirler."

"Bu olacak mı?"

"Bilmiyorum." Konuyu değiştirmek ister gibi göründüm. "İlya'dan haber almamışsındır herhalde."

Nadya hüzünle başını salladı. "Çok zaman oldu. Yazmayı bıraktım."

Nadya'yla ağabeyi arasındaki anlaşmazlığın nedeninin ben olduğumu iyi biliyordum. Gerçekte bu bir "ben" meselesinden çok bir "biz" meselesiydi. Nadya'yla ilişkimiz –

evli olmadığımız gerçeği– ailesinden kimsenin onunla görüşmediği anlamına geliyordu. Yine de benimle kalıyordu.

"Bildiğim kadarıyla hâlâ cephede," diye ekledi.

Kapı çalındı. Gelen sadece Syeva olabilirdi.

"Evet?" dedim.

İçeri girdi. "Akşam yemeği hazır; albayım, madam."

"Teşekkürler, çavuş."

Hemen yandaki yemek odasına geçtik. Bugünkü yemek sadece kara ekmek, peynir ve salamura ringa balığından oluşmasına rağmen, bu amaç için düzenlenmiş bir odada masaya oturup yemek yemek, görgü ve düzene bağlılık numarası yapmaktan başka bir şey değildi. Ne de olsa hâlâ şarabımız vardı. Karşı karşıya oturduk. Dua sözcüklerini hızla ve yumuşak bir sesle okudum. Yemeğin bol olduğu zamanlara göre şu andaki anlamları daha fazlaydı.

"Yüce Tanrı'm, hizmetkârlarının yemeğini ve içeceğini her zaman kutsa. Amin."

Nadya'nın elini sıktım. "Güvende olduğuna eminim," dedim.

Nadya başını sallayıp gülümsemeye çalıştı, sonra yemeye başladı. Sözcükler onun içini rahatlatamıyordu ama yaptığım şeyi bilmiyordu, onların sözcüklerden daha fazlası olduğunu. Ağabeyi İlya Vadimoviç'i daha o gün görmüş, kısacık bir bakışla yüzünü tanımıştım. Ama Nadya'ya ağabeyinin birkaç sokak ileride bir kapı girişinde, üçbeş kopek karşılığında bir genç kızı becerdiğini söyleyecektim.

II. Bölüm

Uyanıktım ve Nadya kollarımın arasındaydı. Zaman zaman dışarıdan sesler geliyordu. Sarhoşların kahkahaları ve tezahüratları rahatsız ediciydi ama ara sıra duyulan kararlı bir bağırış ve koşan ayakların çıkardığı patırtının ardından gelen sessizlik kadar korku uyandırmıyordu içimde. Tüfeğim ve kılıcım yatağın yanında, tabancam ise yastığın altındaydı. Polkan, Nadya'nın tarafında, yatağın yanında uyuyordu. Pencerelerin panjurları kapalıydı, kapı da kilitlenmiş, sürgüsü çekilmişti. Petrograd artık yaşamak için güvenli bir yer değildi. Şehrin bu bölgesinde –henüz– hırsızlık olmamıştı, yine de şansımı zorlayacak değildim.

1910'dan beri burada yaşıyorduk ama Nadya'yla ağabeyi İlya'yı çok öncesinden beri tanıyordum, Nadya'nın hatırlayabildiğinden daha uzun zamandır, 1881 yılında, Yuda'yı öldürdükten sonra, o sıralarda ismi daha Saint Petersburg iken, başkentten ayrılmış ve büyüdüğüm şehir olan Saratov'da bir süre kalmıştım. Lukin'ler sahip olduğum; aileye en yakın şeydi. Ben de onların yanında kaldığım sırada, hayatımın tek amacı –Yuda'nın ölümü– artık gerçekleşmiş olduğundan, yaşamım için başka bir amaç bulmaya çalışıyordum. İyi bildiğim tek şeyin askerlik olduğunu fark etmem çok sürmedi, böylece eski alayıma yeniden katıldım. O sıralarda Moskova'da konuşlanmıştık ve ben de anneme Lukin'ler kadar nazik davran-

mış diğer bir aileyi arama fırsatını değerlendirmeye karar verdim.

Bu iki aileyle olan bağlantımız büyükbabam Aleksey İvanoviç aracılığıylaydı. 1812'de onun en yakın arkadaş ve yoldaşlarından ikisi Vadim Fyodoroviç Savin ve Maksim Sergeyeviç Lukin'di. İkisi de savaştan sağ çıkamamıştı. Maks'ın çocuğu yoktu fakat ailesi Aleksey'i her zaman hatırlıyordu ve kızı Tamara bana hamileyken Maks'lara geldiğinde onu kendilerinden biri gibi aralarına aldılar.

Büyükbabamı hiç tanımadım ama annem onun yaşamının son saatlerinde, benim tekmelerimi hissetmek ümidiyle elini kızının hamile karnına koyduğunu fakat bunun için henüz çok ufak olduğumu anlatırdı. Aleksey hakkında bildiklerinin çoğunu o alelacele yaptıkları konuşmada öğrenmişti ve ben büyüdüğüm sıralarda onun her kelimesini bana defalarca ezbere aktarmıştı. Lukin'lerden öğrendiği şeylerden çok daha fazlasını Aleksey anlatmıştı.

Ama annem Aleksey'in diğer arkadaşı, birliğin komutanı Vadim Fyodoroviç hakkında da bir şeyler biliyordu. Vadim'in Yelena isminde bir kızı vardı ve evlendikten sonra Lavrova soyadını almıştı. Aleksey sürgüne giderken bebeklik çağındaki kızını kendi kızları gibi büyütmeleri için Yelena ve kocası Valentin'e bırakmıştı. Böylece 1883 yılında Moskova'ya gittiğim zaman Lavrov'ları ziyaret etmeye ve annemi, hatta büyükbabamı da anımsayan birisinin olup olmadığını öğrenmeye karar verdim.

Yelena ve Valentin uzun zaman önce ölmüştü ama oğulları Rodion hâlâ Moskova'nın Arbatskaya bölgesindeki aile evinde yaşıyordu. O sıralarda 70'li yaşlardaydı ve ikinci sınıf yüzbaşı –ona *kapdva* diye hitap etmelerinden hoşlanırdı– olarak donanmadan emekli olmuştu. Orada oğluyla, önceki Vadim'in ismini taşıyan Vadim Rodionoviç'le birlikte yaşıyordu. Tamara'yı son gördüğünde Vadim Rodionoviç on bir yaşındaydı fakat onu hâlâ çok net bir şekilde hatırlıyordu. Vadim'in şimdi bir karısı ve kendi ailesi vardı. İlk gördüğümde İlya Vadimoviç altı, Nadya ise daha bir yaşındaydı.

Askerlik hizmeti beni Moskova'dan ayırdı ama Lavrov'larla, en çok da İlya'yla temasım devam etti; ona yol gösteriyor ve ordudaki kariyerine yardımcı oluyordum. Sonra 1890 yılında İrina Davidovna'yla tanıştım ve bir yıl sonra evlendik. Mutlu bir evlilik değildi. Bunun nedeni çocuğumuzun olmaması değildi ama İrina'yı çok endişelendiren koşullarda çalışıyor olmam durumu çok kötüleştirdi. 1906'da, Japonya'ya karşı sürdürdüğümüz savaştan geri döndüğümde birlikte yaşıyormuş gibi görünmek zahmetine bile girmedik. Ben politikaya ilgi duymaya başlamıştım ve Duma'nın –Rusya'nın ilk meclis girişimi– oluşturulduğu Petersburg'da olmak istiyordum. İrina Moskova'da yaşıyordu.

Bir Duma üyesinin eşi olan Nadya Vadimovna Primakova ile tanışmam politikaya olan ilgim sayesinde oldu. Birbirimize âşık olduk ve bir aşk ilişkisi başladı. Üçüncü sevişmemizden sonra, birbirimize sarılmış sessizce konuşurken bana hayatını ve kızlık soyadının Lavrova olduğunu anlattığında onunla daha önce, kendisi kundak bebeğinden ancak biraz daha büyükken tanışmış olduğumuzu anladım. Sonunda evliliği onarılamaz bir şekilde yıkıldığında ailesine bizden bahsetmemiz gerektiğine karar verdik. Onun arkasına saklanmak istemiyordum, o yüzden öyküyü bizim bakış açımızdan görebileceğini umut ederek İlya'yı görmeye gittim.

Çeneme bir yumruk attı. Kız kardeşini rahat bırakmamı bile söylemedi. Bunun için çok geçti, zaten olan olmuştu. Sonra gidip babası Vadim'e haber verdi. Vadim kızını o zamandan beri hiç görmedi ama yazmaya devam etti. İlya bu kadarını bile yapmadı. Şimdi artık onun Petrograd'da olduğunu biliyordum. Karşılaştığımızda beni tanıdığını düşünmedim çünkü o sırada aklı başka yerdeydi. Ona ne söyleyebileceğim konusunda en ufak bir fikrim bile yoktu. Bir barışma beklentisi içinde değildim ama Nadya'nın ara sıra bile olsa ondan bir mektup alırsa ne kadar sevineceğini biliyordum. Onu arayıp bulmalıydım.

Ancak bu kararı verdiğim zaman biraz uyku uyuyabildim.

Ertesi gün pazardı, yani kimse çok erken kalkmazdı. Saat onu biraz geçe evden çıktım. İlya, İzmailovskiy Alayı'ndaydı ve Petrograd'daki kışlaları şehrin diğer yakasındaydı ama Fontanka'ya bizim kadar yakındı. Polkan'ı da yanıma aldım, o da sevinçle arkamdan yürümeye başladı; beyaz postunu kardan ayırt etmek imkânsızdı, en azından kar yeni yağdığında ve temiz olduğunda. Irmak güneye doğru yöneliyor, sonra sağa doğru dönüyordu. Her köprüde nöbetçi bir polis ya da asker vardı. Kazakları göremedim. Bu sadece bir tesadüfe bağlı olabileceği gibi, yetkililer kime güvenip kime güvenemeyeceklerini fark etmiş de olabilirlerdi. Onların işi grevcilerin ve protestocuların –hatta aslında kimsenin– şehir merkezine gidememesini sağlamaktı. İçinden bu kadar çok suyolu geçen Petrograd gibi bir şehirde bunu yapmak imkânsız değildi. Burada, Fontanka'da ve kuzeyde, Neva'da safları koruyabilirlerse bunu başarabilirlerdi. Neva üzerinde korumaları gereken dört, Fontanka'da ise yaklaşık bir düzine köprü vardı ve onların bazıları da açılabilir köprülerdi.

Ama bu sadece hava ılıksa anlamlı olurdu. Motorlu araçların ağırlığı giderek arttığından köprüler dondurucu Petrograd soğuğunda hâlâ önemini koruyordu ama yayalar için bir suyolunun karşı yakasına ulaşmanın en kolay yolu sadece buzun üzerinden yürüyüp geçmekti. Fontanka'da suyun kenarına inmek daha zordu ve köprüler birbirlerine çok yakın olduğundan büyük ölçüde asker tüfeklerinin menzili içinde kalınıyordu. Ama Neva'da açık bir alanı yürüyerek geçmek kadar kolaydı. Hatta kış aylarında ırmağın üzerine tramvay hattı bile döşüyorlardı.

Neyse ki bütün yolculuğu ırmağı geçmek zorunda kalmadan yapabiliyordum, dahası görmek istemeleri durumunda kâğıtlarım muhtemelen hâlâ fazla zorluk çekmeden geçiş izni alabilecek kadar yetkili birisi olduğumu belgeleyecekti. Şimdilik karşıya geçmeye çalışan pek faz-

la insan yoktu. Devrim esnasında bile pazar günü dinlenme günüydü. Bazı gözlemciler halkın çoğunluğunun sabah saatlerini kilisede geçirdiği düşüncesiyle avunabilirlerdi ama bu doğru değildi. Son yirmi yıl içinde şehrin nüfusu ikiye katlanmıştı; çünkü fabrikada iş bulma beklentisiyle giderek daha fazla sayıda köylü şehre göç etmişti. Böyle bir göçe intibak edemeyen şehirler gibi –yeterli taşıma ve eğitim hizmeti sağlanamıyordu– kiliseler de zor durumdaydı. Bir defasında Duma'da bunu tartışmıştık. Bazı bölgelerde, cemaatteki herkesin devam etmesi durumunda otuz bin kişiye hizmet vermek zorunda olan kiliseler vardı. Moskova'da durum daha da kötüydü. Böylece kiliseler cemaatlerini kaybettiler, insanlar da cumartesi gecelerini içerek, pazar sabahlarını da uyuyarak geçirdiler. Ya da bir kısmı öyle yaptı. Diğer bazılarıysa cumartesi gecesinden pazar sabahına kadar konuşarak devrim planları yaptılar.

Polkan, nehrin kenarındaki korkuluk direklerinden birini işaretlemek için durdu, ben de aşağıdaki buza baktım. Yüzüm buruştu. Üst üste yığılmış cesetler vardı. Nevskiy Caddesi'nin kanalı geçtiği yer olan Aniçkov Köprüsü'nün ayağının yakınındaydım. Oradaki nöbetçiye seslendim.

"Hey!"

Nöbetçi bana döndü ve *Hayvan Terbiyecileri*'nden –köprünün iki ucunda duran ve yabani bir atı terbiye eden bir adamı tasvir eden heykeller– birinin kaidesine yaslandı.

"Ne var?" diye bağırdı.

"Burada ne oldu?" diye sordum, cesetleri işaret ederek.

"Dün olmuş. Ben burada değildim. Bazı grevciler zorla geçmek istemişler. İki ya üç tanesi vurulmuş."

"Vurulmuş mu?"

"Vurulmuş, bıçaklanmış, çiğnenmiş. Kimin umurunda?"

Arkadaşlarının yanına gitti. Kayıtsızlığı beni tiksindirmişti. Onun belirsiz bir şekilde tahmin ettiği gibi iki veya üç değil, dört ceset vardı ve hepsinin yaralarını göremiyor olmama rağmen, yığının en üstündeki kesinlikle vurulmuştu. Boğazını delip geçen kanlı bir yarası vardı, bir sü-

varinin önüne çıkan düşman piyadesine sapladığı kılıcın açabileceği bir yara gibiydi. Kurşunun çok daha etkili olması sayesinde, savaş meydanlarında bu artık gözden düşmüş bir öldürme yöntemiydi ama bir kalabalığı kontrol ederken hâlâ popüler olmalıydı. Cesedin cildi çok soluktu; kısmen soğuktan, kısmen de kan kaybından. Gözüme grevci, yani bir fabrika işçisi gibi görünmedi pek. Bunun için giyimi fazla düzgündü. Ama toplumsal konumu ne olursa olsun çara muhalif olan herkes aynı muameleyi görüyordu.

Yürümeye devam ettim, nöbetçilerin devriye gezdiği başka köprülerin yanından geçtim. Bu benim özellikle iyi bildiğim bir güzergâh değildi. Çoğu insan gibi benim de şehirdeki gezmelerim Nevskiy veya Voznesenskiy Bulvarı gibi şehir merkezinden başlayan veya oraya ulaştıran bir yolu takip ederdi. Şimdi yaptığım gibi şehrin eteklerinden geçmek benim konumumdaki birisi için pek alışılmış bir şey değildi. Bu daha çok, her gün yaşadıkları aşırı kalabalık gecekondu mahallelerinden ekmeklerini kazandıkları ağzına kadar dolu fabrikalara yürüyen işçilerin alışkın olduğu bir şeydi.

Ama çok zaman önce, bu şehre ilk ayak basışımdan birkaç hafta sonra, yine böyle bir kez Fontanka kıyısında yürümüş olduğumu hatırladım. Dayım Dimitriy'in eşini, daha doğrusu dul eşini, ziyaret etmek içindi. Yaşadıkları yer İzmailovskiy Kışlası'nın çok uzağında değildi. Bu muhtemelen tesadüf değildi, orası Dimitriy'in birliğiydi ama artık bunu hatırlamazlardı. Dimitriy Kırım'da savaşmış, bunun üzerinden çok zaman geçmeden ölmüş ve bir vampir olarak tekrar uyanmıştı. Bildiğim kadarıyla hâlâ hayattaydı – yaşayan ölü olarak. Onunla karşılaşmıştık fakat bir şekilde hiç düşman olmamıştık. Bunun nedeni belki aynı kanı paylaşıyor olmamız, belki de o sıralarda ikimizin de daha öncelikli meselelerimizin olmasıydı. Bana yurtdışına, Yeni Dünya'ya gideceğini söylemişti ama bunu yapıp yapmadığını, hatta söylediğinde ciddi olup olmadığını hiç öğrenemedim.

Sonunda nehirden aksi yöne döndüm ve çok geçmeden kışlaya ulaştım. Geniş ve alçak –sadece iki katlıydı– bir binaydı. Ana kapısı binaya göre biraz fazla büyüktü. Üçgen biçimindeki alınlığı dört çift beyaz sütunun üzerinde duruyordu ama bunlar muhtemelen sadece gösteriş içindi çünkü aralarında mükemmel derecede sağlam duvarlar vardı. İçteki iki sütunun arasında kalan asıl girişin ise kendine ait daha küçük ebatta iki sütunu, onların üzerinde de kendi dikdörtgen alınlığı vardı.

Nöbetçi asker etrafı koklayan Polkan'ı şüpheyle süzdü, bunun dışında benim varlığımla pek ilgilenmedi. Benim bir albay olduğumu bilmesine gerek yoktu ama onun gibi bir askerin sadece giysime bakarak önümde hazır ola geçmek zorunda kaldığı dönemin üzerinden çok zaman geçmemişti. Savaş bunların hepsini değiştirmişti. Bunun nedenini çözememiştim. Bildiğim –duyduğum– bütün diğer savaşlar Rus halkını bir araya getirmişti. 1812'dekine Vatanseverlik Savaşı adını vermiştik. Annem 1855 yılında İngilizler ve Fransızlar şehri Baltık tarafından ablukaya aldıkları zaman Petersburg'un tek vücut olduğunu anlatmıştı. Ama bu farklıydı. Duyduğuma göre Avrupa'da da durum aynıydı. Almanya da bizim kadar devrime hazırdı. Ölü sayısı İngiltere'nin cesaretini kırıyordu. Ve hâlâ bunun sona ereceğine dair bir belirti yoktu.

"Albay İsayev'i görmek için geldim," dedim. Doğrudan İlya'yı sorabilirdim fakat benimle konuşmak isteyebileceğini varsaymak için nedenim yoktu. Ona rütbeli bir subay aracılığıyla yaklaşmak daha iyiydi ve İsayev eski bir arkadaşımdı.

Nöbetçi Polkan'ı izlemeyi bıraktı. "Kim görmek istiyor?"

"Ben Albay Danilov'um."

Rütbemi duyar duymaz biraz doğrulduysa da sonra bilerek içgüdüsünü bastırıp tekrar kapının dikmesine yaslandı. Başını çevirip kışladan içeri baktı ve elini ağzına götürüp kuvvetli bir ıslık çaldı. Bir daha tekrarladı, sonra yine bana döndü.

"Biraz sonra burada olur."

Henüz bir dakika bile geçmemişti ki birisi çıktı ama İsayev değil, bir onbaşıydı.

"Ne var?" diye sordu.

"Albay İsayev'i arıyorum."

Onbaşı elini kaldırıp caddeye doğru işaret etti ve tek bir kelime söyledi. "Troitskiy."

Bir an için "Troçki" dediğini sandım ama bu pek mantıklı değildi. Lev Troçki bu gibi adamlar için bir kahramandı. Ama o sırada binlerce verst uzakta, bütün devrim liderleri gibi sürgündeydi; son haberlere göre Amerika'daydı.

Onbaşının ileri uzatmış olduğu parmağı asıl kastettiği şeyi işaret ediyordu: parlayan mavi kubbeleriyle, yolun biraz ilerisindeki Troitskiy Katedrali'ni. İzmailovskiy Alayı'nın kilisesi Teslis Katedrali'ydi. İsayev'i orada bulmak sürpriz olmazdı, özellikle de bu gibi zamanlarda.

Onlara teşekkür ettim ve Polkan'ı çağırdım. Katedrale yürümek sadece bir dakika sürdü. Polkan'ı parmaklığa bağlayıp şapkamı çıkararak içeri girdim. Ayin yapılmıyordu ama içeride bir kısmı dua eden, bir kısmı da sessizce düşüncelere dalmış –kimi asker, kimi sivil– birkaç düzine insan vardı. Ordu mensuplarının arasında bir tek gönüllü kaydolmuş asker bile görmedim, teğmenden daha düşük rütbeli kimse yoktu. Görünüşe göre bugünlerde dua etmeyi dert edenler sadece subaylardı, sadece subayların buna ihtiyacı vardı.

İçerisi muazzam büyüklükte bir mekândı; neredeyse Aziz İshak Katedrali kadar büyüktü. Oturanların yüzlerine bakarak orta sahının etrafından dolaştım. İsayev'i Mançurya'dan, Japonlara karşı savaştığımız zamanlardan tanırdım. Rütbelerimiz şimdikinden çok daha düşükken, Sandepu Çarpışması'nda birlikte savaşmıştık. Yalnızdı. Gidip yanına oturdum ve ikon duvarına bakıp haç çıkardım.

"Roman Pyetroviç," dedim, alçak sesle.

Bana döndü ve sonra gülümsedi. "Mihail Konstantinoviç. Uzun zaman oldu. Hâlâ ülkeyi yönetiyor musun?"

"Bu daha çok sana bağlı, değil mi? Alayda durum nasıl?"

Yüzünü buruşturdu. "Artık pek kontrol edemiyoruz. Cephede durum yeterince kötüydü. Şimdi taburları şehre geri çekiyorlar ve nedenini herkes biliyor; toplarını kendi halkına çevirsin diye."

"Emir verilirse bunu yaparlar mı?"

İsayev sesini daha da alçalttı. "Ben o emri vermezdim ve böyle düşünen bir tek ben değilim. Ama bu, bunu yapabilecek bir sürü insan olmadığı anlamına gelmez."

"Yani subaylar bile bölünmüş durumda mı?"

"Hep öyleydik, senin zamanında bile. Aramızdan bazıları bulunduğumuz yere gelmek için çalışmak zorunda kaldı, bazılarıysa onun içine doğdu. Ama şimdi herkesi askere aldıkları bir noktaya gelindi. Yoğun bir şekilde asker kaybediyoruz ama subay da kaybediyoruz. Bunları yerine koyabilmek için tek yapabildikleri taşradan gelenleri askere almak. Bütün hayatını çavdar ekerek geçirmiş bir teğmenim var. Bir öküzü sabana koşmayı bir vagona silah yüklemekten daha iyi biliyor."

"Almanların canımıza okumasına şaşmamalı." Bir kilisede böyle bir dil kullanmamam gerektiğini fark ederek etrafıma baktım ama askerler birbirleriyle hep böyle konuşurdu.

"Bu delilik. Herkes kendi çıkarına bakıyor. Örneğin, yıllar önce –Japonya'dan sonra– sekiz toplu bataryalara gerek kalmadığı belli olmuştu. En yeni arkadan doldurmalı toplar bizim başarabildiğimizin iki katı hızla ateş edebiliyorlar, yani bir bataryada sadece dört tanesine ihtiyacın var, değil mi? Yanlış. Bizde hâlâ bir miktar sekiz toplu batarya var, bugün bile. Niye? Çünkü dört toplu bataryaya bir yüzbaşı komuta edebilirken, sekiz toplular için bir binbaşıya ihtiyaç var. Ve hiçbir binbaşı işinden olmak istemiyor."

"Onun gitmesinin daha iyi mi olacağını düşünüyorsun?" diye sordum. Kimi kastettiğimi açıklamama gerek yoktu.

"Daha kötüsü olamaz. Düzeltmek sana kalmış."

"Öyle bir şansımız olursa."

"Duma'nın veya ona benzer bir şeyin yönetimi ele alması lazım."

Başımla onayladım fakat o kadar emin değildim. Hangi taraftan olursak olalım şu anda hemfikir olmak hepimiz için kolaydı. Ortak bir davamız vardı. Ama sonrası için öngörebildiğim tek şey çekişmeydi. Ama İsayev'in hakkı vardı, daha kötüsü olamazdı.

"Neyse," dedim, "buraya gelme nedenim bu değildi. Adamlarından birini arıyorum: Teğmen Lavrov – İlya Vadimoviç."

İsayev bir an altdudağını ısırdı sonra başını salladı. "Bu ismi tanımıyorum. Benimkilerden biri olduğuna emin misin?"

"Bu alayda. Komutanının kim olduğunu bilmiyorum."

İsayev ayağa kalktı. Katedralden ayrılıp merdivenden inerek caddeye çıktık. Ben Polkan'ın tasmasını bağladığım yerden çözerken İsayev karşıya geçmeye başlamıştı bile. Kışlaya girmeden hemen önce ona yetiştik. Nöbetçi İsayev'e bana gösterdiği saygının bir miktar daha fazlasını gösterdi ama çok da değil. Avluda biraz yürüdükten sonra bir kapıdan geçip bir makam odasına girdik. İçeride bir çalışma masası vardı ama görevli kimse yoktu. İsayev dilini şaklattı ve bir duvarın önünde duran dosya dolabına doğru gidip üzerindeki etiketleri inceledikten sonra istediği çekmeceyi buldu. Çekmeceyi açmak için çömeldi ve içindeki dosyaları karıştırmaya başladı.

"Size yardımcı olabilir miyim?"

Arkama döndüm. Kapıda gergin görünen bir yüzbaşı duruyordu. Burasının onun bürosu olduğu belliydi. İsayev elinde bir dosyayla doğruldu ve yüzbaşı hemen hazır ola geçti. Bu, nöbetçiyle olana kıyasla ferahlatıcı bir disiplin gösterisiydi ama bir ordu sadece subayların itaatine dayanarak işleyemezdi.

"Artık çok geç, yüzbaşı," dedi İsayev. "İhtiyacım olan şeyi buldum." Dosyayı kısaca havaya kaldırdı, sonra yüz-

başının masasına oturup çizmeli ayaklarını masanın üstüne koydu. Kaşları çatık, dosyayı incelemeye başladı.

"Peki, bu Lavrov'u niçin görmek istiyorsun?" diye sordu, biraz okuduktan sonra.

"O eski bir arkadaş, aile dostu. Teması kaybetmiştik fakat onu aramam gerektiğini düşündüm."

"Yakın arkadaş mı?"

Omuz silktim. Belki öyle olduğunu söyleseydim İsayev haberi bana daha nazikçe verirdi.

"O ölmüş."

Yanaklarımın solduğunu hissettim. Hatta biraz sendelemiş bile olabilirim. İsayev hemen ayağa kalkıp yüzbaşının yardımıyla beni bir koltuğa oturttu.

"Böyle kabaca ifade ettiğim için üzgünüm," dedi.

"Tamam," dedim. "Sadece biraz sürpriz oldu." Ona ne bunun benim için büyük bir sürpriz olduğunu, ne İlya'yı önceki akşam gördüğümü, ne de bu gerçeğin ve onun ölüm haberinin birbiriyle nasıl pekâlâ bağdaşabilir olduğunu –en azından benim için öyleydi– söyledim. "Öldüğü kesin mi? Kayıp değil yani?" Her çareye başvuruyordum.

"Burada öyle yazıyor. 5 Eylül 1916. Nerede olduğu belli değil. Başka bir belge daha varmış." Kâğıdı yüzbaşıya verip okuduğu şeyi işaret etti. Yüzbaşı diğer bir dosya dolabına doğru seğirtti.

Hiç önemi yoktu. Çoğu insan bunu birimizden birinin yanılıyor olduğunu söyleyerek açıklardı. Askerî raporlar mükemmel değildi, İlya hayatta kalmış da olabilirdi. Ve ben de karanlıkta kısa bir an gördüğü birisinin on yıldır karşılaşmadığı bir tanıdığı olduğunu düşünen, gözleri bozuk, yaşlı bir adamdım. Ama ben daha iyi bilebilecek bir durumdaydım. Ben onların bilmediği bir şeyi biliyordum.

Yüzbaşı sonunda aradığı şeyi bulmuştu. "Cobadin Çarpışması'ymış, efendim. Birincisi."[1]

1. I. Cobadin Çarpışması: 17-19 Eylül 1916 tarihleri arasında Romanya toprakları üzerindeki Rasova-Cobadin-Tuzla hattında Bulgar ordusuyla Rus-Romen orduları arasında gerçekleşen çarpışma. (Ç.N.)

"Orası nerede?" diye sordum; pek önemli olduğundan değil. Ama yanıt geldiğinde her şey mükemmel bir şekilde anlam kazandı.

"Karadeniz kıyısında Constanta yakınlarında; Romanya'da."

Bunu duyduğum zaman kıkırdadım; tuhaf bulmuş olmalılar. Bu son bilgi sanki benim tek başıma akıl edememem olasılığına karşı bilerek ilave edilmişti. Ama edebilirdim. Otuz altı yılı bir tane bile görmeden atlatabilmiş ve onları bir daha hiç görmeyeceğimi ümit etmeye başlamıştım. Ama böyle olmayacaktı. Büyükbabama, anneme ve bana zulmetmişlerdi. Ve şimdi yine gelmişlerdi.

Tek açıklaması buydu. İlya Vadimoviç Lavrov bir vampirdi.

III. Bölüm

Polkan'ı eve götürdüm. Aniçkov Köprüsü'ne yaklaşırken tekrar aşağıya, nehre baktım fakat cesetleri toplayıp götürmüşlerdi. Yetkililer şehri besleyemiyor olabilirlerdi ama hâlâ onu –en azından askerlere kendi halkına karşı ateş açma emrini verdiklerini belgeleyen kanıtlardan– temizleyebiliyor gibi görünüyorlardı.

Ama o cesetlerden dördü de rejime mi kurban gitmişti? Gördüğüm adamın boğazındaki yaranın nedeni pekâlâ bir süvarinin kılıcı olabileceği gibi, bir *vurdalak*'ın –İlya'nın– dişleri de olabilirdi. Bunu bilmek imkânsızdı. Ve neden sadece İlya? Bildiğime –annemin anlattığına– göre vampirler bir şehrin üzerine yalnız başına olabildiği gibi grup halinde de çullanabilirlerdi. Tek başlarına avlanırlardı fakat güneş doğduğu zaman karanlık ve güvenli bir yerde toplanıp önceki gece yaptıkları kahramanlıkları anlatıp böbürlenirlerdi.

Donmuş nehrin üzerinde cesetlerini gördüğüm adamlar nasıl bir kadere kurban gitmiş olurlarsa olsunlar kesin olarak İlya'nın hanesine yazılabilecek başka bir kurban daha vardı: onunla birlikte gördüğüm o zavallı kız. Açlıktan ölüyor olmalıydı ve umutsuzca yiyecek satın alabileceği parayı kazanmaya çalışıyordu; muhtemelen sadece kendisi değil, bütün ailesi için. Bedenini ne için satıyordu? Sadece bir somun ekmek veya birkaç patates alabil-

mek için. Ama kendisini İlya'ya verdiğinde ne ona ne sunduğunu, ne de İlya'nın bunun ne kadarını alacağını biliyordu. Yekaterininskiy Kanalı'nın kenarındaki o avluya geri dönersem ne bulacağımı düşündüm. Kız hâlâ eskisinden de soluk benziyle o kömür çuvallarının üzerinde yatıyor muydu? Muhtemelen, hayır. Tıpkı Çar Nikolay'ın yandaşları gibi *vurdalak*'lar da genellikle yaptıkları kepazeliği ortada bırakmayıp temizleyecek kadar akıllıydılar.

Yürürken bacaklarımın titrediğini hissettim. Yanaklarıma kan hücum etmişti. Yıllardır hissetmediğim bir öfke doldurmuştu içimi. En tuhafı da, kendimi yine genç hissediyordum. Annem beni bir tek amaç vererek büyütmüştü: vampirlerden –özellikle de bir tanesinden– nefret etmek. Ama ben ona karşı duyduğum nefreti bütün vampir soyuna da duyuyordum. Sonraki yıllarda iyi bir adam olmak ve daha iyisini yaparak fark yaratmak için elimden geleni yapmaya çalışmıştım ama şimdi annemin sütünü ilk emdiğim günden beri öğrendiğim şeyi bir kez daha anımsıyordum. Yeryüzünde olma sebebimi ve amacımı biliyordum. Bu, dünyayı *vurdalak* belasından temizlemekti. Sadece İlya olsaydı da –Nadya'nın ağabeyi olmasından bağımsız olarak– bu yeterli olurdu. Ama daha fazla, üstesinden gelebileceğimden çok daha fazla olmalarını istiyordum ki dur durak bilmeksizin öldürebileyim. Ta ki onlar beni durdurana kadar.

Bu ruh hali, geldiği hızla çekip gitti. Artık daha yaşlı bir adamdım. Yeryüzünde çok fazla şey, çok fazla cinayet görmüştüm. Artık birçok şeyi daha iyi biliyordum. *Vurdalak* bir semptomdu, bir hastalık değil. Eğer hastalıksa da, çok daha öldürücü bir nedenle zayıf düşmüş bir bedene saldıran ikincil bir enfeksiyondu. 1812'de vampirler Rusya'ya ancak Napoléon Bonaparte gibi öldürücü bir hastalık nedeniyle zayıf düştüğü için gelmeye cesaret edebilmişlerdi. 1855'te ülke yenilginin eşiğine gelene kadar beklemişlerdi. Şimdi de Rusya'nın kendi insanlarının birbiriyle mücadele ettiği bir zamanı seçmişlerdi. Çarın zayıf, ülkeyi bir daha yönetemeyecek kadar zayıf düştüğü,

halkın mücadeleden yorulup açlık çektiği ve görevi korumak olan polisin darbesini yediği bir zamanı.

Ama yine de vampirleri Rusya'ya getiren şeyin fırsatçılıktan daha fazlası olduğunu biliyordum. Ortada daha büyük bir plan vardı, hepsinin en büyüğü ve en tehlikelisi olan vampir –Tepeş ve bazen de Drakula adıyla anılan Zimeyeviç– tarafından hazırlanmış bir plan. Onun Rusya'yla –Romanov'larla– olan anlaşmazlığının tarihi Büyük Petro zamanına kadar uzanıyordu. Onlar arkadaştı. Petro, Zimeyeviç'in kendisini bir vampire dönüştürmesine izin vermeyi vaat etmişti fakat işlemin ancak yarısı tamamlandığında sözünden dönmüştü; Zimeyeviç onun kanını içmiş fakat o vampirinkini içmemişti. Bu da Romanov Hanedanı'nın her zaman tehlike altında olduğu anlamına geliyordu. Zimeyeviç, Petro'nun soyundan gelen herhangi birisiyle süreci tamamlayabilir ve onu sadece bir vampir değil, kendi iradesinin kölesi de yapabilirdi. Ve bu Romanov'un çar olması durumunda bütün Rusya Zimeyeviç'in hükmü altına girerdi. Romanov'lar başlarına gelebilecekleri biliyor ve korkuyorlardı. Hatta paylaştıkları kan aracılığıyla, bazen Zimeyeviç'in zihnini bile kısmen paylaşıyor ve onun gözleriyle görebiliyorlardı.

Ama çar buna rağmen insan olarak kalmıştı. Zimeyeviç ve temsilcileri –diğer ikisiyle arası açılana kadar Yuda'da onların arasındaydı– birden fazla kez onun Petro'yla kurduğu kapanı kurmaya çalışmış ama hep yenilgiye uğratılmışlardı. Ailem –Aleksey, Tamara ve son olarak da ben– bunda azımsanamayacak bir rol oynamıştık. Benimki daha farklı olmasına rağmen, hepimiz bedel ödemiştik. Ben hâlâ hayattaydım ama annem ve büyükbabamdan farklı olarak damarlarımda Romanov kanı dolaşıyordu. Ve bunu bildiğimden, Zimeyeviç'in kanını – yıllar önce, birlikte çalıştıkları sıralarda Yuda'nın ondan almış olduğu kan örneğini– kasten içmiştim. Böylece benim de bir süre Zimeyeviç'in iğrenç zihninden geçen düşüncelerden haberim olmuştu. Ama bundan bile Romanov'lara yardım etmek için faydalanmıştım. Zimeyeviç'in zihni

benimkine bağlıyken benim kuşağımdan başka bir Romanov –en azından bir çar– üzerinde gücü yoktu.

Çok yakında artık çar diye bir şey kalmayacaktı. Devir değiştiği, saygın ve dürüst bir hükümet idareyi aldığı zaman Rusya'nın vampirlerden korkmasına gerek kalmayacaktı. Ama şimdilik tehlike çok gerçekti. Sayılarını bilmiyordum fakat kesin olarak bildiğim bir tek İlya vardı, bu nedenle işe onunla başlayacaktım.

Ama henüz değil. Vakit öğleden sonraydı ve karanlığın basmasına daha birkaç saat vardı. Güneş gökyüzünde henüz oldukça yüksekteydi, şubat ayında Petrograd'da yükselebileceği kadar elbette. İlya güneş ışığından uzak bir yerde uyuyor olmalıydı ve nerede olduğunu tahmin edebilmem çok zordu. Şehrin içinde ve etrafında on binden fazla –belki de yüz bin– mezar vardı. Hepsini aramam mümkün değildi. Ve ilgilenmem gereken başka bir iş daha vardı: Duma.

Kısa bir süre için eve uğrayıp Syeva'yla konuştum. Nadya dışarı çıkmıştı. Çoğu gün bir mutfakta çalışır, yiyecek bir şey bulamayanlara borş[1] servis ederdi. Yeni bir şey değildi. 1915 yılında başlamıştı; bu, savaşın yanı başımızda olduğunu fark etmeye başladığımız bir zamandı. Bugünlerde hep geri çevirmeleri gereken birileri oluyordu çünkü verilebilecek bir şey olmuyordu. Üst kata çıktım, üç odayı geçip koridorun sonuna geldim. Oradaki kapının üstünde ağır bir asmalı kilit vardı ve tek anahtarı da bendeydi. Kapıyı açıp bir adım attım.

Düğmeye basıp ışığı yaktım. Bu odanın penceresi yoktu ama neyse ki bugün jeneratörler çalışıyordu. Polkan, içeride bulunan şeylerden kaygı duyuyormuş gibi kapının ağzına kıvrıldı. Odaya girdim. O günün gelebileceği korkusuyla, içeride bulunan şeylerden hiçbirini atmaya cesaret edememiştim. Burada, bir vampiri öldürebilmek için gereken her şey vardı.

1. Anavatanı Ukrayna, temel bileşeni kırmızı pancar olan bir çorba. Polonya, Rusya ve Belarus gibi ülkelerde de çok popülerdir. (Ç.N.)

Bir rafın üzerinde Yuda'nın not defterleri duruyordu. Hem hayattayken, hem de bir yaşayan ölü olduğu zamanlarda o bir bilimadamıydı ve kendisi gibi olan yaratıklarla ilgili ayrıntılı araştırmalar yapmıştı. Bu çalışmalar vampirler hakkındaki bilgisini artırmıştı ve kitaplar onlara karşı kullanılabilecek bilgiler içeriyordu. *Arbalyet*'im de –bir vampiri öldürebilecek ahşap oklar atabilen bir yaylı tüfek– buradaydı. Benim elimdeyken sadece bir insanı, yanlış tarafı seçmiş olan Dusya adında bir kızı öldürmüştü. Yıllar içerisinde hep kalbimde onun ölümünden dolayı duyabileceğim bir pişmanlığı aramış ama bulamamıştım. Dusya'nın güzel yüzü ve parlak sarı saçlarını anımsayınca İlya'yla birlikte avluda görmüş olduğum kız geldi aklıma. Yıkama fırsatını bulabilse, onun da saçları parlayabilirdi. Ama bunu artık yapamayacaktı. Dusya gibi birisini öldürmek bu kız gibi birisini kurtarma şansını verebilseydi, o zaman duygusallığa yer kalmayacaktı. Ama yıllar içerisinde *duygusallaşmış* olduğumu biliyordum.

Odada başka şeyler de vardı: Yabloçkov Mumları'yla –Yuda örneğinde mutlulukla deneyimlemiş olduğum gibi, bir vampiri öldürebilecek kadar yoğun ışık yayabilen ark lambalarıyla– dolu bir sandık. (Şu anda odayı aydınlatana benzeyen sıradan parlak ampuller vampirleri yok edemezlerdi. Ama Yabloçkov Mumları daha geniş spektrumlu bir ışık yayabiliyor ve böylece gerekli olduğu zaman güneşi taklit edebiliyorlardı.) Bir de, çocuk oyuncağından farksız ama bir vampir için öldürücü olabilen basit bir tahta kılıç vardı.

Ama oraya gelişimin nedeni bunların hiçbiri değildi. Her köşeye bir nöbetçi koymuş oldukları bugün şöyle dursun, en iyi zamanlarda bile bir *arbalyet*'i ya da tahta kılıcı yanında taşımak riskli bir şeydi. Onun yerine anneme ait olan bir silahı seçtim. Bu basit bir bastondu ya da öyle görünüyordu. Onu elime alıp üstüne abanarak benim ağırlığımı taşıyıp taşıyamayacağını denedim. O da altmış yaşındaydı ama benden farklı olarak yıllar onu eskitememişti. Bir tarz olarak artık modası geçmiş olsa da

bunun pek önemi yoktu. Yukarı kaldırıp sol elimle ucunu tuttum ve onu kuvvetle sıkıp bastonun gövdesini hızla çevirdim. Bastonun başlığı çıkınca, altından annemin yıllar önce yontmuş olduğu sivri uç ortaya çıktı. Hâlâ amacını –bir vampirin kalbini delmeyi– gerçekleştirebilecek durumdaydı.

Başlığı tekrar yerine taktım, ışığı kapattım ve kapıyı bir kez daha kilitledim. Aşağı inip holdeki aynada kendime baktım. Bugüne kadar bastonsuz yürümeyi başarabilmiştim, bacaklarım hâlâ güçlüydü. Ama çok geçmeden onun da zamanı gelecekti. Yaşlı bir adamın baston kullanmasını kimse garip bulmazdı. Polkan'ı evde bırakıp dışarı çıktım ve Tavriçeskiy Sarayı'na doğru yola koyuldum.

Güzergâhım beni kuzeye, sonra da Neva kıyısı boyunca doğuya doğru götürdü. İkindi vakti yaklaştığından caddeler kalabalıklaşmıştı ve ben hâlâ Neva ve Fontanka' yla belirlenen güvenlik kordonunun dışındaydım. Kordonun iç kısmında kalan caddelerin sakin ve huzurlu olup olmadığını bilmiyordum. Korumaya çalıştıkları şeyin ne olduğunu bile anlayamıyordum. Çar uzaklarda, savaşın yönünü belirliyormuş gibi davranan eski generaller grubu Stavka'nın yakın zamanda geri çekilmek zorunda kaldığı Mogilyov'daydı. Kendi hesabına bu muhtemelen akıllıca bir karardı. Ortada olmayan bir diktatöre karşı ayaklanmak zordu.

Neva hâlâ donmuş durumdaydı ve buzun üzerinde koşuşturan insanları görebiliyordum. Yakın zamanda havanın biraz ısınmış olması buzu pek etkilemezdi ama bir ay içinde buz tabakası incelmeye başlar ve insanlar yine köprüleri kullanmaya mecbur kalırdı. Bu da şehrin daha kolay kontrol edilmesini sağlardı. Fransızlar devrim yapmak için temmuza kadar beklemişlerdi fakat Rusya'da bu gibi şeylerin en iyi soğuk mevsimlerde yapıldığını bilirdik. Kimsenin geçememesi için hareket edebilen kısmı yana doğru açılmış olan Liteiniy Köprüsü'nün üzerinde bir grup asker gördüm. Tüfekleriyle buzun üzerinde yaklaşmakta olan insanlara nişan almışlardı. Ateşe başladılar

ve protestoculardan biri yere yığıldı. Diğerleri taş ve buz parçaları fırlatmaya başladılar ve bir süre sonra köprünün altına girmeyi başardılar. Ama şimdi de tuzağa düşmüşlerdi. Ortaya çıkarlarsa, ellerini kaldırıp bir tek taş bile atamadan vurulacaklardı. Ne olacağını görmek için beklemedim ve yoluma devam ettim.

Nehir yavaşça kuzeye doğru kavis yapmaya başlamıştı. Kıyıdan aksi yöne dönüp doğal görünmesi için iki adımda bir bastonumu karla kaplı zemine bastırarak Şpalernaya Caddesi'ne çıktım. Biraz sonra yolun kenarındaki bina bloklarının arasında kalan geniş bir alana geldim ve Tavriçeskiy Sarayı'nın önünden geçen yarımay şeklindeki uzun yola saptım. Bu isim Kırım'ın eski Yunanca adından geliyordu. Potemkin, sevgilisi İmparatoriçe Yekaterina için yarımadayı fethettiğinde, o da onun için bu sarayı yaptırmıştı. Yeterince etkileyici bir yapıydı ama her yönüyle "ikinci en iyi" gibi kokuyordu. O, Washington'daki Capitol veya Londra'daki Westminster Sarayı gibi değildi. Bu mekânlar özel olarak hükümetlere ev sahipliği yapmak için inşa edilmişlerdi. Tavriçeskiy Sarayı sadece, çar asıl yönetim faaliyetini sürdürürken Duma üyelerini tartışmaya bırakmak için uygun bulunmuş bir yerdi.

Girişi bana biraz, daha önce gitmiş olduğum İzmailovskiy Kışlası'nı anımsatıyordu ama bu daha büyük ölçekliydi. Burada da üçgen şeklinde bir alınlık ve bu defa eşit aralıklarla birbirinden ayrılmış altı sütun mevcuttu ama cadde hizasından içeride inşa edilmiş olan ana binayla birlikte bütün yapı çok daha etkileyiciydi ve büyüklüğü neredeyse İzmailovsky Kışlası'nın iki katı kadardı. Kapıda nöbetçiler vardı ama kâğıtlarımı sorma zahmetine girmediler. Duma üyelerini şahsen tanırlardı. İş oraya varacak olursa kime sadık kalacaklarını merak ediyordum. Oraya *vardığında*. Şimdiye kadar Duma çara sadık bir çizgi izlemişti ve mesele yoktu fakat yakında direnişe başlayacaktık ve nöbetçilerimizin gerçek görevlerinin bizi korumak mı yoksa gözaltına almak mı olduğuna karar vermeleri gerekecekti.

1912'de, seçim sonrasında, buraya ilk gelişimin üzerinden beş yıl geçmişti. Japonya'ya karşı sürdürdüğümüz savaştan geri döndükten sonra Rusya'yı –eğer yaşasaydı– II. Aleksandr'ın seçmek isteyeceği yolda yürütme olasılığı giderek daha fazla ilgimi çekmeye başlamıştı. Hâlâ orduydaydım ama kalbim aktif hizmete elverişli durumda değildi ve benden faydalanmanın daha iyi yolları da vardı. Ordunun yeni ilgi alanı olan havacılık benim uzmanlığımla kesişiyordu ve böylece ancak nadiren Petrograd ve Moskova'daki havalimanlarımızdan uzağa seyahat etmem gerektiğini keşfetmiştim. Parlamentoyu temsil etmek geri kalan zamanımı doldurmanın mükemmel bir yoluydu. O zaman da şimdiki gibi Anayasal Demokrasi Partisi'nin, Kadetlerin üyesiydim. Çoğu ülke bizi ılımlı –hatta muhafazakâr– olarak görüyordu ama Rusya'da bir anayasanın lehinde olmak bile aşırılık olarak kabul ediliyordu. Duma'da temsil edilenler arasında bizler çarın en büyük ümidiydik. 1912'den sonraki birkaç parlamento pek fazla başarı elde edememişti. Artık bizim zamanımızın geldiğini hissediyorduk.

Toplantı salonuna gittim. Duma resmî toplantıda değildi ama salon yine de doluydu. Başkalarına göre olmasa bile, bence burası güzel bir yerdi. Bir tiyatro salonunu andıran şekliyle, meclisin 448 üyesinin her biri için ayrılmış yeri olan düzgün, yarım daire şeklinde arka arkaya dizilmiş sıralardan meydana geliyordu. Dört bir tarafında basın mensuplarının veya özgür halkın oturup hükümetin çalışmalarına tanıklık edebilecekleri balkonlar vardı. Bu Rusya için yepyeni bir fikirdi. Eskiden, önderlerimizin kararları ne kadar bilgece olursa olsun –hepsi de aptal değildi– her şey önce kapalı oturumda tartışılır ve bir sonuca varıldığında karar halka açıklanırdı.

Ve yine de hepsi numaraydı. Duma'nın gücü yoktu. Bakanları yoktu, Nikolay'ın onayı olmadan bir tek yasayı bile geçiremiyordu ve ikinci bir meclise, Devlet Konseyi'ne tabiydi. Onu ise, reform yolundan geri dönmeden önce I. Aleksandr kurmuştu. Devlet Konseyi'nin yarısı çar tara-

fından atanırdı, o yüzden de onun iradesini uygulamaya eğilimliydi. Ve bunu yapmazsa çar onu göz ardı edebilirdi, tıpkı bize de yaptığı gibi.

Ama Nikolay ne kadar az şey için izin veriyor olsa da, konuşmamıza müsaade ediyordu. Bu, Rusya için yeni olduğu kadar tehlikeli bir şeydi de, özellikle de çar için.

Artık konuşuyorduk, herkes konuşuyordu. Salonda büyük bir uğultu vardı. İnsanlar küçük gruplar halinde ayakta duruyor ya da yerlerinde oturuyorlar, oturanların bir kısmı da dönmüş, arka sıralarındaki birileriyle konuşuyordu. Kalabalığın arasından geçip Duma'nın başkan yardımcılarından biri ve bir Kadet olan Nikolay Nekrasov'u görebileceğim bir yere gittim. İki adamla konuşuyordu ve onları tanıyordum: diğer bir Kadet Prens Georgiy Lvov ve sol kanattan bir Trudovik[1] olan Aleksandr Kerenskiy.

"Hangi cehennemdeydin?" diye tısladı Nekrasov, kaygısını bir öfke maskesinin arkasına gizleyerek.

"Sana söylemiştim, sokaklardaki havanın nasıl olduğuna bakmaya gittim."

"O dündü."

"Peki burada nasıl?" Lvov daha sakin görünüyordu.

"Bugün daha sessiz ama bu senin için pazar. Dün her yerde kalabalıklar vardı. Çatışmalar oldu fakat ordunun tümü buna hevesli değil. Kazaklar halka katılıyor ve onları polislere karşı koruyorlar. Znamenskaya Meydanı'nda gözlerimle gördüm."

Nekrasov başını salladı. "Duyduk. Güya bütün şehir milisleşmiş ama yarısının hangi taraftan olduğunu kim bilebilir?"

"Görünüşe göre Pavlovskiy Alayı halkın tarafına geçti," diye ekledi Kerenskiy. "Sadece er ve erbaşlar değil, subaylar da."

"Geçmeyenler de öldü, kendi adamları tarafından öldürüldü." Lvov'un sesi acıydı.

1. Sosyalist Devrimci Parti'den kopan ılımlı bir sosyalist partinin üyelerine verilen ad. (Ç.N.)

"Nikolay ne yapıyor?" diye sordum. "Hâlâ güvenebileceği birlikler olmalı."

"Belki vardır," dedi Lvov, "ama hangisi olduğunu nasıl bilecek ki? Ayrıca insanları cepheden geri çekmek zaman alır."

"Bu sabah yüzden fazla devrimci lideri tutuklattı," dedi Kerenskiy. "Bolşevikler, Menşevikler, SR'ler."[1]

"Ya buradan kimseyi?" diye sordum.

Nekrasov etrafına baktı. "Birçok kişi yok ama sadece dışarıda bir yerde sıkışıp kalmış olabilirler, tıpkı dün sana olduğu gibi."

"Bütün köprüler kapatıldı," dedim.

"Kimi tutukladıklarının pek önemi yok," dedi Kerenskiy. "Gerçek önderlerin –Lenin, Troçki, Kamenev– hepsi sürgünde. Şu anda zarar verenler önemsiz kişiler. Ama Nikolay için hepsini tutuklamak çok zor."

"Hâlâ galip gelebilir," dedi Nekrasov. "Ordu tamamen bölünmüş değil. Nikolay şu anda bir zafer kazansa, işler tersine dönebilir."

"Ya da gelip onlarla yüz yüze konuşsa," diye belirtti Lvov.

Nekrasov güldü, ben de ona katılmadan edemedim.

"Birlikleri arkasında toplamak mı?" dedi Kerenskiy, küçümser bir edayla. "Babası belki ama Nikolay değil." Kerenskiy çok şey biliyormuş gibi konuşuyordu ama III. Aleksandr öldüğünde on ikisinden büyük olamazdı. Onu konuşurken duyduğundan bile kuşkuluydum.

"Zaten cesaret edemez," dedi Nekrasov. "Halkın öfkesini çıkarabileceği birine ihtiyacı var. Ondan çıkarırdı."

"Nikolay Vissaryonoviç."

Bağırtı salonda bir yerden gelmişti. Hepimiz döndük ve bağıranın salonun odak noktası olan platformda duran Duma başkanı Mihail Rodzianko olduğunu gördük. Beti benzi atmıştı ve yüzü kuşku götürmez şekilde korku do-

1. Sosyalist Devrimci Parti. (Ç.N.)

luydu. Kocaman göbeğine rağmen zayıf görünüyordu. Nekrasov çağrıya uyup onun yanına gitti. O ikisi ve diğer birkaç kişi çember oluşturup fısıldayarak konuştukları sırada biz de durup sessizce seyrettik. Sonra Rodzianko ayağa kalktı. Dikkatleri kendine çekmek için elindeki kalın kitabı önündeki kürsüye indirdi. Salona sessizlik hâkim oldu.

"Beyler." Rodzianko'nun sesi bütün salonda yankılanmıştı. "Biraz önce Emperyal Majesteleri Çar Nikolay'dan bir bildiri aldım."

Yutkundum. Bu, onun tahttan çekildiğini açıkladığı bir bildiri olabilir miydi? Atalarının korumak için onca zaman uğraştığı bir şey onun için bu kadar önemsiz miydi? Salon daha da sessizleşti çünkü herkes nefesini tutmuş, aynı açıklamayı bekliyordu. Rodzianko'nun arkasında duran Nekrasov'la göz göze geldim. Yüzü asıktı ve bana başını hafifçe sallayarak yanıt verdi. Hepimizin ne düşündüğünü tahmin etmişti ve hepimiz yanılmıştık.

"Majesteleri devam eden toplumsal karışıklıkları göz önünde bulundurarak Duma'nın lağvedilmesi emrini vermiştir. Yeniden düzen sağlandığı zaman –en erken nisanda– tekrar bir araya gelmemizi istemektedir."

Haberin hazmedilebilmesi için biraz durdu ve tepkimizi ölçebilmek için gözlerini salonda gezdirdi. Bize yeterince zaman vermiş olmalı ki, salonda bir uğultu başladı. Ve Rodzianko derin bir nefes aldığı anda uğultu kesildi.

"Evet beyler, ona ne söyleyeceğiz?"

Bu, cevabı açık bir soru değildi. Ülkenin kaderinin ne olacağı hakkında partiler arasında büyük fikir ayrılıkları vardı ama herkes hukukun üstünlüğü kavramına sadıktı, Nikolay da yasal olarak Duma'nın çalışmalarına ara verme yetkisine sahipti. Kolay bir karar olmayacaktı.

Ama Kerenskiy için böyle bir ikilem söz konusu değildi. Eğilip kulağıma fısıldadı. "Ne söyleyeceğiz? Defolup gitmesini tabii."

Tartışmaların devamını izlemek için kalmadım. Bana

göre mesele artık politik inceliklerin ötesine geçmişti. Duma kurumunun –ve çarın çalışma ofisinin– varlığı bizim veya onun alacağı bir karara bağlı değildi. Halkın ya da hayatlarını değiştirmek ümidiyle Petrograd sokaklarına çıkmış olan insanların ruh haline bağlıydı. Ama bunun da ötesinde, benim ülkemin kaderinin ne olacağıyla ilgili karara yardım etmekten daha önemli işlerim vardı.

Karanlık basmak üzereydi ve şehirdeki vampirler –özellikle de bir tanesi– birazdan uyanıyor olacaktı.

Onu son kez gördüğüm yerden başka fazla ipucu yoktu elimde. Ama orası Fontanka'nın diğer yakasındaydı ve şehir merkezinin etrafında oluşturulmuş olan koruma halkasını aşmam gerekiyordu. Her yerde bir beklenti atmosferi hâkimdi. Caddelerde Tavriçeskiy Sarayı'na gittiğim gün gördüğümden daha fazla insan vardı fakat daha sessizlerdi ve kavşaklarda yaktıkları ateşlerin etrafında kümelenmişlerdi. Fontanka'nın üzerindeki bütün köprülerde hâlâ nöbetçi askerler vardı. Fontanka boyunca güneye, Simeonovskiy Köprüsü'ne kadar yürüdüm fakat sonra Neva üzerinden geçmeyi tercih edersem şansımın çok daha yüksek olacağına karar verdim.

Kuzeye doğru döndüm ve Nevka'nın kollara ayrıldığı yerde, Liteiniy ve Troitskiy köprülerinin arasında, aşağı inip buz tabakasına ulaştım. Liteiniy gibi Troistkiy Köprüsü'nün de hareket edebilen kısmı açılmış durumdaydı. Bu bana ufak bir avantaj sağlıyordu. Her iki köprünün de açılan kısımları soldaki kıyıya, benim bulunduğum yere yakındı ve nöbetçiler üzerinde durabilecek bir platform olmayan bir yerde bekleyemeyeceği için beni görme olasılıkları daha azdı. Karanlık bastığından buzun üzerinde neredeyse kimse kalmamıştı. Hava yine soğumuştu ve donmuş yüzeyin üzerinde ateş yakmak delilik olacağından çoğu kişi karaya çıkmıştı.

Rıhtımın kenar duvarına yapışarak sinsice ilerledim ve çok geçmeden aradığım yeri buldum: Şehirdeki en kısa suyollarından biri olan Lebyazhya Kanalı'nın girişiydi bu. Neva kıyısının bir parçası olan kanal ağzındaki köprü-

nün altındaydım ve yukarıdan gelen ayak seslerini dinlerken kimsenin aşağı bakmaması için dua ettim. Köprünün altına doğru ilerleyip kenardaki tuğla duvara tutunarak buzun üzerinde yavaşça ve sessizce kaymaya başladım. Artık kordonun içindeydim. Kanal boyunca ilerlemeye devam ettim. Yukarıya baktığım zaman etrafta dolaşan birkaç asker ve sivil gördüm ama kimse aşağı bakıp beni görmedi. O an için orada kalmak daha emniyetli göründü çünkü cadde seviyesinin altındaydım ve Petrograd'ın alternatif suyolu ağını takip ederek kalabalık yerlere girmekten kaçınıyordum. Başka bir köprünün daha altından geçip Moika'ya ulaştım. Sol tarafımda Moika, Fontanka'yla birleşiyordu ve evime bir taş atımı uzaklıktaydım ama sağa döndüm ve şehrin merkezine yöneldim.

Burada, aşağıda yön işaretleri iyi görünmediğinden rotayı tutturmak zordu. Görünür olsalar bile tuhaf yerlere konmuşlardı. Ama burada aralarında seçim yapılacak daha az dönemeç vardı ve sol tarafta bir sonrakinin Yekaterininskiy Kanalı olduğunu biliyordum. Oraya doğru biraz devam ettim ve sonunda tekrar yukarı çıkmak için kullanabileceğim birkaç basamak çıktı karşıma. Etrafta asker yoktu ve su seviyesinden yukarı tırmanıp çıktığımı gören birkaç kişi de beni umursamış görünmüyordu. Hatta bir tanesi eldivenli elini uzatıp doğrulmama yardım etti. Ayağa kalktım ve nerede olduğumu kestirmeye çalıştım. Dökülen Kan Kilisesi'nin tam karşısına çıkmıştım.

Bir süre ona baktım. Amcamın ölümünü anmakla ilgili duygusallığı paylaşıyor olmama rağmen, kötü bir binaydı. Rusya her zaman Doğu'yla Batı arasında parçalanıp kalmıştı ve bunun en iyi örneği ülkenin iki başkentiydi. Petrograd Petro'nun Batı'ya açılan kapısıydı ve mimari üslubu genel olarak moderndi; Avrupalıydı ama ayırt ettirici bir Doğu havasını da taşıyordu. Eski başkent Moskova'daysa her şey benzersiz bir şekilde Rus'tu. Kremlin'in yapıları yüzyıllar öncesine, Rusya'nın Avrupa'dan, aydınlanmadan uzak durduğu bir zamana uzanıyordu. Her ikisi de kendi tarzında güzel şehirlerdi.

Ama Petro ya da ilk iki Aleksandr gibi Batı'nın sunduğu şeyleri kucaklamış olan her çara karşılık onu reddetmiş veya ondan korkmuş bir I. Nikolay ya da bir III. Aleksandr vardı. Hatta şimdiki Nikolay'ın Moskova'yı tekrar başkent yapmak istediği konuşuluyordu ama şu anda uğraşacak daha önemli işleri vardı. Ama bu çarlar için Batı' dan hoşlanmadıklarını göstermenin bir yolu Petrograd'da eski mimari üslubu uygulamaya koymaktı. Moskova'daki Kızıl Meydan'da bulunan Aziz Vasiliy Katedrali 16. yüzyılda inşa edilmiş güzel bir kiliseydi. Dökülen Kan Kilisesi ise Aziz Vasiliy Katedrali'ni taklit etmek için tasarlanmış sahte bir yapıydı. Yanlış yer ve yanlış zamanda, yanlış şehir ve yanlış yüzyılda, nispetçi bir çar tarafından inşa edilmişti. III. Aleksandr, babasının böylesi bir girişimden nefret edeceğini bilmeliydi; kendi anısına yapılmış olsa bile. Bırakalım Aziz Vasiliy Katedrali Moskova'nın olsundu ama Aziz İshak Katedrali'ni de Petrograd'a bırakmalıydık. Ve hazır söz açılmışken, bu şehrin ismini de –Saint Petersburg– bırakmalıydık; her ne kadar Almanlardan nefret ediyor olsak da.

Arkama döndüm ve önceki gece İlya'yı gördüğüm avluya gittim. O ikisini görmüş olduğum kapı aralığına baktım ama kızın cesedinden eser yoktu. Muhtemelen ilkbaharda hava ısındığında ve kar yığınları erimeye başladığında ortaya çıkacaktı. Kanala geri döndüm. Karşı tarafında olsam etrafı daha iyi görürdüm fakat kanalın uçlarındaki köprülere kadar çok yol yürümek gerekiyordu. Aklımdan tekrar aşağı inip buzun üstünden yürümek geçti ama düşüncelerim bölündü.

Daha başlarken boğulan ve çığlıktan çok haykırışa benzeyen bir ses duydum, muhtemelen bir kadındı ama şoke olmuş ve aşırı korkmuş bir erkekten de böyle bir ses çıkabilirdi. Etrafıma baktım ama bir şey göremedim. Burası oldukça sessizdi ve kanalın her iki yakasında da çok az insan vardı. Karşıda, İnzhenernaya Caddesi'nin köşesinde, duvara dayanmış ve birbirine sarılmış bir çift vardı. Nadya'yı düşündüm. Şimdi burada onun kollarında olmayı ne

çok isterdim. Bu gece neden eve geç döneceğimi açıklamamıştım ama onun için çok sarsıcı bir şey olmazdı bu. Uzun zaman önce ona vampirlerin varlığından ve ailemin onlara karşı verdiği mücadeleden söz etmiştim. Elimde ona gösterebileceğim bir kanıt kırıntısı bile yoktu fakat bunu normal karşılamıştı. Yine de ona ağabeyinin bir vampir olduğunu açıklamak konusunda tereddütlüydüm.

Karşı yakadaki adam sevgilisinden ayrıldı ve kadın yere yığılıverdi. Adam kanal boyunca hızlı adımlarla güneye doğru yürümeye başladı. Yüzünü görememiştim ama biliyordum. Karşı yönden gelen iki adam onun yanından geçti. Biraz sonra yere yığılmış halde ardında bırakmış olduğu kurbanı gördüler. Bir tanesi eğilip kadına baktı ve vücudundaki yaraları görmesi sadece birkaç saniyesini aldı.

"Yüce İsa!"

Kanal boyunca yankılanan sesi iki yakadaki yüksek binaların arasından akıp gitti ama ben çoktan harekete geçmiştim. İlya olmasa bile kesinlikle ölümü ondan daha az hak etmeyen bir vampirle uğraşmaktaydım. Aralarında bir bağlantı olma olasılığı vardı. Birini takip etmek beni diğerine ulaştırabilirdi.

Kanalın karşı kıyısına hemen geçme şansım yoktu, ayrıca bunu istiyor da değildim. Bu tarafta kalarak görülmeden takip etmek daha kolay olurdu ve görse bile beni ele geçirmesi o kadar kolay olmazdı. Tek sorun kanaldan ayrılıp benden uzağa, doğuya doğru yönelmesi olurdu. O zaman ya hızla en yakın köprüyü bulmam ya da buzun üzerinden yürüyüp karşıya geçmem gerekirdi.

İlk öbür yakaya geçme şansım kanalın Nevskiy Caddesi'nin altından geçtiği yerde karşıma çıktı. Yol o kadar genişti ki suyolu tamamen gözden kayboluyordu. Bulvarın üzerinde yolculuk yapanlar bir köprünün üzerinde olduklarını bile fark edemeyebilirlerdi. Aramızda kanal olmasa, İlya takip edildiğini daha kolay fark edebilirdi. Ama Kazan Katedrali'nin önündeydik ve caddeler önceki gün olduğu gibi bugün de kalabalıktı. Askerler de vardı

fakat karşılarında öyle çok insan vardı ki ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Gölgelerin ardına çekildim ve adam bulvarı geçerken onu izledim. Vampir devamlı olarak sağını solunu kolaçan ettiğinden bir an için yüzünün özelliklerini seçebildim.

Hiç kuşku yoktu, bu İlya'ydı. Kıyı boyunca yürümeye devam etti. Ben de diğer tarafta kalarak onu izledim. Neredeyse elinde güller olan kızı gördüğüm yere gelmiştim. Katedral tam suyun kenarında inşa edilmişti ama onun uzun sütunlarının arasından geçip takibe devam etmem kolaydı. Biz şehri geçerken kanal önce sağa, sonra da sola doğru döndü. İlya hızlı yürüyordu ve benim de çekingen davranmama gerek olmuyordu. Benim gittiğim yöne doğru yürüyen çok sayıda insan vardı, belki eve dönerlerken gece boyunca her şeye ara verileceğini; yarına, belki de ondan sonraki güne kadar devrim olmayacağını fark etmişlerdi.

Sonunda İlya kanal yolundan ayrıldı ve Saman Pazarı'na doğru saptı. Benim karşı kıyıya geçebileceğim bir yer yoktu, tam iki köprünün arasında bir yerdeydim. Sadece Saman Pazarı'ndan Sadovaya Caddesi'ne çıkıp güneybatıya doğru devam edeceğini tahmin edebilirdim, yoksa neden kanaldan daha önce ayrılmasındı ki? Koşmaya başladım ama köprünün üzerinde bir nöbetçi vardı. Köprüden kimin geçtiğiyle pek ilgileniyor gibi görünmese de oradan çok aceleyle geçersem şüphelenebilirdi. Karşıya geçene kadar sakin bir şekilde yürüdüm, sonra İlya'nın fazla uzaklaşmamış olduğunu ümit ederek adımlarımı hızlandırdım.

Arayı açmamıştı. Aslında caddeye çıktığımda neredeyse onunla karşılaşacaktım, o yüzden araya biraz mesafe girsin diye caddenin karşı tarafına geçtim. Aziz Nikolay Katedrali'ne yaklaşırken benim olduğum tarafa geçti, ben de biraz gerisinde kalmaya devam ettim. Hâlâ Neva ve Fontanka ile belirlenen sınırın içindeydik. Yuvasının bu bölgede olması pek muhtemel görünmüyordu ama şu âna kadar buradan ayrılmamıştı.

Sonunda güneye, Fontanka'ya doğru dönüp Lermon-

tovskiy Bulvarı'na çıktı. Ancak bu şehri pek tanımadığını varsayabilirdim. Fontanka'yı geçmeye uygun bütün yerler arasında burası en kötüsüydü çünkü bulvarı nehrin üzerinden geçiren Mısır Köprüsü birkaç yıl önce çökmüş, çok sayıda insan ve at ölmüştü. Köprüyü yeniden yapmamışlardı. Ama biz yaklaşırken İlya'nın tam da bu nedenle bu yolu tercih etmiş olduğunu fark ettim.

Bir zamanlar köprünün ayağının olduğu yerde bulunan çelikten yapılmış, ikizkenar yamuk şeklinde kemerli geçit hâlâ duruyor ve bir firavun mezarının taştan yapılmış girişini anımsatıyordu. Yayaların kazara içine düşmesini engellemek için etrafına bir parmaklık koymuşlardı. Sadece iki kişiden oluşan bir atlı nöbetçi ekibi vardı. Diğer tarafta da iki nöbetçi gördüm. Daha fazlasına gerek yoktu, buralar sakindi. İlya onlara yaklaşıp selamladı ama sözcüklerini seçemedim. Bu sayede onlara yaklaştı ve o yürürken nöbetçiler de ona doğru birkaç adım attılar. Tam yanına geldikleri zaman İlya saldırıya geçti.

Ne olduğunu fark ettiğim anda bir çatırtı sesi duydum. Elleri hızla hareket etmiş ve iki nöbetçinin başını birbirine çarpmıştı. Sahip olduğu insanüstü kuvvet düşünülecek olursa, hayatta kalmaları düşük olasılıktı. En doğal silahı olan kesici dişlerini kullanmaya zahmet etmemişti ama gördüğüm kadarıyla İlya o gece zaten karnını doyurmuştu.

Hiç oyalanmadı. Hemen aşağıdaki buzun üstüne atladı. Daha iyi görebilmek için biraz ilerledim. İlya çoktan karşıya geçmiş, orada bekleyen iki nöbetçiye bakıyordu. Sıçradı, elleri ve ayaklarıyla nasılsa duvara yapışmayı başarıp bir daha yukarı fırladı. Sağ tarafta duran adamın paltosunun eteğine yapışıp kurbanını da kendisiyle çekerek tekrar aşağı düştü. Buzun üzerine indiklerinde İlya dişlerini kullanarak nöbetçinin hızla icabına baktı ama bunu yeterince sessiz bir şekilde halledemedi. Adamın kısa bir çığlık atabilecek kadar vakti olmuştu. Bu da arkadaşının dikkatini çekmeye yetmiş, o da aşağı bakıp olan biteni görmüştü. Süngüsüyle nişan alarak aşağı atladı. Bu

etkileyici bir manevraydı; ayakları daha yere bile temas etmeden süngü İlya'nın böbreğinin yanında bir yere saplandı. Bir insana yöneltilmiş olsaydı, bu öldürücü bir saldırı olurdu ama İlya için hiçbir anlamı yoktu. Süngü hâlâ içindeyken ucundaki tüfekle birlikte dönüp onu askerin elinden koparıp aldı. İleri atılıp onu ısırdı, bu defaki avı da kısa bir çığlık atabilme fırsatı buldu ama artık duyabilecek kimse yoktu. İlya saniyeler içinde yukarı tırmanmış, yoluna devam ediyordu.

Kıyıda yatan iki askere, sonra da buzun üzerinde yatan diğer ikisine baktım. Hepsi ölmüştü ve artık kimse onlara yardım edemezdi, yine de kendimi onlar için bir şey yapmaya mecbur hissettim, herhangi bir şey; ailelerini arayıp olanları anlatmak ya da onları biraz daha uygun bir şekilde yatırmak. Ama oyalanacak zamanım yoktu. İlya'nın nehir yatağından çıkmak için son derece hünerli bir şekilde tırmanmış olduğu yüksek duvara baktım ama benim için çok fazlaydı. En iyi yıllarımda olsaydım bunu becerebilirdim, şimdi değil. Hızlı adımlarla biraz yürüdüm ve duvara sabitlenmiş bir merdiven buldum. Yukarı çıktığında İlya birkaç yöne doğru gitmiş olabilirdi ve onu kaybetmek istemiyorsam acele etmem gerektiğini biliyordum. Artık İzmailovskiy Kışlası'nın yakınındaydık ve bir an onun asker ocağına, eski birliğine dönüp dönmediğini merak ettim ama etrafıma baktığımda güneye doğru yönelmiş olduğunu gördüm.

Beni görmesin ve duymasın diye arada yeterince mesafe bırakarak yürüdüğüm sırada kendi zalimliğime hayret etmeye başladım. İlya'yı ilk gördüğüm zaman öldürdüğü kadına yardım etmek için yapabileceğim bir şey yoktu ama biraz önce sadece onu takip edebileyim diye dört kişinin ölmesine göz yummuştum. Hızlı hareket etmiş ve hâlâ elimde tuttuğum bastonu kalbine saplamayı başarabilmiş olsaydım, o adamları kurtarabilirdim. Ama hedefime ulaşamazdım. Petrograd'da birden fazla *vurdalak* olduğuna emindim ve onların inini bulmak zorundaydım. Gençlik çağımın soğukkanlı azminin geri döndü-

günü hissediyordum, bu kararlılığı bana annem aşılamıştı. O dört askerle ilgili olarak, Dusya'yı öldürmenin yol açtığı duygusallıktan daha fazlasını hissedemezdim. İlya'nın veya inini paylaştığı diğer vampirlerden birinin yaşamasına izin verirsem çok daha fazla insanı vicdanımda taşıyacaktım.

Obvodniy Kanalı'nın üzerinde nöbetçiler vardı ama insanları kontrol etmeden geçmelerine izin veriyorlardı. Artık şehir merkezinin çok uzağında olduğumuzdan buna pek önem vermiyorlardı. İlya kanal boyunca ilerleyip Baltık istasyonunu ve Varşova istasyonunu geçip sonunda Zabalkanskiy Bulvarı'na doğru yöneldi. Gerçekten şehirden ayrılıyorduk.

Sonunda güneş doğduğunda İlya'nın nerede uyuyor olabileceğine dair bir önsezim vardı. En dolaysız güzergâhı seçmemişti ama şehirden çıkan en kestirme yolu bildiği açıktı ve tek başına bile üstesinden gelebileceği kadar adamın bulunduğu askerî karakolların olduğu yerlerden kaçınmıştı. Şimdi bana tanıdık gelen, yıllar önce çok benzer koşullarda geçtiğim bir yolda yürüyorduk. O zaman da bir vampiri takip ediyordum. Bu, dayım Dimitriy'di. Bir vampirin uyuması için çok uygun bir yer bulmuştu; İlya da neden aynı sonuca varmamış olsundu ki?

Haklıydım. İlya Novodeviçye Mezarlığı'na doğru saptı. Onu izlemeye başladığımdan beri ay yükselmişti –neredeyse dolunaydı– ve ince bir bulut tabakasının ardında kalmış olmasına rağmen mezar taşlarının ve türbelerin arasından geçerek yoluna devam ettiğini görebiliyordum. Belki de yapılacak en akıllıca şey İlya'yı orada bırakmaktı. Artık istirahat ettiği yeri bildiğimden onunla ve orada bulacağım diğerleriyle güven içinde hesaplaşabilmek için, gündüz olduğunda geri dönebilirdim. Ama burası büyük bir mezarlıktı; geri döndüğüm zaman arama yapacağım bölgeyi sınırlamak için her şey bana zaman kazandıracak, dolayısıyla hayatlar kurtaracaktı.

Bastonumun başlığını çıkarıp cebime koydum ve onu önüme doğru tuttum. İlya'nın arkasından içeri süzüldüm.

Uzakta bir yerde bir ateş yanıyordu ve vampir oraya doğru gidiyor gibiydi. Birkaç dakika sonra onu gözden kaybettim ama titreşen alevlerin ışığını hâlâ görebiliyordum. Kulağıma bazı sesler geliyordu. Birkaç adım daha attım, sonra yeterince ilerlemiş olduğuma karar verdim. Gündüz saatlerinde tekrar bu kadar yaklaşabilirdim; yaktıkları ateşin kalıntıları bana nerede olduklarını gösterirdi. Omzumun üzerinden geldiğim patikada kimsenin olup olmadığına baktım.

Bir anda ateş söndü. Ay ışığı hâlâ görünüyordu ama parlaklığı ateşinkinin yanına bile yaklaşamazdı. Etrafımda bir hareket oldu, mezar taşlarının arasında dans eden gölgeler gördüm; insan gibi görünüyorlardı ama onların çoktan ölmüş olduklarını biliyordum. Fısıltıyla verilen talimatlar ve gülüşmeler duydum, sonra omuzlarıma yapışan elleri hissettim. Bastonumu sağa sola savurdum ama parmaklarımın arasından koparıldı. Beni yere yuvarlayıp ayak bileklerimden tuttular ve yüzüstü sürüklemeye başladılar. Çimenlere, toprağa ve taşlara sürünmemesi için yüzümü ellerimle kapattım.

Sonunda durduk ve beni sırtüstü çevirdiler. Ateş yine yanıyordu, onun alevlerini gizlemeyi nasıl başarmış olduklarını bilmiyorum. Etrafımda çember oluşturmuşlardı. Onları sayacak zamanım yoktu. Bir tanesi eğilip yüzüme doğru yaklaştı ve keskin dişleri göründü. Bu İlya'ydı. Ayağa kalkmaya çalıştım fakat diğer bir tanesi ayağıyla sağ kolumun üstüne bastı. Üçüncüsü de aynısını diğer koluma yaptı. Tek şansım İlya'ya kim olduğumu söylemek ve içinde bir nebze insanlık kalmış olması için dua etmekti fakat vampir doğasını bunun gerçek bir ümit olamayacağını düşünebilecek kadar iyi biliyordum ve biraz sonra sarf ettiği sözler de benim kim olduğumu çoktan biliyor olduğunu kanıtlıyordu.

"Bu sana küçük kız kardeşimi becermenin ne demek olduğunu gösterir."

Saldırmak üzere başını kaldırdığı anda gözlerim etrafımdakilerden birine kilitlendi. Bu, uzun boylu, koyu renk

saçlı, elli yaşlarında bir adamdı ya da yaşayan ölü olduğu zaman öyleydi. Benim onu tanıyamamam mümkün değildi ama adamın kahverengi gözleri bana tam bir kayıtsızlıkla bakıyordu. Ya beni tanımamıştı ya da umurunda değildim. Ama ben onu tanıyordum.

Bu, dayım Dimitriy'di.

IV. Bölüm

"İsa aşkına Dimitriy, benim! Mihail Konstantinoviç! Tamara'nın oğlu!"

İlya elinin ayasını çeneme dayayarak beni susturup başımı diğer yana çevirince boynum onun saldırısına açık hale geldi. Dudaklarının cildime dokunduğunu hissettim ama sonra aniden yana doğru savruldu. Başımı kaldırıp baktığım zaman bana doğru yaklaşmış olan Dimitriy'i gördüm, biraz önce İlya'yı tekmelemiş olduğu çizmeli ayağı hâlâ havadaydı.

"Bırak gitsin!" Dimitriy'in sesinin tınısı yıllar öncesinden hatırladığım gibiydi ama artık otoriter bir ton eklenmişti. Vampirler hemen ona itaat ettiler ve böylece doğrulup oturabildim. Elini uzatıp ayağa kalkmama yardım etti.

"Sen aptalın tekisin," dedi, ben üstümdeki tozları silkelerken.

Bir an ona, benim yaşamama izin verdiği için asıl aptalın kendisi olduğunu –bir gün buna pişman olacağını– söyleyerek karşılık vermeyi düşündüm ama bu kabalık olurdu. Ben de bunun doğru olup olmadığından bile emin değildim. Geçmişte ikimizin de birbirimizi öldürmek için bolca fırsatı olmuştu ve yine ikimiz de buradaydık işte.

Onun yerine, "Sayınızın bu kadar fazla olduğunu bilmiyordum," diye yanıt verdim.

Beni, biraz önce yattığım yerde hâlâ çember halinde

duran grubun yanından uzaklaştırdı ve ateşin yanında devrilmiş duran bir heykelin kaidesine işaret etti. Oturdum. "Kaç kişi olduğunu saydın mı?" diye sordu.

Onlara bakıp saymaya başladım. Artık benden beslenemeyeceklerini öğrendikleri için ilgilerini yitirmiş, etrafta dolaşıp duruyorlardı. Ben daha saymayı bitirmeden Dimitriy kaç kişi olduklarını söyledi.

"On kişiler," dedi. "Öylesi uygundu."

"Uygun mu?"

"1812'de babam, senin büyükbaban, Rusya'yı tiran Bonaparte'tan kurtarmasına yardım etmeleri için bir düzine vampir toplamıştı. Bugün ben de aynısını yapıyorum."

"Sonra onları öldürerek devam etti, hepsini."

"Biri dışında hepsini," diye anımsattı Dimitriy. "Ama bu, bilgisizliğin neden olduğu bir hataydı. Sen ve ben bu işleri daha iyi biliyoruz."

"Yani Rusya'yı kurtaracaksın, öyle mi?" Sesim alaycıydı. "Almanların hepsi arkasına bile bakmadan Berlin'e mi kaçacak?"

Dimitriy bir an güldü. "Düşman Almanya değil; gerçek düşman onlar değil. Kayzer bir tiran olabilir ama bu *onun halkının* sorunu. Bizimse, uğraşmamız gereken kendi tiranımız var."

Kimi kastettiğini tahmin edebiliyordum. "Nikolay mı?"

Dimitriy başıyla onayladı. "O zaman görüşümü paylaşıyor olduğunu kabul ediyorum."

"Ayrıca neden olmasın ki?" Öfkesini abartıyordu ama yeterince gerçekti. "Belki gençliğimde –genç bir *vurdalak*'ken– bütün ilgim daha temel arzularıma yönelikti. Arzular farklı olabilmesine rağmen, bu, her türün genç bireylerinde aynıdır. Ve çoğumuz büyüdüğümüz zaman da pek farklı olmayız ama bazıları olur. Zimeyeviç'e bir bak. O, on iki *opriçnik*'i[1] Rusya'ya getirdiği zaman aklında sadece beslenmekten çok daha önemli şeyler vardı."

1. Aleksey'in 1812 yılında mağlup ettiği bir vampir grubunun takma adı. Her biri adını, on iki havariden almıştır. (Y.N.)

"Tahtı istiyordu, Büyük Petro'nun soyundan gelenlerden intikam almak istiyordu."

"Kesinlikle. Ama vurgulamak istediğim şey, onun arzusunun sadece kan içmenin ötesinde bir şey olduğu."

"Onunki öyle olabilir fakat *opriçnik*'lerin aklında sadece bir tek şey vardı. Senin grubunun da öyle olmadığını nereden biliyorsun? Bu gece onlardan birini adam öldürürken gördüm."

"Beslenmemiz gerek. Ama bana itaat edeceklerini biliyorum."

"Zimeyeviç'in bildiği gibi mi? Onlarla kan değiştokuşu yaptığın ve zihinlerini kontrol edebildiğin için mi?"

Dimitriy'in yüzünden tuhaf bir ifade geçti. Çenesini indirdi ama dudakları aralanmadı. Gözleri büyüdü ve dışarı uğradı. Ayın ve ateşin ışığı altında iyi göremedim ama renginin solduğunu tahmin edebiliyordum.

Sonunda konuştu. "Bunu asla bir daha yapmayacaktım."

Dikkatle yüzünü inceledim. Sözlerinde ve yüzünde su götürmez bir içtenlik vardı. Tam da bu kabristandaki bir mezarda onun ve başvampir Zimeyeviç'in kan değiştokuşu yaptığına şahit olmuştum. Ona bunun, ikisinin zihninin birbiriyle karışıp birleşmeye başlayacağı anlamına geldiğini söyleyen bendim. Bu, Zimeyeviç'i Romanov'larla birbirine bağlayan işlemle aynıydı ama bağlantı çok daha sıkı ve geri dönüşsüz olacaktı. Ve sonunda, daha güçlü olan zihin baskın çıkacaktı. Bunun kim olacağı konusunda ikimizin de kuşkusu yoktu. Dimitriy, iradesi bütünüyle tahakküm altına girmeden kendisini Zimeyeviç'ten kurtarabildiği için şanslıydı.

Birdenbire bunun muazzam bir an olduğunu hissettim. O benim dayımdı, yarı dayım; ikimiz de Aleksey İvanoviç Danilov'un soyundan geliyorduk ama Dimitriy, onun eşi Marfa'dan olan oğluydu. Bense onun metresi Dominikiya'nın torunuydum. Yine de o, sahip olduğum, aileye en yakın şeydi. Ayrıca Aleksey'i de tanımıştı. Büyükbabam benim kahramanımdı ama onunla hiç tanışa-

mamıştım. Annem bile onunla sadece kısacık birkaç saat geçirebilmişti. Dimitriy, Aleksey'in oğluydu. Ve Dimitriy başka bir zamana, başka bir dünyaya doğmuştu. 1807. Yüz on yaşındaydı. Uzun ve tuhaf hayatı hakkında çok az şey biliyordum.

"Nereye gittin?" diye sordum. "Zimeyeviç'ten... sonra."

"Sana söylediğim gibi, Amerika'ya gittim." Sanki bunu bana geçen gün söylemiş gibi konuşuyordu. Belki de ona öyle görünüyordu. Bana göre düşünülecek olursa, yaşamımın yarısından fazla bir zaman önce olmuştu bu. "Zimeyeviç'ten ne kadar uzak olursam, o kadar güvende hissedecektim kendimi. Daha Aleksandr öldürülmeden önce Petersburg'dan ayrıldım. New York'a ayak bastım, milyonların arasında tektim." Kendi kendine gülümsedi. "Oraya gitmem çoğu yere göre daha kolay oldu. Bir kargo parçası olarak seyahat ettim. Ah ama ne şehir! Hiç oraya gittin mi?"

Başımı olumsuz anlamda salladım. Ailemde en az seyahat etmiş kişi bendim. Aleksey Paris'e gitmişti, şimdi de Dimitriy'in ondan çok daha uzağa seyahat etmiş olduğunu duyuyordum. Bense bir kez Viyana'ya kadar gitmeyi başarabilmiştim fakat doğuda bir insanın gidebileceği kadar uzaklara gitmiştim.

Dimitriy devam etti. "Ulus olalı taş çatlasa yüz yıl olmuştu. Fransızlar bunu abideleştirmek için onlara bir heykel gönderdiler. Ben gittikten çok kısa bir süre sonra onu diktiler: Dünyayı Aydınlatan Özgürlük. Onlar bunun yapabilecekleri bir şey olduğuna inanıyorlar, buradakiler gibi değiller, bizler kendi çocuklarımızı bile aydınlatamıyoruz. Orada yirmi yıldan fazla yaşadım; her gün o kadar çok Rus geliyordu ki pekâlâ *onların* arasında da yaşayabilirdim ama Amerikalı diye geçindim."

"Beslendiğini varsayıyorum."

Dimitriy güldü. "Elbette beslendim, bundan keyif de aldım. Sana kendimi haklı göstermeye ihtiyacım yok, Mihail. Sana kendimi açıklamam da gerekmiyor çünkü bunu yapamam. Benim hem masum insanları öldürüp, etini yi-

yip, kanını içip hem de insanlığın iyiliğini istememi mi sorguluyorsun? Bu sana mantıklı gelmiyor ama zaten sen bir insansın. Ben değilim. İnsanlar çok daha kötü şeyler yapıyorlar. Sana bahsettiğim o Ruslar Amerika'ya neden gelmişlerdi? Çoğu, sadece çar onları ülkenin sorunlarından sorumlu tutmaya karar verdiği için hayatlarını kaybedeceklerinden korkup ülkelerinden kaçan Yahudilerdi. Ama çardan daha kötü olanlar, güle oynaya ona inanıp yüzyıllardır kapı komşuları olan insanların evlerini yakan, öldüren ve yaşamak için daha iyi bir yer bulabilme ümidiyle kaçıp her yere dağılmak zorunda bırakanlardı. Buna katılmayanlar bile durup seyrettiler ve olmasına izin verdiler. Birazcık kan içmek artık hiç de o kadar kötü görünmüyor, değil mi?"

Bu, meşru bir sav değildi. "Ben iyiyim," demek değil, "sen de o kadar kötüsün," demekti. Yaptıklarını ve yapmaya devam ettiklerini temize çıkarmazdı. Ama haklıydı, ben de durup seyretmiş ve olmasına izin vermiştim. Çoğumuz öyle yapmıştık. "Neden oradan ayrıldın?" diye sordum.

"Bir gün buna mecbur olacağımı biliyordum. Bir vampir bir insan gibi düzen kuramaz. O hiçbir zaman, 'İşte burası ömrümün sonuna kadar yaşayacağım yer,' diyemez çünkü bir sonun olmayacağını bilir. New York'ta daha uzun kalabilirdim veya başka bir şehre gidebilirdim. Bir yere yerleşemeden Avrupa'yla Amerika arasında gidip geldim. Rusya'ya dönmeyi planlamıyordum. 1905 Devrimi başarısız olmuştu ve Rusya'nın en iyileri, ülkeyi terk edecek kadar akıllı olanlardı, tıpkı Amerika'ya gelenler gibi." Biraz durdu. "Öyle düşünüyordum. Fakat sonra kendimi Paris'te buldum. Tarih 29 Mayıs 1913'tü. Bir tiyatroya gitmiştim, Théâtre des Champs-Élysées adında bir yerdi. Açılalı bir ay kadar olmuştu. Karma programlı bir bale gösterisiydi. İlk sırada *Les Sylphides* vardı ve böylece Chopin'i sevmeye başladım. Ardından Weber ve Borodin takip etti fakat asıl olay İgor Fyodoroviç Stravinskiy'in *Bahar Ayini* adlı yeni eseriydi. Olanları duymuş olmalısın."

Başımı salladım. "Bütün dünyada haber olmuş."

"Tiyatro dağılmıştı," diye devam etti Dimitriy. "Paris'te her zaman bölünmüş bir kalabalık olurdu. Görülmek için localarında oturan zenginler ve ne kadar berbat olursa olsun yeni olan her şeye tapan genç, artistik tipler – *les bohèmes*. Ama sonra açılıştaki o fagot solosunu duyduğumda –çok tizdi, bu enstrüman için çok yanlıştı ama yine de o kadar mükemmeldi ki– ben bunun kötü olmanın çok uzağında bir şey olduğunu anlamıştım. Ama yine de gülüşmeler oldu. Mesele sadece müzik değildi. Perde kalktığında dansçıların ayakları sanki dans etmeyi hiç bilmiyormuş gibi duruyordu. Müziği daha iyi anlıyordum ama yine de her şey bana güzel görünüyordu. Ama seyirciler onu kabul etmediler. Oraya sahnede olan biteni görmek için değil, birbirlerine küfürler savurmak için gelmişlerdi. Sonra bundan sıkılıp orkestraya bağırmaya ve onlara bir şeyler atmaya başladılar. O kadar fazla gürültü vardı ki orkestranın çalmaya devam edebilmesine şaşırmıştım. Yan taraftaki Nijinskiy'in[1] dansçılara bağırarak tempo verdiğini duyabiliyordum çünkü müziği duyamıyorlardı.

Sonunda polis çağrıldı ve en kötü saldırganlar oradan uzaklaştırıldı. Sonra ortalık sakinleşti ama hâlâ bir miktar yuhalama sesi geliyordu. Sonunda seyirci alkışladı ve Stravinskiy ile Nijinskiy'i sahneye davet etti."

"Peki sen bütün bu hadise boyunca ne yaptın?" diye sordum. "Öyle bir kaos vardı ki, o bitene kadar kimse birkaç kanı çekilmiş cesedin farkına varmazdı."

Dimitriy zokaya gelmedi. Sözcüklerimin arasına sokuşturduğum kini bile fark ettiğini sanmıyorum. "Öylece oturdum. Kendimden geçmiştim. O zamana kadar dinlediğim en güzel şeydi. Vampir olduğumda bir şeyi, müziği anlama yeteneğimi yitirmiştim; bazı yönlerini – duyguları. *Les Sylphides* bitene kadar oturdum ve eskiden Chopin'den ne kadar zevk aldığımı düşündüm –dinlemekten

1. Vaslav Nijinskiy: 1890-1950 yılları arasında yaşamış Polonya kökenli ünlü Rus balet ve koreograf. (Ç.N.)

ve çalmaktan– ama artık duyduğum sesler 'hoş' olmanın ötesine geçmiyordu. Chopin duygular açısından çok yoğundur. Ama müzik bundan daha fazlasıdır ve Stravinskiy'de bunların hepsi var. Belki orada da duygu vardır, belki bir şeyleri kaçırıyorumdur ama o olmadan da dinleyecek çok şey var. Sonunda ayağa kalktım ve bağırıp alkışlamaya başladım. Gösteriyi Londra'ya gitmeden önce iki defa daha izledim. Hâlâ gülen ve bağıran insanlar vardı ama galadakine hiç benzemiyordu."

"Peki, Rusya'ya bu yüzden mi geldin?" diye sordum.

"O zaman bunu düşünmeye başladım. O güne kadar gördüğüm en büyük sanat eseriydi. Tamam, Paris'te sahneye konmuştu ama fikirsel anayapısı bütünüyle Rus'tu. Bestecisi Stravinskiy'di, koreografı Nijinskiy'di, tasarımcısı Rerikh'di, emprezaryosu Dighilev'di; hepsi Rus. Ama hepsi de Rusya'dan ayrıldılar, şu New York'taki göçmenler gibi. Tanrı aşkına, tıpkı bir asır önce Chopin'in yaptığı gibi. Sonra en parlak zihinleri Batı'ya göç etmiş olmasa Rusya'nın ne olabileceğini düşündüm. Ve her zaman biliyor olduğum şeyi iyice anladım, onları oradan kovan kişinin çar olduğunu. Hangisi olduğu önemli değildi. 1825'te I. Nikolay'ı durdurmak için üç bin yoldaşımla birlikte Senato Meydanı'nda beklemiştim. Başaramamıştık ve uzun bir süre boyunca hiç başaramayacağımızı düşünmüştüm. Ama devir değişti. Dünya değişti. Ve bir defalığına da Rusya değişecek."

Ona katılmamam mümkün değildi. "Ve bu dört yıl önceydi."

Omzunu silkti. "Sonra savaş başladı ve hayat herkes için zorlaştı. Nikolay için de, ki bu iyi bir şeydi. O çılgın *starets*[1] Rasputin onların aptal gibi görünmesini sağladı. Tekrar orduya katıldım, biraz heyecan uyandırmaya çalıştım ama beklemekten –ve küçük birliğimi toplamaktan– başka yapabileceğim pek bir şey yoktu. Sonunda halkla

1. (Rus.) Rus Ortodoks manastırlarında saygı gösterilen yaşlı akıl hocası ve öğretmen. (Ç.N.)

çara sadık olanlar arasında bir çatışma olacağını biliyordum, o zaman yardım edebileceğimizi de biliyordum. Ve şimdi artık başladı."

Öyküsü tamamlandığında sustu. Aklıma ona soracak bir şey gelmiyordu. Geçmişini yeniden yaşadığı sırada gözünü ateşten hemen hemen hiç ayırmamıştı. Şimdiyse bana bakıyor ve gülümsüyordu. Yüzünde açık, samimi, dostça bir ifade vardı ve ben çok korktuğumu hissediyordum.

"Bu arada, sen hangi taraftansın, Mihail? Halkın tarafında mı? Yoksa çara sadık mı kalacaksın? Ne de olsa kuzenin."

Babamın kim olduğunu unutmuş olduğunu varsaymam için bir neden yoktu. Ve yaşamımın vereceğim yanıta bağlı olduğu açıktı. Burada karanlıkta bir vampirin karşısında oturuyordum ve daha bir düzinesi de yakında bir yerlerde pusuya yatmış bekliyordu. Onların karşısında olmayı seçersem, akıbetim kötü olacaktı. Ama yalan söylemeye ihtiyacım yoktu.

"Sen benim dayımsın," dedim, "ve ben senin dönüşmüş olduğun şeyi hakir görüyorum. II. Aleksandr hâlâ hayatta olsaydı, onu kurtarmak için mücadele ederdim ama oğlu ya da torunu için değil."

"Oğlunu korumuştun."

"Zimeyeviç'in kanını içerek; bunu mu kastediyorsun?"

Dimitriy başıyla onayladı. "Ve böylece Zimeyeviç'in Romanov ailesinin üzerinde her kuşakta yalnızca bir kez kullanabileceği gücü kendi üstüne çekerek."

"Kötünün iyisi. Zimeyeviç Rusya'ya hükmetseydi, çarın saltanatı cennet gibi görünürdü. O yüzden, her ne kadar III. Aleksandr'dan nefret etsem de, onun ölmesinden korkuyordum. Oğlunu aynı yöntemle koruyamazdım. Zimeyeviç'in onun üstüne gideceğini biliyordum."

"Ama bunu artık asla yapamayacak," dedi Dimitriy.

"Asla," diye cevap verdim, gülümseyerek. "Petro'nun ailenin üzerine getirmiş olduğu lanet Nikolay tahta çıkmadan bir sene önce kalktı."

"Zimeyeviç'in öldüğünden emin misin?"

"Kendi gözlerimle gördüm. Kanını içtiğim andan itibaren onun gördüklerini görmeye başladım. Her zaman değil, bazen. Benim de görmemi istediği zamanlarda. Yoğun bir duygu hissettiği zamanlarda, ölürken hissettiği korku gibi. Senin için de aynısı olmalı, onunla kanlarınızı paylaşmıştınız."

Dimitriy karamsar bir ifadeyle başını salladı. "Bana ne gördüğünü anlat."

"Sen o deneyimi yaşamadın mı?"

Sorumu yanıtlamadı, sadece aciliyet ifade eden gözlerle bana bakıp, "Lütfen," dedi.

Onu reddedecek değildim; bu, zevkle hatırladığım bir anıydı. Derin bir nefes aldım.

"Çok net hatırlıyorum. 25 Ekim 1893. Moskova'da, Tverskaya Caddesi'nde bir çay dükkânında oturuyordum. İkindi vaktiydi ve güneş yeni batmıştı ama Avrupa'da her yere daha bu saatte karanlık çökmezdi. Daha önce birkaç gün boyunca bana ait olmadığını bildiğim anları ve görüntüleri deneyimlemiştim ve onlar bana Zimeyeviç'ten geliyordu. Hiçbir şey çok açık değildi ama önce denizden, sonra da karadan, uzun bir yol kat ettiğinin –ettiğimizin– ve eve gidiyor olduğunun –olduğumuzun– farkındaydım ve oraya varmak uzun sürmeyecekti. Ama birkaç gün boyunca hiçbir şey deneyimlemedim.

Sonra aniden uyandım. Uyuyakaldığımı hatırlamıyordum. Aklımda en son Moskova'da bir masada oturduğum kalmıştı. Şimdiyse tam karanlıkta, sırtüstü yatıyordum. Büyük bir hızla hareket ediyordum. Çok bozuk bir yolda seyahat ediyor olmalıydım çünkü sağa sola çarpıp duruyordum ama bunları önemsemedim. Bu acelenin zorunlu olduğunu biliyordum. Peşimdekiler yaklaşmıştı ve beni yakalarlarsa öldürmeye çalışacaklardı, ancak biraz arayı açarsam güvende olabilecektim.

Araba büyük bir tümseğin üstünden geçti, havaya fırladım. Yanağım sert, ahşap bir şeye çarptı. Destek almak

için ellerimi kaldırdım ve dehşet içinde bir tabutun içinde olduğumu fark ettim. Hayır, tabut değil, sadece bir sandık. O yüzden her yer karanlıktı. Bu, güvenli bir taşıma aracıydı. Dışarıda hâlâ gün ışığı vardı ama pek uzun sürmezdi. Sırtımın altında yumuşak, garip biçimde rahatlık sağlayan bir şey vardı. Ellerimi indirip parmaklarımı ona bastırdım. Topraktı, anayurdumun toprağı. Ona dokunduğum zaman kendimi güvende hissettim ama bunun sadece kısa zaman sürecek bir lüks olduğunu biliyordum, sağ kalmam açısından bir önemi yoktu. Fakat beni rahat ettiriyordu.

İhtimalleri değerlendirdim. Beni takip edenlerin kaç kişi olduğunu bilmiyordum; belki toplamda altı kişi kadardılar fakat bir tanesi kadındı, diğeriyse yaşlıydı. Ve yalnız değildim. Kulak kesildim. Altımda arabanın dönen tekerleklerini ve onu çeken atların nal seslerini duyabiliyordum. Etrafımda daha fazla at ve bana sadık kalacaklarını düşündüğüm biniciler vardı. Onları kiralamıştım; beni eve götürme talimatı almış olan Çingenelerdi. Kaç kişi olduklarını bilemiyordum, belki bir düzine kadar. Uzaklarda bir kurdun uluduğunu duydum, biraz sonra bir diğeri de ona katıldı. Zamanında yetişebilirlerse, onlar da beni korurlardı.

Belki de korunmaya ihtiyacım yoktu. Şimdiye kadar kaleye oldukça yaklaşmış olmalıydık. Kapısından içeri girmeyi başarabilirsek, güvende olurdum. Beni içeriye kadar takip edebilirlerdi fakat bunu yaparlarsa bir daha dışarıya canlı çıkamazlardı. Ve sandığın içi karanlık olmasına rağmen, dışarıda güneşin batmak üzere olduğunu hissedebiliyordum. Borgo Geçidi'ndeydik, etrafımızda dağlar yükseliyor olmalıydı ve bu da güneşin düz ovada olmaya kıyasla daha erken batacağı anlamına geliyordu. O, tepelerin ardında kaybolduğunda ben yine gücümü kazanmış olacaktım ve altısı birden gelseler bile beni mağlup edemezlerdi. Hatta altmışı bile. Ama daha dakikalar vardı ve o âna kadar hayatta kalmalıydım.

Dışarıda bir bağırış duydum. *'Halt!'*[1] İngilizceydi ve iki kişi bir ağızdan söylemişti. Çingenelerden hiçbiri bu sözcüğün manasını anlamış olamazdı ama aptallar yine de durdular.

Durmaya çalışan atların toynaklarının yere çarparken çıkardığı sesleri duydum, sonra arabanın durduğunu hissettim. Bekledim. Sandıktan fırlayıp hemen oracıkta onlarla dövüşmeye başlayabilirdim ama gün ışığı karşısında hâlâ savunmasızdım. Hatta kendimde gözlerimi açacak gücü bile bulamayabilirdim. En iyisi, onları etrafıma yerleştirmiş olduğum savunma bariyerleriyle mücadele etmeye bırakmaktı. Çingeneler, bize kadar ulaşabilirlerse kurtlar, hatta sandığımın ahşabı bile onları birkaç saniye geciktirebilirdi, sonra güneş batardı ve işte o zaman beni kendi halime bırakmadıkları için çok hayıflanırlardı. Bir atın üstünde şaklayan kırbacı ve telaşlı nal seslerini duyduğum zaman Çingenelerin beni savunmaya hazırlandıklarını anladım. Sonra bir tüfeğin horozu geri çekildi ve ortalık tekrar sakinleşti. Muhafızlarımda ateşli silah yoktu ama beni ellerinde olanla savunacaklarını biliyordum. Birinin bir emir verdiğini duydum: *Omorâți-i!* Bildiğim bir dil değildi ama anlamı bana kuvvetle, 'Öldürün onları!' gibi geldi.

Bunu bir çatışma takip etti ama silah olarak yalnızca yumruk ve kılıç seslerini duyuyordum; peşimde olan İngilizler eşdeğer silahlara sahip olmayan rakiplere karşı tüfek kullanmak için fazlaca centilmen hissetmişlerdi kendilerini. Hatta kendimi korumak için kalkıp onlardan biriyle mücadele etmem gerekeceğinden bile kuşkulanmaya başlamıştım. Ama Çingenelerin görevlerini yaparken fazlaca haşin davranmayacağını ve güneş battığı sırada düşmanlarımdan bazılarının hâlâ canlı kalmış olup onları en çok hoşlandığım ve en çok tiksindikleri şekilde öldürebileceğimi ümit ediyordum. Özellikle kadının hayatta

1. (İng.) Dur! (Y.N.)

kalmasını umuyordum. O benim olmalıydı. Daha önce kanının tadına bakmıştım; tatlıydı.

Sonra birden peş peşe gelen iki gümbürtü duydum ve altımdaki araba sarsıldı. Üstüne atlayan kişinin ardı ardına temas eden ayaklarının sesiydi bu. Güneş ışığının üstüme çökeceğini bilerek kendimi kapağın açılmasına hazırladım ama türümün çoğu üyesinden farklı olarak güneş ışığına rağmen hâlâ hayatta kalabilecek kadar güçlü olduğumun da farkındaydım. Çok kısa bir süre sonra güneş batacak ve gücümü tekrar kazanıp beni rahatsız etmeye cüret eden herkesi öldürecektim.

Ama kapak açılmadı. Onun yerine sandığın bütün olarak havaya kaldırıldığını hissettim. Eğer bunu yapan onlardan sadece bir tanesiyse, o zaman hissettiği nefret ona doğaüstü bir güç bahşetmiş olmalıydı. Sandıkla birlikte havada uçarken bir an kendimi ağırlıksız hissettim, sonra yere çarptık ve ancak defalarca takla attıktan sonra durabildik. Durduğumuz zaman yine arabadaki pozisyondaydım –sırtüstü yatar ve yukarı bakar durumda– ama artık altımdaki toprak her yere dağılmıştı. Sonra birisinin bağırdığını duydum; bir Çingene'den çok bir İngiliz gibi geliyordu kulağa. Doğru hüküm vermiş olmayı ümit ediyordum. Beklemeye devam ettim. Güneşin gökyüzünden silinmesi an meselesiydi.

Sonra üstümde onları gördüm. Kapakla sandığın bitiştiği yerden içeri azıcık ışık sızdı, ardından o aralıktan kocaman bir çelik kılıç yanlamasına içeri girdi. Bana zarar vermesi amaçlanmamıştı ama sandığın kapağını kaldırmaya başlamasıyla birlikte içeri daha çok ışık girdi. Onu gördüğümde içimi içgüdüsel bir korku kapladı ama zayıftı ve bana zarar veremeyeceğini biliyordum. Sonra ilkine göre daha küçük ikinci bir kılıç eklendi; bu defaki daha aşağı, dizlerime doğru ilerledi. İkisi birden kapağı zorladı ama kapak sağlam bir şekilde yerine çivilenmişti. Bir tek kılıçla onu açamazlardı ama ikisini birden kullanırlarsa sonunda başarırlardı. Şans yardım ederse buna ihtiyaçları

olmayacaktı. Güneş battığı anda sandığı açan ve onun uydurma kapağını tek darbeyle havaya fırlatan ben olacaktım.

Ama kılıçların her dönüşüyle birlikte ışık sızan aralık genişliyordu. Artık içine el sokulabilecek kadar genişlemişti. Parmaklarını sokup kapağı kaldırmaya başladılar. Çiviler önce biraz direndi ama sonra kapak bir gıcırtıyla birlikte yerinden söküldü ve arkaya doğru fırlatıldı. Bir an için etrafımı görebildim.

Kar yağıyordu. Her yer bembeyazdı ve kar taneleri havada savruluyordu. Yukarıda –yüzlerce ayak yukarıda– etrafındaki hiçbir dağdan saldırılamayacak kadar yüksek surlarıyla şatom yükseliyordu. Oraya ulaşmama ramak kalmıştı ama yine de bir şeylerin yolunda gitmediğini hissediyordum. Evime girmiş, kutsallığına saygısızlık etmiş ve yağmalamışlardı. Belli ki, saldırılarını beni çaresiz bir şekilde arabada seyahat ederken takip etmekle bırakmamışlardı.

Etrafımda devam eden çatışma sona ermişti. İki Çingene'nin ellerini kaldırdığını ve birinin elindeki kılıcı yere bıraktığını gördüm. Daha fazla bir şey göremedim fakat onlara tüfek doğrultulmuş olduğunu ve sonunda kazanamayacaklarını fark etmiş olduklarını tahmin ettim.

İki surat bana doğru eğildi. Onları tanıyordum. Birisi Amerikalı, diğeriyse İngiliz'di, şatomda gösterdiğim konukseverliği çok kaba bir şekilde istismar etmiş olan avukat. Ellerinde birer bıçak vardı. İngiliz'inki, Doğu'daki sömürgelerden birinden çalınmış, içe doğru kavisli, uzun, çirkin bir bıçaktı. Amerikalınınki daha sıradandı ama ikisinden de korkmuyordum. Bakıştılar ve ortak bir öldürme arzusuyla sırıttılar. İkisi de bıçağını kaldırdı. İngiliz'in bıçağı başının arkasındaydı ve siluetinin arkasında dağlar görünüyordu, Amerikalınınki ise tam kalbimin üzerindeydi. Ama artık ikisi için de çok geçti.

O anda güneş bir dağın zirvesinin ardında kayboldu. Gücün içime aktığını hissettim; kudretimin geri dönmesine ve bedenimin yeniden canlılık kazanmasına saniye-

ler kalmıştı. İçimde bir zafer duygusu kabardı. Gözlerim büyüdü, gülümsemeye başladım ve yattığım yerden doğrulmaya davrandım.

İki bıçak aynı anda indi. Amerikalı'nın bıçağı kalbimi deldi. Bu büyüleyici bir histi. Ani bir yanmaydı ve iyileşmeye başlar başlamaz neredeyse hemen geçti. Bu sadece çelikti ve bana zarar veremezdi. Ama diğer bıçak farklıydı. İngiliz şanslıydı. Bıçağı indirip boğazıma sapladı ve sertçe aşağı doğru itti. Belki kalbime aldığım darbeden dolayı gücüm azalmıştı ama silah derin, düşünebileceğimden çok daha derin kesti. Adam delice bir nefretle doluydu ve bıçağını bastırılamaz bir arzuyla başımı gövdemden ayırabilmek için kullanıyordu.

Ve bu arzusu başarıya ulaştı. İlk kesikten sonra biraz acı hissettim, bıçağını tekrar tekrar iterek kesti ve sonunda hafif bir çıtırtıyla birlikte boynum koptu. Bedenim benden ayrıldı ve yüzümün yere düştüğünü hissettim. Duyularım birer birer beni terk etti ve çok geçmeden koku alamaz, dokunduğunu hissedemez, duyamaz ve göremez oldum. Dudaklarımın üstündeki kanımın tadını bile alamıyordum. Ama hâlâ düşünebiliyor, algılayabiliyor ve anımsayabiliyordum. Ve sonra..."

V. Bölüm

"...yine Moskova'daki çay dükkânındaydım. Zimeyeviç ölmüştü ve artık onun düşüncelerini algılayamıyordum. Sana büyük bir rahatlama olduğunu söyleyebilirim."

Konuşurken Dimitriy'e bakmıyordum ama artık yüzünü görmek için başımı kaldırmıştım. Etkilenmiş ve –onun oturup *Bahar Ayini*'ni ilk defa seyredişini düşündüğüm zaman gözümün önüne gelen görüntüde olduğu gibi– büyülenmişti. Ama bu onun için yeni bir şey olamazdı.

"Sen de bunu deneyimlemedin mi?" diye sordum. "Tıpkı benim gibi?"

"Deneyimledim ama senin gibi değil. Ne zaman onun gözleriyle görmeye başlasam, onu kendimden uzaklaştırmaya çalışıyordum. O nerede olursa olsun, aramızda hangi kıtalar ya da okyanuslar olursa olsun ona geri dönüp kanını tekrar paylaşmaya ihtiyaç duyacağımı biliyordum. Senin gördüklerini ben de gördüm ama o kadar açık bir şekilde değil. Eğer bunun, onun ölümünün görüntüsü olduğunu bilseydim o âna daha fazla değer verirdim."

"Anlattıklarım hoşuna gitmiş gibi görünüyorsun."

"Öyle. Öyle. Artık burası güvenli; o gitti. Ne kadar istesem de geri dönemem."

"Ne olduğunu biliyor musun?" diye sordum. "Onun bu noktaya nasıl geldiğini?"

Dimitriy başını salladı. "Birkaç tahminde bulunabili-

rim. Adamların İngiliz olduğunu söyledin; Zimeyeviç'in İngiltere'ye gitmek için iyi bir nedeni vardı."

"Nasıl bir neden?"

"Yuda, Zimeyeviç'ten çaldığı şeyleri orada saklamıştı; tabii sözüne güvenilebilirse: onun son kan örneğini ve elbette Ascalon'u."

"Aziz George'un ejderhayı öldürmek için kullandığı kılıç."

"Kılıçtan çok mızrak," diye açıkladı Dimitriy.

"Zimeyeviç onu bulmuş mu? Yani İngiltere'de?"

"Önemi var mı? Ölürken elinde miydi?"

Hafızamı yokladım ama mızrağa benzeyen bir şeyin izine rastlayamadım. Başımı salladım.

"Sanırım sen bilebilirdin," dedi Dimitriy. "Ona çok değer veriyordu."

"Neden?"

"Hiç öğrenemedim. Bunu benden sakladı. Bir defasında sormuştum ve onun sadece manevi bir değerinin olduğunu söylemişti."

"Bu pek onun tarzı değil."

Dimitriy güldü. "Ah, bilsen şaşardın."

"Belki; ama Ascalon'u ele geçirmek için muazzam bir çaba sarf etti, sen de öyle; Ermeni kilisesinin altına tüneller kazacak kadar. Gerçek bir değeri olmalı, bir gücü."

"Zimeyeviç artık yokken bile mi?"

"Nerede olduğunu bilmek ve yok etmek kendimi daha güvende hissettirecek."

Dimitriy burnundan derin bir nefes aldı. Titriyordu. "O zaman bunu benim yardımım olmadan yapman gerekecek. Mızrağın yakınında bile olmak istemiyorum. Bana çok fazla... onu hatırlatacaktır."

Tartışmaya çalışmadım. Her şeyden önce onun Zimeyeviç'ten kurtulabilmek için ne kadar çok çaba sarf ettiğini anlıyordum. Bir süre sessizce oturduk, sonra Dimitriy konuşmaya başladı. "Ascalon'u bulmak istiyorsan kime soracağını biliyorsun tabii ki."

"Kime?"

Dimitriy şaşırmış bir ifadeyle bana baktı. "Geriye başka kim kaldı ki? 1812'de Rusya'ya geldikleri zaman babam *opriçnik*'lerin on bir tanesini öldürdü. Artık Zimeyeviç de öldü. Geriye yalnızca bir kişi kalıyor."

Şimdi gülme sırası bana gelmişti. "Yuda mı? Hayır, Yuda, Zimeyeviç'ten bile önce öldü."

"Ne?"

"Aleksandr ile aynı gün, hatta neredeyse aynı anda, Ascalon'un bir zaman saklanmış olduğu yerde, Malaya Sadovaya Caddesi'nin altındaki mahzende."

"Nasıl bu kadar emin olabiliyorsun?"

"Çünkü onu ben öldürdüm." Sesime hâkim olan gurur ifadesini saklamaya çalıştım.

"Bu kolay olmamıştır."

Geriye bakıp düşündüm. Sonuçta çok kolay olmuştu: Sadece yeni bir tür ark lambasına akım vermeyi sağlayan elektrik anahtarına bir fiske atmıştım. Ama kapanış eyleminin bu kadarcık olmasının nedeni yıllar süren hazırlıktı; bir vampire karşı etkili silahı bulmak için –annemle birlikte çalışıyorduk– yıllar boyunca yapılan araştırmalar ve deneyler; hangi ismi kullanıyor olursa olsun Yuda'nın izini bulmak için yıllarca devam eden soruşturmalar ve son olarak da ona yaklaşıp Petersburg caddelerinin altındaki –bir zamanlar Ascalon'u saklamış oldukları– o mahzene çekebilmek için harcanan aylar. Tuzağa düşecek olanın ben olduğumu düşünmüştü ama ben sadece onu oraya çekebilmek için gereken yemdim.

Birçok defa yaptığım gibi, Yuda'nın parlak ışığa karşı gösterdiği tepkiyi ve bundan aldığım zevki hatırladım. Önce kafası karışmış ve tehlikeyi fark etmemişti fakat ardından rahatsızlığın yavaş yavaş acıya, sonra da işkenceye evrilişini hissetmişti. Etleri kavrulmaya başladığı zaman kaçmaya çalışmıştı ama ben daha hızlı davranmıştım. Kendi çift bıçaklı aletini kullanarak elbiselerini kesmiş ve böylece ışığın cildinin her yerine temas etmesini sağlamıştım. Kolları ve bacakları toza dönüşür ve göz küreleri-

rinden alevler fışkırırken izlemiştim. Ama bu sadece en sonundaydı. Ondan önce başka bir şey olmuştu.

"Kendini savundu," dedim Dimitriy'e. "Beni ısırmayı başardı ama onun için artık çok geç olmuştu." Dişlerini boğazıma geçirdiği ve kanımı emdiği zaman hissettiklerimi anımsadım. Ama bu, en kötü yanı değildi.

"Seni ısırdı mı? Yani... onun zihnini paylaştın."

"Kısa bir süre." Bunun anısı son derece canlıydı ve onca yıl sonra bile etkisi azalmamıştı; etimde dişlerini hissetmekten ve kanımı yalayıp yutarken çıkardığı sesten daha kötüsü, benimkilerle karışan düşüncelerinin varlığıydı. "Tuhaftı," dedim, "sanki benimle çok belirli bir şeyi paylaşmak istiyordu, anlamsız bir şeyi ama sözcükleri sanki benimle konuşuyormuş gibi açıkça anlayabilmiştim."

"Ne demişti?"

"'*Lyoşa'ya de ki...*' demişti."

"Neydi o?"

"Hepsi bu kadardı," dedim. "Başka bir şey söyleyemeden öldü."

"Peki, Lyoşa derken babamı mı kastediyordu?"

"Hep öyle olduğunu düşündüm. Aleksey ismi için çok sık kullanılan bir kısaltma."

Dimitriy başını salladı. "Yuda ona hep öyle hitap ederdi."

"Sana bir şey ifade ediyor mu?" Fazla hevesli görünmemeye çalışıyordum. Yıllar içinde Yuda'nın ne kastetmiş olabileceği hakkında kafa yormuştum ama bir sonuca varamamıştım. Bununla uğraşmayı büyük ölçüde bırakmıştım ama Dimitriy'in bir anlam çıkarabilmesi olasılığı her zaman vardı.

Omzunu silkti. "Bilmiyorum. '*Lyoşa'ya de ki, hepsi benim hatamdı?*' Pek olası görünmüyor."

Güldüm. "Ben gerçekten hiç mantıklı bir sonuca varamadım."

Dimitriy elleriyle uyluklarına vurdu ve aniden eyleme hazırmış gibi ayağa kalktı. "Hepsi geçmişte kaldı," dedi.

"Şimdiye bakmalıyız. Aynı taraftayız Mihail, en azından devrim bağlamında."

Ayağa kalkıp yüzüne baktım. Boyu benden epeyce uzundu. "Aynı neticeyi ümit ediyoruz," diye kabul etmek zorunda kaldım.

"Nikolay birliklerine grevcilere ateş açmalarını emrederse o neticeye ulaşabilecek miyiz? Ve bu önlenebilecek olsa bile, o insanlardan böyle bir fedakârlık yapmalarını isteyebilir miyiz?"

"Ne öneriyorsun?"

"Orada olacağız. Sokaklarda çatışmalar olacak –hatta oluyor da– ve biz de onları doğru yöne çevirebiliriz. Birkaç gerici subayın ölmesi yüzlerce hayat kurtarabilir."

Yüksek sesle güldüm. "Umurundaymış gibi yapma."

"Benim umurumda olsa ne fark eder? Sen umursuyorsun. O yüzden bize yardım edeceksin."

"Size yardım etmek mi? Nasıl?"

"Babamın *opriçnik*'lere yardım ettiği gibi. Gündüz saatlerinde bizim gözümüz, kulağımız ol. Stratejimizi planla. Bizi silah olarak kullan."

Gözlerine baktım ve içtenlikten başka bir şey göremedim. Ya da belki yalnızca bir şey göremedim. Ama onu harekete geçiren sebep ne olursa olsun, mantığı sağlamdı. O –onlar– devrimin seyrini değiştirebilirdi.

"Bunu düşüneceğim," dedim. "Bu akşam seninle buluşalım. Ama burada değil."

"Hayır." Bir an düşündü. "*Bronz Atlı*'nın[1] yanında. Dokuz buçukta."

Orası çok uygun bir yerdi. Ona elimi uzattım fakat benimle tokalaşmadan önce eğilip yerdeki karların arasından bir şey aldı. Bu benim bastonumdu ve sivriltilmiş ucu hâlâ açıktı. Dimitriy, yüzünde dalgın bir gülümsemeyle inceledi onu, elinde açıkça kendi türüne ölüm getirmek için hazırlanmış bir nesneyi tutan bir vampir için tuhaf bir ifadeydi.

1. Çar Büyük Petro'yu at sırtında tasvir eden heykel. (Ç.N.)

"Bu annenindi," dedi.

Başımla onayladım.

"Hepimizde bir tane vardı," diye devam etti, "bende, Tamara'da ve... Yuda'da. Onu ben düşünmüştüm. Bunun günün birinde bana karşı kullanılabilecek olması tuhaf, değil mi?" Bastonu bana uzattı. "Böyle bir şey olmayacağından emin olalım," diyerek bitirdi konuşmayı.

Bastonun başlığını cebimden çıkarıp tekrar ucuna taktım. Bu, sembolik bir hareketti fakat ona bir vaatte bulunmayacaktım. El sıkıştık ve mezar taşlarının arasından beni caddeye çıkarabilecek bir patika arayarak yürümeye başladım. Sonra aklıma son bir soru geldi. Arkama dönüp baktığımda Dimitriy'in hâlâ orada durduğunu ve beni izlediğini gördüm.

Mezarların arasından sesimi duyabilmesi için yüksek sesle konuştum. "İnsanlardan hayatlarını feda etmelerini istememiz gerektiğini söyledin." Dimitriy başını salladı. "Peki ya sen?" diye sordum. "Dava için yaşamını feda eder miydin?"

Dimitriy bir an durdu ama yanıtını uzunca düşünmeye ihtiyacı olduğunu sanmıyorum. "Bunu yapabileceğimi uzun zaman önce öğrendim. 1825'te Senato Meydanı'nda tamamen tesadüf eseri olarak hayatta kaldım; etrafımdakilerin çoğuysa öldü. Şanslı olduğumu sanmıştım. Ama Paris'teki o tiyatroda otururken yanlış düşündüğümü biliyordum. *Bahar Ayini*'yle ilgili bir öykü vardır. Onun bir Rus halk masalına dayandığı düşünülür ama bu gibi şeylerin nasıl koşullara uygun şekilde düzenlenebildiğini bilirsin. Fakat bana inandırıcı gelmişti."

"Ne oluyordu?" diye sordum.

"İkinci bölümünde sahnede bir grup genç kız vardır. Aralarından bir tanesi seçilene kadar halkalar halinde yürürler. O ise 'Seçilmiş Olan'dır."

"Ne için seçilmiş?"

"Dans etmek için."

"Hepsi bu mu?"

Dimitriy ağzının kenarıyla gülümsedi. "Evet, hepsi bu.

O dans eder ve dans eder, ta ki gücünü yitirene kadar. Tükenişin ötesine geçene, ölene kadar dans eder."

Neredeyse gülmemi tutamayacaktım ama kendime hâkim oldum. Bunun Dimitriy için anlamının büyük olduğu açıktı. Açıklama olarak eklemek istediği bir şey vardı.

"Yapabildiği tek şeyi yapar –dans eder– kendisini öldürene kadar dans eder. Ve ben de aynısını yapmaya hazırım. Ölmek istemiyorum ama mecbur kalırsam bu beni mutlu edecektir. Eskiden askerdim ve şimdi bir vampirim. Bu ikisinin ortak bir yeteneği vardır, o da kan dökmektir, öldürmektir. Sen de benim kadar iyi biliyorsun ki, bu devrimin başarıya ulaşabilmesi için kan dökülmesi gerekecek. Ben bunu yapmaya –öldürmeye ve buna devam etmeye– hazırım, ta ki bu devrim gerçekleşene ya da ben ölene kadar."

Eve sabahın erken saatlerinde döndüm. Uzun bir yürüyüştü ve yolda Dimitriy'in dediklerini ve ona güvenip güvenemeyeceğimi ve buna gerçekten ihtiyacım olup olmadığını düşündüm. Bir vampir gerçekten bir vatansever olabilir miydi? Bir vampir kan içme arzusu dışında başka bir şeyle ilgilenebilir miydi?

Yanıt basitti – evet. Yuda bir vampirdi ve tıpkı Zimeyeviç gibi bundan daha fazlasıyla ilgilenmişti. Her ikisinin de ilgi alanları beslenme arzusu kadar pisti, daha pis değillerse tabii. Yuda'yı büyüleyen şey öğrenmekti, kendi türü üzerinde deneyler yaparak öğrenmek. Zimeyeviç'in özlemiyse güçtü. Ama eğer Yuda kötü türden bir vampirse, o zaman Dimitriy'in de daha iyi türden olduğunu kabul etmek makuldü. Onların hayattayken nasıl olduklarını göz önünde bulundurduğumda, Dimitriy'in sahip olduğu özellikleri geliştireceğini varsaymak mantıklı olurdu. Ama yine de o yaşarken bir *vurdalak* olmayı tercih etmişti. Yuda tarafından oyuna getirilerek bunu aşk –sevdiği kadınla birlikte olabilmek– adına tercih ettiğine inandırıldığı için yapmış olduğu doğruydu ama zaten tam da bu fikri iğrenç

bulmalıydı. Ben bu kadar kolay aldanmazdım, Aleksey de öyle.

Bu gereksiz bir ikilemdi. Dimitriy'i eylemlerine göre yargılayacaktım. O akşam tekrar buluşmayı planlamıştık ve ne yapacağımıza onunla buluştuktan sonra karar verecektim.

Şehrin kenarından dolaşıp doğuya yöneldim. Merkezin bu kadar uzağında her yer sessiz ve sakindi. Nevskiy Caddesi'ne gelip Fontanka'ya doğru yürürken alışılmadık bir şey dikkatimi çekti. Kalabalıklar ısınsın diye yakılan ateşler hâlâ yanıyordu ama çoğu kişi artık uyuyor olmalıydı. Hükümet güçleri saldırmak için bu ânı seçer kaygısıyla nöbet bekleyen birkaç adam gördüm ama bunun olacağına dair bir işaret yoktu. Birden birçok kapı aralığında sevişen çiftler gördüm. Bu eylemin gönüllü olarak mı, zorla mı, yoksa para karşılığı mı gerçekleştiğini bilmiyordum ve zaten umurumda da değildi. Artık yapacağım herhangi bir yardım için, İlya'yla birlikte gördüğüm kızın sergilediğinden daha sıcak bir karşılama beklemiyordum ve onun başına gelenlerle karşılaştırıldığında bu kadınların yaşadığı şeyler bir hiçti.

Aniçkov Köprüsü'nün üstünde hâlâ heybetli bir nöbetçi beklemekteydi ama oradan geçmem gerekmiyordu. Nehri takip ettim ve çok geçmeden eve ulaştım. Geldiğimi duyarsa Syeva'nın karşılamaya geleceğini bildiğimden kapıyı sessizce açmaya çalıştım. Kilidi onu rahatsız etmeden açmayı başardım. Birinci katın merdiven sahanlığında kapılardan birinin altından ışık geliyordu. O kattaki odaları yıllardır kullanmamıştık ama bu oda bir yatak odasıydı. Oraya gidip kapı kolunu çevirmeye çalıştım fakat tam da olması gerektiği gibi kapı kilitliydi. Anahtarlar aşağıda bir yerdeydi fakat bu Syeva'yı uyandırmak demekti ve ben de zaten çok yorgundum.

Yukarıya çıkıp yatak odamıza gittim ve içeri girdim. Nadya'nın yumuşak nefesi duyuluyordu. Yanıma gelirken Polkan'ın patilerinin çıkardığı sesi duydum, sonra eli-

mi koklayan burnunu hissettim. Gelenin ben olduğumu anlayınca dönüp yatağın yanındaki yerine gitti. Soyundum ve Nadya'nın yanına uzandım.

Uyandığımda yalnızdım. Perdelerin arasından süzülen gün ışığını gördüm. Saate baktım; sekizi geçiyordu. Tıraş olup çabucak giyindim ve hole çıktım. Nadya yemek odasında değildi, zaten orada nadiren kahvaltı ederdik. Aşağı indim ve onu mutfakta buldum, Syeva ve Polkan da oradaydı. Yanına gidip Nadya'yı öptüm.

"Geç kaldın," dedi.

Karşısına oturdum. Yaşamıma dair hiçbir şeyi ondan gizlememiştim. Dimitriy Alekseyeviç'in adının da, doğasının da onu şaşırtmayacağını biliyordum ama Nadya'ya onu tekrar gördüğümü söylemek istemiyordum; henüz değil. Syeva önüme bir bardak çay koydu. Sıcak değildi, semaveri devamlı sıcak tutmak için çok fazla yakıt gerekiyordu. Ne söyleyeceğime karar verirken bir yudum çay aldım.

"Duma'daydım. Nikolay dağılmamızı istiyor."

"Umarım bunu yapmazsınız."

"Ben bundan yana olmam. Çoğu kişinin de olacağını sanmıyorum."

Bir süre sessizce oturduk. Sonunda Nadya konuştu. "Yakında biteceğini düşünüyor musun?"

"Bitmek" derken ne kastettiğini merak ettim. Hâlâ Fransız Devrimi'nin çözümlenmesi gerektiğini düşünenler vardı. "Sanırım ortalık bir hafta içinde durulur, şu veya bu şekilde."

"Halk daha fazla dayanamaz." Sesinde öfke vardı. Ağlamak üzereydi. "Dün dışarıya çıktım. Açlıktan ölen aileler var. Ve donanlar."

Masanın üzerinden uzanıp elini tuttum. "Bu hemen düzelmeyecek. Söz konusu olan çar da olsa, bu bir savaş."

Elimin üstünü okşadı. "Bir şeyler yapmalıyız."

"Yapıyoruz. Ben Duma'da. Sen de mutfakta." Çayımı bitirip ayağa kalktım. "Aslında şimdi oraya gitmem lazım."

Syeva'yla bakıştılar.

"Ben bundan daha fazlasını kastetmiştim. Biraz düşündüm. Burada bir sürü boş odamız var. Belki de birilerini yanımıza alabiliriz, sadece birkaç kişiyi. Gerçekten ihtiyacı olanları."

Bunu daha önce konuşmuştuk ama o zamanlar durum şimdiki kadar acil değildi. İtirazım yine aynıydı. "Mesele odalar değil Nadya, yiyecek. Bize bile zar zor yetiyor."

"Bu bir bahane değil; kolayca çare bulabiliriz, onlara kendi yiyeceklerini kendilerinin satın alması gerektiğini söyleyebiliriz ya da ben mutfakta bir şeyler ayarlayabilirim. Karneyle dağıtım çarşamba günü başlayacak."

Nadya'nın gözlerine baktım. Haklı olduğunu biliyordum. Duma'da fakirlerin çektiği zorluklar hakkında konuşmayı ne kadar seviyor olursam olayım, gerçekte her gün onlarla yüzleşen Nadya'ydı. Ve buradaki odalardan bazılarını versek bile, onlarla ilgilenmek yine Nadya'yla Syeva'ya düşecekti. Ama aceleye getirmek istemiyordum.

"Bunu düşüneceğim," dedim. "Sana bu akşam söylerim."

Onu öptüm ve hemen evden çıktım.

* * *

Duma kendi âcizliğine alışmıştı. Nikolay bize konuşmak dışında bir yetki vermemişti ve biz de konuşuyorduk. Lvov güzel bir konuşma yaptı, onu Kerenskiy ve diğerleri izledi. Ben bir şey söylemedim. Buna gerek yoktu. İlk konuşmadan itibaren çara itaat etmeyeceğimiz ve dağılmayacağımız belli olmuştu ama bunun dışında, olacakları beklemekten başka yapabileceğimiz pek bir şey yoktu. Ancak konuşmalar pozisyonumuzu netleştirmişti, eğer oturum yapabiliyorsak, hâlâ var olduğumuz tartışma götürmezdi.

Benim aklımsa başka yerdeydi: Dimitriy'de. Saat do-

kuz buçukta buluşmayı planlamıştık, zaman çok yavaş geçiyordu. Aklıma sabah Nadya'yla konuştuklarımız geldi. Birden her şey anlam kazandı. Evsizleri kabul edip edemeyeceğimizi sormuştu ama bunu bugünden geriye bakarak sormuştu. Eve geldiğim sırada bir kapının altından ışık sızdığını ve ertesi sabah da Syeva'yla ikisinin bakıştığını anımsadım. Nadya çoktan kimsesiz birilerini bulmuş ve boş bir odaya almıştı. Pek önemli değildi. Zaten onun istediği şeyi kabul etmeye karar vermiştim.

Öğle yemeği için ara verdiğimiz zaman dışarıya çıkıp şehirdeki havayı koklamaya gittim. Artık her yerde kalabalıklar vardı. Günlerden pazartesiydi, yani bir iş ve o yüzden de grev günüydü. Dünkü seçenekler sokaklara çıkmak ya da evde kalmaktı. Bugünse, protesto etmenin alternatifi işe gitmekti. Çoğu kişi için bu bir seçenek bile değildi.

Ama sadece grevciler yoktu, bugün daha fazla asker vardı. Belli ki birileri sonunda durumun ciddiyetini kavramış ve şehirde tam bir savunma düzenlemişti. Artık her kavşakta askerler vardı ve köprüler daha iyi savunuluyordu. Tahminime göre bütün şehir aynı durumdaydı. Ama bu, iki taraflı keskin kılıçtı. Caddelerde daha fazla asker olduğu doğruydu fakat en az bunun kadar açık başka bir şey daha vardı ki, o da protesto eden kalabalıklar arasında daha fazla üniformalının olduğuydu. Liteiniy Köprüsü'nün ayağında yirmiden fazla adamın nöbetçilerin arasından sessizce sıvışıp kasketlerini çıkardığını ve sadece birkaç dakika önce karşı karşıya oldukları kalabalığın arasına karıştığını gördüm. Ve her adamla birlikte bir tüfek de geliyordu. Başlangıçtaki devrim kargaşası sırasında protestocuların çok azı silahlıydı ama geçen her gün ve her firarla birlikte hesaba katılması gereken daha büyük bir güç haline geliyorlardı.

Başlangıçta herhangi bir çatışma görmedimse de bütün şehirde ateşli silahlar patlıyordu. Genellikle tek tük tüfek sesleri geliyor, bazen de bir makineli tüfeğin kaba, seri takırtısı duyulabiliyordu. Bu tip silahların Majesteleri'nin tarafında olması olasılığı daha yüksek görünüyordu ama emin olamazdım. Ellerinde tüfeklerle kendi va-

tandaşlarının karşısında duran askerlerin yüzlerindeki korku ifadesini gördükçe, emir geldiğinde ateş etmeye hazır olacaklarına inancım azalıyordu. Subaylarının böyle bir emir verebileceklerinden bile emin değildim, yine de bazılarının bunu yapabileceğini biliyordum. Tam Albay İsayev'in –önceki gün müydü?– dediği gibi, çarın düşmesi durumunda bazıları çok şey kaybederdi.

Caddeleri dolduranlar sadece kalabalıklar değildi. Pazar günü gördüğümden daha fazla otomobil ve kamyon vardı fakat sürücülerin altlarındaki araçların işleyişini pek iyi tanıdığından emin değildim, özellikle de otomobilleri sürenlerin. Motorlu araç bir lükstü. At arabası olanların ancak birkaç tanesi ön tarafta oturup atların dizginlerini eline almayı düşünürdü. Benzer şekilde, otomobil sahipleri de aracı kullanabilecek bir kişiyi işe alır ve rolüne biraz kalite katmak için Fransızca *chauffeur*[1] terimini kullanırlardı. Şu anda o araçları grevci işçiler kullanıyordu. Kamyonları pekâlâ işinin bir parçası olarak direksiyonda oturanlar kullanabilirdi ama çok sayıda araç, deneyimsiz kişilerin elindeydi ve bu da şehir için büyük bir tehlike oluşturuyordu.

Ayrıca hem otomobiller hem de kamyonlar tıklım tıklımdı. Onlara binebilmek için gereken tek bilet muhtemelen bir silaha sahip olmaktı. Bu yüzden caddelerde dolaşan araçlar; üstlerinde diken diken olmuş saçlara benzeyen, bazısı süngülü tüfeklerle dev kirpileri andırıyorlardı. İki veya üç tanesi bir asker hattına ortak saldırı yapabilecek kadar organize olabilirse hattı kolayca yarabilirlerdi. Bu, küçük bir kızın bir Kazak yüzbaşısına çiçek verdiği görüntüden çok farklı bir devrim görüntüsüydü.

Tavriçeskiy Sarayı'na geri döndüm. Neredeyse içeri girer girmez Nekrasov yanıma geldi.

"Duydun mu?" diye sordu. Cevabımı beklemedi. "Birliklerin cepheden geri dönmesi emredilmiş. Onlara General Kabolov komuta ediyor."

1. (Fr.) Şoför. (Y.N.)

"Ne zaman burada olurlar?" diye sordum.

"Yarın mı? Yarın değilse öbür gün mü? En azından bu yeniden biraz düzen sağlar."

"Bundan kuşkuluyum. Dışarıda zaten bir sürü asker var. Sorun onların sürüler halinde karşı tarafa geçmeleri. Bunu sorun olarak kabul edersen tabii."

"Bu iş nasıl biterse bitsin, düzen korunmalı." Partimizin kurucusu ve önderi Milyukov yanımıza gelmişti.

"Düzen nasıl mümkün olabilir ki?" diye sordum. "Sorumlu kimse yok."

"Majesteleri şu anda geri dönüş yolunda; trenle."

"Buraya mı geliyor?" Şaşırmıştım.

"Tsarskoye Selo'ya," diye açıkladı Milyukov. Bu sadece Nikolay'ın olan biteni ne kadar az kavrayabildiğini gösteriyordu. Tsarskoye Selo çarın şehir dışındaki inziva yeriydi ve yüzyıllardır da öyle olmuştu. Petrograd'a otuz verst uzaklıktaydı. Nikolay'ın kendini halktan soyutlayışının mükemmel bir örneğiydi.

"Buralarda neler olduğu hakkında bir fikri var mı?" diye sordu Nekrasov. "Hapishaneleri açmaya başladılar."

"Kim?" diye sordum.

"Ayaktakımı. Bu sabah Litvanya Şatosu'nu yaktılar ve biraz önce Krestiy'in kapılarını kırıp açtıklarını duydum."

Milyukov kısaca güldü. Duma mensubu birçok kişi gibi o da bir süre Krestiy Hapishanesi'nde yatmıştı. Şansım şu âna kadar böyle bir akıbetten kaçınmayı başarabileceğim kadar yaver gitmişti.

Nekrasov'un onun ne kastettiğini anladığı açıktı ama başka kaygıları vardı. "Ama sadece politik suçluları serbest bırakmıyorlar, değil mi? Adi suçlular da var."

"Dışarıda büyük bir kargaşa olacak," dedim. "Polis ve ordu kalabalıklarla uğraşıyor, kendi taraflarına geçmemiş olanlarla. Ve orada siperlerdekinden daha fazla silah var. Eğer bu durum sona ermezse, şehir parçalanacak."

"Ve böylece Almanlar doğrudan işgal edebilecek," dedi Nekrasov kasvetli bir ifadeyle. "Adam gibi mücadele etmekten çok daha kolay."

"Buraya ajanlarını yerleştirmişler diye duydum," dedim, "provokatör olarak."

"Aslına bakarsanız onların yıllardır Bolşeviklere kaynak sağladığını biliyorum," dedi Milyukov.

"Yine de," dedim, "bu tamamen Almanların işi değil."

Nekrasov endişeli görünüyordu. Omzumun üzerinden toplantı salonuna baktı. Koridora bakan kapılardan birkaçının önü oldukça kalabalıktı. Oraya gittik. "Ne oluyor," diye sordu Milyukov.

Cevap veren adamı tanımıyordum. "Onları Petro ve Pavel'den serbest bırakmışlar. Hepsi buraya gelmiş."

"Orada kim vardı ki?" diye sordum.

"Geçen ay tutukladıkları bir sürü Menşevik," dedi Milyukov. "Merkez İşçi Grubu ya da öyle bir şey. Ama neden buraya gelmişler?"

Menşevik olmaları Bolşevik olmalarından daha iyiydi ama sadece biraz. İki sosyalist fraksiyon uzun zaman önce, nihayet zamanı geldiğinde devrime geniş bir parti üye grubunun mu yoksa profesyonel elitin mi önderlik edeceğine ilişkin tartışma sonrasında 1904 yılında ayrılmıştı. İkisi de tam bir demokrasi vizyonu değildi fakat Menşeviklerin geniş tabanlı destek fikri buna daha yakındı ve onların devrim görüşü gerçekleşecek gibi görünüyordu.

Kalabalığın arasından kendime güçlükle yol açarak geçip koridora çıktım. Orada yüzlerce kişi vardı; bazısı benim gibi Duma üyesiydi fakat diğerleri binaya akın edenlerdi. Kimse toplantı salonuyla ilgileniyor gibi görünmüyordu. Hedefleri daha çok binanın karşı kanadıydı. Kalabalıkla birlikte ben de oraya sürüklendim, çok geçmeden 12 numaralı toplantı odasının önünde durduk çünkü o sıkışıklıkta insanlar odadan içeri girmeye çalışıyorlardı. Bu kadar insanın yarısı bile sığmazdı oraya.

Omzuma bir el dokundu ve beni yana doğru çekti. Arkamı döndüm. Bu, Bolşevik Yelena Dimitriyevna'ydı. "Ben olsam uğraşmazdım," dedi.

Duvara yapışıp kalabalığın yanımızdan geçmesini bekledik. "Ne oluyor?" diye sordum.

"Seçim yaptılar. Bir konsey oluşturuyorlar: İşçi ve Asker Vekilleri Sovyeti."

Bu, yüzyıllardır her tür komite ve konseyi kastetmek için kullanılan oldukça sıradan bir sözcüktü. 1905 Devrimi sırasında ülkenin her yerine kurmuş, sonra da kaldırmışlardı. Ama Yelena "Sovyet" sözcüğünü, bu kelimeye daha önce sahip olmadığı bir anlam yüklüyor gibi kullanmıştı.

"Hangi yetkiyle?" diye sordum. "Kimi temsil ediyorlar?"

Yelena başıyla karşı pencereye işaret etti. "Dışarıya çıkmadın mı? Ortada bundan başka otorite var mı? Onlar işçileri ve askerleri temsil ediyorlar. *Onlar* işçiler ve askerler."

"Duma'ya rakip olmak mı istiyorlar?"

"Ne istediklerini bildiklerini sanmıyorum," dedi Yelena. Gülümsedi. "Ama bu değişecek. Duma şansını kullandı. Bizi hangi noktaya getirdiğinizi görüyor musun?"

Haklıydı ama henüz çok geç değildi. Milyukov da haklıydı: Düzen sağlanmalıydı. Artık çarın nasıl uzun zaman ayakta kalabileceğini bilmiyordum fakat o düştüğü zaman bir güç mücadelesi olacaktı. Kendi hesabıma, tercihimin yükselişte olan bu Sovyet'in değil, Duma'nın lehinde olacağını biliyordum. Sovyet, işçiler tarafından seçilmişti ve onlar da intikam istiyordu.

Yelena'nın yanından ayrıldım, kalabalığın arasından yolumu açarak toplantı salonuna dönmeye çalıştım. Arkamdan Yelena'nın bağırdığını işittim. "Dostun Kerenskiy rüzgârın hangi yönden estiğini biliyor. Onlara katıldı."

Gerisini anlamaya çalışmadım. Toplantı salonuna ancak on dakikada ulaşabildim. Tam bir kargaşa vardı. Tekrar Milyukov'u buldum. "Ne olduğunu duydun mu?" diye sordum.

Başını salladı. "Harekete geçmemiz lazım, yoksa iktidarı onlara kaptırabiliriz."

"Ne yapacaksın?"

"Durumu tam katılımlı bir konseyde tartışarak vakit

kaybedemeyiz," dedi. "Bir grup oluşturduk. Ona 'Geçici Komite' diyoruz."

Merakla ona baktım.

"Devlet Duma'sı Üyeleri –Düzeni ve Bireyler ve Kurumlarla İlişkileri Onarma– Geçici Komitesi. İdareyi ele alıyoruz. Başkan Rodzianko fakat Lvov, Nekrasov ve Kerenskiy de var."

Son ismi duymamla birlikte komitenin mantıksızca uzun ve sıkıcı isminin her türlü eğlendirici etkisi birden kayboluverdi. "Kerenskiy mi? Biraz önce onun Sovyet'e katıldığını duydum."

"Biliyorum. İki kurul arasında hayati bir bağlantı olarak işlev göreceğini söylüyor. Ama ben daha çok seninle ilgileniyorum, Mihail Konstantinoviç. Benden Geçici Komite'ye katılıp katılmayacağını öğrenmem istendi."

Bir an bunu düşündüm, sonra hayır, gibilerden başımı salladım. Bu bana ciddi anlamda güce el koyma isteği gibi göründü. Mevcut koşullarda bu tip bir gerekliliğin olduğunu anlayabiliyor olsam da, işler düzeldiği zaman bütün kontrolü Duma'ya bırakacaklarını düşünmek zordu. Kabul etmek gerekir ki, Prens Lvov da üyelerden biriydi; ona güvenim tamdı ama bugünkü olaylardan da anlaşılabileceği gibi Kerenskiy bir oportünistti. Ayrıca Milyukov da yıllar içinde pozisyonunu benim hoş görebileceğimden çok daha sık değiştirmişti. "En iyisi bunu senin gibi adamlara bırakmak," dedim, bunu bir kompliman olarak algılayacağını umarak.

"Peki, en azından delegasyona katılacak mısın?"

"Delegasyon mu?"

"Majesteleri başa geçmek üzere burada olamayabilir ama kardeşi Grandük Mihail Aleksandroviç burada. Ondan geçici diktatör olmasını isteyeceğiz, ülkenin değil, başkentin ama aynı kapıya çıkıyor."

"Ne süreyle?"

"Ortalık sakinleşene kadar diyelim ki, sokaklarda linç edilme korkusu olmadan *biz* bir karara varabilelim."

"Halk neden grandüke itaat etsin ki?"

"Ordu edebilir. Mihail onlarla aynı davaya hizmet etti, hatta madalyalar aldı. Bizden daha fazla şansı var. Sen de eski bir askersin ve onu ikna etmemize yardım edebilirsin."

Bu defa kabul ettim. Günlerdir duyduklarım arasında, şehirde istikrar sağlama olasılığı en yüksek olan fikir gibi gelmişti bana. "Tamam, onlarla giderim. Grandükle nerede buluşacağız? Hâlâ Gaçina'da, değil mi?"

Milyukov başını salladı, sonra kimse tarafından duyulmayacağından emin olmak için kaçamak bakışlarla etrafı kolaçan etti. Sesini alçalttı. "Kendisi bu akşam saat altıda Varşova istasyonuna vardı. Onunla en kısa zamanda Mariinskiy Sarayı'nda buluşacaksın. Bir araba seni bekliyor."

"Başka kim geliyor?"

"Rodzianko ve birkaç kişi daha." Güldü. "Kalkmadan önce arabaya kim yetişebilirse."

İmayı fark ettim ve dışarı çıktım. Koridorlarda ortalık sakinleşmişti ama sarayın önünde karşıma çıkan manzaraya hazırlıksız yakalandım. Oraya beş bin kişi gelmiş olmalıydı. O zaman bu Sovyet'in ne kadar güçlü olabileceğini anlamaya –ve korkmaya– başladım. Duma toplandığında asla bu kadar büyük kalabalıklar olmazdı. Nöbetçilerimiz durdurmaya çalışıyordu fakat sayıları onlardan çok daha fazlaydı. Şu âna kadar ortama ılımlı bir hava hâkimdi. Kalabalığın arasından güçbela geçerek arabaya ulaştım. Rodzianko beni bekliyordu. Elimi sıktı ve beni içeri itti. Hareket ettik.

En kısa yoldan gitmiyorduk fakat şoförün sorunlu noktaların neresi olduğu ya da bu yoldan son geçtiğinde nerede sorun çıktığı hakkında bir fikri olduğu açıktı; kalabalıklar devamlı olarak kargaşa halindeydi. Znamenskaya Meydanı'na geldiğimiz zaman araba döndü. Hipopotamı bir an gördüm, sonra Nevskiy Caddesi'nde ilerlemeye başladık. Hızlı gidemiyorduk. Önümüzde iki otomobil vardı ve önlerindeki kalabalık hızlıca ikiye ayrılamadığından onlar da yavaşlamışlardı. Liteiniy Bulvarı'nın köşesinde lamba direğine çarpmış bir kamyon gördüm; direk kırk beş derece eğilmişti. Bu ancak dakikalar önce olmuş olabilirdi. Şo-

för hâlâ yerindeydi ve arkasına dönmüş, kamyonun çektiği römorktaki adamlarla tartışıyordu. Sarhoş olduğu belliydi. Böyle bir kazayı şehirde ilk kez görüyor değildim. Dükkânlardan ve özel mahzenlerden aldıkları bol miktarda alkolün tadını çıkaran deneyimsiz sürücüler nedeniyle bu tip kazalar kaçınılmaz oluyordu.

Aniçkov Köprüsü'nde silahlı bir muhafız vardı ama Rodzianko ona kâğıtlarını gösterince geçmemize izin verildi. Oradan itibaren işler daha kötüleşti. Kordonu aşıp şehir merkezine ulaşmayı başarabilen grevciler ve protestocular kaçınılmaz bir şekilde en kararlı ve o yüzden de en radikal olanlardı. Şimdi tuzağa düşmüşlerdi ve tekrar çıkmalarına imkân yoktu. Aralarında bazı gruplar devriye gezen askerlere taş, şişe ve molotofkokteyli atıyorlardı. Kazan Katedrali'nin civarında bir tüfek sesi duydum. Atlı birliklere kaldırım taşı atmaya hazır bir şekilde iki elini de başının üstüne kaldırmış olan bir adam mermi isabet ettiği anda yere yığıldı.

Etrafıma baktım fakat silahı kimin ateşlediğini göremedim. Bir silah sesi daha geldi. Bu defa sesi izleyebildim. Karşıdaki binanın tepesinden gelmişti. Orada keskin nişancılar vardı. Kalabalık dağıldı ve şoförümüz gaza bastı. Giderken arkama baktım. Yukarıdaki bürolardan silah sesleri gelmeye devam ediyordu. Kalabalığın arasında silahı olanlar ateşe karşılık verdiler fakat önlerinde açık bir hedef yoktu.

Nevskiy Caddesi'nin sonuna doğru otomobil yavaşladı ve durdu. Sorunun ne olduğunu anlamak için dışarı baktığımda bir değil, yaklaşık bir düzine makineli tüfek namlusuyla karşılaştım. Kış Sarayı'nı ve Bahriye Nazırlığı'nı korumak için yerleştirilmiş oldukları belliydi ama bundan fazlasını da yapıyorlardı. Nevskiy Caddesi Petrograd'ın en geniş ve yoğun caddesiydi. Kitleler bu cadde boyunca yürümeye karar verecek olurlarsa, on binlerce kişi yer alabilirdi. Ve o makineli tüfek bataryası boylu boyunca bütün caddeyi net olarak görebilecek bir yere yerleştirilmişti. Bir tek kanlı şiddet eylemiyle devrimi sona erdirebilirdi. Elbet-

te bu, o silahların arkasındaki askerler ateş etmeye hazırsa mümkün olurdu fakat ben üstlerinin bu çok özel görev için güvenmedikleri kişileri seçeceklerinden kuşkuluydum

Sonra Gogolya Caddesi'ne döndük ama orada da kalabalık bizi yavaşlatıyordu. Sonunda binaların arkasında Aziz İshak Katedrali'nin tanıdık, büyük silueti göründü ve dönüp Moika'yı geçtikten sonra Mariinskiy Sarayı'nın önünde park ettik. Orası da kalabalıktı. Otomobilin etrafı hemen kim olduğumuzu ve orada ne yaptığımızı merak eden ayaktakımıyla çevrildi. Ben bir hata yaparak saray girişinin ters tarafındaki kapıdan çıktım. Diğerleri daha akıllı davrandı ama yine de nöbetçilerin tüfeklerinin dipçiklerini kullanarak kalabalığın arasından bize yol açmaları gerekti.

Sonra silah sesleri duydum. İlk kimin ateş ettiğini bilmiyorum ama silahlı çatışmanın başlaması uzun sürmedi. Kalabalık dağıldı; çoğu kişi tehlikeden uzaklaşmak için kaçmıştı, bazılarıysa ateş edebileceği avantajlı bir yer bulabilmek için. Onlarla birlikte Moika kıyısına doğru sürüklendim. Rodzienko ve diğerlerinin güvenli bir şekilde içeri girip giremediğini görebilmek için arkama baktım ama içeride de güvende olup olmadıklarını bilemezdim. Onların yanına gitmeye çalışabilirdim, ne var ki gerçekte yüreğimle bu misyonun içinde değildim. Güzergâhı öğrendiğim andan beri gizli bir amacım vardı. Şehir merkezine, Senato Meydanı'na gitmeliydim. Nöbetçi noktalarını geçmenin, resmî bir hükümet delegasyonunun parçası olmaktan daha iyi bir yolu olabilir miydi? Saatime baktım. Dokuzu geçiyordu. Fazla bir yolum kalmamıştı.

Çatışma artık sona ermeye yüz tutmuş, insanlar saklandıkları yerlerden çıkmaya başlamıştı ve çoğu yine cesurca sarayın önünde toplanıyordu. Ben aksi yöne dönerek Aziz İshak Meydanı'nı geçip katedrale doğru yürüdüm. At sırtındaki I. Nikolay heykelinin yanından geçerken başımı kaldırıp bakmadım bile. Batıya doğru ilerleyip katedralin etrafından dolaştım, sonra Senato Meydanı'nı geçtim. Artık otomobilde olmadığımdan havadaki –karı-

şık– kokuyu alabiliyordum. Hoş değildi, insan bedenine ait her türlü atığın karışımıydı. İdrar, kusmuk ve dışkı; hepsi vardı. İnsanlar Petrograd'ı dev bir atık çukuruna çevirmişti. Ve bu karışımın temelinde, diğer hepsine neden olabilen bir şeyin kokusu hissediliyordu: alkolün.

Sonunda Büyük Petro heykeline, Puşkin'in koyduğu ismiyle *Bronz Atlı*'ya ulaştım. O, bazılarına göre Petrograd'ı düşmandan koruyan atlı, çar üçlüsünü tamamlıyordu. Burada Petro, Aziz İshak Meydanı'nda I. Nikolay ve Znamenskaya Meydanı'nda III. Aleksandr. Ama onlar yabancı işgalcileri görebilmek için uzaklara bakmakla o kadar meşguldü ki, gerçek tehdidin nereden geldiğini görememişlerdi.

"Ortalık beklediğimden daha sakin."

Arkama döndüm. Bu, Dimitriy'di. İlya da yanındaydı ve onlardan biri daha. Etrafıma baktım. Meydan şehirdeki başka yerler gibi kalabalık değildi. Ama tamamen terk edilmiş olduğu da söylenemezdi. Bizimle katedral arasında birkaç yerde ateş yanıyor ve etrafında insanlar ısınıyordu, ayrıca rıhtım boyunca iki yönde de trafik akmaktaydı.

"Ne bekliyordun ki?" diye sordum.

Dimitriy bana doğru yürüdü. Diğer ikisi oldukları yerde kaldı. "İnsanların burada bir direniş yapacaklarını düşünmüştüm; sadece... nostalji adına."

"Bu durum 1825'tekiyle aynı değil," dedim. "Öyle olduğunu düşünerek aldanma."

"Çarın ordusu kendi halkına ateş açıyor. Öncekiyle aynı."

Onunla tartışamazdım. "Nasıl yardım edebilirsin?"

"Sen söyle. Sanırım plan böyleydi."

Gördüklerimi düşündüm. Saray Meydanı'nda bir makineli tüfek bataryası vardı fakat aslında pek zararı yoktu. Görüntüsü insanları uzak tutmaya yettiği için ateş etmesi bile gerekmiyordu. Ama gerçekten insan öldürmüş olan başka bir tehdit daha vardı ki, bir vampir onun üstesinden gelebilmek için çok uygun olabilirdi.

"Keskin nişancılar yerleştirmişler," dedim ona. "Nevskiy Caddesi'nde, Singer dikiş makineleri binasının üstünde birkaç tane gördüm ama bahse girerim ki başka yerlerde de vardır. Caddeden onlarla başa çıkmak mümkün değil."

"Gidelim o zaman." Hevesli görünüyordu.

Otomobille geldiğim yolun büyük kısmını geri yürüdük. İlya ve diğer *vurdalak* birkaç adım arkamızdan bizi izliyordu. Hayatım boyunca bu yaratıkların ancak birkaç tanesini tanımıştım ve hepsi de makul ölçüde zekiydi. Ama bu ikisi, her ne kadar üçüncü elden edindiğim bir bilgi olsa da, daha çok büyükbabamın ilk karşılaşmış olduğu *opriçnik*'lerin tarifine uyuyordu. İlkel ve kaba görünümleriyle bir hayvanın ancak biraz fazlasıydılar. *Opriçnik*'ler söz konusu olduğunda bunun nedenini anlayabiliyordum. Onlar Zimeyeviç'le tekrar tekrar kan değiştokuşu yapmıştı ve böylece özgür iradeleri onun tarafından tüketilmişti. Ama Dimitriy onlarla aynı şeyi yapmadığında ısrar ediyordu ve ben de onun bu fikre isyan ettiğine ikna olmuştum. Belki de o ikisinin kafasız olmasının sebebi hayattayken de kafasız olmalarıydı ama bu, yine de benim tanıdığım İlya'yı tarif etmiyordu. Her halükârda, Dimitriy'in daha yüksek amaçlarını paylaştıkları fikriyle uyuşmuyordu. Buraya sadece beslenmek için gelmişlerdi.

Saray Meydanı'ndaki makineli tüfeklere yaklaşmadık ve çok geçmeden kendimizi Kazan Katedrali'nin sütunlarının altında bulduk. Orada yalnız değildik; korku içinde oturan yüzlerce kişi daha vardı. Birkaç tanesi tüfeğini doğrultmuş durumdaydı ama ateş etme niyetinde değillerdi. Ayrıca Nevskiy Caddesi boştu. Sebebini tahmin edebiliyordum, yine de silahlı adamlardan birine sordum. Üniformasına bakılacak olursa o bir güverte astsubayıydı.

"Keskin nişancılar," dedi. "Çatıdalar. Bizi burada sıkıştırdılar."

"Kaç kişiler?" diye sordu Dimitriy.

"Belki dört. Söylemesi zor."

Dimitriy bana gülümsedi. "Daha fazla olacaklarını ümit ediyordum," dedi.

Eliyle İlya ve arkadaşına ayrılmaları gerektiğini işaret etti. Adamlar katedralin eğimli iki kolunun gölgesinde kalmaya dikkat ederek aksi istikametlere doğru yöneldi. Onlar neredeyse caddeye ulaşacakken Dimitriy harekete geçti. O daha dolaysız bir yolu tercih etti ve meydanı geçip yola doğru ilerledi. Diğer ikisi de onu izledi ve üçü Nevskiy Caddesi'ne aynı anda ulaştı. Kalabalığın arasından bağırıp aptal olduklarını söyleyenler oldu ama kimse onları durdurmaya çalışmadı.

Yukarıdaki keskin nişancılar ne yapacaklarını şaşırmış olmalıydılar ki ateş etmediler. Ama Dimitriy yarı yola geldiğinde bir silah sesi duyuldu, sonra bunu bir diğeri takip etti. Dimitriy arkasına dönüp bize doğru baktı ve hedef büyütmek istermiş gibi kollarını yana doğru açıp bağırdı. "Karavana!"

İlk mermi için bu doğru olabilirdi ama ikincisinin sesini duyduğumda Dimitriy'in vücudunun hafifçe sarsıldığını ve omzunun üzerinde, merminin girdiği yerde, aniden küçük bir toz bulutunun patladığını gördüm. Bir el silah sesi daha duyuldu ve üçü birden binaya doğru koştular ama korktuklarından değil, sadece gösteriş için. İki vampir caddeyi takip ederek iki yandan harekete geçerken Dimitriy cepheden saldırmayı tercih etti.

Binaya tırmanmak zor değildi; taş duvarlarında el ve ayak koymak için uygun dekoratif çıkıntılar vardı fakat Dimitriy bir insandan çok daha büyük bir hızla tırmanıyordu. Vücudunu duvara yapıştırmıştı ve kayaya tırmanan bir kertenkele gibi çıkıyordu yukarıya. Diğer iki arkadaşının da binanın yan duvarlarından aynı şekilde tırmanıp saldıracaklarını tahmin ettim. Artık kalabalıktan ikaz etmek için değil, cesaretlendirmek için bağırıyorlardı. Sonunda keskin nişancılardan biri olan biteni fark etti ve aşağıya, Dimitriy'e ateş etmek üzere öne doğru geldi fakat bizim saflarımızdan yağan mermi yağmurunun altında kalınca geri çekilmek zorunda kaldı.

Dimitriy çok geçmeden duvarın tepesine çıktı ve çatının üzerinde kayboldu. Sonra yaklaşık iki dakika boyunca

birkaç boğuşma sesi dışında hiçbir şey duyulmadı. Sonunda birisi aşağı düştü. Yere çarptığı anda hafifçe sarsılan ve yarısı kaldırımın yarısı da yolun üzerinde duran bedeni hareketsiz kaldı. Kalabalık, tek vücut halinde oraya doğru koştu. Saniyeler içinde cesedin yanına gelip onu tekmelemeye, dipçiklemeye ve ellerine ne geçerse onunla vurmaya başladılar. Eğer üstünde vampir ısırığını düşündürebilecek herhangi bir işaret vardıysa bile o hengâmede kaybolup giderdi. Ama orada denizcinin tahminine göre üç keskin nişancı daha vardı; üç tane de aç vampir. Geri kalan cesetleri de hemen aşağı atacaklarını beklemiyordum.

Eve doğru yola çıktım. Dimitriy işini iyi yapmıştı. O keskin nişancılar şimdiye kadar kaç kişiyi öldürmüşlerdi ve durdurulmasalardı kim bilir daha kaç kişiyi öldüreceklerdi? Savaşta meydana gelen kayıplarla karşılaştırıldığında bu hiçbir şeydi. Ve burada ölenler benim yurttaşlarım olsalar da, bu da bir savaştı: Bir ulusun özgürlüğü için verilen bir savaş. Yine de onların bir mermi yarasıyla ölmelerini tercih ederdim, bu şekilde değil.

Oldukça dolaysız bir güzergâh seçip yan caddeleri takip ederek ve korunmak için binalara yakın yürüyerek eve gittim ama artık sorun yoktu. Geçmem gereken tek nöbetçi noktası Fontanka'da, evimin hemen karşısındaydı. Nöbetçilere kâğıtlarımı gösterdim ve geçmeme izin verdiler. İnsanları şehir merkezinin dışında tutmaya çalışıyorlardı, içinde değil; adresimin ne kadar yakın olduğunu görünce orada bulunmak için bir nedenim olduğunu kabul ettiler.

İçeri girdim ve başımı mutfak kapısından içeri uzattım. Syeva ağrıyan bacağının yükünü hafifletmek için biraz öne eğilmiş, lavaboda birtakım bezleri yıkıyordu. Polkan hemen onun yanındaki bir kilimin üstünde uyuyordu. Sahibesinin yanında değil de, aşağıda olması tuhaftı.

"İyi akşamlar, çavuş," dedim.

Syeva bana doğru döndü. "İyi akşamlar, albayım. Akşam yemeğini şimdi mi alırsınız?"

"Sen hazır olduğunda."

Basamakları çıkmaya başladım. Günün heyecanı içinde, yüzleşmem gereken evle ilgili mesele tamamen aklımdan çıkmıştı: Nadya'nın eve bir misafir almış olması. Bu gece birinci kattaki o odadan ışık gelmiyordu. Yukarı çıkmaya devam ettim. Oturma odasında şömine harlı bir şekilde yanıyordu. Nadya her zamanki koltuğunda oturmuyordu, yüzü kapıya dönüktü. Yalnız olmadığı belliydi. Diğer koltuğun arka kısmının üzerinden bir başın üst kısmını ancak görebildim, sarı saçlı birisiydi.

İçeri girdiğim zaman Nadya başını kaldırıp baktı. "Misa..."

"Tamam," dedim. "Kararımı verdim. Bir sürü odamız var, hepsini kendimize saklamamalıyız."

Nadya bana gülümsedi ve sadece rıza göstermiş olduğum için değil, kendi istediğini yaptırmak amacıyla beni etkili bir şekilde idare etmiş olduğu için de mutlu olduğundan kuşkulandım. "O halde Anastasya ile tanışmanı isterim." Ayağa kalktı ve ellerini diğer koltuğa doğru uzattı.

Koltukta oturan kişi ayağa kalkarken ben de oraya doğru yürüdüm. Bu bir genç kızdı, en fazla on beş yaşındaydı. Loş ışıkta sarı saçları parlıyordu. Son gördüğümden beri saçlarını yıkamıştı, yüzünü de. Yine de onu tanımamak imkânsızdı.

Bu, o avluda bedenini İlya'ya satarken gördüğüm kızdı.

VI. Bölüm

"Nasılsın Anastasya?" dedim.

"Merhaba, efendim." Gözlerine bakıp beni tanıyıp tanımadığına dair bir ipucu aradım ama bulamadım. Bunun pek anlamı yoktu. Yüzümü bir saniyeden fazla görmüş olamazdı ama öyle olsa bile nerede ve hangi koşullarda karşılaştığımızı –en azından Nadya'dan– saklamak için her şeyi yapmak isterdi.

"Onu nerede buldun?" diye sordum Nadya'ya. Bu soruyu kızın kendisine sormamakla ne büyük bir kabalık ettiğimi ancak konuşmam bittikten sonra fark ettim ama artık çok geçti.

"Hemen ilerideki köşede," diye cevap verdi Nadya, "Gagarinskaya Caddesi'nde."

"Ailen yok mu?" diye sordum bu defa Anastasya'ya.

Başını salladı. "Babam Almanlarla savaşmaya gitti, sonra da annem öldü." Bu basit konuşma tarzı yaşına ve zeki görünümüne uygun değildi. Sempati uyandırmak için böyle davranıyordu ama bu söylediklerinin doğru olmadığını göstermezdi.

Seçeceğim hiçbir soru aklımdaki en önemli sorunun yerini alamazdı. İlya'yla karşılaşmasından sonra neden cansız bedeniyle bir kar yığınının altında değildi de, buradaydı? İsmi tamamen uygun görünüyordu: Anastasya – diriliş anlamına geliyordu. Açık bir yanıt kolayca reddedile-

bilirdi. Çeşitli kaynaklardan, özellikle de Yuda'nın not defterlerinden öğrendiğim kadarıyla insandan vampire dönüşüm süreci dakikalar, hatta saatler içinde gerçekleşen bir şey değildi. Gerekli olan iki yönlü kan değiştokuşu sonrasında kurban yine ölürdü. Çoğu, herhangi bir ceset gibi gömülür ve haftalar sonra mezarından çıkardı. Anastasya'nın dönüşmek için yeterli zamanı yoktu. O bir şekilde hayatta kalmıştı.

"Albayım?" Düşüncelerim Syeva'nın sesiyle bölündü. Ne istediğini anlamak için baktım fakat kapıda durmak yerine konuşarak bana doğru yürüyordu. Ayağının aksayışını gizlemeye çalışıyor gibiydi ama bu onun yürüyüşünü daha da tuhaflaştırıyordu. Bana gizli bir şey söylemek isteyip istemediğini merak ettim fakat yanıma yaklaştığı zaman söylediği şey sıradandı.

"Yemeğiniz hazır, albayım." Söyleyecekleri bittikten sonra arkasını döndü ve o zaman neden garip davrandığını anladım. Gözlerini Anastasya'ya dikmişti, kapının yanında durduğu yerden kızı görmemişti. Bu anlaşılabilir bir şeydi. Anastasya güzel bir kızdı. Yine de birden Syeva'yı koruma isteği uyandı içimde. Benim oğlum olsaydı Anastasya gibi bir kızla tanışmasını istemezdim.

"Yatmaya gidiyorum," dedi Nadya. "Biz yemek yedik. Seni aşağı indireyim, Anastasya."

"Ben indirebilirim," dedi Syeva.

Anastasya, "Yolu biliyorum, teşekkür ederim," diye atıldı. Sonra hemen eski sakin haline geri döndü. "Lütfen, kimseye zahmet vermek istemiyorum."

Kapıya doğru yürüdü. Kapı açıktı ama Syeva yine de oraya doğru seğirtti. Anastasya eşiğe geldiğinde arkasına döndü. "Burada kalmama izin verdiğiniz için ikinize de teşekkür ederim. Yakın zamanda ailemden birilerini bulacağım. Söz veriyorum."

Dışarı çıktı. Syeva duraksadı. O da aynı yöne doğru gidecekti ama kıza eşlik etmesi istenmediği için arada belirli bir mesafe bırakması gerekiyordu. Çok fazla beklemedi. Tahminime –ve onun tahminine– göre Anastasya

merdivenden inerken onu izleyebilecek kadar yakınında olacaktı.

Nadya da kapıya doğru yürüdü. "Geç kalmam," dedim.

Oturma odasına gittim ve Syeva'nın hazırladığı yemeği yedim: kara ekmek ve bir kâse et suyuna çorba. Yemeğim uzun sürmedi. Aşağı indim ve Anastasya'nın kapısını çaldım. Kilidin içinde dönen anahtarın sesini duydum, sonra kapıda Anastasya'nın yüzü göründü.

"Biraz konuşabilir miyiz?"

"Elbette."

Anastasya geri çekilerek kapıyı açtı. İçeri girdim. Oda tam anımsadığım gibiydi. İçeride uydurma bir demir karyola vardı. Koltuk ve masa evdeki başka bir odadan getirilmişti. Anastasya üstünü değişmiş ve geceliğini giymişti. Gidip yatağa oturdu. Koltuğu tercih etseydi kendimi daha rahat hissederdim.

"Madam Primakova burada kaldığım için benim adıma mutlu olacağınızı söyledi, Albay Danilov." Soyadlarımızın aynı olmadığını vurgulamayı kasten mi tercih ettiğini merak ettim; ahlak açısından pek güçlü bir konumda olmadığımı anımsatmak için.

"Ve kesinlikle haklıydı. Bu beni çok mutlu ediyor. Ama sana sormak istediğim bir şey vardı."

"Evet?"

Başını kaldırıp masum gözlerle bana baktı. Konuya girmenin bir yolunu bulabilmek için biraz düşündüm. "Beni tanıdın mı? Cumartesi gecesinden?"

Anastasya yere bakıyordu. "Beni hatırlamadığınızı ümit ediyordum. Lütfen... Madam Primakova'ya bir şey söylemeyin."

"Söylemeyeceğim, tabii ki söylemeyeceğim. Önemli olan burada güvende olman. Ama neler olduğunu bilmem gerekiyor."

"Neler olduğunu mu?" Neden bahsettiğimden hiç haberi yokmuş gibi görünüyordu.

"Ben... oradan ayrıldıktan sonra."

Anastasya'nın yüzü kıpkırmızı oldu. "Bana onun ne yaptığını mı?.."

"Hayır. Hayır. Tanrı'm, hayır!" Yüzümün tıpkı onunki gibi kızardığını hissettim. "Sadece nasıl kaçabildiğini merak ediyorum."

"Kaçmak mı? Kaçmam gerekmedi. Parasını ödediği şeyi yapmasına izin verdim, sonra pantolonunu çekip kendi yoluna gitti."

Böyle bir konuşma tarzını onun yaşındaki bir kızın ağzından duymak hoş değildi ama anlaşılacağı üzere konuşmayı bitirmek istiyordu. Beni ne kadar çok utandırırsa konuşmanın o kadar çabuk sona ereceğini fark etmişti.

"Seni incitmeye çalışmadı mı?"

"Ne? Yani bıçakla mı? O sadece bir oyundu. Bazıları böyle sever. Ama fazla ileri gitse de, canı yanan ben olmazdım."

Nasıl hareket ettiğini bile göremedim ama bir anda elinde bana çevrilmiş, açık bir sustalı bıçak beliriverdi. Kızın yastığının altına uzanıp onu kapması için gereken süre, içindeki yayın bıçağı tam olarak açması için gerekenden çok daha uzun olamazdı. Kendini nasıl koruyacağını biliyordu ama böyle bir silah bir *vurdalak*'a karşı işe yaramazdı. O gece kaçabildiği için gerçekten şanslıydı.

Bu konuyu daha fazla deşmedim. "Bil ki," dedim, "artık sokaklara dönüp bunu tekrar yapman gerekmiyor."

"Biliyorum," dedi Anastasya. "Artık burada bir yerim var. Teşekkür ederim."

Basamakları çıkarken yarı yolda Anastasya'nın söylediği şeyin çift anlamlı olduğunu fark ettim. Ciddi olamazdı fakat bunu bir şaka olarak düşündüyse o zaman çok kıvrak bir zekâya, çok da kötü bir damak tadına sahipti.

Sessizce yatağa girip Nadya'nın yanına uzandım. Uyanık olduğunu fark etmiştim ama önce onun konuşmaya başlamasını bekledim.

"Senin için burada kalmasının bir sakıncası yok, değil mi?" diye sordu.

"Onu dışarıda bırakamazdın; hatta bunu her şey çok iyi giderken bile yapamazdın, değil mi?"

Nadya bana sarıldı. "Böyle söyleyeceğini biliyordum."

"Ama yemek meselesi sorun olacak. İki boğaz daha eklendi."

"İki mi?"

Kolunu çimdikledim. "Aptalı oynama."

"Yani fark ettin?"

"Çok aşikâr değil ama belli oluyor. Sence ne kadarlıktır?"

"Herhalde üç ya da dört aylıktır. O kadar genç ki, tahmin etmek zor."

Nasıl bir işe bulaştığımızı çok merak ediyordum.

Ertesi gün tekrar Tavriçeskiy Sarayı'na gittim. Dışarıdaki kalabalık artmış olsa da en azından şimdilik zararsız görünüyordu. Düşman biz değildik ve orada bulunan insanlar kendi iradelerini içeridekilere dayatmak için değil, gelecek iyi bir haberi ilk duyanlar olmak istedikleri için toplanmışlardı.

Ama şimdi "içeridekiler" derken neyi kastediyordum? Bu saray on bir yıl boyunca ardı ardına Duma'lara ev sahipliği yapmıştı, bizimki seçilmiş dördüncü Duma'ydı. Hepsi de ulusu yönetmekte tamamen etkisiz kalmıştı. Ve sonunda halkın bize verdiği gücü ustalıkla kullanma fırsatını ele geçirdiğimiz bu tarihî dönüm noktasında karşımızda bir rakip vardı: Sovyet. Bir anlamda da bizden daha fazla yetkiye sahipti: Devrimi yapan halk –Petrograd'ın işçileri ve askerleri– tarafından seçilmişti. Ama mesele tam da buydu. Bir hükümetin görevi sadece kendi seçmenine adil davranmak değil, herkes için en iyisini yapmaktı. Sovyet üyelerinin bu noktanın değerini takdir edeceğine ikna olmamıştım. Bütün Duma üyelerinin bunu yapacağından da emin değildim.

Kalabalığı yararak ilerlemeye başladım ve pek güçlük çekmeden binaya ulaştım. Koridorlardan birinde bir masanın üzerinde duran gazete yığınına gözüm takıldı ve daha önce görmediğim bir başlık dikkatimi çekti:

İzvestia. O tek kelime –"Haberler"– uzun ve sıkıcı bir başlığı kabaca özetliyordu: "Petrograd İşçi Vekilleri Sovyeti Haberleri." Hızlı çalışmaları gerekiyordu ama bütün şehirde çok sayıda gizli yayınevi vardı. Nikolay onları kapatmaya çalışmıştı ama kapatılanların yerine mantar gibi yenileri türüyordu. Gazeteye göz gezdirdim. Petrograd'da olan biteni yazıyordu. Hiç duymamış olduğum çok şey vardı ama hiçbiri beni şaşırtmadı. Pek tarafsız kalmaya çalışıyor gibi değildi, ayrıca bunu neden yapsındı ki? Halkın kazandığı her zafere seviniyor, yetkililerin her türlü baskı eylemini de ifşa ediyordu. Yazılanların arasında hemfikir olmadığım hiçbir şey yoktu. Duma'yı "güçsüz" olarak niteliyordu ki bunu bile pek hatalı bulmadım. Genel havası farklı olarak Menşevik'ti ama Sovyet'in düzeni göz önünde bulundurulduğunda bu beklenebilir bir şeydi. Bolşeviklerin bir süredir kendi gazeteleri vardı. İsmi *Pravda*'ydı – "Gerçek". İki fraksiyon da okuyucularına aynı basit kesinliği bildiren bir ismi seçmişti. Okudukları şeyin gerçek olduğundan kuşkulanmalarına ne gerek vardı ki? *Pravda* daha savaş başlamadan önce yasaklanmıştı. Yeniden çıkması kuşkusuz fazla zaman almayacaktı.

Toplantı salonuna kargaşa hâkimdi. Kendi aralarında tartışan çeşitli gruplar vardı fakat böyle zamanlarda çok gerekli olan düzen mevcut değildi. Salonun odak noktası olan başkanlık koltuğunda oturan Rodzianko'yu gördüm. Yalnızdı ve konuşmuyordu; kasvetli bir ifadeyle salona bakıyordu ama bir şey görmüyordu. Yanına gittim.

"Mihail Vladimiroviç," diye seslendim.

Bana doğru döndü ama kim olduğumu anlaması biraz zaman aldı. Beni tanıdığı anda gülümsedi.

"Mihail Konstantinoviç. Tanrı'ya şükür ki iyisiniz. Ne oldu size?"

"Çatışma başladıktan sonra sizlerden ayrıldım. Meydanı geçip geri dönemedim." Ona yapacak daha iyi işle-

rim olduğundan bahsetmem gerekmiyordu. "Grandük ne söyledi?"

Rodzianko'nun yüzünü yine biraz önceki umutsuz ifade kapladı. "Grandük, ağabeyiyle görüşmeden bir şey yapmayacak. Biraz konuştuk, sonra çarla temasa geçmeyi denemek için General Belyayev'in evine gitti."

"Evinde telefon mu var?"

Rodzianko başını salladı. "Bir Hughes Telgrafı."[1]

"Peki Majesteleri ne demiş?"

"Her şey normalmiş gibi devam edilmesi gerektiğini söylemiş ya da ona benzer bir şeyler. Grandük Mihail onun Tsarskoye Selo'ya ulaştığı zaman eyleme geçmek için daha iyi bir pozisyonda olacağını düşünüyor fakat o zamana kadar çok geç olacak. Başkent neredeyse elinden gitmiş durumda."

"Durum bu kadar kötü mü?"

"Hâlâ ayaktakımına karşı mücadeleye devam eden birkaç bölge var." Kaba bir kahkaha attı. "Bölge! Bu çok zarif bir tanımlama. Dürüst olmak gerekirse, sadece birkaç bina. Kış Sarayı ve Bahriye Nazırlığı, elbette. Ve Genelkurmaylık binası. A, bir de Astoria Oteli. Orada kalmaya gücü yeten hiç kimse Romanov'ların düşmesinden memnun olmaz."

Rodzianko'nun farkında olup olmadığını bilmiyorum ama bu ciddi bir itiraftı. Onu endişelendiren sadece Nikolay'ın iktidarı kaybetmesi değildi; artık bütün hanedan için kaygılanıyordu.

"Peki ne yapacaksın?" diye sordum.

"Majesteleri'ne mesaj yolladım. Yanıt bekliyorum fakat durum ümitsiz. En kötüsü de yönetimi devralanlar bizler olmayacağız. Onlar olacak."

Ne demek istediğini mükemmel bir biçimde anlamıştım ama o, söylediklerini vurgulamak için başıyla sarayın diğer kanadına, Sovyet'e, işaret ediyordu.

1. David Edward Hughes: (1831-1900) İlk baskı yapabilen telgrafı geliştirmiş olan İngiliz mucit. (Ç.N.)

Günün büyük kısmını Tavriçeskiy Sarayı'nda, şehrin iki güç merkezi arasında yürüyerek geçirdim. Sovyet'in Yürütme Komitesi sarayın sol kanadında oturuyor, Devlet Duma'sının Geçici Komitesi'yse sağ kanatta kalıyordu. Bu, onların politikalarını iyi bir şekilde yansıtıyordu. "Sol" ve "sağ" sözcüklerinin kullanımı daha önceki bir devrime, Fransız Devrimi'ne dayanıyordu. Bizimkiyse çok farklı bir durumdu: Dalgalarının Avrupa'yı kat etmesi yüz yıldan fazla zaman almış olan Fransız Devrimi'nin uzak bir yankısıydı ama yolu açıktı. Fransız Devrimi, Bonaparte, Dekabristler,[1] Kırım'daki aşağılanışımız, II. Aleksandr'ın reformları, katledilmesi ve şimdi de bu. Arada başka basamaklar da vardı ve Rusya –sadece çarlar değil, halk da– farklı bir yol seçme fırsatını her zaman göz ardı etmişti.

Pek iyi duyamamış olsam da bu iki komite düzenin nasıl yeniden sağlanabileceğini tartışıyordu. Gerçekte bunu yapabilecek olan sadece Sovyet'ti. Geçici Komite askerlerin kışlalarına geri dönmesi için bir emir yayımlamıştı ama bu dikkate alınmamıştı. Sokaklardaki askerler isyan suçlamasıyla cezalandırılmaktan korkuyorlardı; ayrıca Duma'ya da güvenmiyorlardı. Sovyet'i oluşturmuşlardı ve şimdi de önderlik etmesini bekliyorlardı. Ama Sovyet şehre tekrar barış ve huzurun hâkim olmasıyla ilgilenmiyordu; henüz zamanı gelmemişti. Çar –ismen bile olsa– hâlâ ülkenin başındayken barış ve huzur gelirse, ne kazanırlardı? Nikolay kaybettiğini biliyor olmalıydı ama iktidara sıkı sıkı tutunmakla sadece kargaşa dönemini uzatıyordu. Bu bile onun için hak ettiğinden daha fazla adalet demekti. İktidarına sıkıca tutunuyor olduğu fikri bir şeyler yaptığı izlenimini uyandırıyordu. Kafasını kuma gömmesi daha uygun bir görüntü olurdu.

Sarayın dışındaki kalabalığa hâlâ sakin bir ruh hali hâkimdi ama bunun devamının geleceğinden kuşkuluy-

1. Dekabrist Ayaklanması: 26 Aralık 1825 tarihinde Çar I. Nikolay'ı protesto etmek amacıyla gerçekleştirilen askerî ayaklanma. İsyancılar Rusça "aralık" anlamına gelen *Dekabr* sözcüğünden hareketle Dekabrist terimiyle anılır. (Ç.N.)

dum. Erkenden, henüz hava kararmadan eve gittim. Sokaklar artık daha sakindi ama hâlâ insan kaynıyordu. Neyse ki kimse ateş etmiyordu. Rodzianko'nun dediği gibi, geriye sadece birkaç direniş noktası kalmıştı ve hiçbiri şehrin bu kısmında değildi. Bu çabanın ne kadarının Dimitriy ve yoldaşlarının hesabına yazılabileceğini merak ettim. Keskin nişancılara karşı son derece etkili olmuşlardı ama sokaklar sakinken gözlerini nereye çevirecekleri sorusu beni endişelendiriyordu.

Evin kapısı kilitliydi. Buna memnun oldum. Nadya'yla Syeva'nın, sadık bir şekilde ayaklarının dibinde yatan Polkan'la birlikte içeride güvende olduklarını düşündüm. Bir an için evimizdeki yeni misafiri unuttum ama daha kapıyı açmadan Anastasya'nın da onların yanında olduğunu fark ettim. Anahtarı kilidin içinde çevirirken kapının diğer yanından bir ses geldiğini duydum ve bunun beni kilidi açma zahmetinden kurtarmak için aceleyle kapıya doğru yürüyen Syeva'nın ayak sesleri olduğunu tahmin ettim. Kapıyı açtığımda hol boştu. Biraz önce duyduklarımsa, beni karşılamak için aşağı koşturan Polkan'ın tırnaklarının ahşap basamaklara temas ederken çıkardığı seslerdi.

"Yalnız mıyız?" diye sordum ona.

Polkan birkaç adım ötemde durmuş kuyruğunu sallıyordu. Mutfağa giderken arkamdan geldi. Syeva'yı görmeyi bekleyerek –büyük ihtimalle orada uyukluyordu– kapıdan içeri baktım ama mutfak boştu. Hole döndüm.

"Kimse yok mu?" diye bağırdım. Yanıt gelmedi. Endişemi bastırmaya çalıştım. Nadya'yla Syeva'nın dışarıda olmak için yeterince nedeni vardı ve gördüğüm kadarıyla sokaklar birkaç gün öncesine göre çok daha güvenliydi. Anastasya'nın nerede olduğunu daha az önemsiyordum ama evimizde yalnız kalmazsa –onunkinden çok bizim selametimiz açısından– kendimi daha mutlu hissedecektim. Belki de Nadya mutfakta yardım etmesi için onu da birlikte götürmüştü.

Ben yukarı çıkarken Polkan her zamanki gibi önümden koşturdu. Oturma odasına baktım ve kimse olmadı-

ğından emin oldum, sonra yatak odasına gittim ve çizmelerimi çıkarmak için yatağa oturdum. Terliklerimi giydim, sonra tek başıma ne yapacağımı merak ettim. Evde yalnız olmaya alışkın değildim. Eğer Nadya evdeyse, hiçbir şey yapmadan öylece otursam bile iyi zaman geçirdiğimi hissederdim. Yapabileceğim en iyi şey beklemekti.

Ayağa kalktım ve onu o zaman fark ettim. Makyaj masasının üstüne benim bulmam için bırakılmıştı. Oraya gidip baktım.

Bu, kuşku götürmez bir şekilde Nadya'ydı. Dudaklarının ucunu yukarı kaldırmaya gerek bile duymadan yüzüne yerleştirmeyi başardığı gülümsemesiyle önümdeki kâğıttan doğruca bana bakıyordu. Basit bir karakalem çizimdi ama yapılışındaki maharet beni çok etkilemişti. Nadya muhtemelen oturma odamızdaki divanlardan birine uzanmıştı ama etraftaki ayrıntılara pek önem verilmemişti. Eserin odak noktası Nadya'ydı. Çıplaktı ve başının üstüne kaldırmış olduğu kolları sayesinde göğüsleri yerçekimini yalanlamaya çalışır gibi düzgün tepecikler oluşturarak yukarı doğru çekilmişti. Güzel görünüyordu ama sahte bir dalkavukluk girişimi söz konusu değildi. Göbeğinin biraz sarkık olması açlığın bizi şehirdeki çoğu kişi kadar etkilememiş olduğunu gösteriyordu. Kollarının altındaki ve bacaklarının arasındaki kıllar düzensiz ve dağınıktı. Bu, Hermitage'daki klasik "nü"lerden oldukça farklıydı. Onda daha önce görmemiş olduğum ve sormam durumunda Nadya' nın seve seve göstermeyeceği hiçbir şey yoktu ama bunu burada, kalıcı olarak kaydedilmiş halde, bir başkasının gözünden görmek belirli bir heyecan katıyordu.

Ve bir başkasının gözlerinden gördüğümden emindim, bu bir otoportre değildi. Nadya sanat âşığıydı ve sık sık yalnız başına resim yapardı ama yeteneğinin kısıtlı olduğunu ilk kabul eden de kendisi olurdu. Resmi yapan kişinin, onu gerçeğine bakarak çizmemiş olma olasılığı hep vardı ve Nadya'nın yüzünün ötesi için hayal gücünü kullanmış olabilirdi ama bunun için çok fazla ayrıntı doğru aktarılmıştı. Onun vücudunun her santimini –her bir

izi ve doğum lekesini– tanıyordum ve resimde hepsi vardı. İmza yoktu fakat onu çizebilecek kişi sayısı fazla değildi. Syeva olması imkânsızdı; elleri çok fazla titriyordu. Geriye sadece bir kişi kalıyordu. Nadya'nın resimden dolayı utanmadığı belliydi, görebildiğim kadarıyla ben bulayım diye oraya bırakmıştı.

Ve bu güzelliği şüphe götürmez çizime bakarken bir aşinalık hissi algılamıştım. Nadya'yı elbette tanımıştım ama çizimde bundan fazlası da vardı. Nadya'nın yüzündeki ifade, hatta belki de çizimin tarzı, bana daha önce görmüş olduğum bir şeyi veya birisini hatırlatmıştı. Bu uzak bir olasılık değildi. Nadya'nın ailesinin diğer fertlerini tanımıştım; belki de paylaştıkları bir ortak özelliği ben burada ilk defa görüyordum.

Ama başka –ve uğursuz– bir olasılık daha vardı. Anılarımın hepsi bana ait değildi. Sadece birkaç yıl için bile olsa Zimeyeviç'in zihnini paylaşmıştım; o ölene kadar. Onun gözlerinden gördüğüm ya da kendisinin yıllar önce tanık olduğu ve benim zihnime sızmış olan bir şeyi hatırlıyor olabilir miydim? En iyi koşullarda bile, bu hoş bir fikir değildi. Şimdi ise, sevdiğim kadının nasıl olup da böyle bir canavarın anılarında yer alabildiği sorusu endişelendiriyordu beni.

"Ne düşünüyorsun?"

Arkama döndüm. Nadya kapıda duruyordu. Elimde tuttuğum resimdekinden oldukça farklı görünüyordu. Vücudunun görünen tek yeri yüzüydü; az sonra eldivenlerini çıkarınca elleri de ortaya çıktı. Dışarıdaki soğuktan korunabilmek için her yerini örtmüştü. Evden içeri girdiği anda aniden ısınan burnunun ucu ve yanakları kıpkırmızıydı.

"Güzel olmuş," dedim. "Anastasya'nın eseri mi?"

Nadya başıyla onayladı. "Yetenekli, değil mi?"

Çizimi yerine bıraktım ve öpmek için Nadya'nın yanına gittim. Kollarını belime dolayıp sıktı. "Esinlenmiş diyebilirim."

Kıkırdadı ve eliyle hafifçe omzuma vurdu.

"Seni nasıl ikna edebildi ki?" diye sordum, biraz uzaklaşarak.

Nadya altdudağını emdi, sonra gülümsedi. "Aslında emin değilim, biliyor musun? Sadece bir portre yaparak başlamıştı. Bak." Makyaj masasına gidip çekmecelerden birini açtı ve benzer bir çizim çıkardı ama bunda sadece yüzü resmedilmişti.

"Ama benim için dışarıda bıraktığın bu değildi?"

Nadya lütufkâr bir ifadeyle baktı. "Yanlış bir seçim mi yapmışım?"

Başımı salladım, sonra yanıma gelmesini işaret ederek yatağa oturdum. Önemli bir şey söyleyeceğimi hissederek irkildi. Anastasya'ya söylediklerimi anlatmaktan vazgeçmek üzereydim fakat Nadya'nın gerçeği bilmeye hakkı vardı.

"Anastasya'yı gördüm," dedim. "Birkaç gün önce. Sen onu eve kabul etmeden önce."

"Gerçekten mi, nerede?" Nadya kayıtsız görünmeye çalışıyor ama başaramıyordu.

"Yekaterininskiy Kanalı'nın yakınlarında. Bir avluda. Bir kapı eşiğinde. O... çalışıyordu."

"Çalışıyor muydu?"

Bir erkekle konuşuyor olsaydım doğrudan anlatmak beni rahatsız etmezdi. "O, sana bahsettiğim kız. Artık sarı kart[1] taşımıyorlar."

"Oov!"dedi Nadya, anlayarak. Başını eğip aşağı baktı ve inceliyormuş gibi ayakuçlarını havaya kaldırdı. "Eh, sanırım şehirde hiç gece kelebeği sıkıntısı olmamıştır, şimdi daha da fazla vardır."

Nadya'nın terbiyeye uygun ifade biçimini duyduğumda yüzümde beliren gülümsemeyi sakladım. Bu deyimi kimin bulduğunu bilmiyordum ama aradaki bağlantıyı fark etmek için sadece onların sokak lambalarının etrafında nasıl toplandıklarını hayal etmek yeterliydi.

1. Rusya'da eskiden fahişelere verilen kimlik belgesi. (Ç.N.).

"Sanırım bu da bebeği açıklıyor," diye devam etti Nadya. Sonra yüzü aydınlandı. "Onu eve almak için bir nedenimiz daha var işte, öyle değil mi? Bütün bunlardan korumak adına."

Başımı salladım. Nadya muhtemelen haklıydı ama Anastasya'yı kiminle birlikte gördüğümü tam olarak anlatsaydım çok daha farklı düşünebilirdi.

Dimitriy ile önceki gece gibi aynı yer ve saatte buluşmak için tekrar dışarı çıktım. Bu defa tek başına geldi.

"Yalnız mısın?" diye sordum.

"Öyle görünüyor," dedi.

"Yani artık yanında seni koruyacak birini getirmeyecek kadar güveniyorsun bana?" İçtenlikle güldü. "Senden korktuğumu mu sanıyorsun?"

"Sadece şakaydı," dedim.

"Aslında senin benden korkman için nedenlerin olduğunu düşünürdüm." Bir an durup düşündü. "Ama öyle görünmüyorsun."

"Bana zarar vermeyeceğini bilecek kadar iyi bir karakter yorumcusuyumdur, en azından nedeni açlık olmaz. Bunu yıllardır biliyordum."

Dimitriy bir kaşını kaldırdı. "Belki de hiç o kadar aç olmamışımdır."

İğnelemeyi göz ardı ettim. "Peki diğerleri nerede?"

Omzunu silkti. "Şehirde bir yerlerde ya da hâlâ mezarlarında. İhtiyacım olduğunda onları bulurum."

"Onları senin yönettiğini sanıyordum."

"Her zaman değil. O yüzden bu iş biter bitmez şehirden ayrılmamız gerekiyor."

"Onun yerine köylülerle mi ziyafet çekeceksiniz kendinize?"

"Ayakta kalmamız lazım. Ama bu kadar kalabalık bir şehirde bundan fazlasını yapmak da cazip görünüyor."

"Sadece cazip mi görünüyor?"

"Ben New York'ta yaşadım. Direnmeyi başardım; çoğunlukla."

Onu insanların standartlarına göre değerlendirmenin pek anlamı olmadığını biliyordum. Konuyu değiştirdim. "Geçen gece o keskin nişancılara karşı iyi iş çıkardınız."

Efkârlı bir ifadeyle gülümsedi. "Doğru görünüyordu, önce tırmanıp sonra öldürmek. Doğaldı."

"Bugün ortalık daha sakin. Yapacak pek işiniz yok."

Sıkıntılı bir ifadeyle bana baktı. "Bize ne söylersen söyle, bu gece insanlar ölecek. Boğazları yırtılacak ve vücutlarındaki kan tamamen emilecek. Ben geri durabilirim ama diğerlerine engel olamam, hepsini durduramam. Ölenlerin rasgele seçilmiş kişiler değil de düşmanlarımız olduğunu bilmen vicdanını rahatlatabilir."

Gerçekte bu bir tehdit değildi, daha çok bir durum tespitiydi. Ama Dimitriy haklıydı; bu yaratıklar insanın lazım olmadığı zaman kolayca bir kenara koyabileceği bir silah değildi.

"Astoria'yı biliyor musun?"diye sordum. "Oteli?"

Kısaca başını salladı.

"Orada hâlâ birkaç tanesi direniyor." Kendimi Yahuda[1] gibi hissediyordum ama tıpkı onun gibi yaptığımın doğru olduğunu düşünüyordum. Hâlâ direnişte olan diğer binalardan bahsetmedim. Aslında bunlar daha yüksek kademelerden gelen emirlere itaat eden askerî tesislerdi. Subaylar taraf değiştirdiği zaman askerler de değiştirirdi.

Dimitriy kısaca güldü. "Bana Dimitriy amcamı hatırlatıyorsun."

"Dimitriy *amcan mı?*" O benim dayımdı ama aynı ismi taşıyan bir amcasının olduğunu bilmiyordum.

"Gerçek amcam değil ama ona böyle hitap ederdim. Dimitriy Fetyukoviç Petrenko, babamın Vatanseverlik Savaşı'ndaki silah arkadaşlarından biri."

"Peki ne açıdan ona benziyorum?" Dimitriy Fetyukoviç'le ilgili duyduklarımı dikkate aldığımda bu benzerlikten pek hoşlanacağımı sanmıyordum.

1. Hz. İsa'yı ele veren havari (Ç.N.).

"Bilmiyor muydun? *Opriçnik*'leri Moskova'ya çağıran oydu; onların kim olduğunun tamamen farkındaydı ve Eflak'ta bulunduğu sıralarda bütün tüyler ürpertici zaferlerine tanık olmuştu. Onları sadece bir silah olarak görüyordu; bir top gibi, düşmanına nişan alırsın ve ateşlersin. Ve silahın bir toptan azıcık daha tatsız olması ne fark ettirir ki?" Sadece yüksek sesle düşünüyor gibi konuşuyordu ve sözleriyle vücudumdaki bıçağı nasıl çevirdiğinin hiç farkında değildi. "Cephedeki gazlı saldırılar sana ne hissettiriyor? Neydi adı... kusma gazı –kloropikrin– Brusilov'un Lutsk'ta kullandığı?"

Düşünmem gerekmiyordu. Bu konudaki kararımı vereli çok olmuştu. "Savaşı kazanmak istiyorsak onlar gerekli araçlar." Dilimden bu sözcüklerin döküldüğünü duyduğumda beni Dimitriy Fetyukoviç ile karşılaştırmanın onun için ne kadar kolay olduğunu anladım.

"Ama Almanlar kullanırsa pis ve alçakça bir hile, değil mi?"

Bu kadar dar görüşlü olmayacaktım. "Kazanmaları gereken bir savaş var," dedim.

"Senin de öyle. Hatta senin iki tane var. Biri Almanya'ya karşı, diğeri de burada, Petrograd'da. Ve her ikisinde de, galip geldiğin sürece silah seçiminin bir önemi yok."

Haklıydı, ben de haklıydım. Benim motivasyonumu mükemmel bir şekilde anlıyordu ama ben mantığımın geçerli olduğunu ve daha iyi bir sonuca hizmet edeceğini biliyordum.

"Yarın görüşürüz," dedim, sonra arkamı dönüp yürümeye başladım. Dimitry arkamdan seslendi.

"Loos'ta olanları hatırla."

Ona kulak asmadım ve eve doğru yola çıktım.

Yol uzun sürmedi. Çatışmalarla ve Dimitriy'in benim isteğim doğrultusunda yapmış olabileceği şeylerle karşılaşmamak için güneye doğru çember çizerek yürüdüm. Ne kastettiğini çok iyi anlamıştım. 1915'teki Loos Çarpışması'nda İngilizler tercih ettikleri gaz olan klorini ilk

kez kullanmıştı. Ama rüzgâr ters yönden esmiş, böylece İngiliz siperlerine doğru geri yayılan gaz, kendisini kullanan askerlerin boğularak ölmelerine neden olmuştu. Bunun aynısı yüz yıl önce *opriçnik*'lerle Dimitriy ve silah arkadaşlarının başına gelmişti. Mesele sadece rüzgârın yönünün ne zaman değişebileceğini bilmek ve bunu bekleyip o zaman harekete geçmekti.

Tek soru Dimitriy'in bunu, sonunda zaten yapmaya mecbur olduğu şeyi bana neden söylemiş olduğuydu? Klorin gazı İngiliz generallere kadar ulaşıp onları kalleş doğası konusunda uyarmamıştı.

Evde Syeva'nın varlığına dair hiçbir belirti yoktu ama vakit geç olmuştu ve büyük olasılıkla yatmaya gitmişti. Yukarı çıktım. Ben oturma odasına yaklaşırken Polkan kapıdan başını çıkarıp baktı, sonra tekrar içeri girdi. Odaya girdiğimde Nadya ayağa kalktı. Sanki bir şey yaparken yakalanmış gibiydi. Ağladığını görebiliyordum. Koltuğunun yanındaki masada yırtılmış kâğıtlardan bir yığın vardı. Kâğıt parçalarından birinin üzerinde karakalemle çizilmiş üç ayakparmağı gördüm ve bunun Anastasya'nın elinden çıkmış, Nadya'ya ait bir çizim olduğunu anladım.

"Sorun nedir?" diye sordum.

Nadya konuşmaya çalıştı ama başaramadı. Göğsüme atılıp sessizce hıçkırmaya başladı. Ona sıkıca sarıldım ve ağzımı bile açmadan konuşmaya başlamasını bekledim.

"Onu gördüm," dedi sonunda, kollarımın arasından ayrılmadan.

"Anastasya'yı mı?" Bu mantıklı bir tahmin gibi görünmüştü.

Başıyla onayladı.

"Nerede?" Belki de, "Ne yaparken?" daha uygun bir soru olacaktı.

"Sen gittikten sonra. Pencerenin önünde duruyor ve Syeva'nın geri dönmesini bekliyordum."

"Hâlâ gelmedi mi?"

"Bütün gün hiç görmedim ama bu mühim değil. Evden bir adamın çıktığını gördüm – bir asker."

Aniden içimi bunun yine İlya olabileceği korkusu sardı. "Kimdi? Onu tanıdın mı?"

"Bunun pek önemi yok, değil mi? Çıkıp merdivenden aşağı baktım. Tam o sırada Anastasya ön kapıdan dönmüş yukarı çıkıyordu. Adamı o dışarı çıkarmıştı."

Bunun ne manaya geldiğini tahmin edebiliyordum ama asla sıradan bir şey değildi. "O sadece..." Akla yakın bir olasılık arıyordum fakat kulağa yetersiz gelmeyen bir tane bile bulamıyordum. "... kızın bir arkadaşı olabilir."

Nadya acı acı güldü.

"Peki ne yapalım?" diye sordum. "Onu tekrar sokağa atamayız."

"Onunla konuşmamız lazım. Birlikte. Şimdi."

Bir an düşündüm fakat aklıma daha iyi bir fikir gelmedi. Nadya için kapıyı tuttum ve Anastasya'yla konuşma zamanı geldiğinde dizginleri tekrar eline alacağı ümidiyle önden çıkmasına izin verdim. Merdivenleri inip birinci kata geldiğimizde Anastasya'nın kapısının altından ışık geldiğini gördük. Nadya hafifçe kapıyı çaldı.

Cevap gelmedi. Nadya parmaklarının boğumlarıyla –bu defa biraz daha sertçe– kapıya tekrar vurdu ama yine içeriden ses gelmedi. Bu defa ben kapıya yumruğumla evdeki herkesi uyandıracak kadar gürültülü bir şekilde vurdum.

"Anastasya!" Bağırmamıştım ama sesim bağırıyormuşum gibi yüksekti. Yıllarca Duma'ya hitap etmek, bana sesimi nasıl duyurabileceğimi öğretmişti. Ama içeriden hâlâ yanıt yoktu.

Nadya kapının kolunu çevirdi. Kilitli değildi. İtip kapıyı açtı ama sonra hemen durdu. Dönüp bana baktı. "Bırak önce ben gireyim. Uygun durumda olmayabilir."

Bir adım geri çekildim ve Nadya içeri girdi. Sadece birkaç saniye sonra sakin bir şekilde, "Mişa!" diye seslendi.

İçimi aniden bir dehşet duygusu sardı ve hızlı adımlarla merdiven sahanlığını geçerek odaya daldım. İçeri girdiğimde korkumun tamamen yersiz olduğunu gördüm. Odada kimse yoktu.

VII. Bölüm

Ertesi sabah Anastasya'nın odasını tekrar kontrol ettik ve yine kimseyi bulamadık. Ama orada kalmış olduğu kesindi, ya da bir başkası kalmıştı. Önceki akşam tertemiz toplanmış olan yatak şimdi dağınıktı. Orada tek başına mı yoksa birisiyle birlikte mi kaldığını bilmiyordum. Bu olasılıktan Nadya'ya söz etmedim ama onun da aklına gelmiş olduğundan kuşkum yoktu.

Daha da endişe verici olan şey Syeva'nın hâlâ ortalarda olmamasıydı. Onu en son iki gece önce görmüştük.

"Belki de birliktedirler," dedi Nadya.

"Yani birlikte mi kaçmışlardır?"

"Öyle bir şey işte."

"Birbirlerini daha birkaç gündür tanıyorlardı."

Nadya gözleri parlayarak bana baktı ve onunla ilk tanışıklığımızın nasıl tahmin edemeyeceğimiz kadar büyük bir hızla derin bir tutkuya dönüşmüş olduğunu anımsadım ki bizler o zaman yetişkindik. Syeva ve Anastasya ise kısacık yaşamlarında ne kadar çok şey görmüş olurlarsa olsunlar, hâlâ birer çocuktu. Ama Syeva'nın kıza olan eğilimi ne kadar belirgin olursa olsun, bize hiçbir şey söylemeden yanımızdan ayrılması için bir neden göremiyordum.

"Anastasya onunla ilgileniyor muydu?" diye sordum.

Nadya başını salladı. "Ben bir şey fark etmedim. Ama öyle olsa da bizden saklamaya çalışırdı, değil mi?"

Bu mümkündü ama benim Nadya'dan sakladığım daha karanlık bir açıklamam vardı. Dışarıda sokaklar tehlikeliydi. Hükümet güçlerinin veya protestocuların kaç kişiyi öldürdüğünü bilmiyordum, ailelere ya da işverenlere ölümlerin bildiriliyor olma olasılığı düşüktü. Ayrıca insanlar başka nedenlerle de ölebiliyorlardı. Syeva gibi bir delikanlı askerî bir hedef olamazdı ama Dimitriy'in bütün arkadaşlarının onun iddia ettiği gibi dikkatli olmasını beklemiyordum.

Beklemekten ve birinin ya da ikisinin birlikte geri dönmesini ümit etmekten başka yapılabilecek bir şey yoktu. Tekrar Duma'ya gittim. Sokaklarda yürürken bir kilitlenmişlik havası seziyordum. Şimdi dışarıda önceki günlere kıyasla çok daha fazla insan vardı ama yapabilecekleri şeyler de çok kısıtlıydı. Şikâyetleri ne olursa olsun, onları kime yönelteceklerdi ki? Orada çarı temsil eden kimse yoktu. Tavriçeskiy Sarayı'na yaptığım kısa yolculukta gördüğüm için söylemiyorum ama artık protestocuların yolunu kesecek, çara sadık kuvvetler yoktu, o yüzden öfkelerinin nesnesi olabilecek kimse de yoktu. Bunu ancak hayra yorabilirdim. Bu devrim ne kadar barışçıl olursa, beraberinde istikrarlı bir hükümet getirme olasılığı da o kadar yüksek olurdu. Ve daha kişisel bir not düşmem gerekirse: Syeva eğer şehir dışındaysa, güvende olma ihtimali daha yüksek olacaktı.

Tavriçeskiy Sarayı'nın önü hâlâ kalabalıktı. Oradaki insanların kaçının içerideki iki güç odağı Duma ve Sovyet arasındaki farkı bildiğini merak ediyordum. Bizleri ayrı güçler olarak mı görüyorlardı, yoksa bir tek ortak düşüncenin –çara muhalif olmak– etrafında toplandığımızı mı düşünüyorlardı? Buna inanmak hoşuma giderdi ama Sovyet'in vücut bulduğu şu günlerde kalabalıkların nasıl arttığını fark etmemek de mümkün değildi.

Ana kapıdan girdim ve çoğunu tanımadığım, burada olmak için gerçek bir sebebi olduğundan kuşku duyduğum bir sürü insanla birlikte koridor boyunca yürüdüm. Koridorun ikiye ayrıldığı ve binanın sağ ya da sol kanadına doğru devam etmeyi seçebileceğimiz yere geldik. Ben

Duma'ya doğru yoluma devam ettim ama bizler azınlıktaydık. Toplantı salonunda ilk Nekrasov'u gördüm. Yanında Konovalov vardı ve o da bir Kadet'ti. Ben onları selamlamaya fırsat bulamadan Nekrasov elime bir kâğıt sıkıştırdı. O günün tarihini, 1 Mart 1917, taşıyordu ve başlığı "Bir Numaralı Emir"di. Hızla okudum.

Muhafız alayı, kara ordusu, topçu birliği ile donanma mensubu herkese ve Petrograd'daki işçilere derhal bildirilecek ve bütün olarak uygulamaya koyulacaktır.

İşçi ve Asker Vekilleri Sovyeti şu karara varmıştır:...

Bildiride, gücü subayların elinden alıp bölgesel asker ve denizci komitelerine teslim etmeye yönelik yedi talimat yer alıyordu ve onlar da Petrograd Sovyeti'ne karşı sorumlu olacaklardı.

"Ne düşünüyorsun?" dedi Nekrasov.

"Rodzianko birliklerin kışlaya geri dönmesini emrettikten sonra bir şey yapmaları gerekiyordu."

"Ona itaat eden birlik varmış gibi görünmüyor."

"Tastamam öyle," dedim. "O bir isyandı – Tanrı bilir nelere yol açabilirdi. Riayet ettikleri sürece onlara birkaç emir, herhangi bir emir, vermek daha iyi olur. Yoksa kendi yasalarını kendileri yaparlar."

"Buna itaat edeceklerini düşünüyor musun?"

"Onlardan fazla bir şey istendiği söylenemez, değil mi?"

"Duma'ya itaat etmelerini söylüyor," dedi Konovalov.

Güldüm. "Hem de nasıl. 'Sovyet'e itaat etmelerini söylüyor ama Duma'nın razı olacağı varsa bu sorun olmaz,' diyor."

"Son iki talimat onları mutlu edecektir, askerlere insan gibi davranılmalıymış ama subaylara Tanrı muamelesi yapılmamalıymış."

"On yıl önce Nikolay'ın gönlünden bu kadarı kopsaydı, şu anda bu noktada olmazdık."

Konovalov onaylayan bir ifadeyle başını salladı ama Nekrasov daha şüpheciydi. "Öyle mi dersin?"

"Kim bilir? Ama emin olduğum bir şey var."

"Nedir?"

"Artık Almanya'yla savaşta değiliz."

Nekrasov kâğıdı elimden kaptı ve kaçırdığı bir şey varmış gibi tekrar baktı. "Burada öyle bir şey yazmıyor."

"Bütün silahların tabur komitelerinin kontrolünde olacağını yazıyor. 'Sovyet' sözcüğünü kullanmıyorlar ama aynı şey. Savaşın bittiğini söylemiyorum ama savaşanlar artık biz değiliz. Onlar." Başımla binanın diğer tarafına, Sovyet'in oturduğu yere doğru işaret ettim.

"Bu 'onlar' ve 'biz' meselesinin fazla uzun süreceğini sanmıyorum," dedi Konovalov.

"Ne demek istiyorsun?"

"Bu sabah erken saatlerde geçici bir hükümet oluşturma konusunda görüşmek için bir delegasyon yolladılar."

"Bunlar ciddi mi?"

"Rodzianko ciddiye alıyor. Elbette Nikolay bir hamle yapana kadar hiçbir anlamı yok."

"O hâlâ Tsarskoye Selo'da mı?"

Konovalov konuşmaya fırsat bulamadan Nekrasov cevap verdi. "Oraya hiç ulaşamadı. Tren geçemedi. Tahminimize göre hâlâ trende."

"Ve o tereddüt ederken Sovyet giderek güçleniyor."

"Öyle değil. Onları iktidara getireceğiz ama kontrol edebiliriz. İhtiyacımız olan şeyi bize verecekler ki o da işçilerin ve askerlerin üzerinde nüfuz sahibi olmak. Bunu elde ettiğimiz anda Sovyet'i unutabiliriz artık."

Kulağa çok basit geliyordu ama Saratov'da büyüdüğüm sıralarda annemin bana bir incirkuşu yuvasında bir guguk kuşu yumurtası olduğunu gösterdiği o ilkbahar gününü anımsamaktan kendimi alamadım. Yavruların büyümesini izlemiştik. Başlangıçtan itibaren yavrulardan birinin farklı, diğerlerinden daha büyük ve daha güçlü olduğu belliydi. Üvey annesinin getirdiği besinlerden aslan payını o alıyor, diğerleriyse açlıktan ölüyordu.

Duma ve Sovyet ilişkisi de buna benziyordu. Onu seve seve besleyecektik ama birkaç ay sonra bizim dört katımız kadar büyüyecek, dört kez daha güçlü olacak ve biz de onu kontrol etmek için hiçbir şey yapamayacaktık. Ne var ki ona şu anda yardım etmezsek hiçbirimizin kurtulma şansı olmazdı.

Öğle yemeği saatinde eve gittim. Nadya'nın endişeli olduğunu biliyordum ve ben de kaygılandığımı inkâr edemezdim, özellikle de Syeva için. İçeri girerken beni karşılamaya gelmemişti. Hatta hararetli bir şekilde patileriyle mutfak kapısının yanındaki duvarı kazımakla meşgul olan Polkan da yanıma gelmemişti. Mutfağa girerken, "Çavuş!" diye seslendim ama orada da yoktu. Dışarı çıktığımda merdivende duran Nadya'yı gördüm. Sesimi duymuş olmalıydı.

"İkisi de ortada yok," dedi. "Yakındaki birkaç dükkâna sordum ama kimse onu görmemiş. Gerçi dışarıda kimin kuyruğa girdiğini nereden bildiklerini anlamış da değilim ya. Polkan!" İnatla eski püskü duvar kâğıdını kazımaya çalışan köpeğe bağırmıştı. "Sabahtan beri bunu yapıyor," diye açıkladı Nadya.

"Öğleden sonra çıkıp Syeva'yı arayacağım."

"Her yerde olabilir."

Sustum. Nereye bakmak istediğimi ona söylemek istemiyordum ama bu defa ona karşı dürüst olmalıydım. "Ben morgları kastetmiştim."

Nadya başını başka yöne çevirdi. Polkan tekrar duvarla uğraşmaya başladı.

"Umudumu yitirmiş değilim," diye devam ettim. "Hem de hiç. Ama en azından öğreniriz, şu veya bu şekilde. Onun *derdi* ne?"

Polkan'ı kastediyordum, Syeva'yı değil. Köpek şimdi inliyor ve süpürgeliği kokluyordu.

"Muhtemelen sadece ölü bir sıçandır. Burası onlarla dolu." Bunu sıçanlar yüzünden beni suçluyormuş gibi söylemişti. Ya da bundan dolayı ben kendimi suçladığım için böyle düşünmüş olabilir miydim? Ev benim sorumlulu-

ğumdu. Eğer ayırabilecek zamanım olsaydı, daha iyi bir yere gücüm yeterdi. Sonra birden içimi duvar boşluklarındaki kemirgenlerin neden olabileceğinden daha derin bir kaygı sardı.

Mutfağa girip duvarın aynı kısmının arka tarafına geçtim. Burası kalındı, sadece birkaç tuğlalık genişlikten daha kalın. Bunun iyi bir nedeni vardı. Telaşımı sezen Nadya da yanıma geldi fakat Polkan kokladığı şeyle o kadar ilgiliydi ki bizi takip etmedi. Duvara yaslanmış büyük, ahşap bir dolap vardı. Yan tarafını daha iyi tutabilmek için kapısını açtım ve sonra onu hareket ettirmeye çalıştım.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu Nadya.

"Buraya taşındığımız zamanı hatırlıyor musun? Bunun arkasında ne vardı?"

Nadya bir an durup düşündü, sonra bana yardım etmeye başladı. Neyse ki şehre besin tedariki o kadar yetersizdi ki dolap neredeyse boştu. Onu tamamen kaldıramadık fakat duvardan altmış-yetmiş santim kadar uzaklaştırabildik. Arkasındaki boşluğa baktım.

Tam hatırladığım gibiydi: göğsümün hizasında, iki omzumun arasında kalan mesafeden biraz daha geniş, tablo çerçevesini andıran dikdörtgen bir çerçeve. Ama içinde bir portre ya da manzara resmi yoktu, sadece üstünde kararmış birer tutamak bulunan ve tam ortada birbirine sıkıca bitişen iki ahşap kapak vardı. Bu, biz eve taşınmadan çok önce yapılmış olan bir servis asansörüydü. Böyle bir aracın yararlı olabileceği büyük akşam yemeği davetlerine ev sahipliği yapmayacağımızı biliyorduk. Hatta onun çalışıp çalışmadığını bile kontrol etme gereği duymamıştık.

Kapakların tutamaklarını kavrayıp açmaya çalıştım ama yerlerinden kımıldamadılar. Bir sürgü var mı diye bakındım, bir şey bulamadım. Sonra Nadya'nın yanıma geldiğini hissettim ama zaten gittiğini fark etmemiştim. Bana büyük, sağlam bir mutfak bıçağı verdi. Bıçağı iki kapağın arasına kaydırdım ve içeriye girebileceği kadar açması için zorladım. Bıçağı kabzasına kadar ittim, sonra tutamağı yukarı aşağı hareket ettirmeye başladım. Bir an Zimeyeviç'in

ölümünün ve tabutunun kapağını yavaş yavaş açmak için zorlayan çift bıçağın hayali gözümün önünden geçti. Her hareketimle birlikte kapaklar biraz daha ayrıldı ve sonunda parmaklarımı araya sokabildim. Artık kapakları düzgün bir şekilde tutabiliyordum ve biraz daha çaba gösterince açılmaya başladılar. Onları birbirine bağlayan gizli düzeneğin etkisini görebiliyordum, birini yukarı doğru hareket ettirince diğeri aşağı doğru itiliyordu.

Şimdi aynı çerçeve sadece açık, karanlık ve boş bir mekânı çevreliyordu. Polkan'ın hassas burnunu etkileyen şeyin kokusunu alabiliyordum artık. Nadya'ya baktım ve bu kokuyu onun da fark ettiğini gördüm. Rengi soldu ve eliyle burnunu tutarak geri çekildi. Bu, kuşkusuz çürüme kokusuydu. Savaş meydanlarında bolca duymuştum bu kokuyu. Ama şaşırtıcı derecede zayıftı ve bu ufak da olsa bir ümit ışığı demekti. İki günlük bir ceset kesinlikle çok daha kötü kokardı. Belki de sadece bir sıçandı.

Asansörün kabininin bu katta olmadığını görebiliyordum. Arka duvar koyu renkli ve lekeliydi. Biraz görebileceğim şeylerden çekindiğimden, biraz da yıllardır kullanılmadan yukarıda asılı kalmış olan asansör kabininin aşağı düşmesinden korktuğumdan, dikkatle uzanıp içeri baktım. Aşağıya kadar büyük bir mesafe yoktu, sadece bir kat. İyice görebilmek için fazla karanlıktı. Zeminde, Polkan'ın kokladığı sırada itip durduğu kalitesiz süpürgeliğin olduğu yönden ufak bir ışık parıltısı geliyordu.

"Gidip feneri getirir misin bana?" Bunu niçin fısıldayarak söylediğimi bilmiyorum. Nadya yanımdan ayrıldı ve birkaç saniye sonra geri dönüp ağır, sarı silindiri bana uzattı. Bu cihaz tuhaflıkla kullanışlılık arasında bir yerdeydi. Bir parafin lambası daha iyi ışık verirdi ama bu kadar hızlı değil; ayrıca yeni teknoloji sadece birkaç sene içinde eskisini büyük ölçüde gölgede bırakacaktı. Bu gibi şeyleri ilk deneyenler arasında olmak hoşuma gidiyordu. Dahası, elektrik ışığına meyletmek için iyi nedenlerim vardı.

Fenerin pirinç ucunu çevirerek ampulün temas yerini pil bağlantısına doğru ittim. Fenerden yayılan berrak, sarı

ışık beni hem şaşırttı hem de mutlu etti. Onu kullanmayalı aylar olmuştu ve piller boşalmış olabilirdi. Görebileceğim şeylerden korkarak ışığı asansör boşluğunun zeminine doğru tuttum.

Orada hiçbir şey yoktu; ne görmeyi beklediğim, yığılmış, acınacak durumdaki insan cesedi, ne de açlıktan ölmüş bir kemirgenin iğrenç kalıntıları. Aramızdaki ince duvardan gelen Polkan'ın inleme sesi, mutfak kapısından gelene kıyasla daha kuvvetli duyuluyordu. Fenerin ışığını asansör boşluğunun küçük dikdörtgen şeklindeki zemininde gezdirdim. Orada örümcek ağları ve ölü bir sinek ya da tespihböceği olabilecek birkaç ufacık gölge dışında hiçbir şey yoktu, sadece ayağımın altındakilere benzeyen düz, üstü kaplanmamış döşeme tahtaları vardı.

Onların ortasından yayıldığı izlenimini veren koyu renkli, uğursuz leke dışında.

Tam olarak ne olduğunu söyleyebilmem için ışık yeterli değildi ve bir süredir oradaysa bile silinmiş olabilirdi ama renginin kırmızı olduğundan emindim. Diğer yöne dönüp asansör boşluğunun üst kısmına bakıp görmeye çalıştım ama olmadı. Hem ışıkla orayı aydınlatıp hem de yukarı bakmayı başaramadım. Daha genç olsaydım bu sorunu yaşamazdım. Yine de bakarken gözüm bir şeye takıldı.

Feneri Nadya'ya geri uzattım ve aynı anda bir talimat verdim. "Oradan uzaklaş!"

"Ne?"

"Lütfen, bunu görmemen daha iyi."

"Bir şey mi buldun?"

"Hayır ama bulacağım. Ve hoşuna gitmeyecek. Bunu bana bırak, lütfen."

Nadya uzaklaştı. Nereye gittiğini kontrol etmedim ama pek uzakta olmayacağını biliyordum. Onu uyarmakla görevimi yapmıştım. Göreceği şeyler için beni suçlayamazdı. Asansör boşluğunun yan tarafına doğru uzandığımda beklediğim gibi iki ince ip buldum, birisi kabini yukarı çıkarmak, diğeri de aşağı indirmek içindi. Yakındakini denedim ama yerinden oynatamadım. Diğer ip ise

şaşırtıcı şekilde kolay hareket etti ve asansör kabini her çekişimde bir gıcırtı sesiyle birlikte aşağı inmeye başladı. Pek uzun yol alması gerekmiyordu ama daha mutfak hizasına gelmeden durdurdum.

Syeva'nın saçları görünmüştü. Kaşları yukarı kalkıktı ve gözleri onlara doğru bakıyordu. Burun delikleri bir domuzun burnunu andırırcasına genişlemişti. Ayrık dudaklarının arasından birkaç dişi görünüyordu. Yüzünde garip bir ifade vardı ama Syeva'nın baş aşağı asılı durumda olduğu gerçeği bunu kolayca açıklıyordu; ters dönmüş durumda olduğundan yerçekimi nedeniyle yüzünün biçimi bozulmuştu. Boynundaki kanlı yarık ise soluk, cansız dudaklarının yukarısına yerleştirilmiş bir gülümsemeyi andırıyordu.

Arkamda bir iç çekiş duydum. Nadya kendisine söylediğim şeyi yapmamıştı. Zaten bunu beklemiyordum.

"Onu çıkarmama yardım et, Tanrı aşkına!"

Nadya tekrar yaklaştı. Ellerini Syeva'nın sallanan cesedine doğru uzattı ama ona dokunmaya cesaret edemedi.

"İpi çek," dedim. "Onu aşağıya indirelim."

Nadya diğer tarafa geçti. Benim tuttuğum ipi eline aldı, sonra ben içeri uzanıp Syeva'yı omuzlarından kavradım. Onu dışarı çıkarmaya çalışırken alnı asansör boşluğunun girişine takılınca başı geriye doğru büküldü. Onu kurtarabildim ama Syeva'yı daha fazla çekemedim.

"Şimdi!" dedim ve Nadya ipi çekmeye başlayıp Syeva'nın bedenini aşağı indirdi, böylece ben de onu dışarı çekebildim. Sonunda sadece bacaklarının alt kısmı ve ayakları içeride kaldı. Kollarımı omuzlarının altından geçirmiş ve bedenini dizlerinin altından kavramış durumda olduğumdan bütün ağırlığını taşıyordum. Ceset sert değildi –ölü sertliği çözülmeye başlamıştı– ama yine de daha fazla hareket ettiremiyordum. Biraz ileriye baktığımda bunun sebebini hemen gördüm. Ayakkabılarının bağcıkları birbirine bağlanmıştı ve ceset asansör kabininin zeminine çakılmış olan bir kancaya asılmıştı. Kanca ekstra yükleri taşıması için yıllardır orada duruyor olmalıydı ama kesinlikle böyle bir şey için kullanılması amaçlanmamıştı.

"Onu çöz," dedim.

Nadya önce bana sonra da servis asansörüne baktı. Yutkundu fakat uzanıp bağcıkları çözdü. Artık Syeva'yı hareket ettirebilirdim. Cesedi mutfağın zeminine yatırdım. Polkan'ın içeri girdiğini fark ettim ama Nadya onu dışarı çıkarıp kapıyı kapattı.

"Peki, böyle mi görünüyor?" dedi.

"Ne?"

"Bir vampirin ısırığı."

Buna benzer bir yarayı daha önce görmüştüm, boynumda Yuda'nın bıraktığı diş izlerini görmek için aynaya bakarken. Ama bu iyi bir örnek değildi, ölüm, onun mensubu olduğu türün gerçekte oluşturabileceği hasarı vermesini önlemişti. Syeva'nın boğazındaki yara bir bıçak tarafından açılmış olmak için fazlaca yırtıklıydı ve etler de tam annemin anlattığı ve benim okuduklarıma benzer bir şekilde koparılmıştı. Cildin solukluğu bedende ne kadar az kan kalmış olduğunu gösteriyordu. Bu durum, cesedin baş aşağı asılı olması gerçeğiyle kolayca izah edilebilirdi ama asansör boşluğunun dibindeki leke bu açıklamanın mantıklı olabilmesi için fazla ufaktı. Öyle olsa da, benim için makul bir çıkarım olabilmesine rağmen, Nadya için bu bir sezgi sıçraması demekti.

"Bunu söylemenin sebebi ne?"

"İnkâr mı ediyorsun?"

"Hayır. Bana oldukça açık görünüyor."

"Bunu daha cesedi bulmadan önce biliyordun," dedi Nadya. Bu bir soru değildi.

"Emin değildim," diye protesto ettim isteksizce.

"Artık ikimiz de eminiz." Nadya gidip çekmeceden bir masa örtüsü aldı ve Syeva'nın üstüne örttü. Yüzü örtünün altında kalmadan önce gözlerini kapattım. "İyisi mi bana her şeyi anlat," dedi Nadya.

"Önce yapmamız gereken bir şey var. Yukarı çıkmamız lazım."

Nadya şaşırmış bir ifadeyle bana baktı.

"İki kişi kayıptı," dedim.

Ne kastettiğimi anlayan Nadya elini ağzına götürdü; asansör boşluğu binanın bütün yüksekliği boyunca uzanıyordu ve asansör kabininin altında bir ceset asılıysa, bir diğeri de kolaylıkla onun üzerinde yatıyor olabilirdi. Nadya odadan dışarı fırladı. Ardından ben de çıktım fakat Polkan gidip bulduğumuz şeyi kurcalamasın diye kapıyı kapatmayı unutmadım. Ben basamakları daha yarılayamadan Nadya, Anastasya'nın odasına dalmıştı bile. Tam mutfağın üzerindeydik. Burada servis asansörünün kapaklarının önünde duran bir şey yoktu. Nadya çoktan kapakları açmış aşağı bakıyordu. Vücudu hiç hareket etmiyordu. Sonra birden doğruldu.

"Bana feneri ver," dedi.

Feneri verdim ve o da tekrar asansör boşluğuna eğildi. Önce aşağıyı inceledi, sonra yukarı bakmak için döndü. Sonunda tekrar bana döndü.

"Tanrı'ya şükür," diye fısıldadı.

"Bir şey yok mu?" diye sordum.

Nadya başını salladı, sonra gidip yatağa oturdu. "Sanırım bütün bunların ne manaya geldiğini anlatsan iyi olacak."

Yanına oturup derin bir nefes aldım. "Dayım Dimitriy Alekseyeviç. Petrograd'da."

Bu ismi duyduğunda Nadya'nın beti benzi attı. Bu anlaşılabilir bir şeydi; her ne kadar geçmişimde vampirlerle karşılaşmış olduğum fikrine alışmış olsa da, onların bugünün gerçekliği olması başka bir şeydi. Nadya'ya Dimitriy'le nasıl karşılaştığımı, beraberindeki diğer *vurdalak*'ları, devrime yardım etme konusundaki tutkusunu ve verdiğim desteği anlattım. Ama diğer vampirlerden birinin onun ağabeyi olduğu gerçeğini atladım. Buna gerek yoktu.

"Sen bir budalasın, Mihail Konstantinoviç," dedi Nadya, sözümü bitirdiğimde. "Ona nasıl güvenebildin?"

"Bunu yapanın Dimitriy olduğunu mu düşünüyorsun?"

"Fark eder mi? O veya diğerlerinden biri. Muhtemelen seni buraya kadar takip ettiler ve dayanamayacakları

bir şey gördüler. İki masum genç. Tanrı bilir Anastasya'nın cesedini nerede bulacağız."

Kaba bir ifadeyle güldüm ve bunun yüzünden Nadya'nın gözlerinin yaşardığını gördüm. "Öyle olmadı," dedim, olabildiğince nazikçe. "Sana her şeyi anlatmadım. Sana Anastasya'nın sokaklarda kendini sattığını söylemiştim hatırlarsan. Evet onu gördüm ama bir insanla birlikte değil. Dimitriy'in vampirlerinden biriyle. Bir süre onun nasıl kurtulabilmiş olduğunu merak ettim ama şimdi artık çok açık. Adam kızın kanını içmeyi onu becermekten daha fazla istiyor değildi. Sadece aynı türden iğrenç yaratıklar oldukları için birlikteydiler."

İçimde aniden, onları birlikte gördüğüm sırada ne olmuş olabileceğine dair bir önsezi belirdi. Doğru dürüst bakabilecek kadar zamanım olmamıştı ama o kemerli kapı girişinin arka tarafında, o torbaların altında ortak kurbanlarının, bir zamanlar Anastasya'nın göründüğü kadar masum görünen ve onunla aynı kadere kurban gitmiş başka bir çocuğun cesedinin yatmadığını nasıl söyleyebilirdim ki?

"Olamaz," diye fısıldadı Nadya.

"Ya başkalarını da bulursak?"

"Başkaları mı?"

"Buraya birilerini getiriyormuş, öyle söylemiştin. Ya onlardan bazıları evden ayrılmadıysa. Burada servis asansörü dışında ceset saklayabilecek başka yerler de var."

"O zaman bul onları ve bana tekrar sor."

Bu fikirden hoşlanmamıştım ve Anastasya'nın çok sayıda cesedi birbirine böyle yakın olacak şekilde saklayacak kadar aptal olabileceğine ikna olmuş değildim. Yön değiştirdim.

"Onu hiç gündüz gözüyle gördün mü?"

Nadya bir an düşündü. "Çok emin olamam ama bu bir şey kanıtlamaz. Seni de karanlık iyice basmadan önce pek sık görmüyorum."

Ona doğru döndüm ve güzel kahverengi gözlerine baktım. "Bunun doğru olduğunu biliyorsun Nadya."

"Öyle mi? Gerçekten biliyor muyum? Ne kadar şey biliyorum? Onu öldürmeye yetecek kadar mı? Kalbine bir kazık sokmaya ya da başını kesmeye yetecek kadar mı?"

Bu, mantığın sesi gibi geliyordu ama çaresiz bir paniğin dışavurumuydu. Nadya'yı, asıl düşündüklerini görebilecek kadar iyi anlıyordum. Bu kadar aşikâr görünen bir şeyi reddetmesinin nedeni mantık değil, umuttu. Yine de haklıydı; emin olamazdım. Olmam gerekmiyordu.

"İşin oraya varması gerekmez," diye açıkladım. "Hem bunu kanıtlayıp hem de Anastasya'nın üstesinden gelmenin bir yolu var."

"Bir cadı mahkemesi mi? Suda süzülürse suçlu, boğulursa masum mu olacak?"

"Tam tersi," dedim. "Ama önce Syeva'yı halletmemiz lazım."

"Yani..." Yüzü dehşetle buruştu.

"Ne?"

"Onun da sonunun... onlar gibi olabileceğini mi kastediyorsun?"

Bu ihtimal aklıma bile gelmemişti. Syeva bir *vurdalak*'a dönüşecek olsa bile, bu süreç haftalar alırdı. Ve ben de bunu önlemenin kesin bir yolunu bilmiyordum. Belki de ceset yaşayan bir vampire yapıldığı gibi halledilmeliydi; kafası kesilerek veya kalbine bir kazık sokularak. Hiçbir fikrim yoktu ve bunları yapabileceğimden de kuşkuluydum. Ama pek olası görünmüyordu. Syeva ölmüştü ve bu gerçekti fakat Anastasya'nın onun cesedini böyle asılı durumda, gizlenmiş olarak bırakmış olması günün birinde Syeva'yı kendi türünden bir gece yaratığı olarak yanında bulmayı ümit ettiğine dair bir ipucu vermiyordu.

"Hayır. Onu sadece beslenmek için öldürmüş olduğunu düşünüyorum."

"*Anastasya mı*?" Nadya maksatlı olarak sormuştu. Cevap verme zahmetine girmedim.

Birkaç çarşaf buldum, sonra aşağı inip Syeva'nın cesedini onlarla sardım. Çarşafları bağlamak için bir mutfak

çekmecesinde ip aradım ama bulamadım. Tuhaf bir şekilde, az kalsın Syeva'ya seslenecektim çünkü iplerin nerede olduğunu bildiğinden emindim. Mutfakta etrafıma bakındım ve her yerde onu gördüm; yemek hazırlarken, bir şeyler yıkarken, yıllardır bizim için mutlulukla yerine getirdiği bütün görevlerini yaparken. Beni, "Albayım," diye çağıran sesini hatırladım. Masaya oturdum ve yüzümü ellerimle örttüm.

Nadya beni uyarana kadar birkaç dakika geçmiş olmalı. Yanaklarımdan süzülen yaşlar hakkında yorum yapmadı, ben de bu konuda bir şey söylemedim. Dışarı çıkacak gibi giyinmişti. "Bari onu askerî hastanenin morguna götür," dedi.

"Bir ipe ihtiyacım var." Sonuçta ip günlük gereksinimlerden biriydi ama sözcükler dudaklarımdan umutsuz bir yalvarış gibi dökülmüştü.

Nadya daha sakin kalmıştı. Çekmecelere bakıp bir ip buldu ve açılmaması için kefeni sıkıca sardık.

"Taşımana yardım etmemi ister misin?" diye sordu.

"Sadece caddeye kadar. Vera Glebovna'ya arabasını kullanıp kullanamayacağımızı soracağım."

Nadya önden gitti. Cesedi hole kadar götürüp yere bıraktım, sonra Polkan'ı mutfağa kapattım. Syeva hiçbir zaman iri bir adam olmamıştı ama bu kısacık mesafe bile beni çok yormuştu. Yine de onu saygınlığa yakışır bir biçimde taşımaya kararlıydım. Ön kapıyı açıp Syeva'yı tekrar kaldırdım, sonra caddeye çıktım. Nadya komşumuzun kapısından daha yeni ayrılmış, arkasından iki tekerlekli bir el arabasını çekerek geliyordu. El arabası bu kadar motorlu aracın olduğu bir şehre göre eski moda bir görüntü arz ediyordu ama yeterliydi.

Syeva'nın cesedini arkamızdan çekerek karla kaplı caddelerde yürüdük. Ahşap platformun üstüne yerleştirilmiş olan şeyin ne olduğu kuşkuya yer bırakmayacak biçimde belli olmasına rağmen, yanımızdan geçenlerin ancak birkaç tanesi haç çıkarma zahmetinde bulundu. Bu son derece beklenebilir bir şeydi. Bu insanlar kendi so-

runlarıyla meşguldü ve şehirde en dindar kişilerin bile kollarını yormaya yetecek kadar çok ölü vardı. Ne var ki her şeyin bu kadar basit olmadığını hissediyordum. Bütün olanlar, bütün bu devrim, insanların ihtiyaçlarına şimdi ve burada kavuşmalarıyla ilgiliydi. Bu durumun onların ahireti biraz unutmasına yol açması anlaşılabilir bir şeydi. Daha açık sözlü bazı insanlar –çoğu sürgündeydi– böyle olduğunda ısrar ediyorlardı. Nasıl şikâyet edebilirdik ki? Syeva'yı bu şekilde caddelere çıkarmakla bütün tabuları yıkıyorduk.

Liteiniy Bulvarı'ndan yürüyerek köprüyü geçtik ve ırmağa bakan hastaneye ulaştık. Hem hastane hem de morg olarak yoğun bir yerdi fakat kâğıtlarım ve hastane vakfına yaptığım cömert bağış sayesinde Syeva için bir yer bulabildik. Doktor onun bedenindeki yaralara bir göz attı ve dişlerinin arasından nefes aldı.

"Bunun gibi birkaç tane gördük," dedi.

"Gerçekten mi?" Fazla ilgileniyor gibi görünmemeye çalıştım. Nadya, Dimitriy'in yaptıklarına göz yumduğumu anımsatırcasına kaşlarını çatarak bana baktı.

"Ne bekliyorsunuz ki?" diye devam etti doktor. "Hapisteki herkesi çıkardılar. Aralarında orada bulunmayı hak etmeyen insanlar yoktu demiyorum ama yine de yeterince haydut ve katili salıverdiler. Onlara sadece öldürmek yetmiyor, kendi işaretlerini bırakmak için cesetleri tahrip de ediyorlar. Otuz yıl önce Londra'da bir olay meydana gelmişti. O zamankiler kadındı fakat..." Nadya'ya baktı ve yüzündeki ifadeyi gördü. "Affedersiniz," dedi. "Düşüncesizlik ettim."

"Bir-iki gün içinde cenaze törenini düzenleriz," dedim ama tören gerçekleşecek olsa bile her şeyin bu kadar kısa sürede hallolacağından emin değildim.

Geldiğimiz yoldan geri döndük ama Solyanoy Yolu'nun köşesine geldiğimizde Nadya, Aziz Panteleimon'a doğru saptı. Orada ibadet ederdik. Nadya benden daha sık giderdi.

"Bir şeyler ayarlamaya çalışacağım," dedi.

"Benim de gelmemi?.."

Başını salladı. "Senin başka işlerin var."

Haklıydı. Hızla eve gittim ve en üst kata çıktım. Merdiveni tırmanırken yorulmuştum ama kaybedecek zamanım yoktu. Havanın kararmasına iki saatten az zaman kalmıştı. Koridorun sonundaki kapıya geldiğimde korkudan donakaldım.

Asma kilit açıktı. Hâlâ menteşesine asılı durumdaydı ama çıkarmak için anahtara ihtiyaç kalmamıştı. Yakından baktığımda önceden kilit baklasını yerinde tutan madenî kısmın kanırtılmış olduğunu gördüm. Onu kırmak ancak bir tür levye yardımıyla mümkün olabilirdi ama yine de muazzam bir güç gerektirirdi, insani olmayan bir güç.

Ne yapacağımı düşündüm. Bir vampire karşı kullanabileceğim neredeyse bütün silahlar o odadaydı. Anastasya –kilidi kıranın o olduğundan emindim– hâlâ içerideyse, işim biterdi. Silah olarak sadece ahşap ucunda başlığı olan bastonum vardı fakat onu da aşağıda, kapının yanında bırakmıştım. Ama sonra bu ani korkumun nedensiz olduğunu fark ettim. Kırılmış olan kilit tekrar yerine konmuştu. Bu ancak dışarıdan yapılabilirdi.

Yürüyüp kilidi menteşesinden çıkardım ve kapıyı açtım. Tahmin ettiğim gibi odada kimse yoktu. Işığı açıp etrafa bakındım ve Anastasya'nın burada ne yapmış olabileceğini –neyin eksik olduğunu– çıkarmaya çalıştım. Aradığım şeylerin hâlâ köşedeki kutuda duruyor olduklarını görmek beni rahatlattı; bunlar Yabloçkov Mumları'ydı. Nadya'ya hem Anastasya'yı denemenin hem de suçlu olduğu ortaya çıkarsa onu yok etmenin bir çaresini bulduğumu söylerken aklımdan geçen şey o mumlardı işte. Bu lambaların ışığı ölümlü bir insanoğlunun en fazla biraz gözünü alırdı fakat bir vampiri dakikalar –yeterli sayıda lamba varsa saniyeler– içinde toza dönüştürürdü ve benim elimde bir düzineden fazla vardı.

Neyin nerede olduğunu hatırlayabilmek için odayı daha ayrıntılı bir şekilde inceledim. Anastasya'nın bir şey almış olduğunu varsaymak için neden yoktu. Belki de sa-

dece keşfe çıkmıştı. Bir vampir bile rasgele bakmakla bu odada bulunan her şeyin onu mahvetmeye yönelik olduğunu anlayamazdı. Bir yaylı tüfek her tür yaratığı öldürmek için kullanılabilirdi. Tahta kılıç sadece bir oyuncak olabilirdi. Ve bir vampir Yabloçkov Mumu gibi ark lambalarının sakladığı tehlikeyi nasıl fark edebilirdi ki? Bildiğim kadarıyla onlar sadece iki kez kullanılmıştı ve iki kurban da diğerlerini uyarmaya yetecek kadar hayatta kalmamıştı.

Sonra neyin eksik olduğunu gördüm: kitap rafının üzerinde duran, Yuda'nın bütün not defterleri. Onları yıllar önce Yuda'nın Hôtel d'Europe'taki odasından çalmış ve böylece vampirler üzerinde yaptığı deneyler sayesinde keşfettiği her şeyi öğrenmiştim. Anastasya o defterleri okur okumaz mensubu olduğu tür hakkında tahmin ettiğinden çok daha fazla şey bildiğimi anlayacaktı. Ama hâlâ biraz ümit vardı; defterler İngilizce yazılmıştı. O yaşta ve öyle bir geçmişe sahip bir kızın bu dili anlayabiliyor olması pek muhtemel değildi. Yürüttüğüm mantığın saçmalığını fark ederek başımı salladım ve kendime geldim. O bir *vurdalak*'tı. Kaç yaşında görünürse görünsün, yaşını ve geçmişini nasıl bilebilirdim ki? Not defterlerini almış olması, onlarla ilgilendiğini gösteriyordu.

Yabloçkov Mumları'nın olduğu kutuyu alıp birinci kata, Anastasya'nın odasına indim. Ben çok küçükken annemle birlikte yakaladığımız bir *vurdalak* üzerinde bu mumların etkili olduğunu göstermiştik. O zamanlar enerjiyi annemin elle çalıştırdığı bir Gramme jeneratöründen sağlıyorduk. Yuda'da ise bir dizi Leclanché pili[1] kullanmıştım. Devir değişmişti. Petrograd artık elektriğe kavuşmuştu. Bu benim yaşamımı kolaylaştıracaktı.

Anastasya'nın odasının elektrik tesisatını yeniden döşemek fazla zamanımı almadı, yaptığım değişikliklerin çok iyi gizlenmesi gerekmiyordu. Her zaman olduğu gibi,

1. Georges Leclanché. 1839-1882 yılları arasında yaşamış Fransız elektrik mühendisi ve mucit. (Ç.N.)

bir elektrik anahtarı yatağın üzerindeki tek elektrik ampulünü yakacaktı. Bu ona zarar vermezdi; yaydığı ışık doğru dalga boyuna sahip değildi. Kapının yanındaki şifonyerin arkasına ikinci bir elektrik anahtarı sakladım. Bu, sadece elektrik kablosuna takılmış küçük bir bıçaklı şalterdi ve duvara sabitlenmemişti. İşe yarayacaktı ama dikkatli olmam gerekiyordu, madenî kısmının açıkta olması beni de bir elektrik şoku riski altında bırakıyordu. Yabloçkov Mumları'ndan bir tanesini denedim ve iyi çalıştı. İdeal koşullarda hepsini kontrol etmem gerekirdi; çünkü on yıllar öncesinden kalmaydılar ama öyle tasarlanmışlardı ki, bir kez kullandıktan sonra yeniden yakabilmek için bayağı çaba sarf etmek gerekiyordu. Hepsini gözle kontrol ettim; çalışacak gibi görünüyorlardı. Bir tanesi başarısız olursa, diğerleri çalışmaya devam etsin diye mumları paralel bağladım.

Bu iş yarım saatten az sürdü. Yapmaktan zevk aldığımı itiraf etmeliyim. Bir öğle sonrasını devreler tasarlayıp kabloları sıyırarak ve çeşitli bileşenleri birbirine bağlayarak geçirmek bana istihkâm subayı olarak orduda geçirdiğim günleri anımsatmıştı. Evdeki tesisatta ne zaman sorun çıksa –ki bu sık olurdu– birisini çağırmak yerine kendim onarmayı tercih ederdim. Muhtemelen elektrikten, Petrograd'da bu işin erbabı olduğunu iddia eden pek çok esnaftan daha iyi anlıyordum. İşim bittiğinde eserime baktım. Odada sekiz tane mum vardı. Anastasya vampirse, mumlardan bir tanesinin çalışması bile onu öldürmeye yeterdi. Eğer değilse, o zaman sadece odasına koyduğum yeni lambaların hoşuna gidip gitmediğini sorabilirdim. Ayrıca odayı ve bulunabileceklerini düşündüğüm diğer yerleri de baştan aşağı aradım ama Yuda'nın defterlerinden –ve başka kurbanlardan– eser yoktu. Anahtarı kapıdan çektim. Anastasya kapıyı kilitleyip beni dışarıda bırakırsa bütün plan suya düşerdi.

Nadya ben işimi bitirmeden önce geri döndü. Kısaca ne yaptığıma baktı. Her şey hazır olduğunda onu aşağı çağırıp ne yaptığımı ve –Anastasya bir vampirse veya değil-

se– nasıl bir etkisinin olacağını anlattım. Ona elektrik anahtarını gösterdim ve çıplak metale dokunmamaya dikkat etmesini söyledim.

"Bunu benim yapmamı mı bekliyorsun?" dedi.

"Sadece o geldiğinde evde yoksam."

"Gündüz saatlerinde sadece Duma'ya gitmen gerekiyor. O saatlerde gelmez ki."

"Bu akşam dışarı çıkmam lazım." Sanki sözcüklerin anlamını değiştirecekmiş gibi yumuşak bir tonla konuşuyordum.

"Ne?"

"Dimitriy'le konuşmalıyım."

"Neden?"

"Anastasya'yla ilgili ne bildiğini öğrenmek için." Tedirgin göründüğümü biliyordum ve bu adil değildi. Dimitriy'i elbette görmem gerekiyordu ama bu durumun nedeni Nadya değil, bendim.

"Ne zaman?"

"Dokuz buçuk sularında. Uzun sürmemesine çalışacağım. Cenaze törenini ayarladın mı?"

Nadya başıyla onayladı. "Cuma günü, ilk iş olarak. O da uzun sürmez."

Hava kararırken yukarı çıktık. Tırabzanın üzerinden bakarak Anastasya'nın gelip gelmediğini kontrol ettik ama öyle olsa da zaten sesini duyardık. Sonra fark ettim ki, eğer tesisatı elektrik anahtarı bizim odada olacak şekilde düzenlemiş olsaydım, her şeyi uzaktan kontrol edebilecektik. Ama *vurdalak*'ın öldüğünü görmeyi yürekten istediğimi biliyordum. Bunun son kez olmasının üzerinden çok uzun zaman geçmişti.

Dimitriy ile buluşmak üzere evden çıktığım sırada Anastasya daha gelmemişti. Nadya'yla yapılacak şeylerin ayrıntılarının üzerinden tekrar geçmek istedim ama anlamış olduğunu belirtti.

Senato Meydanı'na gitmek fazla zamanımı almadı. Şehir önceki gece olduğu gibi görünüyordu; kalabalık ama sakindi. Sanki bir şeyler olacakmış gibi bir hava var-

dı. Oraya vardığımda, iri cüssesiyle Dimitriy beni bekliyordu.

"Astoria'da işler nasıl gitti?" diye sordum.

"Oraya gittik ama pek buna değecek gibi değildi. Çara sadık bir avuç kişi direniyor ama kimse onlarla uğraşmıyor bile. Neredeyse bitmek üzere."

"Yani gidecek misin?"

"Nikolay devrilince. O zaman bile bu bir ayrılıştan çok bir geri çekilme olacak."

"Ne demek istiyorsun?"

"Her devrimin, gerçekleştikten sonra korunmaya ihtiyacı vardır. Her şeyi eski haline geri getirmek isteyenler olacaktır. Bunun için fazla uğraşırlarsa, onları durduracağız."

"Ve bu arada?"

"Dediğim gibi, şehirden ayrılacağız."

Bir şey demedim. Doğrudan Anastasya'yı sormak istemiyordum. "Burada kaç kişisiniz?" diye sordum.

"On iki kişi, bir de ben. Sana söylemiştim."

"Hepsi erkek mi?"

Dimitriy başıyla onayladı.

"Şehirde başka vampir var mı?"

Bir an düşünceli bir ifadeyle bana baktı, sonra gülümsedi.

"Görünüşe göre öyle. Bir kadın."

"Yani biliyorsun?"

"Sadece biraz önce bana söylediklerini biliyorum."

Bir an kendi aptallığıma güldüm. "Adı Anastasya Eduardovna Agapova." Nadya bana onun tam adını söylemişti, Anastasya'nın kendisine söylediği adı. İkisine de güvenilemezdi. Dimitriy başını salladı. "O genç, ya da öyle görünüyor, en fazla on beşinde. Sarışın."

"Eğer şehirdeyse de, onu görmedim. Dürüst olmak gerekirse, hiç o kadar genç bir vampirle karşılaştığımı hatırlamıyorum."

Kozumu oynamaya karar verdim. Elimde bir tek bu

vardı. "Aranızda onu tanıyan biri var, İlya. Onları birlikte gördüm."

Dimitriy'in burun delikleri titredi. "Emin misin?"

"O yüzden İlya'yı takip ettim ve seni buldum. Görünüşe göre düşündüğün kadar sadık bir grup değiller."

"Onunla konuşacağım."

"Bunu yapmamanı tercih ederim, en azından bir süre daha."

Kafası karışarak bana baktı, sonra anladı.

"Kızla ilgili bir şey daha var," dedim. "Hamile gibi görünüyor. Bu mümkün mü?"

"Yuda'nın defterlerinde bununla ilgili bir şey var mı?"

Dimitriy'e onların çalındığını söyleyecek değildim ama gerçekte –ve belki de şaşırtıcı bir biçimde– defterlerde bu konuya dair hiçbir şey yoktu. "Bendekilerde yok," diye cevap verdim.

"Bildiğim kadarıyla, bir vampir olarak hamile kalmış olamaz." Dimitriy sözcükleri dikkatle seçerek konuşuyordu. "Bu gerçekten mümkün değil."

"Yani insanken mi hamile kaldı? Ama bunun üstünden daha sadece birkaç ay geçmiş."

Çok kısa bir zaman öncesine kadar Anastasya'nın bizlerden biri olduğunu öğrenmek saçma bir şekilde ona karşı daha fazla merhamet duygusu hissetmeme yol açmıştı.

"Ben işlerin bu şekilde yürüdüğünü sanmıyorum," dedi Dimitriy. Son derece ihtiyatlı davrandığı belliydi ama sonra biraz daha hafiflemiş göründü. "Fakat dediğim gibi, ben uzman değilim."

"Fazla bir şey fark ettireceğini sanmıyorum."

"Onunla ilgili planların açısından mı?"

"Kesinlikle. Herhangi bir itirazın yok mu?" Gerçi bunu amaçlamış değildim ama birden sanki Dimitriy'den izin istiyormuşum gibi olmuştu.

"Benim türümden birini öldürmene mi? Pek şikâyet etmeye hakkım yok, değil mi?" Yüzünde beliren gülümseme –onunla ne kadar dostane bir iletişim içinde olsak

da– bana gerçekte Dimitriy'in nasıl bir canavar olduğunu hatırlattı. "Seninkilerden onlarcasını öldürdüğüm sırada beni durdurmak için parmağını bile kaldırmamıştın."

Meydan boyunca Aziz İshak Katedrali'ne doğru yürüdü. Parmaklarımla elimdeki bastonu sıktım. Onu kolayca takip edebilir ve bastonun sivri ucunu arkadan sırtına saplayabilirdim. Biraz şansın yardımıyla onu gafil avlamam bile mümkündü. Ama Dimitriy ne olursa olsun, bu beni bir katil yapardı ve sözlerinin doğruluğunu azaltmazdı. Bu akşam bir vampir öldürebilirdim ama bu önemsiz bir kötülük eylemi olmazdı. Bir adalet eylemi, bir infaz olurdu. Aynı Yuda'yla olduğu gibi.

Aceleyle şehre döndüm. Dimitriy ile konuşurken fazla zaman kaybetmediğim için memnundum. Aslında benim üstlenmem gereken külfetli bir görevi Nadya'ya bırakmış olmam bence korkunç bir şeydi ama dışarıda bir saatten az kalmıştım ve muhtemelen Anastasya henüz geri dönmemişti. Ayrıca geri dönmüş olsa bile, Nadya elektrik anahtarını kullanarak o yaratığı küle dönüştürmek konusunda en az benim kadar maharetliydi. Belki de asıl kaygım, bu olay gerçekleşirken orada olamamaktı.

Neva boyunca yürüdüm, sonra iç kısımlara doğru yöneldim ve Moika'yı takip ederek Mars Alanı'na[1] geldim. Bazı yerlerde açıkta ateş yakmışlardı ve ısınmak için onların etrafında toplanmış olan kadın ve erkeklerin gölgelerini görebiliyordum. Şehir hâlâ Nikolay'ın şu veya bu şekilde harekete geçerek ya iktidarını bırakmasını ya da –eğer kendisine itaat edecek birilerini bulursa– onu güçlendirmek için birliklerini yollamasını bekliyordu. Yürürken, buraya gelmeyi tercih eden bir *vurdalak* için burasının nasıl bir oyun alanı olabileceğini düşünmeden edemedim. Bu cılız kalabalığın arasında, aynı fikirleri paylaşan bir yurttaş kisvesiyle dolaşmak ve birisinin üstüne atılabileceği karanlık bir köşe bulmak onun için kim bilir

1. Roma dönemindeki savaş tanrısının adı verilmiş olan büyük bir park. (Ç.N.)

ne kadar kolay olurdu? Dimitriy buraya daha asil amaçlarla gelmiş olabilirdi ama yardımcılarının sayısını artırmak onun için zor olmazdı. 1812'de de aynısı olmuştu. İnsan türünün –aptallığından dolayı– gücünü yitirmesini beklemiş, sonra da bulabildikleri kolay kurbanları toplamaya gelmişlerdi. Onlar akbabaydı, şahin değil. Leş yiyicilerdi. Petrograd'ın cesedinden beslenen kurtçuklar.

Mars Alanı'yla Yaz Bahçesi'ni ayıran Lebyazhya Kanalı'nın yanından geçerken bir şeylerin yolunda gitmediğini fark ettim. Burada patika biraz kıvrılıyordu ve Fontanka'ya bakan binamızın köşesini tamamen görebilirdim. Ya da görebilmeliydim. Nehrin bu yakasında elektrikli sokak lambaları parlıyordu. Belki ışıkları her zamankinden biraz daha zayıftı ama hâlâ etrafı görebilecek kadar aydınlık sağlıyorlardı. Ama Fontanka hizasında o ışık aniden kesiliyordu. Şehirde elektriğin hangi güzergâhlardan iletildiğini tam olarak bilmiyordum, kent iki bölgeye ayrılmıştı. Grevler ve yakıt sıkıntısı nedeniyle bazen yeterli enerji üretilemiyordu. Bunun da çeşitli etkileri olabiliyordu. Bir tanesi, bütün şehrin neredeyse karanlığa gömülmesiydi; gerçi ampuller yanmaya devam ediyordu ama çok daha hafif, hatta kahverengine yakın bir ışık yayıyorlardı. Diğer yandan, bölgelerden birinde elektrik tamamen kesilebiliyordu. Bu gece olan da buydu.

Evimizde, caddede ve etrafımızdaki bütün bölgede elektrik yoktu. Ve elektrik Nadya'ya kendini koruması için bıraktığım tek silahtı.

VIII. Bölüm

Eve kadar olan mesafeyi kat etmem bir dakika bile sürmedi. Fontanka'yı geçtiğim sırada köprüde güya hâlâ nöbetçiler vardı ama karşıya geçen insanları engellemeye çalışmaktan vazgeçeli çok olmuştu. Diğer yakada hâkim olan farklı atmosfer hemen fark ediliyordu. Karanlık, bir perde gibi inmişti. Ayın doğmasına daha birkaç saat vardı. Bazı pencerelerde titreşen mum ışıklarını görebiliyordum ama caddeyi aydınlatmaya yetmiyordu. Kıyıdan ön kapıma az bir mesafe vardı ama karşıya geçtiğimde artık yararlanabileceğim hiçbir ışık kaynağı kalmamıştı. Parmaklarımı boyalı ahşabın üzerinde gezdirerek anahtar deliğini bulmaya çalıştım. Çok geçmeden içeri girdim.

Koridorun karanlığında kendi nefesimi duyabiliyordum. Soluğumu tuttuğumda kalp atışlarımın sesi gelmeye başladı kulağıma. O kısacık koşu beni tüketmişti. Öyle olmasa bile yukarıya koşarak çıkamazdım. İçerisi tamamen karanlıktı. Yolumu el yordamıyla bulmam gerekiyordu. Karşılaşacağım şeylere hazırlık olsun diye bastonumun koruyucu başlığını çıkardım fakat sonra onu bambaşka bir amaç için kullandım. Bastonu önüme doğru tuttum ve kör bir insan gibi –o sırada gerçekten de öyleydim– bir yandan diğerine doğru sallayarak ilerledim. Biraz sonra bastonun ucunun tırabzanın en alt kısmında-

ki ahşap dikmeye dokunduğunu hissettim ve hemen ardından elimi tırabzanın üstüne koydum.

Artık daha hızlı ilerleyebilirdim. Tırabzan kesintisiz olarak devam ederek binanın en üst katına kadar çıkıyordu. Oraya ulaşabilmek için sadece tırabzanla teması kaybetmemem gerekiyordu. Yanından geçerken Anastasya'nın kapısının olduğu yöne baktım fakat ışık göremedim. Evi sarmış olan koyu karanlığın içinde bir tek mum bile fark edilirdi, üst merdiven sahanlığına geldiğimde öyle de oldu. Oturma odasının kapısının altından hafif bir ışık sızıyordu. Sessizce kapıyı açıp içeri girdim.

Oda, çoğu gözlemciye oldukça doğal görünürdü; bir evin sükûnetini mükemmel bir şekilde temsil ediyordu. Masanın üzerinde bir mum vardı, şömine rafının üzerinde de iki tane. Şöminede bir tek odun yanıyordu. İçeri doğru biraz ilerledim. Polkan şöminenin önündeki kilimin üzerinde uyuyordu. Nadya her zamanki koltuğundaydı ve sırtı bana dönüktü. Elinde bir kitap vardı fakat biraz daha ilerlediğim zaman gözlerinin kitabın üzerinde olmadığını gördüm. Odanın diğer tarafına, Anastasya'nın oturduğu koltuğa bakıyordu. O bir çizim yapıyordu. Kâğıdın üzerinde ne olduğunu göremedim. Bir şeylerin yolunda olmadığına dair tek belirti, Nadya'nın sanki parçalayacakmış gibi sıkıca tuttuğu kitabın üzerinde duran ve uçları bembeyaz görünen başparmaklarıydı.

"İyi akşamlar," dedim.

İkisi de başını kaldırıp bana baktı. Anastasya biraz ürkmüş gibiydi ama Nadya daha sakin görünüyordu. Bunun sadece bir maske olduğundan kuşkulandım.

"İyi akşamlar, albay," dedi Anastasya. Beni tepeden tırnağa süzdü. Sivri ucu açık olan bastonun hâlâ elimde olduğunu fark ettim. Bereket versin ki onu hâlâ bir baston nasıl tutulursa öyle tutuyor olduğumdan ucu yere doğru dönüktü ve biraz şansın yardımıyla karanlıkta fark edilmeyecekti. Anastasya ona hiç tepki vermedi. Eğilip Nadya'yı yanağından öptüm ama gözüm Anastasya'nın üzerindeydi. Nadya'nınkiler de öyle.

"Siz eve gelene kadar yârenlik ediyorduk," diye devam etti Anastasya. Ayağa kalktı ve çizimi bana gösterdi. "Beğendiniz mi?"

Resmi elinden alıp baktım. Bu Polkan'dı ve onu tam şimdiki durumunda uyurken çizmişti. Çok iyiydi –tıpkı Nadya'yı resmettiği eskiz gibi– ama ona uzunca bakarak oyalanmadım. Kâğıdı Anastasya'ya geri verip beğendiğimi gösterecek şekilde gülümsedim.

"Hayır," dedi Anastasya. "Sizde kalsın."

Kalemleriyle bloknotunu alıp kapıya doğru yürüdü. Açmadan önce arkasına döndü. "İkinize de iyi geceler."

Kımıldamadan durdum ve merdivenlerden çıkan ayak seslerini dinledim, sonra da yatak odasının kapısının açıldığını ve kapandığını duydum. Sarılmaya hazırlanarak geri döndüğüm anda Nadya korkusunun geçmiş olmasının verdiği rahatlamayla hıçkırarak kollarıma atıldı. Ama ne beni kucakladı ne de gözyaşı gördüm.

"Lanet olsun, neden onu öldürmedin?" diye tısladı.

"Ne?"

"Bu, o iş için, değil mi?" Bastonu elimden alıp ucuyla yere vurdu. Çıkan sese uyanan Polkan başını kaldırdı ama yerinden kımıldamadı. Nadya'nın korkusunun Anastasya hakkında olumlu düşünüyormuş gibi davranma çabasını sonuçsuz bıraktığı belliydi. Ben o kadar emin değildim ama sonuçta bütün akşam Anastasya'yla birlikte oturan da ben değildim.

"Evet," dedim, alçak sesle konuşmaya devam ederek. "Bu, o iş için. Ama insanlar üzerinde de bir *vurdalak* üzerinde olduğu kadar etkili. Daha bu sabah benden şu veya bu şekilde emin olmamı istemiştin. Şimdi kazık sokulmuş kalbi ve her normal kişi gibi sağlam kalan vücuduyla şu koltukta oturuyor olsaydı yeterince emin olacaktık. O yüzden ışıkları kullanmak istiyordum."

"Ama elektrik kesintisini düşünmemiştin, değil mi?"

"Hayır. Hayır, düşünmemiştim." İçimden aptallığıma lanet okudum. "Bir şey dedi mi?" diye sordum.

Nadya başını salladı. "Önemli bir şey söylemedi. Syeva'yı sordu."

"Ona söyledin mi?"

"Elbette hayır! Kendisinden şüphelendiğimizi öğrenirse şansımız kalmaz."

"Sence haberi yok mudur?"

"Bilmiyorum. Ama burada oturmuş beklerken bana neredeyse benimle oynuyormuş gibi geldi. Sanki ne kadar korktuğumu biliyordu ve beni öldürmemesinin tek nedeni bundan aldığı zevkin süresini uzatmaktı."

Vampirlerin davranışları hakkında bildiklerime göre, bu pek düşük bir olasılık değildi. "Onun ne olduğu konusunda kendinden çok emin görünüyorsun."

"Öyleydim; o buradayken. Ama bu sadece bir histi. Sen haklısın; emin olmamız gerekiyor. Elektrik işçilerinin grevde olması senin suçun değil."

Yatmaya gittik. Kapıyı kilitledim ve arkasına bir sandalye dayadım.

Sonra Dimitriy ve arkadaşlarının Singer binasının duvarlarına ne kadar kolay tırmandıklarını hatırladım ve panjurları da kapattım, Anastasya da aynısını yapabilirdi. Bir elime bastonumu aldım, diğeriyle de Nadya'yı yanıma doğru çektim. Uyumamaya çalıştım ama başaramadım.

Parlak bir ışık beni uyandırdı. Ne olduğunu çabucak anladım: Tavanın ortasından sarkan ampuldü. Elektrik gelmişti, ne zaman geldiğini anlayabilmek için ışığı ben açık bırakmıştım. Saate baktım. Sabah üç buçuğa geliyordu. Baston hâlâ gevşemiş olan elimdeydi. Doğruldum. Işıktan dolayı Nadya yarı uyanıktı ve yataktan kalktığım sırada bana bakmak için başını kaldırdı.

"Onunla ilgilenmek için aşağı iniyorum," dedim.

"Ben de geliyorum."

Ona engel olmaya çalışmanın anlamı yoktu. Sandalyeyi çekip kapıyı açtım. Merdiven lambasını yakabilirdim ama o zaman Anastasya yaklaştığımızı anlayabilirdi. Onun yerine bir mum yaktım. Polkan da bizimle gelmek istedi

ama onu odaya kapattım. Aşağı inerken Nadya hemen arkamdan beni izledi. Çok geçmeden Anastasya'nın odasının kapısına geldik. Riske girmemeye karar verdim. Kapıyı çalabilir, ona seslenebilir veya sadece içeride olup olmadığını görmek için ışığı açabilirdim ama bunların hepsi ona kaçma, daha da kötüsü karşı saldırıda bulunma şansı verirdi. Planım sadece elektrik anahtarını çevirip Yabloçkov Mumları'nı aktifleştirmekti. Sonra, öğrenecektik.

Kapının kolunu yavaşça çevirdim ve geriye ittim. Menteşelerden çok hafif bir gıcırtı geldi ama bunun birisini uyandırabileceğinden kuşkuluydum. Sadece kapıyı yeterince açıp içeri uzanarak elektrik anahtarını çevirmem gerekiyordu. Şifonyerin arkasında duran ve mum ışığında pirinç kısımları parlayan anahtarı görebiliyordum. Her an beni ulaşmak istediğim amaçtan geriye, içeride bekleyen korkunç sona doğru çekecek çelikten bir elin koluma yapışmasını bekleyerek ilerledim. Kolumu tam olarak uzatabilmem için başımı yana çevirmem gerekiyordu. Yanlış yere dokunursam elektrik akımına kapılacağını bildiğimden, anahtarın tam konumunu gözümde canlandırmaya çalıştım. Sonunda parmaklarımla anahtarın yalıtıcı kauçuk ucunu hissedebildim. Başparmağımı anahtarın ahşap kaidesinin altına koyup manivelasını temas noktasına doğru bastırdım.

Arklar oluşurken –bir saniye bile sürmeyen– bir ara oldu, sonra oda parlak bir ışıkla aydınlandı. Durup kapıyı ardına kadar açtım ve odanın aydınlığı bütün korkumu silmiş olduğundan içeri girdim. Utanç verici bir duruma düşmekten korkuyordum. Anastasya vampir değil de sadece göründüğü gibi talihsiz bir kızsa, o zaman gece uykusunu böyle aniden bölmenin bir gerekçesinin olması gerekirdi. Gözlerimin parlak ışığa uyum sağlaması birkaç saniye aldı ama gördüğüm şey bana derin bir hayal kırıklığı yaşattı.

Oda boştu. Anastasya orada değildi. Bir an için ışığın onu geride hiçbir iz kalmayacak kadar büyük bir hızla yok etmiş olmasını ümit etmekten kendimi alamadım ama bu

inandırıcı bir fikir değildi. Birtakım sesler duymuş olmam gerekirdi. Onun bulunduğu yerde, yatakta veya halının üzerinde, yanmış olduğuna dair izler bulunması gerekirdi. Ve –niteliği itibarıyla nahoş fakat düşündürdükleri açısından çok güzel olan– o koku bulunmalıydı havada. O koku Yuda'yı öldürdüğümden ve ondan önce üzerinde deney yaptığımız vampirden beri hatırımdaydı.

"Burada olma olasılığı çok azdı," dedim. "Gecenin bu saatinde yapacak daha iyi şeyleri vardır."

"Zaten seni asıl endişelendiren onun buraya neden geldiği," dedi Nadya. Bu soru aklımdan geçmişti.

Belki geri gelir de bir şekilde oyuna getirip odasına girmesini sağlayabiliriz diye şafak sökene kadar parlak ışığın altında bekledik ama Anastasya'dan eser yoktu.

Perşembe sabahının ilk saatlerini Anastasya'nın odasına, tıpkı daha önce yaptığıma benzeyen yeni bir ışık düzeneği kurmakla geçirdim. Zamanım olsaydı tekrar yakabilmek için önceki gece kullanmış olduklarımı onarabilirdim ama şimdilik kutuda hâlâ yeteri kadar vardı. İşlerin yolunda gitmeme ihtimaline karşı iki tanesini ayırdım, kendi kendime de, bir dahaki sefere elektrik anahtarını çevirmeden önce Anastasya'nın odasında olacağından emin olacağıma dair söz verdim. Başka bir şey daha yaptık. Nadya'nın makyaj masasının aynasını aşağı taşıyıp Anastasya'nın odasındaki masanın üstüne koyduk. Ayna tıpkı bir triptik[1] gibi birbirlerine menteşeyle bağlı üç kısımdan meydana geliyordu. Onu, kapıdan odanın büyük bir bölümünün yansımalarını görebileceğimiz bir şekilde açılı olarak yerleştirdik. Anastasya'nın gerçek doğasını anlayabilmenin diğer bir yoluydu bu. Artık gece olana kadar yapılacak bir şey kalmamıştı ve tehlike de yoktu. Bir kez daha Tavriçeskiy Sarayı'na doğru yola koyuldum.

"Kerenskiy'e hiç güvenmemişimdir." Saraya vardığım-

1. (Yun.) Konuları açısından ilişkili olup birbirlerine yan yana menteşelerle tutturulmuş olan üç resimden meydana gelen sanat eseri. (Ç.N.)

da Nekrasov'un bana söylediği ilk sözcükler bunlardı. Bu, geriye bakarak edindiği bir bilgelik gibi görünüyordu, eskiden meslektaşı hakkında herhangi bir kuşku ifade ettiğini hiç hatırlamıyordum.

"Ne yaptı ki?" diye sordum.

Nekrasov etrafına bakındı, sonra beni salonun bir köşesine götürdü. "Bir bakanlığı kabul etti – Adalet Bakanlığı'nı."

Bu yeterince basit bir ifadeydi ama hiçbir şekilde mantıklı olmadığını gösteren yarım düzine neden vardı. "Nikolay bakan mı atıyor?" diye sordum.

Nekrasov kaşlarını çattı ve başını salladı. "Majesteleri kimseyi atayacak durumda değil. O gittikten sonraki hükümetten bahsediyorum."

Bu açıklama beraberinde daha fazla soruyu getiriyordu. "Kerenskiy bakan olacak. Yani Sovyet bir hükümet mi kurmaya çalışıyor?"

"Hayır, mesele o değil. Sovyet bize destek vereceğine söz verdi, yapacağımız her şey 'proleteryanın çıkarları doğrultusunda' olduğu sürece; ne anlama geliyorsa artık."

Ne anlama geldiğini çok iyi biliyordum, iktidarı devralabilecek kadar güçlendiklerini düşündükleri zamana kadar destek vereceklerdi. "Kerenskiy sadece bütün seçenekleri açık tutarak kendini korumaya çalışıyor," dedim.

"Ben de öyle düşünüyorum. Sovyet'e bunun siyasilerin serbest bırakılmasını garantiye almanın tek yolu olduğunu söyledi ve onlar da buna inanmış görünüyorlar."

"Peki, başlarında kim var? Milyukov mu?"

Nekrasov başını salladı. "Gerçekte siyasi ağırlığı olan kişi o ama Sovyet'in kendisinin başa geçmesini asla desteklemeyeceğini biliyor; ayrıca Kerenskiy'in de bu konuma gelmemesini sağlama alması gerekiyordu."

"Yani?"

"Yeni Başbakanımız Georgiy Yevgenyeviç Lvov."

Dilimi şaklattım. Bu bir sürprizdi ve kumardı. Lvov adil bir adamdı ve Rusya halkı adına doğru olanı yapma şansı herkesten fazlaydı. Ama politikacı değildi, bunun

için fazla namusluydu. Kerenskiy ve Milyukov gibi adamlar onun pabucunu dama atardı.

Ama Nekrasov'un söyledikleri arasında beni endişelendiren başka bir şey vardı. "Başbakan *oldu mu*?" diye sordum.

Omzunu silkti. "'Olacak'; ille de ısrar ediyorsan. Ama uzun sürmeyecek. Rodzianko bütün gece boyunca Hughes Telgrafı'nın başında oturup General Ruzskiy ile haberleşti."

"Ruzskiy, Nikolay'la birlikte mi?"

"Pskov yakınlarında bir yerde imparatorluk treninde sıkışıp kaldılar. Rodzianko, Ruzskiy'i Nikolay'ın gitmesi gerektiğine ikna etmiş gibi görünüyor ama asıl mesele Ruszkiy'in çarı buna ikna edip edemeyeceği."

"Bütün bu olan bitenler bile onu ikna edemiyorsa bir tek generalin fazla bir şey yapabileceğinden kuşku duyarım."

"Duyduğuma göre herkes ona aynı mesajı veriyormuş. Cephedeki bütün generallerden telgraflar geliyormuş."

Derin bir nefes aldım. Bunu kabullenmek zordu. Nekrasov benden daha gençti ama onun bile bu fikre alışması güçtü. Yüksek sesle dillendirdim. "Ve çok yakında artık Rusya'nın bir çarı olmayacak."

"Eh, bir çar olacak –II. Aleksey– ama gücü olmayacak. Yine de on iki yaşında bir çocuk için pek keyifli değil."

"Sovyet'in bir anayasal monarşiye destek olmasını anlayamam."

"Mücadeleye değer bir şey olduğunu düşünmüyorlar. Bu sadece seçimler yapılana kadar görev yapacak geçici bir hükümet. Zamanı geldiğinde bir anayasada karar kılacaklar."

"Ne zaman?"

"Yıl sonu gelmeden ama Aleksey'in o zamana kadar hayatta kalıp kalmayacağını Tanrı bilir."

Bir çocuk için böylesine haşin bir ifadede bulunmak gereksizdi ama bu ifadenin doğruluğunu azaltmazdı. Detayları bilmiyordum ama hepimiz ailesinin çareviçe karşı

ne kadar dikkatli davrandığını, onu zarar verebilecek her şeyden nasıl koruduğunu biliyorduk. Çareviçin, ayrıntıları halktan saklanan korkunç bir hastalığı vardı. Benden daha fazla şey bilenlerin çoğu onun bu kadar zaman hayatta kalmış olmasına şaşırıyordu. Ama Aleksey ölse bile, yine de bir çar olurdu. Onun erkek kardeşi yoktu ama ne kadar uzaktan akrabası olursa olsun her zaman birisi bulunurdu. Hanedanların işleyişi böyleydi.

"Bu arada sana ne düştü?"diye sordum. "Kabinede?"

Nekrasov'un dudakları hafifçe kıvrıldı. "Ulaştırma."

Gülmemeye çalıştım.

Günün geri kalanını sarayda Duma üyeleriyle ve tanıdığım Sovyet üyeleriyle görüşerek geçirdim. Hikâye büyük ölçüde Nekrasov'un anlattığı gibiydi. Birkaç kişi muazzam şeyler olduğunu ya da olayların daha bir hafta önce Uluslararası Kadınlar Günü'nde başladığını kabul edebiliyordu. Ama herkes biliyordu ki, her şey bundan çok daha önce, çoğumuz daha doğmadan önce başlamıştı. Yine de ortama olayların gelişmesini beklemenin verdiği bir âcizlik havası hâkimdi. Gerçekte ülkeyi yönetiyor olmasa bile, Nikolay'ın saltanatı hâlâ devam ediyordu ve son resmî açıklaması her şeyi değiştirebilirdi. Ama nihayet beklentilerin olgunlaştığı bir noktaya gelinmişti artık.

Güneşin batmasına daha çok zaman varken eve doğru yola çıktım. Tavriçeskiy Sarayı'nın önündeki kalabalığın arasından geçebilmek için yol açmaya çalıştığım sırada etrafta konuşulanlara kulak kabarttım. Anlayabildiğim kadarıyla insanlar olayların ne kadar hızlı gelişmeye başladığını pek fark etmemişlerdi. Ama yapılacak bir açıklamayı ilk duyan kişiler olmak için –Kış Sarayı'nda ya da Devlet Konseyi'nin olduğu Mariinskiy Meydanı'nda değil– burada beklemeleri gerektiğini bilecek kadar haberleri vardı olanlardan. Kimse bana bir şey bilip bilmediğimi sormakla ilgilenmedi çünkü yeterince önemli görünmüyordum. Bunun için Tanrı'ya şükrettim.

"Hâlâ kıza dair bir işaret yok, değil mi?" diye sordum. Eve geldiğimde Nadya mutfakta oturuyordu.

"Elbette yo... Hayır, işaret yok." Nadya'nın kendisini niye düzelttiğini anladım. "Elbette yok," demek, "daha gündüz vakti olduğu için ve kız da bir *vurdalak* olduğu için onu görmüş olması imkânsız," demekti. Bu, üstüne atlamamamız gereken bir varsayımdı.

"Bu gece Dimitriy'i görmek için dışarı çıkmayacağım," dedim. "Bu iş bitene kadar geceleri hiç çıkmayacağım."

Nadya masanın üzerinden uzanıp elimi tuttu. "Ya hiç dönmezse?"

"Dönecek," dedim. Sesimdeki güven ifadesi nedensiz değildi. Anastasya, Yuda'nın günlüklerini almıştı. Henüz İngilizcesini okumayı ya da tercüme ettirmeyi başaramamış olsa bile, yakında bunu yapardı. O zaman kendisi ve mensubu olduğu tür hakkında ne kadar şey bildiğimi öğrenmek için geri dönmesi gerekecekti.

"Buna dayanamam," dedi Nadya. "Hiç bilemeyecek olmaya."

"Bu gece dışarıda bekleyeceğim," dedim. "Caddenin karşı tarafında. Böylece onu kaçırmam."

"Peki, ben ne yapabilirim?"

"Yukarı çık. Kapını kilitle ve bekle."

"Ya sabaha ölmüş olursan?"

"O zaman haklı olmanın verdiği tatmin duygusunu tadarsın." Bunu söylemem korkunçtu. Nadya ayağa kalktı ve Polkan'ın onu takip etmesi için parmağını şaklattı. Aklımı başıma toplayıp ona seslenene kadar kapıya ulaşmıştı bile. "Affedersin. Söylediğim şey aptalcaydı."

"Sana fazla bir seçenek bırakmadım, değil mi?"

Nadya çıktı. Yarım saat kadar bekledim, sonra yukarıya, oturma odasına çıktım. Nadya'nın omzuna dokunduğumda elini parmaklarımın üstüne koydu, sonra gidip karşıma oturdu. Polkan'ın resmi hâlâ orada duruyordu. Onu buruşturup şömineye attım. Sıcakta kâğıdın kıvrımlarının açıldığını ve kardığını gördüm; sonra siyah üzerinde siyah bir çizime dönüşmeye başlayan eskiz çok geçmeden tamamen kül olup kayboldu. Zaman yavaş geçiyordu. Daha önce hiç bu kadar korktuğum bir şeyi böyle sabır-

sızlıkla beklememiştim. Yuda'yı öldürdüğüm sıralarda korkuyu pek tanımıyordum. Bütün yaşamım boyunca bu karşılaşmayı beklemiştim. Bu yeni yüzleşme ise bana dayatılmıştı. Bu adil değildi, sadece bana karşı değil. Yuda'yla karşılaşacağımı bildiğim dönemlerde birisi tarafından seviliyor olmadığımdan ve, "Ya sabaha ölmüş olursan?" diye sorabilecek kimsenin bulunmadığından emin olmak konusunda çok dikkatli davranıyordum. Her şeyi böyle bırakmış olsam daha iyi olurdu.

Bu düşünceyi daha zihnimi terk etmeden reddettim. Nadya'ya baktım ve gözlerimde yaşların biriktiğini hissettim. Onunla birlikte geçirdiğim yıllar için pişmanlık duymamı gerektirecek inandırıcı bir nedenim yoktu. Bu yüzden Nadya'nın başına nasıl bir dert açacak olursam olayım, onunla bir an için bile olsa aynı odada oturuyor olmanın verdiği mutluluk bunu karşılamaya fazlasıyla yeterdi. Kendi mutluluğumu onun bedbahtlığıyla dengelemem bencilce olabilirdi ama sevgililer ne söylerse söylesin, aşk bencildir.

Ona baktığımı gördü ve soru sorar gibi bir kaşını yukarı kaldırdı.

"Seni seviyorum," diye fısıldadım.

"O zaman geri dön."

Sonunda dışarıda hava kararmaya başladı. Duvardaki düğmeye dokundum ve odamız aydınlandı. Jeneratörler şimdilik çalışıyordu ama bunun ne zaman değişeceğini kim bilebilirdi?

"Aşağıya ineceğim," dedim. "Arkamdan kapıyı kilitle."

Yanıma gelip bir veda öpücüğü verdi. Arkasını dönmüş giderken sesi geldi. "Ben de seni seviyorum."

Aşağı indim ve elektrik fenerini almak üzere mutfağa uğradım. Kontrol edip hâlâ çalıştığından emin oldum ve paltomun cebine soktum. Tekrar elektrik kesilecek olursa, tamamen karanlıkta kalmak istemiyordum ama fenerin ışığı ancak bir *vurdalak*'ı görebilmem için yeterli olurdu, öldürebilmem için değil. Dışarı çıkıp caddenin karşı tarafına geçtim. Başımı pencereye doğru kaldırdığımda

Nadya'nın aşağı baktığını gördüm. Ona neşeyle el salladım, sonra yürümeye başladım. Saklanabilecek tek yer Aziz Panteleimon Kilisesi'nin girişiydi. Cadde boyunca biraz yürümek gerekiyordu ama kapımızı ve her iki yöne doğru uzun bir mesafeyi görebiliyordum. Bir ara bir rahip gelip kapıyı kilitleyecekti ama o zamana kadar hava daha kararmış olacak, ben de kilisenin yan tarafındaki gölgelik yere saklanabilecektim. Sabah kapı yeniden açılacaktı ve Nadya'yla ikimiz –başka kimsenin olmayacağı neredeyse kesindi– Syeva'nın cenaze törenine katılacaktık. Şans yardım ederse, o zamana kadar Syeva'nın ölümünün öcü alınmış olacaktı.

Genç kız neredeyse saat ona doğru geldi. Beklediğim gibi, rahip kapıyı kapatmış, ben de oradan ayrılmak zorunda kalmıştım. Cadde boş değildi ama kalabalık da sayılmazdı. Bereket versin ki, başımın üzerinde yükselen lambalar ışık vermeye devam ediyor ve bu da hâlâ elektriğimiz olduğunu gösteriyordu. Bunun dezavantajı kızın beni görmesini kolaylaştırmasıydı ama zaten o bir vampirse beni sadece yıldızların ışığının yardımıyla da pekâlâ görebilirdi.

Fontanka'nın olduğu yönden geliyordu ama köprüyü mü geçmiş yoksa rıhtım boyundan mı yürümüş olduğunu bilemiyordum. Şehirdeki çoğu kişi gibi soğuktan iyi korunacak şekilde giyinmişti; üstünde ağır bir paltoyla kürk şapka vardı, Nadya'nın ödünç verdiği bir şapka. Onu tanımak güç olabilirdi ama minyon görünümü yaşını ele veriyordu ve şapkanın altından görünen altın sarısı saçlarının parıltısını karıştırmak imkânsızdı. Yalnız olmamasına şaşırmamalıydım.

Bu bir erkekti, bir asker ama subay değildi. Karanlıkta üniformasını hangi alaya bağlı olduğunu anlayabilecek kadar iyi göremedim. Kolunu kıza dolamıştı. Kızın kurbanlarını cezbetmek için bir fahişe gibi davrandığı belliydi. Belki de o kadar ileri gitmesi bile gerekmiyordu. Son zamanlarda medeni normallik halinin çöküşüyle birlikte çok sayıda kadın sokaklarda bunu yok pahasına yapıyor-

du. Ama elbette Anastasya'nın bunu sokaklarda yapmasına gerek yoktu. Ona bir oda vermiştik. Onu müşterilerini kabul etmek için kullanıyorduysa, bu yeterince kötü olurdu; ama onun müşterisi yoktu, sadece kurbanları vardı. Yakında bu sona erecekti.

Kapıya gelince durdular, asker döndü ve onu öpecekmiş gibi yüzünü ve boynunu okşadı. Kız kıkırdadı ve onu geri itti ama bu tavrı inandırıcılıktan uzaktı. Kapının kilidini açtı, sonra içeri girdiler.

Caddede koşmaya başladım. Kafasındaki en aşağılık düşüncelerle böyle bir kızı tavlamaya çalışan bu adama pek saygı duymamama rağmen, kendisini bekleyen kaderi hak etmiyordu. Hızlı davranırsam onu kurtarabilirdim. Ama tam o anda bağırışlar ve gülüşmeler duydum, sonra köşeden bir grup insan çıktı. Yirmi kişiden fazlaydılar, bazıları asker, diğerleriyse işçiydi. Son birkaç gecedir gördüklerimden farklı –daha az veya daha fazla sarhoş– değillerdi ama daha keyifliydiler. Eve gidebilmek için önlerine geçmeye çalıştıysam da yolumu kestiler. Aralarından geçmeye çalıştım fakat göğsümden ittiler ve kendimi karla kaplı yolda oturur buldum.

"Hoşuna gitti mi *burzhooi*?" diye bağırdı aralarından biri. "Şimdi *bizim* geçmemize izin vereceksin."

Burzhooi sözcüğünü daha önce duymuştum. Bu, "burjuva" sözcüğünün kötü telaffuz edilmiş şekliydi, pek beni tarif ettiği söylenemezdi ama Lenin ve Troçki gibi entelektüellerin yazıları dışında, bir zamanlar kendilerinden daha yüksek statüde bulunduğunu düşündükleri herkes için kullandıkları bir düşmanlık ifadesiydi. Yerimden kalkmadım. Neşeleri yerinde olduğu için şanslıydım, yoksa dayak yemem işten bile değildi. Yanımdan geçerlerken bir tanesi tüfeğini omzundan indirip bana doğru nişan aldı. O an geçene kadar ne yaptığını bile anlayamamıştım. Ağzıyla bir patlama sesi çıkardı ve silah geri tepmiş gibi arkaya doğru sendeledi, sonra güldü ve yoluna devam etti. Ateş etseydi, son günlerde böyle saçma bir nedenden dolayı ölen tek kişi ben olmayacaktım.

Onlar gittikten sonra ayağa kalktım ve kapıya doğru yürüdüm. Anastasya kapıyı arkasından kilitlemişti ama kendi anahtarım yanımdaydı ve birkaç saniye sonra içerideydim. Merdivenlerde ışık açıktı, ihtiyacımız olan elektriğin mevcut olduğu son kez doğrulanmış oluyordu böylece. Ses çıkarmamak için ayakkabılarımı çıkardım, sonra Anastasya'nın odasına doğru basamakları çıkmaya başladım.

Üst kattaki sahanlıkta birisi duruyordu. Bir an onun, kendisini bekleyen tuzağın farkına varıp durumu aleyhime çevirmek üzere olan Anastasya olduğunu sandım ve korkuya kapıldım. Ama Nadya'ydı. Ona yukarı çıkmasını işaret ettim ama başını salladı. Ardından olduğu yerde kalmasını istediğimi gösteren bir işaret yaptım ve bu defa sözümü dinleyecekmiş gibi göründü. O sabah erken saatlerde yaptığım gibi tekrar kapının kolunu tuttum. Kapının altından sızan normal ışığı görebiliyordum. Bu işime yarayacaktı, elektrik anahtarını görmem daha kolay olacaktı.

Anlaşılmaz bir nedenden dolayı içimden üçe kadar saydım, sonra hızla kapıyı açtım.

Karşımdaki sahne tam görmeyi beklediğim gibiydi ama yine de içimi dehşet ve tiksinti duygusuyla doldurdu. İkisi de yatakta beline kadar soyunmuş ve yüzleri birbirine dönük olarak diz çökmüş durumdaydı. Onları yandan görüyordum. Anastasya adama yaklaşmış ve göğüslerini onun göğsüne bastırmıştı. Hamile karnının çıkıntısı her zamankinden daha belirgindi. İkisinin de kolları yandaydı ama parmaklarını gevşek bir biçimde birbirine dolamışlardı. Adamın başı arkaya doğru eğilmiş, ağzı ise bir dehşet çığlığı atacakmış gibi açılmıştı. Bunun nedeni hemen anlaşılabiliyordu. Anastasya ağzını sonuna kadar açmış ve dudaklarını onun boynuna bastırmıştı. Adamın omzundan aşağı sızan kanı görebiliyordum çünkü kızın içebileceğinden çok daha hızlı fışkırıyordu.

Anastasya beni duymuş olmalıydı çünkü başını kaldırıp bana baktı. Gözleri zevk, heyecan ve tuhaf bir zafer ifadesiyle pırıl pırıldı. Dişleriyle açmış olduğu iki karanlık

delikten akan kan dudaklarına, yanağına ve çenesine bulaşmıştı. Sanki bir teyit daha gerekiyormuş gibi aynaya baktım ve hiçbir şey göremedim. Anastasya konuşmaya başlayacakmış gibi görünüyordu ama söyleyecekleri beni ilgilendirmiyordu. Elektrik şalterine doğru uzanırken sonunda ne yaptığıma bakmam gerekeceğini biliyordum ama şu anda gözlerimi Anastasya'nınkilerden ayıramıyordum.

Sonra bir el bileğimi kavradı. Dehşet içinde o tarafa baktığımda Nadya'nın yanımda durduğunu gördüm. Birlikte planladığımız –ve ikimizin de çok gerekli olduğunu düşündüğümüz– şeyi yapmama neden engel olmak istediğini çözmeye çalıştım. Sonra Nadya konuştu.

"Bırak ben yapayım," dedi.

Diğer eli elektrik anahtarının üzerindeydi ve onu çevirmeden önce benim onayımı beklemedi. Ani etki tıpkı geçen geceki gibiydi. Oda birden pırıl pırıl aydınlandı. Bu defa, asıl ampul de yanıyor olduğundan, gözlerim oldukça çabuk adapte oldu.

Anastasya'nın tepkisi daha hızlıydı. Onun ışıktan gelecek tehlikeyi nasıl bu kadar çabuk sezdiğini bilemiyorum çünkü bu hiç tanımadığı bir şeydi fakat bir anda yatağın üzerinde duran battaniyeyi kapıp üstüne çekerek ışığa karşı kalkan yaptı. Yanına gidip battaniyeyi onun üzerinden çekmek ve bedeninin hızla toza dönüştüğünü görmek için çok çaba harcamam gerekmiyordu ama o an dikkatim dağıldı.

Anastasya, odadakiler arasında Yabloçkov Mumları'ndan etkilenen tek kişi değildi. Adam –kurbanı– korku verecek ölçüde tanıdık bir tepki vermişti. Bu şekilde öldüklerini gördüğüm diğer iki vampir sadece bir tek muma maruz kalmış ve memnuniyet verici bir şekilde yavaş ve can çekişerek ölmüşlerdi. Buradaysa aynı süreç birkaç saniyeye sıkışmıştı. İlk önce adamın boynuna bulaşmış olan kan alev aldı. Onların ışığa en duyarlı kısımlarının kanları olduğunu uzun zamandır biliyordum. Saniyeler sonra kanı, ışığa maruz kalan cilt takip etti. Önce karardı, sonra

buruşup soyuldu ve altından kaslarla organlar ortaya çıktı. Bunlar yanmaya fırsat bile bulamadan bir anda gri bir toza dönüştü ve o toz birkaç saniye boyunca adamın bir zamanlar vücudunun üst kısmının olduğu yerde havada asılı kaldı. Pantolonun koruduğu bacaklar ve karnın alt kısmı hemen yok olmadı. Bu kısım yatağa devrildi ve üst taraftaki delikten giren ışıkla birlikte tütmeye başladı. Vücudun üst kısmının kalıntısı olarak havada süzülen toz bulutu birazdan aşağı indi ve kurbanın bedeninin geride kalan izleri de yavaş yavaş kaybolup gitti.

Bütün bunlar olup biterken neredeyse çıt çıkmamıştı ama aniden parçalanan bir camın ve dağılan tahtaların çıkardığı gürültüyle sessizlik bozuldu. Odanın içinde aniden soğuk bir rüzgâr esti. Başımı kaldırıp baktığımda pencerenin parçalanmış olduğunu gördüm. Çerçevenin kalıntılarından Anastasya'nın kendisini korumak için kullandığı battaniye sarkıyordu. Oraya koşup aşağıdaki caddeye baktım. Anastasya oradaydı, çıplak sırtına dökülmüş saçlarıyla yüzüstü karların üzerinde yatıyordu. Vücudunun ışıkla temas eden yerlerinden duman tüttüğünü görebiliyordum. Seçebildiğim kadarıyla sol elinin büyük kısmı yok olmuştu ama çok geçmeden yeniden çıkardı. Oradan geçen birkaç kişi etrafında toplanmıştı bile. Bazıları ölmüş olup olmadığını kontrol etmek için yanına yaklaşıyor, diğerleri de başlarını kaldırmış, biraz önce düştüğü pencereye, yani bana, bakıyorlardı.

Ama hiçbiri bir şey yapamadan Anastasya ayağa kalktı. Birazı geriye kalmış olan insani içgüdülerinin ifadesi olarak çıplak göğüslerini kapatmak için ellerini kaldırdı. Sol elinin sadece başparmağının kalmış olduğunu net olarak görebiliyordum. Gerisiyse battaniyeyi üstüne çekerken ışığa maruz kalmış olmalıydı. Başını kaldırıp bana baktı ama gözlerinde nefret değil, sadece daha önce de tanık olduğum bir zafer pırıltısı vardı fakat şimdi daha yoğundu.

Sonra koşmaya başladı.

IX. Bölüm

Birkaç saniye içinde caddeye çıkmış onun gittiği yöne –Fontanka'ya– doğru koşuyordum. Ucu sivriltilmiş bastonum elimdeydi. Ancak Panteleimonovskiy Köprüsü'ne geldiğimde Polkan'ın yanımda koştuğunu fark ettim. Nadya'yla birlikte evde ve üst katta güvenli bir şekilde kilitlenmiş olmalıydı ama ikisi de birbirinden daha söz dinlemez çıkmıştı.

Köprüde durup etrafa baktım çünkü Anastasya'nın izini kaybettirebileceğinden korkuyordum ama biraz sonra onu gördüm. Aşağıdaki buz tabakasının üzerine inmiş, Moika'nın üzerinde koşuyor ya da koşmaya çalışıyordu. Bacağını sürükleyerek yürümeye çalışması dokunaklı görünüyordu ve sol bacağının sağdakinden daha kısa olduğunu fark edebiliyordum. O da parmakları gibi yeniden gelişirdi ama kaçışın neden olduğu gerilim nedeniyle bu daha yavaş olurdu. Hâlâ güçsüzken ele geçirmeliydim onu.

Duvara sabitlenmiş bir demir merdiven bulup hemen nehrin üstüne indim ve olabildiğince hızlı arkasından koşmaya başladım. Kış çizmelerimin karda kaymayı önleyici aksamı vardı ve buza iyice tutunabiliyorlardı. Polkan aşağı inebilecek bir yol bulamadı ama beni rıhtımdan takip etmeye devam etti.

Anastasya kesin bir rota takip etmiyordu. Cadde sevi-

yesine tırmanmaya karar verse bile, nehir ve kanal ağının tercih edilebilir çok sayıda dalı vardı. Onu gördüğümde Lebyazhya Kanalı'nın ağzını çoktan geçmişti fakat sonra Moika sağa doğru kıvrılıyordu ve o yüzden onu gözden kaybettim. Bir dahaki sapacağı nokta Yekaterininskiy Kanalı olacaktı. Oraya doğru baktım fakat neredeyse bir verst boyunca bomboştu ve iyi aydınlatılmıştı. Tek saklanılabilecek yer Dökülen Kan Kilisesi'nin küçük çıkıntısının arkasıydı. Bu mümkündü ama ben onun yerinde olsaydım burada sola doğru kıvrılmaya başlayan ve tam bir yarım daire çizdiğini bildiğim Moika'nın üzerinde kalırdım. Eğer Anastasya sadece biraz önümde olsa bile onu tekrar görene kadar çok zaman geçerdi. Bu kadarını kendi başına anlamış olmalıydı ve o yüzden bu yolu tercih edecekti.

Şu âna kadar hızım ancak "yürüyüş" sözcüğüyle ifade edilebilecek kadar yavaşlamıştı, buna "tempolu" demek bile kendi kendimi pohpohlamak olurdu. Nehrin kavisini takip ettiğim sırada Anastasya'yı bulacağıma güvenim giderek azalıyordu. Ne zaman yukarı baksam Polkan'ı görüyordum fakat o bir tazı değildi ve tek isteği yakınımda kalmak gibi görünüyordu. Yürürken Anastasya'nın odasında gördüğüm –ve görmediğim– şeyleri düşündüm. Onun yansımasının olmadığını doğrulamak için aynaya kısaca göz atmıştım fakat yataktaki adamın yansımasını da görmemiştim. Daha bunu idrak etmeye bile fırsat bulamadan, onun da bir vampir olduğuna dair çok daha açık bir kanıt görmüştüm, Yabloçkov Mumları'nın etkisiyle yok olduğunu. Kuşkuya yer yoktu; Anastasya kendisi gibi bir vampirin kanını emiyordu ve eğer araya olaylar girmese sonra onun da Anastasya'nın kanını emeceğinden emindim.

Aynı şeyin yıllar önce Dimitriy ile Zimeyeviç arasında gerçekleştiğine tanıklık etmiştim ve sonucunu biliyordum. İki vampir kan değiştokuşu yaparsa zihinleri yavaş yavaş birleşir ve daha güçlü olan zihin kontrolünü ele alırdı. Ve bu ancak Zimeyeviç'inki olabilirdi. Ama şimdiki durumda hangisi daha güçlü zihne sahipti: Anas-

tasya mı yoksa birlikte olduğu *vurdalak* mı? Cevap yeterince açıktı. Anastasya'yı ilk gördüğümde başka bir *vurdalak* ile birlikteydi: Nadya'nın ağabeyi İlya'yla. O zaman şahit olduğum şey bu gece gördüğümün aynısıydı. Anastasya'nın zihninin mülkiyetini o ikisine bağışlaması olası görünmüyordu. Aralarında alıcı olan o olmalıydı. Dimitriy'e İlya'nın hayvani karakterini ve *opriçnik*'lere ne kadar benzediğini sorduğumu hatırladım. O ve Anastasya yeterince uzun zamandır kan değiştokuşu yapıyorlarsa bunu izahı kolay olurdu. Ayrıca İlya aralarında bu ilkel ve vahşi tavrı sergileyen tek kişi değildi. Anastasya onlardan diğer kaç tanesini kontrol etmeye çalışıyordu acaba? Bu akşam birlikte olduğu vampirin üstünde bir asker üniforması vardı. Dimitriy'in elit takımının diğer bir üyesi olabilir miydi?

Eğer öyleyse, Anastasya'nın bunun için nasıl bir nedeni olabilirdi? Sadece zevk için olabilirdi ama bundan fazlası olduğundan emindim. Diğer vampirlere –en azından iki tanesine, belki de daha fazlasına– hükmetmek istiyordu. İdareyi Dimitriy'den devralmaya ve diğerlerini onun emrinden çıkarmaya mı çalışıyordu? Onun hakkında bir şeyler duymuş ve ne yaptığını öğrenmiş olmalıydı; İlya'dan öğrenmiş olabilirdi. Ya da acaba Dimitriy için mi çalışıyordu? Anastasya'yı tanımadığını söylediği zaman ona inanmak için bir nedenim yoktu. Belki de deneyimlerinden sonra onlarla kendisi için kan değiştokuşu yapamayacak kadar titizdi. Kız vasıtasıyla onların kontrolünü almak daha kolay olabilirdi. Fakat bu riskli olurdu; bir *vurdalak* diğerine nasıl güvenebilirdi ki? Bunların hepsi spekülasyondu. Anastasya'nın ne yaptığını anlamış olduğuma güveniyordum ama nedeni hakkında pek bir fikrim yoktu.

Artık Hermitage'a yaklaşmıştım. Sağ tarafta kanal ağının diğer bir dalı –Kış Hendeği– doğrudan Neva civarına kadar uzanıyordu. Tekrar kendimi Anastasya'nın yerine koyup özgürlüğüne kavuşma şansını artırmak için bu yolu tercih edip etmeyeceğini tahmin etmeye çalış-

malıydım. Diğer yandan, biraz ileride, köprüden çok bir tüneli andıracak kadar geniş olan Pevçeskiy Köprüsü uzanıyordu. Burası bir *vurdalak*'ın yaralarının iyileşmesini beklemek için seçebileceği, mükemmel derecede karanlık ve serin bir gizlenme yeriydi.

Benim yerime kararı Polkan verdi. Arka bacakları üzerinde doğrulup ön patilerini parmaklığın üstüne koyup biraz önümde köprüden aşağı karanlığa doğru havlamaya başladı. Burası şüphesiz benim değil Anastasya'nın avantajlı olduğu bir yerdi ama güçsüz durumdaydı ve bu benim tek şansım olabilirdi. Cebime uzanıp feneri çıkardım ve yaktım. Işık çok uzağı aydınlatamıyordu. Elimi sağa ve sola doğru hareket ettirerek etrafı taradım, sonra birkaç adım ilerledim.

"İstersen onları senin için ısıtabilirim, tatlım!" Arkamda bir yerden gelen bu bağrışı şehvetli bir gülüş takip etti ve hemen ardından buna diğerleri eklendi. Bunda bir tuhaflık yoktu. Bu kadar insanın bulunduğu ve çoğunun içkili olduğu sokaklarda geceleri bu tip sesler yankılanırdı. Yine de beni karanlığa bakmaktan alıkoymaya ve adamın ne kastetmiş olabileceğini düşündürmeye yetmişti. Dikkatim dağılırsa savunmasız kalabileceğimden korkarak bu düşünceyi zihnimden kovalamaya çalıştım.

Döndüm ve Anastasya'nın rıhtıma tırmandığını gördüm. Bir adam –tahminen sesini duyduğum kişiydi– gözleri kızın çıplak göğüslerinde, yardım etmek için aşağı doğru uzanmıştı. Anastasya'nın çıplak ayaklarını ve nehrin kenarına yerleştirilmiş ağır taşların arasındaki açıklıklardan destek almaya çalışan ayak parmaklarını görebiliyordum. Belli ki o yara iyileşmişti. Sol eliyle adama doğru uzanıyordu. Adam onun elini kavramak üzereyken aniden yüzü allak bullak oldu. "Yüce İsa," diye fısıldayarak parmaklıktan geri çekildi ve Anastasya'nın ileri doğru uzatmış olduğu kolu havada kaldı. Artık onun görmüş olduğu şeyi görebiliyordum; Anastasya'nın parmakları hâlâ tam olarak şekillenmemişti. Yardım almak için ileri doğru uzattığı elinin başparmağı ve serçeparmağı yerin-

deydi ama aralarında –kulağakaçan kıskaçına benzeyen bir çıkıntı dışında– hiçbir şey yoktu. Bu da normalde becerebildiği kadar iyi tırmanamayacağı anlamına geliyordu. Hamlemi yapma şansını ele geçirmiştim.

Buzun üzerinde koştum ve Anastasya'nın ayak bileğini yakalayabilmek için sıçradım. Gafil avlandı ve olduğu yere daha fazla tutunamadı. Birlikte buzun üzerine düşüp nehrin ortasına doğru savrulduk. Anastasya benden daha çabuk ayağa kalktı ve bir anda tepeme dikiliverdi. Tuhaf bir görüntüsü vardı ama yine de dehşet vericiydi. Vücudu her zamanki kadar çelimsizdi ve yarı çıplak haliyle son derece savunmasız görünüyor olmalıydı. Bir ayağında çizme vardı, diğeriyse çıplaktı. Ancak Yabloçkov Mumları'nın ışığının onu baldırından yakalayıp çizmesiyle birlikte bir bacağını tamamen harap etmiş olduğunu ve şimdi o bacağın tekrar gelişmiş olduğunu tahmin edebilirdim. Eli hâlâ sakat durumdaydı ama şu anda bile önceden orada olmayan üç minicik parmak güdüğünün kımıldanmaya başlamış olduğunu görebiliyordum. Yüzü hâlâ kanlar içindeydi ve ağzını açtığında kesici dişleri göründü. Öfke ve nefretle dolu gözlerini üzerime dikip saldırmaya hazırlandı.

Bastonumun sivri ucunu ona doğru tutup diğer ucunu göğsüme dayayarak destek aldım. Bu onun ihtiyatlı davranmasına yetti. Yana doğru çekildi, ben de bastonumun sivri ucuyla onu takip ettim. Ayaklarımla buzu iterek yavaş yavaş nehrin diğer kıyısına doğru kaydım fakat Anastasya da aramızda sabit bir mesafe bırakarak bana doğru yürüdü. Onun arkasında, kıyıda, seyircilerin birikmeye başladığını gördüm fakat kimse müdahale etmeye çalışmadı. Olanlara ne mana vereceklerini düşünüyor olmalıydılar.

Nihayet Anastasya son derece hızlı ve yıkıcı bir hamle yaptı. Buza doğru uzattığı elleriyle sanki yan takla atacakmış gibi kendisini bir yana doğru fırlattı. Ama bacaklarını vücudunun üzerinden aşırmadı. Bunun yerine, he-

nüz yatay durumdayken bacaklarıyla yaptığı ani tırpanlama hareketiyle elimdeki bastona vurup yere düşürdü. Sonra elleriyle kendini yerden itip sıçradı ve aramızdaki birkaç ayaklık mesafeyi hemen kapatıverdi. Bir yerden bir tezahürat sesi geldi, bu hamle izleyen kalabalığı etkilemişti. Anastasya bir anda üstüme çıktı ve elleriyle bileklerimi zemine bastırdı, sonra kanlı ağzını açıp boğazımda ısıracağı yeri aramaya başladı. Onu üzerimden atabilmek için tekme attım. Sahip olduğu güce rağmen vücudu o yaştaki canlı bir çocuğunkinden daha ağır değildi ve böylece vücudumu şaşırtıcı derecede kolay bir şekilde hareket ettirebildim. Uzun sürmemesine rağmen hareketim onun dikkatini dağıtmaya yetti. Ama bir çözüm buldu.

Bacaklarımın arasına diz attı. Korkunç bir ağrıydı ama seyircilerin kahkahaları beni durduramadı. Gözlerimin önünde yıldızlar uçuşuyordu ve kusmak istiyordum. Bu sadece birkaç saniye sürdü ama çenemi geriye doğru itip başını boynuma doğru eğebilmesi için yeterli oldu. Tenimin üzerinde dilini hissettim.

Sonra birden kurtuldum. Anastasya üzerimden sağa doğru yuvarlandı. Yukarı baktığımda, arkasında duran beyaz bir gölgenin kızı –tıpkı onun bana yapmış olduğu gibi– yere bastırdığını gördüm. Gölgenin dişleri Anastasya'nın boğazındaydı, tıpkı kızın biraz önce boğazımda hissetmiş olduğum dişleri gibi. Bu, Polkan'dı. Buzun üzerine nasıl inebildiğini bilmiyorum –belki de sadece sıçramıştı– ama Anastasya'yı gafil avlamıştı. Bu uzun sürmedi. Kız, vücudunun ani bir dönüşüyle köpeği havaya fırlattı ve duvara çarpan hayvan bir an acıyla haykırdı ama hemen ayağa kalkıp tekrar Anastasya'ya doğru atılınca kalabalıktan heyecanlı çığlıklar yükseldi. Kız artık ayağa kalkmıştı ama Polkan'ın darbesiyle birlikte tekrar yere yıkıldı, ağırlığı en az Anastasya'nınki kadar olmalıydı. Buzda kayıp kızın yanından geçti ama sonunda yine hırlayarak ona döndü.

Şu âna kadar etrafımızda bu mücadeleyi seyreden oldukça büyük bir kalabalık toplanmıştı. Irmağın her iki yakasında parmaklıklara yaslanmış, çukura konmuş tutsak ayıları seyreder gibi aşağı bakıyorlardı. Kimse bizi durdurmaya çalışmıyordu. Ben üstün duruma geçsem, belki de aralarından biri gelip masum genç kızı korumaya çalışacaktı ama bu pek olası görünmüyordu. Dayanmaya çalışıyordum ama buna gücüm yetmiyordu. Göğsüm sıkışıyor, nefesim daralıyordu. Polkan beni ne kadar cesurca savunmaya çalışırsa çalışsın, sonunda başarısız olmaya mahkûmdu. O zaman geriye bir tek soru kalıyordu: Son noktayı Anastasya mı yoksa yorgun kalbim mi koyacaktı?

Polkan Anastasya'ya doğru koşarken giderek hızlanıyor ve tekrar sıçrayıp onu yere yıkmaya hazırlanıyordu. Sonra Anastasya'nın elinde bir şeyin parladığını gördüm. Bu, yatak odasında bana gösterdiği sustalı bıçaktı. Onu, sanki bir sokak kavgasındaymış gibi, rakibinin göğüs kafesinin altına saplamak üzere yukarı savurmaya hazır bir şekilde aşağıda tutuyordu. Hasmın bir köpek olması durumunda pek fazla uyarlama yapmayı gerektiren bir hamle değildi bu. Tehlikeden haberi olmayan Polkan ise koşmaya devam ediyordu.

"Polkan!"diye seslendim ona ama fark eden bir şey olmadı. Buzun üzerinde sıçrayıp Anastasya'ya doğru atıldı. Tam arka ayakları yerden kesildiği ve artık hamlesinin yönünü değiştirebilmesi için çok geç olduğu anda Anastasya yana doğru çekildi, bu hamlenin zamanlamasını hiçbir insan bu kadar mükemmel yapamazdı. Polkan yanından geçtiği sırada Anastasya'nın eli bir an için yukarı kalkıp indi ve Polkan'ın haykırışı duyuldu. Ön ayaklarını yere koymak için bir çaba göstermeksizin yere düşen hayvan bir süre buzun üstünde kaydıktan sonra hareketsiz kaldı.

Anastasya tekrar bana dönüp yaklaşmaya başladı. Bıçağını büküp cebine koydu ve yine dişlerini gösterdi. Tam o anda buz, sanki üstüne ağır bir şey düşmüş gibi sallandı. Bir şey göremedim, sadece bunun arkamda meydana gelmiş olduğunu tahmin ettim. Anastasya ise kesinlikle gör-

müştü. Donup kaldı ama sadece bir an için. Sonra dönüp kaçmaya başladı ve hayal kırıklığına uğrayan kalabalıktan yuhalama sesleri yükseldi. Kış Hendeği'ni takip ederek Neva'ya doğru gidiyordu. Ne onu takip edebilecek gücüm vardı ne de isteğim.

Hâlâ ayağa kalkamamıştım. Nefes nefeseydim ve göğsüm acıyordu. Arkamda ne olduğunu görebilmek için buzun üzerinde döndüm. Şaşırmamalıydım, bu Dimitriy'di. Anastasya, Dimitriy ile tanışmış olmasa bile, onu İlya'nın ve diğerlerinin gözlerinden görmüştü. Dimitriy dev gibi bir adamdı; bir dövüşte Anastasya'nın ona karşı hiçbir şansı olmazdı.

"Sanırım bu o," dedi Dimitriy.

Konuşmaya çalıştım ama nefesim yetmedi. Paltoma uzanıp gümüş ilaç kutumu aradım. Sonunda onu buldum ve içinden bir hap alıp ağzıma attım. Dimitriy yanıma geldi ve duvara yaslanıp oturabilmem için gömleğimin yakasından tutup beni nehrin kenarına kadar çekti. Tuhaf bir görüntü olmalıydı ama kalabalık artık dağılmaya başlamıştı. Hiçbir şey biraz önce tanık oldukları şeyi aşamazdı.

"Bunlar ne?" diye sordu Dimitriy.

"İlaç, kalbim için." Konuşacak güce kavuşmuş olduğum için memnundum ama zayıf noktamı açığa vurduğuma hemen pişman oldum. Dimitriy yanıma oturdu ve benim gibi duvara yaslandı.

"Onu tanıyor musun?" diye sordum.

Başını salladı. "Fark eder mi? Şu anda Petrograd'da muhtemelen Avrupa'nın her köşesinden vampirler vardır. Kolay av zamanı. İnsaniyet dibe vurduğu zaman biz beslenmeye geliriz."

Bu kadar basit olmadığını biliyordum. Anastasya diğer vampirlerden besleniyordu, insanlardan değil, sadece insanlardan değil. Ama Dimitriy başka bir şeyi kabul etmiş gibi görünüyordu. "Sadece asil şahsın hariç, öyle mi?" diye sordum.

"Ben de beslendim," dedi.

Cevap vermedim. Gücüm yoktu. Polkan'ın yattığı yere baktım.

"Ama iyi bir şey yaptığımı düşünüyorum," diye devam etti Dimitriy.

"İyi mi?"

"Her şey çok daha kötü olabilirdi. Biz gelmeseydik daha binlerce kişi ölebilirdi."

Kısaca güldüm ve göğsüm acıdı. "Hâlâ zaman var," dedim.

Soran gözlerle bana baktı. "O zaman herhalde daha duymadın."

"Neyi duymadım?"

Güldü. "Bir de Duma üyesi olacaksın."

"Neyi?"diye ısrar ettim.

Ayağa kalkıp yıldızlara ve etrafımızdaki yüksek binalara baktı. Pek ihtiyacı olmamasına rağmen, derin bir nefes aldı. Sonra başını eğip bana baktı.

"Bitti," dedi. "Nikolay tahttan çekildi. Özgürüz."

EKİM

X. Bölüm

"Listedesin."

"Ne demek istiyorsun? Ne listesi?"

"Aptal olma, Mihail Konstantinoviç." Birkaç verst ötede olmasına rağmen, telefonda Yelena Dimitriyevna'nın sesi çok uzaktaymış gibi geliyordu. "İlk yapacakları şey tehlikeli olabileceğini düşündükleri kişileri toplamak. Sadece birkaç günümüz..."

Cümlenin ortasında duruverdi. "Yelena?" diye yükselttim sesimi ve ahizeyi ağzıma yaklaştırdım. "Yelena?"

Elimle birkaç kez ahizenin normalde asılı durduğu kola bastım ama bir sonuca ulaşacağını düşündüğümden değil, sadece kızdığımdan. Hat kesilmişti.

Çok şaşırmış değildim. Şubat günlerinden beri değişen çok şey olmuştu, bunlardan biri de eve telefon bağlatmış olmamdı. Bolşevikler artık herkesin düşünebileceğinden daha fazla güç sahibiydi. Önderleri Nikolay Lenin –bu asıl ismi değildi– nisan ayında sürgünden dönmüş ve ardından saklanmak için Finlandiya'ya gitmişti. Çok kısa bir süre önce şehre geri dönmüştü. Troçki mayısta dönmüştü. İkisi birlikte Sovyet'i Bolşevik gücünün bir aracı haline getirmeyi başarmışlardı. Partinin kendisi şimdi onca yerin arasında Smolniy Enstitüsü'ndeydi; eskiden burası bir manastırın yanına inşa edilmiş bir kız okuluydu ve Tavriçeskiy Sarayı'nın biraz doğusundaydı. Yelena Dimitriyevna oradan arıyordu.

Daha demokratik araçlarla istediklerini elde edemediklerinde telefon hatlarını kesmek kesinlikle Bolşeviklerin yapabileceği bir şeydi ama kendi binalarının iletişimini hizmet dışı bırakmaları pek olası değildi. Elbette benim hattım da kesilmiş olabilirdi. Telefonun manivelasını hızla çevirdim. Bu bana istihkâmcıların arasındayken kullandığım ateşleyicileri hatırlattı. Mekanizma aynıydı ama sonucu farklıydı.

"Numara lütfen?"

Ahizeyi yerine astım. Benim hattımı kesme zahmetine girmiş olmaları düşük olasılıktı. Ben mühim biri değildim, üstelik Duma dağıtıldığından beri hiç mühim değildim. Ama Yelena'ya göre yine de Bolşeviklerin listesine girebilecek kadar önemliydim. Lenin'e karşı sesimi hiç yükseltmemeliydim. Bunun kimseye yararı olmamıştı ve bana büyük zarar verebilirdi.

Ama telefonu kesenler Bolşevikler değilse ancak hükümet olabilirdi – Geçici Hükümet. Çarın gidişinden beri büyük değişiklikler olmuş olsa da, bazı şeyler değişmemişti.

Tahttan çekilme tam olarak Romanov Hanedanı'nın sonu olmamıştı. Aslında Nikolay, tahtı hasta oğlu Aleksey'e bırakmayı düşünmüştü. Ama ona neredeyse kesin olarak hayatının geri kalanını sürgünde geçireceği söylenmişti, bu durumda ondan ayrı kalacaktı. Bunu göze alması mümkün değildi ve o yüzden de kardeşi Mihail'i vârisi olarak tayin etmişti. Bazıları bunun anayasaya aykırı olduğunu söylemişti, çar yerine geçecek kişiyi belirleme hakkına sahip değildi. Ama böyle zamanlarda bunun ne önemi vardı ki? Bir kanun uydurup yola devam edebilirdik. Mihail deneyimli bir askerdi ve Petrograd'daki isyanı kendi gözleriyle görmüştü. İktidarı kabul etmenin zehirli kadehi kabul etmek olduğunu biliyordu. Teklifi geri çevirdi. Romanov saltanatı sona ermişti. Rusya, gıyabında, bir cumhuriyet olmuştu. Syeva, gerçekten kendisinin olduğunu söyleyebileceği bir ülkede ilk toprağa verilenlerden biriydi.

Sadece Rusya'yı yönetme şansının –tıpkı kendi bede-

ni gibi– tamamen yok olduğunu görmesi için neredeyse Zimeyeviç'in hâlâ hayatta olmasını dileyecektim. Hâlâ seçtiği bir Romanov'u vampire dönüştürerek iradesine hükmedebilirdi ama bu ona ne kazandıracaktı ki? Şu anda Nikolay Aleksandroviç Romanov'un egemenliği sadece Tobolsk'taki büyük bir evi kapsıyordu. İzin almadan bu evin arazisini bile terk edemiyordu.

Ama Romanov'ların düşüşü Rusya'ya gerçek bir kazanç sağlamadı. Hâlâ savaştaydık ama savaşmak için paramız yoktu. Hâlâ açtık ama beslenebilmek için paramız yoktu. Lvov başbakan olarak temmuza kadar mücadele etti. Sonra sokaklarda protestolar arttı ve durdurmak için birlikler çağrıldı. Buna karşıdevrim diyorlardı fakat bu fikri ciddiye alan yoktu. Çoğumuz Bolşeviklerin gücü ele geçirmek için ortalığı karıştırdığını düşünüyorduk ama sonunda bir şey yapmadılar. İstemiyor olduklarından değil, sadece henüz hazır değillerdi. Şimdiyse, daha hazırlıklıydılar.

Lvov'dan sonra idareyi devralan Kerenskiy'in –her zaman kuşkulandığımız gibi– kendi çıkarlarına hizmet ettiği ortaya çıktı. Bir ay içinde sorunlar daha da arttı. Ordunun başkomutanı General Kornilov, Sovyet'e yönelik bir saldırı düzenledi ama bu kolayca püskürtüldü. Bazıları bunu Kerenskiy'e yapılmış bir saldırı gibi gördü ama başkaları Kerenskiy'in Kornilov'la ortak olduğunu ve Sovyet'in artık kendisi için bir tehdit olduğuna karar verdiğini ileri sürdü.

Kerenskiy bulunduğu konuma tutundu ama gücü azalmıştı. Seçim yapılacağını ve sonra oluşturulacak Kurucu Meclis'e iktidarı teslim edeceğini vaat etti ama seçim tarihi sürekli olarak değiştirildi. Bizler sözde "Ön–Parlamento"yu seçmiştik ama ancak birkaç hafta önce toplanabildi. Ben onun bu derece kıymetli olacağından kuşkuluydum. Üstüne üstlük Kerenskiy kendisiyle birlikte Geçici Hükümeti de Kış Sarayı'na taşımıştı. Bunun sembolik önemi ise kimsenin gözünden kaçmadı.

Bütün bu süre zarfında Bolşevikler giderek güçlendi.

Halka –devrimi yapan askerler ve işçilere– göre Sovyet *onların* parlamentosuydu. Ve sadece Petrograd'daki değil. Artık ülkedeki bütün şehir ve kasabalarda yöresel düzeyde halkı temsil eden seçilmiş Sovyetler vardı. Şu deyiş Lenin'e aitti: "Bütün iktidar Sovyetlere." Sovyetlerin içindeyse bütün güç Bolşeviklerde olacaktı. Bu başarılı olmazsa fabrikalara, orduya ve donanmaya sızıp zamanı geldiğinde insanların doğru davranmasını sağlamaya hazır olan adamları vardı.

Bunu saklamaya gerek bile görmüyorlardı. Petrograd Sovyet'indeki Bolşevikler şehirdeki garnizon –ve daha dün, Petro ve Pavel Kalesi– üzerinde yetki iddia eden bir "Askerî Devrim Komitesi" kurmuşlardı. Partide, Lenin'e muhalif birkaç kişiden biri olan Kamenev, *Novaya Zhizn*'de şimdi bir *coup d'état*[1] için doğru zaman olmadığını savunan bir makale yazmıştı. Ama hiçbir plan yapılmıyorsa bu makale neden yazılmıştı? Herkes onun yaklaştığını biliyordu ama nasıl durdurulabileceğine dair ilk fikir hiç kimseden çıkmıyordu. Şimdi ise Kerenskiy harekete geçmiş gibi görünüyordu. Telefon hatlarını kestirmişti. Bolşeviklerin yayınlarını da engelliyor olabileceğini düşünüyordum.

Benim sorunlarıma gelince, Moika'nın buzlarının üzerindeki dövüşten sonra ne Dimitriy veya Anastasya'yı ne de vampir olduğunu bildiğim başka birini görmüştüm. Senato Meydanı'na gidemediğimden dolayı Dimitriy beni bulmak için yola çıkmıştı. Yolu Moika kıyısından geçtiği için şanslıydım. Biraz konuşmuştuk. Ona Anastasya'nın ne yaptığını söyledim ve bir vampirin bir diğeriyle kan değiş-tokuşu yaptığını düşününce yüzünü buruşturdu. Ama bana sözüne sadık kalacağına dair güvence verdi – artık devrim gerçekleşmiş olduğuna göre o ve adamları, güvendiği adamları, Petrograd'ı terk edeceklerdi. Bana fazla uzağa gitmeyeceğini de söyledi. Bir karşıdevrim riski her zaman vardı. İhtiyaç olması durumunda şehre yardıma gele-

1. (Fr.) Hükümet darbesi. (Ç.N.)

bilecek kadar yakında olacaktı. Bir yanım sadece onun bizi rahat bırakmasını diliyordu ama diğer yandan onun ne kadar güçlü bir müttefik olabileceğini de biliyordum. Temmuzda Geçici Hükümet sarsıldığı sıralarda ona ihtiyacımız olabilirdi. Belki gelirdi, ne var ki gecelerin sadece altı saat sürdüğü yaz ortasında pek fazla bir şey yapamayacaktı. Şimdi günler tekrar kısalıyordu. Kış henüz gelmemişti. Kar yağmış ama tutmamıştı. Irmaklar ve kanallar hâlâ su olarak akıyordu.

Yukarı çıktım ve yeni elektrik anahtarlarıyla ışıkları kontrol ettim. Yüz yıl –daha büyük olasılıkla iki yüz yıl– kadar önce bir Rus köylüsü *vurdalak*'ları uzak tutmak için evini sarımsak ve haçlarla donatırdı. Bugün ise insanlar doğrusunu biliyorlardı. Çoğunun doğru olarak bildiği şey, vampir diye bir şey olmadığıydı. Ben sadece sarımsağın ve haçların savunma olarak işe yaramadığını biliyordum. Her odaya bir tane koyabilmeme yetecek kadar Yabloçkov Mumu bulmam zaman almıştı. Eskiden olduğu kadar popüler değillerdi. Bazı yerlere başka tipte ark lambaları yerleştirmem gerekti. Onların da yeterince etkili olacaklarını tahmin edebiliyordum ama henüz denenmemişlerdi. Bütün odalarda artık ikinci bir elektrik anahtarı vardı. Anastasya geri dönerse anahtara bir fiske atmak onu ölüme yollamaya yetecekti..

"Ben çıkıyorum," dedim.

Nadya bana baktı. Bir şeylerin yolunda gitmediğini anlamıştı. "Yoksa o?.."

Başımı salladım. "Onunla bir alakası yok. Politika."

"Bir şey mi oluyor?"

"Ben de onu anlamak için dışarı çıkıyorum."

Nadya, sakin sıcaklığından teselli bulduğu Polkan'ı okşamaya başladı. Veterinerin dediğine göre Polkan hayatta kaldığı için şanslıydı; hem bıçak kalbine isabet etmediği, hem de yara mikrop kapmadığı için. Yine de sol ön bacağının alt kısmı artık pek hareket edemiyordu. Evde dolaşabiliyordu ama bir daha hiç uzun yürüyüşlere çıkamadık.

Aşağı indim ve hemen dışarı çıktım. Dışarısı görünüşte şubatı hatırlatıyordu, hava dışında. Boş boş dolaşan işçi ve asker grupları protesto edecek bir şey arıyorlardı. Ama onların arasında yeni bir şey vardı: koyu renkli deri paltolu adamlar. Bu, neredeyse sokaklardaki Bolşeviklerin üniforması olmuştu. Temsil ettiklerini iddia ettikleri proleteryanın böyle bir giysiye gücünün asla yetmeyeceği önemliymiş gibi görünmüyordu, eşitlik bazılarına diğerlerinden daha önce gelirdi. Kamenev'in mektubu gibi, bunun da gizli saklı bir yanı yoktu. Bu adamlar insanlara öncülük etmek ve onları Bolşevik partisini desteklemeye yönlendirmek için gelmişlerdi. Şu anda yapacak bir şey olmadığından bekliyorlardı.

Beklemek için neden burayı, bizim caddemizi seçtikleri çok geçmeden anlaşıldı. Buradan Panteleimonovskiy Köprüsü'ne kısa sürede yürünebiliyordu fakat orada –şubatta olduğu gibi– nöbetçiler vardı. Orduda Kerenskiy'e sadık olanların sayısı, muhtemelen Nikolay'a sadık olanlardan daha azdı ama yine de bir miktar adam bulmayı başarmıştı. Şimdi altlarından su aktığı bu zamanda, köprüler şubatta olduğundan daha etkili bir şekilde korunabilirdi ama bu stratejinin zayıf noktası, nöbetçilerin sadakatine ve kendi vatandaşlarının üzerine ateş açma konusundaki istekliliğine dayanıyor olmasıydı. Şubatta, üç yüz yıldır devam eden bir rejime sadık olmadıkları ortaya çıkmıştı. Sadece yedi aydır mevcut olan bir rejime ne kadar bağlı olabilirlerdi?

Bereket versin ki bir Duma üyesi –bu topluluk artık mevcut olmasa bile– şimdi şubatta olduğundan daha fazla saygı görüyordu ve böylece kâğıtlarım köprüyü geçmemi sağladı. Şehirde kordonun iç kısmıyla dışı arasında pek bir fark yoktu. Fabrika işçilerinden oluşan gruplara farklı Bolşevik liderler eşlik ediyordu. Kerenskiy harekete geçmekte geç kalmıştı. Güvendiği adamları daha kritik bölgelere çekmiş olsaydı daha iyi olurdu. Ama yine de bu, sadece sonucu ertelerdi.

Moika boyunca yürürken Anastasya'yı takip ederken seçtiğim yolu izledim, tek fark rıhtımdan ayrılmamamdı. Pevçeskiy Köprüsü'ne yaklaşırken, dövüşmüş olduğumuz yere baktım. Koyu renkli bulanık su köprünün altından hızla denize doğru akıyordu. Burada ayakta durabilmiş olduğumuzu düşünmek zordu. Yine de en fazla bir ay sonra yüzey yine buzla kaplanacaktı. Nehirden ayrılıp Saray Meydanı'na doğru yürüdüm. Artık Kerenskiy'in zihninin benimkine benzer bir yolu izlediği anlaşılıyordu. Köprüleri elinde tutamayacağını biliyordu. Planı Kış Sarayı'na çekilip direnmekti. Meydanda silahlı adamlar vardı ve pencerelerde de birilerini görebiliyordum. Amaçlarının ne olduğunu tahmin etmek güçtü. Kış Sarayı kuşatılır ve izole edilirse Petrograd –ve böylece Rusya– kaybedilirdi. Birliklerin cepheden geri çağırılmış olduğunu ve onlar yetişene kadar dayanmayı ümit ettiklerini tahmin ediyordum. Ama cephedeki ordu da her yerde olduğu gibi Bolşevikleşmişti ve geldiklerinde kimin tarafında olacakları konusunda pek kuşku yoktu.

Meydanı geçer ve sarayın ön cephesine doğru yaklaşırken, "silahlı adamlar" terimini sarf ederken yanılmış olduğumu fark ettim. Onların çoğu kadındı. Kapıda kâğıtlarımı kontrol eden nöbetçilerden biri de onlardan biriydi. Fark etmemiştim ama üstünde asker üniforması vardı. Başına büyük gelen yün bir şapkanın altından, gergin ifadeli güzel yüzü ortaya çıktı. Hemen yanında bir delikanlı duruyordu, görünüşe göre bir Kadet. Kızın yarısı kadardı. Onları savaş alanında hayal etmek komikti.

"Hangi alaydansınız?" diye sordum kıza.

"Birinci Petrograd Kadın Ölüm Kıtası," dedi ciddi bir ifadeyle.

Bunu duymuştum fakat böyle bir yapının oluşturulması cephede işlerin ne kadar kötü gittiğini ve kayıplarımızı telafi edebilmek için herkese ne kadar çok ihtiyacımız olduğunu gösteriyordu. Ve sorun sadece savaşta ölenler değildi; hastalıklar ve firar da en az düşman saldırıları kadar azaltıyordu sayımızı.

"Ülkeniz sizinle büyük gurur duyuyor," dedim kızın yanından geçerken.

Kerenskiy hükümeti buraya taşıdığından beri Kış Sarayı'na birkaç kez gelmiştim ama ondan önce yalnızca bir kez, 1881 yılında, babam Konstantin ve ağabeyi Çar II. Aleksandr'ı ziyaret etmek amacıyla burada bulunmuştum. Burayı iyi tanıdığımı iddia edemezdim. Bu defa Aleksandr İvanoviç Konovalov'u ziyaret edecektim. Geçici Hükümet'in hâlâ kabinede olan birkaç asil üyesinden biriydi. İki görevi vardı: Kerenskiy'in yardımcısıydı –bundan hoşnut değildi– ve Ticaret ve Endüstri bakanıydı, eskiden tekstil işiyle uğraşmış olduğundan bu görevi zevkle yapıyordu. Savaş ve devrim sırasında durumu pek kötüleşmemişti. Diğerleriyle kıyaslanacak olursa, işçilerine her zaman iyi davranmıştı ve bunun nedeni vicdanlı birisi olmasıydı. Bunun mükâfatı da, grevler başladığı zaman işinin çok daha az zarar görmüş olmasıydı. Bugün, asık suratıyla masasında oturmuş havaya bakıyordu. Beni görünce gülümsedi ama bu inandırıcı değildi.

"Artık başladı, değil mi?" dedim.

Başıyla onayladı. "Telefon hatları kesik, matbaalar kapalı, şehir hapis durumda. Şimdi de bir hamle yapmalarını bekliyoruz."

"Niye şimdi?"

"Sovyet Kongresi yarın başlıyor. Bütün ülkedeki Sovyetlerin delegeleri şehre geldiler bile."

"Eee?"

Konovalov iç geçirdi. "Bolşevikler iktidara gelirse rejimlerini meşrulaştırmaları gerekecek. Belli ki Petrograd Sovyeti ceplerinde. Ama bütün delegelerin –veya çoğunun– onayını alırlarsa onlara karşı çıkmak daha zorlaşacak. Hiçbir şey olmasa bile zaman kazanacaklar."

"Onları durdurabileceğimizi düşünmüyor musun?"

"Planın bu olduğundan emin değilim. Fikir sadece onları korkutup kaçırmak. Ancak bir kez deneyebilirler. Başarısız olurlarsa, o zaman onların meşru hükümeti nasıl devirmeye çalıştıklarını anlatan bir propaganda yağmu-

runu başlatırız. Ama denemeleri gerek ve bu onlar için riskli. O yüzden temmuzda kendilerini tuttular. Orada oturup bizim karşıdevrimciler olduğumuzu iddia etmek çok daha kolay."

"Bu çok saçma."

"Öyle mi? Dışarıdaki insanlara göre, değil. Kerenskiy' den ne kadar nefret ettiklerini biliyorsun, özellikle de buraya taşınınca. Ona Napoléon diyorlar."

"Napoléon Fransa için birçok iyi şey yaptı," dedim.

Başıyla dışarıya işaret etti. "Git bunu onlara anlat."

"Yani buradaki savunma sadece gösteriş mi?"

"Buna savunma denebilirse."

"Kaç kişi var?"

"Yaklaşık üç bin."

"Onlara güvenilebilir mi?"

"Belki. Bugünlerde sorun şu ki bir asker ne kadar güvenilirse kapasitesi de o kadar düşük oluyor." Masasının üstündeki kâğıtları karıştırdı ve sonunda aradığı şeyi buldu. Benim için özetledi. "İki Kazak birliğimiz var; sanırım bu önemli bir şey ama bize de çara oldukları kadar sadıklarsa başımız dertte demektir. Gerisi Kadetler, sadece delikanlılar."

"Ya kadınlar?"

Güldü. "Eh, en azından *onlar* Kerenskiy'e sadık kalacaktır. Onlar Kerenskiy'in favori projesi ama şubattan sonra askere alacak başka kimseyi bulamadığından. Ayrıca onların asker komiteleri yok, yani Bolşevikleşmemiş olmaları muhtemel."

"Dövüşebilirler mi?"

"Onları frengi yaysınlar diye Almanların kışlasına göndersek daha iyi ederdik." Sustu ve sertçe başını salladı. "Söylediğim aptalcaydı. Ellerinden geleni yapıyorlar."

"Yine de bu pek uzun vadeli bir plan sayılmaz, değil mi? Eğer bu defa Bolşevikler geri duruyorlarsa, sadece daha iyi bir şans yakalamayı bekledikleri̇ndendir."

"Bir ümit var," dedi Konovalov.

"Nedir o?"

"Almanlar istila edebilirler."

Zayıf olmasına rağmen başka bir ümit daha vardı ve kesinlikle Konovalov'a bahsedebileceğim bir şey değildi. Kış Sarayı'nda birkaç saat daha kaldım ama hemen hemen herkesten aynı şeyi duydum. Alman işgali beklentisi hakkında onun kadar samimi konuşan çok fazla insan yoktu ve ben de bunu gerçekten düşündüğünden kuşkuluydum. Bu bir Rus vatanseveri için çözülmesi mümkün olmayan bir açmazdı. Almanlara ve İttifak Devletleri'ne teslim olamazdık, bu yenilgiyi kabullenmek demekti. Ama savaş Rusya'yı öyle güçsüz bırakmıştı ki bir barış antlaşması imzalanana kadar yönetilebilir durumda olmayacaktı. Yaz aylarında –sözde Kerenskiy Taarruzu'yla– bir askerî zafer kazanmayı ümit etmiştik ama bu girişim başarısız olmuştu. Şimdi barış talebinde bulunursa başarısızlık perçinlenmiş olacaktı. Yalnızca Bolşeviklerin savaşı sonlandırmaya yönelik bir politikası vardı ama onların "adil bir barış" fikri boş hayaldi. Bir uzlaşmada Almanların bize bir şey vermek için nedeni yoktu. Bolşeviklerin en çok onlardan korkması gerekiyordu. Pek uzak olmayan bir geçmişte Almanlar Lenin'e ve partisine maddi destek sağlamışlardı ama bu geçici bir düzenlemeydi. Hangi taraf zayıfsa onu desteklemişlerdi, mazlumları sevdiklerinden değil, sadece ülkeyi istikrarsızlaştırmak istediklerinden. Ama sonunda her zamanki gibi hareket edeceklerdi. Nikolay'ı yeniden eski konumuna getireceklerdi. Kralların ilahî haklarının korunmasına kıyasla savaş ancak ufak bir tartışma olarak kabul edilecekti.

Bolşeviklerin asıl hayali Almanya'da –bütün dünyada– bir sosyalist devrimdi. Onlara göre o zaman savaşa hiç gerek kalmayacaktı. Alman politikası hakkında fazla bir şey bilmiyordum fakat duyduğum kadarıyla bu olasılık düşük görünüyordu. Rusya en iyi şansı, geri kalan İtilaf Devletleri, Almanya'yı çabucak mağlup edebilir ve bize istikrarlı bir hükümet kurma fırsatı verirse elde edecekti. Ama üç yıldır bunu başaramamışlardı. Artık işin

içine Amerikalılar da girmişti ama yine de zamana ihtiyaç vardı. Bizimse zamanımız yoktu; Troçki, Lenin ve geri kalanlar da bunu biliyordu.

Eve gidip Nadya'yla yemek yedim, sonra akşamın geç saatlerine kadar bekledim. Ardından, belki de tek katılımcısı olacağım bir randevuya yetişmek için dışarı çıktım. Yine de denemeliydim. Devrimi korumak konusunda, Kadın Ölüm Kıtası'nın yapabileceklerinden çok daha fazla ümit vaat eden bir şey gibi görünüyordu. Oraya erken, saat dokuz sularında vardım ve *Bronz Atlı*'nın yanında bekledim. Dimitriy, devrimin tehdit altında olması durumunda Petrograd'a geri döneceğini söylemişti. Daha önce buluştuğumuz yer ve saatte görüşeceğimizi açıkça konuşmuş değildik ama bu şansı denemeye değerdi.

En önemli soru Dimitriy'in kimin tarafında olacağıydı. Karşıdevrimle mücadele etmek için geri döneceğini söylemişti ama Bolşeviklerin amacı kesinlikle bu değildi. Onlar çoğumuzun hayal ettiğinden daha ileri gitmeyi istiyor ve saati geri almak isteyenlerin Kerenskiy ile Geçici Hükümet olduğu yönünde propaganda yapıyorlardı. Buna bütünüyle katılmadığımı söyleyemezdim ama bu bile Troçki gibi adamların idaresi altındaki bir yaşamdan daha iyiydi. "'İnsan hayatının kutsallığı' gibi Katolik ve Quaker[1] dogmalarına kesin olarak son vermeliyiz." Tavriçeskiy Sarayı'nın koridorlarında bunu söylediğini duymuştum. Ne Katoliktim ne de Quaker ama vaaz ettiği türde bir dinden pek hoşlanmıyordum.

Fakat Dimitriy'in görüşünü bilmiyordum. Beni bir devrim düşmanı olarak görebilirdi ve bu durumda buluşmamızdan sonra hayatta kalma olasılığım düşüktü. Ama onun inançları yüz yıl önce biçimlendirilmişti. Bana göre Dekabristlerle Bolşeviklerin pek az ortak yönü vardı.

"Seni burada bulabileceğimi düşündüm."

Dimitriy, arkası Neva'ya dönük olarak Senato Meyda-

1. Bir Protestan dinî hareket grubunun mensuplarına verilen ad. (Ç.N.)

nı'nın kenarında duruyordu ve arkasında Vasilievskiy Adası'nın ışıkları parlıyordu. Yanında iki kişi daha vardı. Onlardan birini Novodeviçye Mezarlığı'ndaki ilk karşılaşmamızdan tanıyordum. İkisinin de *vurdalak* olduğundan kuşkum yoktu. Dimitriy onları oldukları yerde bırakarak bana doğru yürüdü. Adamlar başlarını eğip fısıldaştılar, sonra bir tanesi çocukça kıkırdadı. Ardından diğeri de aynı şeyi yaptı. Anastasya'nın yaptığı şeyi ve bunun bir vampirin zihni üzerinde nasıl bir etki yaptığını düşünmekten alamadım kendimi.

Onlardan uzaklaşmak ve bizi duymayacaklarından emin olmak için Dimitriy ile rıhtım boyunca biraz yürüdüm. "Onlara güvenebileceğimizden emin misin?" diye sordum.

"Ne demek istiyorsun?"

"Hatırlayacak olursan, Anastasya'yla birlikte gördüğüm tek kişi İlya değildi."

"Ama bu ikisinden biri de değildi?"

"Elbette öyle." Anastasya'yla birlikte gördüğüm diğer vampir ölmüştü.

"Bana sadakatsizlik ettilerse bunu bilirdim, diye düşünüyorum."

Onunla tartışmam zordu. "İlya konusunda ne yaptın?"

"Yollarımızı ayırdık."

"O Petrograd'da mı?"

"Biraz sağduyusu varsa değildir. Ve beni terk eden sadece o değil. O yüzden bu ikisine güveniyorum. Onlar benimle kaldılar."

"Peki *sen* neden buradasın?" diye sordum.

"Nedenini biliyorsun. Çünkü devrim tehdit altında." Dimitriy'i asıl ilgilendiren şeyin bu olduğuna inanmam zordu ama sesindeki tutkuyu görmezden gelemezdim.

"Peki devrimi tehdit eden kim?"

Konuştuklarımızı kimse duymasın diye bana doğru biraz eğilmişti ama sonra dudaklarında bir gülümsemeyle tekrar doğruldu. "Bunu senin bana söyleyeceğini umuyordum."

Durakladım. Dimitriy'i bir müttefik olarak kazanmak istiyorsam, sözcükleri doğru seçmem iyi olurdu. Diğer yandan Dimitriy mutlak bir içtenlikten daha azıyla kandırılabilmek için fazla kurnazdı. "Bolşevikler başarmış olduğumuz her şey için bir tehdit oluşturuyor," dedim.

"Bu daha çok ne başardığınıza bağlı. Bildiğim kadarıyla Nikolay'dan kurtuldunuz. Bolşeviklerin *onu* geri getireceğini düşünmüyorum."

"Lenin kendisine çar demeyecektir ama çok farklı da olmayacaktır."

"Peki Kerenskiy olacak mı? Kış Sarayı'nda rahatı yerinde gibi görünüyor."

"O hırslı bir adam," dedim, "ve kibirli. Ama diktatör olacak kadar güçlü değil."

"O zaman zorunlu olarak yerine başkası getirilecek. Neden kaçınılmaz olanı engellemeye çalışayım?" Bu, cevabı açık bir soru değildi.

"Çok açık değil mi? Bana *Bahar Ayini*'ni ve o büyük Rusların, Stravinskiy ve diğerlerinin, gerçekten Rusya'da yaşamaya tahammül edemediğini anlatmıştın, hatırlıyor musun?"

Dimitriy temkinli bir şekilde başıyla onayladı.

"Peki, Kerenskiy veya Lenin iktidardayken geri dönmelerinin daha olası olduğunu mu düşünüyorsun?"

Hafifçe gülümsedi. "Ben de hemen hemen aynı sonuca varmıştım."

"Bir planın var mı?"

"*Onların* planını tam olarak öğrenmezsek karşılık vermemiz zor olur. Belki de en iyi seçenek sadece onları korkutmak, bu da kolay."

Bunu söyleyiş tarzından ve aklıma getirdiği düşüncelerden hoşlanmadım. Ayrıca bunun en etkili taktik olduğuna da ikna olmamıştım. Şimdi harekete geçmekten çekinirlerse, daha sonra bir daha denerlerdi. Konovalov'un dediği gibi, eğer onları yenebilirsek, sonsuza kadar kurtulabilirdik.

"Yine de pek asilce değil," dedim.

"Ne asilce olurdu ki?"

"Açık bir savaşta onları yenilgiye uğratmak."

"Nerede?"

Sadece bir tek yer vardı. "Kış Sarayı, orası Geçici Hükümet'in son kalesi."

"Bolşevikler oraya mı saldıracak?"

"Başka nereye olacak ki?"

"Yakında mı?"

"Öyle olmak zorunda."

"Peki ya gündüz saldırırlarsa? O zaman size yardım edemeyiz."

Omzumu silktim. Ben de onun kadar iyi biliyordum ki, buna verebilecek bir yanıtım yoktu.

Dimitriy Neva'ya doğru baktı. "Bununla ilgisi olduğuna bahse varım," dedi. Konuşurken eliyle işaret ediyordu.

"Avrora," dedim.

"Emin misin?"

Başımla onayladım. Denizci değildim ama Japonlarla savaşırken yeterince şey öğrenmiştim. Bu siluet –üç baca ve iki direk– şüphe götürmez şekilde Pallada sınıfı bir kruvazöre aitti. Onlardan sadece üç tane inşa etmişlerdi. Bir tanesi batırılmış, diğeri esir düşmüştü. Geriye sadece Avrora kalmıştı. Devrimden beri diğer gemiler gibi o da kendi devrim komitesinin kontrolü altındaydı. Bu da, Bolşeviklere ait demekti.

"Kış Sarayı'na ateş açmak için uygun bir konumda," dedim. Bu, aşikâr olanı ifade etmekti.

"Onu nasıl kullanmayı planladıklarını öğrenmeye çalışacağım. Yarın aynı saatte burada buluşalım, o zamana kadar başlama vuruşu yapılmadıysa."

"Pekâlâ," diye yanıt verdim.

Benim gitmemi bekliyormuş gibi görünüyordu ama kımıldamadım ve nehre, gemiye doğru baktım. Dimitriy dönüp arkadaşlarının yanına gitti. Üçü, ara sıra bana doğru bakarak bir süre alçak sesle konuştu. Sonra yola koyuldular. Biri Bahriye Nazırlığı'na doğru yönelirken, Dimitriy ve diğeri meydanı geçerek Aziz İshak Katedrali'ne

doğru yürüdü. Onlar gözden kaybolana kadar bekledim, sonra ben de yola koyuldum.

Eve en kestirme yol geldiğim yoldu; Neva Rıhtımı boyunca yürüdükten sonra dönüp Moika'yı izleyecektim. Böylece Kış Sarayı'nda ne olup bittiğine bir kez daha bakabilme fırsatım olacaktı. Ama daha ivedi bir endişem vardı. Yalnız değildim. Şehirde yürüyen yüzlerce kişi arasında onları seçmek kolay değildi ama bu bende bir içgüdü haline gelmişti.

Dört kişiydiler –ikişerli iki grup– belki fark etmediğim diğerleri de vardı. İki tanesi arkamda, diğer ikisiyse yan tarafımdaydı. O ikisi beni Saray Meydanı civarında bir yerde yakalamış olmalıydı. Onları evime kadar götürmek, yapmak istediğim son şeydi; o yüzden Nevskiy Caddesi'ne doğru döndüm. İlk önce onlardan kurtulmak için bir girişimde bulunmadım. Şüphelendiğimi anlamazlarsa işim daha kolay olurdu, o yüzden kısa bir süre için bile olsa arkamda kalmalarına izin verdim.

En önemli soru kim olduklarıydı. Dimitriy veya onu takip eden *vurdalak*'lar olabilirdi ama bu olası görünmüyordu. Öncelikle onlar üç kişiydi, dört değil ve beni takip eden kişilerin yüzlerini göremiyor olmama rağmen, hiçbiri Dimitriy'in kolayca tanınabilen vücut yapısına sahip değildi. Bu, beni takip etmeleri için başkalarını göndermediği anlamına gelmezdi ama bunu yapması için bir neden göremiyordum.

Diğer bir seçenek daha olası görünüyordu – Yelena Dimitriyevna beni buna karşı uyarmıştı. Ben bir tür Bolşevik tutuklama listesinde yer alıyordum. Darbe başlayana kadar harekete geçmelerini beklemiyordum ama bu belki de kesinlikle bir şeyler olduğuna dair ilk işaretti. O dört adamın üstünde Bolşevik haydutların ayırt ettirici deri paltoları yoktu ama onlar bile gizli kalmanın daha iyi olduğu bir dönemden geçtiğimizi anlamışlardı.

Nevskiy Caddesi'nde birini takip etmek güç değildir. Neredeyse üç verstlik mesafe boyunca dümdüz devam eder. Bu gece hem araç hem de yaya trafiği yoğundu. Şe-

hirdeki hava şubatta olduğundan çok farklıydı. İnsanlar her zaman ne yapıyorlarsa onu yapıyorlardı. Zenginler hâlâ dışarıda yemek yiyebiliyor ve tiyatroya gidebiliyorlardı. Fakirlerse hâlâ onlara hizmet etmek zorundaydı. Şubatta şehirdeki herkes –hatta kedi ve köpekler bile– her an bir şey olabileceğinin farkındaydı. Bugünse ancak az sayıda seçkin bu bilgiye sahipti. Bolşevikler biliyordu, Geçici Hükümet ve benim gibi birkaç kişi daha biliyordu. Bu gece hükümet değişebilirdi –hatta belki de değişmişti bile– ve kimse ani bir fark hissetmezdi. İktidarın Kerenskiy'den Lenin'e geçişi, genel olarak halkta onun Lvov'dan Kerenskiy'e geçişi kadar az ilgi uyandırabilirdi. Başa geçen kişi çar olmadıkça, gerisinin önemi yoktu. Ancak bunun doğru olduğunu ümit edebilirdim.

Beni takip eden adamlar geride kalmış ve bulvarın her iki tarafında ikişer kişi olacak şekilde dağılmışlardı. Artık yeterince oyalanmıştım ve onlarla ilgilenmemin zamanı gelmişti. Bir caddeye sapıp onları atlatabilirdim ama şehri tanıyorlarsa çok geçmeden beni bulurlardı. Koşarak kaçıp kurtulma ihtimalim yoktu. Benim yaklaşımım çok daha basitti.

Sadovaya Caddesi'nin köşesine yaklaşırken durakta bekleyen bir tramvay gördüm. Yolda yürürken birkaç tanesinin yanından geçmiştim ama zamanlamayı doğru yapmam gerekiyordu ve bu tramvay bunun için mükemmel bir konumdaydı. Binmeyi bekleyen iki kişi –bir adam ve bir kadın– vardı ve görebildiğim kadarıyla birlikteydiler. Durdum ve Gostiniy Dvor sütun dizisinin kemerlerinden birinin altına doğru çekilip kullanmıyor olmama rağmen bir sigara yakıyormuş gibi yaptım. Tam olarak gözden kaybolmamaya dikkat ettim çünkü bu onları alarma geçirirdi. Sadece sonraki hamlem için bir araya ihtiyacım vardı.

Çift artık tramvaya binmişti ve tramvayın çanı çalıyordu. Bu, beni harekete geçiren işaret oldu. Kemerin altından çıkıp kaldırımda koşmaya başladım. Hareket halindeki tramvaya atlamayı başardım. Sabit durabilmek için bir demire tutundum. Yaşlı bir adamın böylesi gözü

kara davrandığını gören birkaç yolcu başını kaldırıp onaylamayan bakışlarla beni süzdü ama hiçbiri kalkıp bana yer vermedi. Bense geldiğim yöne doğru baktığımda koşan iki adam gördüm fakat rayların üzerinde kayarak uzaklaşmakta olan tramvaya yetişmeleri imkânsızdı. Hâlâ biraz şansa ihtiyacım vardı; tramvaylar her zaman yayaları geride bırakmazlardı. Ama bir kontrol noktasında durdurulmadığımız sürece işler yolunda olacaktı.

Fontanka'ya gelene kadar sadece iki defa durduk, birinde yolcu almak, diğerindeyse indirmek için. Köprüde her zamanki gibi nöbetçiler vardı. Eğer bizi uzunca bir süre alıkoyarlarsa, takip eden adamlara beni yakalama şansını vermemek için tramvaydan inmem gerekecekti. Ama bu bile nöbetçilerde kuşku uyandırabilirdi. Bize ikinci kez bile bakmadılar. Onların asıl kaygısı şehir merkezine gidenlerdi, oradan ayrılanlar değil. Sivri tepeli bir kepin altından bir çift göz pencerelerden içeri baktı ama sonra kontrol noktasını geçtik. Znamenskaya Meydanı'nda Nikolayevskiy istasyonuna gelene kadar tramvaydan inmedim. Oraya geldiğimizde bile tramvay tekrar harekete geçene kadar bekledim, sonra caddeye indim. İstasyona girip geride kalmış olan Nevskiy Caddesi'ne doğru baktım ama bana yetişebildiklerine dair hiçbir işaret yoktu.

Meydanı geçerken hâlâ orada durmakta olan hipopotam heykeline baktım, sonra Znamenskaya Caddesi'nde yürümeye başladım. İlk fırsatta bu işlek caddeden saptım ve eve doğru yola koyuldum. Sonunda, yıllar boyunca Duma'dan eve dönerken yaptığım gibi, nehir boyundan ayrılıp doğu ucundan Panteleimonovskaya Caddesi'ne girdim. Artık kimsecikler kalmamıştı. Ben giderken burada olan işçi kalabalığı dağılmıştı. Eve yaklaşırken köprünün üstünde artık nöbetçi olmadığını gördüm, o yüzden bu yoldan gelen herkes şehir merkezine ulaşabilirdi. Onların geri mi çağırılmış, yenilgiye mi uğramış, yoksa sadece nöbet yerini mi terk etmiş olduklarını bilemiyordum.

Adamlar ancak ben kiliseyi ve onun yanındaki –eve gelmeden önceki son– yan caddeyi geçtiğim sırada tekrar

ortaya çıktılar. Önümdeki iki köşeden iki kişi çıktı ve beklemeye başladı. Onlar bana ulaşamadan kapıya ulaşıp ulaşamayacağımı ve içeri girip giremeyeceğimi düşünerek bir süre daha yürümeye devam ettim. Adamlar hareket etmediler. Durup döndüm. Diğer ikisi de oradaydı, yakınımda değillerdi, sadece biraz önce geçmiş olduğum kavşakta bekliyorlardı. Kaçamayacaktım. Tek şansım evimin ön kapısıydı. Bunu bilip bilmediklerini merak ettim. Beni takip etmiş ve tuzağa düşürmek için en iyi yer olarak burayı mı seçmişlerdi, yoksa burada yaşadığımı biliyorlar mıydı?

Tekrar yürümeye başladım ve bir yandan da olabildiğince çabucak içeri girebileyim diye anahtarı bulmak için cebimi yokladım. Biraz ileride iki kadın köşeyi dönüp caddede yürümeye başladı ama beni takip eden kişilerden biri onları sessizce uzaklaştırdı. Hâlâ bu adamların vampir mi yoksa Bolşevik mi olduğundan emin değildim. Eğer vampirlerse, o zaman belki onları içeri çekip emrimdeki ışıklarla yok edebilir veya bastonumu kullanabilirdim. Bolşeviklerse, en azından içeri girmekle bir barikat oluşturmuş olurdum. Darbe başarısız olursa, benim için tekrar buraya gelebilecek durumda olmazlardı. Başarılı olursa da, zaten pek az ümidim olurdu.

Elim soğuk, sert, madenî anahtarlara dokundu. Yavaş adımlarla yürürken, doğru olanını bulana kadar onları biraz karıştırdım. Ne kadar koşmam gerektiğini anlamak ve zamanı geldiğinde el yordamıyla aramak zorunda kalmamak için anahtarı deliğe nasıl yerleştireceğimi düşünerek kapıya doğru baktım.

Bu bir hataydı. Aralarından biri düşünüyor olduğumu fark etmiş olmalıydı. Önümdeki ikisi ileri atılarak koşmaya başladı. Arkamdakilerin ne yaptığıyla ilgilenmeksizin ben de koşmaya başladım. Öndeki ikisi zekiydi; bir tanesi dosdoğru üzerime doğru geliyor, diğeriyse yolumu kesmek için kapıya doğru koşuyordu. Çok az bir avantajım vardı ama bu benim tek ümidimdi.

Daha da hızlandım ve kapıya ulaştım. Zaten elimde

olan anahtarı öne doğru uzattım ama artık çok geçti. Koluma bir yumruk indi ve parmaklarımın arasından kayıp düşen anahtarlar kaldırıma çarptığında kısa bir şangırtı duyuldu. Adamlardan biri arkamdan saldırıp beni ağır ahşap kapıya doğru fırlattı. Paltoma yapışan bir çift el beni arkama çevirdi. Muazzam bir gücü vardı. Beni yukarı kaldırıp ayaklarımı yerden kesti ve vücudumun, bu defa sırtımın, tekrar kapıya çarptığını hissettim. Tekme atıp yumruklar savurmaya başladım ama pek ümidim olmadığını biliyordum.

Bir tanesi, "Bileklerini yakala!" diye bağırdı. "Tut onu!"

İki yanda duranlar onu dinledi ve bir anda kollarımı kapıya yapışmış buldum. Diğer bir tanesi çömeldi ve ayaklarımı tuttu. Emirleri veren adam ise hiçbir şey yapmadı. Yüzüme baktı ve onu hemen tanıdım. Bunların vampir mi yoksa Bolşevik mi olduğu sorusunun yanıtı belli olmuştu. Bu, İlya'ydı. Dişlerini gösterdi ama ısırmak istiyormuş gibi durmuyordu. Bunun yerine, elini boğazıma koydu, vücudunun bütün ağırlığını boğazıma vererek sertçe bastırdı ve beynime giden kan akımını kesti. Görüşüm bulanıklaşmaya başladı.

Sonra –hepimiz– aniden geriye doğru düşmeye başlarken çok tuhaf bir şey hissettim.

XI. Bölüm

Başımın arkamdaki ahşap zemine çarpması beni İlya'nın boğazıma yapışan elinden daha çok sersemletmişti. Yine de hissettiğim şey açıktı – tam üzerimde kör edecek parlaklıkta bir ışık. Çığlıklar –en az iki, belki de daha fazla farklı ses– duydum ve bileklerimi, ayaklarımı ve boğazımı tutmakta olan eller aniden gevşedi. Burnuma yanan *vurdalak* etinin kokusu geldi.

Sonra daha küçük, daha zayıf başka bir çift el beni kollarımın altından tutup geri çekmeye çalıştı.

"Yardım et, Tanrı aşkına!" Bu Nadya'nın sesiydi. Kiminle konuştuğunu merak ettim ama bu kişinin sadece ben olabileceğimi fark ettim. Kollarım ve bacaklarımla zemini iterken ayaklarımın tuhaf bir şekilde rahatsız olduğunu hissettim. Benden çok Nadya'nın sayesinde olmasına rağmen, biraz yol kat etmeyi başarmıştım. Bu yeterliydi. Nadya beni bırakıp kapıya doğru koştu. Birkaç saniye dışarı baktı ama neye baktığını göremedim. Sonra kapıyı çarpıp kapadı, kilitledi ve sürgüsünü çekti. Elleri arkasında, sırtını kapıya dayayıp soluklanmaya çalıştı. Parlak ark lambası ışığının altında bir melek gibi görünüyordu.

Ben de Nadya kadar havaya muhtaçtım, kımıldamadan yatıyordum. İlaçlarımı almak için cebime uzanmayı düşündüm ama onlara ihtiyacım olmadığını fark ettim.

Zayıf kalbim kararsız davranabilirdi. Gözlerimi kapadım. Bir dakika boyunca derin soluk alıp verişimiz dışında hiçbir şey duymadım. Sonra Nadya'yı yanımda hissettim. Gözlerimi açtım.

"Ayağa kalkabilir misin?" diye sordu.

Yerden doğrulup oturdum, sonra bacaklarımı altıma çektim. Nadya kolumu tuttu ve ayağa kalkmayı başardım. Bir adım atmaya çalıştım fakat dengemi yitirdim ve düşecek gibi oldum. Başımı eğip ayaklarıma baktım.

"Bu da ne böyle?" Nedense fısıltıyla konuşuyordum.

Nadya'nın yardımıyla topallayarak gidip merdivenin basamağına oturdum ve bacaklarımı daha yakından inceledim. Ayaklarıma bir ip bağlanmıştı, daha doğrusu dolanmıştı. Tam ve sıkı bir düğüm atamamışlardı. Nadya kapıyı açıp ışığı yaktığı sırada tam da bununla uğraşmakta oldukları belliydi. Düğümü çözdüm ve ipi holün köşesine fırlattım.

"Bunu neden yapmak istesinler ki? Neden sadece?.." Fikri Nadya'yla birlikte inşa edebilmek için durakladım.

"Neden sadece seni öldürmediler mi demek istiyorsun?"

Başımla onayladım ama buna verebilecek cevabı yoktu.

"Yukarı çıkalım," dedi onun yerine.

Tekrar ayağa kalktım. Nadya düşüncesizce ışıkları söndürmeye gitti.

"Hayır," dedim. "Hâlâ dışarıdalar. Bu onları uzak tutar – bu gece için."

Üst kata çıktık. Nadya'nın içeri kapatmış olduğu Polkan oturma odasının kapısını tırmalıyordu. İçeri girdiğimizde endişeli görünmüyordu ve gidip şöminenin yanına uzandı. Nadya benim için bir kadeh konyak doldurdu, bir kadeh de kendisine aldı.

"Onların vampir olduğunu nasıl bildin?" diye sordum.

"Ne?" Dalgın görünüyordu. "Ah, *bilmiyordum*. Bilmiyordum *a*ma başka ne olabilirlerdi ki? Sadece haydut olsalar bile ışık onları korkutup kaçırabilirdi."

"Hemen aşağı indin. Kavgayı duymuş olmalısın."

"Hayır, yolu gözlüyordum. Ne zaman... onu görmeye gitsen yolunu gözlüyorum."

"Dimitriy'i mi?"

Kısaca başıyla olumladı. O yıl Dimitriy'le olan bütün önceki buluşmalarımızı hatırladım. Eve döndüğümde Nadya her zaman koltuğunda oturuyor ve her şey yolundaymış gibi davranıyor olurdu. İkimiz de sessiz kaldık. Olanlardan bir anlam çıkarmaya çalıştım, özellikle de beni neden bağlamaya çalışmış olabileceklerinden. Ve neden boğazımı sıkmışlardı? Beni öldürmek için olamazdı; bunun için dişleri vardı. Sadece bayılmamı istedikleri için olabilirdi.

"Onu tanıdım, Mişa." Bunu bir itiraf gibi söyleyivermişti.

Dudaklarım, "Kimi?" sözcüğünü telaffuz etmeye başlamışlardı ama aptalı oynamanın anlamı yoktu. Kapıda elini boğazıma bastırmış duran kişi kendi kardeşiydi. "İlya'yı mı kastediyorsun?" dedim.

Başıyla onayladı. "Kapıyı açtığımda diğer ikisiyle birlikte içeri düştün. O ise öylece orada duruyordu. Gülümsüyordu. Sanki beni selamlayacakmış gibi elini uzattı. Bir an ne olup bittiğini unuttum. Bu, benim yıllardır ümit ettiğim şeydi; gelip kapımı çalması ve beni affettiğini söylemesi. Ya da o bile değil, sadece beni reddetmediğini söylemesi; kardeşim olduğunu ve ne yapmış olursam olayım beni sevdiğini.

Ve sonra yüzü değişmeye başladı. Bu eve tesadüfen gelmiş ve kapıyı açanın ben olacağımı beklememiş, öyle olduğunu gördüğünde de hayal kırıklığına uğradığını saklayamamış gibiydi. Ama elbette öyle değildi. Mesele ışıktı. Cildi dayanıklı değildi. Yanaklarından dökülmeye başlamıştı. Yüzüne siper etmek için elini çekmek istedi ama eli yoktu. Elinden geri kalan da kararmıştı ve yanıyordu. Sonra kaçmaya başladı, diğerleri de onu takip etti."

"Sana söylemeliydim," dedim.

Işıldayan gözleriyle bana baktı. Nemliydiler ama ya-

naklarında gözyaşı yoktu. Birkaç saniye sonra güldü ama gülüşünde mizah değil, sadece acı vardı.

"*Prostak*[1] olma, Mişa. Ben de senin kadar uzun zamandır biliyordum. Neredeyse senin kadar. Her zaman birkaç gün gerindeydim."

"Ama... nasıl?"

"Bana adından söz etmiştin, hatırladın mı? Şubatta. Kendisini bir askere satan bir kız –sonradan adının Anastasya olduğu ortaya çıktı– gördüğünü anlatmıştın. Ve ardından damdan düşer gibi bana İlya'yı sormuştun, sanki hiç ilgisi yokmuş gibi."

"Öyle olabilirdi." Kendimi savunmak adına cılız bir hamleydi fakat oyuna getirilmiş gibi aşağılanmış hissediyordum kendimi.

"Söyleyiş tarzın öyle değildi ama. Onun adını söylerken bir an için duraksadın, sanki bir yalanın tam ortasındayken yakalanmışsın gibi." Kıkırdadı. "Ne zaman kocamın önünde senin ismini söylesem bana da aynısı oluyordu."

"Ama bu onun bir... *vurdalak* olduğu anlamına gelmiyordu."

"Doğrudan değil, hayır. O zaman sadece kapı girişinde hamile bir kızı becererek keyfine bakan kardeşime tesadüfen rastladığını düşünmüştüm. Kızın ne olduğunu öğrendiğim ve İlya'nın ne olduğunu çözdüğüm zaman bir bakıma her şey... daha iyi oldu."

Birden ona bağırmak, yanında gidip sarsmak ve yüzüne bir tokat patlatarak kendine gelmesini sağlamak istedim. Bir *vurdalak* olmak nasıl başka bir şey olmaktan daha iyi olabilirdi. Bu, annemin beni büyütürken öğrettiği bir kesinlikti ve ona da bir şekilde Aleksey'den miras kalmıştı. Bazı insanların gerçekten vampir olmayı, ölümü aldatmayı ve sonsuza kadar böyle yaşamayı –var olmayı– istemesine yol açabilen romantizmin sadece bir adım

1. (Rus.) Keriz. (Ç.N.)

ötesindeydi. Bu, Dimitriy'i de aynı yolu izlemeye yönelten aşırı duygusallığın ve budalalığın ta kendisiydi.

Ve Dimitriy'in yine de bütün bunlara yönelik bir karşısavı vardı. *Vurdalak* fikrinden ne kadar nefret edersem edeyim ve onun beslenme tarzı beni ne kadar isyan ettirirse ettirsin, karşılaşıp yüz yüze geldiğimizde –kulağa delice gelmesine rağmen– onu sadece bir insan olarak görebiliyordum. Ondan hoşlanıp hoşlanmadığımdan ve güvenip güvenmediğimden emin değildim fakat mensubu olduğu türe karşı hissettiğim tiksintiyi yöneltebileceğim bir mahluk değildi. Ama bunların hiçbiri Nadya'yı ilgilendirmezdi. Ağabeyinin dışarıdan kaynaklanan kötülüklere kurban gittiğini ve bedensel arzularına müsamaha göstermekten mutlu olan zayıf iradeli bir adam olmadığını kabul etmeyi tercih ediyorsa, ben kim oluyordum da onun gözlerini açmaya çalışıyordum?

"Gidip yatalım," dedim.

Merdiven sahanlığına çıktık ve odamıza gittik. Burası daha karanlıktı; Yabloçkov Mumları'nın evin geri kalanına getirdiği güçlü, ruhsuz aydınlığın aksine gözle görülür derecede daha karanlıktı. Burası mum yerleştirmediğim tek yerdi. Haftalar sonra ilk defa seviştik ve kendimi ona aylardır –ağabeyiyle olan karşılaşmam konusunda ilk yalan söylediğimden beri– olduğumdan daha yakın hissettim.

Biz kalkana kadar ark lambaları sönmüştü. Sadece birkaç saat dayanabiliyorlardı fakat onları yerleştirme nedenim için genellikle birkaç saniye yeterliydi. Kendimizi tekrar korumamız gerekeceğinden emin olduğumdan, yerlerine yenilerini koydum.

Duma'nın mevcut olmadığını öğrendiğimden beri çoğunlukla yaptığım gibi günün büyük kısmını evde geçirdim. Bir aydan daha az zaman geçmişti ama emeklilik beni tembelleştirmişti. Devrimden sonra altmışıma basmıştım ve artık yaşımı hissetmeye başlamıştım. Duma feshedildiğinde Kurucu Meclis seçimlerine katılmak istediğimden emin olduğumu hissediyordum. Ama artık o kadar emin

değildim. Nadya hâlâ çoğu gün mutfakta çalışıyordu ve zamanım bana aitti. Polkan'ın arkadaşlığı yetiyordu.

Yelena'ya ve Smolniy Enstitüsü'ne telefon etmeye çalıştımsa da hatlar hâlâ kesikti. Birkaç arkadaşıma ulaşmayı başardım ama hiçbiri fazla bir şey bilmiyordu. Lenin'in geçen gece Finlandiya'dan dönmüş ve kılık değiştirerek şehri geçip Smolniy Enstitüsü'ndeki yoldaşlarına katılmayı başarmış olduğuna dair bir söylenti yayılmıştı. Yürüdüğüm yerler onun seçmiş olabileceği güzergâhın uzağında değildi. Belki de fark etmeden yanından geçmiş olabilirdim. Onu sadece resimlerinden tanıyordum ama en öne çıkan özelliği başının kel olmasıydı. Bir peruk veya şapkayla bunu gizlemek kolaydı. Aramızda belirsiz bir bağlantı vardı. Onun gerçek adı Vladimir İlyiç Ulyanov'du. Çar III. Aleksandr'ı öldürmek için kurduğu komplo başarısız olan ağabeyi Aleksandr asıldığı zaman politikayla uğraşmaya başlamıştı. Asıl örgütle pek doğrudan bağlantısı olmayan ve Halkın İradesi ismini kullanmaya devam eden bir grup, bu girişimi –II. Aleksandr'ın öldürülüşünün altıncı yıldönümü olan– 1 Mart 1887'de yapmayı planlamıştı. 1881'de ben asıl Halkın İradesi örgütünün bir üyesiydim fakat nüfuzlu biri olan babam sayesinde sonraki tutuklamalardan kurtulabilmiştim. Ama yapmam gereken şeyi yapabilmiş ve amcamın ölümünü engellemeyi başarmış olsaydım, Aleksandr Ulyanov asılmış ve Vladimir Ulyanov da Nikolay Lenin takma adıyla ortaya çıkmış olmayabilirdi.

Nadya eve geldi ve birlikte yemek yedik. İkimiz de gidip Dimitriy ile konuşmam gerektiğini biliyorduk ama bu bizi endişelenmekten alıkoyamıyordu.

"Ya tekrar seni aramaya gelirlerse?"

"Bunu durdurabilmek için tek şansım Dimitriy. Onun emri altındaydılar. Neyin peşinde olduklarına dair bir fikri olabilir."

"Bir tuzak olabilir."

"Gitmem de burada kalmam kadar güvenli. Nerede yaşadığımı biliyorlar. Tek yapmaları gereken elektrik kesilene kadar dışarıda oyalanmak, o zaman ikimizin de

başı derde girer." Nadya'nın rengi soldu. Tehlikenin ikimizi de tehdit ettiğini söylemem biraz sarsıcıydı ama doğru olan şeyi yaptığımı ikimiz de biliyorduk. Ben sadece tartışmayı kısaltmıştım.

"Yanına ne alacaksın?" diye sordu.

"Bastonumu ve tahta kılıcımı. Bir de *arbalyet*." Sabah yukarıdaki depoya çıkmış ve bulabildiğim silahları temizleyip hazırlamıştım. Hiçbiri Yabloçkov Mumları kadar etkili değildi ama bunlar taşınabilirdi. Diğer yandan şehirde hâlâ ark lambalarıyla aydınlatılan yerler vardı ve bunları güvenli liman, hatta belki de silah olarak bile kullanabilirdim. Biraz düşündükten sonra, "Kılıcımı da alacağım," dedim.

"Geçen yüzyıldan kalmış gibi görüneceksin."

"Paltomun altına saklarım." Koltuğumun altına aldığım kılıcımın kabzasındaki topuzun görünmemesi için omzuma atacak bir şal hazırlamıştım. Bu fikri ilk akıl eden ben olamazdım.

"Kaybettiğin şeylerden birini bulabildin mi?"

Başımı salladım. Anastasya gittikten sonra, o odada düşündüğümden daha fazla şeyin eksik olduğunu keşfetmiştim. Yuda'nın not defterlerinin gitmiş olduğu kesindi ama farklı zamanlarda Yuda'dan çalmış olduğum iki şey daha ortada yoktu. Ama buna pek hırsızlık denemezdi çünkü Yuda'nın ikisinin üzerinde de bir hakkı yoktu. Bir tanesini, bedeni kül olduktan sonra, Yuda'nın cebinden almıştım. Zümrüt gözlü, kızıl çatal dilli bir ejderha figürü şeklinde yapılmış altın bir yüzüktü bu. Bir zamanlar Zimeyeviç'e aitti. Yuda bir şekilde onu Zimeyeviç'ten almıştı, sonra ben onu Yuda'dan almıştım ve nihayet Anastasya da benden almıştı. Kaybetmeyi pek önemsememiştim.

Diğeri ise –aslında diğerleri– daha kişiseldi. Altı tane kemik; iki parmağın ilk, orta ve son boğumları. Bunlar büyükbabamın sol elinin son iki parmağının kemikleriydi. 1809 yılında Silistre'de bir zindanda koparılmışlardı. Yuda bir şekilde onları ele geçirmişti ama üzerlerinde bir hakkı yoktu, Anastasya'nın da öyle. Aleksey'in vârisi ben-

dim ve –ürkütücü olsa da– bunlar bana onunla bağlantım olduğunu hissettiren birkaç şeyden biriydi.

Bugün yine onları arayabilirdim fakat Anastasya'da olduklarından kuşkum yoktu. Gömleğime uzandım ve parmaklarımla yanımdan hiç ayırmadığım diğer iki şeye dokundum. Bir tanesi yine büyükbabamdan kalan bir şeydi; bir zamanlar kopmuş ve sonra onarılmış gümüş bir zincirin ucunda sallanan oval bir Kurtarıcı ikonu. Bunu Aleksey'e, Bonaparte'a karşı savaşmaya giderken karısı –benim büyükannem değil– vermişti. Aleksey de kızı Tamara'ya –anneme– bırakmış, annemden de bana kalmıştı. Boynumda buna benzer ikinci bir şey daha vardı fakat o İsa'yı değil, çok daha yürekten sevdiğim ve çok daha derin bir güven duyduğum birisini tasvir ediyordu – Nadya'yı.

Boynumda farklı bir kolye ucu taşıdığım bir dönem de olmuştu: içinde eskiden Yuda'ya ait olan on iki sarı saç teli bulunan bir madalyon. Yuda'yı öldürdükten sonra saçlarını saklamaya devam etmek için bir neden görememiştim. İlkbaharda buzlar çözülene kadar beklemiş, madalyonu ve Yuda'nın çift bıçaklı aletini Neva'ya atmıştım.

İçgüdüsel hareketimi gören Nadya gülümsemeye çalıştı. İsa ikonunun benim için ne kadar çok şey ifade ettiğini biliyordu. Kendi resminin de ne büyük bir anlamı olduğunu bildiğini ümit ettim.

Dimitriy ile buluşmak için uygun bir zamanda, saat dokuz buçukta yola çıktım. Yolda Kış Sarayı'nın yanından geçmek ve savunmalarını artırıp artırmadıklarını görmek istiyordum. Bu gece şehir son derece normal görünüyordu, Petrograd'da tipik bir sonbahar akşamıydı. Saraya yaklaşırken görüntünün değiştiğini fark ettim. Burada yine bir grup işçi toplanmıştı fakat sadece oyalanıp protesto edecek birilerini aramıyorlardı. Bunlar Sovyetleri korumak için devrim sonrasında Petrograd, Moskova ve diğer şehirlerde oluşturulan milis kuvvetlerinin, Kızıl Muhafızlar'ın adamlarıydı. Şimdi Bolşevik Partisi'nin askerî kanadını temsil ediyorlardı.

Kış Sarayı'nın arka tarafındaki caddelerde müfreze

büyüklüğünde gruplar –gerçekten askerî bir terimle nitelendirmek için fazla değersizlerdi– toplanmış bekliyorlardı. Beni ya da bir başkasını durdurmaya çalışmadılar ama onların varlığı Lenin ve Troçki'nin bu gece harekete geçeceğini gösteriyordu.

Saray Meydanı'nı geçtim ve savunma önlemlerini hızla kontrol ettim. İlk bakışta önceki güne göre bir değişiklik yoktu – sarayın ön cephesi boyunca dizilmiş, meydana doğru bakan silahlı adamlar ve kadınlar. Ama düşününce belki de biraz sayıları azalmıştı. Ayrıca pencerelerde daha önceki gibi keskin nişancılar yoktu. Dünkü kız yine nöbetçiydi. Beni tanıdı ve yüzünde gergin bir gülümsemeyle kâğıtlarıma bakmaya bile lüzum görmeden içeri bıraktı. Daha da kötüsü, sırt çantamı bile kontrol etmedi. Üstümde bir kılıç ve yaylı tüfekle dosdoğru Geçici Hükümet'in merkezine doğru yürüdüm.

Konovalov bürosunda değildi ama etrafa sordum ve birinci katta Neva'ya bakan bir odada onu buldum. Yalnızdı, bana arkası dönüktü ve bir sigaradan derin nefesler çekmekle meşguldü. Yan tarafında on yıllardır orada asılıymış gibi duran kadife perdeli, yere kadar inen pencerelerin birinden dışarıyı seyrediyordu. Yanına gittim. Geldiğimi fark ettiğini göstermek için hafifçe başıyla selam verdi. Gözlerimi onun baktığı yöne doğru çevirdim. Orada bakabileceği tek şey vardı, hâlâ nehrin uzak kıyısına demirli bekleyen Avrora. Toplarının altı inçlik namluları bize doğrultulmuştu.

"Bu gece olacak," dedim.

"Öyle görünüyor."

"Sanırım en büyük derdin o değil."

"Gerçekten mi?" İlgisiz görünüyordu.

"Kızıl Muhafızlar harekete geçmek için bekliyorlar."

"Kaç kişiler?"

"Belki birkaç bin kişi ama ayaktakımı. Onları göndermek için üç bin adamın var." Gerçekte Kış Sarayı'nı koruyan kadınlar ve delikanlılar dışarıdaki Bolşevikler kadar eğitimsizdi. Sadece Kazaklar hakikaten tecrübeliydi.

"Üç bin mi? Artık üç yüze daha yakın."

"Zayiat mı verdiniz?"

"Hayır, zayiat yok. Sadece firarlar." Dilini şaklattı. "Bu adil değil. Onları besleyemiyoruz bile. Çoğu azıcık kabul edilebilir bir yiyecek bulabilmek için gitti. Ama geri gelmeyecekler."

"Kerenskiy ne yapacak?"

"Kerenskiy mi? Sıvıştı."

Buna ancak gülebilirdim.

"Bu sabah gitti," diye devam etti Konovalov. "Bir otomobil bile bulamadı. Sonunda 'el koysunlar' diye adam gönderdi. ABD büyükelçiliğinin önünden bir tane çaldılar. O binip giderken otomobilin üstünde hâlâ Amerikan bayrağı vardı."

"Nereye gitti?"

"Tanrı bilir."

"Başa kim geçti?"

Konovalov güldü. "Neyin başına?" Sonra yumuşadı. "Resmî anlamda Kişkin. Bir gün içinde hayır kurumları bakanından diktatöre. Ya yarın, kim bilir?"

Sustu ve dikkatini özellikle bir yere yöneltmeksizin pencereden dışarı baktı. Altımızda uzanan rıhtıma bakabilmek için cama bir adım yaklaştım. Dışarıdaki geniş çıkıntı görüşümü engelliyordu ama sanki görevlendirilmiş gibi hızlı ve kararlı adımlarla geçip giden insanları seçebiliyordum. Çıkıntının taşlarının üzerinde bir merminin eseri gibi görünen küçük bir çentik olduğunu fark ettim. Ama yeni değildi; kenarları zaman içerisinde pürüzsüz hale gelmişti. O, burada gerçekleşmiş olan eski bir çatışmanın hatırasıydı ama gece sona ermeden ona yenileri eklenecekti.

"Sen neden gitmiyorsun?" diye sordum.

"Hep birlikte –Geçici Hükümet'in son icraatı olarak– son bir direniş göstermeye karar verdik. Ayrıca, nereye gidebiliriz ki? Ama sen gitmelisin. Kurtulmak için hâlâ zamanın olabilir."

Kalmayı planlıyor değildim. Elini sıktım ve oradan ayrıldım. Sarayın orta avlusuna indim ama Saray Meydanı'na

çıkmak yerine batı tarafında daha sıradan bir çıkış yeri aradım. Nöbetçi, on beş yaşlarında bir Kadet'ti. Kapı açıktı ve keyifli bir şekilde dışarıda duran Kızıl Muhafızlar'la sohbet ediyordu. Her an onun yanından geçebilirlerdi ama henüz emir gelmemişti. Oradan caddeye çıktım.

"Sen ne yaptığını sanıyorsun?" Soruyu dışarıdaki adamlardan biri sormuştu. Aksanı, buralı olmadığını gösteriyordu.

"Gidiyorum." Sesime böyle bir korkaklık tınısı vermeyi düşünmemiştim ama verdiğim cevap adamların arasında büyük bir kahkaha tufanına neden oldu. Kalabalığı yararak ilerlemeye başladım ve beni engellemeye çalışan olmadı. Elleriyle sırtıma vurup aşikâr firarımdan dolayı ben tebrik ediyorlardı.

İlerideki Saray Köprüsü'ne baktım. Tekrar indirilmişti ve bu yalnızca Kızıl Muhafızlar'ın onu ele geçirmiş olduğu anlamına gelebilirdi, şehrin kuzeyinden daha fazla birliğin gelmesine izin vermeleri onların lehine olurdu. Senato Meydanı'na ulaşmanın en iyi yolunun, rıhtım boyunca yürümek yerine, Bahriye Nazırlığı'nın etrafından dolaşıp güneye doğru yönelmek olduğuna karar verdim. Birdenbire arkamda bağırtılar ve gülüşmeler duydum. Baktım. Kızıl Muhafızlar'dan biri, sarayın duvarına bir mesaj yapıştırabilmek için diğer bir arkadaşının sırtına çıkmış ve işi daha yeni bitmişti. Yazı, okuyabileceğim kadar büyüktü. *Kahrolsun Yahudi Kerenskiy! Yaşasın Troçki!"*

Buna ancak içimden gülümseyebilirdim ama sanırım onlarla aynı nedenden dolayı değil. Troçki'nin ne olduğunu sanıyorlardı? Budist mi?

Rahatsız edilmeden Senato Meydanı'na gelebildim, saraydan uzaklaşan birini kimse umursamazdı. Meydan ve rıhtım işçilerle doluydu ve ne yapacağı hakkında fikri olmayan bazıları öylesine oyalanıyordu, diğerleriyse –Kızıl Muhafızlar– belli ki çok daha organizeydi. Dimitriy, geçen gece kendisine eşlik etmiş olan iki *vurdalak*'la birlikte oraya gelmişti bile. O ikisine öncekinden daha dikkatli baktım ama beni takip edenlerin arasında değildiler.

"Haber var mı?"

Başımla, beraberindeki uşaklardan ayrılıp yanıma gelmesini işaret ettim.

"Onların yanında konuşabilirsin," dedi.

Seçeneğim yoktu, bu ikisinin ona sadık olmadığını düşünmek için özel bir nedenim de yoktu. "Dün gece," dedim, "senden ayrıldıktan sonra takip edildim ve saldırıya uğradım. Dört kişiydiler, vampirlerdi."

"Vampir mi? Kurtulmuş olman onların öyle olmadığını düşündürüyor."

"Beni azımsama. Ben üç parmaklı adamın torunuyum, hatırlıyor musun? Ve Yuda'yı öldüren de bendim."

"Tuş oldum. Peki, bunun benimle ne ilgisi var?"

"Onlardan biri İlya Vadimoviç'ti. Gerisi de pekâlâ senin diğer... firarilerin olabilir."

"Aralarında sağ kalan var mı?"

"Sanırım hepsi." Başlangıçtaki cesaret gösterisinden sonra bunu itiraf etmek bir düşüştü.

Dimitriy bir kaşını kaldırdı ama önemsemez göründü. "Senden ne istiyorlarmış?"

"Bilmiyorum ama öldürmek istemiyorlardı. Beni paketlemeye çalışıyorlardı."

"İlya, birisi ne yapacağını söylemedikçe bir sonraki yemeğinin ötesini düşünebilecek kadar zeki değildir."

"Kesinlikle. Anastasya."

"Sence tekrar denerler mi?"

"Neden olmasın?"

Dimitriy bir an düşündü. "Bu akşam sen eve giderken her ihtimale karşı bu ikisini de seninle birlikte yollayacağım."

Vampirleri süzdüm. Dimitriy onlara ne kadar güvenirse güvensin, benim için önceki gece saldıranlardan farksızdılar. Ve dünyanın en iyi huylu yaratıkları olsalar bile, yanımda *vurdalak* olsun istemiyordum.

"Riski göze alıyorum," dedim.

"Madem ısrar ediyorsun. Neyse, ilgilenmemiz gereken daha önemli meseleler var. Kış Sarayı'nda neler oluyor?"

"Kuşatılmış durumda. Muhafızların çoğu kaçmış, Kerenskiy de. Neden hemen içeri girip orayı ele geçirmiyorlar anlamıyorum."

"Bekliyorlar," dedi Dimitriy.

"Neyi?"

Nehir kıyısına yürüdü. Rıhtım yolu boş değildi ama bütün trafik durmuştu. İki *vurdalak* yakınında kalmaya gayret ederek Dimitriy'i izledi, eskisine göre çok daha yakınındaydılar, sanki korunması için ekstra bir neden olduğuna karar vermişlerdi. Dimitriy nehre doğru işaret etti. "Petro ve Pavel Kalesi'nin kontrolü onlarda. Kalenin topları, tıpkı Avrora'nınkiler gibi Kış Sarayı'na yöneltilmiş durumda. Bayrak direğinin tepesine asılacak bir kırmızı fener saldırı işareti olacak. Aynı zamanda Avrora da bir kurusıkı atış yapacak ki, feneri göremeyenlerin de haberi olsun. Sonra saldırıya geçecekler."

"Bütün bunları nasıl öğrendin?"

"Çok ikna edici olabilirim." Konuşurken, sadece keskin beyaz dişleri görünecek kadar gülümsüyordu. "Mariinskiy Sarayı'nı ele geçirdiler bile, nedenini Tanrı bilir."

"Orası Ön-Parlamento'nun yeri. O şehirdeki tek meşru gücü, Sovyet'i saymazsan. Orada kontrolü ele geçirdiklerinden emin misin?"

"Gözlerimle gördüm."

"Orada ne yapıyordun?"

Dimitriy başını eğip suya baktı, utanmıştı. "Tiyatroya gittim," diye itiraf etti. "Bir gösteriye değil, sadece bir göz atmak için."

"Mariinskiy Tiyatrosu'na mı?" Başıyla olumladı. Yıllar önce onu bir kez oraya kadar takip etmiş ve bunu beslenmek için yaptığını düşünmüştüm ama sonradan tek amacının piyano çalmak olduğunu görmüştüm.

"Zaten yer bulamazdım," dedi. "Tıklım tıklım doluydu. Lokantalar da dolu. Kimsenin etrafında ne olup bittiği hakkında en ufak bir fikri bile yok."

"Muhtemelen. Veya belki de fazla iyi anlıyorlar ve ümit olmadığını biliyorlar. Titanic'te olsaydın ne yapar-

dın? Denize mi atlardın yoksa son defa güzel bir yemek yemek için restorana mı giderdin?"

"Ben Titanic'teydim," diye cevap verdi Dimitriy. "Ve çok iyi bir yemek yedim." Yanında duran vampirlerden biri kıs kıs güldü ama Dimitriy'in bunu şaka olsun diye söylemediğini biliyordum. "Mariinskiy Tiyatrosu'nda ne oynuyor, biliyor musun?"diye sordu Dimitriy.

"Hiçbir fikrim yok," dedim, umurumda da olmadığı izlenimini uyandırmaya çalışarak.

"*Boris Godunov*, başrolde Şalyapin var. Uygun görünüyor, değil mi?"

"Sanırım."

Hemfikir olmam Dimitriy'in anlatmaya devam etmesini önleyemedi. "Rurik Hanedanı düştükten sonra tahta geçen çar. Kendisi bir *opriçnik*'ti, bilirsin, gerçek bir *opriçnik* – Korkunç İvan'ın korumalarından biri. Kargaşa içindeki bir ulusa istikrar getirmişti."

"Uzun sürmedi."

"Karışıklık dönemini mi kastediyorsun? Mihail Romanov çıkıp gelene ve –bazıları için– üç yüzyıl süren bir refah getirene kadar geçen gerekli bir uyum süreciydi."

"Peki, şimdi o dönemde miyiz? Şimdinin Godunov'u Kerenskiy mi? Veya belki de Lvov'du. Ve Lenin de I. Mihail mi?"

"Lenin veya Troçki ya da onlardan sonra kim gelirse."

Bana bir şey anlatmaya çalışıyor gibi görünüyordu – kararını verdiğini ve artık Rusya'nın en büyük ümidinin Bolşevikler olduğunu.

"Peki ya sahte Dimitriy'ler?" diye sordum. "Onlar nereye uyuyor?" Karışıklık döneminde üç kişi çıkıp İvan'ın kayıp oğlu ve tahtın vârisi Dimitriy olduğunu iddia etmişti. Hepsi de yalan söylüyordu.

Onunla kurduğum bağlantıyı anlayan Dimitriy kaşlarını kaldırdı. "Beni sahtecilikle suçlama. Ben sadece kaypağım. Benim yaşımda öyle olmamak zor."

"O Dimitriy'lerden biri gerçekten çar olmuştu."

Dimitriy güldü. "Böyle bir hırsım yok, seni temin ede-

rim. O kadar da kaypak değilim." Senato Meydanı'na doğru döndü ve uzaklara değil, geçmişe bakarak tam şu anda olduğu yerde, kendisi gibi binlerce askerle birlikte I. Nikolay'a karşı ayaklandıkları günü düşündü. Aleksey ve Yuda da oradaydı ama farklı nedenlerle. Dimitriy'in çardan –ve bütün çarlardan– neden nefret ettiğini anlayabiliyordum. Duyduğuma göre, topları Aziz İshak Katedrali'nin önüne dizmişlerdi. Nikolay emir vermiş ve sonra kendi vatandaşlarının üzerine ateş açmışlardı.

Üstünde durduğumuz zemin bir patlamayla sarsıldı ama patlama katedral tarafından gelmemişti. Arkamızdaydı. Hızla döndüm. Dimitriy'in adamları bile bir an için afallamıştı. Yalnızca Dimitriy soğukkanlılığını korumuştu. Yavaşça döndü. Sesin nereden geldiğini tahmin etmiştim –Avrora. Kurusıkı mermi attıkları için normalden çok daha fazla ses çıkmıştı. Bütün Petrograd'da yankılanmış ve herkese Bolşevik darbesinin başladığını haber vermişti.

Petro ve Pavel Kalesi'ne doğru baktım fakat kırmızı bir fener göremedim. Yine de oradaki toplar Kış Sarayı'na ateş açmıştı bile. Gülünçtü. Kalenin silahları çok eskiydi ve yüzyıllardır şehri korumak için kullanılmaları gerekmemişti. Menzilleri ancak karşı kıyıya kadardı. Top güllleri hiçbir zarar veremeden suya düşüyordu. Cepheden sadece bir tane ağır top getirmiş olsalardı, tek mermiyle sarayı darmadağın edebilirlerdi. Ama mesele bu değildi. Bu bir güç gösterisiydi, gerçek işi karadaki adamlar yapacaktı. Avrora'nın topları yıkıcı olabilirdi ama ilk sinyali verdikten sonra gemi sessiz kaldı.

Etrafımızdakilerin üzerinde ani bir etki oluşmuştu. Geminin topunun sesiyle birlikte neredeyse meydandaki herkes Bahriye Nazırlığı'na ve onun ilerisindeki gerçek hedef olan Kış Sarayı'na doğru koşmaya başlamıştı. Gereğinden fazla kalabalıktı. Sarayı savunan bir kişiye karşı yüz kişi vardı ama bu, torunlarına, "Ben de oradaydım," diyebilecek olan binlerce kişi demekti. Çok geçmeden geriye sadece birkaç kişi kaldı; ben, Dimitriy, adamları ve

bir avuç insan daha. Dimitriy saraya yardım etmeyi düşünmüş olsa bile, yapabileceği fazla bir şey olmazdı. Birkaç Kızıl Muhafız'ı öldürebilirdi ama bir işe yaramazdı. Tarihi akışına bırakmak daha iyiydi.

Ona elimi uzattım. "Tekrar gelmeyeceğim," dedim. "Bir daha özgür olabileceğimden emin..."

Cümlemi tamamlayamadan durdum. Dimitriy şaşırmış bir halde bana bakıyordu ama ben artık dikkatimi başka yöne çevirmiştim. Orada bulunan bir avuç insanın sayısı artık dörde inmişti; tanıdık simalardı, özellikle de bir tanesi. Bu İlya'ydı. Başımla ona doğru işaret edince Dimitriy bakmak için döndü. Gördüğü şeye şaşırmadı ama konuşmadan önce bir-iki saniye bekledi.

"İlya Vadimoviç. Sanırım sana Petrograd'ı terk etmeni söylemiştim."

İlya onu göz ardı etti; onun yerine yüzünü hâlâ Dimitriy'in yanında duran vampirlerden önce birine, sonra da diğerine doğru çevirdi. İlkine, "Louis," sonra da, "Riccardo," diye seslendi. "Seçim yapma zamanınız geldi. Kimin tarafındasınız?"

Cevap gelmesini beklemedi, onların ve Dimitriy'in yanından geçip doğrudan bana yöneldi. İlk harekete geçen Louis diye çağırdığı oldu. Elini görebileceğimden çok daha büyük bir hızla kaldırıp İlya'nın göğsüne indirdi. Darbeyle birlikte İlya havalandı ve zemini kaplayan taşların üstüne düştü. Riccardo ona baktı sonra kararını verdi. Boks yapmasını bilen biri edasıyla yumruklarını kaldırdı ve İlya'nın destekçileri arasında en yakınında durana yaklaştı. Dimitriy ise kararlı bir şekilde diğer ikisine doğru ilerledi.

Avantaj fazla aleyhimize değildi. Dörde karşı üç *vurdalak* ve Dimitriy onların hepsinden daha iriydi. Ben de tamamen savunmasız değildim. Böyle bir mücadelede *arbalyet*'imin fazla işe yarayacağını sanmıyordum ama bir elime kılıcımı, diğerine de ucu sivriltilmiş bastonumu almam sadece birkaç saniye sürdü. İlya'nın ayağa kalkacak kadar zamanı olmuştu. Başını eğdi ve Louis'e doğru

harekete geçti. Louis de aynını yaptı. İki insanın o hızla çarpışması ikisinin de kafatasını darmadağın etmeye yeterdi, bu darbenin vampirler üzerinde nasıl bir etki göstereceğini merak ediyordum. Çarpışma olmadı. İlya'nın hamlesi aldatmacaydı. Biraz yavaşlayıp Louis'in kendisine yaklaşmasına izin verdi ve başını daha da eğdi. Darbe yaklaşırken İlya hızla doğruldu ve bu defa havaya fırlatılma sırası Louis'e geldi. Ama İlya daha iyi nişan almıştı. Louis son sürat rıhtımın duvarının üzerinden uçup Neva'nın soğuk sularına gömüldü. Dövüşe geri dönmesi çok değerli birkaç dakikasına mal olacaktı.

İlya şimdi bana doğru yaklaşıyordu. Onun sol tarafında, Dimitriy gözüne kestirmiş olduğu iki adamı etkisiz hale getirmekle meşguldü. Sağ elimdeki kılıcımı, İlya'nın boynuna doğru savurmaya hazır şekilde ileri doğru uzattım ama belki de bu gereksiz olacaktı. Riccardo çok güçlü bir yumrukla rakibini yere sermeyi başarmıştı. Yaratık yarı baygın bir durumda yerde yatıyordu ve ne zaman kendine geleceğini tahmin edemedim. Riccardo, İlya bana ulaşmadan yolunu kesmek niyetindeydi. Yumrukları hâlâ klasik pozda yukarı kaldırılmış durumdaydı ama o yaklaşırken İlya onu omzundan yakaladı ve yana çevirip gardını düşürdü.

Sonra hızla döndü ve bunu yaparken paltosunun altında bir şeye uzandı. Bir vampirin yanında bulunduracağını düşündüğüm bir şey değildi ama hazırlıklı geldiği belliydi. Sırt çantamdakine çok benzeyen, tahtadan bir kılıçtı bu. Basit yapılmıştı, sadece sivriltilmiş ahşap bir kazık ve ucuna takılı kısa bir kabza ama mükemmel derecede etkiliydi. Riccardo hızlıydı ama yeterince değil. Karnının altından savrulan kılıç doğrudan kalbine saplandı. İlya rakibinin kalıntılarının toza dönüşmesini bile beklemedi. Dikkatini yine bana vermişti.

Nasıl kullanılacağını bildiğimi gösterircesine, bastonu biraz kaldırdım. Durup kendisine uzanamayacağım bir mesafede bekledi. Daha fazla yaklaşabilirdi ve ben yine de saldırıya geçmezdim. Kılıcımla başını tamamen vücu-

dundan ayırmam gerektiğini biliyordum ama bunu ancak kılıcın orta kısmıyla yapabilirdim.

Etrafımdan dolaşmak isteyen bir hayvan gibi önce bir adım, daha sonra da öbür yana doğru birkaç adım ilerledi. İki silahımın ucu da hareket ettiği müddetçe onu takip etti. İlya'nın arkasına doğru baktığımda, diğer ikisiyle mücadeleye devam eden Dimitriy'in başının dertte olduğunu gördüm ama yapabileceğim bir şey yoktu. Sonra İlya aniden vazgeçmiş gibi göründü. Takındığı yırtıcı pozunu bir yana bıraktı ve doğruldu. Konuşmaya başladı ama sözlerine bir anlam veremedim.

"Ah, o zaman devam edin."

Benimle konuşmadığını çok geç fark ettim. Dün gece dördü birden beni alt etmeye yetmemişti, bu defa neden sadece dört tane olsundu ki? Arkamdan savrulan ve bütün ağırlığıyla koluma inen bir yumruk bastonumu elimden düşürdü. İlya ileri atılıp topuğuyla bastonun üstüne bastı. Kırılıp çamura gömülen bastonun çatırtısını duydum. Kılıcım hâlâ elimdeydi ve arkadan gelecek tehlikenin daha büyük olduğunu düşünerek dönmeye yeltendim fakat artık çok geçti. O el şimdi bileğime yapışmıştı. İlya kılıcı tuttu ve sertçe çevirdi. Eli kanadı ama gücü kılıcın kabzasını elimden koparıp almaya yetti. Arkaya doğru düştüm ve kendimi Petro'nun heykeline, daha doğrusu atının toynaklarının altında kıvranan yılanın yüzüne bakarken buldum. Sonra hiçbir şey göremedim. Yüzüm, gözlerimi kapatan ve nefes aldıkça ağzıma giren pis bir bezle örtüldü.

Sonunda, tıpkı önceki gece olduğu gibi, İlya'nın elinin boğazıma yapıştığını ve beynime hayat veren kanın yolunu kestiğini hissettim. Ama bu defa beni kurtarmaya gelecek kimse yoktu. Kendimden geçmişim.

XII. Bölüm

Yabancısı olduğum bir durum değildi. Kendime geldiğimde ortalık karanlıktı ama biraz ışık seçebildim. Başıma bir torba geçirmiş ve boynumun etrafından bağlamışlardı ama nefes alamayacağım kadar sıkı değil. Yıllar önce Halkın İradesi de aynısını yapmıştı. Beni kaçırmışlar ve sorguya çekerken kiminle karşı karşıya olduğumu anlamamam için bitene kadar başımı açmamış ama sonradan beni kendilerinden biri olarak kabul etmişlerdi. Bunun mantıklı bir tarafı vardı, oysa şimdikinin yoktu. İlya sadece boğazımı parçalayıp bütün kanımı emmiş olsaydı, bunun bir mantığı olurdu. Belli ki kanımdan daha fazlasını istiyordu ve bu benim için daha kötü olabilirdi.

Ellerimi arkamdan bağlamışlardı ama ayaklarım serbestti. Yine de kaçmaya çalışmanın anlamı yoktu. Etrafımda çeşitli yönlerden gelen sesler duyuyordum fakat ne söylediklerini anlayamıyordum. Bu bana nerede olduğum konusunda bir fikir vermişti: Yankılanan seslere bakılacak olursa, kapalı bir mekândaydım. Tahminime göre bir kilisede.

"Bize ne yapacaksınız?"

İlk duyduğum ses, tıpkı Halkın İradesi tarafından esir alındığım gün olduğu gibi, tanıdık bir sesti. Aslında tam olarak aynı sesti: Dimitriy'inki. Ama o zamanlar Dimitriy başkandı. Şimdi ise bundan kuşkuluydum.

"Sana mı? Hiçbir şey. Asıl istediğimiz o." Yine o defaki gibiydi. İkinci ses bir kadına aitti ve tanıdıktı fakat suikastçı Sofia Lvovna'nın sesi değildi. Bu, Anastasya'ydı.

"Peki, *ondan* ne istiyorsunuz?" diye sordu Dimitriy.

"Yakında görürsün. Aslında, neden şimdi olmasın? Uyandırın onu."

Bir çizme böğrümü tekmeledi.

"Uyanığım!"diye bağırdım. "Uyanığım."

"Ayağa kaldırın."

Koltuğumun altından kavrayan bir el beni çekip doğrulttu, biraz sonra ayaklarımın üzerindeydim. Sırtımdan dürtülünce birkaç adım ilerledim, sonra bir el beni durdurdu.

"Başını açın."

Boynumun etrafında kurcalanan parmakları hissettim, sonra torbayı çekip çıkardılar.

Biraz etrafımı görmek, biraz da boyun kaslarımı esnetmek için başımı sağa sola çevirdim. Nerede olduğumu hemen anladım. 1881'de amcam II. Aleksandr'ı öldüren bombanın atıldığı yerin biraz uzağındaydım. Bacakları paramparça olmuş ve kan kaybından ölmüştü. Kış Sarayı'nda ölmüştü –o zaman on iki yaşında olan, geleceğin II. Nikolay'ının gözlerinin önünde– fakat o acımasız saldırının gerçekleştiği yer olarak burasının önemi daha da artmıştı. Buraya resmî olarak onun anısına bir mihrap –Tanrı'nın Lütfu Mihrabı– yapılmıştı. Durduğum yerden onu görebiliyordum: koyu renkli yeşim taşı sütunların üstünde topaz ve altınla süslenmiş yılantaşından bir gölgelik. İçine Aleksandr'ın üstüne düştüğü kaldırım taşlarını ve kanalın kenarındaki parmaklığın bir parçasını koymuşlardı. Bu taşların üzerindeki kan izlerinin hâlâ durduğunu duymuştum fakat görmeyi hiç istememiştim. Çok geçmeden, mihraba ev sahipliği yapması için bir kilise inşa etmişlerdi. Eskiden o devasa kraterin –esas olarak çarı öldürmeyi başaramamış olan ilk bombanın eseriydi ama sonrakinin de etkisi olmuştu– olduğu yerde artık İsa'nın Dirilişi Katedrali duruyordu; Dökülen Kan Kilisesi.

Daha önce birden fazla kez onun içini görmüştüm. Bana göre ona içeriden bakmak dışarıdan bakmaktan daha iyiydi. Dış cephesiyle Kızıl Meydan'daki çok daha eski Aziz Vasiliy Katedrali'ni taklit etmeye çalışmıştı, içinde ise onun labirenti andıran karmaşıklığından eser yoktu. Tek ve açık bir odaydı. Duvarların her santimi mozaiklerle dekore edilmişti, altından haleleri loş mum ışığında bile pırıl parlayan azizlerin ikonları. Dört sütun bu kadar küçük bir orta sahın için gereksiz derecede yüksek olan tavana, ortadakiler ise daha da yükseğe, merkezdeki küçük kubbeye kadar uzanıyordu. Durduğum yerden göremiyordum ama o kubbenin iç kısmından Her Şeye Kadir İsa'nın aşağı baktığını ve orada kendisine dua edenleri kutsadığını biliyordum. Eğer seçme şansı olsaydı bugünkü cemaati kutsamazdı.

Dimitriy'i yere oturtmuş ve sütunlardan birine yaslamışlardı. Bilekleri kelepçeliydi ve kelepçe sütunun etrafını dolaşan bir zincire tutturulmuştu. Boynuna demirden bir halka takmışlardı. O da bir zincire tutturulmuştu. Sadece iplerle bağlanmış olsaydı bir şansı olurdu fakat onu bağlayanların, *vurdalak*'ların olağanüstü gücü hakkında fikri olduğu belliydi. Nasıl olmayabilirdi ki? Kendileri de *vurdalak*'tı.

Toplam altı kişiydiler. Dördü aylakça orta sahının etrafında, bir diğeri ise açmış oldukları Güzel Kapı'ya[1] çıkaran basamaklardan birinin üzerinde –bu başlı başına kutsala saygısızlıktı– oturuyordu. Üçünü daha önceden tanıyordum. Bir tanesi benim yanımdaydı; maskemi çıkaran oydu. Altıncısı, İlya, kilisenin tam ortasında, kubbenin ve İsa mozaiğinin altında duruyordu. Metresi de yanındaydı.

Anastasya tanıştığım zamankinden daha yaşlı görünüyordu ama bu bir ilüzyondu. Bunun bir nedeni duruşu –o binadaki tek otorite kaynağıydı– ve giyimi, diğer bir nedeni de makyaj yapmış olmasıydı. Ama bunlar olmasa, ona ilk

1. Doğu Ortodoks kiliselerinde ikon duvarının üç kapısından biri. Diğer iki kapının arasında yer alır ve yalnızca rahipler tarafından kullanılır. (Ç.N.)

rastladığım, korkmuş bir çocuğa benzediği günden beri yaşlanmış olamayacağını biliyordum. Ama bu da bir illüzyondu, gerçekte on yıllar, hatta yüzyıllarca yaşamış olabilirdi. Küçük, neredeyse önemsiz bir mesele aydınlığa kavuşmuştu. Gebe karnı eskisine göre daha büyük değildi. Tıpkı annesi gibi, doğmamış bebek de zamanda donmuştu.

"Ellerini çözün," dedi Anastasya.

Arkamda, beni bağlayan ipe bir kılıcın dokunduğunu hissettim, sonra serbest kaldım.

Bir elimi kaldırıp yüzümü ve çenemi ovuşturdum. Bunun pratik bir amacı vardı; sakalım çok az uzamıştı, öyleyse, birkaç saatten daha fazla baygın kalmış olamazdım.

"Teşekkür ederim," dedim.

"Etme," diye cevap verdi Anastasya. İki vampire işaret etti, onlar da dört ana sütundan birbirinin çaprazında duran diğer ikisinin yanına gidip onların etrafına dolanmış olan ipleri topladılar. Sonra bana doğru yaklaştılar. Bileklerimi, gevşek bir şekilde mermer zeminin geometrik desenlerinin üzerine bıraktıkları iki iple bağladılar. Sonra sütunların yanına gidip arkasına geçtiler ve sonrasını göremedim. Her ne yaptılarsa etkisi ani oldu. İpler gerilmeye başladı ve beni kilisenin ortasına çektiler. Direnmenin pek anlamı yoktu. Biraz sonra tam ortada bulunan, etrafından turuncu ve pembe tonlar yayılan ve kocaman bir göz gibi yukarıya doğru bakan siyah mermerden çemberin üzerinde duruyordum. Yukarıda, çok yukarıda, haç çıkarmaya hazırlanır gibi *troyeperstiy*[1] sembolü oluşturmak üzere iki parmağını bükerek kaldırmış olduğu elleriyle Her Şeye Kadir İsa vardı. Halesinin üzerindeki haçın görünen üç kolunun üstünde, "*Olan*" anlamına gelen Yunan harfleri "O ω N" – omikron, omega ve nu vardı.

Biraz hareket edebiliyordum ama fazla değil. Kollarım, çarmıhtaymışım gibi iki yana doğru gerilmişti, neyse ki vücudumun ağırlığını taşımaları gerekmiyordu – he-

1. (Rus.) Kutsal Üçlü. (Y.N.)

nüz. Dimitriy tam önümdeydi ve o da benim kadar hareketsiz durumdaydı, gözlerime bakmıyordu. Anastasya'yı görebilmek için başımı çevirdim fakat etrafımdan dolaşıp benimle Dimitriy'in arasına gelip durdu. Elinde uydurma bir alıştırma defteri vardı.

"Bunu tanıdın mı?"

Hemen hatırlamıştım ama bir şey söylemedim.

"Hatırlamalısın. Senin evindeydi, sana ait olduğundan değil. O, Richard Llywelyn Cain adında büyüleyici bir adama aitti. Yaşamını bizim türümüzü araştırmaya ve anlamaya adamış, hatta sonunda bizim gibi olmuş bir adamdı. Tarih boyunca herhangi bir insandan çok daha fazla vampire işkence etti ve öldürdü, büyükbabanın zarar verdiklerinden çok daha fazlasına. Ama Cain bizim hakkımızda çok şey öğrendi, hem dostlara hem de düşmanlara yarayabilecek bilgiler. Ve sonra, yaklaşık kırk yıl önce, öylece ortadan kayboldu. En son bu şehirde olduğu biliniyordu ve sonrası – yok. Yeryüzünde bir yerlerde olduğuna dair en ufak bir ipucu bile yok."

"Onu öldürdüm," dedim.

Başını yana eğdi ve gülümsedi. "Gerçekten mi? Biz de bundan şüpheleniyorduk. Aranızdan biriniz diğerini öldürecekti. O zaman yaptığın şey, bize ilk büyük hizmetindi."

Bu "biz" sözcüğünü bilerek kullanıyordu ve o kelimenin şimdi ona mutlulukla hizmet etmekte olan vampirleri kapsamadığını söyleyebilirdim. Yıllar önce Senato Meydanı'nın altındaki bir mahzende Dimitriy ile olan konuşmamız sırasında onun da "biz" sözcüğünü kullanmış olduğunu anımsadım. Ama o zamanki ortaklığın diğer yarısı, Anastasya'nın bahsettiğiyle aynı kişi olamazdı. O sırada bu kişi Zimeyeviç'ti ve o da uzun zaman önce ölmüştü. Birden ürperdim. Tarih 25 Ekim'di; onun ölümüne tanıklık etmemin –deneyimlememin– üzerinden yirmi dört yıl geçmişti.

"Sana Cain'in eserlerinden bir şey okuyayım," diye devam etti Anastasya. Sayfaları karıştırarak işaretlediği yeri buldu ve yüksek sesle okumaya başladı. Metin İngilizceydi

ve Anastasya da bu dilde okuyordu. Görebildiğim kadarıyla telaffuzu mükemmeldi ve bu dili akıcı bir şekilde konuşuyor olmama rağmen, benimkinden çok daha iyiydi.

"'*Anastazis*[1] hakkında. Geçenlerde başka yerlerde pek yaygın olmamakla birlikte Eflak'taki vampirler arasında oldukça iyi bilinmekte olan ve eğer doğruysa, Romanov'larla Zimeyeviç için geçerli olan veya bir insanın –doğrudan kendisinin veya soyundan gelen birinin– kanının bir vampir tarafından içilmesinin söz konusu olduğu fakat indüksiyon sürecinin tamamlanmamış olduğu benzer her durumda..."

Anastasya durdu ve bir an dikkatle bana baktı, sonra devam etti.

"... insanla vampir arasındaki bağa başka bir boyut ekleyebilecek bir efsane duydum. Böyle bir koşulda vampirin ölmesi durumunda indüksiyonun hâlâ meydana gelebilecek olduğunu (ki ben bunun canlı kanıtıyım) fakat aynı şekilde insanın da rahatsız edilmeden bırakılması durumunda doğal bir ölüm deneyimleyebileceğini uzun zamandır biliyordum. Fakat belirli koşullarda insanların vampir kanını içmeyle ilgili duyarlılığı, sonunda kendilerinin dönüşmesiyle değil fakat ölü yaratıkla ilgili olarak bir tür *parousia*'ya yol açmasıyla da sonuçlanabilir gibi görünüyor. Bu, Zimeyeviç'in Tepeş adıyla bilindiği insan varoluşundan da önceki bir zamana dayanan çok eski bir öykü gibi görünüyor ve ben buna tanıklık etmiş bir vampir bulamıyorum. Ama ilgi çekici ve koşullar izin verirse üzerinde deney yapmaya çok müsait bir olasılık."

Başını kaldırdı ve gülümseyerek bana baktı. "Daha basitçe ifade edebilirdi, değil mi?"

Cevap vermedim.

"Yalın İngilizcenin ne sorunu var ki? Bütün bu Yunanca kelimeler niye? '*Anastazis, parousia.*' Bence bu onun yetiştiriliş tarzı. Senin bu kelimelerin anlamını bildiğini varsayıyorum."

1. (Eski Yunanca) Diriliş. (Ç.N.)

Başımı salladım. İlk okuduğumda bir mana verememiştim ama yıllar içerisinde Cain'in –Yuda'nın– yazılarındaki bütün sözcükleri incelemiştim ve bu ikisinin anlamını öğrenmem uzun sürmemişti. Sonunda aynı kapıya çıkıyorlardı. *Parousia*'nın anlaşılması daha güçtü. Kelime anlamıyla, "bir kişinin fiziksel varlığı veya gelişi" demekti ama İncillerde sık sık ve özel bir anlamda kullanılıyordu. Belirli bir kişinin, İsa'nın ***kendisinin*** gelişini ifade etmek için kullanılıyordu; onun Kudüs'e gelişini, hatta bu dünyaya Beytüllahim'de girdiğini kastetmek için değil. Hepsi, öldükten sonraki ikinci gelişini kastediyordu.

Anastazis sözcüğünün daha basit, dolaysız bir tercümesi vardı. Anastasya'nın adı bu kelimeden türemişti. Çar Nikolay bu adı en küçük kızı için seçmişti ama önümde duran Anastasya'nın bu ismi –ikimize de kendisinin kader ânı gibi görünen– bu zaman ve bu yer onuruna seçmiş olduğundan kuşkulanmaktan kendimi alamadım. Bütün bu kavram, ancak korkumu gizlemeyi başarabileceğimi ümit ederek söyleyebileceğim tek bir sözcükle ifade edilebilirdi.

"Diriliş."

"Çok iyi. O zaman belki de Cain'in o karmaşık ve dolambaçlı üslubuyla anlatmaya çalıştığı şeyi özetleyebilirsin?"

"Bir söylenti duyduğunu ve eğer o gerçekse bunun, Zimeyeviç ölse bile Romanov ailesine mensup birinin yardımıyla dirilebileceği anlamına geldiğini söylüyor," diye cevap verdim.

Dimitriy iç çekti. Zimeyeviç'ten korkmak için çok nedeni vardı. Ben daha az endişeliydim. Yuda'nın yazdığı şeyin manasını uzun zaman önce anlamıştım ve bunu yapabilmek için tamamlanması gereken o kadar çok aşama vardı ki, hakikaten bir söylentiden fazlası olsa bile, gerçekleşmesi son derece düşük bir olasılıktı. Ama Anastasya'nın buna inanıyor görünmesi sinirimi bozmuştu.

"Etkileyici bir düşünce, değil mi?"

"Bir efsane," diye yanıt verdim.

"Efsane mi? Üç parmaklı adam gibi mi?"

"Onun hakkında ne biliyorsun?"

"Sandığından fazlasını." Yuda'nın günlüğünü bıraktı ve yürüyüp birkaç saniye için görüş alanımdan çıktı. Elinde bir deri çantayla –bir tür okul çantası– geri döndü. "Üç parmaklı adam senin büyükbabandı ve Cain'in Çıfıt Kale'ye hapsetmiş olduğu düzinelerce vampiri serbest bırakmıştı. Türümüzün mensupları arasında efsane haline gelmişti ama bunun temeli bütünüyle gerçeğe dayanıyordu. Diğer yaptıkları için olmasa da, bunun için ona itibar ediyoruz. Bak!"

Çantaya uzanıp bir kitaptan daha büyük olmayan küçük, yassı bir tahta parçası çıkardı. Bir tarafını gizleyerek göğsüne bastırdı ve bana doğru yaklaştı. Aramızda bir metreden az mesafe kaldığında durdu ve onu bana doğru tuttu, böylece gizlemiş olduğu tarafını da görebildim.

Hemen tanıdım: Büyükbabamın eksik iki parmağının kemikleriydi, Anastasya'nın evimizden çaldığı kemikler. Her nasılsa, gerçek hayattaki pozisyonlarında olacak şekilde tahtaya tutturulmuşlardı. Kemiklerin etrafına bir kalemle canlı parmakların sınırları çizilmişti ve çizgi, sanki geri kalan parmakların da eklenmesini bekliyor gibi devam ediyor ve bütün bir eli tamamlıyordu. Başka bir şey daha vardı, benden çalınan diğer bir şey. Zimeyeviç'in altın ejderhalı yüzüğü de oradaydı. Mum ışığında, zümrüt gözleri parlayarak bana bakıyordu. Kızıl dilini havayı koklamak ister gibi ileri doğru uzatmıştı. Tam beklediğim yere, Aleksey'in yüzük parmağına, takılmıştı.

"Zimeyeviç bunu o kadar uzun zamandır takıyordu ki, herkes biliyordu," dedi Anastasya. "Bazıları onun sihirli güçlere sahip olduğunu düşünüyorlardı, yüzüklere sıklıkla yakıştırılan bir şeydir bu. Ben bile onu Aleksey'in ölü parmağına takarsam üstünde tekrar et oluşmaya başlayabileceğine inanıyor gibiydim, büyükbabanın kemiklerinin üzerinde Zimeyeviç'in eti. Danilov'la Tepeş'in iç içe geçişi neye benzerdi diye merak ediyorum. Ama bundan bir şey çıkmadı, yani belki de hiç öğrenemeyeceğiz." Tahtayı tekrar çantasına koydu.

"Zimeyeviç seni bayağı etkilemiş olmalı," dedim.

Anastasya kısaca güldü ama yüzünden geçen melankolik ifadeyi gizlemeyi başaramadı. Hatta bir an için gözlerinin yaşardığını bile düşünebilirdim ama bu muhtemelen düş gücümün ürünü olurdu.

"Ah, etkiledi. Seni de etkilemiş olduğundan eminim ama aynı şekilde değil, sen *vurdalak* değilsin. Ama örneğin şuradaki Dimitriy gibi birisi için o dünyadaki gelmiş geçmiş en büyük yaratık olurdu. Onu öldürdüklerinde yıkıldım ama umutsuzluğa kapılmadım."

"Onu geri getirme şansın yok."

"Öyle mi? Dediğin gibi, ilk olarak bir Romanov'a ihtiyacım var. Zimeyeviç, Büyük Petro'nun kanını içmişti ve şimdi Petro'nun bütün torunları onun hâkimiyeti altına girmeye hazır. O yüzden Rusya'ya geldim. Petro'nun soyu verimliydi ve aralarından birini seçmek için bol miktarda Romanov var. Gayrimeşru bir çocuk bile işe yarardı ama onun anne ve babasından nasıl emin olunabilir ki? İlk önce aklıma o küçük, güçsüz çareviç Aleksey geldi. Ona bir miktar yaklaştım. O çılgın Rasputin kendisine ne söylersem yapacaktı. Ama biz ihtiyacımız olan şeyi alamadan onu öldürdüler.

"Sonra ben İlya'yla beraberken karşımıza sen çıkmıştın, hatırlıyor musun? Tam şurada." Omzumun üzerinden belirsiz bir yere işaret etti. "İlya'nın seni tanımadığını mı sandın? Ve bana senin kim olduğunu söylemediğini? Bize ne kadar yardım edebileceğin hakkında hiçbir fikri yoktu ama Zimeyeviç'in bana senin hakkında anlattıklarını unutacak değildim; bana öyle çok şey anlattı ki. Ondan sonra yaşadığın yeri bulmak ve metresin Nadya'nın beni karların üzerinde titrerken bulmasını ve içeri almasını sağlamak oldukça kolay oldu. Seninle ilgili daha büyük bir planım olmasa o ilk gece ikinizi de öldürmez miydim sanıyorsun?"

Bir an için gözlerimi kapadım. Benim için sürpriz olmamalıydı, buraya başka ne için getirilmiş olabilirdim ki?

"Mihail Konstantinoviç Danilov," diye devam etti Anas-

tasya. "Ve sadece bir Danilov değil, aynı zamanda bir Romanov. Buna şüphe yok. Zimeyeviç'in kanını içmek ve Romanov kuzenlerinden herhangi birine hükmetme şansını onun elinden almakla bunu ona çok açık bir şekilde gösterdin. Cain'in tarif ettiği şey için son derece uygunsun. Böyle bir an için seçilmiş olduğun için onur duymalısın."

Dimitriy kulağa yarı iç çekme yarı gülme gibi gelen bir ses çıkardı. Ne düşündüğünü anlamıştım. *Bahar Ayini*'ni anlatırken "Seçilmiş Olan"dan bahsetmişti.

Ben hâlâ Anastasya'nın boyunu aştığını düşünüyordum. "Cain hiçbir şey tarif etmedi," dedim ona. "Bir efsaneden söz ediyordu, hepsi bu. Doğru olsa bile, nasıl yapacağın hakkında hiçbir fikrin yok."

"Ama var. Zimeyeviç süreci çok iyi anlamıştı. Cain'in kullandığı '*parousia*' kelimesi çok yerindeydi. İncil'de genel olarak İsa'nın ikinci gelişi anlamında kullanılır ama orada başka birisinin gelişini anlatan bir pasaj daha vardır: 'Yasa Tanımaz Adam.'[1] Zimeyeviç'ten başka kim kastediliyor olabilir ki? O, formaliteleri anlattı. Kutsal bir yerde olmalı." Susup etrafına baktı. "Kurbanın, Seçilmiş Olan'ın, doğru nesilden geliyor olması gerek, gönüllü olabilir veya olmayabilir. Kanı akıtılmalı ve yeniden dirilecek olan vampirin kanıyla karıştırılmalı. Sonra bu karışımın yarısı yakılmalı, diğer yarısı da kurban tarafından içilmeli. Bazı kadim kelimeler söylenmeli. Sonra yeniden dünyaya gelen beden ortaya çıkacak."

"Nasıl emin olabilirsin?" diye sordu Dimitriy. "Bir şey atlamadığından emin misin?"

Anastasya güldü. "Ah, Dimitriy Alekseyeviç, tam onun anlattığı gibisin. İnançlı biri. Zimeyeviç anlamıştı. Mesele neyin gerekli olduğu değil, neyin gözden çıkarılacağı. O bu merasimi yapılırken hiç görmedi ama onunla ilgili bazı metinler ortaya çıkardı. Merasimin işe yarayacağından emindi ancak vampirlerin bile ne kadar batıl inançlı

1. Yeni Ahit, "Pavlus'tan Selanikliler'e 2. Mektup". (Y.N.)

olduğunu biliyordu. Bir kısmı –çoğu– kuşkusuz saçmalık ama hangi kısımları? Kanın yakılması mı? Yer mi? Ezberden okunacak şeyler mi? Neden risk alalım? Bütün ayrıntıları dahil edersek, o zaman zorunlu kısımları da dahil etmiş olmayı garantileriz."

"Ama parçalardan biri eksik," dedim. "Zimeyeviç'in kanı." Bunu söylerken bile güvende olmadığımı hissediyordum.

Anastasya başını diğer yana çevirdi ve orta sahının etrafında dolaşarak mozaik duvarlara ve kemerlere baktı. "Zimeyeviç'i uzun zamandır tanıyor değildim. Onunla İngiltere'ye geldiğinde tanıştım. Gelmemeliydi. Biz İngilizlerin ne kadar becerikli olabileceğimizi anlayamadı. Onunla çok az zaman geçirdim fakat onu takdir etmeyi ve sevmeyi öğrendim. Ama yolculuğunun nedeni basit, geçici bir heves değildi. İngiltere'ye gelmesi gerekiyordu. Dimitriy bunun nedenini biliyor."

Dönüp Dimitriy'e baktı, o da bir an için gözünü Anastasya'ya dikti. Yanıtının gecikmesine yol açan şey yenilgiden çok saygıydı. "Yuda, Zimeyeviç'e ait olan iki şeyi almıştı. Bildiğim kadarıyla onları İngiltere'de bir yerlerde saklamıştı."

Hikâyeye Anastasya devam etti. "Cain'in İngiltere'de iki mülkü vardı: biri Londra'da Picadilly'de, diğeriyse Purfleet adında bir kasabada. Zimeyeviç kendisine ait olan şeyi geri almak için gelmişti fakat bunu hiç başaramadı. O öldükten sonra, başaramamış olduğu şeyi ben başardım."

"Peki, Yuda ne çalmıştı?" Ben cevabı biliyordum.

Anastasya tekrar çantasına uzandı. Başka bir tahta parçası çıkardı ama bu defakinin şekli çok farklıydı. Silindir şeklindeydi; bir ayak uzunluğunda. Bir ucu sivriltilmişti, diğer ucuysa sanki birisi onu uzun gövdesinden ayırmak için dizine vurup kırmış gibi pürüzlüydü. Bir mızrak ucu olduğu şüphe götürmezdi. Zaman içerisinde ahşabının rengi koyulaşmıştı ama üstündeki koyu renkli lekeler bile hâlâ seçilebiliyordu.

"Ascalon," diye fısıldadı Dimitriy. Gözleri büyümüştü.

"Ascalon," diye tekrarladı Anastasya. "Aziz George'un ejderhayı öldürdüğü mızrak, kendisinden çalınana kadar Zimeyeviç'in her zaman kalbinin üstünde taşıdığı kutsal emanet."

"Zimeyeviç'i geri getirmek için neden onu kullanmıyorsun?" diye sordu Dimitriy. Kaşlarımı çatarak ona baktım, Anastasya'nın bizim yardımımıza ihtiyacı yoktu.

"Bu farklı bir büyü olurdu," dedi Anastasya. "Bize gerekli olmayanlardan biri. Ascalon sadece... ona ait. Geri geldiğinde onu Zimeyeviç'e verme onuruna sahip olacağım için gurur duyacağım."

"İngiltere'de bulduğun ikinci şey neydi?" diye sordum. Kaçınılmaz olanı geciktirmek için bir neden göremiyordum.

"Bu," dedi. Aynı anda çantasından kapalı yumruğumun içine saklayabileceğim kadar küçük bir cam şişe çıkardı; ama narin eli onu tam olarak gizleyemezdi. Şişede koyu renkli, kıvamlı bir sıvı vardı, şüphesiz kandı bu. Anastasya şişeyi yüzüme yaklaştırdı. Üstünde Latin alfabesiyle yazılmış bir etiket vardı. "Oku onu," dedi Anastasya.

"Zimeyeviç." Elyazısı kuşku götürmez bir şekilde Yuda'ya aitti; not defterlerindeki yazının aynısı.

"Cain bu örneği 1825'te henüz müttefik oldukları ve I. Aleksandr'ı kendi amaçlarına göre dönüştürmeye çalıştıkları sırada almış olmalı. Birçok örnek almıştı, kanın pıhtılaşmasını önleyen bir yöntem bulmuştu. Bildiğim kadarıyla da geriye bir tek bu kaldı. Onlardan birini, içtiğin zaman sen yok etmiştin."

"Tadı iğrençti."

Anastasya gülümsedi. "O zaman bundan sonra olacaklar senin için ümit ettiğimden daha da nahoş olacak. Cain titizdi, gerçek bir bilimadamıydı. Picadilly'deki evine girdim, tuzaklarını zararsız hale getirdim ve sonunda özel odasına girdim. Orada daha fazla not defteri ve üstünde kaynağının ismi yazılı etiketler taşıyan şişelere konarak raflara dizilmiş kan örnekleri vardı. Cain'in her an

döneceğinden ve bu değerli kanı almamı engelleyeceğinden, daha da kötüsü onu yok edeceğinden, Zimeyeviç'in mevcudiyetinin dünya üzerindeki bu son kalıntısını ortadan kaldıracağından korkuyordum. Ama o zamanlar şimdi bildiğim şeyi bilmiyordum, senin Cain'i yıllar önce öldürmüş olduğunu. Hiçbir gün buna pişman olacağın aklına gelir miydi?"

"Pişman değilim. Peki, Zimeyeviç'i geri getirmeyi başarırsan ne olacak? Sana bunun için teşekkür etmeyecek. Onu sadece artık hiç elde edemeyeceği bir şey için ölümden uyandırmış olacaksın: Rusya. İki yüzyıl boyunca tek arzusu çara, dolayısıyla da ulusa hükmetmekti. Şimdi artık Romanov'lara ne yapmak istiyorsa yapabilir. Onların artık hiçbir gücü yok. Zimeyeviç istediği her şeyi kaybetti."

"Bırakalım da bunu o değerlendirsin, ne dersin? İngiltere, kralını devirdi; sonra yerine oğlunun geçmesi için yalvardı. Fransa'da da neredeyse aynısı oldu, en azından bir süre. Nikolay Rusya'yı büyükbabası Petro gibi zayıf ve kararsız olduğu için yitirdi. Zimeyeviç'in yardımıyla tekrar güçlü bir çar olabilir, o olmazsa da oğlu ya da onlardan biri."

"Sence Rusya tekrar bir çarı kabul eder mi?" diye sordu Dimitriy.

Anastasya'nın gözleri parladı ve bu haliyle bir genç kıza daha çok benzedi. "Bunu göreceğiz, değil mi?"

Nasıl hareket ettiğini bile göremedim ama bir anda elinde açık bir sustalı bıçak belirdi. İlya'ya işaret etti ve o da yerden ne olduğunu göremediğim bir şey aldı. Bana doğru yaklaştılar. İlya'nın elinde küçük, granit bir kâse vardı. Paltomu ve ceketimi kendime gelmeden önce çıkarmışlardı ama gömleğim hâlâ üstümdeydi. Anastasya gömleği çekti ve düğmelerini kopardı. Sonra yakasından tutup kolunu boylu boyunca kesti. Bıçağın cildimi kesmemesi için son derece dikkatli davranmıştı. Bu uzun sürmeyecekti.

İlya kâseyi hâlâ ipe gerilmiş halde duran çıplak kolumun altına tuttu. Anastasya bıçağın keskin tarafını cildimin üstüne yerleştirip bastırmaya başladı. Ama o bıçağı

hızla aşağı doğru kaydırana kadar cildim kesilmedi. Yüzümü buruşturdum. Basınç altında fışkıran kan mermer zemine saçıldı fakat sonra daha yavaş akmaya başladı. İlya çoğunu yakalamayı başarmıştı. Neden bıçak yerine dişlerini kullanmadıklarını merak ettim ama sormamanın daha akıllıca olacağını düşündüm. Çok geçmeden kâse bol miktarda kanla doldu, Zimeyeviç'in kanının bulunduğu şişede olandan daha fazlaydı. Anastasya elinde tuttuğu bir kumaş şeridiyle yarayı sardı. Kumaşın yüzeyine kırmızı bir leke yayılmaya başladı, sonra durdu. Altında zonklayan damarı hissedebiliyordum ama sargı daha fazla kan kaybetmemi önledi.

"Bizim yüzümüzden ölmeni istemeyiz, değil mi?" diye kıkırdadı Anastasya.

Kâseyi İlya'nın elinden alıp yüzüne doğru tuttu ve ılık bir çorbaymış gibi kokusunu içine çekti. Parmağını kâseye daldırdı, sonra dudaklarını aralayıp parmağını dilinin üstüne bastırdı, elini geri çekerken çenesinin üzerinde ufak bir kan izi kaldı.

"Lezzetli," dedi.

İkon duvarına doğru yürüdü ve kâseyi onun önüne koydu. Sonra şişeyi eline aldı. İçinin ne kadar dolu olduğunu görmek için bir muma doğru tuttu, sonra aşağı eğilip kâsenin içindeki kanın birazını yere döktü. Şişenin mantarını çıkardı ve Zimeyeviç'in kanını benimkinin üstüne boşalttı. Kâseyi tekrar eline aldı ve kanlar karışsın diye daireler çizerek çevirdi. Onu yine yüzüne yaklaştırdı ama bu defa tadına bakmadı. Etrafa bakıp beş suç ortağını süzdü. "Hepiniz hazır mısınız? Ne yapacağınızı biliyor musunuz?"

Başlarını sallayarak ve bir şeyler mırıldanarak onayladılar ama bir tanesinin, bana arkadan yaklaşanın, bir sorusu vardı. "O nerede ortaya çıkacak?"

"Bilmiyorum. Yazılarda bu konuda net bir şey yok." Anastasya bilgisizliğini açık ettiğinden dolayı telaşlanmıştı. "Ama endişelenmeyin, onu başkasıyla karıştırmazsınız. Kabı getir."

İlya elinde süslü bir kadehle öne çıktı. Bu bana ko-

münyon[1] şarabı içmek için kullanılanlara benzer bir şey gibi göründü. Herhangi bir kiliseden aşırılmış olabilirdi, büyük olasılıkla da şu anda bulunduğumuz kiliseden. Anastasya kâsenin yarısını onun içine boşalttı, sonra ikon duvarına gidip onu Güzel Kapı'nın kemerinin altındaki sunağın önüne koydu. Cebinden başka bir şişe çıkardı ve birazını kanın içine döktü. Sonra yüzünü bana döndü.

"Başlayın!" diye emretti.

İlya elinde kadehle bana doğru geldi ve içmem için uzattı ama ağzımı sıkıca kapattım. Ellerinde istedikleri kadar benim kanım olabilirdi, oysa artık ziyan edebilecekleri Zimeyeviç kanı yoktu. Bana zorla yutturmaya kalkışırlarsa, yeterince büyük bir kısmını yere dökmeyi başarabilirdim. Ama belli ki bunu düşünmüşlerdi ve risk almayacaklardı.

Aralarından biri saçlarımı yakalayıp başımı geri çekti. Bir diğeri ağzımı açmak üzere ellerini çeneme koydu. Bu bir insan için neredeyse başarılması olanaksız bir şeydi ama vampir gücüne sahip birisi için çok kolaydı. Böylece İlya sıvıyı ağzımdan içeri dökerken o da çenemi açık tuttu. Başımı sağa sola çevirmeye çalıştım ama çok sıkı tutuyordu. Dilimi ileri geri hareket ettirdim ama ancak birkaç damlayı dışarı atabildim. Parmaklarıyla bastırıp burun deliklerimi tıkadılar. Nefes almamaya çalıştım ve belki de yarım dakika kadar başarabildim fakat sonra daha fazla direnemedim. Dilimle kanı ağzımın arka tarafından ön tarafına itmeye ve hava yolunu açık tutmaya çalıştım ama imkânsızdı. Sonunda bir karar verdim, o iğrenç sıvıyı içmektense boğularak ölmeyi tercih edecektim. Sonunda vücudum irademe isyan etti ve ağzımdakini yutup ardından derin birkaç nefes aldım.

Ortam daha da karanlık olmuştu. Etrafa baktığımda Anastasya'nın birkaçı dışında bütün mumları söndürmüş olduğunu gördüm. Katedral en başından elektrik ışığıyla aydınlatılabilecek bir şekilde inşa edilmişti ama bu mera-

1. Hıristiyanlıkta dine kabul töreni. (Ç.N.)

sim için daha loş bir ortam gerektiği belliydi. Anastasya'nın, dediği gibi, ayin için neyin ve nasıl bir dekorun gerektiği konusunda hiçbir fikri yoktu, o yüzden bildiği bütün ayrıntıları harfiyen uygulamalıydı.

Mumlardan birini şamdanından alıp sunağa doğru gitti. Mumu kâsedeki sıvının yüzeyine dokundurduğu anda içindeki sıvı alev aldı. Taş zemine kıvılcımlar sıçradı ve yukarı doğru dalga dalga dumanlar yükseldi. O ikinci şişede hangi kimyasal madde varsa, kanın hemen yanmasına yol açmıştı. Anastasya geri döndü ve tam yanan kanla benim aramda durdu. Bağlı olduğum sütunların dış tarafında, beş vampir saat yönünün aksi istikametinde sinsice etrafımızda yürümeye başlamıştı. Bana bir kamp ateşinin etrafında dolaşan ve bir yandan alevlerden korkarken diğer yandan onun etrafında oturan insanların etine aç olan kurtları anımsatıyorlardı. Aklıma yine Dimitriy'in *Bahar Ayini* hakkında söyledikleri geldi ve bu dehşet verici fakat gerçek ayinin Paris'teki bir tiyatroda şahit olduğu sahteciliğin düzeyine ne kadar yaklaştığını düşünüp düşünmediğini merak ettim.

Anastasya konuşmaya başladı.

"Simili modo, postquam cenatum est, accipiens et calicem, iterum gratias agens dedit discipulis suis, dicens, Accipite et bibite ex eo omnes. Hic est enim calix sanguinis mei novi et aeterni testamenti, qui pro vobis et pro multis effundetur in celebrationem peccatorum. Hoc facite in meam commemorationem."

Latinceyi iyi bilmiyordum ama bu metnin Batı'da İsa'nın kanını ve etini temsil eden şarap ve ekmeğin yenildiği bir ayinde ya da onun çirkin bir varyasyonunda kullanıldığını çıkarabilecek kadar anlamıştım. Etrafımda dönen *vurdalak*'lar yumuşak ve monoton bir sesle mırıldanmaya başladılar.

"Mortem tuam annuntiamus, Domine, et tuam resurrectionem confitemur, donec venias."

"Mortem tuam annuntiamus, Domine, et tuam resurrectionem confitemur, donec venias."

"Mortem tuam annuntiamus, Domine, et tuam resurrectionem confitemur, donec venias."

Kendimi biraz sonra olacaklara hazırlamaya çalıştım. Kanın –benim ve Zimeyeviç'in kanının– madenî tadı hâlâ ağzımdaydı. Midemde o sıvıyı hissedebiliyordum fakat içime yayılan bulantı hissinin ona karşı fiziksel bir tepki mi, yoksa sadece ne olduğunu biliyor olmamın bir sonucu mu olduğunu kestiremiyordum. Kilisenin derin karanlığına doğru baktım ve görüşüm bulanıklaşmaya başladı. Dönmekte olan vampirler, arkalarındaki mumların ışığında bir görünüp bir kaybolarak dans eden gölgelere dönüştü. Duvarlardaki ikonların üstündeki yüzler bana bakmaya ve gülmeye başladılar. Azizlerin sakalları kayboldu ve kavisli burun deliklerinden uzayan demir grisi uzun bir bıyığa dönüştü. Hepsi –erkek ya da kadın– dönüşmüştü. Kubbedeki İsa'nın yüzünü görebilmek için başımı arkaya attım fakat o da biçimsizleşerek Zimeyeviç'in görüntüsüne dönüşmüştü.

Anastasya bir süre sesini çıkarmamıştı ama şimdi, bu defa daha yüksek sesle, önceki sözcükleri tekrarlıyordu. *"Accipite et bibite ex eo omnes. Hic est enim calix sanguinis..."* Arka planda *vurdalak*'lar kendi uğursuz mantralarını söylemeye devam ediyordu. *Vurdalak*'ların gerisindeki karanlığa baktığım zaman uzun boylu bir siluet gördüm ama yüzünü seçemedim. Gözlerini görememiştim ama içime nüfuz eden yakıcı bakışlarıyla beni izlediklerini biliyordum. Yavaş yavaş öne doğru yürüdü.

Dimitriy'e baktım ama o beni fark etmedi. Ayinin sonucunun ne olacağını görmek ister gibi gözleriyle odayı tarıyordu fakat yüzündeki ifadeden anlayabildiğim kadarıyla tatsız bir şey görmemişti. Midemdeki kan, kendisinden ayrılan ve sunağın önündeki ateşte tüketilen kısmıyla uyum halinde yanıyordu. Anastasya tekrar ezber okumaya başlamıştı ve artık bağırıyordu. Tekrar o karanlık siluete baktım. Hâlâ ileri doğru yürüyor ama hiç yaklaşmıyor gibiydi.

Sonra orta sahın giderek daha da karardı. Anastasya başını benden aksi yöne çevirdi ve Güzel Kapı'nın önündeki basamakları çıktı. Aşağı baktı. Kâse artık ışıl ışıl değildi. Onu yerden alıp salladığında bir an için alevler ve kıvılcımlar çıktı ama sonra hemen söndüler. Yakıtı tükenmişti. Anastasya kâseyi havaya kaldırdı ve içindekileri sunağa döktü fakat aşağı sadece toz haline gelmiş koyu renkli bir kül döküldü ve havada dağılıverdi. Anastasya'nın yüzünden bunun ayinin bir parçası olmadığını anladım; bu, büyüsünün bozulduğu gerçeğini idrak edemeyen, hayal kırıklığına uğramış bir kadının yüzüydü.

Vurdalak'lar da buna şahit olmuşlardı. Birer birer durdular. Zikir de sustu. Mozaiklerdeki yüzlere baktım; hepsi olması gerektiği gibiydi ve merhametli bakışlarıyla aşağıya, bana bakıyorlardı. Gölgedeki siluet –eğer orada bir siluet vardıysa– artık kaybolmuştu.

"Lanet olsun!" dedi Anastasya.

İlya, "Nerede o?" diye sordu. Etrafına bakındı, diğerleri de. Hepsi bu kadar Anastasya'nın esareti altında olmasa onunla alay ettiklerinden şüphelenebilirdim.

"İşe yaramadı!" diye gürledi Anastasya.

İlya, "Sana söylemiştim," dedi. "Onun ölmesi gerek. Bu açık."

"Hiç de açık değil." Sonra kız sakinleşti. "Ama bu olasılık her zaman vardı. Tek şansımız bu." Bıçağı elinde, bana doğru yürüdü. Merasim bitmiş olmasına rağmen midem hâlâ yanıyordu ve şimdi öncekine göre daha kötüydü. Anastasya'nın çocuk taşıyan kabarık karnına baktım ve bütün bu merasimin beni benzer bir durumda bırakacak kadar başarılı olmuş olabileceği düşüncesiyle ani ve yıkıcı bir ümitsizlik kapladı içimi. Karnımdaki ağrı, sanki içimde dışarı çıkmaya çalışan bir canavar varmış gibi artmıştı; sanki Zimeyeviç tekrar ana rahmine düşmüştü ve çaresizce doğurulmayı bekliyordu.

Anastasya bıçağını kalbime saplamaya hazır bir şekilde aşağıda tutuyordu ama artık karnımı yarıp içinde her ne varsa dışarı dökmesinin daha iyi olacağından emin-

dim. Ağrı o kadar şiddetliydi ki neredeyse bunun için ona yalvaracak haldeydim.

Sonra bir anda kilise ışıkla doldu. Arkamda birisinin bağırdığını duydum.

"İşte buradalar. Size söylemiştim. Lanet olası burjuvalar."

Başımı çevirip bakmaya çalıştım. Ana kapıdan girmişler ve elektrik lambalarını yakmışlardı. Bunlar sadece Swan ampulleriydi ve ışıkları vampirlere zarar verebilecek kadar kuvvetli değildi ama bir an ürkütüp şaşırtmak için yeterliydi. Belki de otuz kişilik bir kalabalık orta sahına kadar ilerledi, görünüşe göre bunlar Kızıl Muhafızlar'dı. Başlarında Louis vardı, Dimitriy'in, son olarak Neva'ya fırlatıldığını gördüğüm sağ kolu. Doğrudan Dimitriy'in yanına gidip onu çözmeye başladı, diğerleri ise geri kalan beş *vurdalak*'ın peşine düştü. Neyle karşı karşıya olduklarının pek farkında değillerdi ama sayıları bu kadar fazlayken bir şansları olabilirdi, özellikle serbest kalan Dimitriy de onlara yardım ederse.

Hiçbiri Anastasya'ya dikkat etmedi. İçeri daldıklarında Anastasya bir an ürkmüştü ama artık dikkatini bana vermişti. Onun ne düşündüğünü anlayabiliyordum. Eğer benim ölümüm Zimeyeviç'i geri getirebilecekse, şu an onun son şansı olabilirdi. Bıçağı savurdu.

Bir anda Louis aramızda bitiverdi. Anastasya'nın bıçağı onun karnına gömüldü ama bir etkisi olmadı. Louis elinin tersiyle vurdu ve kilisenin bir ucuna fırlatılan Anastasya ikon duvarına çarptı. Louis bana döndü. Konuşmaya çalıştım ama başaramadım; karnımdaki ağrı dayanılmaz hale gelmişti. Beni çözmesini işaret etmek için ipleri çektim ama gözlerini arkamdaki bir şeye dikti ve yüzü asıldı.

Sadece bağırabilecek fırsatı bulabildi. "Dikkat et!"

Sonra başımın arkasına sert ve ağır bir şey çarptı. Gözlerim kararda. Ayakta kalmak için kendimi zorladım ama karnımdaki ağrı beni alt etmek üzereydi. İplerin ucunda sallanarak yere yığıldım ve o gece ikinci defa bilincimi yitirdim.

XIII. Bölüm

"O Dominique'ti."

Kelimeleri duydum ve hemen ardından onları benim sarf etmiş olduğumu fark ettim ama nedeni hakkında hiçbir fikrim yoktu. Gözlerimi açtım. Karanlıktı ama zifirî değildi. Başımın arkası zonkluyordu. Yüzümü ovuşturmak için ellerimi kaldırdım ama tam serbest olmadıklarını hissettim. Tekrar çektim ve sıkı bağlanmamış olduğumu gördüm. Bileklerime bağlanmış ipler vardı ama diğer uçları bir yere sabitlenmemişti. Kollarımı engelleyen tek şey soğuk taş zeminin üstündeki kendi ağırlıklarıydı. Başımın ağrıyan yerine dokundum ve onu kendi haline bırakmanın daha iyi olacağını fark ettim. Yüzümü ve gözlerimi ovuşturdum. Cildim tuhaftı ama ne sorunu olduğunu anlayamadım. Neredeyse yeni tıraş olmuş gibiydim, bu da dışarıda çok uzun kalmadığımı gösteriyordu. Kollarım göğsümle temas ettiğinde belden yukarımın çıplak olduğunu fark ettim. Sağ kolumun alt kısmı sargılıydı. Her tarafa bakıp etrafımı algılamaya çalıştım.

Bir kilisedeydim. Fark etmemiştim ama o sırada Petersburg'daki bütün kilise ve katedralleri tanımıyordum. O kadar çoklardı ki, kim hepsini tanıyabilirdi? Muhtemelen Petersbug'daydım ama bu bile bir varsayımdan ibaretti. Hatırlayabildiğim kadarıyla son olarak oradaydım. Anı-

larım –özellikle de yakın geçmişe ait olanlar– belirsiz ve uzaktı.

Orta sahını sadece birkaç mum aydınlatıyordu ama duvarların ve sütunların her yerini kaplayan ikonları görebilmek için yeterliydiler. Etkileyici eserlerdi. Binanın tam ortasında yatıyordum. Tepemde sinir bozucu bir şekilde yükselen sütunlar, aşağıya bakan İsa resminin olduğu kubbeye kadar uzanıyordu. Doğrulup oturdum. Etrafımdaki zemin titreşen mum ışığı altında sanki düz değilmiş gibi görünüyordu. Bileklerimi, etraflarına dolanmış iplerden çekerek kurtarmaya çalıştım ama başaramadım. Düğümleri çözdüm ve ipleri bir tarafa fırlatıp attım. Ayağa kalktım.

Zeminin tuhaf görüntüsünün nedeni artık belli olmuştu. Dağılmış bir şekilde yatan yedi kişi vardı. İki tanesi ikon duvarına çıkan basamakların üstündeydi. Bir tanesi onun tam karşısındaki küçük bir şapel veya sunağın kapısının üstünde yatıyordu. Diğerleriyse yerdeydi. Onları inceledim; beşinde, bir vampirin dişleri tarafından öldürülmüş olduklarına dair kuşku götürmez belirtiler vardı. Geri kalanlardan birinin boynu kırılmış, bir diğeri de kalbinden bıçaklanmıştı. Bundan başka iki takım giysiye –erkek giysisiydi– de rastladım ve ayağımla tekmelediğimde içlerinden biraz toz kalktı. Orada insanlar ve vampirler arasında nasıl bir mücadele olmuşsa her iki taraf da kayıp vermiş görünüyordu. Aralarında olmadığım için kendimi şanslı görüyordum.

Vampirlerden birinin gömleğini, ceketini ve paltosunu alıp elimden geldiği kadar tozlarını silktim. Ahşap kılıcın yaratığın kalbini deştiği yerde, pamuklu gömlek kumaşında bir delik vardı ama dışarıdan görünmezdi çünkü üste giyilecek ceket ve palto sağlamdı. Biraz önce bir yaşayan ölünün üstünde olan kıyafeti giyme düşüncesi alışık olmadığım bir tiksinme hissi yarattı ama etrafıma baktığımda orada daha iyisini göremedim. Kıyafeti giydim, sonra dışarı çıkmak için bir yol bulmaya çalıştım. Ana kapı tipik olarak sunağın karşı tarafında olur ve batıya bakardı, bu kilise de bir istisna değildi. Duvarların üst kısımlarında pencere-

ler vardı fakat içeri ışık girmiyordu. Bu da muhtemelen şu anda gece olduğu anlamına geliyordu ama pencereleri perdeyle örtmüş ve camları boyamış olabilirlerdi. Önce kapıyı biraz araladım ve serin bir esintinin içeri girdiğini hissettim. Dışarıda gün ışığından eser yoktu.

Kapıyı açıp dışarı çıktım. Kesinlikle geceydi ama beklediğim kadar karanlık değildi. Cadde ışıkları normalde olduğundan daha parlak görünüyorlardı fakat şu anda asıl mesele onlar değildi. Saatin tam olarak kaç olduğunu kestirmeye çalıştımsa da başaramadım. Sadece gecenin erken saatleri olduğunu tahmin edebildim. Etrafıma baktım. Burası kesinlikle Petersburg'a benziyordu ama tam olarak nerede bulunduğumu çıkaramadım. Arkama dönüp çıktığım kiliseye baktım. Belki de dışarıdan bakarsam içeride olduğundan daha tanıdık gelirdi bana.

Birtakım anılar uyandırmıştı ama bana hatırlattığı yer çok farklı bir şehirde, Moskova'daydı. Ve benzer üsluba rağmen, bununla Aziz Vasiliy Katedrali arasında belirgin farklar vardı. Bu, bana kötü bir taklit gibi görünüyordu. Etrafını dolaştım ve nihayet diğer tarafında onun uzun, düz bir kanalın yanına inşa edilmiş olduğunu keşfettim. Sonunda nerede olduğumu anlamıştım.

Burası kesinlikle Petersburg'du. Bu da Yekaterininskiy Kanalı'ydı; onun, Mars Alanı'nın yakınındaki kuzey ucu. İçimi tuhaf bir rahatlama hissinin, uyandığımdan beri deneyimlediğim rahatsızlığı yatıştırmayı başaran bir aşinalık duygusunun kapladığını hissettim. Kıyı boyunca biraz yürüdüm, sonra kiliseye bakmak için geri döndüm. O, ne tanıdık gelen ne de rahatlama hissettiren bir şeydi. Orada olmamalıydı. Bu, belleğimin iddia ettiğinden daha fazlaydı. Kilise oraya uymuyordu işte. Kanala doğru çıkıntı yapıyordu ve ona uysun diye kanalın bir noktada daraltılmış olduğu belliydi. Kimsenin buraya bir kilise yapmak için bir nedeni olamazdı, hiçbir mimar bunu düşünmezdi. Ama bunun ötesinde, basitçe, şehrin bu noktasında bir kilisenin bulunmadığı gerçeği vardı. Bunu bilmek için kanal boyunda yeterince yürümüştüm.

Aklıma inanılması güç iki olasılık geldi. İlki, burasının gerçekte Petersburg değil, onun, bir Potemkin köyü[1] gibi aldatma amacıyla bir araya getirilmiş bir taklidi olduğuydu. Kanalın iki yanındaki binalardan birinin kapısını çalıp içeri girecek olsaydım, *içerisi* diye bir şey olmadığını ve onların sadece şaşırtmak için hazırlanmış arkası boş cepheler olduğunu görecektim. Çariçe Yekaterina, Prens Potemkin'in kendisi için yarattığı ilüzyonları inceleme gereğini hiç duymamıştı. Belki ben incelerdim ama henüz değil. Bu fikir bütünüyle akıldışıydı. Neden bu kadar eksiksiz bir kopya yapıp sonra da oraya o kiliseyi koyarak her şeyi mahvetsinlerdi ki?

Diğeriyse sadece biraz daha inanılabilir bir fikirdi: Tahminimden çok daha fazla –saatlerle değil yıllarla ölçülebilirdi– ve bu binanın yoktan inşa edilmesine yetecek kadar uzun bir süre şuursuz kalmıştım. Bu, yıllar, hatta on yıllar sürerdi. Ve yine de bu kadar mantıkdışı bir yerde, hiç uygun olmadığı bir kanal kıyısında, neredeyse zorla inşa edilmiş olduğunu açıklamazdı. Ancak şimdilik bulabildiğim en iyi açıklama buydu. Bilimcimi yitirmeden önce ne yapıyor olduğumu hatırlamaya çalıştım fakat derin bir acı ve korku deneyiminin ötesinde hiçbir şey anımsayamadım.

Rıhtımda kimsecikler yoktu, birileri olsa bile yanlarına yaklaşıp hangi yılda olduğumuzu ya da çarın kim olduğunu sorabileceğimden emin değildim. Verecekleri yanıta nasıl güvenebilirdim ki? Bütün şehir sahteyse, o zaman orayı dolduran kişiler de hileyi sürdürmeleri için eğitilmiş oyuncular olmaz mıydı? En iyisi her zamanki gibi davranıp kendi zekâma güvenmekti. Yeterince kanıt elde ettiğim zaman gerçeği ortaya çıkarabilirdim.

Kanal boyunca yürüdüm. Önümde Nevskiy Caddesi'nin ışıklarını görebiliyor ve insanlarla arabaların hareketlerini seçebiliyordum. Bir adam hızla yanımdan geçip bul-

1. Prens Potemkin'in, âşığı olduğu Çariçe II. Katerina'yı etkilemek için inşa ettirdiği rivayet edilen sahte köyü ifade etmek için kullanılan bir terim. (Ç.N.)

vara doğru koşmaya devam etti. Sonra bir an yavaşlayıp döndü ve geri geri yürümeye devam ederek bana seslendi.

"Haydi! Saray düştü. Herkese açık!"

Tekrar döndü ve hızla uzaklaştı. Ne kastetmiş olabileceğini düşündüm. Şehirde iki düzine saray olmalıydı ama adamın özellikle herhangi bir tanım kullanmamış olmasını ve gittiği yönü hesaba katarak, bunun ancak Kış Sarayı olabileceğini tahmin ettim. Ve eğer *o* düştüyse, o zaman Rusya bir istilanın, hatta bir devrimin tam ortasındaydı. Çar, sarayında mıydı? Tutuklanmış mıydı? Adamın gittiği yöne doğru koşmaya başladım. Bir dakika içinde Nevskiy Caddesi'ne çıktım. Nefes nefese kalarak durdum. O mesafeyi bir damla bile ter dökmeden kat edebilmeliydim ama ciğerlerimde bir ağrı, göğsümde tanımadığım bir his algıladım. Kalbim çarpıyordu, içine uyandığım bu hayal dünyası her neyse, değiştirdiği tek şey şehir değildi. Kendi vücudum da değişmişti.

Gecenin bu saatine göre bulvar kalabalıktı. Genel olarak trafik Kış Sarayı'na akıyordu. Yalnız yürüyen insanlar, çiftler ve küçük gruplar, çoğunun elinde tüfek vardı. Birkaç tanesiyse diğer yönden geliyordu. Yanımdan dev bir tabloyu masa gibi yatay olarak taşıyan iki asker –bir çavuş ve bir teğmen– geçti. Resim aşağı doğru bakıyordu, o yüzden onu göremedim ama çerçevenin yaldızları değeri hakkında bir fikir veriyordu. Onu nereden aldıkları belliydi ve sadece bana söylenmiş olan şeyi kanıtlamaya yarıyordu. Kış Sarayı, gelen herkese açıktı ve oradan ne isterlerse alabilirlerdi.

Bu yağma beni ilgilendirmiyordu ama olanları öğrendiğimde büyülendim. Bu tuhaf ama tanıdık şehirde bulunmama yol açmış olan koşullar ne olursa olsun buraya tam tarihin dönüm noktası olan bu anda gelmiş olma ayrıcalığına sahiptim. Belki de –şu anda her kimse– çarın eski evinden zincire vurulmuş olarak çıkarıldığına tanıklık edebilme şansım olacaktı. Romanov sülalesinin soyunun tükenmesinin yararıma mı yoksa zararıma mı olacağını bilmiyordum ama gerçekleşirse bunu görmekten

zevk alacaktım. Vücudumun sınırlarının farkına vardığımdan yola yürüyerek devam ettim.

Sonra arkamdan çok şaşırtıcı bir ses geldi. Bu iri bir köpeğin hırlamasına benziyordu ama yüksekliği giderek arttı ve hiçbir köpeğin ya da hayvanın nefes almadan devam ettiremeyeceği kadar uzun sürdü. Sonra bir an kesildi ama ardından önceki düşük frekansıyla tekrar başlayıp bir kez daha yavaş yavaş arttı. Yaklaşıyordu. Caddedeki hiç kimse onu duymuş gibi görünmüyordu. Durdum ve arkama döndüm.

Tahmin edebildiğim kadarıyla bu bir arabaydı ama daha önce gördüklerime hiç benzemiyordu. Alışılmadık bir görünümü vardı ama bazıları ayakta duran, diğerleri de oturmakta olan yedi kişiyi taşıyor olmasından ne için yapıldığı anlaşılıyordu. Adamlardan ikisinin tüfeği vardı ve amaçsız bir şekilde havaya ateş ediyorlardı. Aracın tavanı yoktu ama yan tarafında pencereler vardı. Tekerlekleri bu büyüklükteki bir at arabasında görmeyi beklediğimden daha küçük olduğu için altı yola daha yakındı ama en tuhaf özelliği bu değildi. Onu daha önce Nevskiy Caddesi'nde veya başka yollarda görmüş olduğum bütün arabalardan ayıran şey, önünde atların olmamasıydı.

Şimdi, benim haberim yokken on yıllar süren bir zaman diliminin geçmiş olması gerektiğini fark ediyordum. Bir şekilde bilinçsiz durumda mı kaldığımı, yoksa gerçekten zamanın içinde bir yerden diğerine mi taşınmış olduğumu tahmin edemiyordum. Atsız bir araba kavramı benim için yeni değildi ama algıma göre böyle şeyler sadece raylar üzerinde seyahat eden araçlarla sınırlıydı. Sıradan bir yolda seyahat edebilen bir buharlı lokomotif inşa etmek imkânsız değildi fakat hiç pratik olmadığı ortaya çıkmıştı. Yine de bu şey daha önce gördüğüm hiçbir buharlı lokomotife benzemiyordu. Bacası neredeydi? Ocağı ve kazanı neredeydi? Ve dikkatimi araca ilk çeken şey olan o ses, bir lokomotiften çıkmasını beklediğim ses değildi.

Araba hızla yanımdan geçti. Onu takip etmek için başımı çevirdim, çok geçmeden uzaklaştı. Arkasında tuhaf

bir koku bıraktı; uyandığımdan beri havada asılı bu kokuyu hissediyordum ama kaynağına yaklaştıkça artıyordu. Yanık kokusuydu ama kömür veya odun değil, daha çok parafin yakıldığını düşündürüyordu, tam olarak o bile değildi. Araştırmam gereken başka bir şey daha çıkmıştı.

Etrafımdan haberdar olmadığım süre içinde bu kadar değişikliğin gerçekleşebilmesi için ne kadar zaman geçmiş olabileceğini hesaplamaya çalışarak yoluma devam ettim. Romanov'ların durumu her zaman istikrarsız olmuştu ve halkın tavrı sadece birkaç ay içinde bile onların aleyhine dönmüş olabilirdi. Kendimi içinde bulduğum kiliseyi inşa etmek on yıl kadar sürerdi. Ama o arabanın icat edilmesi –ve benden başka kimsenin hayretle dönüp bakmayacağı kadar sıradanlaşması– çok daha uzun bir zaman alırdı. 1920 yılında mıydık? Yoksa 1930? 1940? Tahmin edemiyordum. Başka hangi mucizelerle karşılaşacağımı düşünerek dudaklarımı yaladım.

Çok geçmeden Nevskiy Caddesi'nin sonuna geldim. Önümde yeni başka bir şey –daha önce Neva'nın üzerinde görmediğim bir köprü– vardı ama onunla daha sonra ilgilenebilirdim. Saray Meydanı'na baktığımda bir kaos manzarasıyla karşılaştım. Ateşler yakılmıştı, kadınlar ve çocuklar içip şarkı söylüyor, askerler hiçbir şey yapmadan duruyorlardı. Saraya doğru yürüdüm. Ana girişe bir tür barikat kurmuşlardı ama yıkılalı çok olmuştu. Bin insan zinciri, barikattan aldıkları tahta ve mobilya parçalarıyla ateşleri beslemek için –yemek sepeti bulmuş karıncalar gibi– barikatla ateş arasında mekik dokuyordu. Birtakım insanlar barikatın içindeki açıklıktan geçip saraya doğru giderken, daha fazla sayıda insan ise içeride ele geçirdikleri ganimetlerle dışarı çıkıyordu.

Durup daha yukarıdaki pencerelere baktım. Çoğu kırılmıştı. İçeride oradan oraya koşan insanları görebiliyordum. Parçalanmış çerçevelerden birinden bir yüz dışarı uzandı ve meydana doğru bağırdı ama sözcükleri seçemedim. Binaya biraz daha yaklaştığımda benim gibi başını kaldırmış önündeki manzarayı seyreden birisini gör-

düm. Oraya doğru gidip yanında durdum; etrafındaki kesif alkol kokusunu alabilecek kadar yakınındaydım. Bana kendiliğinden biraz bilgi vereceğini umuyordum; soracağım her soru deli olarak kabul edilme riskine girmem demekti. Birkaç dakika bekledim ama adam bir şey söylemedi. Sonunda konuşmak zorunda kaldım.

"Çok ciddi bir çatışma oldu mu?" dedim. Bu bulabildiğim en tarafsız soruydu.

"Pek sayılmaz," diye homurdandı. "Kerenskiy çoktan tüydü. Geri kalanların da o kadar cesareti yok."

Bu isim benim için bir şey ifade etmiyordu. Sadece Kerenskiy'in bir tür kıdemli bakan –Speranskiy veya Arakçeyev gibi çarın sağ kolu– olduğunu tahmin edebilirdim. Ama önemsiz aktörlerle ilgilenmiyordum.

"Peki ya... çar?" diye sordum, "Majesteleri" deme içgüdümü bastırmayı başararak. Eğer bu, göründüğü gibi bir devrimse, eski kafalılardan biri olarak kabul edilmek istememiştim. Aynı zamanda da bunu neden önemsediğimi merak ettim. Kendim olmadığımı giderek daha açık bir şekilde görüyordum.

"Nikolay mı? Neden umurunda olsun ki? Kaçabildiği için kendini şanslı saymalı."

Adam yürüyüp gitti. Elinde, sokaktan çok masada içilebilecek kalitede ve fiyatta bir konyak şişesi vardı. Paltosunun cebinden bir altın parıltısı geldi. Saraydan sadece konyak almamıştı. İmparatorun çoktan kaçmış olduğu belliydi ama artık ismini biliyordum. Tarihle ilgili konularda hafızam oldukça netti; babasından sonra tahta geçecek bir Nikolay vardı, Nikolay Aleksandroviç. Eğer o şimdi çarsa, o zaman tarih hakkında bir tahminde bulunabilirdim. Eğer seksenli yaşlarına kadar yaşadıysa, içinde bulunduğumuz yıl 1950 olabilirdi. Onun babası, diyelim ki altmışında öldüyse, o zaman 1905 gibi erken bir tarih söz konusu olabilirdi. Bu muazzam bir zaman dilimiydi; yöntemim beklediğimden daha az yararlı olmuştu.

Sonra çok daha fazla işe yarayabilecek bir şey gördüm: meydanda sürüklenen birkaç sayfa kâğıt, kuvvetle muhte-

mel bir gazete. Peşinden koştum. Rüzgâr hafifleyince gazete yere düştü. Almak için uzandım ama yine havalandı. Koştum ama eskisi kadar uzun süre koşabileceğimi sanmıyordum. Sonunda gazete Aleksandr Anıtı'nın ayağındaki sütunlardan birine çarpınca onu yakalamayı başardım.

Ön sayfasına baktım. Adı *Pravda*'ydı. Bu ismi hiç duymamıştım ama önemi yoktu. İlk okuduğum şey tarihti: 23 Ekim 1917. Birkaç günden daha eski olamazdı. Bu da son belli belirsiz anılarımın üzerinden on yıllar geçmiş olduğu anlamına geliyordu. Duyguları olaylardan daha net hatırlıyordum ve beni mahveden duygulardan biri korku gibi görünüyordu; ölüm korkusu. Hayır, bundan bile fazlası. Öleceğimden *korkmuyordum*, bunu *biliyordum*. Korkum beni bekleyen cezaydı. Ve eğer ölmüşsem, o zaman şu andaki durumumu bir tek şey açıklardı. Dirilmiştim. Ne bir zamanlar Çıfıt Kale'ye gömülmüş olan o yaratıklar gibi uyumuş ne de zamanda yolculuk yapmıştım. Ölmüş ve hayata geri çağırılmıştım.

Ama sonra aklıma başka bir şey geldi ve güldüm. Ölümle yüzleştiğimde başıma geleceklerden; intikamcı bir tanrı ve adil bir cehennemle ilgili hikâyelerin, sadece çocuklar anne babalarına ve insanlar krallarına itaat etsin diye dehşete düşürmek için anlatılan masallardan fazlası olmasından korkuyordum. Çoğu kişi gibi dünyevi varoluşumun sayısız günahlarının teraziye konup tartılacağından ve kusurlu bulunacağımdan korkuyordum. O kadar çok insanın vampir ölümsüzlüğünü seçmesinin nedeni buydu, ilelebet yaşamak değil – mahşer gününden ancak bu şekilde kurtulabilirlerdi. Ama artık daha iyi biliyordum. O keşfedilmemiş ülkeyi ziyaret etmiş ve geri dönmüştüm ama oradayken onun boş bir yer –bir ceza değil, unutuluş yeri– olduğunu görmüştüm ve böyle bir yerden korkulmazdı. Oraya hemen dönmeyi düşünmüyordum, artık başka bir yerde yeryüzünde yaptığım şeylerin hesabının sorulmayacağını biliyordum. Misilleme korkusuyla dizginlenmeyen bir hayat sürebilirdim. Bunun davranışlarımda büyük bir fark yaratacağından kuşkuluydum.

Ama gazeteden öğrenilebileceğim başka şeyler de vardı. Makaleleri hızla okudum ve olan bitenler hakkında bir fikir edinmeye başladım. Bir süre önce çar devrilmiş ve yerine Kerenskiy'in önderliğindeki Geçici Hükümet geçmişti. Ülke Almanya, Avusturya ve kaçınılmaz bir şekilde Osmanlılardan meydana gelen bir ittifakla savaş halindeydi. Yıllardır devam eden savaş nedeniyle Rusya açlık çekiyordu ama Kerenskiy onu sürdürmekte ısrar etmişti. Başlıca rakibi Bolşevik adı verilen bir partiydi ve şimdi Kerenskiy'i, iktidarına destek verecekleri ümidiyle Almanların Petrograd'ı işgal etmesine izin vermek üzere olmakla suçluyordu. Petrograd'ın sadece şu anda bulunduğum Saint Petersburg'un yeni adı olduğunu anlamıştım. Gazetenin dört sayfasını okuyup bitirdikten sonra bir şekilde artık bilgi sahibi olarak kabul edilebileceğime güveniyordum. Ama temkinli olmam gerektiğini biliyordum. Gazete belirli bir bakış açısını, yani Bolşeviklerin fikirlerini savunduğunu gizlemeye çalışmıyordu. Hangisinin zafere ulaştığını öğrenene kadar taraflardan birinin kaderine ortak oluyor gibi görünmek istemiyordum.

Artık burada yapacak bir şey kalmamıştı. Gazeteyi buruşturup attım ve Saray Meydanı'ndan doğuya doğru yürüyüp Milyoner Caddesi'ne çıktım. Burada da bir barikat kurulmuş, sonra da yıkılmış gibi bir manzara vardı. Yola devam ettim. Şafağın sökmesine daha ne kadar kaldığını bilmiyordum ve o süre zarfında uyuyacak karanlık ve güvenli bir yer bulmalıydım. Açlığın ilk belirtilerini hissetmeye başlamıştım. Tam hatırladığım gibi bir his değildi ama onun kadar zorlayıcıydı. Son beslendiğimden beri on yıllar geçmişti ama bunun pek önemi yoktu. Üzerinde kafa yorulabilecek ilginç soru şuydu: Bir adam öldükten sonra dirildiğinde midesi boş mu dolu mu olurdu? Fakat sadece açlık nedeniyle beslenilmezdi, ondan alınan zevk de vardı işin içinde. Issız bir sokak ya da uyumakta olan bir hane halkı bulup kendimi şımartabilirdim.

Moika kıyısına çıktım ve yolda yürürken sürekli olarak hasretini çekmeye başladığım kanı bulabileceğim bir

yer aradım. Aynı yolu geri yürüyordum ama belki de en iyisi buydu. Kiliseye dönmem gerekiyordu; eğer şu anda nasıl olup da hayatta olduğuma dair kanıt bulabileceğim bir tek yer varsa orasıydı. Öyle olsa da, olayın travması nedeniyle zihnimden kovulmuş olan anılar birer ikişer geri dönmeye başlamıştı. Nasıl dirilmiş olabileceğim sorusu için aklıma basit ve ilgi çekici bir yanıt geldi: Çünkü bunu planlamıştım. Bu, tek başına beni pek ileri taşımazdı. Bu kadar cesurca bir planı uygulamaya koymak için oldukça sıra dışı bir zekâ ve titizlik gerekliydi. Kulağa bütünüyle benim girişebileceğim bir iş gibi geliyordu. Bunu nasıl başarmış olabileceğimi düşünmeye çalıştım; olayları hatırlayamıyorsam, o zaman belki onları hayalimde canlandırmaya çalışmak işe yarayabilirdi.

Arkamda koşan birisinin ayak seslerini duydum; kuşkusuz elinde ganimetleriyle saraydan kaçan bir çapulcuydu ve muhtemelen sarhoştu. Belki de ondan bu kadar tedbirsiz davranıyordu. Beni geçmesini bekleyip takip etmeye karar verdim. Neredeyse kanının tadını ağzımda hissediyordum. Artık oldukça yaklaşmıştı ama yine de yapılacak en akıllıca şey beni geçmesini beklemekti. Sonra bir el omzuma dokundu ve beni geri çevirdi.

"Tanrı'm! Yaşıyorsun!"

Yüzüne baktım ve hiç alışık olmadığım bir şey algıladım: artık yalnız olmadığını düşünmenin verdiği rahatlama hissini. Herhangi bir insanın yaşam süresinden çok daha fazlasını yaşamış ve değişen dünyaya kolayca uyum sağlamıştım. Ama geleceğe yaptığım bu ani sıçrayışta kendimi fazlasıyla izole edilmiş buluyordum. Arkadaş veya eşlik edecek birilerini aramıyordum fakat şimdi her yaratığın zaman zaman tanıdık olanın konforunu aradığını fark ediyordum. Ve bu yüz tanıdıktı, bir zamanlar bir arkadaştı ama şimdi öyle olduğunu varsaymam için bir nedenim yoktu. Onu son gördüğümden beri bir gün bile yaşlanmamıştı ama niye yaşlansındı ki? O da benim gibi bir vampirdi.

"Evet, Dimitriy, yaşıyorum."

Bir an beni kucaklayıp kucaklamayacağını düşünüyor gibi rahatsız bir ifadeyle durdu, sonra bunu yapmamaya karar verdi. Umutsuzca onu değerlendirmeye çalıştım. Ses tonu beklediğimden daha az şaşkınlık ve daha fazla hoşnutluk ifade ediyordu. Bir zamanlar arkadaştık –hatta müttefiktik– ama o uzun zaman önce benden yüz çevirmeye karar vermişti. O zaman neden benim dirilmeme o kadar sevinmişti? Ama bunun da ötesinde, beni görmeyeli neredeyse kırk sene olmuştu, "Tanrı'm! Yaşıyorsun!" Ancak olayı olduğundan önemsiz gösteren bir ifade olabilirdi. Yine de durumumuz hakkında yeni edindiğim anlayışımın herhangi bir şekilde onunkinden daha iyi olduğunu varsayacak kadar aptal değildim.

"Kızıl Muhafızlar'dan biri bağırıp senin öldüğünü bildirmişti. Kendim kontrol etmeliydim ama Anastasya'nın peşine düşmem gerekiyordu."

Bu kadar fazla bilgiyi değerlendirmek zorunda olmanın yarattığı güçlükten zevk almayı deneyebilir ve hepsinin benim için bir anlamı varmış gibi yanıt verebilirdim. Dimitriy'in benim belleğimde olmayan olayları tarif ettiği açıktı ama yine de onları paylaştığımızdan emin görünüyordu. Belki de bu bir zaman yolculuğu veya diriliş değil, basit bir hafıza kaybıydı; ama *o kadar* basit bir hafıza kaybı değil; on yıllar önce meydana gelmiş olması gerekiyordu. Belleğim de kesinlikle hâlâ pusluydu, ondan önceki olaylar hakkında bile. "Kızıl Muhafızlar", terimini kısaca göz attığım gazeteden biliyordum. Ama onlar bir yıldan az bir zaman önce oluşturulmuştu, o yüzden Dimitriy'in görece yeni bir şeyden söz ettiği açıktı. Anastasya ismi benim için hiçbir şey ifade etmiyordu ama belli ki etmeliydi.

"Ona yetişebildin mi?" diye sordum. Bu bana en makul cevap gibi görünmüştü.

Başını salladı. "Çok hızlıydı ve caddeler de çok kalabalık. Hepsi farklı yönlere doğru kaçtılar ama ben onu yakalamaya çalıştım."

"Elinden geleni yaptığına eminim."

"Sence tekrar deneyebilecek mi?"

"Kim bilir?" Böyle basmakalıp laflar etmekten nefret ederdim ama tarafsız kalmam gerektiğini biliyordum.

"Zimeyeviç'in daha fazla kanı olmalı, bir yerlerde."

Ve o anda her şey bir anlam ifade etmeye başladı. Şimdi zihnim hızla çalışıyordu. Belli belirsiz anılar daha somut hale geliyordu. İçimi bir gurur hissi doldurdu, kendi becerimin verdiği gurur. Derin düşüncelere dalarak sustum.

"Mihail? Sen iyi misin?"

"Evet, evet. İyiyim. Sadece düşünüyordum – kanı." Bana hitap ederken kullandığı ismi kaçırmamıştım.

"Yuda'nın Londra'da Zimeyeviç'e ait daha fazla kan depolamış olabileceğini mi düşünüyorsun?"

"Umarım öyle değildir."

"Elbette işlemin başarısız olduğunu varsayıyoruz."

"Ne demek istiyorsun?"

"Düşünüyordum. Onlar bir tür ortaya çıkış görüntüsü izleyebilmek için etraflarına bakıyorlardı, Zimeyeviç'in bir yerde vücut bulmasını bekliyorlardı. Hepimiz bakıyorduk. Ama kimse nereye bakacağını bilmiyordu. Olağanüstü bir şey bekliyorlardı fakat nasıl bilebilirlerdi ki? Onun karanlık bir köşede ortaya çıkıvermediğini kim söyleyebilir? Veya kilisenin içinde değil de, dışında. Sahile sadece birkaç metre var, böyle bir şeye karşı taş duvarlar ne yapabilir ki?"

"Eğer geri dönmüş olsaydı, bunu bilmez miydin?" diye sordum. "Hissetmez miydin?" Onunla oyun oynamak bir zevkti.

Dimitriy tekrar havayı koklarmış gibi derin bir nefes aldı. "Hayır," dedi ama pek inandırıcı değildi. "Onu hissetmiyorum. Ama yeni bir bedende tekrar doğduysa, onun varlığını hissedemeyebilirim. Belki de yüz yüze bakıyor olsak bile tanıyamazdım."

Gülmemi bastırmak zorunda kaldım. "Ama onların gözleri O'nu tanıma gücünden yoksun bırakılmıştı,"[1] de-

1. Yeni Ahit, "Luka", 24:16. (Ç.N.)

dim. Dimitriy şaşırarak bana baktı. "Müritleri, dirilişi sonrasında İsa'yı ilk gördüklerinde," diye açıkladım.

Yüzündeki ifade değişmedi. Hatamı fark ettim, ne kadar konuşursam, olduğumu düşündüğü kişiye –Mihail her kimse– benzeme olasılığım da o kadar düşüyordu. Mümkün olduğunca az şey söylemem gerektiğini biliyordum. Bereket versin ki Dimitriy görmezden geldi.

"Eğer geri döndüyse, ortaya çıkması fazla uzun sürmez." Durup bu olasılığı düşündü biraz. Nihayet ne olup bittiğini öğrendiğinde, tanıklık etmek için orada olabilmeyi ümit ettim. Başını kaldırıp gökyüzüne baktı. "Birazdan şafak sökecek. Gitmem gerek. Yarın görüşürüz, her zamanki yer ve saatte."

Ne kastettiği konusunda hiçbir fikrim yoktu ama benimle ilgili ilüzyonunu sarsmak istemiyordum, henüz değil. Zamanı geldiğinde onun izini bulabileceğimden emindim.

"Elimden geleni yaparım," dedim.

Koluma hafifçe dokundu, sonra yola koyuldu. Ben diğer yöne doğru yürüdüm. Şafak sökmeden önce uyuyabileceğim bir yer bulmalıydım. Ama beslenmem de gerekiyordu. Nehirden uzaklaşıp Moşkov Yolu'na çıktım. Burası oldukça sakindi. Başımı kaldırıp her iki taraftaki pencerelere baktım ve hangisine tırmanmam gerektiğini düşündüm fakat sonra şansıma susuzluğumu gidermenin çok daha uygun bir yolu çıktı karşıma. Ayağım kaldırımda bir şeye takıldı.

Arkama baktım. Bu bir askerdi –sadece bir *ryadovoy*– ve başı duvara yaslanmış yatıyordu. Yanında, eliyle gevşek bir şekilde kavramış olduğu, neredeyse boşalmış bir içki şişesi vardı. Dünyaya göre ölü sayılabilirdi. Pek zevkli olmayacaktı ama en azından kanı işime yarardı. Ayrıca yeni varoluş halime alışana kadar güvenli bir hedef seçmek daha akıllıca olacaktı. Etrafıma bakındım ama kimseyi göremedim. Askerin yanına diz çöküp onu biraz sarstım. Homurdandı ama ayılmadı. Yakasını yana çektim ve boynunun soluk cildi ortaya çıkana kadar çenesini

yukarı kaldırdım. Aç olmama rağmen onun bedeninde akan kanı arzulamıyordum fakat beslenmem gerektiğini biliyordum. Eğilip dudaklarımla tenine dokundum. Kötü kokuyordu. Günlerdir yıkanmamıştı ve biraz kusmuk kokuyordu, muhtemelen kendi kusmuğu. Yine de ağzımı kocaman açtım ve ısırdım.

Beklediğim gibi dilimin üzerinde kanın ılık, hayat veren fışkırışını hissetmedim. Sadece askerin kirli cildinin tiksindirici kokusunu duydum. Daha kuvvetli ısırdım ama etini delemedim. Dişlerini kirli bir çizmeye geçirmeye çalışmak gibiydi. Ne ben bunun için gereken güce sahiptim ne de dişlerim gerekli keskinliğe. Yine de sertçe ısırmaya devam ettim; adam çığlık atıp beni kendisinden uzaklaştırmaya çalıştı. O anda ağzıma kan tadı geldi ama beklediğim fışkırma değildi bu, sadece birkaç damla. Bu bile bana zevk vermedi. Diz çökmüş durumda doğruldum. Adam yan döndü; acı tam olarak ayılmasına yetmemişti. Dişlerimin arasında ve dilimin üzerinde onun cildinin kalıntılarını hissedebiliyordum ve beni bu beni tiksindiriyordu. Henüz vampir olmadığım zamanlara ait uzak bir anı geldi aklıma; bir insanın kanının tadına bakmış ve bundan iğrenmiştim.

Ayağa kalkıp koşmaya başladım ve ağzımda kalan et parçalarını tükürdüm. Bir zamanlar bana doğal görünen her şey şimdi yabancı geliyordu. Ben, eskiden olduğum yaratık değildim. İnsan kanı içmezsem nasıl yaşayabilirdim? Koşmaya devam ettim, kapı girişlerinin ve dükkân vitrinlerinin önünden geçtim, sonra birden durdum. Yan tarafımda sanki birisi benimle birlikte koşuyormuş gibi bir hareket hissetmiştim. Geri gittim ve ne görmüş olduğumu anladım.

Vitrinlerden birinde bir ayna vardı. Satılık değildi ve müşterilerin güzel bir frakın arkasını görebilmesini sağlayacak şekilde yerleştirilmişti. Koşarken bir an için görmüş olduğum şey kendi yansımamdı. Tereddüt ettim. Bir yandan, Dimitriy'in bende gördüğü bu Mihail'in kim olduğunu anlama fırsatı doğmuştu. Diğer yandan, bir *vurdalak*'ın

görüntüsünü yansıtabilecek, onun gerçek formunu ortaya çıkarabilecek ve belki de bu sırada onu deli edebilecek tek şeyin özel bir tür cam olduğunun da farkındaydım. Kısa bir an için olsa bile, onu bir kez görmüştüm. Ama artık pek *vurdalak* sayılamazdım. Bilincini yitirmiş bir sarhoştan bile kan emememiş olmam bunu kanıtlamıştı. Başka hangi özellikleri yitirmiştim? Bir elimi yana doğru uzattım ve yansımasını gördüm. Tamamen normal görünüyordu. Bir adım yana kaydım ve bütün kolumu gördüm. Bir sonraki adımda yüzümü gördüm.

Bu, kesinlikle insanken normal bir aynaya son baktığımda bana geri yansıyan yüz değildi. Yıllar geçmişti fakat bir vampir olarak görünüşümün değişmemiş olması gerekirdi. Sadece bu ben değildi. Yaklaşık altmış yaşlarında bir adamın yüzüne bakıyordum. Sinekkaydı tıraş olmuştu. Saç çizgisi geriye çekilmişti ama fazla değil. Dalgalı, kırlaşmış saçlar ve çeneye kadar inen favoriler görüyordum. Loş cadde ışığında söylemek zordu ama gözler koyu renkliydi, muhtemelen kahverengi. Uzun boylu bir adamdı ama eskiden kendi bedenimde olduğum kadar değil.

Yüzüne –yüzüme– dokundum. Daha önce bütün bu şehrin bir şekilde beni şaşırtmak için tasarlanmış bir ilüzyon olup olmadığını merak etmiştim. Bu da bir sihirbazın numarası olabilirdi ama önümdeki aynadan bana bakan adam, yaptığım her hareketi tekrarlıyordu. Bir yanlışlık olamazdı.

O yüze daha yakından baktım ve içimde bir tanışıklık hissi kımıldanmaya başladı. Onu tanıyorduysam, o zaman bu onun gençlik zamanındaydı, yirmili veya otuzlu yaşlarındayken. Dimitriy'in bana hitap ederken kullandığı ismi –Mihail– düşündüm ve bir anda her şeyi anladım.

Önümdeki yüzü tanımıştım ama sadece o olduğundan dolayı değil, tanıdığım diğer yüzlerden –fiziksel bedenini kullandığım adamın akrabalarından– dolayı da. Büyükbabası, hatta birkaç dakika önce konuşuyor olduğum dayısı da vardı. Bu Mihail Konstantinoviç Danilov'du; damarlarında hem Danilov'ların hem de Romanov'ların kanı akan

adam. Ve o kan benim damarlarımda da akıyordu. Bir olasılıktan, bir merasim olduğundan bahsedildiğini duymuştum ama ne onun aşamaları ne de gerçekten işe yarayıp yaramadığı hakkında bir fikrim vardı. Ama şu Anastasya'nın daha fazla şey keşfetmiş olduğu belliydi. Londra'daki evden benim kanımı almış ve Danilov'da uygun kurbanı bulmuştu, kanını emmiş olduğum ama benim kanımı içmemiş olan birisini. Ve işe yaramıştı. Anastasya bana yeni hayat vermişti; Danilov'un bedenini almış ve bana vermişti. Onun kim olabileceğini düşünmeye çalıştım. Bildiğim bir isim değildi ve çok yüksek olasılıkla bir takma addı. Dimitriy onun eşkalini vermemişti ve asırlar boyunca bana yardım etmekten, hatta hayatlarını ayaklarıma sermekten mutlu olan birçok kadın olmuştu.

Ama Anastasya yine de neyi başarmış olduğunun tam olarak farkında değildi. O –kuşkusuz diğer hepsi gibi İncil ile ilgili saplantıya dayanarak– bedensel bir diriliş beklemişti; çaresizce boşlukta çırpınan bir ruhu barındırması için yoktan yaratılmış yeni bir varlık. Ama beden zaten mevcutsa yenisini yaratmak için neden uğraşmak gereksindi ki? Cahilliğine rağmen onu bulmam ve teşekkür etmem gerekirdi. Hâlâ anlamadan yapmış olduğu çok şey vardı.

Arkamdaki yüksek çatılardan birinde bir kuş ötmeye başladı. Ona hemen diğerleri de katıldı. Neredeyse şafak sökmek üzereydi. Yeni bedenimin normal bir vampirinkinden çok farklı olduğu kesindi ama risk alacak durumda değildim. Dinlenmek için karanlık bir yer bulmam gerekiyordu. Etrafıma bakındım ve içinde uyandığım kilisenin renkli soğan kubbelerini gördüm. Uyumak için yeterince iyi bir yerdi, en azından bir geceliğine.

Oraya gitmem sadece birkaç saniyemi aldı. İçeride her şey bıraktığım gibiydi. Cesetler aynı yerde yatıyordu. Etrafa bakınır gibi yaparak kendi kendime güldüm; bekledikleri koyu renk bıyıklı silueti ararken onlar da böyle bakınmış olmalıydı. Ama ellerine çok farklı bir şey geçmişti. Yatıp uyuyabileceğim en iyi yerin neresi olabileceğini düşündüm. Bu binada, taklit ettiği eski kiliselerden

daha fazla pencere vardı. Aziz İshak Katedrali'ni, orada verdiğim mücadeleyi ve gündüz saatlerinde içeri bol miktarda gün ışığı girmesini sağlayan pencerelerini hatırladım. Orta sahında uyumam güvenli olmazdı. Aşağıdaki bir tür mahzene inmek için kullanılan bir kapı buldum, burasını bir kilise mezarı olarak tanımlamak zordu. Karanlıkta kalmamı ve birisi girerse bulunmamamı sağlayabilirdi. Sonra daha iyi bir yer bulabilirdim.

Sert zemine uzanıp gözlerimi kapadım fakat uyuyamadım. Bu yeni yaşamın sunabileceği imkânlar beni çok heyecanlandırmıştı. Ölümümün anısı geri dönmeye başlamıştı. Acılı olsa da, hızlı olmuştu ve pişman olmaya fırsat bulamamıştım. Şu anda ayrıcalıklı bir konumdaydım. Ölmüş ve geri dönmüştüm. Aynısının her vampir için söylenebileceği doğruydu ama benim başardığım şey farklıydı; o benzersizdi. Buna sadece hayran olabilirdim ve bu da uyuyamamak demekti.

Olay gerçekleştiğinde yaklaşık dört saattir orada yatıyor olmalıydım. Önce sol elimin parmakları hafifçe kımıldamaya başladı. Elimi yüzüme doğru kaldırdım ve loş ışıkta parmaklarımın büküldüğünü gördüm. Sonra ayağa kalktım. Bu son derece doğal bir şeydi. Dikkate değer tek fark, bunu amaçlamış olmamamdı. Basamakları çıkıp tekrar orta sahına geldim fakat yine hepsi iradem dışında gerçekleşmişti. Kendimi durdurabilmek için her yola başvurdum fakat başaramadım. Zihnim uzuvlarıma bağlı değildi. Kendi bedenimde –çaldığım bedende– bir yolcuydum.

Kilisenin içinde pencerelerden gün ışığı geliyordu fakat henüz zemine kadar ulaşmamıştı. Ama ben oyalanmadım. Uzun adımlarla kapıya doğru yürüyüp bir an orada durdum. Yapmak üzere olduğum şeyin tamamen farkındaydım fakat kendimi durdurabilmenin bir yolunu bulamıyordum. Kapının kolunu çevirip açtım. Sonra dışarı çıktım ve parlak sabah güneşinin ışığının bedenimi sarmasına izin verdim.

XIV. Bölüm

Tenime düşen ışık huzmelerini neredeyse hissetmiyordum. Ekim sonuydu ve sabahın erken saatlerinde Petrograd'da güneş ışığı kuvvetli olmazdı. En yoğun hissettiğim şey hayal kırıklığıydı; hâlâ hayatta olup şehrin caddelerinde rüzgârla savrulan milyarlarca toz zerresine dönüşmemiş olmanın hissettirdiği hayal kırıklığı. Sağ kalmış olmanın tek tesellisi, insan kanı içemediğimin doğrulanmış olması ve bir aynada yansımamı görebiliyor olmamdı, fiziksel anlamda ben bir vampir değildim.

Sabahın erken saatlerinde Dökülen Kan Kilisesi'nde uyandığımdan beri şuurum açıktı. Gece yürürken etrafta olan her şeyi algılayabilmiştim. Bana söylenen her sözcüğü ve verdiğim her cevabı duymuştum. Ama bunun da ötesinde, benim fiziksel varlığımı ele geçirmiş olan zihinden geçen bütün düşünceleri algılayabilmiştim. Bütün aşağılık fikirler sanki kendi bilincimin ürünüymüş gibi netti. Ama ben bir gözlemciden daha fazlası değildim. Ne o düşünceleri şekillendirebiliyor ne de beni ele geçirmiş olan ruha ait oldukları kuşku götürmeyen anıları derinlemesine araştırabiliyordum. O, geçmiş bir olayı hatırlamayı seçerse, ben sadece hatırlama eylemini paylaşabiliyordum ama seçim bana ait değildi. Ve yeniden doğuşunun neden olduğu şok hali nedeniyle belleği puslu durumdaydı; ama onu tanımama yetmişti.

Kafama soktuğu düşünceler üzerinde hiçbir kontrolüm olmadığı gibi, bedenimle ne yapacağına ilişkin kararına da katılamıyordum. Yaşamımda birden fazla kez bir rüyadan uyanıp birkaç saniye, hatta birkaç dakika boyunca hiç hareket edemez halde kaldığım olmuştu. Alışılmadık bir deneyim değildi ama korkutucuydu, özellikle ilki. Bunu kurbanın içindeki kötü ruhlara yoran öyküler vardı ama ben daha modern açıklamasını tercih ederim; bizi çırpınmaktan ve rüyalarımızı fiziksel olarak canlandırmaktan koruyan beden fonksiyonu her neyse, uyandığımızda da bir süre devam ediyordu. Ama bu çok daha kötüydü. Sadece hiç hareket edemiyor olmamla sınırlı değildi, başka bir zihin beni hareket ettirebiliyordu. Petrograd'da yürüdüğümüz sırada, yaşarken her gün yaptığım gibi durmayı, koşmayı veya elimi havaya kaldırmayı düşünebilmiştim. Ama hiçbir etkisi olmamıştı. Egemen olan diğer iradeydi. Dimitriy ile konuştuğumuz sırada ben uyarmak ve gerçeği söylemek amacıyla ona bağırmış ve çığlık atmıştım fakat dünya üzerinde bunların hiçbirinin, tesadüfen akla gelen ve sonra unutulan geçici bir hevesten daha fazla etkisi olmamıştı. Düşüncelerimin bu diğer zihin üzerinde bir etkisinin olup olmadığını bilmiyordum ama onlardan etkileniyormuş gibi görünmüyordu.

Sonunda aynada kendi yüzümü gördüğüm zaman, bunun hâlâ benim vücudum olduğunu ve diğer varlığın bir istilacı –yuvaya yıllar önce konmuş ve şimdi çatlayıp civciv çıkarmış bir guguk kuşu yumurtası– olduğunu bilmek beni rahatlatmıştı. Bilincim bir başkasının bedenine taşınırsa düşüncelerim ne olurdu? Dimitriy'in tepkisi beni biraz ümitlendirmişti ama aynada fiziksel olarak her zaman nasılsam öyle olduğumu görmek bir zevkti.

Ve sonra kilisenin altında yere yatırılmıştım. Üstüme ikimizi de etkilemesini ümit ettiğim bir uyku hali çökmüştü ama buna direnmeye çalışmıştım. Çaresizce bir umuttu ama o uyurken kontrolü tekrar ele geçirebilirdim. Ne kadar sürdüğünü bilmiyorum, parmaklarımla zemine hafifçe vurdum veya vurmaya çalıştım; başlan-

gıçta denediğim diğer herhangi bir hareketten daha başarılı olmadı. Sonra onu hissettim, parmak uçlarım soğuk taşa dokunuyor ve yukarı kalkıyordu. Çok geçmeden vücudumun kontrolünü tekrar ele geçirdiğimi anladım. Bir an için o varlığın beni tamamıyla terk ettiğini ümit ettim fakat zihnimi araştırdım ve çok geçmeden onu buldum.

Anlayabildiğim kadarıyla tam uykuda değildi ama bir eylemsizlik hali içindeydi, sanırım son birkaç saattir deneyimlemekte olduğum duruma çok benziyordu. Düşüncelerini algılayamıyor fakat varlığını hissedebiliyordum. Orada pusuya yatmış, harekete geçeceği ânı bekliyordu. Bana aylar boyunca Tavriçeskiy Sarayı'nda muhalif kanatta oturmuş olan Petrograd Sovyeti'ni hatırlatıyordu. Şimdi Sovyet idareyi tamamen eline almıştı, önceki gece yaptığımız gezinti sırasında bu kadarını öğrenebilmiştim. Aynı şeyin benim de başıma gelmesine izin vermeyecektim.

Korktuğu tek şeyin ne olduğunu biliyordum fakat onun gibi ben de bunun benim bedenim olduğunun ve ışığa bir vampir gibi tepki verme olasılığının çok düşük olduğunun farkındaydım. Ama verirse de, bu fedakârlığı sevinerek yapardım. Vücuduma zarar gelmese bile, ışığın sadece beni temizlemek –vampir olan kısmımı yok edip geri kalanını temizlenmiş olarak bırakmak– gibi bir etki gösterme olasılığı vardı. Hiç etkisi olmasa bile, beynimin karanlık bir köşesinde pusuda olduğunu hissettiğim varlığın dehşet izlenimini deneyimlemek keyif verici olurdu.

Kiliseden çıkıp kuzeye, Moika'ya doğru yöneldim. Oraya geldiğimde durup parmaklığa yaslandım ve suya baktım. Dalgalardan dolayı ne kadar değişik görünürse görünsün, oraya yansıyan hayalimi görmek beni bir kez daha sevindirdi. Diğer olasılığın gerçekleşmiş olup olmadığını ve gün ışığının içimdeki canavarı kovup kovamadığını merak ederek tekrar zihnimi araştırdım. Bir an için ümitlendim fakat sonra misafirimi buldum, daha önce fark etmiş olduğum aynı sessiz varlık. Işığa doğru ilk attı-

ğım adımda yakıcı bir dehşet hissetmiş ama şimdi tamamen sakinleşmişti. İkimiz de güneş ışığının bize zarar veremeyeceğini biliyorduk.

Onun şu anda işgal ettiği vücudun kime ait olduğunu anlamasından bir süre önce ben onun kim olduğunu fark etmiştim. O sırada ona göre iki konuda avantajlıydım; kafamdan geçtikleri sırada onun düşüncelerini dinleyebiliyordum ve uyanışına kadar geçen dakikalar ve saatlerde olan bitenleri biliyordum. Yine de, düşünceleri kimliğini hemen açığa vurmamıştı, sonuçta kendi kendinize sürekli isminizi tekrarlamazdınız.

Başlangıçta oldukça şaşırmıştım ama en göz önünde olan sonuca varmam sadece birkaç dakika sürmüştü. Anastasya'nın amacı Zimeyeviç'i ölümden uyandırmaktı; bunu başarmış olmasından daha olası ne olabilirdi? Beni kontrol eden zihnin bir vampire ait olduğundan kuşkum yoktu. Romanov soyundan geldiğim için Zimeyeviç'te benim kanım vardı ve şimdi de Anastasya beni tekrar onunkini içmeye zorlamıştı. Bu tam da Yuda'nın tarif ettiği durumdu.

Fakat gece yavaş yavaş ilerlerken onun Zimeyeviç olduğuna inancım giderek zayıfladı. Zimeyeviç'i tanıyordum. On iki yıl boyunca *onun* zihnini paylaşmıştım, ara sıra olsa da. Kendi gözlerinden onun ölümüne şahit olmuştum. Benimkinin yanında oturan kişilik Zimeyeviç'in –kendini beğenmişlik, kana susamışlık ve insanlığı küçümseme gibi– bazı özelliklerini paylaşıyor olmakla birlikte, onda kendisini bir "Kont" olarak tanımlamayı seven alt sınıftan bir Avrupa soylusunun kibirli azameti yoktu. Bu yaratığın kendini beğenmişliği –kendi üstünlüğüne olan inancı– ona mensubu olduğu soy tarafından bahşedilmiş bir hak olarak değil, doğuştan sahip olduğu ve her fırsatta geliştirdiği bir yeteneği –zekâsını– kullanarak ömrü boyunca uğruna mücadele ettiği bir ödül olarak gelmişti. Kısacık bir an dışında zihnini hiç paylaşmamış olmama rağmen, onu Zimeyeviç'i tanıdığımdan daha iyi tanıyordum. Onu tanıyordum çünkü doğduğumdan beri

onu öğrenmiştim; ondan nefret etmek, onu öldürmek için yetiştirilmiştim. Ve bunu başarmıştım ama şimdi ölüm bile onun üstesinden gelmeye yetmemiş gibi görünüyordu. Ayrıca o, Zimeyeviç dışında damarlarında benim kanımı taşıyan tek vampirdi ve onu can çekişirken içmişti. Buraya sadece beş dakika uzaklıktaki bir yerde ölmüştü ama şansı veya kendi yaptığı tasarım –öyle düşünüyor gibi görünüyordu– sayesinde ve benim bedenimi kullanarak geri dönmüştü. Onu ilk anda tanıyabilmiş olmam gerekirdi ama ancak şimdi tanıyabilmiştim; hem de mutlak bir kesinlikle.

O, Yuda'ydı.

Anastasya'nın ayini mükemmel seyretmişti, tam planladığı gibi ama bilemeyeceği birkaç şey vardı. Bunlardan biri, Yuda'nın benim kanımı içmiş olduğuydu. Yabloçkov Mumları onu yakarken bunu yapması beyhude bir çaba gibi görünmüştü ama bunu yaparken kesin bir maksadı olduğundan kuşkum yoktu. Saçma ve riskli bir girişim gibi görünüyordu fakat Yuda kartları nasıl oynayacağını bilirdi. İşin diğer yanını anlamak daha kolaydı. Anastasya'nın benimkiyle karıştırıp sonra da yaktığı kanın Zimeyeviç'in kanı olması gerekiyordu. Anastasya bunun Zimeyeviç'in kanı olduğuna neden inanıyordu? Çünkü Yuda öyle söylemişti. Gerçekte içinde kendi kanı olan şişenin yan tarafına Zimeyeviç'in adını yazmıştı. Bu kadar basitti. Annemin dizinin dibindeyken öğrendiğim bir şey vardı: Yuda'nın söylediği, yazdığı, hatta düşündüğü bir şeye bile asla güvenme. Bu sonuncusunu aklımda tutsam iyi edermişim. Anastasya bunların hepsinin farkında olmalıydı ama Yuda'yla pek tecrübesinin olmadığı belliydi.

Moika'ya baktım. Evim buraya beş dakika mesafedeydi ve Nadya endişeli bir halde beni bekliyor olmalıydı. Bütün gece dışarıda kalmıştım ve peşimde vampirlerin olduğunu biliyordu. Ama bir kez daha kontrolü kaybedeceğimden korktuğum için onun yanına gidemezdim. En azından ona bir not yazıp güvende olduğumu bildirmeliydim fakat sa-

dece kapıya kadar gidecek olsam bile içeri girme dürtüsü beni aniden ele geçirebilirdi. Evimizi aklıma bile getirmemeliydim; bu, onun yerini ifşa etmek olurdu. Bu bilgiyle Yuda'nın ne yapacağını kim bilebilirdi?

Aksi yöne, Kış Sarayı'na doğru döndüm. Bugün beni tek endişelendiren şey kişisel sorunlarım değildi. Önceki gece Geçici Hükümet düşmüştü. Bunun en olası sonucu yönetimi Bolşeviklerin kontrolündeki Sovyet'in devralması olurdu ama emin olamazdım. Daha fazla bilgi edinmem gerekiyordu.

Saray Meydanı eskisinden daha sakindi. Kapıda Kızıl Muhafızlar bekliyordu ama öncekilerden daha eğitimli görünüyorlardı. Binaya girip çıkan yağmacılar yoktu; bunun nedeni artık yağmalayabilecek bir şeyin kalmaması olabilirdi. Meydanın köşesinde deri paltolu bir adam gelip geçenlere kâğıt dağıtıyordu. Gidip bir tane aldım. Okumam birkaç saniyemi aldı:

КЪ ГРАЖДАНАМ РОССІИ.
RUS HALKINA

Geçici Hükümet görevden uzaklaştırılmıştır. İktidar Petrograd İşçi ve Asker Vekilleri Sovyeti'nin bir organı olan ve Petrograd proleteryasına ve garnizonuna önderlik eden Askerî Devrim Komitesi'nin eline geçmiştir.

Halkın uğruna mücadele ettiği dava – demokratik barışın ivedi olarak sağlanması, toprak mülkiyetinin kaldırılması, üretimin kontrolünü işçilerin alması ve Sovyet iktidarının kurulması artık güvenceye alınmıştır.

Yaşasın işçilerin, askerlerin ve köylülerin devrimi!

Tuhaf bir şekilde üstünde bir önceki günün tarihi ve saat 10.00 yazıyordu; yani Kış Sarayı'nın gerçekten düşmesinden on altı saat önce. Tek amacı bunun ani bir ayaklanma olmadığını göstermekti, her şey dikkatle planlanmıştı. Listede yer alan şeylerin ne kadarının gerçekten "halkın" uğruna savaştığı şeyler olduğunu merak ettim.

Aslında istedikleri şey midelerinin yemek görmesiydi. Toprak mülkiyetinin kaldırılması, üretimin kontrolünü işçilerin alması ve Sovyet iktidarının kurulması bunu sağlayacaksa iyiydi ama hiçbiri, Bolşevikler bu düşünceyi insanların kafasına yerleştirene kadar geniş ölçüde talep edilen şeyler değildi. Diğer bir gereksinim de barıştı, oysa teklif edilen tam olarak bu değildi. Onun yerine "demokratik barışın ivedi olarak sağlanmasından" söz ediliyordu, Almanlar gülerdi bize.

Rusya'nın gerçekten ihtiyaç duyduğu ve Duma'da politik yaşamımızı uğruna mücadele etmekle geçirdiğimiz bir şeyden bahsedilmiyordu; demokrasinin kendisinden hiç bahsedilmiyordu.

"O zaman Sovyet buraya mı taşınacak?" diye sordum adama.

Bir an şaşırdı. Lenin veya Troçki'nin bu gibi konularda sırlarını paylaşacakları birisi olmadığını fark etmiştim ama yanıtı bilmediğini kabul etmek deri paltolu küçük otoritenin havasına ters düşüyordu.

"Kerenskiy'in hatalarını tekrarlamayacağız," diye cevap verdi. Bu kendi değerlendirmesiydi fakat muhtemelen doğruydu.

Sarayın yan tarafından dolaşıp Neva Rıhtımı'na çıktım. Burada önceki gece gerçekleşen saldırıya ait daha fazla şey bulmayı bekliyordum ama binanın nehre bakan tarafı ön cephesinden çok farklı görünmüyordu. Pencerelerin çoğu kırıktı ve sıvalar dökülmüştü. Duvarda iki tane büyük delik vardı ve kuşkusuz Avrora'dan ateşlenen top mermileri tarafından açılmışlardı ama bu, geminin tam bir yaylım ateşiyle yapabileceği bir şeye benzemiyordu. Geçici Hükümet'in kendisini korumaktan ne kadar âciz olduğu dikkate alınacak olursa, manasız bir yıkım olurdu bu.

Saray Rıhtımı'nı takip ederek doğuya doğru yöneldim. Otoritenin yerleşim yeri artık Kış Sarayı olmayacaksa, ya Tavriçeskiy Sarayı ya da Smolniy Enstitüsü olurdu, gerçek gücün o ikisinin hangisinde olduğunu çok iyi biliyordum. Askerî Devrim Komitesi, Sovyet'in bir parçası

olarak kurulmuş olabilirdi ama onu Smolniy'den yöneten kişi Lenin'di. Yeni önderimiz Lenin'di.

Nehir kıyısında yürürken başka bir şey hissettim. Açtım. En son önceki gün öğleden sonra bir şeyler yemiştim. Nehrin kıyısında yürürken eve yaklaşmışım. İçeri girmek ve yiyecek bir şeyler bulmak kolay olurdu. Hatta şansım varsa Nadya evde bile olmazdı ve onunla yüzleşip gerçeği anlatacağım anları erteleyebilirdim. Bu düşünceyi hemen zihnimden uzaklaştırdım. Yiyecek bir şeyler satın alabilirdim. Elimi cebime soktum fakat cüzdanımın orada olmadığını fark ettim. Palto benim bile değildi. Onu kilisede aldığımı –Yuda'nın aldığını– hatırladım. Mühim değildi; evde bir sürü param vardı ve...

Tekrar bu düşünceyi baskılamaya ve alt etmeye çalıştım. Kendi paltom hâlâ Dökülen Kan Kilisesi'nde olmalıydı. Şansım varsa, kimse almazdı. Kesinlikle denemeye değerdi. Geldiğim yoldan geri döner ve çok geçmeden Mars Alanı'na ulaşırdım. Bu en kısa güzergâhtı. Uzaktan, bir günden az bir süre içinde üçüncü defa gidiyor olduğum kilisenin sadece en yüksek kubbesini görebiliyordum.

Bana umut vermeyen bir plan gibi görünüyordu. Her ne kadar kendisiyle tanışmayı merakla bekliyor olsam da, Nadya'nın ev yemeklerini tatmak gibi bir arzum yoktu, ayrıca, bulsak bile, Danilov'un cüzdanında neredeyse kırk yıldan sonra ilk yemeğim olacak şeyi alabilmeye yetecek kaynak olduğunu varsaymak için bir nedenim de yoktu. Yürürken durdum ve hafifçe güldüm. Daha da uzun zaman olmuştu. İnsan kanıyla bir ziyafet düşünmüyorduk. Zihinlerimiz hangi durumda olursa olsun, onları içinde barındıran beden bütünüyle insandı ve bir insan olarak beslenmeliydi. Otururduk ve bize yemek pişirip servis yaparlardı. Bu tip bir keyifle kendimi son şımarttığımdan bu yana yüz yıla yakın zaman geçmişti. Petersburg'daki... Petrograd'daki en şık lokantayı hak ediyordum. Ve onun nerede olduğunu kesinlikle biliyordum. Her şey o kadar çabuk değişmiş olamazdı ya?

Tekrar yürümeye başladım ve ancak o zaman fark ettim. *Durmuştum. Gülmüştüm.* Kontrolü tekrar ele geçirmiştim. Bu geçişe neyin sebep olduğunu anlamaya çalıştım. Danilov, kilisenin altında vücudunu geri almayı başardığında, bunun nedeninin uyumaya çalışmam olduğunu düşünmüştüm. Buradaysa söz konusu olan bu değildi. Belki de bedeni bana geri getiren şey, her ne kadar fiziksel bir kaygı olsa da, yemek yemeyi düşünüyor olmamdı. Ama Danilov da yemek yemeyi düşünüyordu. Belki de bedenimiz benim fikirlerimi onunkilere tercih ediyordu.

Elimdeki zamandan yararlanmam gerektiğini biliyordum. Süreç her an tersine dönebilir ve Danilov tekrar bizi mütevazı bir tavernada acınası bir yemek yemeye götürebilirdi. Biraz düşünerek onun ne yapacağımız ve nereye gideceğimizle ilgili tercihlere katılmasını kalıcı olarak önlemenin bir yolunu bulabilirdim fakat bunu doğrudan yapamazdım. Temkinli olmalıydım. O, düşüncelerini nasıl benden gizlemeye çalışıyorsa, ben de aynısını yapmalıydım. İkimizden birinin bu et yığınının kontrolünü ele almasının bir yolunu bulabilirsem, bunun yararını gören kişinin o değil, ben olmamı garantiye almam gerekecekti.

Ama şimdilik yiyecektim. Dökülen Kan Kilisesi'ne doğru yola devam ettim. Danilov'un yakın zamanda talihimizin döndüğünü anlayıp anlamamış olduğunu merak ediyordum ama fark etmiş olmalıydı. İçeri girmedim, İtalyanskaya Caddesi'ne dönene kadar kanal yolunu takip ettim. Çok geçmeden Hôtel d'Europe'un yan tarafında bulunan çok sayıdaki girişten birinin önüne geldik. Yaklaşıp duvara yaslandım ve kapının açılmasını bekledim. Bir an için bir hileye başvurup vurmamam gerektiğini düşündüm. Danilov tanınan ve düzenli bir müşteri olabilirdi. Anladığım kadarıyla o Duma üyesiydi. Bu kelimenin anlamını biliyordum ama Duma'nın kurum olarak bu yeni Rusya'da ne kadar öneminin olacağını ancak tahmin edebilirdim. Diğer bütün ülkelerde bir parlamento üyesinin en iyi lokantadaki en iyi masaya oturabilmesi için sadece ön kapıdan içeri girmesi yeterli olurdu. Ama

eğer Rusya'yı tanıyorsam, elit zümrenin hak ve ayrıcalıklarının bahşedilmesi, sadece seçilmiş birisi olmaktan daha fazlasını gerektirirdi. Ayrıca orada hoş karşılanacak şekilde giyinmiş de değildim.

Bir zamanlar ben de bu otelin müşterisiydim ve istediğim gibi yararlanabileceğim devamlı odalarım vardı. Danilov bir hileyle o odalara girmeyi başarmıştı. O zamanlardan geriye kalan kimse varsa, şimdi onun yaşlanmış yüzünü tanıyabilirler miydi acaba?

Kapı açıldı. İki kadın dışarı çıktı. Otel görevlisi olmak için şaşırtıcı derecede iyi giyimliydiler ama yan kapıdan çıkıyorlardı ve onların ne olduğunu ancak tahmin edebilirdim, benim gibi hırsız değillerse tabii. Bana doğru geliyorlardı, ben de onlara doğru yürüdüm. Birbirleriyle konuştukları için beni fark etmediler ve böylece kapıyı kapanmadan yakalayabilmem kolay oldu. İçerisi mutfaktı. Kalabalık olduğuna memnun oldum; bütün devrimlerde olduğu gibi, hükümet sistemi ne olursa olsun zenginlerin yine de beslenmesi gerekiyordu. İçeri girdiğimi kimse fark etmedi. Yıllar içinde edindiğim deneyimlere göre, fark edilmemek için yapılacak en iyi şey özgüven havası yaymaktı, o yüzden sakin bir tavırla ilerideki kapıya doğru yürüdüm. Kapı, bir kavşak noktasıyla sona eren bir koridora açılıyordu. Ana girişe doğru yönelmeyi amaçlayarak sola döndüm. Bir servis merdivenini geçtik fakat yukarı çıkmak istemiyordum, henüz değil. Birkaç defa daha döndükten sonra, yaklaşmakta olduğum lobinin uğultusunu duydum. Koridorun ucunda kapı değil, bir perde vardı ve seslerin hemen onun arkasından geldiğini söyleyebilirdim.

Perdeyi aralayıp baktım. Resepsiyonun hemen arkasına çıkmıştım. Orada iki kişi vardı, müşterilerle meşgullerdi. Bana yakın olanı arkasına döndü ve göremediğim bir askıya bir anahtar astı ama askı şu anda altından bakmakta olduğum kemerli girişle aynı duvarda olmalıydı. Anahtarlara ulaşmak kolaydı. Müşteriler uzaklaşana kadar bekledim. Resepsiyon görevlileri lobiye bakıyorlardı; arkalarında olanları görmezlerdi. Hızla uzanıp el yorda-

mıyla bir anahtara dokundum ve onu askıdan aldım. Aynı şeyi bir kez daha tekrarladım, bir tek odada ihtiyacım olan her şeyi bulamayabilirdim.

Bir ses çıkarmış olmalıyım. Adamlardan biri döndü ama ben çoktan elimi geri çekmiştim. Perdeden biraz geri çekilip bekledim ama adam onu açıp içeri gelmedi. İki anahtar –iki oda– bana yeterdi. Numaralarına baktım: 332 ve 334. Geri dönüp merdiveni buldum ve üçüncü kata çıktım. Donuk renkli merdiven boşluğunun ucundaki kapı gösterişli dekore edilmiş bir koridora açılıyordu. Kaldığım günlerden beri değişiklikler olmuşsa da burası hâlâ lüksün somut örneğiydi. 332 numaralı odayı bulup kapısını çaldım. Anahtarın resepsiyondaki panelde asılı olması misafirin dışarıda olduğunu gösterirdi, yine de risk almak istemiyordum. Eğer iş oraya varacak olursa, Danilov'un bedeni bir kavgada bel bağlayabilmek için fazla çelimsiz görünüyordu.

İçeriden yanıt gelmedi. Anahtarı kullanıp odaya girdim ve arkamdan kapıyı kilitledim. Makyaj masasının üzerindeki dağınıklıktan odanın dolu olduğu hemen anlaşılıyordu. Yatak yapılmıştı, demek ki oda hizmetçileri işlerini bitirmişlerdi ve beni rahatsız etmeyeceklerdi. İki gardırop vardı. Bir tanesinde sadece kadın elbiseleri vardı fakat ikincisi erkek giysileriyle doluydu. Bir ceket aldım ve bakıp üstüme uyup uymayacağına karar vermeye çalıştım. Ceplerini yokladım ama bir şey bulamadım. Gardıropta başka bir ceket ve bir palto da vardı. Paltonun cebinde, arasına birkaç yüz ruble sıkıştırılmış bir para mandalı buldum. Paranın değeri hakkında hiçbir fikrim olmadığını fark ettim ama odanın kalitesine göre değerlendirilecek olursa, bu varlıklı bir adamdı.

Banyoya gidip üstümdeki giysileri çıkardım. Banyo yapacak zamanım yoktu fakat kesinlikle tıraş olmalıydım. Aynada kendime baktım, bu defa caddede olduğundan daha yakından. Yüzümde Lyoşa'nın ve bu son Danilov'un annesi Tamara'nın belirgin izlerinin olduğunu gördüm. Dolapta bir ustura ve bol miktarda sabun vardı.

Yüzümde sabun köpürttüm ve tıraş olmaya başladım. Doğalarının tesadüfi yan ürünlerinden biri de, vampirlerin bir aynanın yardımına hiç gereksinim duymadan tıraş olabilmeleridir. Bu, zorunluluktan doğmuş olan bir yetenektir; yansımamızı göremeyiz ama yine de bazen toplum içinde onlardan biriymişiz gibi davranmamız gerekir. Bereket versin ki küçük yaralar çabucak iyileşirler.

Son birkaç saat içinde deneyimlediğim her şey gibi, bir aynanın yardımıyla tıraş olmanın keyfini çıkardım. Çenemi biraz kestim fakat bundan bile yeni –ya da uzun zaman önce unuttuğum– bir deneyim olarak zevk aldım. Daha ileri gidip gidemeyeceğimi merak ettim. Elimde bir bıçak ve kontrolü tamamen bende olan bir beden vardı. Danilov'u neden şimdi sakatlamıyordum? Bıçak etini kestiği sırada olanların, yara izlerinin hiçbir zaman tam olarak iyileşmeyeceğinin, bunu ona yapanın kendi eli olduğunun tam olarak farkında olacaktı. Ama bu bedene benim de ihtiyacım vardı – şimdilik. Bir çıkış yolu bulana kadar bu tip zevkleri ertelemeliydim. Kendimi sadece Mihail'in saçma favorilerini kesmekle sınırladım.

Gardıroptaki giysileri giydim. Yeterince uygunlardı. 1881'den beri moda dikkate değer derecede değişmişti ama bu odada kalan kişi her kimse, etrafındakilerin her gün kendisinin tuhaf giyim zevkiyle alay etmesine neden olacak şekilde dışarı çıkıyor olmadığına güvenmem gerekiyordu. Parayı ve usturayı cebime attım. Etrafa bakınıp bir saat aradım ama bulamadım. Muhtemelen sahibinin kolundaydı. Şömine rafının üstündeki saate baktığımda on ikiyi biraz geçtiğini gördüm. Öğle yemeği saatiydi.

Dışarı çıkıp kapıyı kilitledim. 334 numaralı odaya bir göz atmak istiyordum fakat şimdilik başka bir şeye ihtiyacım yoktu. Karnım acıkmıştı. Bu defa ana merdiveni kullanmanın keyfini çıkararak aşağı inip lokantaya gittim.

Okuduğum gazeteye göre, çalışan insanların açlık çekmesinin nedeni az sayıdaki zenginin yozluğuydu. Ben bundan daha fazlasının söz konusu olduğundan –özellikle de savaş– kuşkulanıyordum ama buradaki mönüye ba-

kınca böyle bir sonuca varmak kolaydı. Havyar ve bir bardak şampanyayla –1914 mahsulü bir Dom Perignon– başladım. Şarap servisi yapan garsonla, onun 1821 mahsulüne –bundan önce son içtiğim bardak– kıyasla nasıl olduğuna ilişkin bir sohbet başlatmak istiyordum ama dikkat çekmemeye çalışmak daha iyiydi. Ayrıca bütün personelde belirgin bir somurtkanlık fark etmiştim ve eski günlerde bu bir kovulma nedeniydi. Paramı almaktan mutlu oluyor ama bunun için minnettar olduklarını göstermiyorlardı. Devrimin doğası buydu.

Havyarı biftek ve kırmızı şarap izledi. Asıl beslenme tarzıma daha yakın olacağı ümidiyle etin az pişmiş olmasını istedim fakat sonra damak zevkime –ya da Danilov'un vücudunun damak zevkine– göre biraz çiğ buldum. İnsanken az pişmiş yemeğe özellikle meraklı olmadığımı hatırladım. *Vurdalak*'ların beslenme alışkanlıkları beni her zaman tiksindirmişti ve onları taklit etmek zorunda kaldığım nadir durumlarda kusmama güçlükle engel olabilmiştim. Bifteği bitirmeyi başardım ve yemeği her zaman favorim olan *vatruşka*[1] ile tamamladım.

Aldığım parayla hesabı ödedim ve para üstünü getirdiklerinde, buraya pekâlâ tekrar geleceğimi bildiğimden yüklü bir bahşiş bırakmaya karar verdim. Bozuk paraları sayıp masanın üstüne bıraktım.

Yapma. Onlar artık bahşişe meraklı değil.

Konuşanın kim olduğunu görebilmek için etrafıma bakındım ama kimse yoktu; ayrıca ses çok netti, salonun uğultusundan kolayca ayrılabiliyordu.

Devrim olduğundan beri, yaptıkları iş için adil bir ücret almakta ısrar ediyorlar. Bahşiş vermenin onların saygınlığına zarar verdiğini düşünüyorlar.

Bunlar konuşulmuş sözcükler değildi, düşüncelerdi. Ve iki nedenden dolayı kendi düşüncelerim olamazdı. Birincisi: Bu sözcükleri kendi irademle çağırmamıştım.

1. (Rus.) Ortasına genellikle peynir benzeri bir süt ürünü koyulan ve bazen kuru üzüm ya da meyve parçacıkları eklenen daire şeklinde bir hamur işi. (Ç.N.)

İkincisi de: Biraz önce kendime açıklamış olduğum şeyler hakkında hiçbir fikrim olamazdı. Danilov'la olan ilişkimin doğası da değişmeye başlamıştı. Bedenin kontrolü hâlâ bende olmasına rağmen, Danilov düşüncelerini bana bildirebiliyordu, bunu isteyerek yaptığını varsayıyordum. Onunla sadece düşünceler aracılığıyla iletişim kurmaya çalıştım. "Beni duyabiliyor musun?"

Cevap vermedi. Bu bir şey kanıtlamazdı. Aynı koşullarda ben de sessiz kalırdım, sadece rakibimi rahatsız etmek için bile olsa. Yine de onun öğüdünü dinledim ve bahşişi tekrar cebime attım.

Otelden çıktım ve Nevskiy Caddesi'nde yürüdüm. Kendimi doymuş hissediyordum. İnsan vücudunda deneyimlediğim açlık, vampir olarak tanıdığımdan farklıydı ama doygunluk hissi aynıydı. Memnundum, gevşemiştim ve şu anda istediğim herhangi bir şey yoktu. Şarap da yardımcı olmuştu. Caddenin köşesinde gazete satan bir çocuk vardı. Üç ruble verip bir gazete aldım ve bu fiyat bana fahiş göründü. Çocuk küçümseyici bakışlarla beni tepeden tırnağa süzdü. Gazetenin adını görünce bunun nedenini anladım.

РАБОЧІЙ И СОЛДАТЪ
İŞÇİ VE ASKER

Ben her ikisine de benzemiyordum. Ön sayfada sadece Petrograd Sovyeti tarafından yayımlanmış, "İşçilere, Askerlere ve Köylülere" hitap eden bir açıklama vardı. Çoğu, Danilov'un daha önce okumuş olduğu şeylerdi ama bunlar daha detaylıydı. Demokrasi eksikliğinden bahsediliyor, hatta "orduya tam bir demokrasi getirmekten" söz ediliyordu ki, Almanların bundan pek hoşlanacağından emindim. Metin karşıdevrime ilişkin bir uyarıyla sona eriyordu:

> Kornilov'un adamları –Kerenskiy, Kaledin ve diğerleri– birliklerini Petrograd'ın karşısına sürmeye kalkıyorlar. Ke-

renskiy'in aldatarak harekete geçirdiği çeşitli müfrezeler başkaldıran halkın tarafına geçmiştir.

Askerler, Kornilov'cu Kerenskiy'e bütün gücünüzle direnin! Tetikte olun!

Demiryolu çalışanları, Kerenskiy'in Petrograd üstüne gönderdiği bütün birlikleri engelleyin!

Askerler, fabrika ve bürolardaki işçiler, devrimin ve demokratik barışın kaderi sizin ellerinizde!

Yaşasın devrim!

Tanıdığım tek isim Kerenskiy'di. Pekâlâ doğru olabilirdi ama aynı şekilde bu yeni devrimin ilk günlerde yüzleşmek zorunda olduğu bir düşmanının olması da uygun görünüyordu.

Duyduğum memnuniyete rağmen, gelecek için plan yapmam gerektiğini biliyordum. Bu Bolşevikler iktidarlarını sağlamlaştırmaya başladıklarında Rusya'da yaşamak zor olacaktı. En iyisi olabildiğince çabuk kaçmaktı. Ama nereye gideceğime karar vermek için bu savaş ve katılan ülkeler hakkında daha fazla şey öğrenmem gerekiyordu. Almanlar Petrograd'a okuduğum kadar çok yaklaşmışsa bütün Avrupa karmaşa içinde olmalıydı. Bonaparte devrine geri dönmüş gibiydik.

Hâlâ bir vampir olsaydım, her şey farklı olurdu. Ama bu şöyle bir felsefi soru çıkarıyordu ortaya: Vampirizm bir ruh hali mi, yoksa bir beden hali miydi? Bedensel yönlerinin olduğu açıktı ve şu anda ben onlardan mahrumdum. Ama şimdi zihnimde ben eskiden olduğum gibi miydim? Yine, Surrey'li bir papazın oğlu olan, Oxford'a gitmiş ve Kırım'daki vahşi yaşamla ilgili çalışmalarından dolayı ufak bir şöhret kazanmış olan Richard Cain miydim? Bu, belirsiz bir noktaydı ve benim için, türümden olanların çoğuna göre daha da belirsizdi. Bir vampir vücudu edinmemden çok daha önce bir vampir zihnine sahip olmuştum. Yerimde olsalar, su katılmadık bir ahmaklığı geri alma fırsatına sahip olduğuna sevinecek olanlar olabilirdi ama ben onlardan biri değildim. Bunu bir tatil olarak ka-

bul edecektim. Bu insan vücuduna sahip olduğum süre boyunca tadabileceğim bütün zevkleri tadacaktım –kendimi yemek ve şarapla şımartarak başlamıştım bile– ama yine bir karanlık yaratığı olmayı hedeflemem gerektiğini biliyordum.

Ayrıca, bütün gezegende yaşamak için karmaşanın hâkim olduğu bir ülkeden –ki Rusya'nın bu duruma düşeceği kesindi– daha iyi bir yer olacağını düşünemiyordum. Yoksa Dimitriy buraya niçin gelsindi ki?

Gerçekten, neden gelmişti? Karşılaştığımızda Danilov'la aralarından su sızmıyormuş gibi görünüyordu ama bu bir aldatmaca olabilirdi. Aşkı için *vurdalak* olan birisinden beklenebileceği gibi, Dimitriy en iyi zamanlarında bile melankolik bir ruhtu. Ama belki yıllar içerisinde bu kederli durumunu kabul etmeyi öğrenmişti. Belkide Zimeyeviç ile değiştokuş ettiği kan ona bir vampirin gerçekte nasıl yaşaması gerektiği konusunda fikir vermişti. Onunla konuşmam gerekecekti.

Önceki gece sarf ettiği sözcükleri anımsamaya çalıştım. "Yarın buluşuruz, aynı yer ve saatte." Bunun ne anlama geldiğini bilmiyordum ama randevuyu kaçırmadığımı varsayabilirdim. Vakit öğle sonrasıydı ve karanlığın çökmesine daha birkaç saat vardı. O zamana kadar Dimitriy kimseyle buluşamazdı. Randevu gecenin herhangi bir saati için verilmiş ve yer olarak da herhangi bir yer seçilmiş olabilirdi. Tahmin etmek imkânsızdı ama biraz kafa yorarak bulmak kolay olabilirdi.

Nevskiy Caddesi'nden saptım ve tesadüfen Dimitriy'in bir zamanlar babası Lyoşa ve annesi Marfa'yla birlikte yaşadığı Büyük Konyuşennaya Caddesi'ne çıktım. Lyoşa'nın bizi bulacağını bilerek Marfa'yı becerdiğim yerdi burası. Ama şimdi tek ihtiyacım olan şey dinlenecek bir yerdi. Tam hatırladığım gibi, orada bir bank vardı.

Oraya oturdum –ve ağır bir yemek yemiş altmış yaşında bir adamın vücudu için uygun olduğunu düşündüğümden– uyumaya çalıştım.

Ben de uyumayı çok isterdim ama ilk fırsatta kalktım ve vücudumun idaresini tekrar ele alabildiğim için sevinç duydum. Önceden olduğu gibi, Yuda'nın bütün düşüncelerinin ve eylemlerinin farkındaydım. Hôtel d'Europe'un yemek salonunda –çok sıradan bir konuyla ilgili olsalar da– düşüncelerimin Yuda'ya nüfuz ettiğini görmek beni en az onun kadar şaşırtmıştı. Onunla iletişim kurmaya çalışmıyordum; tam tersi, onun modern dünya konusundaki cehaletinden yararlanarak içinde bulunduğum sefil durumdan kurtulmaya çalışıyordum. Bir şekilde onun düşüncelerine yanıt vermiştim fakat sonra kabuğuna saklanan bir salyangoz gibi tekrar sessizliğe gömülmeyi başarmıştım.

Ama şimdi Yuda gibi benim de plan yapmam gerekiyordu. Nihai amacını biliyordum, kendisini bir kez daha *vurdalak*'a dönüştürmek. Bunun benim için ne manaya geldiğini ise hiç bilemiyordum. Öğrendiklerimden çıkarabildiğim kadarıyla, onun da bir fikri yoktu. Ruhu bir kez daha dejenere zihnine uygun düşen bir bedenin hâkimi mi olacaktı? Benim kaderim ebediyen onun yaptığı kirli işleri izlemek mi olacaktı? Daha da kötüsü, bunlara sadece tanıklık etmeyip aynı zamanda bizzat deneyimleyecek miydim? Bugünkü öğle yemeğinde eline hükmeden ve her istediğinde çatalı ağzına götürmek için onu kaldıran kişi Yuda'ydı ama yediği yemeğin tadını ben de onun kadar almış ve keyfini çıkarmıştım. Onun bütün zevklerini takdir edecek duruma mı gelecektim, yoksa ebediyete kadar onlardan iğrenecek miydim? Ancak ikincisinin olmasını ümit edebilirdim.

Belki de bilincim kendisini bir vampirin bedeninde bulunca basitçe solar ve ölürdü. Bu benim için kutsanmış bir kurtuluş olurdu ama yaşamım boyunca verdiğim uğraşın nihai olarak başarısız olduğu anlamına da gelirdi. Yuda'yı on yıllar öncesinde öldürdüğümü düşünüyordum. Ama şimdi bedenimi ve onunla birlikte itibarımı da alıp benim sayemde bir vampir olarak yaşamaya devam edebilirdi.

Başka bir olasılık daha vardı; şimdi insan bedenimi paylaşıyor olduğumuz gibi, vampir bedenimi de paylaşabilirdik. Böyle bir durumda Yuda mahkûm olurdu. Kontrolü ele aldığım anda, tıpkı bu sabah yaptığım gibi, dışarı çıkıp kutsanmış gün ışığıyla bir banyo yapmak sadece birkaç saniyemi alırdı ama çok daha büyük bir başarı elde ederdim. Bu mükemmel bir çözüm değildi ama sonuç olarak zafer demekti ve ödemekten kaçınmayacağım bir bedele mal olurdu.

Yuda'nın her düşünceme kulak misafiri olduğunu hatırlayarak kendimi topladım. Planlarımı açığa vururken dikkatli olmalıydım, ne var ki onları düşünemeyeceksem nasıl plan yapabilirdim? Bu durumun beni sevindiren tarafı, Yuda'nın şu anki durumu iyi anlamasını sağlayacak olmasıydı. Vampir olma konusunu iki kez düşünmek zorundaydı.

Peki, neden beklemem gerekiyordu? Eğer intihar biz *vurdalak* olduktan sonra uygulanabilir bir taktikse, neden öncesinde de öyle olmasındı ki? Cebime uzanıp Yuda'nın oraya koyduğu usturanın düzgün, sedef sapına dokundum. Bıçağı açıp damarlarımdan birini kesmek benim için çok zor değildi. Bu olmazsa, başka yollar da vardı. Petrograd'da pek çok yüksek bina vardı. Batı'dakilerden farklı olarak, benim kilisemde intihar her durumda bir günah olarak kabul edilmezdi. Bu koşullarda Tanrı herhalde beni affederdi, değil mi? Zaten bu intihar da sayılmazdı. Asıl amacım Yuda'yı ortadan kaldırmaktı – ölümüm Aquino'lu Thomas'ın[1] ikincil etki olarak gördüğü şey olurdu.

Ama daha iyi bir yöntem olabilirdi. Kendim zarar görmeden Yuda'yı öldürmenin bir çaresini bulursam, onu kabul edebilirdim. Ama şu anda bunu nasıl başarabileceğimi bilmiyordum. Belki cevap Yuda'nın günlüklerinde saklıydı. Belki de zihninde – eğer öyleyse onu sızdırma şansı vardı. Ama not defterlerini okumuş ve bununla ilgili bir

1. Aziz Thomas Aquinas. 1225-1274 yılları arasında yaşamış İtalyan din adamı ve filozof. (Ç.N.)

şey görmemiştim. Anastasya, Yuda'dan daha fazla şey biliyordu. Aramam gereken kişi oydu ama nerede arayabileceğim konusunda hiçbir fikrim yoktu. Onun beni arıyor olma olasılığıysa hâlâ vardı.

Dimitriy ile konuşmayı arzu ediyordum. İçinde bulunduğum durumda yardım edebilmek için yapabileceği bir şey olmasa bile, birisiyle paylaşmak bana iyi gelebilirdi. Ama bana yardım etmeyi düşünür müydü? Hatta onunla konuşma şansını bulabilecek miydim? Dudaklarımdan konuşan kişi Yuda'ysa, o zaman söyleyebileceği yalanların sınırı yoktu. Ve Yuda'nın Dimitriy'i görmeye hevesli olduğunu biliyordum. En kolay hareket tarzı Yuda'nın arzu ettiği şeyin tam aksini yapmaktı. Dimitriy ile randevulaşmaktan uzak duracaktım, Senato Meydanı' ndan tamamen uzak duracaktım ve...

Bir kahkaha duydum. Benimle alay eden Yuda'nın sesi değilse, kendi kuşkularımın sesiydi. Artık Yuda nerede buluşacağımızı biliyordu. Çok şükür ki, saatini bilmiyordu: dokuz buçuk. Aynı kahkaha tekrar zihnimde yankılandı. Düşünce akışı bir kez başladığı zaman bir tanesinin bile beynime girmesini engelleyebilmem mümkün değildi. Yuda artık randevu yerini ve zamanını biliyordu. Uygun anda bacaklarım ona itaat etmeyi seçerse, o zaman Dimitriy'i görmeye giderdik. Dudaklarım ona itaat etmeyi seçerse, o zaman Yuda, Dimitriy'i her şeye ikna edebilirdi.

Ama bir tek şansım vardı. Bacaklarım Yuda'nın iradesine tabi olsa bile, hâlâ doğa kanunlarıyla sınırlıydılar. Onlar hâlâ yaşlı bir adamın bacaklarıydı ve ulaşabilecekleri hızın bir sınırı vardı. Şansım varken mümkün olduğu kadar uzağa gidebilirsem, o zaman Yuda'nın zamanında geri dönebilmek için yapabileceği hiçbir şey kalmazdı.

Yürümeye başladım. Nevskiy Caddesi'ne çıktım ve hızlı adımlarla yürümeye başladım. Yekaterininskiy Kanalı'nı geçerken cebime uzandım ve birkaç kopek dışında, çaldığım paranın bütün geri kalanını suya attım. Onlarla da ilk fırsatta bir tramvaya atlayıp beni Nikolayevskiy istasyonuna ulaştıracak olan bileti alacaktım. Oraya vardı-

ğımda karanlık çökmüştü. Bulvar boyunca Nevskiy Manastırı'na doğru yürüdüm. Onun daha ilerisinde ne olduğunu bilmiyordum ama görmek ilginç olacaktı. Zamanında geri dönememeyi garantiye almak için daha çok yolum vardı.

Manastırı geçip neredeyse nehre geldiğim zaman dönüp şehre geri yürümeye başladım.

XV. Bölüm

Danilov vücudunun zayıflığı konusunda haklıydı. Kaslarının ne kadar zorlamaya dayanabileceğini daha iyi bildiğine hükmederek Nevskiy Caddesi'nde onun kadar kararlı bir şekilde geri yürüdüm. Sonunda ağrıyı hissetmeye başlayanlar bacakları değil ciğerleri oldu. Biraz yavaşladım, zamanım boldu.

Danilov başka şeyler konusunda da haklıydı. Bu bedenin bir vampirin bedeni olması durumunda ne olacağı hakkında hiçbir fikrim yoktu. Hatta dizginleri *onun* ruhu geri alabilir ve benimki kovulabilirdi. Ve ben hâlâ bir *vurdalak* olarak tanıdığım gücün yoksunluğunu çekiyordum. Damarlarımda avlama, öldürme ve beslenme arzusunun aktığını hissediyordum. Bu ilkel ve hayvani bir dürtüydü ve ona düşünmeden teslim olmamam gerektiğini bilecek kadar akıllıydım.

Parayı atmış olması rahatsız ediciydi. Otel odasının anahtarlarından kurtulmayı unutmuştu ama şu anda dikkatini buna çekmiş olduğum için ilk fırsatta bunu yapacağından emindim. Nasılsa onların kaybolduğunu fark edecekleri için, pek bir değerleri de kalmamıştı.

Senato Meydanı'na geldiğimde daha çok zamanım vardı. Nerede buluşacağımızı tam olarak bilmiyordum fakat burası dolaşarak keşfedebileceğim kadar küçük bir yerdi. Rıhtıma doğru gidip ırmağa baktım. Karşıda gri bir

savaş gemisi demirlemişti. Danilov'un, onun Kış Sarayı'na ateş açmış olup olamayacağına ilişkin düşüncelerinden yola çıkarak, bunun Avrora olduğu sonucuna vardım. Döndüm ve ağaçların arasında bir görünüp bir kaybolan Aziz İshak Katedrali'nin kubbesini seyrederek aksi yöne doğru yürüdüm. Bunlar son kez buraya geldiğimde gördüğüm ağaçlardı ama aradan geçen yıllar içerisinde boyları uzamıştı.

"Güzel kıyafet!"

Dimitriy *Bronz Atlı*'nın yanında duruyordu. Meydanda yürürken beni görmüştü. Bir an bana söylediği şeyin anlamını kavrayamadım.

"Ne?"

Beni tepeden tırnağa süzdü. "Giysilerin."

"Ah, bunlar. Onları daha iyi değerlendirebilirdim. Pazar günü için pek uygun değiller."

Bu açıklamayı kabul etmiş gibi görünüyordu; gerçekten bununla ilgileniyorsa tabii. "Bir şey bulabildin mi?" diye sordu.

Burası, 14 Aralık 1825'te üçümüzün –Lyoşa, Dimitriy ve ben– üç bin askerle birlikte, saltanatının başlangıcında I. Nikolay'ı savunmaya hazırlanırken beklediğimiz yerden pek uzak değildi. Dimitriy'in de bunu hatırlayacağından emindim, arkadaş olduğumuz zamanlarda bunu takıntı haline getirmişti. Bu, onun hayatını şekillendirecek olan andı, çok farklı biçimde de olsa benimkini de. O zamanlar henüz insandım ama bu pek fazla uzun sürmemişti. Lyoşa beni nehre kadar takip etmişti ve o sırada nehir donmuş durumdaydı, bugünkü gibi değildi. Öne doğru uzattığı tabancasıyla rıhtımda dururkenki görüntüsü geldi aklıma. Bana ateş etmiş ve vurmuştu, sonra aşağı inmiş, kollarında ölürken beni rahat ettirmeye çalışıyormuş gibi davranmıştı. Ama onu aldatmıştım, ölümü de aldatmıştım. Daha önce benim kanımı içmiş olan bir vampirin kanını içmiştim. Ölmüş ama bir *vurdalak* olarak yeniden doğmuştum. Danilov'un benim anılarımı deneyimliyor olduğunu ve ona büyükbabasına ne kadar benzediğini anımsattıklarını

ümit ediyordum. İkisi de beni öldürmüştü. İkisi de ölümden geri döndüğümü görmüştü.

Ama şu anda beni daha çok endişelendiren Dimitriy'di. Ona söyleyecek bir şeyim yoktu ama bildiği her şeyi öğrenmeye çalışmalıydım. "Etrafa bakmak için kiliseye geri döndüm," dedim. "Zimeyeviç orada ortaya çıktıysa, bir iz bırakmıştır diye düşündüm ama bir şey bulamadım. Cesetler olduğu gibi duruyordu. Ne oldu?"

"Sen *oradaydın*, değil mi?"

Bu, kulağa bir suçlama gibi geliyordu ama öyle kastedilmediği açıktı. Paranoyaklaşıyordum ki bu muhtemelen akıllıca olacaktı. "Anımsarsan, bir şeyle başıma vurmuşlardı. Ondan sonrasını hatırlamıyorum." Gülümsedim. "Ondan önceki olaylar da biraz puslu."

"Onlar bizi burada yakaladıktan sonra," diye açıkladı Dimitriy, "Louis nehirden çıkıp bizi kiliseye kadar takip etmeyi başarmış olmalı. Olan biteni görmüş ve yardıma ihtiyacı olduğunu fark etmiş. Bir Kızıl Muhafız grubu bulmuş. Ne dediğini bilmiyorum ama onların kendisini takip etmesini sağlamış olduğu kesin."

"Onunla konuşmadın mı?"

"Onu yakaladılar. Sanırım İlya'ydı; ahşap kılıcıyla onun üstüne saldırdı ama daha önce Louis zincirlerimi çözmeyi başarmıştı. O zamana kadar sen zaten baygındın. Askerlerden biri mermilerin işe yaramadığını fark etti ve tüfeğini golf sopası gibi sağa sola savurmaya başladı. Ve senin başının arkasına vurdu. Anastasya'nın dönüştürdüğü iki tanesini bir kılıçla halletmeyi başardım. Sonra onlara kaçmalarını söyledi."

Hâlâ bu Anastasya'nın kim olduğunu öğrenmem gerekiyordu ama bunu bilmediğimi açığa vurmak istemiyordum. Ve Dimitriy'in bana söyleyeceği daha önemli bir şey olduğu belliydi. Yüzü asıldı.

"Mihail," dedi. "Anastasya Ascalon'u aldı."

"Ascalon!"

"Bunu bile hatırlamıyor musun?"

Şaşırmamam gerekirdi. Anastasya Londra'daki evime

zorla girip üstünde Zimeyeviç'in adı, içinde de benim kanım bulunan şişeyi almayı başarabilmişse, Ascalon'u da kolayca bulabilirdi. "Belli belirsiz," dedim. "Kız onunla ilgili ne söylediyse anlat."

"Dürüst olmam gerekirse, pek fazla bir şey değil. Ona göre bu sadece–"

"– bir tür kutsal emanet. Ama–"

"Hayır!"

Bağırdığım sırada Dimitriy'i şoke edip sessiz kalmasını sağlayabilmek için kollarımı havaya kaldırmıştım. Etkili oldu. Sükûnetle karşıladı ama başka bir şey söylemedi. Şaşırmaktan çok eğleniyormuş gibi bir ifade vardı yüzünde. Ona doğru bir adım atıp hızla ve kesin ifadelerle konuşmaya başladım.

"Dinle beni, Dimitriy. Çok fazla zamanım olmayabilir. Merasim *işe yaradı* ama dirilen Zimeyeviç değil, Yuda oldu ve kendi bedeninde değil, benimkinde geri döndü. O şimdi burada, kafamın içinde. Bazen o öne çıkıyor, bazen ben. Biraz önce konuştuğun kişi oydu, şimdiyse benim, Mihail. Dün gece Moika'da karşılaştığımızda konuştuğun kişi oydu. Bana ne söyleyeceğine çok dikkat et çünkü bunu o da duyacak."

Ben konuşurken Dimitriy gözlerini üstüme dikmişti ama şimdi söylediklerimi düşünürken yere bakıyordu. Sonunda konuşmaya başladığında söylediği şeyler, anlattıklarımı tartışmaya yönelik değildi.

"Peki, nasıl? Neden Zimeyeviç değil de Yuda geri dönsün ki?"

"Anastasya'nın bulduğu kan; Yuda, içinde kendi kanının bulunduğu bir şişenin üstüne Zimeyeviç'in adını yazmış."

Dimitriy söylediklerimi idrak etmeye çalışırken sessizliğe gömüldü. "Yani işe yarayacak mıydı?" dedi sonunda. "Eğer doğru kan olsaydı, o zaman şu anda burada onunla, Zimeyeviç'le mi konuşuyor olacaktım?"

"Hangisinin daha kötü olduğundan emin değilim."

Dimitriy parmaklarını saçlarının arasından geçirdi. "Bunu bana söyleyen oydu – Yuda. 1881'de Zimeyeviç'in kanını Londra'da sakladığını söylemişti. Bunu Zimeyeviç'e söyleyeceğimi biliyordu muhtemelen. O kadar zaman önce nasıl planlamış olabilir ki?"

"Bilmiyorum. Şu anda asıl sorun onu benim içimden çıkarmak."

"O olduğundan emin misin?"

"Onu herkesten daha iyi tanıyorum."

"Belki de mesele sadece bu," dedi Dimitriy, yumuşak bir sesle.

"Ne?"

"Duyduğuma göre öyle vakalar... hastalıklar varmış ki, zihni insana oyun oynarmış."

"Deli olduğumu mu düşünüyorsun?"

"Hayır. Elbette hayır."

Bu fikri düşündüm. Dışarıdan bakıldığında kesinlikle yanlıştı. Yuda'nın kafamın içindeki varlığı, görebildiğim, duyabildiğim veya tadabildiğim gerçeği kadar kesindi. Ama bunun ne anlamı vardı? Yuda'nın gerçekten benim içimde dirilmiş mi olduğunu, yoksa zihnimin kendi başına hayalî bir Yuda mı yarattığını ayırt etmek için kullanılabilecek nesnel bir inceleme olduğunu sanmıyordum. Dediğim gibi, Yuda'yı herkesten daha iyi tanıyordum. Yaşamımın ilk kısmı onu ortadan kaldırmaya adanmıştı. Bir şekilde onu özlemiş olabilir miydim? Onu yok ettikten sonra sadece geride bıraktığı boşluğu doldurmak için yeniden mi yaratmıştım? Ama bunun için neden kırk yıl beklemiştim? Olası görünmüyordu ama gerçekleştiğine inandığım şey de öyle görünmüyordu.

"Her halükârda, ondan kurtulmam gerekiyor."

"Onun da senden kurtulması gerekiyor," diye belirtti Dimitriy.

Başımla olumladım. "O yüzden son derece dikkatli olmamız gerekiyor. Mutlaka gerekli olmadıkça, ona yardımı dokunacak hiçbir şey söylememelisin bana."

"Ascalon gibi."

"Kesinlikle."

"Bunu benden istesen bile mi?"

"Soranın ben olduğuma güvenemezsin."

"Söylemenin bir yolu olmalı. Bir tür işaret belirleyebilir miyiz?"

"Neye karar verirsek verelim, Yuda da öğrenir."

"Önceden bildiğin bir şey olsa nasıl olur? Bu işe yaramaz mı? Onun bilemeyeceği, ikimizin arasında olmuş bir şey."

"Olabilir." Gülümsedim. "Ama hafızam eskisi gibi değil artık."

"Farklı bir dile ne dersin? Senin bildiğin ama onun konuşamadığı bir dil."

"Onun akıcı bir şekilde İngilizce, Rusça, Fransızca ve diğer bazı dilleri konuştuğunu biliyoruz. Almancayı deneyebiliriz fakat onu da bildiğine bahse girerim."

"Kaygılanma, bir şeyler düşünürüz." Dimitriy'in ifadesi güven verici olmaktan çok uzaktı. "Bilmek isteyebileceğin bir şey var."

"Nedir o?"

"Anastasya'nın nerede uyuduğunu keşfettim. Geçen gece onun izini kaybettiğim yere gittim ve orada biraz oyalandım. İlya'yı... içeriye girerken gördüm."

"Yakın bir yerde mi?"

"Gerçekten bunu bilmek istiyor musun? Gerçekten *onun* öğrenmesini istiyor musun?"

Biraz düşündüm ama bizi ileri taşıyabilecek başka bir yol bulamadım. Tek alternatif hiçbir şey yapmamaktı ve bu dayanılmaz olurdu. Ayrıca, Yuda'ya kendi hamlelerini yapması için zaman kazandırırdı.

"Evet," dedim. "Buna mecburum."

"Peki, konuşanın sen olduğunu nereden bileyim?"

"*Weil ich es sage.*"[1]

"Korkarım yeterince iyi değil, Herr Cain." Dimitriy birkaç saniye düşündü, sonra gülümsedi. "Geri döndük-

1. (Alm.) Çünkü ben öyle söylüyorum. (Ç.N.)

ten sonra, öldüğünden beri dünyada neler olup bittiğini öğrenmek için çok şey okumaya fırsatı oldu mu?"

"Birkaç gazete ama fazla değil."

"İyi. O zaman, 1912'de Roald Amundsen ne yapmıştı?"

Bir an için şaşırıp kaldım ama sonra gülmeye başladım.

"Eee?" diye devam etti, Dimitriy.

"Güney Kutbu'na gitmişti." Bundan bahsettiğim anda aklıma Polkan geldi; onu ve ardından da Nadya'yı çok özlediğimi fark ettim.

Dimitriy başını salladı. "Bunun artık *Pravda*'da haber olarak yer aldığını sanmıyorum, o yüzden Yuda'nın da bilebileceğini düşünmüyorum. Ve sen kesinlikle Anastasya hakkında bir şeyler öğrenmek istiyorsun, öyle mi?"

"Evet."

"Aslında Yuda'ya oldukça tanıdık gelebilir. Anastasya ve diğerleri Aziz İshak Katedrali'nin altındaki tünellerde uyuyorlar."

"Anastasya uyuyor olamaz."

"Neden olamaz?"

"Çünkü –"

"Çünkü ne?" diye sordu Dimitriy.

"Sadece muhtemel görünmüyor ama sen gördüysen doğru olmalı." Danilov'un ne söylemek üzere olduğu hakkında hiçbir fikrim yoktu. Tıpkı dünyada olan bitenler gibi, katedralin altındaki geçitlere ne olduğu konusunda da benden daha fazla bilgisi olduğu açıktı. Güney Kutbu'nun fethedildiğine ilişkin haberi duyduğumda heyecanlanmış ve –hem meraktan, hem de Dimitriy'i küçük testlerinde yenilgiye uğratmayı istemek gibi pratik nedenlerden dolayı– zamanı yakalamaya ne kadar çok ihtiyacım olduğunu fark etmiştim. Belki de bir şeyler okumalı ve olan bitenleri ders çalışır gibi öğrenmeliydim. Birileri "1881'den İtibaren Dünya Tarihi" gibi bir kitap yayımlamış olmalıydı. Dimitriy'in beni bu şekilde test etmek istemesi zekice bir fikirdi. Danilov'unkinden daha

iyiydi. *Ich habe perfekt Deutsch gesprochen.*[1] Belki de bunu öğrenmesine izin vermemeliydim.

"İlya'yı nereye girerken gördün?"

Dimitriy katedrale doğru döndü. "Sana göstereyim," dedi. "Buradan."

Yürümeye başladı ama ben yerimden kımıldamadım. Ondan saklanmamın anlamı yoktu. İleride belki de yararlı olacaktı ama şimdi ona karşı dürüst olursam daha ikna edici olabilirdim. Arkasında olmadığımı fark edince döndü ve sabırsızca bana baktı.

"Uzun zaman oldu, Dimitriy Alekseyeviç," dedim.

Kim olduğumu hemen anladı. "Ne zaman değiştin?" diye sordu.

"Birkaç saniye önce."

"Konuşurken durakladığın sırada mı?"

Başımla onayladım. Belki de bunu öğrenmemesi daha iyi olurdu. İleride tekrar olursa fark edebilirdi.

"Planlamana hayranım."

Gülümsedim. Bu yanlış yoruma izin vermeye meyilliydim fakat Danilov yalan söylediğimi ânında anlar ve çok geçmeden Dimitriy'e söylerdi. "Sanırım kimse anlamıyor," diye açıkladım. "Plan yapılmaz, hele yarım asır sonrası için hiç yapılmaz. Hamle yapılır. Kanımı Zimeyeviç'inkiyle takas etmenin böyle sonuçlanacağını nasıl bilebilirdim ki? Veya varoluşumun son acılı anlarında Danilov'un kanını içtiğim sırada, onun Zimeyeviç'in dirilişine götüren kanal görevini yapması için seçilmiş olduğunu nasıl tahmin edebilirdim? Her şeyi ben planlamışsam, çelimsiz, yaşlı bir adamın vücudunda kiracı olmak gibi bir akıbeti amaçlamış olabileceğimi mi düşünüyorsun? Benim yaklaşımım her zaman sadece ilginç olanı yapmaktı; kendi lehime çevirebileceğim sonuçlara ulaştıracak olanı. Ve takdir edersin ki benim kanımın Zimeyeviç'inki sanılması ilginç bir şey. Danilov'un içinde hem bana hem de Zimeyeviç'e kan borcu olan canlı bir adam

1. (Alm.) Mükemmel Almanca konuşuyordum. (Ç.N.)

yaratmak da ilginç bir şey. Bu iki tesadüf bir araya gelip hayat buldu diye şanslı olduğumu düşünebilirsin ama bunun nedeni yaptığım bir sürü şeyin de sonuçsuz kaldığını hiç görmemiş olman. Babamın, nasıl başarılı olacağına dair bir tek görüşü vardı. Başaramadı. Ben onun sayesinde fikirlerimi çeşitlendirmeyi öğrendim. O fikirlerden bazıları da verimli toprağa düşüyor ve meyve veriyor."

Dudakları şüpheyle kıvrıldı fakat bana inanıp inanmaması pek önemli değildi.

"Yine de İlya'nın nereye gittiğini öğrenmek hoşuma giderdi," dedim.

"Mihail'i götürecektim, seni değil."

"İkimizi de götürecektin ve yine öyle olacak. Tek fark, konuşmayı hangimizin yapacak olduğu ve mesele bu olduğunda kendini şanslı sayman gerektiğini düşünüyorum."

"Gel o zaman."

Katedrale doğru yürüdük. Orada Dimitriy'den öğrenmek istediğim çok şey vardı fakat Danilov onu alarma geçirmişti. Konu dışı bir şeyle başladım. "Benim Danilov'un hayal gücünün bir ürünü olduğumu düşünmen ilginç bir fikir."

"Seninle konuştuktan sonra, Danilov'un hayal gücünün bu kadar tiksindirici ve inandırıcı bir sonuç elde edebilecek olduğundan kuşkuluyum artık."

"Yani yeterince zeki değil mi o?"

Dimitriy cevap vermedi. Biraz sonra kuzey kapısına çıkan merdivenin başına geldik. Yukarı çıkıp içeri girdik. Üstüme tuhaf bir isteksizlik çöktü ve onu kovmaya çalıştım. Bu, sadece korku olarak tarif edilebilirdi. Bu kilisede Zimeyeviç ile mücadele etmiş ve kaybetmiştim. Onun benim egemenlik alanımda olduğunu düşünmüştüm ama azımsamışım. Vampirler arasında bir tek o üzerine güneş ışığı düştükten sonra hayatta kalabilecek güce sahipti. Ben değildim. Beni katedralin pencerelerinden düşen gün ışığının altına çekmişti. Vücudum mahvolmuş ve geriye ancak acınacak durumda birkaç parçası kalmıştı fakat bunlar hayatta kalmama ve bedenimin yeniden oluşmasına yetmiş-

ti. O zamanlar bir vampirdim, beni yakıcı güneş ışığına bu kadar hassas kılan şey buydu ama iyileşme gücünü veren de oydu. Tekrar insan olmanın hem avantajları hem de dezavantajları vardı.

"Onu güney kapısından girerken gördüm," dedi Dimitriy. "Sanırım şuraya doğru gitti." Eliyle sola, Aziz Pavlus'un resmedildiği bir mozaik ikona doğru işaret etti. "Bize aşağıya inen yol olarak bunu göstermiştin. Ama o şuradan gitti." Dimitriy beni sağ tarafa, kulelerden birinin içindeki spiral merdivene açılan kapının girişine doğru götürdü. "Tekrar aşağı inmek zorunda olduğunu düşünerek bekledim ama inmedi."

"Ama onların katedralin *altında* uyuduğunu söylemiştin. Bu yol yukarı çıkarıyor."

"Bir vampirin günü orada, yukarıda geçirmesi düşük olasılık. Karanlık bir yer bulabilse bile, yine de rahat olmazdı, bunu sen de benim kadar iyi biliyorsun. Neyse, yakında anlarız." Basamakları çıkmaya başladı.

"Aptal olma, Dimitriy," diye tısladım.

"Ne demek istiyorsun?"

"Şimdi gece. Buradalarsa, uyanıktırlar. Yoklarsa da gelebilirler ve biz de tuzağa düşeriz."

"Onlarla başa çıkabilirim."

"Sen bunu yapabiliyor olabilirsin ama ben değil. Bana bir bak. Yaşlı bir adamım."

"Ne öneriyorsun?"

"Yarın tekrar gelirim, ortalık aydınlıkken."

"O zaman sana yardım edemem."

"Anlıyorum ama gün ışığı bana çok daha iyi bir müttefik olur."

"O zaman karanlık olunca gelirim. Senato Meydanı'nda buluşuruz."

"Teşekkür ederim." Elimi uzattım. Bu hareketim yaparken doğal görünmüştü ama Dimitriy'i şaşırttı. Yine de kabul etti. Dışarı çıktık ve herkes kendi yoluna gitti.

Yarına kadar beklemek istememin gün ışığının koruyucu etkisinin ötesinde başka nedenleri de vardı. Anastasya'

yla yanımızda Dimitriy olmadan konuşmak zorundaydım. O yanımızda olursa, olaylar hakkında benim anlatacaklarımla gerçek arasında çelişki olduğunu gösterebileceğinden korkuyordum. Eğer konuşma fırsatı bulursa, Danilov'un Anastasya'ya Dimitriy ile aynı şeyleri söyleme olasılığı hep vardı ama o zamana kadar şimdilik çıkarlarımızın çakıştığını fark edeceğini ümit ediyordum.

Ancak bu yarının işiydi. Şimdi gerçekten uykuya ihtiyacım vardı. Bu sadece zihin için değil, beden için de bir zorunluluktu. Bunun Danilov için de aynı anlama geldiğini ümit ediyordum. Onun evine gidebilirdim –nerede olduğunu kesin olarak algılamıştım– ama bunu yapmamaya karar verdim. Yatağını paylaştığı kadını ikna edebilecek kadar iyi blöf yapabilmek bayağı yetenek gerektiriyordu. Danilov'u daha ayrıntılı olarak incelemeliydim. Ayrıca, yol oldukça uzundu ve daha yakında kalabileceğim bir sürü yer vardı. Bir tanesi Hôtel d'Europe'tu fakat şimdiye kadar anahtarların kaybolduğunu fark etmiş olabilirler ve yüzümü tanıyabilirlerdi.

Senato Meydanı'na döndüm, sonra İngiliz Rıhtımı'na çıkıp Nikolayevskiy Köprüsü'ne yürüdüm. Orada nöbetçiler vardı fakat evraklarımı kontrol etmek için beni durdurmadılar. Onların yanından geçer geçmez arkamdan, "*Burzhooi!*" diye bağırdıklarını duydum ve bana yöneltilmiş olduğunu düşündüm ama anlamını bilmiyordum. Giysilerimin bu sosyalist ütopya için biraz fazla gösterişli olduğunu biliyordum. Vasilievskiy Adası'na geldiğimde doğuya, üniversiteye doğru yöneldim. Öğrencilerin kaldığı evler benim için oldukça mütevazı sayılırdı ama bazı profesörlerin yaşadığı –veya eskiden yaşamış olduğu– daha büyük evlerin nerede olduğunu biliyordum.

Başımı kaldırıp o evlerin çekici, yüksek pencerelerine baktım. İçeri sızmanın en güvenli yolu buydu ama bir binanın düzgün dikey cephesine tırmanmak vampirlere özgü bir yetenekti, insanlara değil. Bir yandan da memnundum. Zekâmı kullanmak bana her zaman daha fazla mutluluk vermişti.

Sakin bir caddede, pencerelerinde ışık görünmeyen bir evi seçtim ve kırmak ister gibi iki yumruğumla kapısına vurmaya başladım. Amacım çılgınca bir çaresizlik görüntüsü vermekti. Birkaç saniye ara verdim, sonra devam ettim. Bir sonraki arada, yaklaşan ayak sesleri duydum fakat hileyi sürdürebilmek için tekrar kapıya vurmaya başladım. Bir ışık yandı ve hemen sonra üstünde robdöşambr olan bir adam kapıyı açtı.

"Tanrı'ya şükür!" dedim, nefes nefese. "Geldiğiniz için Tanrı'ya şükür. Lütfen, içeri girebilir miyim?"

Yanıt vermesini beklemeden kapıyı itip içeri girdim. Oynadığım oyun itiraz etmemesini sağlamaya yeterli olmuştu.

"Ne oldu size böyle?" diye sordu adam, içtenlikle endişelenerek.

Eğilip ellerimi dizlerimin üstüne koydum ve soluklanmaya çalışıyor numarası yaptım. Sol elimi adama doğru kaldırıp ona kendime gelebilmem için biraz sabretmesini işaret ettim. Sonra bir anda saldırdım. Elimle adamın ağzını kapattım ve onu duvara doğru itip yasladım. Bunu yaparken cebimden usturayı çıkarıp açmıştım. Onu adamın boğazına dayayıp yana çektiğim anda kan fışkırdı. Aslında artık içmeyi midem kaldırmamasına rağmen, bu ânın verdiği daha zihinsel zevklerin tadını hâlâ çıkarabiliyor olduğumu öğrenmek beni sevindirdi: Onun o aşırı şaşkınlığından, korkusundan ve acısından zevk alabiliyordum. Ve nihayet ölümünden de zevk alabiliyordum. Holün diğer tarafındaki duvar kâğıdına kadar sıçramış olan kanın görüntüsü bana keyif veriyordu, hatta gerçekleşmesi durumunda kusma hissi uyandırabilecek olmasına rağmen, kanın dilimin üzerinde yuvarlanıp aşağı aktığını bile hayal edebiliyordum. Hayal dünyasında hoşa gidecek ama gerçek olması durumunda tiksindirebilecek çok şey vardır. Ben bir zamanlar kan içme yetisine sahip olduğumu ve bir zaman bunu tekrar yapabileceğimi bilmenin ayrıcalığına sahiptim.

Onu bıraktığım anda yere yığıldı. Ön kapıyı çabucak

kapadım ve hâlâ kilitte olan anahtarı çevirdim. Gece kıyafetinin üzerindeki kıpkırmızı lekelerin dikkatimi dağıtmasına izin vermemeye çalışarak adamın yüzüne baktım. Tahminime göre bir ev hizmetlisinden çok bir öğretim görevlisine benziyordu. Eğer öyleyse, kapıya kendisinin cevap vermiş olması evde hizmetçisinin olmadığını gösterirdi. Onun yaşında birisinin evde çocuğu olmayacağını da tahmin ediyordum. Emin olamazdım ama eğer şansım varsa evde uğraşmak zorunda kalacağım tek kişi karısı –geride bıraktığı dul kadın– olacaktı.

Holden üst kata çıkan bir merdiven vardı, ucunda bir ışık görünüyordu. Evin elektrikle aydınlatılıyor olduğunu o zaman fark ettim. Teknoloji gerçekten ilerlemişti ama gördüklerimin hiçbiri asıl ilgimi çeken alanda –biyolojide– değildi. Bunlara yetişmeye çalışmak eğlenceli olacaktı. Ben öldüğüm sırada Charles Darwin'in *Türlerin Kökeni* adlı dikkate değer kitabı yeni yayımlanmış ve hak ettiğini düşündüğüm övgüyü daha almamıştı. İnsanlar bu fikirleri şimdiye kadar ne derece ileri taşımış olabilirdi? Ve kaç tanesi o fikirleri vampirlere uygulamış olabilirdi? Şans yardım ederse ben ilk olacaktım.

Yukarı çıktım. Merdiven sahanlığına geldiğimde kapılardan yalnızca birinin açık olduğunu gördüm. O odadan rahatsız edici bir horlama sesi geliyordu. Horlayan kişi, iki kişilik bir yatağın sol tarafında uyuyan bir kadındı, yatak takımının sağ tarafta kalan kısmı ise açıktı ve geriye atılmıştı. Bu, kuşkusuz adamın karısıydı ve aşağıdaki seslere uyanmamıştı. Onu sadece kendisine ne olacağını anlayabilecek duruma gelene kadar ayılttım, sonra aynı kocası gibi infaz ettim.

Evin geri kalanını kontrol etmek fazla zamanımı almadı; başka kimse yoktu. Mutfakta bol miktarda yiyecek buldum. Yemek pişirmekle uğraşamazdım fakat biraz jambonla bir tabak *blini*[1] vardı ki, benim için tamamen

1. (Rus.) Esmer buğday unuyla yapılan ve geleneksel olarak erimiş tereyağı, ekşi krema, havyar ve somon fümeyle birlikte servis edilen bir tür krep. (Ç.N.)

yeterliydi. Yaşlı kadının kanıyla ıslanmış bir yatakta uyumaya hevesli değildim, merdiven sahanlığının diğer tarafında başka bir oda buldum. Burada tek kişilik, yapılmış bir yatak vardı ve o yüzden evde başka birisinin daha yaşıyor olabileceğinden endişelendim fakat yatak takımları uzun zamandır kullanılmamış gibi kokuyordu. Burası belki de, bunamış anne babasını hiç ziyaret etmeyen erişkin bir erkek evlat için hazırlanmış bir odaydı. O, şansını kaybetmişti.

Yatağa uzandım ve hemen uykuya daldım.

İşaret ve orta parmağımı birleştirdim ve onların iki bıçak yüzeyinin arasına ancak sığabildiğini gördüm. Mükemmel bir aralıktı. Bıçakların etrafına sardığım sicimi düğümledim. Sonra aleti alıp ışığa tuttum ve eserime hayranlıkla baktım.

Çok tanıdık geliyordu: tek gibi görünen bir sapın ucundan çıkan, aralarında birkaç santim mesafe olan, bir tarafı ustura gibi keskin, diğer tarafı testere gibi görünen iki paralel bıçak. Bu, kuşku götürmez bir şekilde Yuda'nın henüz insanken, bir vampirin dişlerinin açtığı yaraları taklit etmek için kullandığı bıçaktı. Yıllar içerisinde birçok benzeri yapılmıştı, sonuncusunu da yeni imal etmiştim.

Paramparça olacağını ümit ederek onu duvara doğru fırlattım fakat çok iyi yapılmıştı. Duvardan sekti ve sağlam kalarak yere düştü. Etrafıma baktım. Mutfak çekmeceleri dışarı çekilip yere devrilmişti. Her türlü ıvır zıvır vardı; evimdekine çok benzeyen bir elektrik feneri gördüm ama Yuda'nın aradığı o değildi. Bulduğu bıçakların hepsini masanın üstüne yığmıştı, akla gelebilecek her tür bıçak vardı. Yuda istediği şeyi titizlikle aramıştı. Yine de kullanmış olduğu bıçaklar tam olarak aynı değildi; bir tanesi diğerinden daha geniş ve uzundu ama bu uzunluk farkını sapların hizasını ayarlayarak telafi etmişti.

O bunu yaptıktan sonra uyandığım belliydi ama ne kadar sonra uyandığımı bilmiyordum. Bunu yapacak zamanı olmuştu, başka ne yapmış olabilirdi? Daha da kaygı verici

olan şey, uyanmış olmama rağmen, onun başlatmış olduğu bedensel işi dakikalarca yapmaya devam etmiş olmamdı. Ancak daha sıradan bir girişimi fark edip çabucak durdurabilecek durumda olduğumu ümit edebilirdim.

Ayağa kalktım ve kapıdan geçtim. Hole açılıyordu. Yuda'nın o sabah yapmadığı bir şey vardı ki, o da temizlikti. Adamın cesedi hâlâ başı süpürgeliğe dayalı durumda holde yatıyordu. Göğsünde, duvarlarda ve halının üstünde kurumuş kan lekeleri vardı. Bunu engellemek için hiçbir şey yapamamıştım. Önceki gece, Yuda'yla konuşmasını önlemek amacıyla Dimitriy'e bağırdığımda, irademin ağır basan gücü aracılığıyla vücudumun kontrolünü ele almayı başardığımı düşünmüştüm. Ama burada, aynısını yapmak için ne kadar uğraşırsam uğraşayım, bir tek uzvumun, hatta tek bir parmağımın bile kontrolünü alamamıştım. Yuda benimle ne kadar uzun kalırsa, kendi üzerimdeki gücümü o kadar yitirecektim. Veya belki de öyle değildi. Belki, içimin derinliklerinde, bir yabancının yaşamı benim için yeterince önemli değildi.

Yukarı çıkıp yatak odasına baktım. Kadının vücudu bıraktığım gibi duruyordu. Karnım düğümlendi ve kusmak için yana doğru döndüm. Bu bedensel bir tepkiydi, ruhsal değil ve bedenimin ölüme bu kadar insani bir tepki vermesi onun Yuda'ya değil, hâlâ bana ait olduğunu gösteriyordu. Kendi eserim olan kepazeliğe baktım. Etraftaki hazmedilmemiş jambon lekelerini görebiliyordum. Kustuğum için memnundum, onları yiyen Yuda'ydı, ben değil.

Bu böyle devam edemezdi. Bu suçları ben işlemiştim. Yasa bunu elbette böyle görürdü; usturayı kullanan eli hangi zihnin kontrol ettiği tartışılmazdı. Ama bütün ahlaki düzlemlerde ben de bir o kadar sorumluydum. Bunu durdurmanın bir yolunu bulmuş olmam gerekirdi. Bir kısmından zevk bile almıştım. Yuda'nın Hôtel d'Europe'taki odaya gizlice girip hırsızlık yapmasına hayran olmuştum. Bir zamanlar hemen hemen aynısını ben de yapmıştım. Çaldığımız parayla yediğimiz öğle yemeğinden de zevk

almıştım. Bu neden o kadar farklıydı? Aniden özür dileme ihtiyacı hissettim. Ölü kadının gevşekçe yana eğilmiş başıyla bana baktığını gördüm. Kusarak yarattığım rezaleti gördüm. Bu görevden kaçamazdım ama önce kendimi toplamam daha doğru olacaktı. Geçmişi değiştirip bu yaşlı çiftin sevenlerinin buraya gelip onları ölü bulmamasını sağlayamazdım ama en azından evlerinin bu kadar yağmalanmış gibi görünmemesini sağlayabilirdim.

Ama bu büyük bir riskti. Yuda her an geri dönebilir, ben de fırsatı kaçırabilirdim. Bunun tekrar olmamasını sağlamak, yaptığım şeyi dokunaklı bir girişimle telafi etme gereksiniminden daha önemliydi.

Merdivene doğru yürüyüp yukarı çıktım. Evin yerleşimini çok iyi biliyordum; Yuda onu köşe bucak kontrol etmişti. Az sonra çatı katındaydım. Burası soğuk ve biraz rutubetliydi, sadece depo olarak kullanılıyordu. Duvarlar, aslında gerçekten çatının bir parçası olup olmayacaklarına karar verilememiş gibi, içe doğru biraz eğimliydi. Caddeye bakan bir pencere vardı. Gidip onu açtım. Dışarıda, üstünde ayakta durabileceğim kadar geniş bir çıkıntı vardı. Önce oturup bir alternatif olup olmadığını düşünmeli miyim diye merak ederek pencereye tırmandım. Ama zamanın düşmanım olduğunu biliyordum.

Ayağa kalktım ve aşağı baktım. Kaldırım dört kat altımdaydı. Kuşkusuz ölür veya sakat kalırdım ve bu bile yeterli olurdu.

Sadece birkaç saniyem olduğunu biliyordum. Kısa bir süre, sevdiğim her şeyi düşünmeye çalıştım, hepsini bir arada. Zihnimde bir görüntü oluşturdum. Polkan koltuğun yanında, koltukta annem oturuyor, genç ve sağlıklı, onu son gördüğüm defaki gibi değil, onun yanında Nadya ayakta duruyor, bir eli annemin omzunda. Bunun keyfini çıkarmak için daha fazla zamanım olmasını dilerdim ama yoktu.

Öne doğru adım attım.

XVI. Bölüm

Bacağım hareket etmedi. Bir adım geri çekildim. Bu defa vücudum düşünceme itaat etti. Merdiveni çıkmaya başladığı anda Danilov'un maksadını anlamıştım ama ona direnme girişimim ancak uçurumun tam kenarına geldiğimizde meyvesini verdi. Ve görünüşe göre Danilov'un iradesi başkalarını öldürmemizi engelleyemezken, benimki kendimizi öldürmemizi engelleyebiliyordu. Bunun hep böyle devam edeceğinden kuşkulandım. İradem onunkinden daha güçlü olduğundan değil –henüz öyle değildi– sadece ikimiz de derinlerde bir yerde bir sağ kalma içgüdüsünün bulunduğunu ve iş o noktaya varırsa onun değil, benim irademe itaat etmeyi –ve ölüme karşı yaşamı seçmeyi– tercih edeceğimizi seziyorduk.

İçeriye geçip pencereyi kapadım, sonra tekrar mutfağa indim. Bıçağımı Danilov'un fırlattığı yerden aldım. Önemsediği elektrik fenerini de aldım. Gittiğim yerde ışığa ihtiyacım olacaktı. Nasıl çalıştığını anlamak için biraz inceledim ama bir şey anlayamadım. Bunu Danilov'dan öğrenmem gerekiyordu. Onu da bıçakla birlikte cebime koydum.

Hâlâ yiyecek bir şeyler kalmıştı, onları bitirdim. Midemi boşalttıktan sonra tekrar acıkmıştım ama bu Danilov'a başka bir mesaj da veriyordu: Vücudumuza yaptığı her şeyi tersine çevirebiliyordum. Fakat bunun aksi de doğ-

ruydu. Danilov yapabileceğim her şeyi tersine çevirebilirdi. Yaşamlarımız tuhaf bir biçimde verimsiz olabilirdi. Birlikte çalışmamız gerekiyordu ama bu ancak ortak bir hedefimiz varsa mümkün olabilirdi. İkimiz için de kabul edilebilir tek sonuç, benim kendi vücudumu edinmem olurdu. Asıl vücudumu değil ama tek başıma kullanabileceğim bir tanesini. Danilov'un benim düşüncelerimden haberdar olduğunu biliyor ve şimdilik de olsa bu uzlaşma olasılığını kabul etmesini ümit ediyordum. Ama benim gibi o da biliyordu ki, ikimize de güvenilemezdi. Dostane bir ortak sağ kalma çözümünü kabul edebilirdik fakat ikimiz de diğerinin yok olmasına kayıtsız kalırdık.

Sorunlarımıza çözüm bulabilmek için atılacak ilk adım bilgi toplamaktı ve ben onu nerede bulabileceğimizi biliyordum. Dönme planı yapmadan evden ayrıldım, yemek bitmişti ve cesetlerin bulunma olasılığı vardı. Dün üstümde olan giysiyi profesörün gardırobundan aldığım daha temiz bir kıyafetle değiştirmiştim. Üstüme diğeri kadar iyi uymamıştı ama yeni Rusya'daki hayata daha uygundu.

Fark edilme olasılığına karşı şehir merkezine farklı bir yoldan döndüm; Kış Sarayı'nın yakınındaki yeni köprüyü geçip Aziz İshak Katedrali'ne geri yürüdüm.

Bahriye Nazırlığı Rıhtımı'nda yürürken vücudumun kontrolünün tekrar elimde olduğunu fark ettim. Koşmaya başlamayı ve Yuda'yı gafil avlayarak kendimi Neva'nın geniş mavi sularına atmayı düşündüm ama bunun aptalca olduğunu biliyordum. Önceki defa olduğu gibi intiharımı her zaman engelleyebileceğini hissediyordum. Boğulmaya çalışmam kesinlikle nafile olacaktı. Dalgaların içine dalmamı önleyemese bile, kıyıya yüzmek için bol bol zamanı olacaktı.

Ayrıca sorunumuz için daha iyi çözümler olduğu konusunda haklıydı ama makul bulacağım şeyler hakkındaki hükmü yanlıştı; bunu kabul etmemek anlamsız olurdu.

Ruhunu barındırabilecek başka bir beden bulursa, o bedeni daha önce işgal eden kişiye ne olacağı sorusu çıkı-

yordu ortaya. Sadece rahatsızlığımı hafifletmek için başka birisinin ölmesine –veya daha da kötüsü, şu anda benim ıstırabını çektiğim ikili hayatı yaşamaya zorlanmasına– göz yumamazdım. İçinde önceden bulunan ruhun artık kullanmadığı bir kadavrayı yeniden canlandırmayı başarırsa, merhamet eder ve bu bedenin ikinci hayatının kısa olmasını sağlamayı görev edinirdim. Yuda'yı 1881'de öldürmüştüm. Neden şimdi de aynısını yapmayacağımı düşünsündü ki?

Ama ilk eylemimizin ne olacağı konusunda onunla hemfikirdim. Anastasya'yı bulmamız gerekiyordu. Durmaya gerek bile görmeden rıhtımda Yuda'nın seçmiş olduğu yönde yürümeye devam ettim. Belki dikkatli bir gözlemci yürüyüşümde veya duruşumda bir değişiklik olduğunu fark edebilirdi ama bu dikkate değer bir şey olmazdı. Yola devam edip Senato Meydanı'nı geçtim ve önceki gece geçtiğimiz kapıyı kullanarak katedrale girdim.

Şimdi içeride düne göre biraz daha fazla insan vardı. Ayin zamanı değildi ve ortalarda bir papaz da görünmüyordu, sadece ikon duvarının önünde sessizce dua eden birkaç kişi vardı. Bunu hâlâ yapabiliyorken yapacak kadar akıllılardı. Belirli bir şey duymuş değildim ama Bolşevikler hakkında okuduklarıma göre onlar dinin, iktidar sahiplerinin fakirler üzerindeki kontrolünü sürdürmesinin diğer bir yolu olduğunu düşünüyordu. Onların yeni toplumunda duanın nasıl bir yeri olabilirdi, gerçekten de insan varoluşu mükemmel durumuna ulaştığı zaman kimin duaya ihtiyacı kalırdı ki? Ama bu uzun sürmezdi. Bunu Fransa'daki o devrimde de denemişler ve çok geçmeden Tanrı'nın, insanların çoğunun kendisinden özgürleşmek istemediği tek tiran olduğunu fark etmişlerdi.

Şimdi bir sorunum olduğunu fark ediyordum. Aşağıdaki odalara nasıl ineceğim konusunda hiçbir fikrim yoktu. Her zaman bildiğim bir tek yol vardı ve muhtemelen fazla kullanılmıyordu. Sahının ortasına, Nevskiy Şapeli'nin girişinin yan tarafına doğru yürüdüm ve Aziz Pavlus'un mozaikine baktım. Genç bir adam olarak ilk kez önünde

durduğum günden beri değişmemişti. Yakınımda kimse yoktu. Uzanıp başparmaklarımı azizin ayak başparmaklarının üstüne koydum ve mekanizmanın tam yerini hatırlamaya çalıştım. Onu hemen buldum ve üstüne bastırdım. Düzenek eskisine göre biraz güçlük çıkardı ama sonunda yanıt verdi. İkon dışarı doğru açıldı ve ben düşündüğüm şeyi –babamın bana söylemiş olduğu şeyi– görebilmek için arkasına baktım.

Bir zamanlar karanlığın içine uzanan geçidin şimdi ancak yarım metrelik bir kısmı kalmıştı çünkü önüne yeni ve sağlam bir duvar örmüşlerdi. Öne eğilip ellerimi duvara dayadım. Delinebilecek gibi görünmüyordu. II. Aleksandr öldürüldükten sonra babamla, son imparatorun erkek kardeşi Konsantin'le konuşmuş ve ona bildiğim her şeyi –Malaya Sadovaya Caddesi'nin altındaki tünelleri ve buradakini– anlatmıştım. Bir daha hiçbir insan veya vampir tarafından kullanılamamaları için onların kapatılacağı sözünüvermişti bana. Sözünü tutmuştu ama ancak bildiği girişleri kapatabilirdi.

Dimitriy, İlya'nın kullandığını gördüğü spiral merdiveni bize göstermişti. Onun olduğu yere gidip yukarı çıkmaya başladım. Ama fazla ilerleyemedim. Yolum, kilitli bir demir kapı tarafından kesilmişti. Tekrar aşağı indim. Aşağıdaki tünellere ulaştıran başka girişler de olduğundan şüphem yoktu ama ben onları bilmiyordum. Yuda biliyordu ve buraya bir yol bulacağına güvenerek gelmişti. Yüz yıl önce bu binanın tasarlanmasına yardım etmişti ve aşağıdaki geçitlere giden bütün girişleri biliyordu. Onun rehberliğine ihtiyacım vardı ve bunun için yapabileceğim tek şey beklemekti.

İkon duvarının karşısındaki tahta sandalyelerden birine oturdum ve kafamı boşaltmaya çalıştım. Sonra Yuda'ya yapmam gereken bir iyilik olduğunu hatırladım. Elimi cebime soktum ve elektrik fenerini aradım. O da kendi fenerim gibi ampulün bulunduğu uçtaki metal başlık çevrilerek yakılıyordu. Yuda'nın öğrenebilmesi için feneri iki kez açıp kapattım, sonra cebime koydum. Tekrar gevşedim ve

onun gelmesini beklemeye başladım ama o –istemediğinden veya başaramadığından– sahneye çıkmadı ve zihnimin karanlıklarında pusuda kalmaya devam etti. Dua edermiş gibi öne doğru eğildim fakat Tanrı'ya söyleyebilecek bir şey bulamadım. Eğer buradaysa, derdimin ne olduğunu bilirdi. Kendisine ne yapması gerektiğini söyleyen yalvarmalarıma ihtiyacı yoktu.

Neredeyse bir saat oturdum, sonra ayağa kalkıp orta sahını geçtim ve dışarı çıktım.

Spiral merdivenin öbür tarafındaki kapı yeni eklenmişti. Belli ki Konstantin oğlunun, tahmin ettiğinden daha fazla şey biliyordu ve aşağıdaki dünyaya inmeyi sağlayan başka yollar olduğunun farkındaydı. Veya belki sadece temkinli davranmıştı. Her halükârda, aldığı önlemler sonuçsuz kalmıştı. İlya veya Anastasya bir şekilde bir anahtar bulmuştu. O kapının arkasına geçebilmiş olsaydık sonunda taş döşeli kısa bir koridora ulaşırdık. O taşlardan üçüncüsü kaldırıldığında altından, aşağı inmeyi sağlayan ve şimdiye kadar kuşkusuz pas tutmuş olan demir bir merdiven çıkardı. Anastasya'nın bütün bunları nasıl bildiğini ancak tahmin edebilirdim. Haftalarca araştırması gerekirdi. Belki de Zimeyeviç bir şeyler keşfetmişti. Aziz Pavlus ikonunun arkasındaki girişi biliyordu. Orada birkaç gece uyumuştu. Pekâlâ biraz daha araştırmış ve öğrendiği şeyleri Anastasya'ya söylemiş olabilirdi.

Daha mütevazı bir giriş kullanmam gerekecekti. Katedralin etrafından dolaşıp Aziz İshak Meydanı'na bakan güney tarafına geldim. Katedralin duvarına yaklaşana kadar çimlerin üzerinde yürüdüm. Demir rögar kapağı tam hatırladığım gibi hâlâ oradaydı. Onu yukarı kaldırdım ve altındaki merdivenden aşağı indim. İçeride kesif bir lağım kokusu vardı. Buraya son geldiğim zamanki halinden daha kötüydü; şehir büyürken kurtulmaları gereken atık miktarı da artacaktı kuşkusuz. Ama başka açıklamalar da vardı. O zamanlar pek bir şey algılayabilecek durumda değildim. Zimeyeviç'le girdiğim çatışmadan sonra yaralarımı

sarmak için buraya sıvışmak ve neredeyse yoktan bir beden yaratmak zorunda kalmıştım. Ve ben bir vampirdim. Bir insanın burun delikleriyle karşılaştırılacak olursa, duyularım muhtemelen daha keskindi ama ayırt edebilme yetim daha az ve bu kokulara neden olan şeyi bilmek daha az tiksindiriciydi.

Ama incelemek istediğim şey kanalizasyon değildi. O defa geldiğimde, katedralin altındaki tünellerin birinden buraya kadar sürünmüştüm. Bugün ise aynı yolculuğu aksi yöne doğru yapacaktım. Feneri cebimden çıkardım ve yakmak için Danilov'un yaptıklarını taklit ettim. İşe yaradı. Işığı mekânın içinde dolaştırdım, sonra keskin bir şekilde sola döndüğü noktaya kadar duvarı takip ederek biraz yürüdüm. Feneri duvarla tavanın birleştiği karanlık yere doğrulttum. O zaman bile zar zor seçebildim: duvarın en üst kısmında, tam üç veya dört taş sırası yüksekliğinde karanlık bir boşluk. Feneri söndürdüm ve tekrar cebime koydum, sonra iki elimi başımın üstüne kaldırdım.

Sıçrayıp duvarın üst kenarına yapıştım ve kendimi yukarı çekip diğer kolumu duvarın üstüne atmaya çalıştım. Ama çok yüksekti. Geri düştüm ve soluklanmak için birkaç saniye bekledim. Sonra tekrar denedim ve bu defa başardım. Sağ kolumu duvarın üstüne atıp diğeriyle de tutundum. Bacağımı kaldırmaya çalışırken çizmemin ucu duvara sürtündü ama sonunda bir ayağımı duvarın üstüne atabildim ve böylece vücut ağırlığımın büyük kısmını duvarın üstüne taşıyabildim. Bir ayağım saat sarkacı gibi aşağıya sarkmış durumdayken tekrar birkaç saniye dinlendim. Rahat bir pozisyon değildi fakat onu korumak pek fazla enerji gerektirmiyordu. Dinlendikten sonra kendimi tamamen yukarı çektim ve duvarın üst kısmındaki, bir insanın zar zor sığabileceği girintinin içine doğru kaydım.

Fener olmadan zifirî karanlıktı ama ben yolumu biliyordum. İleri doğru süründüm ve duvardan içeri girmemi sağlamış olan girinti masif taşlarla kapandı. Bir metre kadar sonra sağ tarafımdaki duvar açıldı ve bir boşluk göründü. Bu taraftaki düzenleme tıpkı diğer taraftaki gibiy-

di: duvarın üst kısmında, zor fark edilebilen bir girinti. Yüzümde hafif bir esinti hissettim. Biraz daha ilerleyebilir, küçük bir ızgarayı itip içeri girmiş olduğum yerin çok yakınındaki bir noktadan tekrar orta sahına çıkabilirdim. Ama oradan geçemezdim. Oradaki açıklık çok küçüktü fakat buna rağmen ben o yolu kullanarak kaçmıştım; vücudumdan geri kalan birkaç kemik ve organ oradan rahatlıkla süzülebilmişti. Bu tüneli, geriye kalan tek elimin tırnaklarıyla kendimi ileri çekmeye çalışarak geçmiş olduğuma inanmak çok zordu. Ama Zimeyeviç'e yakalanabileceğim düşüncesinin yarattığı dehşet duygusu müthiş bir motivasyon kaynağı olmuştu. Ancak bugün başka bir yolu tercih etmem gerekiyordu.

Feneri tekrar yaktım ve eğildim. Uzun ve dar geçit sahının tam altından geçiyor ve güneybatı köşesinden kuzeydoğu köşesine, hatta biraz daha ilerisine kadar uzanıyordu. Hızla yola devam ettim. Sol taraftan başka bir koridor bağlanıyordu, o merdiveni indikten sonra İlya'nın geleceği yol buydu. Geçit yol boyunca aşağı doğru eğimli bir şekilde seyretmiş fakat şimdi kavisli bir taş duvarla sona ermişti – diğer spiral merdivenin gövdesinin dış kısmı. Fakat o tam değildi, bir tarafında yaklaşık boyumun yarısı büyüklüğünde dar bir açıklık vardı. Çömelip oradan geçtiğimde kendimi en altta, merdivenin alt kısmının karşısında buldum. Sırtımla duvardan destek alıp basamakları ittim. Spiralin ekseni etrafında kolayca dönerek öne doğru açıldılar. Mekanizmanın hâlâ bu kadar iyi çalışıyor olması bir sürpriz değildi. İlya ve Anastasya içeri girip çıkarken bu yolu tercih ettiğinden oldukça sık kullanılmıştı.

Arkamdaki gizli kapıyı kapadım ve böylece en alttaki dört basamak çok geçmeden üsttekilerden farksız hale geldi. Aziz Pavlus ikonunun arkasında bulduğumuz taş duvar yukarıdaydı. Önümde bu köstebek yuvasının merkez odasına götüren bir geçit uzanıyordu. Onu takip ettim.

Geçit ahşap bir kapıyla sona eriyordu. Artık katedralin temellerinin oldukça ötesindeydim. Kola uzanıp kapıyı açtım. Kilitli değildi. Yapılan değişikliklere rağmen, girdiğim

odayı çok iyi tanıyordum. Bu tarihî oda katedralin temeli kazılırken ortaya çıkarılmıştı; Majesteleri'nin gizli polisinin kıdemli bir öğesi olarak, onun – sadece benim bildiğim girişler bırakılarak– tekrar gömülmesini sağlamak benim için zor olmamıştı. Her birine yanan mumlar sabitlenmiş olan sekiz sütunun üstünde, boyumun iki katı yüksekliğinde kemerli bir tavan vardı. Feneri söndürdüm. Odanın tam ortasında –ki burada dokuzuncu bir sütun olması beklenebilirdi– biraz kuyuyu andıran ve bir anlamda eskiden öyle olan, yerden yüksek, daire şeklinde bir yapı inşa edilmişti. Onun yanına gittim. Bir zamanlar suyla doluydu ve aşağıda bir kanal halinde devam ederek ayaklarımın altından Neva'ya kadar ulaşıyordu. Ama çok şey değişmişti. Artık orada bir havuz değil, sadece bu özel çıkış yolunu kapatmak için kullanılmış toprak ve taşlardan oluşan bir moloz yığını vardı. Daha çok Konstantin'in işi gibi duruyordu; onun adamları merdivenin ayağındaki gizli kapıyı fark etmemiş olduğu için şanslıydık. Duvarlarda eskiden içinde benim eserlerim –kitaplar ve örnekler– olan dolaplar vardı. Onlar da gitmişti; hem dolaplar, hem de içindekiler. Onun neden bütün mekânı ve oraya götüren geçidi yıkıp göçertmemiş olduğunu merak ettim. Ama bu tehlikeli olurdu. Yukarıda bir yerde devasa taş kaidesinin üzerinde Büyük Petro'nun heykeli duruyordu. Mucizevi bir olay olsa da, onu Senato Meydanı'ndaki kocaman bir deliğin içine çökerken görmek hoş bir alamet olmayacaktı.

Mekânın diğer ucunda yan yana ve kapalı durumda iki tabut vardı. Açmak için oraya gittim. İlki boştu. İkincisindeyse bir erkek vampir uyuyordu. Tabutun kapağını dikkatle yere yatırdım. Onu uyandırmamak daha iyi olurdu. Söyleyeceğim şey Anastasya'yı ikna ederdi, bundan emindim ama diğerleri onunla konuşabilecek noktaya gelmeme bile izin vermeyebilirlerdi. Kız burada değildi. Yine de bu tünellerin içinde onu bulabileceğim bir sürü başka yer vardı.

Gidip oraları aramaya başlamak için arkamı döndüm ama buna gerek kalmamıştı. Anastasya, yüzünde kayıtsız

bir keyif ifadesiyle kapı girişinde durmuş bana bakıyordu. Aniden üşüdüm. Kanım çekilmiş ve mideme bir taş oturmuş gibi hissediyordum. Tökezleyerek geri çekildim; az kalsın tabutlara takılıp düşecektim. Nihayet arkamdaki duvarı bulabildim ve destek almak için ona yaslandım. Onu son gördüğüm zamanki kadar güzel görünüyordu. Omuzlarının üstüne dökülen lepiska saçları loş mum ışığında bile pırıl pırıl parlıyordu. Gözlerinde hâlâ çocukluğumdan tanıdığım o yaramazlık kıvılcımları vardı. Bu yüzü son gördüğümden beri 125 yıl geçmiş olmalıydı. Onun, Dimitriy'in Anastasya olarak adlandırdığı kız olduğundan kuşkum yoktu ama ben gerçek adını biliyordum. O isim istemsizce dudaklarımdan döküldü.

"Susanna!"

Onun burada, Petrograd'da olması beni ne kadar şaşırtmış olsa da, çoktan şüphelendiğim bir şeyin doğru olduğunu anladım: O bir vampirdi. Ve bu tamamen benim suçumdu.

O benim ilk aşkım ve ilk sevgilimdi. Babamın kilisesinin sıralarının arasında gerçekleşmiş olan tek fiziksel temasımız her zaman hoş bir anı olarak kalmıştı ama külfetli bir yan etkisi de olmuştu. Susanna hamile kalmıştı. Öyle gençtim ki bu durum planlarıma hiç uymuyordu ve ikisinden de kurtulmam gerektiğini biliyordum. Bereket versin ki bunu yapabilmek için gereken araçlara sahiptim. Kilisenin taşları üzerindeki uğraşımız yeni bir yaşam yaratmış olsa da, zeminin altındaki mahzende bir tutsağım vardı, o zamana kadar karşılaşmış olduğum ilk vampir. Adı Honoré, ya da daha resmî şekliyle Nemours Vikontu Honoré Philippe Louis d'Évreux idi. Onu tuzağa düşürmeyi ve incelemeyi başarmıştım ve zaman zaman okul arkadaşlarımdan biriyle besliyordum. Ama o sefil bebek ortaya çıkana kadar bunu Susanna'ya da yapmayı hiç düşünmemiştim.

Susanna'yı büyüleyici bir şey göreceğini vaat ederek kandırıp aşağıya indirmiş –benim kadar doymak bilmez bir merakı vardı– ve hiçbir şey söylemeden içeri sokmuş-

tum. Beyaz elbisesinin karanlıkta kaybolduğunu hatırlıyordum. Sonra Honoré'nin saldırısının sesini duymuş, kapıyı kilitleyip koşarak kaçmıştım.

Ama bununla bitmemişti. O zamanlar vampirler hakkında çok fazla şey bilmiyordum, öyle ki bildiklerim daha sonra öğrendiklerimle kıyaslanamazdı bile. Onların insanları kendi türlerine dönüştürebildiğini anlamıştım ama bunu nasıl yaptıklarını belirleyememiştim. Babamı öldürme vaadi karşılığında Honoré'yi bırakmak üzere son kez aşağı indiğimde görmüştüm Susanna'yı. Vampirin arkasındaki karanlıkta, vücutlarımız bir olduğunda gülümseyerek bakan güzel yüzünü bir an için görebilmiştim. Bunun, suçluluk duygumdan kaynaklanan bir hayal ürünü olduğunu düşünmüş, öyle olmasını ümit etmiştim.

Ama şimdi artık emindim. Öldüğü –öldürdüğüm– günkü haliyle şimdi tam karşımda duruyordu. Ve bana nefret dışında bir duyguyla bakmaması için hiçbir nedeni yoktu. Tek ümidim orijinal planıma sadık kalmaktı; ama bu plan başarısız olursa, artık çok daha büyük bir tehlike söz konusu olurdu benim için. Bu durumda *onun* nasıl davranacağını düşünmeye çalıştım. Zaten ona, "Susanna!" diye hitap etmekle bir hata yapmıştım, bunu sürdürmeliydim. Kollarımı, hoşça karşılar gibi, iki yana açtım ve konuşmaya başladım.

"Susanna! Sen bir dâhisin."

Çok şaşırdığı açıktı. "Ne?"

Bir adım ilerledim. "Anlıyorum. Anlıyorum. Bu saçma bedende hâlâ tanınmaz durumdayım. Ama onun ardına bakacak olursan, beni tanıyacağından eminim."

Kız gözlerini kısıp beni tarttı. "Bayağı sağlam sinirlerin var, Mihail Konstantinoviç."

"Bu onun vücudu mu?" Bir an düşünürmüş gibi yaptım. "Mihail Konstantinoviç Danilov değil mi?" İçtenlikle güldüm. "Eh, aslında herhangi bir Romanov da olurdu sanırım ama o olması bir şekilde uygun görünüyor."

"Sen neden bahsediyorsun, lanet olası?"

"Merasim. Kanım. Anastazis."

"Merasim bir felaketti. Her şey ters gitti."

"Hayır, Susanna, sen güzel bir şekilde yaptın. Ben döndüm, tam ümit ettiğin gibi. Ben oyum. Ben Zimeyeviç'im. Tepeş'im.... Drakula'yım."

Kız birkaç saniye gözlerini dikip bana baktı, sonra yavaş hareketlerle alkışlamaya başladı. "Neredeyse yutturuyordun," dedi.

Kollarımı açıp yalvarır gibi bir adım ilerledim ama birden kendimi sınırlanmış hissettim. Birisi omuzlarımdan tutup beni geri çekmişti. Tabuttaki vampir uyanmıştı ve efendisini korumaya hazırdı.

"Öldür onu!" dedi kız zalim bir sesle. Konuşurken yüzünden bir acı ifadesi geçmişti. Elini karnına koydu ve arkasını döndü. Isırmaya hazırlanan vampirin elinin çeneme yapıştığını ve başımı kaldırmaya çalıştığını hissettim.

"Beni öldürürsen buna sonsuza kadar pişman olursun!" diye bağırdım kızın arkasından. "Bunu düşün, Susanna. Ben olduğumu biliyorsun. Yoksa gerçek adını nasıl bilebilirdim?"

Kız durdu ve bana döndü. "Bunu herkes bilebilir."

"Ama Danilov'a hiç söylememiştin, değil mi?" Bu sadece bir tahmindi ama sağlam zeminde olduğumu hissediyordum. "Bana yıllar önce söylemiştin. Unutacağımı mı sandın? Seni unutacağımı?"

Bu umutsuz bir kumardı ama onların ilişkisinden çıkarabildiğim kadarıyla Zimeyeviç'e gerçeği kesinlikle anlatmış olması gerekirdi. Sanki karların üstündeymişiz gibi titreyerek bir süre bana baktı. Bir adım atıp durdu, sonra bir adım daha attı.

"Tanrı'm!" Sesi sakinleşmişti. "Gerçekten sen misin?"

"Benim, Susanna." Bir tür gülümseme sundum ona.

İşe yaramış gibi görünüyordu. Ellerini açıp bana doğru yürüdü. Ellerini ellerime aldım ve onca yıl sonra tenimin soğuk dokunuşunun tadını çıkardım. Ancak yanıma geldiği zaman en başta fark etmiş olmam gereken şeyi görebildim, hamile olduğunu; tıpkı benim çocuğumu ta-

şırken öldüğü sırada olduğu gibi. İçinde çocuğumun yarı oluşmuş bedeniyle.

Ellerini geri çekti. "Nasıl emin olacağım?" diye sordu. "Danilov budala değildir. İsmimi öğrenmiş olabilir."

"Seninle ilgili başka şeyler de söyleyebilirim; seni bir *vurdalak* yapan adamını ismini."

"Nedir o isim?"

"Honoré."

"O bunu da öğrenebilirdi."

Umutsuzca riskli bir durumdaydım. Kız Zimeyeviç'e Honoré'nin adını söylemiş olduğu için şanslıydım ama bir de ona benim de –Yuda'nın da– bildiğim şeyleri söyleyebilseydim, o zaman hemen anlardı. Ama bana kendisiyle Zimeyeviç arasında geçen herhangi bir şeyi soracak olursa, işim biterdi. Bu yola hiç girmemem gerekirdi. Ama bir çıkış yolu vardı.

"Daha pratik bir denemeye ne dersin?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Danilov senin hakkında istediği kadar şey öğrenebilirdi ama o acınası ahlakından vazgeçemezdi."

"Devam et?"

"Sence o sadece öldürmek için öldürebilir mi? Danilov olsaydım bunu öne sürmeye bile cesaret edebilir miydim?"

Susanna kocaman sırıttı. "Ah, iyi ki geri geldin."

"O zaman yapalım şunu."

Susanna başını salladı. "Hava hâlâ aydınlık. Hissedemiyor musun?"

"Artık hissedemiyorum." İçinde bulunduğum insan bedeninde bu yetimi tamamen kaybetmiştim.

Susanna birden hüzünlendi ve elini yanağıma koydu. "Senin için dehşet verici olmalı. Ama karanlık olur olmaz dışarı çıkar birisini buluruz, böylece sen de kendini bana kanıtlarsın."

"Şimdi de dışarı çıkabilirim," dedim.

Susanna gülümsedi. "Aptal olma. Beraber çıkarız." Kapıya doğru gitti, sonra diğer vampire döndü. "İlya, bura-

dan dışarı çıkmasın." Sonra bana baktı. "Güneş batınca gelirim." Heyecanlı bir ifadeyle ellerini birkaç kez hafifçe bacaklarına vurdu. "Bu harika olacak."

Sonra çıktı. Tabutlardan birinin üstüne oturdum. Adının İlya olduğunu öğrendiğim vampir hızla diğer kapıya gidip kapattı ve yaslanıp beni süzdü. Bir şey söylemedi. Sanki yanından geçmeyi denemem için bana meydan okuyor gibiydi ama bu bedenle ona karşı hiçbir şansım olmazdı. Ayrıca oradan ayrılmayı da arzu etmiyordum. Planım mükemmel bir şekilde işliyordu.

Susanna yaklaşık üç saat sonra döndü. Yalnız değildi; İlya'daki somurtkan akılsızlığın aynısını gördüğüm iki vampir daha vardı yanında. Bana 1812'de Rusya'ya birlikte seyahat ettiğim yaratıkları hatırlatıyorlardı ve nedeninin aynı şey olduğundan kuşkulanıyordum; Susanna'yla tekrar tekrar kan değiştokuşu yaptıklarından ve onun kendilerine hükmetmesine izin verdiklerinden. Bu, Susanna'nın Zimeyeviç'ten öğrendiği bir numaraydı.

"Zaman geldi," dedi Susanna. Konuşurken yavaşça gözleri büyüdü.

Ayağa kalkıp onun yanına gittim. Elimi aldı ve geçitte yürümeye başladık. Merdivenin alt tarafındaki alçak aralıktan geçtik, sonra demir merdivene götüren koridora döndük. Yolda, içinde daha fazla tabut ve birkaç eşya sandığı olan ufak girintilerin yanından geçtik. Merdivene geldiğimizde önden İlya, sonra Susanna, daha sonra ben ve ardımdan diğerleri çıkmaya başladı. Yukarı baktığımda Susanna'nın iç etekliğini ve ara sıra da bir anlığına bacaklarını görebiliyordum. Hafızam beni onu ilk tanıdığım zamanlara ve sevgili olma yolundayken o tereddütlü adımları attığımız günlere götürdü. O zamanlar bu tip bir şey gördüğümde hissettiğim en ufak cinsel uyarılma bile beni utandırırdı. Çocukken ne kadar aptal olduğumu çoktandır biliyordum.

Çok geçmeden hepimiz zemindeki delikten geçtik. İlya döşeme taşını tekrar yerine koydu. Merdivenden in-

dik ve demir kapıya geldik. Esher'daki Aziz George Kilisesi'nin altındaki kapıya –bir zamanlar o kapıyı Susanna'nın üstüne kapatmış ve genç kızı kaderine terk etmiştim– benzemiyor değildi. Susanna bir anahtar çıkardı ve kapıyı açmaya başladı.

"Elini filan bağlasak daha iyi olmaz mı?" diye sordu İlya. "Kaçmaya çalışırsa diye."

"O zaman buraya niye geldim ben, kaçayım diye mi?"

"Aynen," dedi Susanna. "Neyse, kaçmaya çalışırsa da onu kolayca yakalarım. Bu vücut pek işe yarar gibi durmuyor."

Kapıyı açtık ve hepimiz geçtik. İlya kendi anahtarıyla tekrar kilitledi. Basamakları indik. Aşağıda Susanna durdu. "Herkes birden değil," dedi. "Dikkat çekmeyelim. Nikolay anıtının yanında buluşuruz."

Önce İlya, sonra da Susanna'yla ben. Orta sahında yürürken elimi tuttu. Kilise her zamankinden biraz daha kalabalıktı. Susanna başını kaldırıp bana baktı. Anılarım ne kadar canlı olursa olsun, daha önce onu böyle gördüğümü hatırlamıyordum. Sonra birden fark ettim. Onu ilk tanıdığım zamanlarda hep benden daha uzundu. Susanna sırıttı. "Birisi sorarsa, senin torununum."

Katedralin güney kapısından çıktık, Aziz İshak Meydanı'nda yürüyüp I. Nikolay heykeline geldik. İlya oradaydı. Birkaç dakika sonra diğer ikisi de geldi.

"Tamam," dedi Susanna. "Nereye gitmek istiyorsun?"

"Sen şehri benden daha iyi biliyorsun," dedim. "Hepimizin bir şey bulabileceği bir yere."

Susanna elini yukarı kaldırıp parmağıyla birkaç kez hafifçe altdudağına dokundu. Sonra kararını verdi. "Buradan," dedi. Nehri geçtik ve Demidovskiy Yolu'nda Saman Pazarı'na doğru yürümeye başladık. Yaratıcılığının bu kadar az olması beni biraz şaşırtmıştı. Bana kalsa bu küçük deney için en iyi kurban Danilov'un sevdiği birisi, örneğin Nadya adındaki kadın olurdu; karısı veya metresiydi, hangisi olduğundan emin değildim. Bu fikri gönüllü olarak beyan edebilirdim ama bunu yapmamayı tercih et-

tim. İleride Nadya'dan daha iyi faydalanabilirdim. Ayrıca, Danilov'un istirahat halindeki ruhunun bir yabancıyı öldürmemi engelleyemeyeceğini biliyordum fakat kendisine bu kadar yakın birini öldürme eylemine karşı direnebilir ve tekrar ön plana çıkmaya çalışabilirdi.

Önce hiç durmadan Saman Pazarı'nı, sonra da Fontanka'yı geçtik, sonunda daha önce hiç görmediğim fakat Vedenskiy Kanalı olduğunu hesapladığım bir suyolunun kenarında yürümeye başladık. Biraz ileride Tsarskoye Selo tren istasyonunu görebiliyordum. Taşra kırsalında hızla ilerleyen bir trenin, hiç kimsenin kaçamayacağı kapalı bir vagonu bir grup vampir için iyi bir av alanı oluştururdu. Ama oraya kadar gitmedik.

Susanna bizi bir umumi hamama götürdü. Orada kapıdaki masada oturmuş para toplayan bir *babuşka*[1] vardı ama biz yanından geçtik. Arkamızdan bağırdı, sonra yardım çağıracağını söyleyerek başka bir odaya gitti. Ana salona açılan birçok oda ve o odalarda da tutkularımızı tatmin etmemizi sağlayabilecek sayısız nesne vardı ama Susanna erkeklerin kullandığı buhar banyosu odasını seçti. Beşimiz içeri girdik.

İçerisi fazla buhar olmamıştı ama boğucu derecede sıcaktı. Hepimiz sokak kıyafetiyleydik ama vampirler için bu sadece göstermelik bir şeydi, onlar ne dışarıdaki soğuktan ne de sıcaktan etkilenirdi. Benim için aynı şey söylenemezdi.

"İçeri kimseyi sokmayın," dedi Susanna. Yardakçılarından biri itaat etti ve içeri girerken kullandığı kapının yanına gitti. Pantolonunun deri kemerini çıkardı ve kapının kollarının etrafına doladı. Bu bizi yeterince uzun süre güvende tutardı.

Odada en genci yirmi, en yaşlısıysa muhtemelen seksen yaşlarında yedi kişi vardı. Bazıları şişman, bazıları zayıftı. Hepsi çıplaktı. On dört göz şaşkınlık içinde bize,

1. (Rus.) Büyükanne, yaşlı kadın. (Ç.N.)

daha doğrusu Susanna'ya bakıyordu. Aralarından biri ayağa kalktı. Çıplak olmasına aldırmıyordu.

"Sen de kimsin, lanet olsun?"

Susanna ona baktı. Adam yaşlı olanlardan biriydi ve kızdan çok daha uzundu. Susanna adamı tepeden tırnağa süzerken gözleri bir süre onun cinsel organında oyalandı. Sonra dönüp bana baktı. "Bu işine yarar mı?"

Omzumu silktim. "Hepsi bir." Zimeyeviç'in gerçekten bunu böyle ifade edip etmeyecek olduğunu merak ettim.

Susanna kolunu adama doğru kaldırıp onu bana sundu. Elimi cebime soktum. Parmaklarımla çift bıçaklı alete dokundum. Onu kullanmak beni çok mutlu ederdi ama risk çok yüksekti. O bıçak, çok bana özgü bir şeydi. Bu beş vampir arasında Richard Cain'in kendi türdeşlerine yaptıkları hakkında anlatılan dehşet öykülerini duymamış olan birinin bulunduğundan kuşkuluydum. En azından bir tanesi onun favori silahını bilirdi. Ama ustura hâlâ yanımdaydı. Onu çıkarıp açtım, sonra bir adım ilerledim.

Kendisine yaklaştığım sırada yaşlı adam başını bana doğru çevirdi ve yüzündeki öfke ifadesi hayrete dönüştü.

"Mihail! Mihail Konstantinoviç! Derdin ne senin? Bu adamlar da kim? Bolşevik filan mı?"

Gülümsedim ve benim gibi durumun keyfini çıkarıyor görünen Susanna'yla bakıştık. Nadya'yı öldürmek kadar etkili olmazdı ama eğer bu adam Danilov'un arkadaşıysa olan bitenler daha ikna edici bir hal alırdı. Tabii Danilov beni durdurmazsa. Bir adım ilerledim.

"Tanrı aşkına," diye sızlandı adam. "Beni tanımadın mı? Benim, Roman Pyetroviç."

Usturayı havaya kaldırdım.

"Sen ne yapmaya çalışıyorsun, aptal herif? Burada..."

Usturayı yanağına doğru savurdum ama yaşına göre oldukça hızlıydı. Eli hızla kalktı ve bileğimi yakalayıp darbeyi yarı yoldayken durdurdu. Gözlerime baktı ama yüzünde artık sadece korku vardı. Kuvvetli bir adam değildi ama ben de öyleydim. Acınası bir yenişememe hali içinde birkaç saniye boyunca öylece kaldık.

Sonra Susanna, tıpkı biraz önce adamın bana yaptığı gibi, hızla uzanıp adamın diğer kolunu yakaladı. Ve bu sadece başlangıçtı; onun kolunu sıkmaya başladı. Adamın gözlerindeki korku, şiddetli bir ıstırap ifadesine dönüştü. Boğazından, sanki en güçlü çığlığını bastırmaya çalışıyormuş gibi, boğuk bir ses çıktı ve beni hemen bıraktı. Kolumu tekrar kaldırdığım anda bir kaos patlak verdi. Vampirlerden üçü –genç olanlar– bize doğru koştu. Geri kalanlar da çatışmaya katıldı. İlya adamlardan birine sert bir yumruk atıp yere yıktı. Kapıda duran vampir elini kaldırıp adamlardan birinin göğsüne koydu ve onu hiç zorlanmadan duvara yapıştırdı.

Üçüncü adam bana neredeyse yumruk atabilecek kadar yaklaştı ama Susanna'nın eli hızla adamın kasığına indi. Neyi tuttuğunu görmek için bakmama gerek yoktu. Roman Pyetroviç'in bileğine uyguladığı basıncın aynısını uyguladı ve bunun ardından öncekinden çok daha şiddetli bir çığlık duyuldu. Adamı odaya doğru fırlattı. Sonra Roman Pyetroviç'in arkasına geçip kayboldu ve onun ellerini arkasında sabitleyip kendini savunmak için hiçbir şey yapamayacak hale getirdi. Sol elimi adamın yanağına koyup başını yana çevirdim, sonra usturayı yavaşça boğazına bastırıp yana doğru çektim.

Önceki gece yaşlı çiftin hakkından gelirken açtıklarım kadar derin bir kesik değildi. Onu öldürürdü ama o kadar çabuk değil. Susanna'yı ikna edebilmek için sadece öldürmem değil, bu eylemden zevk de almam gerekiyordu. Bundan ürkmüyordum. Yaradan kan fışkırıyordu fakat çok geçmeden adamın köprücükkemiğinden göğsüne doğru akan hafif bir sızıntıya dönüştü. Adamın arkasından Susanna'nın etrafı kolaçan eden yüzü göründü.

"Şimdi iç," dedi. "İddia ettiğin kişi olduğunu kesin olarak kanıtla."

Adamın boğazındaki kesiğe yaklaşmak için eğildim. Temiz teninin kokusuna zor fark edilebilecek kadar hafif bir kan kokusu da karışmıştı. Ağzımı cildine ama yaranın üstüne değil, biraz aşağısına, kanın aktığı yere yapıştır-

dım. Dilimle biraz bastırıp tadına baktım ama bu yeterliydi. Kusma hissini bastırmaya çalışarak başımı ani bir hareketle geri çektim. Odanın ortasına tükürdüm fakat ağzımda hâlâ kan tadı vardı. Tekrar tükürdüm.

"Komik bir vampir türü," dedi İlya.

Susanna sorar gibi bana baktı.

"Affedersin," dedim ona. "Ama vücudum hâlâ bir insan vücudu. Zihnim bir *vurdalak*'ın arzularına sahip olabilir ama vücudumda hâlâ bir insanın damak zevki ve iğrenme duygusu var. Onların kaldırabileceğinden daha fazlasını kaldıramadım."

Kolumda Susanna'nın elini hissettim. "Seni zavallı yaratık. Ama öldürmekten hâlâ zevk alıyorsun, değil mi?"

"Elbette," diye gülümsedim.

"O zaman öyle yap."

Susanna adamın kollarını daha sıkıca kavradığında Roman Pyetroviç'in vücudu kasıldı fakat kız yan tarafından adama ne yaptığımı görebileceği bir pozisyonda kaldı. Bıçağı, bu defa daha derine batırabilmek için sırtını başparmağımla destekleyerek tekrar kaldırdım. Destek almak için diğer elimle boynunun arkasını kavradım. Adam sadece, "Hayır," diye fısıldayabildi ama pek az direnebildi. Çenesinin altında gözden kaybolana kadar bıçağı izledi. Hemen ardından bıçağı bastırdım ve altındaki deriyi, kan damarlarını, soluk borusunu, kıkırdak ve kasları olduğu gibi kestim. Kemikten tam geçemedim. Oluk gibi kan akıyordu. Boynundan sarkan etinin altında kalan elim tamamen kan içinde kalmıştı. Kendi bıçağım olsa daha iyisini yapabileceğimi biliyordum ama bu da yeterince iyiydi. Biraz midem bulandıysa da kendimi kontrol etmeyi başardım.

Susanna cansız bedeni yere bıraktı. Etrafıma baktım. Odadaki yüzlerde üç farklı ifade vardı. Üç *vurdalak*'ın yüzünde takdir, hatta saygı ifadesi vardı ve benim iddia ettiğim kişi olduğumu kıskançlıkla kabul ediyor gibi görünüyorlardı. Yerdeki adamın yüzünde inanamadığını gösteren bir dehşet ifadesi vardı. Ama en büyüleyici olanı Susanna'

nın tepkisiydi. Onun yüzünde, gençliğimizde beraber geçirdiğimiz zamanlarda hiç görmediğim bir şeyi gördüm. Bu, ilahî bir aşk ifadesiydi. Zimeyeviç'i kıskandım. Susanna bunu bana karşı hiçbir zaman hissetmemişti. Gençliğimizde birlikte oynamıştık ve erişkinlik çağına geldiğimiz zaman oyunlarımız da olgunlaşmıştı ama ikimiz de birbirimiz için daha fazla anlam ifade etmemiştik. Birbirimizin oyun arkadaşı, oyuncaklarıydık. Zimeyeviç ona bundan çok daha fazla şey ifade ediyordu.

Ve Susanna benim o olduğuma inanıyordu.

Rolümü ikna edici bir şekilde oynamam gerektiğini biliyordum. Yerimden doğruldum ve onlara dönüp ziyafet veren bir ev sahibi gibi ellerimi iki yana açtım. "Evet?" dedim. "Ben bundan zevkimi aldım. Sizin de sıranız gelmedi mi?"

İkinci daveti beklemediler. Duvara yaslanıp kollarımı kavuşturdum ve dört vampirin –özellikle de küçük bir kızdan daha fazla göstermeyeninin– önlerindeki, kapana kısılmış, korkmuş, terlemiş, çıplak adamla kendilerine ziyafet çektiğini görmenin tadını çıkardım.

XVII. Bölüm

Aziz İshak Katedrali'ne geri döndüğümüzde vakit çok geç değildi. Susanna ve diğerleri oburca beslenmiş, ben de buna tanıklık etmenin tadını çıkarmıştım. Yine de, o kadar çok örneğin arasında vampir geçindiğim eski günlerdeki gibi kendimi bütün bunların üstünde hissediyordum. Kapıyı açtığımızda, içeri girdiğimizi görmüş olan yaşlı kadını, belli ki bizi dışarı atmaları için çağırdığı iki tıknaz adamla birlikte orada bulduk. Ben pek yardımcı olamadım ama onları kolayca hallettik. Aramızdan bazılarının üstü başı Petrograd caddelerinde yürüyemeyecek kadar kan revan içindeydi fakat elimizde asıl sahiplerinin artık işine yaramayacak olan yedi takım erkek kıyafeti vardı. Susanna elbisesine bir damla bile dökmeden kendini tam anlamıyla şımartmayı başarmıştı.

Diğerlerini gönderdi ve uyumak için kullandığını düşündüğüm girintide ikimiz yalnız kaldık. Vampirlerin ayak sesleri tamamen duyulmaz olana kadar bekledim.

"İkna oldun mu?" diye sordum.

"Tabii ki. Döndüğün anda anlamalıydım. Törenden sonra seni terk etmemeliydim."

"Bilemezdin. Ama *benim* öğrenmem gereken çok şey var, öldüğümden beri bütün olan bitenler." Hâlâ dikkatli olmam gerektiğini ve herhangi bir hatanın bütün çabamı boşa çıkarabileceğini biliyordum. Benim ölümümden he-

men sonra olduğunu bilmem dışında, Zimeyeviç'in ne zaman öldüğünü bile bilmiyordum.

"İngiltere'den ayrıldıktan sonra sana ne olduğunu tam olarak bilmiyorum. Eve gideceğini söylemiştin. Seni takip edeceklerini biliyordum fakat onları alt edeceğinden emindim. Senden beni şatona davet eden bir haber almayı ne kadar ümitle beklediğimi bilemezsin. Yıllar geçti ve Avrupa'daki vampirler arasında senin öldüğün haberleri yayılmaya başladı ama ben bir şey duymadım."

"Peki, ne zaman öğrendin?" Bunun ne zaman olduğuna dair bir ipucu verebilirdi bana.

Susanna gülümsedi. "Çok net bir şekilde hatırlıyorum. Yeni yıl, yeni yüzyıl gelmişti. 1899'dan 1900'e geçiyorduk. Londra'daydım, diğer iki kişiyle birlikte Euston Kemeri'nin üstüne tünemiş, yoldan geçen sarhoşları seyrediyor ve harekete geçmeden önce ortalığın biraz tenhalaşmasını bekliyorduk. Senden ve bir gün geleceğini umduğumdan bahsettiğim zaman bana baktılar ve sonra biri haberi verdi. O gece belki kırk kişi öldürdüm ama neredeyse bir damla bile kan içemedim. Benim için anlamın bu kadar büyüktü."

"Ama benden umudunu hiç kesmedin."

Susanna başını salladı. "Bana bir vampirin geri getirilebileceğini söyleyen efsaneleri anlatan sendin. Kanını nerede bulacağımı ve kanını içtiğin kişileri nerede bulabileceğimi söylemiştin. Sanki her şeyi planlamıştın ve sadece parçaları önüme koyuyordun."

"O kadar zeki değilim." Söylediğim anda pişman oldum. Tamamen doğruydu, Zimeyeviç kendisi için böyle bir şeyi planlayabilecek kadar zeki olmanın çok uzağındaydı ama bu, bunu kabul edecek kadar alçakgönüllü olduğu anlamına gelmezdi. Bereket versin ki Susanna bununla ilgili yorum yapmadı.

"Zamanın yoktu," diye ısrar etti. "Purfleet ve Picadilly'den haberin vardı ama detayları bilmiyordun. Daha bir şey elde edemeden seni kovmuşlardı. Purfleet'teki evi

bulmak kolaydı. Richard'ın ondan bahsettiğini hatırlıyorum."

Susanna'nın dudaklarından kendi adımı –hem de ön adımı– duyduğumda hafif bir heyecan hissettim.

"O amcasının eviydi," diye devam etti Susanna. "Bana orayı ziyaret ettiğini anlatmıştı. Tarif de etmişti, o bölgede ona benzeyen başka bir ev yoktu. Ama Picadilly uzun bir caddedir. Hangisinin onun evi olduğunu öğrenmem yıllarımı aldı. Fakat sonunda öğrendim, zorlayıp içeri girdim ve içinde senin kanın olan şişeyi buldum."

"Ve böylece Rusya'ya geldin?"

"Hemen değil. Önce tören hakkında bir şeyler öğrenmem gerekiyordu. Sonunda Hollandalı bana anlattı, onu öldürmeden önce çok şey anlattı. Ama sana yaptıklarından sonra hepsinden daha çok hak etmişti bunu. Sonra törenin merkezinde olacak birisini, onun tarifiyle "Seçilmiş Olan"ı bulmam gerekiyordu. Kanını paylaştığın bir fahişe vardı; sorun değil, seni affettim. En kolay ele geçirebileceğim kişinin o olduğunu düşündüm. Elbette o zamanlar aslında senin onun vücudunu işgal edecek olduğunu bilmiyordum." Susanna, yüzünde daha önce görmüş olduğum müstehcen bir ifadeyle bana baktı. "Yine de ilginç olabilirdi."

Bahsettiği kişilerin kim olduğu hakkında hiçbir fikrim olmamasına rağmen, buna kızmış gibi yaptım. Kıkırdadı.

"Ama o zamana kadar öldü, veremden. Bir oğlu vardı ve o da işe yarardı ama babası onu Kanada'ya götürmüştü ve ben aramaya nereden başlayacağımı bilmiyordum. Ama senin Romanov'lardan her zaman nefret ettiğini biliyordum, o yüzden buraya gelmeyi ve onlardan birini kullanmayı düşündüm."

"Ama kullanmadın, en azından daha iyi bilinenlerinden birini."

"Yardıma ihtiyacım olduğunu biliyordum, o yüzden kanlarını paylaşarak başka vampirleri görevlendirmeye başladım. Ve sonra aralarından biri, Sandor –onunla karşılaştın– Dimitriy Alekseyeviç adında bir *vurdalak*'ın

Rusya'ya yapılacak bir tür keşif gezisi için vampir aradığını ve kendisinden katılmasının istendiğini söyledi. Sen bana Dimitriy Alekseyeviç Danilov'dan bahsetmiştin ve bunun başka birisi olabileceğinden kuşkuluydum, o yüzden bir şekilde peşlerine takıldım; onlarla birlikte değildim, arada her zaman güvenli bir mesafe vardı. Dimitriy orada olduğumu hiç öğrenmedi. Ama Sandor biliyordu ve beni diğerleriyle tanıştırıp başka bir vampirle kan değiştokuşu yapmanın ne kadar keyif verdiğini anlattı. Çok geçmeden neredeyse bütün kontrolü elime aldım ve Dimitriy'in hiçbir şeyden haberi olmadı. Aralarında yalnızca iki tanesi dize gelmedi ve ona benden hiç bahsetmediler. Şimdi ikisi de öldü."

"Ama neden daha elverişli Romanov'lardan biri yerine Danilov'u kullanmayı tercih ettin? Neden çarın kendisini değil?"

"Niye risk alayım ki? Danilov'un burada, şehirde yaşadığını öğrenmem talih eseriydi ama sonrasında hiç şansı olmadı. Metresi Nadya Vadimovna'yı sokaklarda yaşayan bir kimsesiz olduğuma inandırdım ve beni eve almasını sağladım. Onlarla ne yapacağıma tam karar vermemiştim ama sonra eşyalarını karıştırırken ne buldum, biliyor musun?"

"Ne?"

"Richard'ın not defterlerini. Danilov'un düşündüğüm kişi olduğunu doğruluyorlardı ama bundan iyisi de vardı. O defterlerden öğrendiğim şeyler olmasaydı, başarabilir miydim, bilmiyorum."

Gülümsememi gizlemeyi başardım. "Peki, bu ne zamandı?"

"İlkbaharda. Daha erken harekete geçerdim ama Nikolay tahttan çekilince Dimitriy diğerlerini yanına alarak kırsal bölgelere gitti. Onu kalmaya zorlayabilirdim ama henüz hepsini ele geçirememiştim. Ve yaz gelmişti. Ama sonbaharda artık hazırdım. Danilov'u yakaladık ve... gerisini biliyorsun."

Bir süre sessizce oturup onun söylediklerini değerlendirdim ve Zimeyeviç'in buna nasıl cevap vereceğini dü-

şündüm. Sonunda ikimiz de aynı şeyi söyledik. "Sen gerçekten dikkate değer bir varlıksın, Susanna."

Susanna gülümsedi. "Bunu herkes yapabilirdi, doğru esinle."

İçim binlerce pişmanlıkla dolmuştu. Çocukken çok aptalmışım. Onun zihni tıpkı benimkine benziyordu ve ben bunu görememiştim. Sadece vücudunu görebilmiş, ona doğal bir insani tepki vermiş ve bundan utanmıştım. Susanna'dan kurtulduğumu düşünmüş ama gerçekte onu şu anda önümde oturan ve bana duyması gereken sevgiyi, taklit ettiğim yaratığa yönelten bu mucizevi canavara dönüştürmüştüm.

"Sormadın," dedi Susanna.

"Neyi sormadım?"

"Dalga geçme. Senin için ne kadar anlamlı olduğunu biliyorum. Seni İngiltere'ye getiren şey kanın değildi ve benmişim gibi de yapamam."

Ne kastettiğini hemen anladım. Zimeyeviç öldüğü için artık pek önemli değildi ama onun için ne kadar büyük bir takıntı olduğunu biliyordum. "Ascalon!" dedim. "Sende mi?" Susanna tabutlardan birinin yanına gidip açtı. Bakmak için ayağa kalktım fakat tabutun ipek astarından başka bir şey göremedim. Susanna tabutun içine uzanıp astarının kumaşında bir gedik buldu ve onu çıkardı. Yanıma getirip gösterdi.

"Bana seni hatırlatsın diye yanımda onunla uyuyorum."

Aslında bu kutsal emanete karşı kayıtsız olmama rağmen, hissetmediğim bir huşu duygusunu ifade etmeye çalışarak onu Susanna'nın elinden aldım. Ucunda hâlâ kan lekeleri vardı. Ona sadece kısa bir süre sahip olabilmiştim. Büyük Petro'nun emanet ettiği rahipler tarafından yerleştirildiği, Ermeni kilisesinin altındaki tünellerde bulmuştum onu. Yanımda İngiltere'ye götürmüştüm ve şimdi bana geri dönmüştü.

"Sana ne kadar teşekkür etsem az. Benim için herkesin yapabileceğinden çok daha fazla şey yaptın. Beni hayata geri çağırdın. Ve Ascalon'a kavuşturdun."

"Daha fazlasını da yapabilirim."

"Elinden gelenin fazlasını bile yaptın."

"Sen hâlâ... eskiden olduğu gibi değilsin."

"Değil miyim?"

"Bir insansın."

"Eskiden insan değil miydim?"

"Ama bir insandan fazlasına dönüştün. Bir vampir oldun."

Susanna bir an sustu. "Bırak seni tekrar vampir yapayım." Son cümleyi, sormaya utanır gibi pat diye söylemişti.

Hızlı bir şekilde düşündüm. Bu benim nihai hedefimdi ama bu kadar çabuk olmasını istediğimden emin değildim. İnsan olmanın kendine özgü avantajları vardı ve bir kez bıraktıktan sonra artık geri dönemeyeceğimden, onların tadını çıkarabilmek hoşuma giderdi. Diğer yandan, insan olarak kendimi korumaktan oldukça âcizdim. Susanna, Zimeyeviç olmadığımı anlarsa, kendimi ölümcül bir tehlikenin içinde bulurdum.

"Şimdi mi?" diye sordum.

"Niye erteleyelim?" Derin bir nefes çekti. "Tabii eğer..." Yere baktı.

"Eğer ne?"

"Hamamdayken, zevklerinin nasıl bir kez daha insani zevklere dönüştüğünü söylemiştin. Bir süre daha onların keyfini çıkarmak mı istiyorsun?"

Tamamen haksız değildi. Zimeyeviç'in de benimle aynı şeyi hissedip hissetmeyeceğini merak ettim. "Döndüğümden beri en azından bir iyi yemeğin tadını çıkardım."

Hâlâ bana bakmak için başını kaldırmamıştı. "Bunu kastetmemiştim. İnsanların hoşuna giden başka... bedensel zevkler de var." Gözleri benimkilerle buluştu. "Benim için sakıncası yok, eğer istersen."

Neredeyse gülecektim ama sonra teklifi değerlendirdim. Vampirler pekâlâ cinsel ilişkiye girme yetisine sahiptirler ama bundan zevk almazlar. Bu beceri bazen bir insanı sadece vampirin akşam yemeği olmaktan başka bir şeye ikna etmek için yararlanılan bir baştan çıkarma eyle-

mi olarak kullanılabilir. Bu hem erkekler hem de kadınlar için geçerliydi. Ama şimdi ben yine insandım ve Susanna haklıydı; insani arzuları hissediyordum, altmış yaşındaki bir adamın bezgin arzuları olsa bile. İstemsiz bir şekilde dudaklarımı yaladım, yoksa buna Danilov'un iradesi mi neden olmuştu? Üzerinden yüz yıl geçtikten sonra bir kez daha onun tatlı vücudunun beni içine çektiğini hissetmek –bir daha hiç bilemeyeceğimi düşündüğüm bir şeyi sadece bir kez daha deneyimlemek– çok hoşuma giderdi. Susanna'nın bana bunu büyük bir memnuniyetle sunması işi biraz daha az iştah açıcı hale sokuyordu. Ayrıca bir sorun vardı; ne kadar istekli olursa olsun, bu teklifi bana değil Zimeyeviç'e yapmıştı. Gelecekte kim olduğumu fark edeceği o kaçınılmaz noktaya vardığımızda, bu ânı da anımsardı. Tepkisi nasıl olurdu? Bunu umursamadığımı fark ettim.

Ascalon'u yanıma yere koydum, Susanna'nın ellerini ellerime aldım ve onu öpmek için eğildim. Onunla birlikte babamın kilisesinde bankların bulunduğu yerde yaptığımız şeyin bütün ayrıntılarını, ondan zevk aldığımı ve yeniden sahnelenmesini beklemiş olduğumu hatırladım. Sonraları bütün bu olayı küçümsemiştim ama ondan beri yaşadığım hayat düşünülecek olursa, bu, deneyimlediğim en saf anlardan biriydi. Ve şimdi onu tekrarlama fırsatı geçmişti elime. İçimde on yıllardır duymadığım bir kıpırtı hissettim ve kendimi aldatabileceğimi, birkaç dakikalığına tekrar sadece Richard ve Susanna'ymışız gibi yapabileceğimi fark ettim

Ama sonra gerçeği sezdim. İçinde bu özlemi hissettiğim beden *benim* değil, *bizim* bedenimizdi. Nasıl bir zevk alacak olursam olayım, Danilov da hissedecekti onu. Cildimi ürperten, ağzımın kurumasına ve kasıklarıma tıka basa kan pompalayan arzunun *onun* arzusu olmadığını nereden biliyordum? Bu ânı ne onunla ne de bir başkasıyla paylaşırdım. Anılarımdan gına gelmişti ve eğer Susanna'yla başka zevkleri paylaşacaksak, bunlar sadece bizim anlayabileceğimiz zevkler olacaktı ve bu da Danilov'un midesini

kaldırırdı. Susanna hakkında böyle şeyler düşündüğü için ondan hemen şimdi intikam alacaktım.

Susanna'yı nazikçe dudaklarından öptüm, sonra geri çekildim. Yüzündeki hayal kırıklığını gördüm ama karşılık olarak gülümsedim. "Senden istediğim bir tek şey var, Susanna," dedim. "Kanını tatmak ve senin benim kanımı içişini hissetmek istiyorum. Beni, senin gibi yapmanı istiyorum, beni tekrar bir vampir yapmanı."

Sözlerimin Susanna'nın yüzünde uyandırdığı sevinç ifadesinin beni böylesine mutlu etmesi inanılmaz bir şeydi. Kollarını vücuduma dolayıp beni sıkıca kucakladı. Ben de karşılık verdim.

"Şimdi mi?" diye sordu.

"Şimdi."

Paltosunu hızla çıkardı ve bluzunun düğmelerini çözmeye başladı. "Önce sen iç," dedi, "bir mahzuru yoksa. İstediğin kadar. Ama istemiyorsan içme, henüz sana tadının iyi gelmeyeceğini biliyorum. Sonra da seninkinin her damlasını içeceğim." Heyecandan tükenmiş bir halde hızlı hızlı konuşuyordu. "Buraya yatabilirsin. Muhtemelen her zamanki gibi birkaç hafta alır; belki de almaz. Önemi yok. Seni koruyacağız. Sadece düşün bunu. Bir saniye sonra benim zihnimi bileceksin. Senin hakkında hissettiklerimi öğreneceksin."

Yaptıklarımın akıllıca olduğundan kuşkulanmaya başlıyordum. Yeni doğmuş bir vampir ve zihinlerinin bir kısmını paylaşmalarını sağlayan diğer bir vampir. Ölüm ânımda yalnızca ben onunkini öğrenirdim ama yeniden uyandığımda etkileşim iki yönlü olacaktı. Susanna kim olduğumu ve ona yalan söylediğimi öğrenirdi. Ama o zamana kadar ben tekrar bir *vurdalak* olur ve iş o noktaya varırsa kendimi ona karşı savunabilecek kadar güç kazanmış olurdum.

Şimdi Susanna'nın belden yukarısı çıplaktı. İlk kez göğüslerini görmeme izin verdiği zamanı hatırladım, önce kendi yaptığı bir çizimi, sonra da gerçeğini. Hafızamda kaldığı kadar büyüleyiciydiler. Ama Susanna'nın hamile

karnının, eskisine göre daha da belirginleşmiş olan çıkıntısı da ortaya çıkmıştı. İçinde benim çocuğum vardı. Ona karşı hissedeceğim her türlü duygusal yakınlığın yapay olduğunu, henüz bir şey hissedecek kadar büyümediğini, sadece Susanna'nın bedeninde yüz yıldan fazla kalmış bir eklenti olduğunu biliyordum. Ve tam da onun varlığı, yeniden uyandığımda ve Susanna kim olduğumu öğrendiğinde, birlikte geçirdiğimiz zamanların sevgi dolu anılarının hatırına beni kabul edebileceği ve yaşamama izin verebileceği ümidini veriyordu bana biraz.

Beynim bu fikrin delilik olduğunu söylüyordu fakat kalbimde –Danilov'un lanet kalbinde– benim için biraz ümit vardı. Orada benim için yalnızca bir vampir olarak ümit olabilirdi.

"Usturayı ver," dedi.

Cebime uzandım ve usturayı ona verdim. Susanna onu açtı ve bir an düşündükten sonra tekrar bana geri verdi.

"Sen yap," dedi.

Sol eliyle sağ memesini altından kavrayıp kaldırdı ve göğsünün memenin altında kalan kısmına baktı. Oraya uzandım ve bıçağı kaburga yayını takip ederek yana doğru çektim. Yarıktan gözyaşını andıran kan damlaları aşağı kaydı. Susanna derin bir nefes aldı; bir vampir için fazla ağrılı olmamış olmalıydı. Benim kan içebilmem için normalde hızlı olan iyileşme sürecini geciktirmeye çalıştığı sırada yüzünü bir konsantrasyon ifadesi kapladı. Hamamdaki adamın kanını içmeyi midem kaldırmamıştı –fakat bu defakinin farklı olduğunu hissedebiliyordum– ve sadece biraz kana ihtiyacım vardı. Susanna'nın yanında yere diz çöküp başımı yana eğdim, sonra dudaklarımı aralayıp benim için besin ve sonsuz yaşam kaynağı olacak olan yaraya doğru eğildim.

"Korkarım sana her şeyi anlatmadım."

Konuştuğum sırada dudaklarım Susanna'nın soluk cildine sürtündü ve kan bulaştı. Kendimi su altında yüz-

müş ve şimdi yüzeye çıkıp nihayet soluk alabiliyormuş gibi hissediyordum. Bildiğim kadarıyla bu, Yuda'nın zihninin kontrol ettiği en uzun süreydi. Bu, onun gücünün arttığını mı gösteriyordu, yoksa sadece rasgele bir dalgalanma mıydı? Sona ermesinin tek sebebi Yuda'nın çıkmaya hazırlandığı yoldu. Damdan atlamamı ve ikimizi de öldürmemi nasıl önlediyse, şimdi de benim elime varlığımızın bir vampire dönüşmesine yol açacak olan eylemden geri çekilme şansı verilmişti.

"Bana istediğinden daha fazla şey anlatmak zorunda değilsin," dedi Susanna.

Ondan uzaklaşıp daha önce oturmuş olduğum tabutun üstüne oturdum ve ağzımı sildim. Susanna abartılı bir şekilde somurttu ve tutmakta olduğu göğsünü elinden bıraktı. Göğsündeki yara hemen kapandı, kenarında sadece hafif bir pıhtılaşmış kan izi kaldı.

"Bunu öğrenmek isteyeceksin. Vücudu devralındığı zaman Mihail Konstantinoviç Danilov'un ruhu yok olmadı. Onun beyninde şimdi ikimiz de varız. Konuşan ve kararları alan kişi sürekli değişiyor. Ve biraz önce de değişti. Seninle şimdi ben konuşuyorum, Mihail Konstantinoviç."

Susanna bana baktı. Bir şey söyleyecekmiş gibi iki kez ağzını açtı ama sonra bundan vazgeçti. Üçüncü defasında başardı. "Neden... bunu neden söylüyorsun?"

"Çünkü doğru."

"Benimle dalga geçiyorsun."

"Neden yapayım bunu?"

"Senin neyi niçin yaptığını kim anlayabilir ki? Lütfen, unut bunu." Usturayı alıp bana uzattı. "Tekrar başla."

"Seni ilk defa Yekaterininskiy Kanalı'nda İlya'yla beraberken gördüm. Bir fahişe olduğunu düşündüm. Metresimin adının Nadya olduğunu söylemiştin ama köpeğimizin adının Polkan, hizmetçimizin isminin de Syeva olduğunu nasıl bilebilirdim? Syeva'yı öldürdün ve cesedini servis asansörüne koydun. Devam etmeme gerek var mı?"

Susanna uysalca başını salladı.

"O zaman üstüne bir şeyler giy, Tanrı aşkına." Bluzunu yerden alıp ona uzattım. Giydi.

"Onunla konuşabilir miyim? Zimeyeviç'le?"

"Söylediğin her şeyi duyabilir ama şu anda cevap veren benim. Ancak bir şey daha var."

"Ne?"

Güçlükle yutkundum. Bir vampirin merhamet hissetmesi mantık dışıydı ama Susanna'nın durumu yapısına uygun değildi ve bir kez daha Zimeyeviç'le birlikte olmaktan aldığı zevk, insani olmaya çok yakındı. Yine de, ona söylemeliydim.

"İçimde olan ve konuştuğun diğer ruh Zimeyeviç değil."

"Gerçekten mi? Peki, kim o zaman?"

"Onu Richard Llywelyn Cain olarak tanıyorsun."

Susanna ayağa kalktı ve girintinin içinde biraz yürüdü. "Bu komik değil."

"Ya ben nasıl hissediyorum dersin?"

"Peki, bu nasıl oldu?"

"Kullandığın kan; Zimeyeviç'inki değildi, Cain'indi."

"Ne kadar uygun."

"Düşün. Kanı nerede bulmuştun? Cain'in evinde. Onu Zimeyeviç'inki olarak etiketleyen kimdi? Cain. Sana onun orada olduğunu önce kim söyledi? Yine Cain."

"Ama bu yeterli değil, değil mi? Bu sadece yarısı."

"Cain beni ısırdı; ölmeden hemen önce."

Susanna birkaç saniye sessiz kaldı ama sonunda ona anlatabilmiştim. Gelip tekrar oturdu. "Ne aptalmışım," dedi yüzünü asarak.

"Cain zamanında bir sürü insanı enayi yerine koydu."

Susanna boğuk bir kahkaha attı. "Bırak şimdi. Cain yok. Zimeyeviç de yok. Sadece sen varsın. Sadece beni enayi sanan Mihail Konstantinoviç Danilov var."

"Hayır."

"Benim hakkımda bu kadar şeyi nasıl öğrenmiş olduğuna şaşırmamalıydım. Ama hamamdaki performansını alkışlamam gerekiyor; öldürme şeklini ve bizim öldürmemizden zevk alışını."

Bir anda anılar hücum etti. Her ânını yaşamıştım; bıçağın eti kesişini ve elimin üstünden akan ılık kanı hissetmiş, adamın yüzündeki korkunç ifadeyi görmüştüm. En kötüsü de onun, Japon Savaşı'ndan eski bir arkadaşım olan Albay İsayev olmasıydı; İlya'nın öldüğünü bana ilk söyleyen kişi. Onu öldürenin ben olduğumu düşünerek ölmüştü. Diğerleri de böyle düşünürdü. Orada, Vasilievskiy Adası'ndaki evde veya Hôtel d'Europe'ta görülmüşsem, başım dertteydi.

"Bunu sadece bir vampir yapabilirdi. Sadece hangisi olduğu konusunda yanlış bir varsayımda bulundun."

"Richard bunu vampir olmadan önce bile yapabilirdi."

Başımı salladım. "Biliyorum. Gençliğinizde sana ne yaptığını biliyorum."

"Nasıl?"

"Onun anılarını arayamam ama bir şey hatırlarsa, bunu algılayabilirim."

"Yani beni mi hatırlıyordu?"

"Seni görür görmez."

"Kanıtla bunu. Bana sadece onun bilebileceği bir şey söyle."

"Bu konuda seni daha önce aptal yerine koydu, sana hem kendisinin hem de Zimeyeviç'in bildiği şeyleri söyledi."

"Ama Danilov'un bilemeyeceği şeyleri," dedi Susanna dalgın bir ifadeyle. "O zaman biraz daha kesin olman gerekiyor, değil mi?"

"Zimeyeviç'e bebeğinin babasının Cain olduğunu söylemiş miydin?"

"Evet."

"Ona nerede hamile kaldığını söyledin mi?"

Susanna bir an düşündü. "Bilmiyorum, olabilir."

"Olayı ona bütün detaylarıyla anlattın mı?"

Susanna dimdik gözlerime baktı. "Devam et."

"Bütün detayları," derken abartmıştım. Bütün bildiğim, Susanna vücudunu ona sunmadan birkaç dakika önce Yuda'nın zihninden geçen birtakım görüntülerdi. Ama

canlı bir anıydı. "Bir kilisedeydi," diye başladım. "Ana sahında değil, bir tür yan şapelde. Tavan ve duvarlar beyaza boyanmıştı. Ahşap sıralarla dolu bir kabindeydik ama tam ortasında zeminin üzerinde yer vardı. Bir şömine vardı ama yanmıyordu. Bir açıklık vardı ve Yunan tapınağındakileri andıran sütunları olan bir kilisenin iç kısmına bakıyordu. Sen benim –onun– üzerindeydin. En canlı hatırladığı kısmı buydu. Sonra sen–"

"Bu kadar yeter!" diye bağırdı Susanna. Sonra daha sakin bir sesle, "Bu kadar yeter."

Gözlerinde yaş yoktu fakat bunun dışında tamamen ağlıyor gibi görünüyordu.

"Bana inanıyor musun?"

"Tek inandırıcı olmayan şey, onun bunların hepsini hatırlaması."

"Bundan pişmanlık duyduğunu düşünüyorum."

"Beni babasının kilisesinde, yerde becerdiği için mi pişmanlık duyuyor?" Yine bağırıyordu.

"Hayır. Tanrı'm, hayır. Ondan sonra olanlar için pişman." Cain'i neden savunduğum hakkında hiçbir fikrim yoktu; onun kendisini nasıl hissettiğini biliyor olmam dışında.

"Bugün beni bulmak için gelmesinin sebebi bu muydu?"

"Dürüst olmak gerekirse, hayır, hiç de değil. Seni görene kadar nerede olduğun hakkında hiçbir fikri yoktu. İkimiz de bu... beladan kurtulmamızın bir yolunu bilip bilmediğini öğrenmek için geldik."

"Yardım edeceğimi mi düşünüyordunuz?"

"O senin Zimeyeviç'e yardım edeceğini düşünüyordu."

"O zaman neden onu bir vampire dönüştürmeme izin versin?"

"Onun için iyi olanın benim için kötü olması gerektiğini düşünüyordu."

"Zihinlerimiz bağlandığı zaman o olduğunu anlayacağımı biliyor olmalı."

"Biliyordu ama endişelenmiyordu. Senin dönüştüğün

şeye hayranlık duyuyor." Söylemek iğrençti ama gerçekti. "Sonra olanlardan dolayı pişman olduğunu söyledim ama bu tam olarak doğru değil. Honoré seni bir vampir yapmış olduğu için pişman değil ama sana katılmadığı için pişman."

Susanna uzanıp elimi aldı. "Gerçekten mi? Hakikaten mi?"

"Hakikaten." Parmaklarını elimde sıktım. "Sen benim ilk tanıdığım kadındın. Henüz tanışmamış olduğum bütün diğerlerinden ne kadar farklı olduğunu nasıl anlayabilirdim ki?"

Susanna yüzünde tanıdığını gösteren bir ifadeyle başını kaldırıp bana baktı. "Richard?" diye fısıldadı.

"Evet, şimdi benim." Ona daha söylemiş olduğum şeylerin doğru olup olmadığına karar vermek zorunda olmaktan hoşlanmıyordum ama Danilov, Susanna'ya güzel bir hikâye anlatmıştı ve Susanna da buna inanmış gibi görünüyordu. Bu sağ kalmak için tek şansımızdı. Ben Susanna'ya asla böyle şeyler söylemiş olamazdım. Danilov benim Christian'ım için Cyrano'yu[1] oynamıştı, ancak Roxane'ımızı çok beğeneceğinden kuşkuluydum. Ama Susanna'ya acımıştı.

"Bu pek kibarca değildi; Zimeyeviç'miş gibi davranman."

"Evet, değildi. Ama Danilov'un sana söylediği her şey gerçekti."

Eğilip usturayı Susanna'nın bıraktığı yerden alıp ona verdim. "Biraz önce yapmak üzere olduğun şeyi yap ve beni onurlandır. Beni tekrar bir vampir yap."

"Sonsuza kadar birlikte kalalım diye mi?"

Böyle söylendiğinde cazip bir beklenti gibi görünmüyordu. Benim gibi o da bunu istemezdi. "İkimizin de yer bulabilmesi için dünyayı daha ilginç bir yer haline getir-

1. Fransız şair ve oyun yazarı Edmond Rostand'ın (1868-1918) ünlü eseri *Cyrano de Bergerac*'a gönderme yapılıyor. (Ç.N.)

meli." Aklıma bir fikir geldi. "Kim bilir? Belki de birlikte nihayet Zimeyeviç'i ölümden geri getirmenin bir yolunu keşfedebiliriz." Uzak ihtimal.

"Ben başladım bile," dedi Susanna.

Tepki vermemeye çalıştım. Onu geri getirmeye mi, yoksa bunun bir yolunu aramaya mı başlamıştı? "Gerçekten mi?" diye sordum.

Başını salladı. "Şimdi değil. Sonra usturayı elimden alıp dolaşmaya başladı ve bana bakmadan söze başladı. "Beni birçok kez incittin, Richard. Çocuğumuzla beni terk ettin. Beni evcil vampirine besin olarak sundun. Şimdi bile beni en zalim şekilde aldatmayı tercih ediyorsun."

"Üzgün olduğumu söyledim."

"Ama bana yaptığın en iğrenç şeyi hâlâ konuşmadık."

Düşünmeye çalıştım. "Söyle o zaman. Bırak telafi edeyim."

"Yaptığın en iğrenç şeyi mi söyleyeyim? *Bir vampire* yapılabilecek en kötü şeyi?"

Anlamaya başlamıştım. Bir şey söylemedim.

"Sen bizi serbest bıraktıktan sonra yüzünü bir kez daha gördüm. Sadece Honoré'yi serbest bıraktığını sanıyordun ama ben de oradaydım. Seni gördüm, sanırım sen de beni görebilirdin. Sonra gidip Honoré'nin sana vaat etmiş olduğu şeyi yaptık. Bölge papazının evine gittik ve babanı öldürdük; uyurken boğazını parçaladık ve kanıyla beslendik. Kısa bir süre Honoré'yle birlikte kaldık. Öğrenmem gereken çok şey vardı. Ama sonunda yollarımız ayrıldı. Birbirimizin düşüncelerine hiç uzak olmadık. Bir vampirle onun yarattığı diğer vampirin düşünceleri birbirinin içine geçer. O Eflak'ta bir Rus kampına yapılan baskının tadını çıkarıyordu. Onun gözlerinden görerek ben de tadını çıkarmıştım. O çadırı açıp da seni içinde bulunca duyduğu şaşkınlığı ben de hissetmiştim. Sen de elbette büyümüş ve bir erkek olmuştun. Ama ikimiz de seni hemen tanıdık. Yaşamana izin verme eğilimindeydim –ne de olsa bana bir iyilik yapmıştın– ama o açtı ve bu benim meselem değildi. Ve senin öldüğünü görme beklentisi il-

gimi çekmişti. Ama böyle bitmemişti, değil mi? Çok beceriklisindir. Ucu sivriltilmiş bir çadır direğini onun kalbine saplamak. Ve sonra... hepsi bu."

"O nefsi müdafaaydı. Bunu gördün."

"Ah tabii, kesinlikle doğru." Şimdi arkamdaydı. Sesindeki bastırılmış öfkeyi hissedebiliyor ve yüzündeki ifadeyi hayal edebiliyordum. "Ama ikimiz de bunun ne kadar önemsiz olduğunu biliyoruz. Sen yıllar içerisinde mensubu olduğumuz türle ilgili araştırmalarından dolayı şöhret –veya belki de kötü şöhret– sahibi oldun. Yani bir vampirin ebeveynini öldürmek söz konusu olduğunda nefsi müdafaa gibi bahanelerden söz edilemeyeceğini anlamalısın. Bu benim görevim. Kanımda var. Üzgünüm Richard –ve eğer dinliyorsan Mihail Konstantinoviç– ama sadece bu böyle olmak zorunda. Normal yoldan da yapabilirdim ama aç değilim ve dudaklarımı kirletmek istemem."

Zarif, küçük elini ağzımın üstüne koyup başımı geri itti. O anda bile elindeki hafif, tatlı parfüm kokusunu duydum. Usturanın bıçağını boğazıma, âdemelmasının biraz yukarısına dayadı. "Bunu hızlı yapmayacağım," dedi.

Mücadele etmeye çalıştım ama onda *vurdalak* gücü vardı ve bununla yarışabilecek durumda değildim. Tek yapabildiğim, boğazımı bıçağa daha sertçe bastırıp onun etimi kestiğini hissetmek oldu. Ufak bir yaraydı ve daha kötüsünün geleceğini biliyordum. Zihnimin bir yerinde Danilov'un, Susanna'nın onun yapamadığı şeyi yapmak üzere olmasından ve onun eliyle kullanmaktan çok mutlu olduğum bir silahı seçmiş olmasından zevk alarak, sinsice sevindiğini hissedebiliyordum. Benim de paylaştığımı bildiğinden, acıyı önemsemezdi bile.

Susanna usturayı boğazımın sol tarafına doğru yaklaştırdı.

"Güle güle, Richard," diye fısıldadı. Sonra bir an nefesi kesildi. Eli –ve ustura– benden uzaklaştı. Yüzümü tutan eli gevşedi ve ben onu çevirip kurtulmayı başardım. Dönüp ayağa kalktım.

Artık yalnız değildik. Karşımda iri vücuduyla Dimitry

duruyordu ve Susanna'nın kolunu kavrayıp bıçağı kullanmasını önlemişti. Kız ona karşı koydu ama onun gibi bir adam, insan da vampir de olsa, kızdan daha güçlüydü. Usturayı Susanna'nın elinden çekip aldım.

"Şu anda kimsin?" diye sordu Dimitriy.

"Danilov," diye cevap verdim. Düşünmeye zamanın yoktu, o yüzden yapacak en iyi şey yalan söylemek gibi görünmüştü. Konuşurken aslında, "Mihail," demiş olmam gerektiğini fark ettim.

"Palavra," diye tısladı Susanna.

"Ne fark eder?" diye sordu Dimitriy.

Susanna ani bir dönüşle onun elinden kurtuldu ve koridora doğru koştu. "İlya! Sandor!" diye bağırdı. "Bana yardım edin!" Etkileyici bir sesti ve koridorda yankılandı.

"Ascalon nerede?" diye sordu Dimitry.

"Kimin umurunda?" diye cevap verdim. "Sadece buradan çıkıp gidelim."

"Hayır! Onu bulmalıyız."

Dimitriy olmadan pek uzağa gidemeyeceğimi biliyordum, o yüzden en iyisi dediğini yapmaktı. Yerleri aramaya başladık. Birkaç saniye sonra onun tabutlardan birinin yanında olduğunu gördüm. Alıp Dimitriy'e gösterdim.

"Burada!"

Geçide girdik. Susanna yollardan birini kesmişti. Dimitriy tereddüt etmedi fakat diğerini seçti, ana odaya ve lağım kanalından gidilen çıkışa doğru olanını. Susanna hareket etmedi ama arkamızdan bağırdığını duydum. "Asla başaramayacaksınız."

Haklıydı. Merdivene kadar gidemedik çünkü İlya yolu kesmişti. Arkasında iki kişi daha olduğunu gördüm. Dar koridorda Dimitriy dev gibi görünüyordu. İlya onun yanında çok çelimsiz kalıyordu. Dimitriy durmadı. İlya'nın başını bir yanından tutup duvara çarptı. Kafatası sıkışmaya başladığında İlya'nın yüzünün şeklinin yitirmeye başladığını gördüm. Ama bir *vurdalak* için ölümcül bir yara olmazdı bu ve arkasında iki tane daha vardı.

"Bu taraftan," dedim, geldiğimiz yöne dönerek.

"Kilitli," diye bağırdı Dimitriy.

"Bir yol biliyorum."

Birazdan başladığımız yere gelmiştik. Susanna yüzünde bir zafer ifadesiyle hâlâ orada duruyordu ve yolu kapatmıştı. Girintinin içine doğru çekildim ve Dimitriy'in yanımdan geçmesine izin verdim. Dimitriy omzunu alçaltıp bütün gücüyle Susanna'nın karnına yüklendi. Birkaç dakika öncesine kadar doğmamış çocuğuma karşı duymakta olduğum bütün duygusal yakınlık artık kaybolmuştu ve Susanna'nın acıyla yere yıkıldığını görmek beni mutlu etti. Dimitriy yola koyulmuştu bile; ben de Susanna daha toparlanamadan üstünden atlayıp geçtim.

Demir merdivene ulaştığımda Dimitriy çoktan basamakların yarısını çıkmıştı. Ben de olabildiğince hızla tırmanmaya başladım. Dimitriy yukarıdaki delikten çıkmış, elindeki yassı taşı tekrar yerine koymaya hazır bir şekilde aşağı bakıyordu. Baldırımda keskin bir acı hissettim ve bacağımı basamaktan kaldırmayı başaramadım. Dönüp baktığımda Susanna'nın yüzünü gördüm. Eli ayak bileğimin üstündeydi. Dişleri görünüyordu ve yüzü nefret doluydu. Yavaşça tırmanmaya devam ederek vücudunu benimkinin yanına kaydırdı, devasa avını yutan bir yılan gibi bedeniyle beni sarmaya başladı. Amacı beni merdivene yapıştırmak ve hamle yapabilmek için ağzını boğazıma yaklaştırmaktı. Başı dizlerimin hizasına kadar gelmişti ve benim beklediğim de buydu. Diğer ayağımı kaldırıp bütün gücümle başına indirdim. Geriye doğru sarsılarak beni bıraktı ve tek eliyle merdivene asılı kaldı. Yukarı çıkmaya devam ettim ve çok geçmeden delikten çıktım. Tam o anda Dimitriy döşeme taşını elinden bıraktı. Susanna'nın zarif parmakları deliğin kenarında tutacak bir yer bulmaya çalışıyordu. Taş, yerine düştü ve aşağıdan boğuk bir çığlık yükseldi. Parmakların parçalanmış uçları kenarda kaldı.

Dimitriy başıyla, ucundaki demir kapıyı güçbela görebildiğim koridora işaret etti. "Gördün mü? Sana söylemiştim; kilitli."

"O zaman diğer yoldan gideriz," dedim.

Geçit tam anımsadığım gibi ilerideki diğer bir spiral merdivene ulaştırıyordu. Basamakları çıktık. Arkamızdan takip edenlerin ayak sesleri geliyordu. Merdivenin ucunda sağlam bir ahşap kapı vardı. Son geldiğimde o da burada yoktu. Talihime lanet okudum ama sonra gülümsedim. Delikte bir anahtar vardı. Dimitriy de onu görmüştü ve saniyeler sonra kapıdan geçip arkamızdan tekrar kilitlemiştik.

Gecenin serin havası geldi burnuma. Dışarıdaydık. Bütün Petrograd panoraması gözlerimizin önündeydi. Caddeler her zamanki gibi işçi ve polis kaynıyordu. Saray Meydanı'na kadar uzanan kalabalıkları görebiliyordum. Arkamızda katedralin ortadaki kubbeli kulesinin kırmızı taş sütunları yükseliyordu. Hemen önümüzde, tepesi altın rengi daha küçük bir kule vardı. Binanın bütün çatısı boyunca uzanan bir korkuluk duvarının üzerindeydik. Kapıyı arkadan yumrukluyorlardı ama vampirleri bile bir süre durdurabilecek kadar sağlamdı.

"Şimdi ne yapacağız?" diye sordu Dimitriy.

"Dışarıdan ineceğiz," dedim. "Ya da sen in, ben de sana tutunayım."

Hafif eğimli zeminde köşedeki o küçük kuleye gelene kadar ilerledik, sonra Dimitriy vücudunu sadece üst yarısı yukarıda kalana kadar çatının kenarından aşağı kaydırdı. Parmaklarıyla kurşun çatıya yapışmıştı. Emekleyerek onun yanına gittim, sırtına tırmanıp kollarımı omuzlarına doladım ve sıkıca paltosuna yapıştım. Dimitriy inmeye başladı.

Vampir içgüdüsüne göre baş aşağı inmesi gerekirdi ama o zaman beni taşıması pek mümkün olmazdı. Bir süre daha onların kapıyı yumrukladığını duyunca aşağı inip bizi orda beklemeyi akıl edemediklerini düşünerek ümitlendik ama iki gruba ayrılmış da olabilirlerdi. Dimitriy düzgün duvardan kolayca inebiliyordu fakat yolumuzun üzerinde iki geniş çıkıntı vardı ki işini zorlaştırabilirdi, özellikle de sırtında ben varken. O çıkıntılara geldiğimizde sırtından indim ve Dimitriy engeli aştıktan sonra tekrar sırtına çıktım. Çok geçmeden yere inmiştik.

Etraftan alkışlar ve birkaç tezahürat duyuldu. Ciddi bir kalabalık toplanmıştı fakat aralarında bizi takip eden vampirlerin yüzlerini göremedim. Şamatanın onların dikkatini çekmemiş olduğunu ümit ettim.

"Bu taraftan," dedi Dimitriy ve Bahriye Nazırlığı'na doğru koşmaya başladı.

Ona birkaç saniyeden daha fazla ayak uyduramazdım. Yavaşladım ve yürümeye başladım ama bunu bile uzun süre devam ettiremedim. Biraz ileride Dimitriy'in döndüğünü ve hızlı adımlarla geri yürüdüğünü gördüm. Katedralden görülmemek için bir yan caddeye saptım ama daha fazla devam edemedim. Duvara yaslandım ve yavaşça aşağı çöktüm. Göğsüm yangın yeri gibiydi. Güçlükle nefes alabiliyordum. Dimitriy'in karanlık siluetinin tepeme dikildiğini ancak görebildim.

XVIII. Bölüm

"Dimitriy, seni aptal. Seni beceriksiz, acemi budala!" Acı dolu, sıkışık iki nefes arasında, sert bir fısıltı halinde çıkan sesimdi bu.

"Bir şey değil," diye cevap verdi, Dimitriy.

İğnelemeyi ânında algılamıştım ama başka bir şey söyleyebilecek durumda değildim. Elimi cebime soktum ama boştu. Diğer yandakine de baktım fakat umut yoktu, bu benim paltom değildi.

"Lanet olsun," diye mırıldandım. Nefes nefese tekrar geri uzandım; sakinleşirsem ağrının kendi kendine geçme ihtimalinin yüksek olduğunu biliyordum.

"Sorun ne?" diye sordu, Dimitriy.

"İlaçlarımı almam lazım. Evdeler."

"Ben gidip getiririm."

Başımı salladım. Nadya'nın onu görmek zorunda kalmasını istemiyordum. "Sadece bırak dinleneyim."

Dimitriy başka bir şey söylemedi ve birkaç dakika boyunca, yavaş yavaş normale dönmeye başlayan nefesim dışında bir şey duyulmadı.

"Kiminle konuşuyorum?" diye sordu sonunda.

"Şimdi Mihail. Ama ben burada çöküp kalana kadar Yuda'ydı."

"Ben de öyle düşünmüştüm ama sen hâlâ Yuda olabilirsin."

Cevap olarak ancak bir homurtu çıkarabildim.

"Çin imparatoru kim?" diye sordu Dimitriy hemen.

"İmparator yok. Orası artık bir cumhuriyet. Başkanının kim olduğunu hatırlayamıyorum."

"Bu kadarı yeterli."

"Kızın beni öldürmesine izin vermeliydin, Dimitriy, ikimizi de. Tek yol bu."

"Seni bırakamazdım."

"Birkaç dakika geç kalsan bırakmış olacaktın."

Dimitriy güldü, sonra gelip yanıma oturdu. "Az kalsın öyle olacaktı. Seni bulabildiğim için şanslısın."

"Değilim," dedim ama bana aldırmadı.

"Ben katedrale gelene kadar sen gitmiş olmalısın. Bekledim ve geri geldiğinizi gördüm; sizi yukarı kadar takip ettim fakat kapı kilitliydi. Önceden kullandığımız gizli paneli denedim ama arkasına duvar örülmüştü. Sonra, Zimeyeviç tarafından öldürülmekten son anda kurtulduktan sonra Yuda'nın iyileşmek için nereye gittiğini hatırladım. Onu orada ziyaret etmiştim, Aziz İshak Meydanı'nın altındaki kanalizasyonda. Oradan katedrale giden bir yol olduğunu biliyordum. Biraz zaman aldı fakat sonunda onu, beni sana ulaştıracak olan yolu bulabildim."

"Biz oradan girdik," dedim. "Yuda, Susanna'yı benim içimde uyanan kişinin kendisi değil Zimeyeviç olduğuna ikna etmeye çalışıyordu."

"Susanna?"

"Anastasya. Bu onun gerçek adı. Belli ki o ve Yuda birbirlerini uzun zamandır tanıyorlar." Dimitriy'e bütün ayrıntıları anlatmak gereksizdi.

"Bir kısmına kulak misafiri oldum. Şimdi daha iyi anlıyorum. Kızın seni bu pislikten nasıl çıkaracağı konusunda bir fikri var mı?"

"Beni öldürmek dışında, yok."

"Bunun gerçekten işe yarayacağını düşünüyor musun?" diye sordu, Dimitriy.

"Elbette. Nasıl yaramayabilir ki?"

Dimitriy elleriyle yüzünü kapadı ve nefesini parmak-

larının arasından verdi. "Zimeyeviç'in kanını içtiğin zamanı hatırlıyor musun? Onu zehir hapıymış gibi bir fındık kabuğuna saklamıştın."

"Elbette."

"Ve ondan sonra seni öldürmeye cesaret edemezdi çünkü bir vampir olurdun ve bunu istemiyordu."

"Çünkü daha önce Romanov kanı içmişti."

"Kesinlikle. Ve burada da aynı durumda değil misin? Yuda'nın ölürken senin kanını içtiğini söylemiştin. Ve birkaç gece önce Anastasya seni onunkini içmeye zorladı. O kan hâlâ vücudundayken ölürsen, bir vampir olursun, değil mi?"

Abartılı, neşesiz bir kahkaha attım. "İsa adına, Dimitriy. Haklı olabilirsin. Aslına bakacak olursan, bu sonuç çıkıyor. Yuda benim kanımı içti, ben de onunkini. Eğer ölürsem, o zaman... Bütün o hokus pokusu bir yana bırakacak olursak, normalde olan da bu." Yine güldüm, bu defa normallikle ilgili anlayışıma. "Ve bu Yuda'nın bile aklına gelmedi. Tanrı'ya şükür senin geldi. Sen iyi bir adamsın, Dimitriy."

Dimitriy çakmak çakmak gözlerle, burun kanatları titreyerek bana baktı. "Beni anladığını düşünme, Mihail. Kendim için yapıyorum. Yuda'nın geri dönmesi benim bir işime yaramaz."

"Sadece kendin için yapmıyorsun. Bazen Rusya için de yapıyorsun. Bu konuda beni ikna ettin."

Bu konunun üstünde durmaya hevesli görünmüyordu. "Peki, şimdi ne yapacaksın?"

"Hayatta kalacağım," diye cevap verdim. "En azından birkaç hafta veya ay, ya da Yuda'nın kanının vücudumu terk etmesi ne kadar zaman alırsa."

"Bunu yapabilecek misin? Ya kontrolü Yuda alır ve... seni bir trenin altına filan atarsa?" Dimitriy ilginç bir ölüm şekline değinmişti. Kendi vampir annesi Raisa da aynı şekilde ölmüştü.

"Bunun mümkün olduğunu sanmıyorum," dedim. "Ben denedim; işe yarayabileceğini düşünerek bir çatıdan

atlamaya çalıştım. Beni durdurmayı başarabildi. Aynısını benim de yapabileceğimden eminim."

"Ya seni dosdoğru Anastasya'ya götürüp pis işleri ona yaptırırsa?"

"Buna meydan vermemeye çalışacağım. Ya da belki Anastasya'ya anlatabilme şansını bulabilirim diye ümit ediyorum. Onu görürsen, benim ölmem durumunda ne olacağını söyle. Belki de benim koruyucum olur."

"Bundan mutlaka söz ederim. Ama şimdi gitmem gerekiyor."

"Daha şafağa saatler var."

"Evet ama... beslenmem lazım."

Aklıma hamamdaki adamların görüntüsü geldi: onların korkunç ölümü ve sadece seyretmekle bile Yuda'nın bundan ne kadar zevk aldığını hissedişim. Bir anda Dimitriy'in ve onun türüne mensup herkesin içinde bulunduğu açmaz konusunda bir tahminde bulunabildim. O gerçekten bir vampir miydi, yoksa sadece bundan yıllar önce bir vampir tarafından ele mi geçirilmişti? Ben, çok daha kötü bir yaratık tarafından ele geçirilmiştim. Onun için geri dönüş yoktu, benim için de öyle.

"Bolşevikler kazandığına göre, şimdi şehirden ayrılacak mısın?" diye sordum.

"Belki – belki de gitmem. Artık tek başınayım. Diğerlerinin hepsi öldü, Anastasya'nın safına geçti ya da sadece gitti. Ama kış geliyor ve geceler uzayacak. Belki de hâlâ Rusya için yapabileceğim bir şeyler vardır."

Ayağa kalktı ve elini uzattı. Ayağa kalkmama yardım etmesine izin verdim.

"Sonra ne yapacaksın?" diye sordu. "Yuda'nın kanı vücudunu terk ettikten sonra."

"O zamana kadar aklıma bir şey gelmezse, öleceğim," dedim.

"Nasıl? Kendini öldüremediğini söylemiştin."

Dimdik gözlerine baktım. "Bunu benim için yapabilecek güvendiğim birini bulacağım."

Anlaması bir an aldı, sonra bunu üstleneceğine dair

hiçbir ipucu vermeden arkasına dönüp yürümeye başladı. Birkaç adım attıktan sonra durdu ve bana döndü.

"Ya Ascalon?" diye sordu.

"Ne olmuş ona?"

"Sendeyken *–ondayken–* güvende olduğunu düşünüyor musun?"

"Olmalı."

"Bende olması daha iyi değil mi?"

"Sanmam," diye yanıt verdim, bir an bile düşünmeden. "Senden kolayca alabilirdim."

"Dimitriy, bunu gerçekten yapmak ister misin? Ondan kaçmak için dünyanın yarısını dolaştın. Onun gibi bir yadigârın gerçekten sana faydası olacağını düşünüyor musun?"

Ayağa kalktı ve gözlerini kutsal emaneti koymuş olduğum cebime dikti. İsteseydi, ona direnebilecek gücüm yoktu. Kafasından hangi düşüncelerin –hangi anıların– geçtiğini tahmin edemedim. Sonunda derin bir nefes aldı ve arkasına döndü. Uzaklaşırken onu izledim, sonra ben de yola koyuldum.

Eve gitmem alçakça bir şeydi ama yapabileceğim başka bir şey yoktu. Oradan uzak durmak da aynı ölçüde alçakça olurdu. Nadya'yı en son çarşamba akşamı görmüştüm ve şu an cumartesinin ilk saatleriydi. Bana ne olduğu hakkında hiçbir fikri yoktu ve bu arada ülkede bir kez daha hükümet düşmüştü. Ona hayatta olduğumu haber vermiştim ama başıma gelen şeyi ona anlatmayı içime sindirip sindiremeyeceğimi bilmiyordum. Bunu bir mektupla bildirebilir, hatta Dimitriy'den benim için bir mesaj iletmesini isteyebilirdim. Gidip Nadya'yı yüz yüze görmem ondan çok benim yararımaydı. Ayrıca onu görmenin ötesinde daha maddi gereksinimlerim de vardı. Yemeğe, bir sığınağa, uykuya ve hepsinden önemlisi ilaçlarıma ihtiyacım vardı.

Oraya varışımı geciktirmek istediğimden değil ama eve gitmek için en kestirme yolu tercih etmedim çünkü

Saray Meydanı'nda gördüğüm kalabalıktan kaçınmam gerekiyordu. Nevskiy Caddesi'ne saptım, sonra Yekaterininskiy Kanalı boyunca yürüdüm. Suyolunun diğer tarafındaki Dökülen Kan Kilisesi'ni geçtim ama tüm girişlerinde askerlerin –normal askerler, Kızıl Muhafızlar değil– durduğunu görebiliyordum. İçerideki cesetleri bulmuş olmalıydılar. Eğer polis görev yapabilecek durumdaysa, o zaman bunu soruşturuyor olmaları gerekirdi. Şimdiye kadar hamamdaki cesetleri ve olasılıkla profesörle karısının cesetlerini bulmuş olmalıydılar. Oralarda ne tür ipuçları bırakmış olabileceğimi merak ettim. Görülmüş veya tanınmış olabilir miydim? Ellerinde bana dair en ufak bir ipucu varsa, parmak izimi kullanarak dosyayı tereddüde yer bırakmaksızın kapatabilirlerdi.

Bu benim kurtuluşum olabilir miydi? Bana ihtiyacım olan haftaları veya ayları verebilir miydi? Dava bu kadar sürerdi; süreci uzatabilecek avukatları bulabilirsem tabii. Ama o zaman bile ilmikle karşı karşıya gelmeyebilirdim. Devrimden sonra ölüm cezası kaldırılmıştı. Bir zindanda çürüyebilirdim ama bu yeterli olurdu. Yuda'nın bunu durdurmak için yapabileceği hiçbir şey olmazdı; onları deli olduğumuza ikna edemezse tabii. Ve bu da gerçekten o kadar uzak bir şey değildi.

Ama hâlâ –benim ölümümle veya hapsedilmemle ilgili olmaksızın– birbirimizden ayrılmamızı sağlamanın bir yolu olabileceğine dair bir ümidim vardı. Susanna'dan fazla bir şey öğrenmeyi başaramamıştım ama başka birçok şey biliyor olabilirdi. Yıllar içinde çok şey öğrenmişti. Yuda gibi benim de o Hollandalının veya bahsettiği diğer kişilerin kim olduğu hakkında fikrim yoktu. Onlar belki de, Zimeyeviç'in varlığına nihayet son verdiklerine tanık olduğum kişilerle bağlantılıydılar. Onun kötülüğü Avrupa'da birçok kişinin hayatını etkilemiş olmalıydı ve ailemin öyküsünün Zimeyeviç'in yer aldığı tek öykü olduğunu düşünmek kendini beğenmişlik olurdu. Ama Susanna'ya göre Hollandalı ölmüştü ve bir yardımı olamazdı.

Fakat onun gibi adamların varolmuş olması bile, ihtiyaç duyduğum bilgiyi bir yerlerde bulabileceğime dair ümit veriyordu bana.

Sonunda evimin kapısına geldim. Canım gizlice içeri girip ihtiyacım olan şeyleri almak ve Nadya'ya bir not bırakmak istiyordu ama eve varmadan çok önce anahtarımın olmadığını ve içeriye ancak onu uyandırarak girebileceğimi fark etmiştim. Syeva hayatta olsaydı kapıya hafifçe vurmam bile yeterli olurdu ama Nadya en üst katta uyuduğu için şimdi kapıyı sertçe yumruklamam gerekecekti. Bunu yapmaya başlarken, uyuyor olduğunu varsaymakla onu inciteceğimi fark ettim.

Birkaç saniye sonra kapı açıldı. Nadya tedbirli davranmamıştı; gelenin kim olduğunu görmek için delikten bakmamıştı. Kapıyı ardına kadar açtı ve bir an durup bana baktı. Ellerini yüzüne doğru kaldırdı ve onu kucakladığımda kolları ikimizin arasında kaldı; ben de yüzümü Nadya'nın mis gibi kokan saçlarının arasına gömdüm. Yakında bir yerde Polkan'ın bana havlayarak hoş geldin, dediğini duyabiliyordum. Bir süre öylece kaldık, sonra Nadya'nın ayrılmak için beni ittiğini hissettim. Ne hata yaptığımı merak ederek bir adım geriledim ama sadece kollarını kurtarmak istediğini fark ettim. Bana sarılıp kendine çekti ve öpüşebilmemiz için başını kaldırdı.

Bundan daha mutluluk verici bir an hatırlamıyor ve böylesini bir daha yaşayıp yaşayamayacağımı merak ediyordum. Gençliğimde Yuda'yı öldürdüğüm –öldürdüğümü sandığım– zaman bunun benim yaşam uğraşımın zirve noktası olduğunu hissetmiştim ama gerçek bir mutluluk yoktu onda. Bu ise, tamamen farklıydı. Bu, derin bir rahatlama, kaybolup bulunmuş olma, susuzluktan ölürken bir bardak soğuk su içme hissiydi. Her zaman olmak istediğim tek yerdeydim.

Hiç yetmemişti ama sonunda ayrılmamız gerekiyordu. Kapıyı arkamdan kapattım, sonra Polkan'ı okşamak için çömeldim. Havlamayı kesmişti, yine de bana tereddütle yaklaşıyordu. Parmaklarının tüylerinin arasında ge-

zinmesine itiraz etmedi ama okşanmak için sırtüstü de yatmadı. Temkinli gözlerle beni süzüyordu. Algıları çok kuvvetli bir varlıktı.

"Neredeydin bunca zamandır?" Nadya sesine ciddi bir öfke tınısı vermeye çalışmıştı ama konuşurken sesi çatladı ve sonrasına içine çektiği nefes bir hıçkırığa dönüştü. Ölüyormuş gibi görünüyordu. Cildi solgundu ve yanakları çökmüştü. Ona her şeyi anlatmam gerektiğini biliyordum ve bunu hızlıca yapmalıydım çünkü Yuda her an geri dönebilirdi. Ama tam bir korkaktım. Ona söyleyecektim, bundan emindim; ama şimdi değil. Ertelemem onun için bir şey fark ettirmezdi. Gerçeği öğrendiği zaman dehşete düşecek, mahvolacaktı. Ama infazın ertelenmesi benim için biraz konfor, biraz normalmiş gibi davranma, o normalliğe veda etme şansı demekti; çünkü onu kısa zaman sonra ebediyen yitireceğimi biliyordum. Ve konuşmadığım her an, sonunda yapmam gereken şeyi daha da güçleştirecekti. Belki de Nadya'ya sarıldığım o birkaç saniye içinde çok fazla tereddüt etmiştim. Ama yine de ona söylemeyi başaramadım.

"Lütfen," dedim, "şimdi değil. Sadece bırak uyuyayım. Bırak seninle olayım. Sabah her şeyi anlatırım."

Nadya bir an bana baktı, sonra başını salladı ve elini açtı. Birlikte yukarı çıktık, Polkan da aksayarak bizi takip etti. Odamıza geldiğimizde ilk yaptığım şey yatağın yanındaki çekmeceye gitmek oldu. İlaçlarım oradaydı ama gümüş kutuda değil –o kaybolmuştu– eczacının sardığı kâğıdın içinde. Bir tanesini dilimin altına koydum. Muhtemelen şu anda, katedralin orada olduğu gibi, ilaca ihtiyacım yoktu ama almış olduğumu bilmek beni rahatlattı. Hızla gece kıyafetimi giyip yatağa girdim.

Nadya yanıma uzandı. Hiçbir şey söylemeden beni öptü, sonra ışığı söndürdü. Birkaç dakika sessizce yattık, sonra Nadya konuşmaya başladı.

"O her neyse, Mişa, artık geçti mi?"

Ona yalan söyleyemezdim. "Hayır," diye yanıt verdim.

Başka bir şey söylemedi. Dakikalar içinde uykuya daldım.

Uyandığımda yalnızdım. Dışarıda ışık vardı. Koridorda Nadya'nın sessizce kendi kendine "Tonkaya Ryabina"yı söylediğini duydum. Onu dinleyerek ve uzun sürmeyeceğini bilerek bu ânın tadını çıkardım.

Neden başını köklerinin üstüne eğmiş, salınıp durursun narin üvez ağacı?
Ve karşıda, geniş nehrin kıyısında, tıpkı senin gibi yalnız, uzun bir meşe
Ben, üvez ağacı, meşeye nasıl gidebilirim ki? Öyle olsa eğilip salınmazdım
İncecik dallarımla ona yaslanır,
Yapraklarıyla gece gündüz fısıldaşırdım
Ama bir üvez ağacı meşenin yanına gidemez, bu imkânsız
Kader böyledir, o öylece salınır, ilelebet yalnız

Şarkı sona erdi. Onun duyarak uyanan kişinin Yuda değil de ben olduğuma memnundum. İkimiz de algılayabiliyorduk; yalnızca eylemleri birimiz ya da diğerimiz yapabiliyorduk. Uyandığımdan beri hiç hareket etmemiştim, kontrolü ikimiz de ele geçirmiş olabilirdik, belki de sadece dizginleri ilk kim ele alırsa.

Elimi kaldırıp yüzüme dokundum. Kolum irademe itaat ederek kalkmıştı. Şimdilik hâlâ ben bendim. Nadya'nın tatlı sesini duyduğum zaman yüzümde hissettiğim gözyaşlarından da anlamalıydım bunu. Ama belki de o yaşları döken Yuda'ydı. Onun ne kadar duygusal olabileceği konusunda bir şeyler öğrenmeye başlamıştım.

Bacaklarımı yataktan aşağı sarkıttım ve ayağa kalktım, sonra merdiven sahanlığına gittim. Polkan merdivenin başında yatıyordu. Başını kaldırdı ama yanıma gelmedi. Nadya aşağıda yine şarkı söylemeye başlamıştı. Sese doğru yürüdüm. Harekete geçtiğim anda Polkan ayaklandı

ve yaralı bacağını kullanmaktan kaçınmak için geliştirdiği yürüme tarzıyla merdivenden aşağı inmeye başladı. Hemen ikinci kattaki banyoya gitti. Onu izledim ve Nadya'yı da orada buldum. Köpek tekrar uzandı ve dikkatle bizi izlemeye başladı.

"İyi uyudun," dedi Nadya. Duruma bakılacak olursa, bu olağandı. "Hiç uyanmadım mı?" Yuda'nın uyumamı fırsat bilerek harekete geçmesi olasılığı hep vardı.

"Ben fark etmedim. Sana banyoyu hazırladım."

Sıcak suyla dolu küvet davetkâr görünüyordu. Düğmelerimi çözüp soyunmaya başladım ama bacaklarım kaskatı olduğu için inledim.

"Sana yardım edeyim," dedi Nadya.

Arkamda durdu ve gecelik entarimi tutarak kollarımı gecelikten çıkarmama yardım etti. Susanna'nın uyguladığı yırtık pırtık sargı hâlâ oradaydı. Nadya ona doğru uzandı.

"İzin verir misin?" diye sordu.

Başımla onayladım. Nadya kumaşın düğümünü çözdü. Yara düz, temiz bir kabukla kapanmıştı.

"Boğazında da bir kesik var," dedi. "İkisi de bir vampirin işi gibi görünmüyor."

"Tam olarak değil," diye yanıt verdim.

"Yıkanırken dikkat et de, tekrar açılmasın. Sonra düzgün bir şekilde tekrar sararım. Ardından da bana meseleyi anlatırsın; özellikle de favorilerine ne olduğunu."

Pantolonumu çıkarmama yardım etti, sonra gitti. Onunla birlikte giden Polkan'ın tırnaklarının ahşap zemine dokunurken çıkardığı düzensiz sesleri duydum. Küvete girdim ve yara suya girmesin diye sağ kolumu küvetin kenarından sarkıtarak hareketsiz bir şekilde yattım. Nadya'ya ne söyleyeceğimi –ona nasıl söyleyeceğimi– düşünmeye çalıştım. Bundan başka her sorun kolay olurdu. Sadece gerçeği söyleyebilirdim ve bütün dünya karşımızda olsa bile, birbirimize bu sorunu birlikte mücadele ederek aşacağımız sözünü verebilirdik.

Ama sadece ikimiz yoktuk, üçümüz vardık. Yuda hep benimle birlikte olacaktı, bundan kurtulabilmenin bir

yolunu bilmiyordum. Seçme şansım olursa, ölmeyi de yaşamayı da seçsem, Nadya'yla birlikte olamayacaktım. Nasıl olabilirdim? Hiçbir erkek sevdiği kadını, hayatının yarısını –hatta onda veya binde birini bile– Yuda gibi bir yaratıkla geçirmeye mahkûm edemezdi.

Küvette oturarak yıkandım ve tıraş oldum. Aynada Susanna'nın boynumda açtığı küçük kesiği gördüm. O sırada onun başarması ve ikimizi de öldürmesi için dua ediyordum. Şimdi artık bunun ne kadar berbat sonuçları olabileceğini biliyordum. Ama ölüm hâlâ ümit edebileceğim en iyi şeydi, sadece biraz ertelenmesi gerekiyordu.

Nadya'nın benim için bıraktığı havluyu aldım ve yatak odasına geri döndüm. O geldiğinde kurulanmayı neredeyse bitirmiştim. Bir tepsiyle iki bardak çay getirmişti. Onları masaya koydu. Fazlasıyla üzgün görünüyordu fakat bunu saklamak için her şeyi yapıyordu. Onu öpmek için yanına gittim. Dudaklarımız önce hafifçe birbirine dokundu, sonra daha tutkulu öpüşmeye başladık; en azından ben. Nadya bir an tereddüt etti, sonra kendini bıraktı. Dillerimiz buluştu. Elimi sırtından aşağı kaydırdım ve üstündeki ince sabahlığın üzerinden kalçasını okşamaya başladım. Nadya beni itip uzaklaştırdı ve ona baktığımda bir kaşını kaldırmış gülümsediğini gördüm.

Geri çekilip Polkan'nın sessizce önünde yattığı kapıya doğru yürüdü ve onu kapadı. "Rahatsız edilmek istemeyiz," dedi.

Tekrar yanıma geldi ve bana sokuldu. Öpmek için eğildim, serin ellerinin bana dokunduğunu, parmaklarının göğsümün kılları arasında dolaştığını, sonra da göbeğimden aşağı kayıp bacaklarımı okşadığını hissettim. Sabahlığının yakasındaki küçük fiyongu, sonra da teker teker bütün düğmeleri çözdüm. Durmam gerektiğini çok iyi biliyordum; tam da Susanna vücudunun tatmabileceği hazları sunduğunda Yuda'ya bunu reddettiren nedenden dolayı. Aramızdaki diğer kişi hep orada olacaktı ve sevişmek hem Nadya hem de benim için ne kadar mutluluk verici olsa da, başka birisiyle paylaşılan bir deneyim

olduğunda canavarca bir sapıklığa dönüşürdü. Yuda'yla paylaşılmasıysa iğrençliğin son noktası olurdu.

Nadya'yı uzaklaştırmak için elimle ittim ve sadece gerçeğin yeterli olacağını düşünerek açıklayıcı bir şeyler söylemeye çalıştım. Ama ellerim onu soymaya devam etti.

Çok geçti, ne zaman başladığından emin olamadım. Artık eylemlerimin kontrolü bende değildi. Eğer ben olsaydım, daha erken dururdum. Böyle bir anda öylesi doğal olduğundan, kontrolü vücuduma bırakmıştım ve benim bıraktığım boşluğu da *o* doldurmuştu.

Ve şimdi dünyada en çok tiksindiğim adam sevdiğim kadına tecavüz ederken yapabileceğim tek şey tanıklık etmekti; sadece görüntülere ve seslere değil, bütün duygulara da.

Hiçbir şekilde kaba veya zalim değildi. Bunun üzerinde düşünüp taşınmış ve bazen gözünde canlandırmıştı ama düşünceli bir âşık olarak çok daha fazla zarar verebileceği sonucuna varmıştı. Sanki planları üzerinde benimle konuşuyor, bütün düşüncelerini açıkça görmemi istiyordu. Hatta planın bir parçasının tam da bu açıklık olduğunu anlamamı sağlamıştı. O bir kâğıt oyuncusu değil, bir satranç oyuncusuydu; ifşa edilecek sırlar yoktu, göğse yakın tutulan kartlar yoktu; yaptığı her şey anlayabilecek bilgeliğe sahip herkes için erişilebilir ve açıktı. Bana verdiği bilgiye göre, Lyoşa'ya Dominique üzerinden yaptığı şeyin tam aynısıydı bu. Bununla ne demek istediğini anlayamamış ve bu fikri öylesine zihninden geçmeye bırakmıştım. Onu sonrası için saklıyordu.

Nadya'ya zarar vermek veya canını yakmak istemiyordu; en azından önde gelen amacı bu değildi. Küçümsemek için seçtiği nesne bendim. Dar anlamıyla bir intikam eylemi bile sayılmazdı; 1881'de onu öldürmekle sadece başımı siperden çıkarmıştım. Tıpkı büyükbabamın 1812'de yaptığı gibi ona bir oyuna katılması için meydan okumuştum, o da bunu kabul etmişti ve şimdi artık ikimiz de bitene kadar geri çekilemezdik. Başka koşullarda

Nadya'ya acı çektirmekten zevk alırdı ama bu benim için işleri fazla kolaylaştırır ve seçeceğim yolu fazla aşikâr kılardı. Yuda'nın önüme koyduğu basit soru, Nadya'ya ne söyleyebilecek olduğumdu.

Ben sırtüstü uzanmış düşünürken, Nadya da gözlerini kapamış, yüzünde bir gülümsemeyle başını göğsüme yaslamıştı. Ona ne söyleyebilirdim? Gerçeği –Yuda'nın zihnimi paylaştığını– açıklarsam, ardından o kaçınılmaz soru gelirdi: Nadya kiminle sevişmişti? Onun Yuda olduğunu söylersem kendini kandırılmış, istismar edilmiş ve kirletilmiş hissederdi. Bunu bilmesinin imkânsız olduğu gerçeği de ona kendisini –Yuda'nın onu fiziksel olarak zorlamış ve kendisinin de ona karşı koyamamış olduğu düşüncesinden– daha iyi hissettirmezdi. Her iki durumda da Nadya'nın suçluluk duymamak için doğal bir nedeni olurdu ama bu asla bir mantık sorunu değildi. Eğer o adam Yuda'ysa, o zaman tecavüze uğramıştı, hepsi buydu.

Ona ben olduğumu söylesem, daha iyi mi olacaktı? Nadya'yla, benim aldığım zevkin her zerresini Yuda'nın da aldığını bilerek sevişmiş olduğum anlamına gelirdi bu. Kaldı ki aklı başında hiç kimse böyle mahrem anları –sadece izliyor olsa bile– üçüncü bir kişiyle paylaşmak istemezdi ve bu, ondan kim bilir ne kadar daha kötüydü. Bu benim bencilliğimin, tatmin etmek için Nadya'yı bile istismar ettiğim bedensel arzularımın esiri olduğumun ve bundan tek zevk alan kişinin ben olmam gerektiği düşüncesini umursamadığımın kanıtıydı.

Ve gerçekte hangimiz olduğunu bile tam olarak bilmiyordum. Yuda'nın seçmiş olduğu davranış şeklinin dâhiyane yanı da buydu. Nadya'ya alçakça bir şey yapmış olsaydı her şey kolay olurdu; onu gösterir ve, "Bunu yapan ben değildim. Asla ben olamam," derdim. Ama böyle bir an olmamıştı. Onun yaptığı her şeyi ben de sevinçle yapardım ve geçmişte yapmıştım da. Onu öpen, tadan ve okşayan kişinin, kontrolü elinde bulunduran kişinin ben olduğumu hissettiğim anlar olmuştu. Bunun nedeni sa-

dece Yuda'nın da benim yapacak olduğum şeyleri yapıyor olması mıydı, yoksa zaman zaman kontrolü ele alıp bedenime Nadya'nın vücuduna ne yapacağını söyleyen kişinin ben olmam mıydı? Gerçek şuydu ki, o sabah Nadya'yı alan kişi ne bendim, ne de o; *bizdik.*

Bu yüzden de tek seçeneğim ona hiçbir şey söylememekti. Yuda bunu çok önceden hesaplamıştı. Nadya'yı, o kişinin kim olduğunu bilememenin, birlikte olduğumuz herhangi bir anda bunu asla kesin olarak bilememenin azabından kurtarabilmek için her şeyi yapacağımı biliyordu. Bu da kendi azabımı, içinde bulunduğum acınası durumu Nadya'yla paylaşarak hafifletemeyeceğim anlamına geliyordu. Kendimi Yuda'dan kurtarmanın bir çaresini bulamadığım sürece, onu asla bir daha göremeyebileceğimi biliyordum. Şimdi ise görevim, diğer bir görevim; gidişim için ikna edici bir sebep uydurmaktı. Ama bu, bekleyebilirdi.

Ona sıkıca sarıldım ve yatakta yuvarlayıp sırtüstü yatırdım. Bir süre öylece kaldım, sonra ayağa kalktım. Uyuduğunu sanmıyordum ama kımıldayamayacak kadar hoşnut durumdaydı. Hızlıca giyindim ve dolabımdan yeni bir palto aldım. Eşyalarımı diğerinden ona aktardım, nereden geldiğini bildiğimden, onu giymeye dayanamıyordum. Ustura, Yuda'nın el yapımı bıçağı ve Ascalon oradaydı. Onlarla hiçbir ilgim olsun istemiyordum ama orada bırakamazdım çünkü Nadya bulurdu. Nitrogliserin haplarımı da aldım. Nadya'ya son kez baktım, sonra kapıyı açtım.

Ben çıkarken Polkan ayaklandı ve hafif bir sesle hırlamaya başladı. Kısmen ona olan sevgimden, kısmen de Nadya'yı uyandıracağından korktuğumdan, onu sakinleştirmeye çalıştım ama hayvanın benimle ilgili huzursuzluğu artmış gibi görünüyordu. Yatak odasının kapısını kapattım ve hızla aşağı indim. Mutfağa gidip çekmecelerden birini olduğu gibi çektim. Altına yapıştırılmış içi ruble dolu kabarık bir zarf vardı. Paranın yarısını aldım ve birikimimizin geri kalanını yine sakladığımız yere yerleş-

tirdim. Kendi paramı harcamak, Yuda'nın başka birisinden çalmaya ihtiyaç duymasından daha iyiydi.

Sonra caddeye çıktım ve yürümeye başladım.

* * *

Danilov'a üstüne düşünmesi için çok şey vermiştim ama etrafımızdaki dünyayla ilgili farkındalığını tamamen yitirmesi için bahane olamazdı bu. Bizi evinden çıkarken görmüş olmalılar. İki kişiydiler; o kadarını görebiliyordum. Daha fazla olup olmadıklarını anlayabilmek için Danilov'un sersem kafasını çevirmeyi başaramamıştım. Bir şey kesindi; vampir değillerdi. Yola çıktığımızda vakit, Nadya Vadimovna'nın uzun süren ihtiyaçları sayesinde, öğleye yaklaşıyordu ve güneş iyice yükselmişti. Danilov nereye gitmek istediğini belli etmeksizin bizi Fontanka kıyısına götürmüştü. Adamlardan biri arkamızdan geliyordu. Hep nehrin diğer yakasında kalmasına rağmen diğer adamı görmek daha kolaydı. Muhtemelen başkaları da vardı.

Bu yolun bizi önceki gece o kadar büyük bir eğlenceye sahne olmuş hamamın civarına götüreceği sanırım Danilov'un aklına bile gelmemişti. Sadece kafasını toplamak için yürümesi gerekiyordu. Oraya yaklaştığımızı fark edince dönecek gibi oldu fakat tam o anda ben bacaklarımızın bizi nereye götüreceğine karar verme fırsatını bir kez daha ele geçirdim. Cinayetten tutuklanabileceğini düşünmesi, bir sürü sorununu çözebilecek ilginç bir fikirdi. İsminin lekelenmesini –benim de yaptığım iyi işlerin kaymağını başkasının yemesini istemediğim kadar– istemediğini biliyordum fakat çok zorlarsam onun için kötünün iyisi olabilirdi.

Tekrar küçük kanala doğru döndüm ve hamamın önünde durdum. Ortalık çok hareketliydi. Kapıda duran iki jandarma içeri girmemi engelledi. Onların, Dökülen Kan Kilisesi'nde gördüklerimiz gibi asker değil, normal

polis olduklarını görmek beni memnun etti, görünüşe göre iki olayı henüz birbirine bağlamamışlardı.

"Yıkanmak için giremez miyim?" diye sordum.

"Buranın devamlı müşterisi misiniz?" diye sordu jandarmalardan biri.

"Hayır. Öyle mi olmam gerekiyor?"

"Burada çok yakın zamanda bir cinayet, birkaç cinayet, işlendi."

"Tanrı'm, bu korkunç bir şey!" Beni tanımaları riskini göze alarak, jandarmaların yanından bakıp içeride ne olduğunu görmeye çalıştım. Yüz yüze geldiğimiz kişilerden hiçbiri hayatta kalmamıştı fakat binadaki herkesi öldürmüş değildik. Birileri beni gözucuyla da olsa görmüş olabilirdi. Düşük bir olasılıktı ama girdiğim riskin heyecanının tadını çıkardım.

"Ben olsam girmezdim, bayım. Hoş bir manzara değil."

Hafifçe yüzümü buruşturdum ve dönüp geldiğim yolda yürümeye başladım. Beni izleyen kişilerden biri hamama kadar takip etmiş, ben durduğum zaman da masum bir şekilde yanımdan geçip yola devam etmişti. Aynı yoldan geri dönmekle onu kaybetmiş olabilirdim fakat tekrar Fontanka kıyısına geldiğim zaman deri paltosuyla tanınmaması imkânsız olan diğer adamın hâlâ beni beklemekte olduğunu gördüm. En yakın köprüyü kullanarak karşıya geçtim ve şehir merkezine doğru yola koyuldum. Deri paltolu adam benimle birlikte yürüdü. Karnım acıkmıştı. Danilov da açtı ama buna yönelik hiçbir şey yapmamıştı. Belki de açlıktan ölmeye çalışıyordu. İşe yaramazdı, kendisini hiç o kadar uzun süre kontrol edemiyordu.

Saman Pazarı'nda öğle yemeği yiyebilecek bir yer buldum; Hôtel d'Europe gibi lüks bir yer değildi ama yeterliydi. Her ne kadar başka hırsızlıklar yaparak Danilov'u huzursuz etmekten zevk alıyor olsam da, onun parasını kullanmak çok daha kolaydı ve bunu son çare olarak kabul etmemiz gerektiğini biliyordum. Deri paltolu adam içeri gelmedi. Pencereden baktım, onu göremedim. Orada olduğundan emindim. Mantar ve kızarmış soğanla doldu-

rulmuş *blini* ısmarladım. Onu ısırdığım anda, önce tam olarak bir yere yerleştiremediğim bir anı canlandı zihnimde. Bir şekilde Danilov'la ilişkiliydi ama kesin bağlantıyı saptamak zordu.

Sonra bir anda farkına vardım. Bundan çok farklı olmayan başka bir kafede, bu defa Moskova'da, yıllar önceydi; Kırım Savaşı'nın hemen sonrasında olmalıydı. Masada benzer bir *blini* vardı fakat yiyen ben değildim, kafamı karıştıran da buydu. Genç bir kadındı. Zihnimde onun resmini çizdim ve kendi kendime gülümsedim. Nadya'ya benzemiyor değildi. Hemen hemen aynı yaşlardaydı ve aynı biçimli vücuda sahipti, şişman değil ama etine dolgundu. Farklı nedenlerle onların fiziksel olarak güçlü olduğunu biliyordum. Yüzleri bile benziyordu. Ama saçları farklıydı; Nadya'nınkiler düz ve koyu renkliydi, belleğimdeki bu kadınınkiler ise dalgalı ve kumraldı. O pek kabul etmek istemese de, erkeklerin annelerine benzeyen kadınları seçmeleri nadir bir şey değildi. Ama Tamara yaşını başını alana kadar Danilov annesini tanımamıştı. Oğlunun benden bu kadar nefret etmesini sağlayabildiğine göre, bu kadın benden ne kadar çok nefret ediyor olmalıydı.

Ama o zamanlar değil. O zamanlar, hepsinin bir süre yaptığı gibi, bana güveniyordu. Moskova'da geçen o anıda Tamara yalnız değildi. Ağabeyiyle yemek yiyordu. Dimitriy o zamanlar insandı, insanlığının son demlerindeydi. İçeri dalıp ona bir mektup verebilmek için konuşmalarını bölmüştüm; bu mektup onu beyhude bir işin peşine düşürecek ve bu takip nihayetinde Dimitriy'in ölümü – ve yeniden doğuşu ile sonuçlanacaktı. Her şey tam planladığım gibi gitmişti ve bunu planlamam çok zaman almıştı. Ancak sonra işler ters gitmeye başlamıştı. O zamanlar daha vampir olmamın üzerinden çok zaman geçmemişti. Beni çok mu yormuştu? Strateji oluşturmayı, sadece inanılmayı bile gerektirmeyen ama duyulduğu anda harekete geçmeye zorlayan birkaç yumuşak sözcük sarf ederek oyuncuları etrafımda nasıl dans ettireceğimi mi unutmuştum? Şimdi tekrar insan olmamın üzerinden

daha ancak birkaç gün geçmiş olmasına rağmen, Susanna'yı bambaşka birisi olduğuma ikna etmeye ve Danilov'la sevgilisi arasına asla aşamayacağı bir duvar örmeye çok yaklaşmıştım. Bir süre insan olarak kalmaya devam etmem belki daha iyiydi. Danilov'un vücudunun bu kadar yaşlı olması bir talihsizlikti ama bir on yıl daha idare ederdi. Ve artık numarayı öğrenmiş olduğumdan, azıcık çabayla istediğim her vücuda sahip olabilirdim. Sonsuz yaşam artık *vurdalak*'lara özel bir alan değildi.

Ama benim de aptal yerine konduğum olmuştu. O zamanlar Tamara'nın Lyoşa'nın kızı olduğunu bile bilmiyordum. Onu ve Lyoşa'yı zihnimde tekrar canlandırıp yüzlerini karşılaştırdım. Aşikâr olmalıydı.

O *tam hayal ettiğim gibi.*

Bu defa sözcüklerin odada sarf edilmiş olmadığını daha hızlı fark ettim. Bu Danilov'du ve düşünceleri benimkilerin arasına karışıyordu. Onun dikkate değer derecede mutlu olduğunu hissettim. Bunun nedenini hemen anladım. Bunlar benim anılarımdı fakat Danilov'a benden çok daha fazla şey ifade ediyorlardı. Onun için annesini –daha onu tanımadan önceki haliyle– tekrar görmek, bir aile albümüne bakmak kadar büyük bir mutluluktu. Ve büyükbabasını –kahramanı Lyoşa'yı– ilk kez görmek daha da büyük bir sevinç kaynağı olurdu.

Onu şımartmaya karar verdim. Büyükbabasıyla –ve büyükannesiyle– ilgili hangi anının onu ziyaret etmesine izin verebilirdim? Lyoşa'nın küçük düştüğü birçok anı sunabilirdim ama henüz değil. Önce onu –tam olmasa da– bir zafere tanık edecektim. Belki de Lyoşa'nın en acımasız halini göstermeliydim ki Danilov gerçek bir erkeğin nasıl olduğunu görsün.

Olay 1812 yılında, yine Moskova'da, sahipleri Bonaperte'tan kaçan terk edilmiş bir evde geçmişti. Oraya biz –bir grup *vurdalak* ve benden oluşan *opriçnikler*– yerleşmiştik. Güneş ışığının girmemesi için pencerelere tahtalar çakmış, hatta hiç sokağa çıkmadan eve girip çıkabilmek için kanalizasyona kadar tünel bile kazmıştık. Tuza-

ğa düşürebilmek için Lyoşa'yı oraya yönlendirmiş ve şimdi onu ele geçirmiştik. Orada ben, *opriçnik*'lerden ikisi –Pyetr ve Andrey– ile Lyoşa'nın arkadaşı Dimitriy Fetyukoviç vardı. Lyoşa işini bilen bir adamdı. Boynunda asılı zincirin ucunda bir ikon –İsa resmi– vardı; bizi sınamak ve korkutmak için onu kullanmıştı. Andrey onu boynundan çekip almış ve yere fırlatmıştı ama dikkatler yeterince dağılmıştı. Lyoşa kılıcını çekip Andrey'in boğazına doğru savurmuş, neredeyse yarısına kadar kesmişti. Bu onu öldürmeye yetmemişti ama neredeyse hiç hareket edemeyecek haldeydi.

Sonra Lyoşa sıçrayıp tahtalarla kapatılmış pencerelerden birine tırmanıp o tahtalardan birini sökmüş ve güneş ışığının içeri girip odayı ikiye bölmesini sağlamıştı: Bu, hiçbir *vurdalak*'ın aşamayacağı bir engeldi ve Lyoşa onun diğer tarafındaydı. Benim için fark eden bir şey yoktu elbette çünkü o zamanlar insandım. Tam Lyoşa'ya ulaşmak için o engelin içinden geçmek üzereydim ki, diğer ikisi beni tuttu ve o anda kendimi ele vermek istemediğimi anımsadım. Sonra Lyoşa gerçek ihtişamını gösterdi. Kılıcının kabzasıyla Andrey'in midesine vurdu ve sersemlemiş *vurdalak*'ı iki büklüm etti. Sonra kılıcı bütün gücüyle Andrey'in boynunun arkasına doğru savurdu. İlk önce bunun yeterli olmayacağını düşündüm ama sonra darbesini vahşi bir kavisle sona erdirerek Andrey'in başını vücudundan ayırdı. Ve o baş daha yere bile düşmeden toza dönüştü.

Anıyı orada bıraktım. Danilov'un büyükbabasını, kendisinin de en sevdiği işi yaparken, vampirleri öldürürken izlemenin tadını çıkardığını biliyordum. Lyoşa torunundan daha şanslıydı; ölmüştü ve vampirler artık onun için geri gelmezlerdi.

Bundan üç hafta sonraki, farklı bir anıya geçtim. Danilov'un bilmesi gereken şeyler vardı. Bonaparte'ın *Grande Armée*'si[1] Rusya'dan kaçıyordu. Buz tutmuş bir nehri –Be-

1. (Fr.) Büyük Ordu. (Ç.N.)

rezina'yı– geçiyorlardı ve buzlar kısmen çözülmüş olduğundan yüzey artık o kadar sağlam değildi. Lyoşa bana yetişti ve buz tabakasının üzerinde takip edip dondurucu suya attı. Çizmesine yapıştım. Bana bakıp bağırdı.

"Birlikte olduğun Margarita mıydı yoksa Dominikiya mı?"

Onu nasıl da enayi yerine koymuştum. Pencerede beni bir kadınla görmüştü ama kadını sadece arkadan görmüştü. İkisi de olabilirdi: ucuz fahişe Margarita veya Dominique, diğer ucuz fahişe fakat aynı zamanda Aleksey'in sevdiği kadın, Tamara'nın annesi olacak kadın. Kadın ve ben onu bir vampire dönüştürecek olan adımları geçmiştik, keşke o zamanlar vampir olsaydım. Aleksey her şeyi görmüş ama hiçbir şey yapamamıştı. Haftalar boyunca onu önce bir şeyi, sonra da başka bir şeyi –gördüğü kadının Dominique, sonra Margarita, sonra tekrar Dominique olduğunu– düşünmeye sevk ederek kafasını karıştırmıştım. Asla bilemeyecekti çünkü hangisine karar verirsem vereyim kendisine asla gerçeği söylediğime inanmayacaktı. Ona ebediyete kadar bilememe cezasını vermiştim.

Buz gibi suyun içinden yukarıya, ona bakıp rasgele bir isim seçtim ve, "Margarita'ydı," diye bağırdım.

Bacağını aniden çekip onu devirdim ve ikimiz birlikte köpüren sulara gömüldük. Yüzeye çıktığımızda birbirimize çok yakındık. Ona işkence etme fırsatına sahip olduğum sürece kendi hayatımı ne kadar az umursadığıma inanmak zordu.

"Artık sana yalan söyleyemem, Lyoşa," dedim. "Dominique'ti." Her zaman Fransızca adını tercih ederdim.

Bunun yeterli olduğuna karar verdim ve kaçmak için suya daldım ama akıntı beni sürükleyip götürdü.

Bonaparte'ın istihkâmcılarının daha yeni inşa etmiş olduğu eğreti ahşap köprüye çarptım. Güçlükle sudan çıkıp açık ahşap lataların arasından yukarı tırmandım. Lyoşa çoktan köprüye gelmiş, bana doğru yaklaşıyordu. Tam

tepeme dikilecekken köprünün akıntılı aşağı tarafından tekrar suya atladım. Ondan kaçabileceğimi düşünmüştüm fakat saçlarıma yapışmayı başardı. O kadar üşümüştüm ki, saçlarımın kafa derimden çekilmesinin verdiği acıyı doğru dürüst hissetmedim bile. Lyoşa parmaklarını geçirdiği saçlarımdan tutarken, boğazıma kadar suyun içinde bir o yana bir bu yana salınıyordum. Elbette bütün hikâyeyi daha önce annem anlatmıştı (o da babasından duymuştu) ama kendi anım olmasa bile ona bir anı olarak gerçekten tanıklık etmek büyük bir zevkti. Büyükbabamı gerçekten görebilmek, yüzüne bakabilmek, üstümdeki elini hissedebilmek; mümkün olabileceğini hiç düşünmediğim şeylerdi. Gözlerinde, Yuda'yı öldürdüğümü sandığım zaman benim gözlerimde de parlamış olan haklı öfkenin aynısı vardı. Hatta bu bakımdan aynı başarısızlığı bile paylaşıyorduk.

"Bana gerçeği söyle," diye bağırdı.

"Sana gerçeği söyledim," diye güldüm.

"Ne zaman?" dedi.

"Sık sık," dedim, pratik zekâmdan zevk alarak.

Beni birkaç saniye suya batırdı. Tüketici bir soğuktu fakat bitmediğini biliyordum; henüz değil.

Biraz sonra beni yukarı çekti.

"Söyle," diye bağırdı yine.

"Bana işkence edemezsin, Lyoşa. Beni hep koruyacak olan şey, bana asla inanmaman. Sana her şeyi söyledim, sadece gerçek olanları değil, diğer her şeyi de. Sana sunabileceğim tek şey nihai aydınlanma; sadece ne olduğu değil, ne olabileceği de. Her şeyi bilmek hiçbir şey bilmemektir. Daha fazlasını sormanın manası var mı? Benden zorla öğrenmenin manası var mı? Bu bir bozuk paraya işkence edip yazı gelmesini beklemek gibi."

Başımı tekrar suya batırdı. Bu kadarmış, diye düşündüm. Planım ne kadar parlak olursa olsun, ölümümle sonuçlanacaktı ve yine de umurumda bile değildi. Ama sonra beni tekrar yukarı çekti.

"Bugün yavaşsın, Lyoşa. Hâlâ benden gerçeği öğrenebileceğini düşünüyor musun?

Bir an durup başını salladı, sonra elini indirip beni tekrar suya batırdı. Bu defa sonumun geldiğinden emindim.

Başımı kaldırdım ve kafeye baktım. Öykünün sonunu, Yuda'nın şanslı kaçışını bilmek istemiyordum. Ama gerisi gerçek bir zevkti. Yuda'ya şükran duyduğumu hissetmek hoşuma gitmiyordu ama duyuyordum. İçinde bulunduğum sefaletin derinliklerinde, bu zavallı varoluşun bana ufak da olsa bir faydası olabileceğini göstermişti. Bana kırk yıldır görmediğim annemi, büyükbabamı ve sadece bahsini duyduğum diğerlerini göstermişti. Vampirlere karşı belirsiz bir tavrı olan (ki ben de ona benzemeye başlamıştım) Dimitriy Fetyukoviç'i bir an için görebilmiştim. Yuda bana Vadim ve Maks'ı da gösterir miydi? Peki, ya daha büyük ödül? Konuşmayı tamamen anlamamıştım ama ikisi de o kadından bahsetmişti. Yuda sonunda, böyle tuhaf bir şekilde, büyükannem Dominikiya'yla tanışmama izin verecek miydi?

Bu beni ona borçlandırırdı ve hoş bir durum olmazdı. Bana gösterebileceği şeyler konusunda pek hevesli görünmemeli ve beni yönlendirmesine izin vermemeliydim. Bunu başarabilirsem, ben onu kullanabilirdim.

Tabağıma baktım. *Blini*'mi farkına bile varmadan bitirmiştim. Bizi takip eden deri paltolu adam dışarıdaydı. Ona birisi daha katılmıştı. Bu da Yuda'ya karşı küçük ama anlamlı bir zaferdi. Onları görmediğimi düşünmüştü ama görmüş, göz ardı etmiş ve bu bilgiyi Yuda'dan saklamayı başarmıştım. Bu yeteneği geliştirmeliydim. Yuda'nın deri paltonun önemini anlayacağını düşünmüyordum ama ben anlıyordum. Ve uyarılmıştım.

Ayağa kalktım ve yemeğin parasını ödemek için masaya birkaç banknot bıraktım. Sonra kapıya doğru yürüyüp dışarı çıktım. Ben kafede yürürken adamlar camdan beni izlemişti. Soldaki beni durdurmak için elini göğsüme koydu. Geçebileceğime dair ümidim yoktu ama küstahlığına kızdığımdan göğsümle ona doğru abandım. Bir

şey söylemedi. Diğeri iki parmağını ağzına soktu ve caddeye doğru ıslık çaldı. Köşede park etmiş olan bir otomobil harekete geçti ve bize doğru yaklaştı. İçinden başka bir adam –daha çok bir delikanlı– çıktı; yirmiden fazla olamazdı. Onun da üstünde o her yerde gördüğüm deri paltodan vardı. Önümde durdu ve yoldaşı elini göğsümden çekti.

"Mihail Konstantinoviç Danilov?"

Bu tartışmalı bir noktaydı ama basit yanıtı verdim. "Evet."

Hamlesi hızlıydı. Bir an parmaklarının eklemlerinde madenî bir pırıltı gördüm ve ardından yumruğu karnıma gömüldü. Acı içerisinde iki büklüm oldum ve midem bulanmaya başladı ama o benimle konuşmak için saçlarımı kavrayıp başımı yukarı kaldırdı.

"Yeni Rusya'ya hoş geldiniz."

XIX. Bölüm

Beni arabaya tıktılar ve yola koyulduk. Çok kötü yaralanmamıştım. Fikir beni şoke etmeye yetmişti ve bu yüzden direnç gösteremeyecektim. Kendiliğimden teslim olacağımı bilmiyorlardı. Sadovaya Caddesi'nde biraz yol aldıktan sonra sola dönüp Gorohovaya'ya çıktık. Arkada ikisinin arasında oturuyordum ama ön camdan şehrin kavramsal merkezini işaretleyen Bahriye Nazırlığı binasının sivri kulesini görebiliyordum. Üç ana arter olan Gorohovaya Caddesi'yle Nevskiy ve Voznesenskiy bulvarları, Bahriye Nazırlığı'na doğru birbirlerine yaklaşıyor ve Büyük Neva onun yanından akıyordu. Bu, Petro'nun donanmaya ne kadar değer verdiğinin göstergesiydi. Hem Petrograd'ın manevi merkezi Aziz İshak Katedrali, hem de kraliyet ikametgâhı olan Kış Sarayı çok yakındı fakat gezginler için şehrin en çekici yeri ordunun, özellikle de deniz kuvvetlerinin merkeziydi.

Bahriye Nazırlığı Meydanı'na döndük, sonra hemen durduk. Binayı tanıdım. Blokun köşesindeydi ve kullandığımız giriş Bahriye Nazırlığı Meydanı'nda olmasına rağmen, resmî anlamda, biraz önce dönmüş olduğumuz caddedeydi: Gorohovaya Caddesi 2 numara, Fontanka 16 kadar kötü şöhretli bir adres değildi fakat bunun tek nedeni, adının çıkmasına yetecek kadar zamanı olmamış olmasıydı. Ve yine de bu bina şu anda kullanılmıyor olmalıydı.

Çarın gizli polisi Ohrana, 1905 yılındaki başarısız devrimden sonra Fontanka 16'dan buraya taşınmıştı. Ama Ohrana yeni evinde o kadar uzun kalamamıştı. Şubattaki devrimden sonra Sovyet, bu örgütün tasfiye edilmesinde ısrar etmişti. Ama anlaşılan şimdi Bolşevikler onu yeniden diriltmeye karar vermişlerdi.

İçeriye sokulup ikinci katta penceresiz bir odaya götürüldüm. Herhangi bir devlet dairesinden farklı değildi. Odada bir yanında deri, diğer tarafında da ahşap bir koltuk bulunan bir çalışma masası vardı. Üstünde iki telefon, bir kül tablası ve birkaç evrak yığını gördüm. Arkasındaki duvarda bir Petersburg haritası asılıydı. Köşede iki tane dosya dolabı ve onların yanında da kapalı bir kapı vardı. Masa ve koltuklar dışında her yer ince bir toz tabakasıyla kaplıydı. Yeni rejim oraya daha yeni taşınmıştı.

Ceplerimi aradılar ve buldukları şeyleri masanın üstüne koydular. Bir tanesi bir kâğıda o eşyaların listesini yazdı. Sonra beni itip ahşap koltuğa oturttular ve ellerimi arkamdan kelepçelediler. Sonra yanımdan ayrıldılar. On dakika sonra birisi geldi. Otuzlarındaydı ve diğerleri gibi üstünde kahverengi bir deri kaban vardı; ceketten biraz daha uzundu ama palto olarak tanımlanmaya yetecek kadar değil. Troçki'ye benzemek istediği açıktı: aynı gözlükler, aynı özenle şekil verilmiş bıyık ve sakal. Saçları briyantinle geriye doğru yatırılmıştı ki bu, o imajı bozuyordu. Ağzında yanan bir sigara vardı. Deri koltuğa oturdu ve yanında getirdiği belgeyi inceledi, sonra kendisi için bıraktıkları, üstünde eşyalarımı listelemiş oldukları kâğıda göz gezdirdi. Nihayet başını kaldırıp bana baktı.

"Siz Mihail Konstantinoviç Danilov musunuz?"

Bir şey söylemedim.

"Cevap verin, lütfen."

Danilov'un bu kadar dolaysız bir soruya yanıt vermekte neden bu kadar gönülsüz olduğunu merak ettim, özellikle de kafenin önünde kimliğini doğruladıktan sonra. Sonra fark ettim; yanıt vermemişti çünkü bunu yapamamıştı. Bu bana kalmıştı.

"Evet, bu doğru."

"Panteleimonovskiy Caddesi 2 numarada Nadya Vadimovna Primakova ve uşağınız Syevastyan Pyetroviç Obnizov'la birlikte mi oturuyorsunuz?"

"Syevastyan Pyetroviç artık bizimle oturmuyor." Danilov'un Susanna'ya bundan söz ettiğini hatırlıyordum. "O öldü."

Adam masasının çekmecelerinden birini açtı ve dilini şaklattı. Başka bir çekmeceyi denedi ve bir kalem bulup önündeki kâğıtta gerekli düzeltmeyi yaptı.

"Feshedilene kadar Dördüncü Devlet Duması'nın üyesi miydiniz?"

"Evet."

"Kadet Partisi üyesi?"

Bu terim bana hiçbir şey ifade etmemesine rağmen, başımı salladım.

"Bu kuruma ilk hangi tarihte seçilmiştiniz?"

Buna yanıt veremezdim. "Hatırlamıyorum," dedim, ikna edici olmayan bir ifadeyle.

Başını kaldırdı ve gri gözlerini kısarak baktı. "Size bu görüşmeyi ciddiye almanızı tavsiye ederim. Eğer bir karşıdevrimci olduğunuza karar verilirse, gelecek beklentileriniz pek parlak olmayabilir."

Neredeyse gülecektim ama kendime hâkim olmayı başardım. Cinayetlerden dolayı burada olduğumuzu sanıyordum. Adaletin çarklarının bu kadar hızlı dönmesi beni şaşırtmıştı. Ama bu, yeni rejimin hesaplaşma çabasından başka bir şey değildi. Danilov'un hayatında dikkatleri böylesine çekmesini sağlayan bir şey yapmış olması beni biraz etkiledi.

"Beş yıl kadar önce," dedim. Tamamen tahmindi ama adam tatmin olmuş görünüyordu.

"Ve ondan önce ordudaydınız?"

"Doğru. Gök Tepe'de savaştım." Orası Danilov'la ilk karşılaştığım yerdi. "Ve Japonlara karşı da." Danilov öldürdüğüm albayla orada tanışmıştı.

Adam başını salladı. "Sonra da Askerî Hava Filosu'nun kurucularından biri oldunuz?"

"Doğru." Sadece beni oyuna getirmeye çalışmadığını ümit edebilirdim.

Bir kâğıdı masaya koyup başka bir tanesini eline aldı: eşyalarımın listesi. Okurken sigarasının külünü silkti, sonra masaya bıraktıkları eşyaları karıştırmaya başladı. İçinde haplar olan zarfı bana doğru itti.

"Bunlar ne için?"

"Göğüs ağrım oluyor." Bunu gayet iyi biliyordum.

Masadaki kâğıda bir şeyler yazdı. "O zaman sizde kalmaları daha iyi."

"Hepsini birden alıp kendimi öldürebileceğimden endişelenmiyor musunuz?" Daha konuşurken bunun iyi bir fikir olabileceğini fark ettim, kanım hâlâ Danilov'un vücudundayken yapabilirsem tabii.

"Umurumda olmazdı." Katlanmış para tomarını aldı. "Paranıza el konulacak, elbette."

Bir şey söylemedim.

"Bu üç şey ne?" Usturayı, çift bıçaklı aletimi ve Ascalon'u işaret ediyordu. "Neden gizli silahlar taşıyorsunuz?"

"Sokaklar tehlikeli." Ascalon'u hemen silah olarak tanımlamış olması ilginçti.

Mızrağı alıp inceledi ve parmaklarının arasında yuvarladı. "Üstünüzde böyle bir şeyin olması tuhaf."

Onu çok önemsiyor gibi görünmemem gerektiğini biliyordum. "Bir kavgaya karıştım," diye açıkladım. "İlk elime geçirdiğim şeyi aldım."

Adam mızrağa bakmaya devam etti, sonra onu bırakıp tekrar önündeki kâğıda bir şeyler yazdı. Sonra başını kaldırıp bana baktı.

"Hakkınızda bir karar verilene kadar gözaltında kalacağınız bir yere götürüleceksiniz. Siz serbest bırakılana kadar eşyalarınıza el konulacak. Yakınlarınıza haber verilecek, bu kişinin Nadya Vadimovna olduğunu varsayıyorum."

Başımı salladım. Danilov'un maruz kaldığı aşağılanmadan haberdar edilmemesi için bir neden görmüyordum.

"Yani beni ipe çekmeyecek misiniz?"

"Artık Rusya'da ölüm cezası yok. Ama bize sizinle

aynı görüşte olan kişilerin isimlerini söylerseniz işiniz kolaylaşabilir."

Teklif edebilecek bir şeyim yoktu. "Duma'nın diğer üyelerinin kimler olduğunu bilmiyor musunuz?" diye sordum.

"Duma üyesi olmak kendi başına sorun değil. Sorun, sizin Geçici Hükümet'i destelemeniz ve geçen yaz Lenin'in aleyhinde konuşmuş olmanız."

"Ben Kornilov'cu değilim." Bu deyimi okuduğum broşürlerden birinden öğrenmiş ve öyle olmamanın iyi bir şey olduğu sonucuna varmıştım.

"Bunu göreceğiz. Ama kimin Kornilov'cu olduğunu biliyor olmalısınız."

Normalde sadece suyu bulandırmak için onun önüne birkaç isim atardım fakat o kadar az şey biliyordum ki, en iyisi susmaktı.

"Hayır mı?" Sigarasını kül tablasına bastırdı. "Pekâlâ." Ayağa kalktı ve kapıya gitti. Onu açar açmaz beni odaya getiren iki haydut yanıma geldi. İkisinin de artık kemerlerine birer kılıf takmış olduğunu fark ettim. Beni sorguya çeken adam, "Götürün onu," dedi, sonra koltuğuna döndü.

Kelepçelerimi çıkarıp beni ayağa kaldırdılar, sonra bir kez daha ellerimi arkadan bağladılar. Onlarla kapıya doğru yürüdüm.

"Yoldaş Danilov." Arkama döndüm. Hâlâ koltuğundaydı ve elini bana doğru uzatmıştı. "İlaçlarınızı unutmayın."

Kelepçeler yüzünden onları alamazdım. Ayağa kalkıp yanıma geldi ve zarfı cebime koydu. Diğer ikisi beni bürodan çıkardı. Bina benim için yeni olmasına rağmen, tanıdık görünüyordu. I. Nikolay zamanında, Moskova'da kendi büromu kurmadan önce merkezi Fontanka 16'da olan Üçüncü Şube'de çalışmıştım. Geçen yetmiş yıl ve iktidarın eski rejimden yeni rejime geçmiş olması onların çalışma şeklinde pek büyük bir değişiklik yaratmamıştı. Beni merdivenden aşağı indirip binanın yan tarafına açılan başka bir kapıdan dışarı çıkardılar. Gorohovaya Caddesi'ne çıktık ve durduk.

"Araba birazdan burada olur," dedi aralarından biri. Belli ki bu işte yeniydi, yoksa bu kadar nazik olmazdı.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordum.

Cevap verecekmiş gibi oldu ama yoldaşı sadece, "Birazdan öğrenirsin," diye homurdandı.

Bir otomobil yanaştı. Gelirken bindiğimiz otomobil olabilirdi ama emin değildim. Bana neredeyse hepsi aynıymış gibi geliyordu. Buraya gelirken bu araçlardan birinin içinde olmak gibi yeni bir şey deneyimlemek beni heyecanlandırmıştı. Kendimi ifade edebilecek bir durumda olsam, daha yeni tutuklanmış birisi için mutlu bir ruh hali içinde olduğum izlenimini verebilirdim. Ama Danilov için bu sıradan bir faaliyetti.

Fakat çok zevk alacak olsam da, yolculuğun diğer ayağına katılmayı planlamıyordum. Görünüşe göre uzun bir süre hapsedilecektik ve bu sürenin sonunda Danilov benim kanımdan kurtulmuş olacaktı. Bir defada ilaçlarının hepsini birden almama izin vereceğinden kuşkuluydum. Muhafızlardan daha kibar olanı otomobilin yanına gidip kapıyı açtı ve benden önce içeri girdi. Şansımı tam şimdi deneyecektim.

Tökezler gibi yaptım, bunu yaparken de otomobilin kapısını yakalayıp beni tutuklayan adama çarptım. Baldırı arabayla kapının arasına sıkışınca çığlık attı. Bu arada diğeri de kolumu bırakmıştı, ben de olanca hızımla Gorohovaya Caddesi'nde koşmaya başladım. Ellerim hâlâ arkamda bağlıyken pek uzağa gidebilme ümidim yoktu. Ama planım bu değildi.

"Dur, yoksa ateş ederim!"

Ses arkamdan gelmişti. Bu tam ümit ettiğim şeydi. Dimitriy ne benim ne Danilov'un ne de Susanna'nın daha önce fark etmiş olduğu şeye –şimdi ölürsem, bir vampir olarak yeniden doğacağım gerçeğine– işaret ettiğinden beri kartlar tersine dönmüştü. Şimdi ölümü araması gereken kişi ben, ondan kaçınması gereken kişiyse Danilov'du. Ben onu nasıl durdurabilmişsem, onun da benim yüksek bir binadan atlamak gibi aşikâr bir şeyi yapmamı önleyebileceğinden emindim ama bu daha yararlı bir fikir olabilirdi.

İki tarafımdaki yayalar hemen yana doğru açıldı fakat geçmeme izin vermek için değil, ateş hattından uzaklaşmak için. Normalde daha zor bir hedef olmak için zikzak çizerek koşardım ama bugün düpedüz bir çizgide koşuyordum. Ve pek hızlı da değildim, zaten Danilov'un vücudu zorlansa bile fazla hızlı koşamazdı.

Bir el ateş edildi. Merminin vücuduma saplanmasını beklediğimden biraz ürktüm fakat hemen sonra yandaki binanın duvarından seken merminin vızıltısı geldi kulağıma. Bir dahaki sefere çok daha iyi nişan alacaktı. Öldürücü atışa sadece birkaç saniye kalmıştı.

Durmaya ve aynı zamanda dönmeye çalıştım. İçgüdülerim ellerimi kaldırmamı söylüyordu ama bunu yapamayacağımı biliyordum. Koşma hızımdan dolayı bunların hiçbirini başaramadım ve sonunda dosdoğru kaldırıma kapaklandım. Elmacıkkemiğim sert bir şekilde taşa çarptı ve tam o anda ikinci kurşunun sesi geldi. Başımın üstünden geçen merminin vızıltısını duydum ama asıl tehlike o değildi. Bana doğru koşan çizme sesleri geldi kulağıma. Yuda'nın kaçma gösterisi, onlara oracıkta enseme bir mermi sıkarak işimi bitirmelerine yetecek bahaneyi sağlamıştı ama bu riske gireceklerinden kuşkuluydum; bu kadar kalabalık bir caddede, bu kadar fazla tanık varken olmazdı.

İki çift ayak yanımda durdu. Bir tanesi göğsüme bir tekme atıp beni sırtüstü yuvarladı.

"Geri zekâlı!" dedi bir ses.

Paltomun yakasına yapışan bir el beni kaldırımda sürüklemeye başladı. Yuda'nınki iyi bir fikirdi; onun şanssızlığı adamın kötü bir nişancı olmasıydı. Bunu aklımda tutacaktım. Yuda ve ben tamamen aynı şeyi arzu ediyorduk, ölmeyi. Ben sadece bunu biraz ertelemek istiyordum. Zamanı geldiğinde, kaçmaya çalışırken sırtından vurulmak o kadar kötü bir yöntem olmazdı.

Otomobilin yanına geldiğimizde beni ayağa diktiler. Bu defa itaatkâr bir şekilde bindim. Yine iki adamın ara-

sına sıkıştırdılar. Bahriye Nazırlığı Meydanı'nda ilerledik, sonra Saray Rıhtımı'na çıkmak için Bahriye Nazırlığı ile Kış Sarayı'nın arasından sola döndük. Nereye gittiğimizi tahmin etmiştim; şimdi artık orayı görebiliyordum da. Neva'nın karşı tarafında Petro ve Pavel Kalesi suda süzülen uzun, ince bir gemi gibi görünüyor, Petro ve Pavel Katedrali'nin kulesiyse bir gemi direği gibi onun üzerinde yükseliyordu. Şubat ayında kalabalıklar kalenin kapısına dayanmış ve içerideki az sayıda tutsağı serbest bırakmışlardı. Bu, devrimde bir dönüm noktası olmuştu; bizim Bastille günümüz. Bundan sadece üç gün önce kale, toplarını Geçici Hükümet'e çevirmişti ve şimdi yeni rejimin düşmanlarını barındırması için kullanılıyordu. Gerçi birçoğu oradaydı ama sadece çar yanlıları değil, bize Lenin ve Troçki tarafından dikte edilenden başka bir yönetim şeklini savunan herkes için. Beni tutuklamakta haklıydılar; ben onların *düşmanıydım*.

Neva'yı geçmek için Troitskiy Köprüsü'nü kullandık. Kale daha da büyük görünüyordu artık. Çok geçmeden Petrogradskiy Adası'na vardık. Birazdan çok daha küçük Yoannovskiy Köprüsü'ne geldik ve onu geçip kalenin İvan Kapısı'na çıktık. Orada belirgin ama saçma bir gurur duygusu kapladı içimi. Büyükbabam Aleksey, Dekabrist Ayaklanması sonrasında bu duvarların arasına hapsedilmiş ve sürgüne gönderilmeyi beklemişti. Diğer yandan Yuda da bir süre burada tutsak olarak kalmıştı. Ben de buraya gelmiştim ama sadece Duma'nın işleri ve katedrali ziyaret etmek için. İşin inceliklerini bana öğretmesi için ona ulaşmalıydım.

Sürücü inip kapıdaki nöbetçiyle konuştu ve biraz sonra bizi içeri bıraktılar. Kelepçelerimi çıkardılar ve beni kalenin muhafızlarına teslim ettiler. Bunlar da Bolşevik olabilirlerdi ama üstlerinde normal asker üniforması vardı. Görüşlerinin hangi tarafa yakın olduğu konusunda pek kuşkuya mahal yoktu. Beni Trubetskoy Burcu'na götürdüler ve bir tarafında bir avluya bakan pencereler, diğer tarafındaysa sağlam ahşap kapılar bulunan karanlık

bir koridora girdik. Genellikle donuk gri renkte olan duvarların alt kısmına lambri gibi görünen kestane rengi geniş bir şerit de eklenmişti. Tavan beyazdı. Moral bozmak için dikkatle hesaplanmıştı. Yarı yolda, iki pencere arasındaki bir masada bir muhafız oturuyordu. Biz yaklaşırken başını kaldırdı.

"Danilov," dedi refakatçilerimden biri.

Muhafız listesine baktı, sonra anahtar halkasında bir anahtar aramaya başladı. Adımın orada yer aldığını görmek içimde orantısız bir öfke uyandırdı. Bu, kaderimin gıyabımda saatler, belki de günler önce tartışılmış ve belirlenmiş olduğunu gösteriyordu. Petrograd caddelerinde hep özgür bir adam olarak yürümüştüm ve öyle birisi olmadığımı biliyorlardı. Rusya'da yeni bir şey yoktu; insanların kaderine kendileri değil, devlet karar verirdi. Bu defa karardan memnun olmam sadece şanstı.

Muhafız ayağa kalktı ve bizi kapıya götürdü. Kilidi açtı ve içeri girdim. Kapı gürültüyle kapandı ve kilitte dönen anahtarın sesini duydum. Çok berbat değildi; hücrenin eni bir duvarın dibindeki kamp yatağının yaklaşık iki, boyu da dört katı kadardı. Yüksekteki, büyük bir dikdörtgen pencereden giren akşam güneşinin ışığı bütün hücreyi doldurmuştu. İçeride bir yatakla bir masa vardı ama sandalye yoktu. Her yer çamaşır suyu kokuyordu.

Yatağa uzandım. Planlamış olsan bile daha iyi bir sonuç elde edeceğimden kuşkuluydum. Yuda bana şimdi nasıl zarar verebilirdi? Nadya'ya ne zarar verebilirdi? Bu hücreye kapatılmışken ikimiz de âciz durumdaydık. Burada sonsuza dek kalma olasılığı akıl almaz bir şey değildi. Yüzyıllar boyunca çarlar tarafından buraya gönderilen ve asla çıkamayan yeterince insan olmuştu. Yaşamım için seçecek olduğum son bu değildi ama birkaç gündür üzerinde düşündüğüm bütün olasılıklar arasında en sevimli görüneni buydu. Fakat burada ilelebet kalmayabilirdim. Sürgün de bir diğer eski Rus geleneğiydi ama Bolşevikler belki ondan ürkerlerdi. Nadya da, büyükannemin Aleksey'i takip ettiği gibi, beni Sibirya'ya kadar izlemeyi ister

miydi? Buna izin veremezdim. Orada doğuda, uzaklarda bile varlığımı Yuda ile paylaşıyor olacaktım.

Ama ölüm daha olası bir sonuçtu. Bolşevik rejiminde ölüm cezasının iptalinin uzun ömürlü olacağını düşünemiyordum. Bu bir deneme olabilirdi; fakat ben, çok kolay olmasa da inandığım şeylere sadık kalacaktım. Yuda bir süre konuşup duracak ve bizi hayatta tutmak için her şeyi yapacaktı. Fikirlerimin sürekli yön değiştirmesi, deli olduğumu düşünmesine neden olabilirdi ama bir sığınakta yaşamak bile kabul edilebilir bir sonuç olabilirdi.

Ve ne olursa olsun onurumu koruyacaktım, en azından önem verdiğim insanların gözünde. İster sürgüne gönderileyim, ister infaz edileyim veya burada çürümeye terk edileyim, doğru olduğunu düşündüğüm şey için direnmek olurdu bu. Bir deli olarak damgalanmak bile çok kötü olmazdı. Tek risk bazı ipuçlarının beni cinayetlerle ilişkilendirebilecek olmasıydı. Öyle olsa bile, bizi asarlardı, Tanrı gibi ben de onurumun lekesiz kaldığını bilirdim. Hepsinden önemlisi, Nadya asla gerçek kaderimi öğrenmez veya kendisiyle o gece sevişenin kim olduğunu bilmezdi.

Ve hangi suç nedeniyle olursa olsun, eğer infaz edileceksek, bu çok çabuk olmazdı, Yuda'nın kanı vücudumu terk etmiş olurdu. Ölürsek, ölürdük; ikimiz de. Ben zamanından biraz daha önce, o ise çok sonra. Onu yenecektim: tıpkı annem gibi, tıpkı büyükbabam gibi.

Danilov başardığından çok emin görünüyordu. Bunun için iyi bir nedeni vardı. Kaderimize ilişkin bütün olasılıkları gözden geçirmiş ve hepsinde benden çok onun lehine olacak bir sonuç görmenin yolunu bulmuştu. Bu benim umudumu kıramadı. Artık bir vampirin fiziksel gücüne sahip değildim ama hâlâ zekâma sahiptim. Bu zindana bir kez daha atılmış ve güce, tehdide veya şiddete hiç ihtiyaç duymadan tekrar özgür bir adam olarak çıkmıştım.

Ama görünüşe göre zindancılar hatalarından bir şeyler öğrenmişti. Bu, daha önce bulunduğum ve şans eseri çok önceleri Lyoşa'nın da hapsedilmiş olduğu hücre de-

ğildi. Bu hücre çok daha yeniydi. Etrafa bakındım ve üstüne hafifçe vurarak dış dünyaya mesajlar yollayabileceğim borular göremedim. Zaten dışarıda yardım isteyebileceğim arkadaşlarım da yoktu. Dünya üzerinde sadece Dimitriy ve Susanna benim varlığımdan haberdardı ve ikisinin de bana bilerek yardım etme olasılığı yoktu. Diğer taraftan Danilov'un arkadaşları vardı. Onları yardıma çağırmazdı ama bir şans doğarsa –vücudunun kontrolü bendeyken onlardan biri ziyaret ederse veya bir şey yazabilirsem– ben bunu onlardan rica edebilirdim.

Hangi girişimde bulunursam bulunayım Danilov beni kösteklemeye çalışacak ve kendi istediğini yaptırmak için en az benim kadar şansı olacaktı. Ama gözden kaçırdığı bir şey vardı. Akıbetimiz ne olursa olsun bir süre beraber kalacaktık, yaşlanmakta olan vücudunun ömrü ne kadarsa. Birbirimizin düşüncelerini paylaşacaktık. Gerçekten benim için de bunun, kendisi için olduğu kadar nahoş bir deneyim olabileceğini düşünüyor muydu? Şu âna kadar hiç tanımadığı aile üyelerini onun için bir araya getirmiş olmamın tadını çıkarıyor gibi görünüyordu. Ve hâlâ tanışmayı özlemle beklediği o kişi kimdi? Büyükannesi Dominique. Ona bu iyiliği yapacaktım.

İlk karşılaşmamızla başlayacaktım. Geçmişi anımsamaya çalıştım. Mesleğinden beklenileceği üzere, Moskova'da, Degtyarniy Yolu'nda, hoş bir şekilde eskiden yakınında olan bir katran fabrikasının ismi verilmiş olan bir genelevde tanışmıştık. Ben içeride onun arkadaşı Margarita'yla konuşuyordum. O, pencereden bakıyordu ve iki kişinin geldiğini gördü. Sürgüleri çekti ve kapıyı açtı. Dışarıda Lyoşa ve sonradan isminin Dominique olduğunu öğrendiğim güzel, genç bir kadın duruyordu.

"İyi akşamlar, Aleksey İvanoviç," dedim.

Rengi attı. Zaten benden kuşkulanıyordu. Dünyadan saklanmak için geldiği bir yerde beni görmek onu korkutmuş olmalıydı.

"Bu zarif hanımefendiyi benimle tanıştırmayacak mısın?"

Lyoşa bir şey söylemedi ama kız o kadar ketum değildi. "Adım Dominique," dedi, elini uzatarak. Elini öpmek için eğildiğim sırada Lyoşa'nın saçlarının diken diken olduğunu fark ettim. O sıralarda ona karşı planlarım henüz tam olarak şekillenmemişti. Petersburg'daki karısı vasıtasıyla üstüne varmayı hedefliyordum –ki sonunda öyle de yaptım– ama o sırada ona karşı bu kadının da ne kadar yararlı olabileceğini fark ettim.

Sonradan onu birkaç kez daha gördüm ve arkadan bakıldığında onu Margarita'dan ayırt etmenin çok güç olduğunu fark ettim. Sonra aklıma Shakespeare geldi ve onun komedisi *Kuru Gürültü*'nün kolaylıkla *Othello*'nun trajedisine dönüştürülebileceğini gördüm.

Yine de tuzağımı kurma şansını bulmam haftalar aldı. Yolunda gitmeyebilecek çok fazla şey vardı fakat Lyoşa'yı, kıskançlığın onu ne kadar tüketebileceğini bilecek kadar tanıyordum. Genelevin sahibi Pyetr Pyetroviç'e rüşvet verip Lyoşa'ya Dominique'in evde olmadığını söylemesini ve Lyoşa'nın caddenin diğer tarafından Dominique'in odasını rahatça gözetlemek için bulmuş olduğunu tahmin ettiğim karşıdaki eve girdiğini gördüğü zaman bana haber vermesini sağlamam kolay oldu. Artık gösteri başlayabilirdi. Lyoşa arkadan gördüğü sürece, kızların hangisinin –Dominique veya Margarita– gösteriye katıldığının önemi yoktu. Ama bunu yönetmek kolaydı. Sonunda ikisinin de kendilerine göre nedenlerle ne kadar istekli olduklarını görmek beni çok mutlu etti. Bu gece benim yararıma olsaydı, ikisini de alabilirdim. Ama Lyoşa'nın onlardan sadece birini görmesine izin verilecekti, o da açıkça değil.

Lyoşa gizli yerine vardığı sırada, biz de Dominique'in odasındaydık. Kız çıplaktı, onu beline kadar soymuştum. Pencereden uzakta, kapıya yakın duruyorduk. Lyoşa'nın bizi gördüğünden emin olmak için lambayı açtım, sonra kızı dudaklarından öptüm ve büyüleyici vücudunun biçimli kıvrımlarını görebilmek için biraz geri çekildim. Sol omzundan dökülen koyu renkli saçları bir göğsünü gizliyordu. Parmaklarımı vücudunda gezdirdim, sonra güzel

yüzüne baktım. Margarita ile Dominique arasında bir seçim yapmak zorunda kalmış ve sonunda seçmiştim.

O...

Dominique'ti.

Birden Yuda'nın sözleri anlam kazandı: son sözleri ve ilk sözleri. 1881 yılında Malaya Sadovaya Caddesi'nin altındaki tünelde Yabloçkov Mumu bedenini yakıp küle çevirirken kanımı içtiği sırada, duymaktan ziyade algılamış olduğum son sözleri. Tamamlamaya fırsat bulamadığı ümitsiz bir mesajdı bu.

"Lyoşa'ya de ki..."

Ve sonra Dökülen Kan Kilisesi'nde benim bedenimde uyanırken sarf ettiği ilk sözler. Neredeyse unutmuştum fakat sadece altmış yıl önce başladığı cümleyi bitiriyordu.

"Lyoşa'ya de ki, o Dominique'ti."

Ve o cümleyi tamamlasa bile, ona inanmayacaktım. Bu konuda ona güvenilemezdi, bunu garantiye almıştı. Berezina hakkında anımsadığı şeyler bunu kanıtlıyordu. Dokuz yüz doksan dokuz defa, "Margarita," diye bağırsa da, bininci defasında, "Dominique," diye mırıldanacağı korkusuyla ona inanmazdım.

Ama şimdi daha güçlü bir kanıtım vardı, Yuda'nın kendi anıları; onlar hakkında yalan söyleyemezdi. Hatırlamaya devam etti.

Uzanıp Dominikiya'nın ellerini ellerine aldı. Dominikiya hayalimde canlandırdığım kadar güzeldi. Annem hep onun İmparatoriçe Marie Louise'e benzediğini söylerdi. Dominikiya'yı daha iyi tanıyabilmek için resimlere bakmıştım ve şimdi aradaki açık benzerliği görebiliyordum ama Dominikiya çok daha güzeldi. Yüzü bir mutluluk kaynağı, vücudu ise mükemmellikti. O sıralarda en fazla on dokuz yaşında olmalıydı.

Ellerimi beline koydum, yaralı kolumda bir sızı hissederek onu yerden kaldırdım ama ağır değildi. Sonra kendime doğru yaklaştırdım ve ne yapmaya çalıştığımı anladı. Ağırlığının birazını almak için kollarını boynuma, uzun bacaklarını da gövdeme doladı. Göğüslerinin bede-

nime dokunduğunu ve ipek saçlarının cildimi okşadığını hissettim. Birden kaçma ve başka şeyler düşünme isteği duydum ama bu anıyı kontrol eden Yuda'ydı, ben değil.

Dominikiya'yı pencereye kadar taşıdım. Soğuk bir geceydi fakat perdeler açıktı. Yalnızca sırtının göründüğünden emin oldum ve birdenbire açığa çıkmanın daha sarsıcı olacağını düşünerek öpüşürken yüzümü de gizledim. Ağırlığının birazını almak ve aynı zamanda okşamak için ellerimi Dominikiya'nın kalçalarının altına koydum. Onu pencereye yasladığım sırada sırtı soğuk cama dokundu ve biraz ürperdi. Biraz geri çekildim ve elimi sırtında gezdirdim. Sonra dudaklarımız ayrıldı.

"Ayakta dur," diye fısıldadım.

Dominikiya bacaklarını gevşetip yere indi; kolları hâlâ boynumdaydı ve gözlerime bakıyordu. Tereddüt etmedim. Boynunun kavisine baktım ve dudaklarımı araladım. Saçları hâlâ omzunun üzerindeydi, onları sırtına attım. Sonra boğazına doğru eğildim. Bir vampirin eylemlerini taklit etmeyi uzun zaman prova etmiştim ve Dominikiya'nın sadece bir öpücük olarak algılayacağı şeyin dışarıdan izleyen bir gözlemciye –Lyoşa'ya– kuşku götürmez bir şekilde bir *vurdalak* ısırığı gibi görünmesini sağlamak kolaydı. Dominikiya'nın cildini dişlerimle biraz sıkıştırdım ve dilimi dokundurdum fakat deriye bir zarar vermemeye dikkat ettim. Lyoşa'nın beni görebildiğini bildiğimden, bunun onun iyiliği için olduğunu ve nedeninin kendisi olduğunu fark etmesini sağlamak için pencereden dışarıdaki geceye baktım.

Uzun süre Dominikiya'nın üzerine eğilmiş halde kalmadım. Başımı kaldırdım ve o da kollarını yana açıp pencerenin iç kısmındaki girintiye oturarak parmaklarıyla ahşap kenarını tuttu. Cebime uzanıp bıçağımı çıkardım – çift bıçaklı aletimi. Gözlerimi kapadım ve yatay bir şekilde göğsüme dokundurup hızla yana doğru çektim. Çok az acıdı ama heyecanımı daha da artırdı. Karnıma doğru akan kanı hissettim.

"Devam et," diye fısıldadım. "Söz vermiştin."

Kendine güvenemiyor gibi görünüyordu ama pencerenin kenarından aşağı kayıp bana doğru geldi. Aynı hizaya gelmek için dizlerini büktü. Bir elini göğsüme, diğerini de omzuma koyup kendini bana doğru çekti. Dudakları hâlâ birkaç santim uzağımdaydı. Elimi başının arkasına koydum ve kendime doğru çektim. Dudaklarının bedenime dokunduğunu hissettim ama onları aralamadı. Kanımı tadamamıştı ama bunun önemi yoktu. Başımı geriye atıp gözlerimi kapayıp mest olmuş taklidi yaptım, sonra doğrudan Lyoşa'nın olduğunu bildiğim yere doğru baktım.

Dominikiya geri çekildi. İtiraz etmedim. Sahnemizi tamamlamıştık. Elimi aldı ve beni pencereden uzaklaştırdı. O sırada buna bir son verebilirdim, artık görülmediğimize göre ne manası vardı ki? Ama daha fazlası için para ödemiştim ve o sıralarda hâlâ bir insandım. Dominikiya yatağın ucuna oturdu, sonra baş tarafına doğru sürünmeye başladı. Bir eli başının arkasında, bir dizi bükük, diğeri düz, öylece uzandı.

Pantolonumu hızla çıkarıp tamamen çıplak bir halde onun önünde durdum. Yatağa çıkıp ona yaklaştım. Biraz sonra yüz yüze bakıyorduk. Onu öptüm ve elimi vücudunda dolaştırdım; yan tarafında, göbeğinde ve sonunda bacaklarının arasında. Ona dokunduğumda ürperdi, ben de vücudumdan bir titremenin geçtiğini hissettim. Birkaç dakika boyunca öyle yattık, sonra elimi çektim ve üstüne çıktım.

İçine girdiğimde hiç ses çıkarmadı. Anıya karşı mücadele etmeye, görüntüye veya seslere ya da dokunma dışında herhangi bir algıya odaklanmaya çalıştım fakat Yuda'nın anısı, vücudunun bütün hareketlerini, Dominikiya'nın bacaklarının her sıkıştırışını, onun tırnaklarının açtığı her bir çiziği anımsıyormuş gibi tam ve ayrıntılıydı. Sesler ve görüntü de bir o kadar kötüydü; bu anının bir gün işine yarayacağını ve onu günün birinde Dominikiya'nın kendi torununu mahvetmek için kullanabileceğini biliyormuş gibi gözlerini bir an bile Dominikiya'nın yüzünden ayırmıyordu. Dominikiya'nın inleyişini duya-

biliyordum ve onun gerçek mi yoksa numara mı olduğu benim için fark etmiyordu. Sonunda Yuda'nın hazzının –fiziksel zevke ek olarak, hem Lyoşa'ya ait olan bir şeyi alıyor olduğunu bilmenin hem de bunu bana gösteriyor olmanın verdiği zevkin– doruk noktasını hissettim.

Ve o anda muhtemelen 1812'de olduğu gibi aniden ilgisini yitirdi. Anı, bir anda kaybolup gitti. Doğrulup oturdum. Yuda zihnimden ayrılmıştı ama varlığının hâlâ pusuda olduğunu biliyordum. Ancak, şimdilik vücudumun kontrolü bendeydi ve aklımdan geçen hatıralar kendi hatıralarımdı.

Ama aklıma gelen anı en son anımdı. İkinci elden olabilirdi ama benim geçmişimin de parçası olmuştu. Bu gibi düşünceleri kovalamak için ne kadar uğraşırsam uğraşayım, bütün algılayabildiğim büyükannemin benimkilere bakan gözleri, cildinin tadı ve vücudumu onunkinin içinde hissetmenin verdiği histi.

Ayağa kalktım ve sendeledim, sonra dizlerimin üstüne çöktüm. Bütün kaslarım gerildi ve vücudum kasılmaya başladı. Bir an bunun biraz önce Yuda'nın zihnindeyken deneyimlemiş olduğum hissin aynısı olduğunu düşündüm fakat bu farklıydı, ona karşı bir tepkiydi. Hücrenin bir köşesine kustum. Midemde sadece öğle yemeği olarak yediğim *blini*'den başka bir şey yoktu ama başka hiçbir şey çıkaramadan öğürmeye devam ettim.

Beni tiksindiren şey sadece fiziksel eylem değildi, Yuda'nın Nadya'yla yaptığı numaranın aynısını tekrarlamayı başarmış olması da değildi; bundan çok daha kötüsüydü. Bende en büyük dehşet duygusunu uyandıran şey Dominikiya hakkındaki gerçekti. Sonraki yıllarda ona ne kadar sadık kalmış olursa olsun, Aleksey'i aldatmıştı. Yuda'nın oyununu oynamış ve Aleksey'in nasıl bir *prostak* olduğunu göstermişti. Aleksey'in kendisine en çok ihtiyaç duyduğu bir zamanda, onun düşmanının tarafında yer almıştı. Büyükbabamın onunla ilgili inandığı her şey –annemin ve benim inandığımız her şey– yıkılmıştı.

MART

XX. Bölüm

Muazzam bir patlama olmalıydı. Sesin geldiği yöne bakılacak olursa Neva'nın diğer kıyısında olmuştu fakat yine de kulakları sağır etmeye ve hücrenin duvarlarını titretmeye yetmişti. Birkaç saniye sonra ikinci, ardından üçüncü ve dördüncü patlama sesi geldi. Daha önce çift kanatlı uçakların sesini duymuştuk ve patlamalar arasında hâlâ da duyuyorduk. Hangi yöne doğru uçtuklarını anlamak zordu ama bombaların sesi doğuya doğru ilerliyor ve kale sesi boğduğundan giderek azalıyordu.

Almanlar Petrograd'a –uçak ve zeplinlerle– havadan saldırmayı daha önce de denemiş fakat yeterince yaklaşmayı hiç başaramamışlardı. Muhafızlardan cephenin günbegün şehre yaklaşmakta olduğunu duymuştuk. Şimdiyse görünüşe göre saldırmak için yeterince yaklaşmışlardı. Muhafızlar Almanların, Troçki barış görüşmesindeyken bile ilerliyor olmasını tipik bir Alman kalleşliği olarak görüyordu fakat bu bize göre sadece iyi politikaydı – düşmandan en fazlasını koparabilmek. Bu gibi durumlarda ne kadar uzlaşma sağlanırsa sağlansın, her iki taraf da memnun olmazdı.

Yataktan kalkıp küçük pencerenin altında durdum ve çift kanatlıların motorlarının sesini dinledim. Ses tekrar artmaya başlamıştı, uçakların yön değiştirdiği belliydi. Sadece havaalanına dönüyor olabilirlerdi ama ikinci kez

geçiş yapma fırsatını denemek istiyor da olabilirlerdi. Petrograd'ın kendini hava saldırılarına karşı savunabilme umudu azdı. Top ateşi sesi gelmiyordu. Savaşın ilk günlerinden beri şehrin kendisini bu gibi saldırılara karşı savunabilecek bir topçu birliği vardı ama gerek duyulduğu nadir durumlarda bile etkisiz olduğu ortaya çıkmıştı. Sorumlusu Tümgeneral Boorman'dı fakat ona işini düzgün yapabilmesine yetecek kaynak verilmemişti. İlk aylarda onunla birlikte çalışmıştım, uzmanlık alanım düşünülecek olursa bu mantıklıydı.

Hesaplayabildiğimiz kadarıyla şubat ortalarıydı. Geçen günleri işaretlemek için duvara rakamlar kazımaya başlamıştım ama Yuda bunun zaman kaybı olduğunu düşünüyordu. O, günleri oldukça iyi hatırlayabiliyordu. Ama ilk geldiğimiz günlerdeki güvenine rağmen, buradan kaçmayı başaramamıştı. Hatta bir plan oluşturmayı bile başaramamıştı. Neredeyse devamlı bunu düşünüyor ama bir sonuca varamıyordu. Bazen o uyanıkken ve olasılıkları düşünürken uykuya dalmayı başarabiliyordum ama uyandığım zaman hiçbir şeyin değişmediğini ve bizi özgürlüğümüze kavuşturacak, ustaca hazırlanmış bir plan tasarlayamamış olduğunu görüyordum.

Bundan memnundum. Eğer burada çürüyeceksek bu, zaman zaman korktuğumdan daha iyi bir sonuç olacaktı. Bir daha asla Nadya'yla birlikte olamayacağımı biliyordum ama mektupları beni biraz teselli ediyordu. Hapsedildikten birkaç gün sonra ona yazıp içinde bulunduğum zor durumu açıklamama izin vermişlerdi. Beni ziyaret etmemesi için ona yalvarmıştım, o da buna razı olmuştu. Bana her gün mektup yazıyordu ama ben onları her gün almıyordum. Haftada bir veya iki kez toplu halde veriyorlardı. Mektuplar elbette açılmış olarak geliyordu; ancak hem Nadya hem de ben çarın saltanatı altında, mahkûmlardan gelen ve onlara giden mektupların okunduğunu bilecek kadar yaşamıştık ve Lenin'in idaresi altında işlerin değişeceğini varsaymak için bir neden yoktu.

Ne kadar uğraşırsam uğraşayım Nadya'ya aslında başıma ne geldiğini ifade etmenin bir yolunu bulamıyordum.

Hapsedilmekten de kötüsü, Yuda'yla birleşmiş olmamdı. Bu haberi sansürden geçebilecek şekilde formüle etmek çok zordu fakat ben daha o engele kadar bile gelememiştim. Çünkü Nadya'ya açıklayabilecek cesaretim yoktu.

Yine de gerçeği ona başkasının söyleyebileceğinden, sayfanın üzerinde hareket ettiği sırada Yuda'nın bilincinin elimi kavrayacağını ve sevgilime alçakça yalanlar, daha da kötüsü gerçeği yazmaya yönlendireceğinden korkuyordum. Ama korkum gerçekleşmedi. Yuda hiç yazdıklarımı etkilemeye çalışmadı. Bunun nedeninin nezaket olmadığını çok açık bir şekilde belli etti. Günün birinde kendisinin sarf edeceği birkaç yanlış sözcüğün Nadya'yı ve beni tümüyle mahvedeceğini biliyor ve hazırlıklı olmak istiyordu. Ama başka bir faktör daha vardı; onun elyazısının neye benzeyeceğini bile bilmiyorduk. Vücuda mı yoksa bedene mi bağlıydı? Bunu öğrenmeye can atıyordu, özellikle de bilimsel merakından dolayı; ama böyle bir bilginin zihnimi rahatlatacağının veya kendisine karşı daha temkinli olmama neden olacağının farkında olduğundan, bunu hiç yapmadı.

En kötüsü de şimdi Nadya'yı günlük rutininin içinde hayal bile edemememdi. Yatakta öylece yatarken onun nerede olduğunu ve ne yaptığını gözümde canlandıramıyordum. Sorun zihnimin tuhaf, paylaşılmış dünyasında değildi. Sadece Nadya'nın nerede yaşadığı hakkında hiçbir fikrim olmamasıydı. Susanna eski adresimizi biliyordu ve bu tehlikeliydi. Nasıl bir intikam istediğini, hatta bunu dert edip etmediğini bile bilmiyordum fakat Panteleimonovskaya Caddesi'ndeki evimizi biliyordu –çünkü orada yaşamıştı– ve Nadya tehlikedeydi. Ona oturacak başka bir yer bulmasını söylemiş ve –Yuda'dan mümkünse her şeyi saklamanın daha iyi olacağını fark ettiğim için– yeni adresini bana bildirmemesini istemiştim. Mektuplarımı, Nadya'ya iletmesi için eski komşumuz Vera Glebovna'ya yolluyordum. Şu âna kadar görevinde başarısız olmamıştı.

Son zamanlarda biraz teselli bulmuştum. Mektuplarından birinde Nadya bana her cuma akşamı güneş battıktan biraz sonra Saray Köprüsü'ne gelip hücremin bu-

lunduğunu bildiği Trubetskoy Burcu'nu seyrettiğini anlatmıştı. Bugün –Yuda'nın hesabı doğruysa– cumartesiydi; önceki akşam oturup yüzümü güneye dönmüş ve karşımda bir taş duvardan başka bir şey olmamasına rağmen, Nadya'nın ve yanında uysalca oturan Polkan'ın hayalini görebilmiştim.

Zihnimi meşgul etmenin başka yolları da vardı. Yuda uzun, aşağılık yaşamının olaylarını –beni özellikle ilgilendirebilecek olayları– hatırlamaktan büyük zevk alıyordu. Her zaman zaferlerinin üzerinde durmuyor, bazen hoşuma gidecek anılar da seçebiliyordu. Hassas bir denge sağlamıştı. Gerçekten çaba gösterirsem onu göz ardı edebildiğimi anlamıştı, o yüzden beni ayartması gerekiyordu. Ben de seve seve kabul ediyordum bunu. Her şey görmeye değerdi, annem ve büyükbabam neredeyse gerçek gibiydi. Dominikiya artık beni ilgilendirmiyordu. Yuda'nın annemle ilgili daha fazla anısı vardı ve birkaçı benim için hoş değildi. Moskova'da bir yıldan uzun bir süre Üçüncü Şube için birlikte çalışmışlardı ve bu zaman zarfında annem şüphelenmemiş olduğundan Yuda'nın ona zarar vermek için bir nedeni olmamıştı. Yuda bana o sıralarda annemin bir genelevde çalıştığını hatırlatmaktan çekinmemişti ama bunu zaten biliyordum. Bunun, o tarihten kırk yıl önce Dominikiya'yla birlikte Aleksey'e oyun oynadıkları genelev olduğunu belirtmekten de geri durmamıştı. Anılarında ne zaman oradan geçse, başını kaldırıp o pencereye bakıyordu.

Aleksey'le ilgili hatıraları daha azdı. Böyle düşmanların birlikte ne kadar az zaman geçirmiş olduğunu, yollarının ne kadar nadir kesiştiğini düşünmek şaşırtıcıydı. Moskova'da sadece birkaç kez birbirlerini görmüşlerdi ve işin tuhafı şehrin ne kadar değiştiğini görmek, büyükbabamı görmek kadar ilginç geliyordu bana. Yuda özellikle onu şehrin güneyinde bir yerde, ucunda bir asker cesedinin sallandığı bir darağacı bulunan, karlarla kaplı ıssız bir kavşakta kendisiyle buluşması için kandırdığını hatırlamayı seviyordu. Cesedin aniden canlanıp Aleksey'e saldırması ve *opriçnik*'

lerden biri olduğunun anlaşılması şimdi beni olduğu kadar Aleksey'i de şaşırtmış olmalıydı. Ama o zaman bile zafer Aleksey'in olmuştu, kaçmak zafer sayılabilirse tabii. Yuda, Aleksey'in karısı –Dimitriy'in annesi– Marfa'yla seviştiği sırada Aleksey'in içeri girdiğini anımsamayı seviyordu ama bu Dominikiya ile olan anısı kadar zevk vermiyordu çünkü hem Marfa o kadar çekici bir kadın değildi, hem de onun sadakatsizliği Aleksey'i daha az yaralamıştı.

En sevdiğiyse, acınası durumdaki yaşlı, takatsiz Aleksey'in başını bir banyonun buz gibi soğuk sularına bastırdığı anısıydı. Ama bunu her zaman kısa keserdi. Önemi yoktu, ben daha sonra ne olduğunu biliyordum: annemin Yuda'yı nasıl mağlup ettiğini, onu Dimitriy'in yardımıyla nasıl Kremlin'in altındaki bir hücreye kilitlediğini ve babasının ölmeden önceki çok değerli son birkaç saatini nasıl onunla birlikte geçirdiğini.

Ama bu bir anı değildi, bu olayları sadece annem bana anlatmıştı. Benim ise Yuda'ya hitap edebilecek, kendime ait sadece birkaç anım vardı. O, kendisinden başka hiç kimseyle ilgilenmiyordu; yaşamımı onu ortadan kaldırmaya adamış ve başka olaylar sırasında onu gizlice gözetlemiş olmama rağmen sadece iki kez karşılaşmıştık. Ona Gök Tepe'de bir koltuğa bağlı halde üç yıl hapis kaldığını ve bu süre boyunca ondan başka bir şey görmediğini, Dimitriy tarafından yakalanıp bağlandığını, başına bir cadaloz yuları[1] takıldığını, sonra bir sandığa tıkıldığını hatırlatmak hoşuma gidiyordu. Onunla Zimeyeviç arasında Aziz İshak Katedrali'nde geçen mücadeleyi, bedeninin geride neredeyse hiçbir şey kalmayana kadar yandığını anımsamayı seviyordum. En çok hoşuma giden şeyse onu nihai olarak mağlup ettiğim, Yabloçkov Mumu'nun ışığı altında vücudunun her zerresinin küle döndüğü anları tekrar yaşamaktı. Ama öyle olsa da, bu anı ona olduğu ka-

1. 17. yüzyılda küçük suç işlemiş kişileri gülünç duruma düşürmek amacıyla birkaç gün boyunca yüzlerine takmak için hazırlanan başlık. Çoğunlukla madenî olan bu başlıklar genellikle soyut bir hayvan başı şeklinde olur ve işlenen suça işaret eden özelliklerle donatılırdı. (Ç.N.)

dar bana da acı verebiliyordu. Yuda'nın ağzından şu sözcüklerin de çıktığını duymadan anımsayamıyordum o günü: "Lyoşa'ya de ki..."

Çift kanatlı uçakların sesi tekrar arttı. Dönüş saldırısında bombalarını atmaya başlamışlardı, artık daha yakında, neredeyse tepemizdelerdi. Duvara yaklaştım ve yukarıdaki pencereye kulak kabarttım. Emin değildim ama kulağa Friedrichshafen[1] gibi geliyordu. 1917 yılının başlarında yeni bir model –G.III– çıkarmışlardı ama ben hiç görmemiştim. Sonra çok tuhaf bir ses duydum: bir patlama sesi. Çok yakındaydı fakat diğerlerine benzemiyordu. Bir çatlama ve parçalanma sesi, ardından muazzam bir gümbürtü. Bir an sonra bunun donmuş nehre düşen ve buzları paramparça eden bir bombanın sesi olduğunu fark ettim. O sırada kimsenin nehri geçiyor olmadığını umut etmekten başka bir şey gelmedi elimden. İnsan bu patlamaya yakalanmasa bile, buz gibi suda uzun süre dayanamazdı. Aklıma Yuda ve Aleksey'in Berezina'daki karşılaşması geldi.

Sonra bir anda hücrenin duvarı suratıma çarpmış gibi oldu. Darbeyle geri savrulup soğuk taş zemine düştüm. Patlama çok yakında olmuştu, bomba kalenin bir yerinde patlamış olmalıydı. Önce öne sonra arkaya savrulmuştum. Yüzüme dokunduğumda elimde kan gördüm ama ciddi bir şey değildi. Yine de hâlâ ümit vardı. Kale, bir mürettebatın yükünün son kısmından kurtulması için açık bir hedef oluşturuyordu. Belki de birkaç saniye sonra doğrudan isabet alacaktı. O zaman çatı çöker ve sefil varlığım –*varlığımız*– kesin olarak ortadan kalkardı. Ve Yuda'nın buna karşı yapabileceği hiçbir şey yoktu.

* * *

1. (Alm.) I. Dünya Savaşı sırasında Almanya'nın Friedrichshafen şehrinde ağır bombardıman ve deniz uçağı üretmiş olan bir şirketin adının --Flugzeugbau Friedrichshafen GmbH– kısaltılmış hali. (Ç.N.)

Sıçrayıp ayağa kalktım ve uzun adımlarla kapıya doğru yürüdüm. Oraya varmam bir saniye sürdü. Danilov ne düşünürse düşünsün, buna karşı yapabileceğim *bir şey* vardı. Elimin ayasıyla kapıya vurup bağırdım:

"Nöbetçi! Nöbetçi!"

Yüzümü kapıdaki parmaklıklı pencereye yaklaştırıp bir uçtan diğer uca koridora baktım ama kimseyi göremedim. Neden umursayacaklardı ki? Kendi başlarına karar verebilecek zekâya sahip değillerdi. Bizi burada tutmaları söylenmişti ve burası alevler içinde kalsa da, başka bir emir gelene kadar yapacakları şey buydu. Yine de, bir yanıt gelmemesi, hatta neşeli bir, "Kapa lanet çeneni, seni pis *burzhooi!*" nidasının bile duyulmaması şaşırtıcıydı.

Gidip yatağa oturdum. Karnım acıkmıştı. O zaman bize kahvaltı vermemiş olduklarını fark ettim. Önceki geceden beri ne bir nöbetçi görmüş, ne de sesini duymuştuk. Bombalar düşmeye başlamadan önce bile bütün bu mekân sinir bozacak kadar sessizleşmişti. Uzakta bir patlama daha duydum ve Danilov'un çift kanatlı dediği şeyin sesini işittim. Sonra sessizlik çöktü. Gidip tekrar kapıya vurdum fakat bu defa bağırmadım. Yine yanıt yoktu. Beş dakika kadar parmaklıklı pencereye kulak verdimse de bir ayak sesi bile duymadım.

Danilov'un dileği gerçekleşmiş gibi görünüyordu. Bizi burada çürümeye terk etmişlerdi.

Ertesi günün akşamına kadar başka ses duymadık. Hiçbir nöbetçi gelip bize bakmamıştı ve hâlâ yemek vermemişlerdi ama iki gece önce bıraktıkları su sürahisi duruyordu. Karanlık çökmüştü, yine de bu, vaktin geç olduğu anlamına gelmezdi, gece gündüz eşitliğine daha birkaç hafta vardı. Dışarıdaki koridorda sert ayak sesleri duyuldu. Ona yetişmeye çalışan daha kısa bir çift bacağa ait hafif ayak sesleri de eşlik ediyor gibiydi. Hücrenin önünde durdular ve anahtarların şakırdadığını, sonra da bir tanesinin kilidin içinde döndüğünü duydum. Kapı açıldı.

Kapı girişinde duran –ve girişi tamamen dolduran–

adamın üstünde, onun bir Bolşevik olduğunu gösteren tanıdık deri palto vardı. Ona anlık bir bakıştan daha fazla zaman ayırmadım. Son aylarda birkaç tanesi ziyaret etmiş ve her zamanki gibi karşıdevrim komplosuna katılan başka tanıdığım olup olmadığını sormuştu. Bu sorular Yuda'ya sorulduğunda, onları yanıtlamayı reddetmişti çünkü hiçbir şey bilmiyordu. Benim birkaç fikrim vardı ama onlara yardım etmeyecektim, özellikle de iyi halden dolayı serbest bırakılmayı arzu etmediğimden.

"Mihail?"

Arkama döndüm. Bu Dimitriy'di. Onu –tanıdık bir yüzü– görmenin sarsıntısıyla bacaklarım gücünü yitirdi. İçimde bir yerde, onun gibi bir yaratığı görüp bundan mutlu olmanın yarattığı tiksintinin acısını hissettim. Bütün dünyada benim çok az sayıdaki gerçek dostlarımdan biri olduğunu kanıtladığını fark etmiş olmanın uyandırdığı tiksintinin acısını da. Ona doğru koştum ve bir an için tökezledim, tam o anda beni kollarımdan yakalayıp doğrulmama yardım etti. Onunla selamlaşmak için hangi sözcükleri kullanmam gerektiğini bilemiyordum.

"Mihail?" diye sordu tekrar, suali vurgulayarak.

Başımla olumladım. "Şimdilik," dedim.

"Birleşik Devletler'in başkanı kim?"

"Woodrow Wilson," diye cevap verdim.

Kuşkulu bir ifadeyle beni süzdü. "Bunu bir yerlerden öğrenmiş olabilirsin. Uzunca zamandır buradasın."

"Önemi var mı?"

Başını salladı.

"Bugün ayın kaçı?"

"3 Mart," dedi. "Pazar."

Bir an güldüm. Bütün dehasına rağmen, Yuda'nın hesabı bunun çok uzağındaydı.

"Ne?"

"Hâlâ şubat ayındayız sanıyordum."

Şimdi gülme sırası Dimitriy'deydi. "Bir bakıma öyleyiz. Her şey değişiyor. Batı takvimine geçtiler. Aptalca tartışmalar yok; sadece öyle emrettiler. 31 Ocak'ı 14 Şu-

bat takip etti. Böylesi çok daha mantıklı. Sıra metrik sisteme geldi; bunu buraya yazıyorum."

Dimitriy'in tarih bilinci benimkinden daha iyi olmalıydı ama bu heyecanlı cümlelerinin ardında Fransız Devrimi'nin daha çılgın aşırı uçlarının kokusu seziliyordu. "Bugünün Brumaire'in[1] 10'u olmadığından emin misin?" diye sordum ekşi bir ifadeyle. Zihnimin arka tarafında bir yerlerde Yuda benim devrim takvimiyle ilgili rasgele tahminimi düzeltti; belli ki bugün Ventôse[2] ayının 12'siydi.

"Değil. Aslında bu mantıklı; herkesle aynı şeyi yapmak."

"Herhalde artık onlar için çalışıyorsun." Paltosuna işaret ettim.

"Kimse için çalışmıyorum," dedi hemen. Bu bana –veya belki de Yuda'ya– yıllar önce Dimitriy'in, Zimeyeviç için çalışmayı reddettiğini hatırlattı. "Bu münasip. Ve sen haklıydın. Bunlar Dekabristlerin çocukları değil ama biraz kılavuzluk edilirse o yöne dönebilirler."

"Seçim tarihi belli oldu mu?"

"Seçim mi?"

"Kurucu Meclis için?" Bu, vaat edilmiş, sonra da ertelenmiş ve devrimden beri beş-altı kez tekrar vaat edilmişti. Eğer gerçek olursa, Rusya'yı yönetecek olan ilk demokratik kurum olacaktı.

"Seçimler yapıldı bile." Dimitriy konuşurken gözlerini kaçırıyordu.

"Ve?"

"Meclis 5 Ocak'ta toplandı. Oturum on üç saat sürdü. Sonra Bolşevikler onu feshetti." Bunu söylemiş olmaktan duyduğu utancı gizleyemiyor ama kendisini olumlu düşünmeye zorluyordu. "Sovyetler de demokratik organlar. Onlar da iyi şeyler yapabilirler."

Korkmuyormuş gibi görünüyordu ama onunla tartışmak istemiyordum.

1. Fransız Devrimi takviminin ikinci ayı. 22-24 Ekim arasında başlıyordu. (Ç.N.)
2. Fransız Devrimi takviminin altıncı ayı. 19- 21 Şubat arasında başlıyordu. (Ç.N.)

"Umarım buraya beni serbest bırakmak için gelmedin," dedim. "Henüz bunu yapabiliyorken seni temin etmek isterim ki, en iyisi burada olmam. Eğer fırsat bulursa, Yuda sana farklı bir şey söyleyebilir ama ona inanma."

"Bunları sana getirdim," dedi Dimitriy ve elini bana doğru uzattı. Buraya gelme nedenini inkâr etmemişti.

Bana getirdiği şeyi hemen tanıdım. Gereksiz bir aceleyle elinden kaptım. Gümüş kutunun kendisi pek önemli değildi. Onu açıp içindeki hapları kontrol ettim. Saydım; tam on yedi tane vardı. Zindanın basit koşullarına rağmen çok sayıda atak geçirmiştik; bazen idare bende, bazen de Yuda'dayken. Sıkışma geldiğinde sağ cebimize uzanmak tıpkı benim gibi onda da içgüdüsel hale gelmişti. İkimiz de buraya getirebildiğimiz kısıtlı miktarı kullanıp bitirmemeye çalışmıştık fakat başlangıçta elimizde pek fazla yoktu ve bittikleri zaman daha fazlasını rica ettiğimizde muhafızlar bizi gözardı ediyordu.

"Bunları nereden aldın?" diye sordum. O kadar uzun zaman olmuştu ki, gümüş kutuyu en son ne zaman elime almış olduğumu hatırlamıyordum bile.

"Palton ve kâğıtlarınla birlikte Dökülen Kan Kilisesi'ndeydi. Senden sonra ortalığı toparlamak için tekrar oraya gittim, sana dair ipucu kalmadığından emin olmak için. Ve..." Sustu.

"Ve ne?"

"Törende kullanılan herhangi bir şeyi bırakmışlar mı diye bakmak için."

"Bir şey var mıydı?"

Dimitriy başını salladı. "Hiçbir şey yoktu. Ascalon'u güvenli bir yere sakladığını varsayıyorum."

"Onu ortadan kaldırmadığımı kim söyleyebilir?"

"Kaldırdın mı?" Başını yavaşça kaldırdı ve yüzleşmeye istekli bir ifadeyle bana baktı.

"Hayır. O güvende." Aslında hiçbir fikrim yoktu. Gorohovaya Caddesi'nde benden aldıklarından beri onu hiç görmemiştim fakat hâlâ orada olmadığını düşünmek için bir nedenim yoktu. "Bunlar uzun zamandır sendeymiş,"

dedim ilaç kutusunu göstererek ve sonra onu cebime koydum.

"Uzun süre gelip seni görmemenin daha iyi olduğunu düşündüm."

"Fikrini değiştiren ne oldu?"

"Şehir boşaltılıyor," dedi Dimitriy. Bunu söylerken ses tonu değişmemişti. Sadece gerçeği açıklamıştı.

"Ne?"

"Almanlar çok yaklaştı, şehri savunmak için yapabileceğimiz hiçbir şey yok. Geride sadece boş binaları bırakarak çekilmek daha iyi."

"Ya da şehri yakarak, Rostopçin'in yaptığı gibi." Neden bahsettiğini anlamıştım ama bu düşünce bana ait değildi. Yuda oradaydı ve bunu görmüştü ama o olay farklı bir yüzyılda farklı bir şehirde, Moskova'da, geçmiş ve Bonaparte'a hiçbir şey kazanmadığını kanıtlamak için şehir terk edilmiş, sonra da ateşe verilmişti. O zamandan beri de hiçbir ordu Rusya'nın kalbine yaklaşamamıştı – bugüne kadar.

Dimitriy sesimdeki alayı fark etmemişti. "Bunu önerdiler ama gerekli olmayacaktır. Almanlar barış imzalayacak –Troçki bundan emin– ama şehri zapt ederlerse elleri daha kuvvetli olur. Hükümet orada olsa bile, Almanlar Moskova'ya kadar ilerleme zahmetine girmeyeceklerdir."

"Yani aradan geçen onca yıldan sonra Moskova tekrar başkent mi olacak?" Bu, Yuda'nın doğumundan bile önceydi.

"Sadece geçici olarak."

"Yine de Nikolay hep istediği şeyi alacak."

"Ne demek istiyorsun?"

"Petrograd'ın başkent olmasından nefret ediyordu." Böyle hisseden tek çar o değildi. Bazılarına göre bu şehir çok Batı görünümlüydü ve bilerek öyle inşa edilmişti. Petro, bir Avrupa ulusu için bir Avrupa başkenti istemişti. Her gerici çar Moskova'yı, her ilerici çar da Petersburg'u tercih ederdi. Bu hamle yeni rejimin duruşunu gösterdi."

"Barış geldiği zaman buraya dönecekler. Almanlar defolup Batı'da savaşacak."

"Bu durumda sanırım şansımı burada deneyeceğim, yine de teşekkürler." Gidip kararlı bir tavırla yatağa otururak hiçbir yere gitmek istemediğimi belli ettim.

"Peki ya Nadya?"

Başımı başka yöne çevirdim. Gerçek kaygılarımın ne olduğunu anlamış olmasına şaşırmamıştım ama bizim sonumuzun ne olacağını umursadığını öğrenmek yine de beklemediğim bir şeydi. Bunun için Tanrı'ya şükrettim. Buraya saklanarak kendimi Nadya'ya yardım etmek için hiçbir şey yapamayacak bir duruma sokmuştum. Olayların gerçekte ne kadar ciddi olduğunu bile değerlendiremiyordum.

"Onunla birlikte olamam," diye ısrar ettim. "Bunu biliyorsun."

"Sen olmadan buradan gideceğini mi sanıyorsun?"

Haklıydı ama ben hâlâ başka bir çare arıyordum. "Her şey gerçekten göründüğü kadar kötü mü?" diye sordum, ikna edici olmayan bir tonla.

"Almanlarla aramızda yüz otuz verstten az bir mesafe kaldı. Şehir terk edilirse saatler içinde buraya ulaşabilirler. Sivil mahkûmlara ne yaptıklarını duymuşsundur, özellikle de kadınlara."

Yüzümü Dimitriy'e döndüm. "Bu sadece propaganda."

"O zaman sorun yok yani, öyle mi?"

Tartışmaya çalışmam bile aptallıktı. Her şey bir anda değişebilir ve kararı veren kişi Yuda olabilirdi. Onun gitmeyi tercih edeceği kesindi ama sonrasında Nadya'ya yardım etmesi olası değildi. Ancak hâlâ aşılması gereken bir sorun vardı.

"Nadya'nın şimdi nerede yaşadığını bile bilmiyorum."

"Ben biliyorum," diye cevap verdi Dimitriy.

Hücrenin kapısından henüz çıkıyorduk ki eylemlerimizin kontrolünün tekrar bende olduğunu hissettim. Dimitriy'e bir şey söylemedim. Bizi kaleden çıkardı ve batıya doğru yola koyulduk. Bunu yapma yetkisine sahipmiş gibi görünüyordu, kimse ona kimlik bile sormadı. Geride bir

düzineden fazla muhafız kalmış olamazdı. Petrogradskiy Adası'na kısa yoldan yürümek için buz tutmuş Kronverskiy Kanalı'nın kenarına indik.

"Şimdi nereye gidiyoruz?" diye sordum, kulağa Danilov'un sorusu gibi geleceğini ümit ederek.

"Nadya, Fonarniy Yolu'nda bir daire tuttu. Pek büyük değil, onlara yeter."

"Onlara?"

"Ona ve köpeğe," dedi Dimitriy. "Şimdi Yuda'sın değil mi?"

Kendi kendime gülümsedim. Çok zekiydi. "Şimdilik," dedim. "Neden buzun üzerinden kestirmeden gitmiyoruz?" Kronverskiy Kanalı'nın kıyısında batıya doğru yürüyorduk ve bu en kısa yol değildi.

"Görürsün."

Biraz sonra anladım. Kaleyi geçmiştik ve Neva'nın karşı kıyısının manzarasına bakıyorduk. Karla kaplı dümdüz bir alan görmeyi beklediğim yerde dağınık büyük kütlelerden oluşan bir görüntü vardı. Bunlar kaya değil büyük buz parçalarıydı ve bir buzul bölgesinde yükselen ama serbestçe yüzemeyen buzdağlarına benziyorlardı. Onları aşmak yeterince zordu ama gerçek tehlikenin bu olmadığını biliyordum.

"Dünkü hava saldırısında oldu bu," dedi Dimitriy. "Yanlarından geçebilsek bile buz yeterince donmuş olmayacaktır. Kolayca suya düşebiliriz. Ayrıca her an başka bir hava saldırısı olabilir."

"Köprülere bağlı kalırsak çok dolaşmamız gerekecek."

Bir an kafası karışmış gibi bana baktı fakat bir şey söylemedi. Birazdan bunun nedenini anladım. Birkaç dakika yürüdükten sonra, tam daha geniş olan kardeşinden ayrıldığı noktada Küçük Neva'nın üzerine daha önce hiç görmemiş olduğum ahşap bir köprü inşa edilmiş olduğunu gördüm. Onu geçtik ve borsanın yakınındaki Vasiliyevskiy Adası'na ulaştık. Bu noktada bir köprüye her zaman ihtiyaç olmuştu fakat bu, ben... yokken her şeyin ne kadar değişmiş olduğunu da gösteriyordu.

Caddeler kalabalıktı ve biz trafiğin akışına ters yönde ilerliyorduk. Hizmete sokulabilecek her türlü taşıma şekli mevcuttu. Modern motorlu araçların sayısı azdı, onlar nadirdi; en cazip olanlar ve en hızlı gidenler oldukları için önce onların tercih edildiğini tahmin ettim. Etrafımızda at arabaları bile seyrek görülüyordu. Bu arabaların üstüne kutular ve sandıklar yığılmış olduğundan atlar zorlanıyordu ve sahipleri ya onları çekiyor ya da kamçılarını kullanarak yürütmeye çalışıyordu. İnsanlar görece boş arabalara tırmanmaya çalışıyor fakat kendi olanaklarını, yani ayaklarını kullanarak daha hızlı ilerleyebileceklerini fark edip çok geçmeden bundan vazgeçiyordu. Taşınması gereken şey eşyalarıydı. Caddeler çoğunlukla bir veya iki kişinin –genellikle ailenin erkeklerinin– çektiği küçük el arabalarıyla dolup taşıyordu. Erkekler birkaç parça eşya bulunan arabaları çekerken eşleri ve kızları da yanlarında yürüyordu.

Bunların hepsini daha önce de görmüştüm; yüz yıl önce ama Petrograd'da değil Moskova'da. O zamanlar insanları kaçmaya zorlayan şey Fransız istilası tehdidiydi; bu defaysa korktukları Almanlardı. O zamanlar küçük düşürücü bir geri çekilme olarak görülen şey aslında taktik dehanın bir hamlesiydi. Aynısının burada da geçerli olduğundan kuşkuluydum. Öncelikle, Rusya en büyük müttefiki olan kışı kullanmakta başarısız oluyordu. Moskova'da Rusların kurmuş olduğu tuzağın kapağını kapatan şey kıştı. Şimdiyse kış neredeyse sona ermek üzereydi. Almanlar gelirse, ilkbaharın ilk yeşil sürgünlerine tanık olacaklardı. Ayrıca geldiklerinde şehri pek boş bulacaklarından emin değildim. Yanından geçtiğimiz kalabalıklara bakarak gerçek bir hüküm veremiyordum ama tahminime göre Petrograd'da yabancı bir istilacının gelişini hoş karşılayabilecek çok kişi vardı. Bu, biraz parası olan herkes için Bolşevik idaresi altındaki yaşamdan çok daha iyisine sahip olmak demekti. Almanlar çarı tekrar tahta bile geçirebilirdi.

Ama 1812 yılındaki Moskova'ya kıyasla başka bir fark daha vardı. Çekilenler arasında bir tek yaralı asker bile

yoktu, en azından ben görmemiştim. Bir Borodino[1] olmamıştı, kahramanca bir son direniş de olmamıştı. Bu askerî değil, politik bir geri çekilmeydi; kendi savunmasını toparlayamadığı için kaçan bir hükümet ve geride kalmaktan korktuğu için onların ardından hızla kaçan bir topluluk vardı.

Kıyı boyunca üniversiteye, profesörle karısını öldürdüğüm yere doğru yürüdük. Dimitriy'e baktım fakat bahsini duymuş olsa bile, bu suçu benimle ilişkilendirdiğine dair bir belirti göstermedi. Bundan söz etmeme gerek yoktu. O yüksek pencerede durup Danilov'un iradesiyle öne doğru bir adım atmaya çalıştığımı ve bundan sadece birkaç saniye sonra kendi irademle geri çekilebildiğimi anımsadım. O sırada ikimiz de farkında değildik ama eğer ölseydik o zaman damarlarımızda akan eski bedenimin kanı sayesinde bir *vurdalak* olarak tekrar uyanırdık. Artık durum öyle değildi. Bir yabancının kanının dağılıp gitmesi için ne kadar zaman geçmesi gerektiğini ancak tahmin edebilirdim fakat kalede bunun için gerekli olandan daha fazla zaman geçirmiştik. Şimdi ölümden sakınmalıydım; bu da Danilov'un onu hoş karşılayacağı anlamına geliyordu; ama henüz değil, sevgili karısı Nadya tehlikedeyken değil. Ve Nadya tehlikedeydi, hem de Danilov'un düşündüğünden daha fazla.

"Haydi!" dedim Dimitriy'e, adımlarımı hızlandırarak. Bana baktı ve öyle uzun adımlarla yürümeye başladı ki, yetişmekte zorlandım. Ona tekrar kendim olduğumu söylemenin kazandıracağı bir şey yoktu. Yuda'nın düşünceleri açık değildi fakat beni korkutmuşlardı. Almanların ilerleyişinin Nadya için risk oluşturduğunu biliyordum. Bu, onun için korkmama yetecek bir nedendi fakat Yuda ortada ona yönelik başka, hatta daha büyük bir tehdit olduğunu anlamış gibi görünüyordu. Ama yine de benim bilmediğim bir şeyi nasıl biliyor olabilirdi?

1. Napoléon Savaşları sırasında 7 Eylül 1812 tarihinde Rus ve Fransız ordularının karşı karşıya geldiği çatışma. Ciddi kayıplar veren Rus ordusu geri çekilmiştir. (Ç.N.)

Moika'yı geçip kıyısında yürüdük, sonra tekrar iç kısıma doğru döndük. Çok geçmeden Maksimilyanovskiy Yolu'na geldik. "Burayı hatırlıyor musun?" diye sordum.

Dimitriy başını salladı, sonra evlerden birine baktı. "Luka orada yaşardı." Sesinde bir bezginlik ifadesi vardı. Kendisini nasıl hissettiğini biliyordum ama onun için daha kötü olmalıydı. Dimitriy, Yuda ve ben toplamda üç yüz yıldan fazla yaşamış ve zamanımızın çoğunu Petrograd'da geçirmiştik. En gençleri bendim ve anılar bana bile ağır geliyordu; Halkın İradesi'nin üyesi olan ve onlar tarafından öldürülen üvey kardeşim Luka'nın anısı gibi. Kim bilir Dimitriy ve Yuda aynı şeyi ne kadar daha derinden hissediyordu? Sıradan bir soruydu: "Burayı hatırlıyor musun?" Onu şehrin neredeyse her caddesinde sorabilirdim ve en azından birimize –sıklıkla da hepimize– bir anlam ifade ederdi: küçük bir zafer veya önemsiz bir yenilgi. Aradan o kadar yıl geçtikten sonra üçümüz nihayet burada bir araya gelmiştik; Yuda'yla ben kaçınılmaz bir şekilde birbirimize bağımlı olarak, Dimitriy'se bir tür suçluluk duygusu ya da asla çözemeyeceğim bir ailevi sadakat nedeniyle.

Köşeden Fonarniy Yolu'na saptık ve güneye doğru yürüyerek birkaç evi geçtik. Dimitriy bizi kemerli bir girişten geçirip bir avluya soktu. *Dvornik*[1] yerinde değildi ve ana kapı açıktı.

"Nereye?" diye sordum.

"En üst kata," dedi Dimitriy.

Kapıdan geçtik, Dimitriy basamakları ikişer ikişer atlayarak çıktı ama şaşırtıcı bir biçimde hiç ses çıkarmadan. O doğuştan bir avcıydı. Ben daha yavaş izledim ama Nadya'yı görmeye can atıyordum; nihayet onu gördüğüm anda hâlâ kendim olacağımı umut ediyordum çaresizce. Dimitriy en üst katın merdiven sahanlığında beni bekliyordu. Bir kapıya işaret etti. Çevirmek için kapının

1. (Rus.) Rus evlerinde kapı görevlisi veya bina sorumlusu. (Ç.N.)

koluna uzandım fakat sonra tereddüt ettim. Bana sanki izinsiz giriyormuşum gibi geliyordu. Burası Nadya'nın evi olabilirdi ama benim değildi. Onun yerine elimi kaldırıp hafifçe ahşap kapıya vurdum.

Yanıt gelmedi. Tekrar denedim ama hâlâ ses yoktu.

"Burasının doğru yer olduğundan emin misin?" diye sordum.

Dimitriy başıyla onayladı. Öne eğilip dikkatle dinledi, şaşırmış görünüyordu. Birkaç saniye sonra ben de onun duyduğu şeyi işittim ve daha fazla anlam çıkarabildim. Bu, ahşap zeminin üzerinde koşturan bir hayvanın tırnaklarının sesiydi.

"Bu Polkan," dedim.

Şimdi kapının arkasını tırmalıyordu. Daha kuvvetli vurdum ve bağırdım, "Nadya?" Polkan kapıyı daha hummalı bir şekilde tırmalamaya başladı fakat yine kimse yanıt vermedi. Kapının kolunu çevirmeye çalıştım ama kilitliydi.

"Geri çekil," dedi Dimitriy.

Bana söylediğini yaptım. "Köpeğe dikkat et," dedim. Polkan, ona geri çekilmesini söyleyebileceğim kadar iyi eğitilmemişti.

Dimitriy kapının kolunu tuttu ve omzuyla sertçe yüklendi. Çok hafif bir hareket gibi görünüyordu ama içinde muazzam bir güç gizliydi. Kapının çerçevesi bir merminin patlamasını andıran bir sesle çatırdayıp parçalandı. Daha birkaç santim aralanmıştı ki, Dimitriy kapıyı eliyle yerinde tuttu. Kontrollü gücün etkileyici bir gösterisiydi. Polkan kısa, saldırgan seslerle havlamaya başladı. Dimitriy kapıyı sanki hiç kilitlenmemiş gibi ardına kadar açtı ve içeri girdi. Onu takip ettim.

Polkan beni görür görmez sustu. Bir an beni süzdü, sonra kuyruğunu sallayarak yanıma yaklaştı. Diz çöküp burnunu okşadım ve elimi yalamasına izin verdim. Son defakine kıyasla daha dostça bir karşılamaydı. Belki de aradan geçen aylar içinde benimle ilgili anıları biraz soluklaşmıştı ve o yüzden eski halimle yeni durumum ara-

sındaki ince farkı artık algılayamıyordu. Belki de sadece artık durumum konusunda daha rahat olmayı öğrenmiştim ve o yüzden o da daha rahat karşılıyordu.

"Anne nerede?"diye sordum ona. "Nadya nerede?"

Dönüp koridorda koşmaya başladı. Onu izledim. Burada tuhaf, hoş olmayan bir koku vardı ve ne olduğunu hemen anladım: köpek dışkısı. Polkan bu bakımdan çok terbiyeliydi, o yüzden böyle bir şeyin olabilmesi için çok uzun zaman yalnız bırakılmış olmalıydı. Ben bir şey göremedim ama karanlık bir köşeye gidip işini görüyor olabilirdi. Sol tarafta bir kapıdan içeri girdi. Ben odaya girene kadar yatağa çıkıp oturmuştu ve kendinden çok memnun görünüyordu. Burasının Nadya'nın odası olduğuna dair her türlü işaret vardı ve yakınında olmasından hoşlandığı bir sürü şey gördüm. Nasıl görmeyebilirdim ki? Hepsi yerlere saçılmıştı. Bütün çekmeceler açılmış ve boşaltılmıştı. Burası yağmalanmıştı.

"Mihail. Buraya gel!"

Dimitriy'in sesini takip ederek koridora çıkıp başka bir odaya girdim, belli ki burası oturma odasıydı. Etrafa baktım; yatak odasıyla aynı durumdaydı. Dimitriy etrafındaki dökün tülere aldırmaksızın tam ortada duruyordu. Elini kaldırıp önünde bir yere doğru işaret etti. "Bak."

Döndüm. Parmağı şömine rafına doğru işaret ediyordu. Orada bir resmin ya da aynanın asılı olması beklenirdi ama bir şey yoktu. Duvar boştu fakat üstünde siyah renkle, muhtemelen şömineden alınmış bir parça kömürle yazılmış üç sözcük vardı. Kısa bir mesajdı ama kimden geldiği ve kime yazıldığı konusunda kuşkuya yer yoktu:

Bana Ascalon'u getir.

XXI. Bölüm

"Hâlâ Aziz İshak Katedrali'nde mi?" diye sordum. "Yani Susanna."

"Ben nereden bileyim?"

Dönüp ona baktım. Bilip bilmemesinin önemi yoktu. İstediği şey benim elimdeyken kızın gidip bir yere saklanması pek olası değildi. "Orada *olmalı*," dedim.

"Bunu haftalar önce yazmış olabilir."

Başımı salladım. "Birkaç günden fazla zaman geçmiş olamaz. Polkan açlıktan kıvranmıyor."

"Peki, onu Susanna'ya götürecek misin?"

Sessiz kaldım ve düşündüm.

"Bırak bunu ben yapayım," dedi. "Daha güvenli olur. Sadece bana nereye sakladığını söyle. Gidip alırım."

"Hayır. Elimizdeki tek pazarlık aracı o. Gidip kızı göreceğim ve onu nerede bulacağını söyleyeceğim – Nadya güvende olduğunda."

"Tek ilgilendiği şey Ascalon olmayabilir. Bu bir tuzak olabilir."

"Ben onun umurunda bile değilim."

"Sen değil –Yuda. Susanna intikam istiyor. Ve Yuda acı çekerken senin de çekecek olmanı umursamayacak."

"Ascalon eline geçene kadar hiçbir şey yapamaz," dedim. "Ona neden bu kadar önem verdiğini Tanrı bilir."

"Yuda'nın bir fikri olabilir."

"Varsa da, bana söylemiyor."

"O zaman sadece beklememiz gerekiyor, değil mi? O geri dönene kadar."

"Ben beklemeyeceğim." Kapıya doğru seğirttim.

Köpek, daireden çıktıktan biraz sonra doğamda meydana gelen değişikliği tamamen ihmal ederek bütün yolu benimle birlikte yürümekte ısrar etti. Sağ ön ayağı, tıpkı onunla ilk karşılaştığım gün olduğu gibi hâlâ aksıyordu. Aziz İshak Katedrali'ne kadar fazla bir yolumuz yoktu ama düşünmek için yeterince zamanım oldu. Susanna'nın Ascalon'la ne yapmak istiyor olabileceğine dair bazı tahminlerim vardı fakat emin olamazdım. Tek basit gerçek, üstünde kan lekeleri olduğuydu. Efsane doğruysa, bu Aziz George'un öldürdüğü ejderhanın kanıydı. Zimeyeviç'in ya da kurbanlarından birinin kanı olması da aynı derecede mümkündü. Eğer Zimeyeviç'in kanıysa, ona dirilmesi için bir şans daha sağlardı. Ejderhanın kanıysa, o zaman neler yapılabileceğini kim tahmin edebilirdi ki? Susanna'nın benden daha iyi bildiği kesindi, gerçeği doğrudan Zimeyeviç'in ağzından duymuştu.

Bunların hiçbirinin önemi yoktu. Esas amacım Petro ve Pavel Kalesi'nden kaçmaktı, bunu başarmıştım. Susanna'nın Ascalon'u ele geçirmesi umurumda değildi ve istiyorsa onu Zimeyeviç'i diriltmek için kullanabilirdi, hatta ejderhayı da. Ona yardım etmek veya engellemek için hayatımı riske atacak değildim. Dimitriy haklıydı, oraya gitmem aptallık olurdu. Susanna Ascalon'u istediği kadar benden intikam almak da istiyordu. Şimdi elinde Nadya'dan başka bir şey yoktu ve o benim umurumda mıydı ki? Birlikte geçirdiğimiz tek gece, içimde bir yakınlığın filizlenmesine neden olmuş değildi. Çekip gidersem Susanna'nın eline hiçbir şey geçmezdi. Hatta Gorohovaya Caddesi'ndeki binaya girip Ascalon'u kendim bile alabilirdim ama Zimeyeviç ölmüşken onu kullanmak için bir nedenim olduğundan değil. Peki, bir nedenim olması gerekiyor muydu? Dimitriy'e de izah ettiğim gibi, ben plan yapmazdım, hamle yapardım ve Asca-

lon'u almak, bana onu bırakmaktan daha iyi bir hamle gibi görünüyordu.

Ama acil sorunum hâlâ Dimitriy'di. Benden daha kuvvetliydi, daha hızlıydı ve Danilov'un Susanna'yla yüzleşme yönündeki dileğini yerine getirmek niyetindeydi. Onun motivasyonunu Danilov'dan biraz daha iyi anlıyor olmak hoşuma gitti. Vampir olmanın ne demek olduğunu bilirdim ve önceden var olan insanın büyük kısmı soyulup gitmesine rağmen, geride bir çekirdeğin kaldığını da biliyordum. Bir insanı yönlendiren bir şey –saplantı haline gelen bir şey– biraz karanlık bir tonda olmakla birlikte, bir *vurdalak*'ı da yönlendirebilirdi. Ben söz konusuysam bu benim bilimsel merakım, o söz konusuysa tuhaf mizah anlayışı olurdu. Beni Kremlin'in altındaki o zindana tıktığı anda bunu anlamış olmalıydım. Dışarıda çok fazla onurlu vampir yoktu ama çoğu Dimitriy gibi vampir olması için oyuna getirilmiş de değildi. Ayrıca onun içinde başka akımlar da vardı, özellikle de Zimeyeviç'le olan bağları ve onları koparmak için verdiği mücadele.

Ondan kurtulmamın bir tek yolu olduğu belliydi, o da fikrimi –veya Danilov'un fikrini– değiştirmek ve gidip Ascalon'u getirmek için yaptığı teklifi kabul etmekti. Eski efendisini bu kadar çok hatırlatan bir eşyayla karşılaştığı zaman nasıl acı çekeceğini bilmenin verdiği keyif de yanıma kâr kalırdı. Ama bunu yaparsam, onu veya Ascalon'u bir daha görebileceğimden emin olamazdım. Onu olmayacak bir şeyin peşinden koşturmak, Susanna'yla karşılaşmaktan kaçınmamı sağlayabilecek ve Ascalon'u gidip kendim almam için bolca zaman kazandırabilecek iyi bir plan olurdu. Onlar aldatıldıklarının farkına bile varamadan ben şehir, hatta ülke dışına çıkmış olurdum.

Şimdi Aziz İshak Meydanı'nı geçiyorduk. Burası diğer yerlerden daha kalabalıktı. İnsanlar şehrin güneyindeki ve doğusundaki tren istasyonlarına akın ediyordu. Biz yine akıntıya karşı yürüyorduk. Dönüp Dimitriy'e baktım.

"Sanırım bundan daha iyisini yapabiliriz," dedim.

"Ne demek istiyorsun?"

"Hepsini yapabiliriz, diyorum. Nadya'yı kurtarabilir ve Ascalon'un Susanna'nın eline geçmesini önleyebiliriz."

"Nasıl?"

"Sen gidip Ascalon'u al. Bizim eski evimizde. Ben de Susanna'ya gidip onu nerede bulacağını söyleyeceğim. Elbette bir şey uyduracağım ama Nadya'yı alıp çıkacağım ve Susanna bunun yalan olduğunu fark edene kadar biz çoktan uzaklaşmış olacağız."

Dimitriy durdu ve düşünceli bir ifadeyle başını salladı. "İyi bir fikir gibi görünüyor. Sadece bir sorum var."

"Ne?"

"*Vişne Bahçesi*'ni kim yazmıştı?"

Kaçmaya başladım ama Dimitriy çok hızlıydı. Eliyle bileğimi bir mengene gibi kavradı. Beni isteksiz bir çocuğu çeker gibi sürükleyerek meydanda yürümeye devam etti. Ona direnmek için yapabileceğim hiçbir şey yoktu.

"Sanırım orijinal plana sadık kalacağız, değil mi? Ve yerinde olsaydım Susanna'ya kim olduğumu hatırlatacak bir şey yapmazdım."

Artık katedralin güneybatı köşesinin yakınındaki lağım kapağına gelmiştik. Dimitriy bileğimi tutan elini gevşetmeden kapağı kaldırdı. Köpek karanlığa doğru baktı ve havlamaya başladı. Demir basamakları büyük bir dikkatle indi. Sahibesi bu yoldan getirilmişse, belki onun kokusunu alabilirdi.

Köpek indikten sonra Dimitriy beni de aşağı doğru itti. Beni bırakmak zorunda kalmıştı ve bir şansım olabileceğini biliyordum. Aşağıda her yöne doğru giden lağım kanalları vardı ve kolayca ondan yakamı kurtarabilirdim. Ama o an göz açıp kapayıncaya kadar geçti ve Dimitriy'in elinin arkadan yakama yapıştığını hissettim. Kendimi kurtarma şansım kalmamıştı. Danilov'un fiziksel kırılganlığı kendisi için bir avantajdı.

Açık lağım deliğinden yukarıdaki sokak lambalarının zayıf ışığı geliyordu. Çok ilerisini görmek için yeterli değildi ve birazdan bu yolda hiç ışık kalmayacağını biliyordum. Dimitriy bir *vurdalak* olarak karanlığa daha alışkın

olabilirdi ama hiç ışık yokken o bile bir şey göremezdi. Cebine uzanıp Danilov'un kullandığına çok benzeyen bir elektrikli fener çıkardı. Onu bana uzattı.

"Yak," dedi.

Dediğini yaptım ve duvarın üst kısmındaki aralığı aydınlattım. Köpek yüksek sesle havlamaya başladı. Ona bir tekme attım ama tepkileri çok hızlıydı. Benden biraz ileride durup gürültü etmeye devam etti.

"Sustur şunu," diye tısladım Dimitriy'e.

"Niye?"

"Bizi ele verecek."

"Ne olmuş? Onlarla konuşmaya gidiyoruz."

Dimitriy çömelip beni dizlerimin arkasından kavradı, sonra ayağa kalkarak beni katedralin altındaki geçitlere açılan karanlık aralığın hizasına kadar kaldırdı.

"Çıkıp oradan geç," dedi.

İtaat etmekten başka çarem yoktu. Aralıktan sürünerek geçtim ve arkasındaki koridora atladım. Dimitriy'in bana yetişmesi birkaç saniyesini alırdı fakat şimdi ondan kaçmayacaktım. İleride –hatta belki tüneldeki ilk dönemeçten sonra-- ne olduğunu biliyordum, o yüzden şu an için Dimitriy korunabilmek açısından tek ümidimdi. Yumuşak bir atlayışla yanıma indi. Arkamızda bıraktığımız köpeğin boğuk havlamasını hâlâ duyabiliyordum ama şükürler olsun ki o yaratık duvarı tırmanıp bizi takip edemeyecekti.

Spiral merdivenin alt kısmının oluşturduğu giriş açıktı. Oradan geçip Senato Meydanı'nın altındaki, yıllar önce meydana çıkarmış olduğum odaya ulaştık. Kapısı açıktı. Önce ben girdim, Dimitriy de beni takip etti.

İçeri girdiğimizde Susanna arkasına döndü ve yüzüne geniş bir gülümseme yerleşti. Bu, o hayattayken tanıdığım zamanlarda kullandığını hiç görmediğim bir ifadeydi. Eğlendiği ya da mutlu olduğu zaman elbette gülümsemişti ama bu zorlama ve yapay bir gülümsemeydi. Bunu ben de oldukça sık kullanmıştım. Susanna'ya uymuyordu. Odanın ortasındaki kuyunun duvarına yaslandı ve

ellerini yana açıp onun kenarına dayadı. Parmağında tanıdık bir yüzük olduğunu gördüm; zümrüt gözlü, kızıl çatal dilli altın bir ejderha. Bir zamanlar Zimeyeviç'e aitti ama ondan çalmıştım. Susanna'nın eline nasıl geçtiğini bilmiyordum. Uzaktaki duvarın önündeki kapalı bir tabutun üstünde Nadya oturuyordu. Herhangi bir şeyden rahatsızmış gibi görünmüyordu. Yanında burada daha önce görmüş olduğum vampirlerden biri duruyordu, doğru hatırlıyorsam ismi İlya'ydı.

Susanna konuşmaya başlamak için bir nefes aldı ama Nadya araya girdi. "Sen misin Mişa?"

Bunun bir tek açıklaması vardı, karşısındakinin Danilov olmayabileceğini ve ben olabileceğimi biliyordu. Danilov'un bunu Nadya'dan saklamak için gösterdiği bütün çabaya rağmen, o bir şekilde öğrenmişti. Hangisi olduğumu iddia etmenin daha iyi olacağına karar vermeye çalıştım.

Benim yerime Susanna cevap verdi. "Elbette o Mihail. Richard'ın seni kurtarmak için buraya geleceğini mi sanıyorsun?" Bana döndü. "Başında ne tür bir dert olduğunu ağzımdan kaçırdığımı söylemem gerekiyor. Bunu ikinizden birinin ona zaten söylediğini düşünmüştüm; biriniz aşkından, öbürüyse... kötülük olsun diye." Omzunun üzerinden Nadya'ya baktı. "Aslında, eğer *Mihail* ise, seni gördüğüne pek sevinmiş görünmüyor."

Arkamdan Dimitriy konuştu. "Gelip gelmeyeceğini seçme şansı pek olmadı. Buraya ben getirdim."

Susanna doğruldu. Bunu yaparken alnı kırıştı ve yüzünden bir acı ifadesi geçti. Elini karnına koydu. An çabucak geçti. Konuşmaya başladığında sesi sakindi. "Hanginiz olduğunun aslında pek önemi yok, değil mi? İkiniz de Ascalon'un nerede olduğunu biliyorsunuz. Biriniz bana söylemeyi reddederse, diğerini bekleyeceğim."

"Önce bana teşekkür etmeyecek misin?" diye sordum.

Nadya başını başka yöne çevirdi. Konuşanın o olmadığını bilecek kadar iyi tanıyordu Danilov'u.

"Sana teşekkür etmek mi? Ne için?"

"Sana Danilov'un kadınını getirdiğim için." Belirsizliğin işime yaramayacağı belliydi.

Susanna yine gülümsedi. Bu defa kendisine daha çok benzemişti. "Hatırladığım kadarıyla onu ben gidip almıştım, İlya'nın yardımıyla."

"Peki nerede oturduğunu nasıl öğrendin?" Kumar oynuyordum. Onu bir sürü yoldan bulmuş olabilirlerdi ama bir tanesinin olasılığı çok yüksek görünüyordu.

"Onu İlya gördü ve eve kadar izledi."

"Sanırım onu Saray Köprüsü'nde dururken gördü. Neva'ya bakarken."

Susanna şaşırmış görünüyordu, öyle de olmalıydı. "Bunu nasıl bildin?"

"Çünkü Nadya'ya böyle yapmasını ben önermiştim." Nadya'ya baktım. Gözlerine yaşlar birikmişti. "Değil mi?"

"Tıpkı senin gibiydi," diye fısıldadı Nadya. "Onun gibi."

"Büyük kısmında öyleydi. Ama Danilov zaman zaman gardını düşürüyor, hatta bir mektubu yazarken tam ortasında bile. Sadece senden orada olmanı isteyen bir cümle eklemem gerekiyordu ki ikimiz de seni görebilelim."

"Yani onu bilerek mi ikimizden birinin görebileceği bir yere gönderdin?" dedi Susanna. "Bu senin ne işine yarayacaktı ki?"

"Çünkü Danilov'a ulaşmak için onu kullanmaya çalışacağını biliyordum. Bu, onun kaçmak için bir nedeninin olması demekti ve ikimiz de kaçmak istersek bunun gerçekleşmesi daha olası olurdu. Tam planladığım gibi yürümedi ama şu anda özgür bir adamım."

"Pek özgür sayılmazsın," dedi Susanna. Soru sorar gibi bir kaşımı kaldırdım ve Susanna başıyla arkama bakmamı işaret etti. Döndüm. Koridorda, Dimitriy'in arkasında, diğer adamlardan biri duruyordu. Bu da Dimitriy'in karşısında üç kişi var demekti, bir boğuşmada Nadya ve ben işe yaramazdık. O da, eğer Dimitriy benim tarafımda olma eğilimindeyse tabii. Ama ben dövüşmeyi düşünmüyordum.

"Eğer koşullarımı kabul edersen, olacağım."

"Koşulların mı?"

"Dışarı çıkacağız, sadece sen ve ben. Sonra sana Ascalon'un nerede olduğunu söyleyeceğim. Sen koşup onu alabilirsin, ben de kendi yoluma giderim."

"Ya kadın?" Başını Nadya'nın olduğu tarafa doğru eğdi.

"O artık beni ilgilendirmiyor. Dimitriy'i de bırakmazsan bana bir iyilik yapmış olursun. Benden çok yeğeninin tarafını tutar o."

Arkamda Dimitriy'in kaskatı olduğunu hissettim. Ondan bir tür darbe gelmesini bekliyordum ama hiçbir şey olmadı. Arkama döndüm. Diğer *vurdalak* yaklaşmış ve Dimitriy'in kollarını arkaya doğru büküp tutmuştu. Dimitriy kurtulmayı başaracak kadar güçlüydü ama şimdilik uygun zamanı bekliyordu.

"Buradan ayrılırsak bana bir şey söyleceğinin garantisi ne?"

"Benden çok daha güçlüsün. Kaçmayı başaramam."

"O zaman daha sonra neden seni serbest bırakayım?"

"Sana söylediğim zaman, Ascalon'u bulmak için çok acele etmen gerekecek." Dimitriy'e söylediğim yalanın aynısını söylemeyecektim, onun Susanna'da işe yaramayacağını varsaymak için iyi nedenlerim vardı. Susanna'ya Ascalon'un paketlenip şehirden ayrılmasına bir saatten az bir zaman kalmış olan bir trene yüklendiğini söylemeyi planlıyordum.

Susanna dudaklarını büzerek nefesini üfledi ve derin derin düşündü.

"Yerinde olsam acele ederdim," dedim. "Fikrimi her an değiştirebilirim." Gülümsedim. "Bunu kelimenin tam anlamıyla kastediyorum."

Susanna doğruldu. "Pekâlâ." Parmaklarını şaklatıp işaret etti. "İlya! Şu iri adam için Sandor'a yardım et."

İlya suratını ekşiterek ona baktı. "Bu bir dalavere," diye mırıldandı.

"Yap şunu!" dedi Susanna hırsla.

İlya itaat etti. Dimitriy'i sürüklemelerine izin vermek

için yana çekildim. İkisine karşı direnmek için yapabileceği pek bir şey yoktu. Onu hücrenin diğer tarafına, Nadya'nın oturduğu yere götürdüler. Çıkış yolunun önünde kimse kalmamıştı. Şimdi bana kaçma şansı doğmuştu ama uzun süre koşabileceğimden kuşkuluydum. Yukarıya çıkarken Susanna'nın bana eşlik etmesine izin vermek çok daha iyi olacaktı. Ama sonra bir şey uydurmalıydım.

"Zamanını boşa harcama." Arkama döndüm. Susanna da döndü. Konuşan Dimitriy'di. "Ondan gerçeği öğrenebileceğinden kuşkuluyum." Bunun ardından ne söyleyeceğini fark ettiğim anda Dimitriy tekrar konuştu. "O Mihail'in eski evinde, Panteleimonovskaya Caddesi'nde."

Susanna'nın alnı kırıştı. "Hayır, değil," dedi, küçümseyerek. "Biz çoktan–"

Gerisini duymak için beklemedim. Koşmaya başladım. Koridor uzun, düz ve dardı fakat merdivene kadar ne kadar mesafe olduğunu iyi biliyordum. Arkamda, koşmaya başladığım andan itibaren beni takip eden ayak seslerini duyuyordum. Yavaşladım ve ellerimi öne uzatarak yürümeye başladım. İyi tahmin etmiştim. Sadece yarım metre sonra parmak uçlarım spiral merdivenin soğuk taşlarına değdi. Ellerimi aşağı doğru indirdim ve alt taraftaki girişin hâlâ açık olduğunu hissedince rahatladım. Arkamdaki ayak sesleri artık çok yaklaşmıştı. Çok ümitlenmiyordum ama yine de emekleyerek geçmek için girişe doğru eğildim.

Ayak bileğime bir el yapıştı ve Dimitriy'in bileğimi kavradığı gibi sıkıca kavradı. Beni çekti ve bedenim geriye doğru sürüklendi. Ellerimi yeterince çabuk hareket ettiremediğim için göğsümün üstüne yere düştüm. Yüzüm sertçe taş zemine çarptı ve ağzıma kan tadı geldi. Yerde geri geri kaymaya başladım. Taşlara sürünmemesi için başımı yukarı kaldırmaya çalıştım ama bunu uzun sürdüremeyeceğimi biliyordum. Serbest bacağımı savurarak vücudumu çevirdim. Bileğimdeki el bir an gevşer gibi oldu fakat amacım kaçmak değildi. Elin beni tekrar sıkıca kavraması bir saniye bile sürmedi, ne var ki artık

sırtüstü dönmüştüm. Hâlâ rahatsız bir yolculuk yapıyordum ama en azından kalıcı bir hasar bırakmazdı.

"Onu diğerlerinin yanına götür."

İlya bana uzandı ve elini tutup ayağa kalktım. Gidip tabutun üstünde oturan Nadya'nın yanına oturdum. Ona sarılmamak için bütün irademle mücadele ettim. Bu dürtü onu ilk kez gördüğümde hissettiğim kadar güçlüydü ama arzularımı etkileyebilecek kuvvete sahip değildim. Şimdi onları baskılamak için bütün irademi kullanıyordum.

Susanna yüzünü Dimitriy'e döndü. "Sana böyle mi söyledi? Evinde olduğunu mu?"

"İkisinden biri söyledi," diye cevap verdi Dimitriy. "Sanırım Yuda'ydı."

"Hangisi olduğu hiç önemli değil. Orayı zaten darmadağın etmiştik, orada değil."

"Gorohovaya Caddesi 2 numarada," dedim. İkisi de dönüp bana baktı. Susanna'ya söylemekten başka seçenek yoktu. Yaptığım belki de aptallıktı ama bu Yuda'nın önlemeye çalıştığı bir şey olduğuna göre, iyi bir fikir olabilirdi. "Eski Ohrana binasında," diye devam ettim. "Tutuklandığımda onu benden aldılar. Muhtemelen hâlâ oradadır."

"Bu mümkün mü?" Benden ziyade Dimitriy'e soruyordu.

"Sana neden söyleyeyim?" diye cevap verdi Dimitriy.

"Yakında öğreniriz." Sandor diye hitap ettiği vampire doğru döndü. "Benimle gel. İlya, sen kal ve döndüğümde burada olmalarını sağla."

"Hepimiz mi?" diye sordu Dimitriy.

"Sana gerçeği söyledim," dedim.

"Kuvvetle muhtemel söyledin ama bir saat içinde döneceğim ve Ascalon'u bulursam her şey bitecek."

"Bizi bırakacak mısın?" dedi Dimitriy.

"Anlaşma böyleydi, değil mi?"

Sesinde belirsizlik vardı ama başka bir şey söylemedi. Biraz sonra Sandor'la ikisi gitmişti. İlya kapının yanına gitti, sonra bize doğru baktı. "Bir şey denemeye kalkma-

yın. Hemen dışarıda olacağım." Arkasından kapıyı kapattı ve anahtarın kilitte döndüğünü duyduk.

Nadya'ya dönüp ellerini ellerime aldım. Gözlerine baktım. "Şimdi benim, gerçekten." O da sahiden kim olduğumu anlamak ister gibi bir saniye bana baktı, sonra kollarını vücuduma doladı. Şimdi bir fark olduğunu biliyor olsa da, bu farkı gerçekten anlayıp anlayamayacağını merak ediyordum ama bunu yapabildiğine inanmasına izin vermek daha iyi olacaktı. Bir süre öylece kaldık. Dimitriy'in ayağa kalkıp kapıya doğru yürüdüğünü duydum. Sonsuza kadar böyle kalmayı tercih ederdim ama kaybedecek zamanımız yoktu.

"Sana zarar verdiler mi?" diye sordum.

Nadya hayır, dercesine başını salladı fakat gözlerinin yaşlı olduğunu görebiliyordum. "İyiydim. Bana yiyecek bile verdiler. Ama en kötüsü muhafızlık etsin diye İlya'yı bırakmalarıydı, kendi kardeşimi. Onunla konuşmamayı başaramadım. Kendimi onun İlya olmadığına ikna etmiştim; bu sadece onun vücuduydu ve bir canavar tarafından ele geçirilmişti. Ama bu *o.* O." Ağlıyordu. "Onu tanıyorum. Konuşma tarzını. Hatırladığı şeyleri. Bozulmuş bir İlya değil. Gerçekten istediği şeyi yapan İlya. Her zaman istemiş olduğu şeyi. Bana anlattı. Sen de bana on defa anlatmıştın; isteyerek yapmaları gerekiyordu."

"Seni bütün bunlara bulaştırdığım için üzgünüm."

"Senin hatan değil."

"Yuda'nın ne yaptığını anlamalıydım." Geriye baktığımda, Nadya'nın orada köprüde durması önerisini benim yazmış olduğumu hayal meyal hatırlayabildim. Yuda'nın beni nasıl etkilediğinden emin değildim. Ben yazarken ellerimi o mu kontrol etmişti? Genellikle böyle olurdu. Ama başka şekillerde hareket edebilmesi mümkün müydü? Sadece zihnime bir düşünce yerleştirip onun doğrultusunda davranmamı sağlayabilir miydi? Eğer durum böyleyse, o zaman aynısını benim de ona yapabileceğimi bilmek beni biraz teselli etti.

"Önemli değil. Polkan'ı gördün mü?"

"O iyi," dedim. Susanna dışarı çıkarken ona rastlarsa ne olabileceğini ancak Tanrı bilirdi.

Susanna gittiğinden beri Dimitriy bir şey söylememişti ama sonunda sessizliğini bozdu. "Buradan çıkmalıyız," dedi. Şoka girmiş gibiydi.

"Ona doğruyu söyledim," dedim. "Geri dönene kadar bekleyebiliriz."

Nadya boğuk bir kahkaha attı. "İstediğini alınca bizi neden bıraksın ki?"

"Sana söylediğim gibi," dedi Dimitriy. "Susanna seni ne kadar az umursuyorsa, Yuda'dan da o kadar nefret ediyor. *Onu* asla serbest bırakmaz. Nadya'ya gelince – eh, Susanna geldiğinde acıkmış olacak."

Haklıydı. Buradan Gorohovaya Caddesi'ne gitmeleri fazla uzun sürmezdi. "Kapıyı kırabilir misin?" diye sordum ona.

Başını salladı. "Arkasında İlya varken olmaz."

"Onu içeri çekebilirsek, burada kolayca üstesinden gelebiliriz," dedi Nadya.

"Nasıl?" diye sordum.

Parmaklarının boğumlarıyla altındaki tabutu tıklattı. "Bu ahşap, değil mi?"

Ne planladığını anlamıştım ama bunu gerçekten yapabileceğine inanmak zordu. "O senin kardeşin," dedim, bu basit gerçekten daha fazlasını ifade edemeyerek. Nadya kaskatı oldu ve gözlerime bakmaya cesaret edemeyerek burnundan derin bir nefes aldı. Sonra azmini geri kazandı, tabutun kapağını kaldırmak için çömeldi.

Biraz sonra açmayı başardık. Kapağın bir ucunu tabutun üstünde bırakıp diğerini bir rampa oluşturacak şekilde yere koyduk. Süslü bir şey değildi – sadece boyanmış çam, o yüzden kırmak zor olmayacaktı. Sıçradım ve iki ayağımla kapağın üstüne atladım. Eğildi ve çatırdadı ama kırılmadı. Doğal şeklini alabilmek için aksi yöne doğru esneyince beni de bir Çinli akrobat gibi yukarı doğru fırlattı. Yere kazasız belasız inmeyi başardım.

"Birlikte deneyelim," dedi Nadya. O da kapağın yanı-

na geldi ve birbirimizin kollarını dirseklerin altından tutarak karşı karşıya durduk. Geri sayıma gerek yoktu. Birbirimize baktık ve birlikte sıçrayıp aynı anda ince tahta tabakasının üstüne düştük. Bu defa kapak pek direnç gösteremedi ve kendimizi onun parçalarının arasında sert taş zeminin üstünde bulduk.

"Bu da neydi?" diye bağırdı İlya dışarıdan.

"Neden gelip kendin bakmıyorsun?" diye bağırdım.

Bunu yaparsa, acele etmemiz gerekecekti. Ahşabın geri kalan kısımlarını daha küçük parçalara ayırmak sadece birkaç saniyemizi aldı. Tahta parçalarını ayağımla biraz iteledim ve uygun görünen bir tane buldum. Keskin ve sağlamdı. Kullanırken kıymıkları muhtemelen elime batacaktı ama önemi yoktu. Onu alıp kapıya baktım ama İlya'nın içeri girmek istediğine dair bir belirti yoktu.

Yeni silahımı göstermek için hevesle Dimitriy'e döndüm ama o bununla hiç ilgilenmedi. Mekânın ortasındaki doldurulmuş kuyuya doğru eğilmiş, oradan moloz ve kırılmış tuğla parçalarını alıyor ve arkasında yere bırakıyordu. Bir şey arıyordu.

"Bir silah bulmaya çalışıyorsan," dedim, "ben bir tane buldum."

"O tür bir silaha ihtiyacımız yok," dedi. Sonra donakaldı. İki adım geri çekilerek kuyudan uzaklaştı; gözleri kuyuya ama bir tarafına, sabitlenmişti ve sanki oraya bakmaktan korkuyordu. "Yuda sana hiç icat ettiği aynadan bahsetmiş miydi? Bir vampirin kendi gerçek görüntüsünü görmesini sağlayan aynadan."

"Onun hakkında bir şeyler söylemişti." Aslında pek fazla şey yoktu. Yuda bununla ilgili anıları konusunda tedbirliydi. İcadından dolayı gururlanmış ama dehşete de düşmüştü. Görebileceği şeylerden korktuğundan kendisi ona bakmaya hiç cesaret edememişti. Dimitriy'de de şimdi aynı dehşet duygusu seziliyordu.

"Şu duvarda öyle bir tane asılıydı." Arkasına doğru işaret etti. "Her şeyi kırıp döktükleri zaman onun bir parçasını da buraya atmış olup olmadıklarını merak ediyordum."

"Atmışlar mı?"

"Sanırım öyle." Kolunu kaldırdı ve sadece gözucuyla görebilecek kadar baktığından emin olarak o tarafa doğru işaret etti. "Onu bana getir."

Fenerin ışığını işaret ettiği yere doğru tuttum. Bir şey parıldadı. Almak için oraya doğru seğirttim, sonra tereddüt edip elimi geri çektim.

"Senin için tehlikesi yok," dedi Dimitriy.

O kadarını ben de biliyordum fakat hissettiğim korku içgüdüseldi. O, Yuda'dan kaynaklanıyordu ve beni korkutmaktan başka bir şey yapamamasına rağmen olan bitenin tamamen farkındaydı. Bu düşünce beni ateşledi. Cam parçasını parmaklarımla tuttum, üstündeki dökuntülerden kurtarabilmek için biraz kımıldatarak molozların arasından çekmeye çalıştım ve sonunda başardım. Yaklaşık elim kadardı; sivri ve keskin kenarları dikkate alınmazsa, bir kadının makyaj yaparken kullanmak için yanında taşıyacağı türden bir şeye benziyordu. Hâlâ Yuda'nın korkusunun etkisi altındaydım, o yüzden onu kendi yansımamı göremeyeceğim bir açıyla tuttum.

Böyle yaparak onu kazara Dimitriy'e doğru çevirmiş oldum. Kendini duvara doğru geri attı ve kollarıyla yüzünü kapattı.

"Dikkat et, seni aptal," diye tısladı. "Onu kendine doğru çevir. Sana zarar vermez."

Ben o kadar emin değildim. Yuda'nın ruhu tarafından ele geçirilmiştim ve o bir *vurdalak*'tı. Aynada ne göreceğini kim bilebilirdi. Ben özellikle merak ediyordum ve Yuda'nın dehşeti ilgimi daha da fazla körüklüyordu. Aynayı kendime doğru çevirdim. İlk başta tek görebildiğim şey odanın yansımasıydı. Dimitriy'in onu göremediğinden emin oldum. Yuda'nın açıklamasından beklediğim gibiydi. Her şeyin, aralarında bir santim kadar mesafe olan iki yansımasını görüyordum. Aynanın yapılmış olduğu kristal, ışıkta birbirinden biraz farklı yol izleyen iki kutuplu bir sapma yaratıyordu. Olasılıkla bilimi Yuda'dan daha iyi anlıyordum. Kaledeki yalnız saatlerimizde ona

ışıkla ilgili yeni kuantum kuramları hakkında okuduklarımı anlatmıştım. Yuda hemen kuramın nasıl dallanıp budaklandırılabileceğini düşünmeye başlamıştı. Tuhaftı, geriye baktığımda bu sessiz sohbetleri mutlu anılar olarak hatırlıyordum.

Aynayı kendime doğru çevirdim. Kolumun üst kısmının, sonra omzumun, en sonunda da yüzümün çift yansımasını görebildim, iki yüzümü. Onu sadece bir an için görebildim ama iki görüntünün farklı olduğuna yemin edebilirdim. Bir tanesi tanıdıktı; onu neredeyse her gün görürdüm: dalgalı kırlaşmış saçlar, köşeli bir yüz ve geniş bir çene, koyu renk gözler, yüzün geri kalanı için birazcık fazla büyük bir burun. Beni şaşırtan tek şey hapisteyken bıraktığım sakalımdı. Ama ikinci yüz de tanıdıktı. İnce bir yüz; uzun, düz sarı saçlar; soluk ve kısık gözler. Onu yıllardır görmemiştim fakat şimdi tam kendime bakarken görmeyi beklemem gereken şeydi.

Artık hiçbir şeyi yansıtamasın diye aynayı göğsüme bastırdım. Yuda'nın yüzünü orada neden görmüş olabileceğime dair bilimsel bir neden bulamıyordum. Bu görüntü kendi huzursuzluğumun gerçek bir yansıması olarak doğmuş ve ışık huzmeleriyle şekillenmiş bir yanılsama olmalıydı.

"Bir şey mi gördün?" diye sordu Dimitriy.

Başımı salladım. "Onu niçin istiyorsun?"

Dimitriy şimdi kapının yanındaydı. Bana yanına gelmemi işaret etti. "Sana söylediğim zaman onu kapının altından it." Sonra ahşap kapıyı sertçe çaldı. "İlya? Hâlâ orada mısın?"

Boğuk bir ses yanıt verdi ama anlaşılabilecek kadar açıktı.

"Bir yere gitmiyorum."

Dimitriy sırtını kapıya dayayarak oturdu ve konuşmaya başladı. "Nasıl bir şey olduğunu biliyorum, İlya."

"Neyin nasıl bir şey olduğunu biliyorsun?"

"Ben de yapmıştım, kanımı başka bir *vurdalak*'la paylaşmıştım. Önce yanlış gibi görünür ama bir süre sonra

geri dönmeye devam etmen gerekir. Ve sonra artık o kadar kötü gelmez. Doğru olanı yaptığını düşünmeye başlarsın. Ama değildir. Sana ne söyledi, İlya? Seni buna başlamaya nasıl ikna etti?"

Cevap gelmesini bekledi ama gelmedi. İlya'nın her bir kelimeyi duymuş olduğuna kuşku yoktu.

"Sanırım önemli değil. Önemli olan ne kadar çok değiştiğin. Onu fark etmezsin –ben etmemiştim– çünkü hep ufak adımlarla seyreder. Ama geriye bir bak. Bir zamanlar gururluydun ve kendi iraden vardı. Ama şimdi kendi düşüncelerini onunkilerden zor ayırabiliyorsun."

Bunu dinlemek İlya'nın hoşuna gitmiş olamazdı. Benim de gitmemişti. Kendi durumumla çok fazla paralellik görüyordum. Kafamdan geçen düşüncelerin hangilerinin bana hangilerinin Yuda'ya ait olduğunu gerçekten ayırt edebiliyor muydum?

"Ama ben kurtuldum, zamanla kurtuldum," diye devam etti Dimitriy, sesi titreyerek. "Sen de kurtulabilirsin."

"Ne yapmaya çalıştığını biliyorum." İlya'nın sesi artık kararlı gelmiyordu.

"Sana yardım etmeye çalışıyorum. Her zaman da çalıştım. Yaşayan ölü olarak hayata döndüğünde karşılaştığın ilk vampir bendim, hatırlıyor musun? O zaman sana yardım etmiştim ve şimdi de etmek istiyorum."

"Senin yardımına ihtiyacım yok. Anastasya var."

"Ve o seni değiştirdi, İlya. Sen bunu göremiyorsun ama ben görebiliyorum. Ve sana kanıtlayabilirim de. Burada bir ayna var, özel bir ayna, o sana ne kadar değişmiş olduğunu gösterecek. Görmek ister misin?"

Yanıt gelmedi. Dimitriy bana başıyla işaret etti ve aynayı yüzü yukarı bakacak şekilde kapının altındaki aralığın altına koyup biraz ileri doğru ittim. Karanlığın içinde kayboldu ama durana kadar taşların üstünde çıkardığı gıcırtıyı duyabildim. Dimitriy parmağını dudaklarına götürdü, ben de zaten bir şey söylemeyi düşünmüyordum. Kapının arkasında sadece sessizlik vardı.

Sonra çok hafif bir ağlama sesi duyduk. Ses tellerin-

den geçerken neredeyse bir hayvanın homurtusuna dönüşen bir iç çekiş. Bir insanda bu, en derin ıstırabın ifadesi olurdu, bir vampirde de öyle.

Dimitriy bir anda ayaklandı. Bana geri çekilmemi işaret etti, sonra kapıya yüklendi. İlk denemesinde kapının ortasından bir çatırtı sesi geldi ama kırılmadı. Dimitriy tekrar yüklendiği anda kapı iki parçaya ayrıldı, bir parçası menteşelere asıl durumda kalırken, diğeri bir çatırtıyla yere düştü.

İlya koridora çökmüş oturuyordu. Aynayı tutan eli karnının üstündeydi. Diğer elinin bir parmağıyla, sanki orada gördüğü bir şeye dokunmak ister gibi, aynayı siliyordu. Dimitriy, tıpkı bir yakınının hasta yatağına gider gibi, bir anda onun yanında bitiverdi. Aynayı İlya'nın elinden kapıp odaya geri attı. Ben de onu tekmeleyerek odanın bir köşesine fırlattım. Dimitriy, İlya'nın direnmeyen bedenini çekerek odaya getirdi ve onu bir duvara yasladı. Ben öne çıkıp tabutun kapağından yaptığımız tahta kazığı elime aldım ve saplamaya hazırlandım. Dimitriy, gözleri hâlâ eski yoldaşının üstünde, bir adım geri çekildi. Sonra bana döndü ve ne yapmak üzere olduğunu gördüm.

Yumruğu şimşek hızıyla elimin sırtına çarptı ve silahım elimden fırladı. "Ne yapıyorsun sen?" Yüzünde gerçek bir dehşet ifadesi vardı. Bu onun dönüşmüş olduğu yaratığa uymuyordu. "Buna gerek yok. O artık tehlikeli değil."

"Pekâlâ," dedim. Yine de eğilip kazığı yerden aldım. Gözlerimi İlya'dan hiç ayırmıyordum ama yüzü boş ve ifadesizdi. Bizim varlığımızı fark ettiğine dair bir işaret bile yoktu. "Yine de buna daha sonra ihtiyacımız olabilir," diye açıkladım.

Dimitriy bunu bir an düşündü, sonra başını salladı. "Gitmemiz gerekiyor," dedi. "Hem de hızla."

Koridora çıktı. Ben Nadya'ya döndüm. Tabut kapağının yerlere dağılmış parçalarının arasında duruyordu. Gözlerini de İlya'ya dikmişti. Bu sahneye tanıklık etmek onun

için hoş olmamış olmalıydı. Ne de olsa, İlya hâlâ onu kardeşiydi.

"Haydi," dedim. "Yakınımızda kal."

Gözlerini İlya'dan ayırıp bana baktı. Başını salladı. Dönüp Dimitriy'i takip ettim. Ona yetiştiğimde spiral merdivene ulaşmış, bizi bekliyordu.

"Nadya nerede?" diye sordu.

Biraz arkamda Nadya'yı göreceğimi tahmin ederek dönüp baktım ama koridorda kimse yoktu. İleride kapı girişinin loş ışığını görebiliyordum. Olabileceklerden dehşete düşerek geri koştum. Onu orada bir vampirle yalnız bırakmıştım. İlya tamamen tükenmiş görünüyordu ama acaba toparlanması ne kadar sürerdi? İşini bitirmeme izin vermediği için içimden Dimitriy'e lanet okudum. Birkaç saniye içinde kapıya ulaştım. Endişelenmemi gerektiren bir şey yoktu.

Nadya tehlikede değildi. Elinde gevşekçe tuttuğu bir çam ağacı parçasıyla yüzü duvara dönük duruyordu. Saplanan kıymıklardan dolayı elleri kan içindeydi. İlya'nın oturduğu yerde artık üstünde onun elbiseleriyle kurumuş bir ceset vardı. Bazı yerlerinden açıkça kemikleri görünüyor, bazılarından da derisi sarkıyordu. Bir vampir olarak gençti, gerçek ölümünün üstünden iki yıldan az zaman geçmişti. Şimdi bile bedeni sadece zamanında doğanın verdiği ölçüde çürüyebilirdi. Nadya bana bakmak için başını çevirdi. Onu emniyetli bir yere götürmek için uzanıp elini tuttum. Bir an direndi, sonra benimle geldi.

"Biliyorum," dedim. "Bu o değildi. Artık İlya değildi."

Ama Nadya durumu mükemmel anlamıştı. "Oydu," diye mırıldandı.

XXII. Bölüm

Nadya'nın köpeğini, sevgilisine göstereceği kadar büyük bir sevgiyle selamlamış olduğu gerçeğinden kendime bir eğlence payı çıkarabilmeyi başardım. Ama söz konusu köpek olduğunda, o koyu renk geri zekâlı gözlerin arkasında gerçekte neyin saklandığı konusunda kuşkuya yer yoktu. O yaratık bizi tam kendisini bıraktığımız yerde bekliyordu ve bu da Susanna'nın o yolu kullanmadığını gösteriyordu. Basamakları hızla tırmanıp Aziz İshak Meydanı'na çıktık. Artık ortalık sakinleşmişti. Şehirden kaçanlar kaçmış, kalanlar da kendilerini eve kapatmıştı. Daha sonra Petrograd'ın daha işini bilen sakinleri komşularının terk ettiği dükkân ve evlerden ne yağmalayabileceklerini görmek için geldiklerinde ortalık canlanırdı.

"Şimdi ne olacak?" Bu aşikâr soruyu soran, Nadya'ydı. İkisi de gözlerini bana çevirmiş olduğuna göre, sanırım soruyu ben yanıtlayacaktım. Artık özgür olduğumuzdan ve Susanna'nın benden intikam almak istemesinin oluşturduğu acil tehdit ortadan kalktığından, önceliklerim değişmişti. Dimitriy yararlı bir müttefikti. Bana yardım etmek için herhangi bir sebebi olmasa da, kendi hayatını riske atacağı bir noktaya kadar Danilov'u korurdu. Nadya'nın eşlik etmesine ihtiyacım yoktu. Nadya'nın katedralin altında yoldaşına yapmış olduğu şeyi Dimitriy'e anlatma düşüncesini aklımdan geçirdiysem de böyle bir ifşaatı da-

ha uygun bir zamana bırakmak daha çok işime yarayabilirdi. Tam da Danilov'un böyle bir ihtimal bulunduğunu biliyor olduğu gerçeği, bana bunu ona karşı kullanmam için biraz daha destek sağlıyordu. Ama yine de Nadya'nın sorusuna cevap vermeliydim.

"Emin değilim," dedim. Bu bana Danilov'un verebileceği türden bir cevap gibi görünmüştü.

"Sizin şehirden ayrılmanız gerekiyor," dedi Dimitriy. "Moskova'ya, hatta daha uzağa gidin. Trenler çalışıyor olmalı."

"Bizimle gelmeyecek misin?" diye sordu Nadya.

Dimitriy başını salladı. "Susanna'nın peşinden Çeka Karargâhı'na gideceğim."

"Nereye?" Cehaletimin kimliğimi açığa çıkarabileceğini fark etmeden konuşmuştum.

Dimitriy sert bir ifadeyle bana baktı, sonra yüzü yumuşadı. "Sen tutuklandıktan sonra olmuştu ama o sıralarda bile başlamak üzereydi. Artık Ohrana yok. Gorohovaya Caddesi 2 numara şimdi yeni ama pek de farklı olmayan bir örgütün karargâhı. Adı Çrezviyçaynaya Kommisiya ama halk ona sadece baş harflerini –Çe Ka– kullanarak Çeka diyor. El koydukları eşyaları üçüncü kattaki kanıt odasına koyuyorlar. Susanna bunu bilemez, o yüzden oraya ondan önce gitme şansım olabilir."

"Onlar hakkında bu kadar şeyi nasıl bilebiliyorsun?" diye sordum.

"Çünkü orada çalışıyorum," dedi Dimitriy pat diye. "Ben onların Çekist dediği şeyim. En azından şimdilik öyleymişim gibi davranıyorum."

Binayı da iddia ettiği kadar iyi biliyorsa o zaman bir şans söz konusu olabilirdi, Ascalon'dan büsbütün vazgeçmiş değildim.

"Ben de seninle geliyorum," dedim tereddüt etmeden. "Yardımım dokunabilir."

"Mişa, hayır. Bunu Dimitriy'e bırak," diye yalvardı Nadya.

"Tanrı aşkına, seni aptal kadın, ben Mişa değilim, Yuda'yım."

Yüzünün gözyaşlarıyla çöktüğünü görmek bir zevkti, şimdiki kimliğimi öğrenmiş olmalarının onlara sağlayabileceği küçük avantaja kesinlikle değerdi. Aniden çenemde bir acı hissettim ve yana doğru sendeledim. Dimitriy beni tokatlamıştı. Onun için rasgele bir tokat olmasına rağmen sanki çenem yerinden çıkmış gibi ağrıyordu. Elimle ovuşturup ona sırıttım.

"Danilov da benim kadar hissediyor bunu."

"Yine de sanırım hepimiz onayladık," dedi Dimitriy. "Sen bu durumdayken Nadya'yla değil, benimle kalman her yönden daha iyi olacak." Nadya'ya döndü. "Sen Nikolayevskiy istasyonuna git ve Moskova'ya üç bilet al. Seninle orada buluşuruz."

"Üç mü?" diye sordum. "Bizimle mi geliyorsun?"

"İkinizin oraya gitmenizi garantiye alıyorum."

"Peki biletlerin parasını nasıl ödeyecek?"

Nadya bir şey söyleyecek gibi oldu ama Dimitriy araya girdi. "Bu sorun değil." Cebine uzanıp bir tomar banknot çıkardı. Onları Nadya'ya verdi. "Bunların değerinin birkaç gün öncesine kıyasla yarı yarıya düştüğünden kuşkulanıyorum ama yeterli olmalı. Gerekirse hepsini kullanmaktan kaçınma. Şimdi gidelim."

Gogolya Caddesi'nden Gorohovaya'ya kadar birlikte yürüdük.

"Yollarımız burada ayrılıyor," dedi Dimitriy. "Gece yarısına kadar gelmezsek, yalnız git. Seni Moskova'da buluruz."

Nadya başını salladı. Veda öpücüğü verecekmiş gibi ona doğru bir adım attım. Az kalsın buna aldanıyordu ama içgüdüsel tepkisini zamanında önledi. Kızgın gözlerle bana baktı. Kıkırdadım. Nadya, Dimitriy'e yaklaştı. Dimitriy biraz gafil avlanmış gibi görünüyordu ama yine de kendisini öpmesine izin vermek için Nadya'ya doğru biraz eğildi. Nadya bir vampirle bu kadar samimi olmanın verdiği tiksintiyi güçlükle gizleyebiliyordu fakat bunların hepsi açıkça benim yararımaydı. Danilov'un buna ne mana vereceğini merak ediyordum.

Nadya Nevskiy Caddesi'ne doğru yürümeye başladı, köpeği de onu takip etti. Kendi hesabıma herhangi bir ilgi duymaksızın arkasından baktım ama bunun Danilov'un Nadya'yı son görüşü olabileceğinin farkındaydım ve bu ânı uzatmanın ona acı vereceğini biliyordum. Dimitriy giysimin koluna yapışıp çekti. "Haydi!"

Caddede yürümeye başladık, sonunda Petro ve Pavel Kalesi'ne götürüleceğimiz zaman bizi çıkardıkları kapının karşısına kadar geldik. Hafifçe aralık kalmıştı. Yolun karşısına geçtik. Tekrar kaldırıma çıkarken kapının kenarından bir insan kolunun ve elinin göründüğünü fark ettim.

"Lanet olsun!" diye mırıldandı Dimitriy.

İçeride kimse yoktu ve kapı görevlisi ölmüştü. Boğazı kanlar içindeydi. Dimitriy tuhaf bir şekilde bundan rahatsız oldu. Basamakları ikişer ikişer atlayarak hızla yukarı çıktı. Ona yakın kalmaya çalıştım ama Danilov'un vücudu acınacak durumdaydı. Ben üç katı çıkana kadar o gözden kaybolmuştu, ancak ahşap zemine bulaşmış olan kan izi bana yolu gösterdi. Onun yanından geçerken bir çalışma masasının yanında yüzüstü yatan, aynı şekilde öldürülmüş başka bir adam daha gördüm. Ayağımın ucuyla başını yana doğru çevirdiğimde tanıdık bir yüz gördüm ve sevindim: Bu bizi ilk önce kaleye göndermiş olan Troçki taklidi hayduttu. Orada daha fazla ceset olmaması beni şaşırttı; Susanna'nın merhametli davranacağını hayal edemiyordum ama çoğunun Moskova'ya gittiğini düşünüyordum.

Biraz ileride bir ses duydum ve bakmak için oraya gittim. Bütün kat açıktı ve odaları bölen duvarlar yoktu fakat kitap rafları ve dosya dolapları, çalışma masaları için ayrı ayrı girintiler oluşturacak şekilde yerleştirilmişti. Ama biraz ileride farklı bir şey vardı. Mekânın tam ortasında içinde bir insanın durabileceği yükseklikte büyük, madenî bir kafes vardı. Bu bana II. Aleksandr'ın Fontanka 16'da benimle güven içinde konuşabilmek için inşa ettirdiği kafesi hatırlattı. Belki de aynı kafesti, burası Ohrana'nın taşınmış olduğu yerdi. Ama burada amaç farklıydı; bu hırsızları dışarıda tutmak içindi, vampirleri içeride tutmak için değil.

Kapı açıktı, Dimitriy içeride kutuların ve dolapların arasında bir şey arıyordu. Bütün mekânda kan lekeleri vardı. Kutulardan birinin arkasından bir insan ayağı görünüyordu ama oraya gittiğimde onun ait olduğu bedeni göremedim. Etrafa baktım ve ortalığa dağılmış olan şeyin sadece kan olmadığını fark ettim: Bir veya belki de daha fazla insan vücudunun lime lime edilip ortalığa yayılmış olan kalıntıları da vardı. Belki de yanılıyordum. Belki de bu kafes içine birisini hapsetmek için yapılmıştı ve Susanna onu öfkesine hedef olan kurbanının kaçmasını önlemek için kullanmıştı. Bu beni çok sevindirmeliydi; böyle kötü niyetli bir yaratık için model oluşturduğumdan dolayı gururlanıyor olmalıydım, oysa yalnızca tiksinti duyuyordum. Çok uzun zamandır Danilov'un bedenindeydim ve bu beni etkilemeye başlamıştı.

"Burada aylarca çalıştım ve bakmak aklıma bile gelmedi," dedi Dimitriy kendi kendine konuşur gibi.

"Nereye bakmak?"

"Buraya. Aklıma gelmeliydi, buradan geçerken hissetmeliydim."

"Susanna'nın aldığından emin misin?"

Masadaki mukavva kutulardan birini bana doğru itti.

"Üstünde ismin var, Mihail'in ismi."

Kutuya baktım. İçinde çift bıçaklı aletim ve kullandığım ustura vardı. Ascalon'a dair kesinlikle hiçbir iz yoktu, paradan da iz yoktu; ama bu beklenebilir bir şeydi.

"Belki de başka bir yere koymuşlardır," dedim. "Aramama yardım et."

"Hayır," diye yanıt verdi. "O Susanna'da. Onda olmasaydı hâlâ burada onu arıyor olurdu. Vazgeçmezdi."

"Şimdiye kadar Aziz İshak'a dönmüştür."

"Bundan şüpheliyim. Oraya gideceğini sanmıyorum."

"Bunu düşünmenin sebebi ne?"

"Sen de bir vampirdin, değil mi? Kana bak – kuruyor. Katedral buraya sadece on dakika mesafede. Gittiği yer orası olsaydı biz ayrılmadan geri dönmüş olurdu."

"Peki, nerede o zaman?"

Dimitriy bir an düşündü sonra başını salladı. "Bilmiyorum. İstasyona gitmeliyiz." Kafesten çıktı ve merdivene doğru yöneldi. Kendi planlarıyla benimkilerin hiçbir şekilde örtüşmeyebileceği gerçeğini göz ardı etmiş gibi görünüyordu. Ama bunu pek uzun düşünmeme gerek yoktu. Şimdilik onunla birlikte kalmak benim için daha iyiydi ve Moskova, Petrograd'dan daha güvenli bir yerdi. Onu takip edecektim fakat oradan eli boş ayrılmak istemiyordum. Kutuya uzanıp çift bıçaklı aletimi aldım. Birkaç saniye sonra onun arkasından basamakları iniyordum.

Petrograd'a sessizlik hâkim olsa da, Nikolayevskiy istasyonu her zamankinden daha hareketliydi. Kulenin saati neredeyse on bire çeyrek kalayı gösteriyordu. III. Aleksandr heykeli –hipopotam– hâlâ karşıdaki meydandaydı. Bugün onun etrafını kuşatan toplulukların aklında devrim özlemi yoktu. Onlar elbette özgür olmak istiyorlardı – ama yabancı bir istilacının baskısından özgür olmak. İstasyona girip yolumuza devam ettik. Bunun gibi bir kalabalığı yararak kendinize yol açmanız gerekiyorsa yanınızda Dimitriy gibi bir adamın olması iyi bir şeydi.

İçerisi daha da kalabalıktı. Peronların yarısında trenler vardı. Nadya'yı görebileceğimiz uygun bir yer bulabilmek için kalabalığı yararak ilerlemeye çalıştık ama bu imkânsızdı. Trenlerden biri istim bıraktı ve tekerlekleri yavaşça dönmeye başladı. Demiryolu muhafızları onu giderken görmenin yarattığı hayal kırıklığıyla ileri doğru akın eden kalabalığı durdurdu. Geriye hâlâ herhangi bir tür örgüt kalmış olması beni şaşırtmıştı, ancak demiryolu işçilerinin kendine özgü bir kurumu vardı. Onların sendikası olan Vikzel, darbe sırasında Bolşeviklere karşı direnebilecek kadar güçlü olan az sayıda örgütten biriydi. Şimdi de sonuna kadar görevlerinin başında kalmaya ve Petrograd'dan olabildiğince çok insanı çıkarmaya niyetli görünüyorlardı.

"Ayrılıp arayalım," diye önerdim.

"Bu hoşuna giderdi, değil mi?"

Bir an bana güvenilmediği için kendimi hakarete uğ-

ramış hissettim ama bu sözcükler Yuda'ya söylenmişti, bana değil. Dimitriy'in yanlış anlamasını düzeltebilirdim fakat kim olduğumu kanıtlamak birkaç değerli saniyeye mal olurdu, üstelik onun bunu bilmesinin gidişatı nasıl değiştirebileceğini gerçekte pek anlayamıyordum.

"Her neyse," diye devam etti, "daha iyi bir fikrim var."

Bunu söylemesiyle birlikte beni belimden kavrayıp havaya kaldırdı ve omuzlarına oturttu. Eğer beş yaşında bir çocuk olsaydım bu çok tuhaf görünmezdi ama Dimitriy kadar uzun boylu olmasam da erişkin bir adamdım sonuçta. Verdiğimiz görüntünün saçmalığı bir yana, Dimitriy'in başarmış olduğu şeyi gören herkes onun muazzam gücüne hayret ederdi. Ve yine de tek kişi bile bunun hakkında yorum yapmadı. Dimitriy, fanusunu benim oluşturduğum büyük bir deniz fenerinin mekanizmasıymış gibi yavaşça daire çizerek döndü. Bu hesaplanmış hıza rağmen geçen her bir saniyede yüzlerce insanı incelemem gerekiyordu. Sevdiğim kadının yüzünü atlamamın imkânsız olduğundan emindim ama yine de bundan korkuyordum.

Neredeyse 360 derece dönmüştük ki sonunda tanıdık bir yüz gördüm ama o ne Nadya ne de karşılaşmayı umduğum bir kişiydi. Vampir Sandor'du. O da benim gibi gözlerini önündeki birisine dikmiş dikkatle bakıyordu. Nereye baktığını takip ettim ve sonunda onu gördüm, bu Nadya'ydı. Kalabalığı yararak ondan uzaklaşmaya çalışıyordu. Tesadüf olabilirdi ama sonra arkasına baktı ve gözlerindeki korkuyu görünce takip edildiğinin farkında olduğunu anladım.

Öne eğildim ve kalabalığın gürültüsünden dolayı sesimi duyurabilmek için Dimitriy ile bağırarak konuştum. "Nadya orada ileride. Sandor da orada. Onun peşinde. Susanna uzakta olamaz."

Yavaşça düşmek için omuzlarına tutunarak Dimitriy'in sırtından yere atladım, sonra onu gitmemiz gereken yöne doğru ittim. Dimitriy kendisinin geldiğini görmeyen ve kendi isteğiyle yolundan çekilmeyen herkesi rahatça bir yana itebildiği için kolayca ilerleyebiliyorduk. Dimitriy

biraz önce onları benim kadar iyi görememiş olmasına rağmen, boyu uzun olduğu için seçebilmişti ve artık nerede olduklarını biliyordu.

İstasyonun yan tarafına doğru ilerleyerek peronlardan uzaklaşmıştık ve kalabalık seyrelmeye başlamıştı. Dimitriy'in yanında yürüyebiliyordum. Biraz ilerimizde, binanın batı duvarında tuğladan inşa edilmiş bir kemerli girişe işaret etti.

"Oradan geçtiler."

Koşmaya başladım fakat kemerin altına geldiğimde etrafa bakabilmek için durdum. Dimitriy hemen arkamdaydı. Kemerli geçit etrafı duvarlarla çevrili bir avluya açılıyordu. Orada üst üste konulmuş olan eşya sandıklarının oluşturduğu yığınlar öyle yüksekti ki, Dimitriy için bile üstlerinden bakıp bir şey görebilmek mümkün değildi. Bazıları kırılıp açılmış ve içindekiler dökülmüştü. Pek değerli bir şey yoktu. Satılabilecek veya yenilebilecek her şey alınmıştı. Nadya'ya veya Sandor'a dair bir iz yoktu fakat yığılmış olan sandıklar avluyu neredeyse bir labirente çevirmişti. Aralarındaki dar geçitlerde herkes saklanabilirdi.

"Nadya!" diye bağırdım.

Yanıt hızlı geldi, "Mi–" ama hemen kesildi. Dimitriy ayrılmamız gerektiğini işaret etti. Çok geçmeden ortadan kayboldu. Nadya'ya tekrar seslendim, bu defa bir havlama sesi geldi ve onun Polkan'a ait olduğunu fark ettim. Sonra alçak sesli, devamlı bir hırlama duydum. Bu bana seçmem gereken yön hakkında fikir verdi fakat sandıkların arasındaki köşeler ve dönüşler sesi doğrudan takip edemeyeceğimi gösteriyordu.

Sonunda onları gördüm. Sandor, Nadya'yı bir duvara dayamış ve bağıramasın diye eliyle ağzını kapatmıştı. Polkan dişlerini Sandor'un bacağına geçirmiş, çaresizce onu geri çekmeye çalışıyordu. Burnunun etrafında kan lekeleri olduğunu gördüm fakat Sandor bu durumu dert ediyor gibi görünmüyordu. Ama belli ki korktuğu bir şey vardı, yoksa neden Nadya'nın ses çıkarmasını önlemeye çalışsındı? Ama onu endişelendiren ben değildim. Ben onu

gördükten saniyeler sonra beni fark etmişti. Yüzünde sırıtmaya benzer iğrenç bir ifade oluştu, sonra geri çekildi. Polkan'a sert bir tekme attı ve hayvan geriye doğru yerde sürüklendi. Sonra hemen ayağa kalktı ve gözlerini Sandor'a dikip hırlamaya başladı. Ama yaklaşmadı.

Sonra Sandor'un arkasında gerçekten korktuğu adam belirdi, Dimitriy. Labirentin içinden geçmek için başka bir yol bulmuştu ve şu anda ben ve o bir geçidin karşılıklı uçlarını kapatarak Sandor'u aramıza hapsetmiştik ama ben pek de güçlü bir engel sayılmazdım. Sandor'un yanından karşıdaki Dimitriy'e baktım. Sandor hemen anladı. Kuşkulandığı şeyi doğrulamak için omzunun üzerinden geriye doğru baktı. Oradan kaçamayacağını fark etmesi pek sürmedi. Bana doğru koşmaya başladı. Kendimi hazırladım. Tek ümidim Dimitriy bize ulaşana kadar onu tutabilmekti.

Endişelenmeme gerek kalmadı. Sandor daha iki adım bile atamadan kendini boylu boyunca yerde buldu. Nadya'nın yüzünde yapmacık bir gülümseme gördüm ve başımı eğdiğimde Sandor takılsın diye kaldırmış olduğu ayağını gördüm. Sandor toparlanmaya fırsat bulamadı. Birkaç saniye sonra Dimitriy üstündeydi. Onu sırtüstü çevirdi, sonra yakasından tutup yukarı çekti. Dimitriy yerden kaldırırken Sandor destek almak için ayağıyla zemini tekmeliyordu. Direnmek için daha fazla çaba sarf edebilirdi ama yenildiğini anlamış olduğu belliydi. Ne kadar zorlu bir hasım olduğunu bilecek kadar uzun zaman dövüşmüştü Dimitriy'le birlikte. Belki de direnmeden teslim olursa Dimitriy'in ona merhamet göstereceğini ümit ediyordu. Dimitriy'in İlya'ya karşı tavrı düşünülecek olursa, pekâlâ haklı olabilirdi ama ben buna izin vermeyecektim. Nadya'nın kardeşiyle ilgili fikri doğruydu ve ben de bunu örnek alacaktım.

Aziz İshak'ın altındaki mahzende geçici çözüm olarak hazırladığım kazık hâlâ bendeydi. İlerleyip hamle yaptım. Kolay bir darbeydi; bir askerî öğrencinin eskrim okulundaki ilk gününde öğrenebileceği türden bir şey, onlara

nasıl kılıç kullanacaklarını öğretmek hâlâ umurlarındaysa tabii. Tek endişem ahşap kazığın Sandor'un vücudunu delip geçtikten sonra Dimitriy'e saplanmasıydı fakat bu olsa bile kalbi diğer taraftaydı.

Kazık Sandor'un bedenine girerken memnuniyet verici bir direnç hissettim ama kazık kalbine saplandığı anda direnç aniden hafifledi. Hayat Sandor'u terk etti ve bedeninin bütünlüğü kayboldu. Çizmeleri pantolonunun altından kaydı ve bunu yukarıya doğru dalgalar halinde yükselen bir toz bulutu takip etti. Paltosu sanki içindeki hava emiliyormuş gibi, yavaş yavaş yere çöktü. Biraz sonra artık bir portmantoda asılıyken kapladığından daha fazla yer kaplamayan bir yığına dönüştü. Başı, sanki pelür kâğıdından yapılmış gibi yırtılarak boynundan ayrıldı ve bir yana devrildi. Paltosunun omzuna süründü, sonra çözüldü. Sandor, İlya'dan çok daha uzun süre *vurdalak* olarak kalmıştı.

Arkasından Dimitriy'in yüzü göründü. İlk önce yüzünde bir şaşkınlık ifadesi vardı fakat beni görünce öfkeye dönüştü. Hâlâ Sandor'un boş paltosunun yakalarını tutuyordu ama onu bir yana fırlattı. Kazığı tutup çevirerek elimden kurtardı. Onu iki parça edip yere attı. Bana vurmak için elini kaldırdı ama kendini tuttu.

"Buna gerek yoktu," dedi. "İlya için de yoktu, onun için de yoktu. Bana bu kadarını borçlu olduğunu düşünmüyor musun?"

Sesindeki hayal kırıklığı beni kendime getirdi. Onu yönlendiren şeyin ne olduğunu bilmiyordum ama bana yardım edebilmek için doğasına karşı gelmişti. Bunun karşılığını verebilmem için vampirlere karşı duyduğum nefreti bastırabilmem yeterliydi. Ne var ki bunu ona itiraf etme düşüncesiyle yüzleşemiyordum.

"Danilov'u suçlama," dedim.

Kazığı Sandor'un sırtına saplarken elimi hareket ettiren şey sanki Yuda'nın iradesiymiş gibi davranmak Dimitriy'i aldatmanın son derece kolay bir yoluydu. Vampiri ortadan kaldırmayı amaçlamış olduğum konusunda kuşkuya yer yoktu fakat bununla ilgili yalan söylemek –

bu gerçekten eskiden yapabileceğim türde bir şey miydi? Belki bunu yapmam için beni Yuda etkilemişti. Veya belki de sadece ondan bir şeyler öğreniyordum.

Dimitriy kaşlarını çattı. Bana tekrar vurup vurmayacağını merak ettim. Ama eli yana düştü. Dönüp Nadya'ya doğru yürüdü. Bir sandığa dayanmış olan Nadya nefes nefeseydi.

"İyi misin?" diye sordu Dimitriy ona.

Ayağa kalkmasına yardım etmek için elimi Nadya'nın kolunun üstüne koydum ama o silkinip kolumu itti. Yuda'ymışım gibi davranmanın dezavantajı da bu olmuştu.

"Ben iyiyim." Bunu Dimitriy'e hitap ederek söylemişti. Dimitriy'i kıskanmam saçmaydı, yine de bu hissettiğim duyguyu hafifletmiyordu. Dimitriy'e Nadya'nın da elinin benimki kadar vampir kanına bulanmış olduğunu söylemeyi istedim.

"Sandor seni nasıl buldu?" diye sordum.

"Bulmadı." Konuşurken hâlâ Dimitriy'e bakıyordu. "Ben onu buldum. Nakliye bürosunda trene yüklenecek bir sandıkla ilgili talimat veriyordu."

"Sandık mı?" diye sordum. "Ne büyüklükte?"

"Yeterli büyüklükte." Şimdi bana bakıyordu. Sonra gözlerini tekrar Dimitriy'e çevirdi. Hepimiz ne kastettiğini anlamıştık. Dimitriy de eskiden böyle seyahat etmişti.

Ben de öyle. Ve yine de ne Dimitriy ne de Danilov bariz soruyu sormayı düşünmüştü. Dimitriy bunu aptallığından yapmamış olabilirdi ama Danilov'un sessiz kalmasının nedenini bir anda anladım. Konuşmayı ne kadar istemiş olursa olsun dudaklarını hareket ettirebilecek güce sahip değildi ama ben sahiptim.

"Trenin nereye gittiğini gördün mü?" diye sordum.

Nadya başıyla onayladı. "Tyumen."

"Tyumen mi?" Orayı biliyordum ama hiç gitmemiştim. Sibirya için büyük bir şehirdi, oldukça doğuda, Urallar'ın bile yüzlerce verst ötesindeydi. "Susanna orada ne yapmak istiyor olabilir?"

"Bu açık değil mi?" diye hırladı Dimitriy. "İlgilendiği Tyumen değil. Orası sadece asıl gitmek istediği yere en yakın tren istasyonu."

"Peki, nereye gitmek istiyor?"

"Tobolsk'a." Dimitriy bu ismi büyük bir kehanetmiş gibi söylemişti. Nadya'nın rengi biraz soldu. Bana bir şey ifade etmemişti, sadece başka bir taşra kasabasıydı ve Tyumen'den daha ilginç değildi.

Dimitriy düşünerek, tek tek konuştu. "Nikolay Romanov ve ailesi şu anda Tobolsk'ta ev hapsinde."

"Çar mı?" Kulağa aptalca bir soru gibi gelmiş olmalıydı fakat ben dünyaya Majesteleri'nin düşüşünden birkaç ay sonra gelmiştim.

"Eski çar," diye düzeltti beni Dimitriy, gündelik politika hakkında uyararak.

"Onunla ne yapmak istiyor?" diye sordu Nadya.

"Tahmin edemiyor musun?" dedi Dimitriy.

Nadya beklentiyle bana baktı. Beni küçümsemesine karşın, böyle bir soru söz konusu olduğunda yöneldiği kişi hâlâ bendim. Cevap vermem gurur meselesiydi. Yüzümü ovuşturdum. Açık bir cevap yoktu. Susanna bile tahmin yürütüyor olmalıydı. "Zimeyeviç, Ascalon'un her zaman değerli olduğuna inanıyordu, değil mi? Romanov'lardan intikam almak istemesinin yarı sebebi, Petro'nun onu kendisinden çalmış olmasıdır. Onun gücüyle ilgili rivayetler hep vardı."

"Ne gibi rivayetler?"

"Büyük kısmı Ascalon imha edilirse ne olacağı hakkındaydı. Bazıları bunun Zimeyeviç'in ölümüne neden olacağını, diğerleriyse onu her zamankinden daha güçlü kılacağını söylüyorlardı. O yüzden, istemedikleri bir sonuç ortaya çıkabilir diye, hiç kimse buna cesaret edemedi –ne Zimeyeviç'in dostları ne de düşmanları–."

"Ama Susanna onu sadece imha etmek için Tobolsk'a götürmezdi," dedi Nadya.

"Elbette götürmezdi. Bildiği başka bir şey olmalı. Romanov kanıyla ilgili bir şey. O yüzden Nikolay'a ihtiyacı var."

"Sende Romanov kanı var. Neden daha önce yaptığı gibi seninle denemedi?"

"Bilmiyorum," dedim. "Belki de *benimle* –bir Danilov üzerinde– *denemiş olduğu içindir.* Ve eline geçen sonuca bakın. İçeride üçümüzün olmasını istemezdi."

"Üçünüz mü? Sen, Danilov ve Zimeyeviç mi?"

"Yapmayı planladığı şey bu olmalı, bir şekilde Zimeyeviç'i diriltmek."

"Senin gibi? 'Majesteleri'nin bedeninde?'"

"Öyle tahmin ediyorum. Belki de hiç böyle bir sonuç vermez. Belki sadece Nikolay bir vampire dönüşür. Susanna'nın kesin olarak bildiğinden kuşkuluyum."

"Önemi var mı?" diye sordu Nadya. Bir insanın böyle bir şey söylemesi tuhaf ve acımasızcaydı.

"Önemi var mı?" Dimitriy sanki kendisi için yeni bir şey değilmiş gibi konuşmamızla hiç ilgilenmemişti. Ama şimdi, Nadya'nın kayıtsızlığı beni ne kadar eğlendirdiyse, onu da o kadar şaşırtmıştı. "Alman tehdidi altında olduğumuzu düşünüyor olabilirsin ama Rusya'nın asıl korkması gereken şey içsavaş. Doğuda başladı bile. Hepsi çarı geri getirmek istemiyor ama onun bayrağı altında toplanmaya yetecek kadar nefret ediyorlar Bolşeviklerden. Elbette Nikolay'ın bunu yapabilecek gücü yok, hatta kendi halkına önderlik edebilecek durumda bile değil. Zaten başta Rusya'yı kaybetmesinin nedeni bu. Ama Nikolay'ın bedeninde bir Zimeyeviç? Bu onun hayal ettiğinden daha da iyi. Böylece Lenin'i, Troçki'yi ve diğer hepsini mağlup edecek lider olabilir."

"Dimitriy, bir defalığına bile olsa seninle hemfikirim."

"Gerçekten mi?" Dimitriy'in hiç ikna olmamış olması anlaşılabilir bir şeydi.

"Mesele Lenin, Bolşevikler veya onlardan biri değil. Onlar zaten pek uzun ömürlü olmayacak. Ama Zimeyeviç eskiden de yeterince tehlikeliydi. Bir yandaşı olsaydı –gerçek, insan bir yandaşı– dünyayı yönetebilirdi ve bu kimse için iyi olmazdı. Daha önce ona I. Aleksandr'ı hükmü altına alması için yardım etmeye çalışmış olduğumu

biliyorum ama o farklı bir çağ, farklı bir dünyaydı. O zamanlar Rusya güçsüzdü ve Zimeyeviç ona sahip olabilirdi. Şimdi değil."

"Yani Susanna'yı durdurmak mı istiyorsun?"

"Bunun için elimden geleni yapacağım."

"Palavra!"

"Ne?" diye sordu Dimitriy.

"Sana yalan söylüyor," diye yanıt verdim.

"Kim?"

"Yuda. Sana anlattığından daha fazla şey biliyor."

"Ascalon hakkında mı?"

Başımla onayladım. Dimitriy şu anda konuşan kişiyi hemen kabul etmiş gibi görünüyordu ama Nadya'nın daha temkinli olduğunu görebiliyordum. "Ne planladığını bilmiyorum –bunu benden saklıyor– ama Ascalon hakkında belli ettiğinden daha fazlasını biliyor. Sadece onu *ve* Nikolay'ı Susanna'dan önce ele geçirmek istiyor."

Bundan daha fazlası da vardı ama somut bir düşünceden ziyade bir histi. Kelimelerle ifade edemiyordum; anlayabilmek için daha fazla zamana ihtiyacım vardı.

"Bu onun hatalı olduğunu göstermez."

Bir an düşündüm. "Hayır. Hayır, göstermez."

"Susanna'nın peşine düşmeliyiz," diye ısrar etti Dimitriy.

Nadya'ya döndüm. "Tyumen'e giden tren ne zaman kalktı?"

"Yaklaşık yarım saat kadar önce."

"Yarına kadar başka tren yok," dedi Dimitriy.

"Biz onun önüne geçebiliriz," dedi Nadya. "Zaten Moskova'ya bilet almıştım. Oradan Transsibirya Ekspresi'yle direkt Tyumen'e gidebiliriz."

"Eğer çalışıyorsa."

"Burada beklemekten iyidir," dedim. Moskova'ya gitmek kesinlikle iyi bir fikir gibi görünüyordu fakat tam olarak Nadya'nın önerdiği şey için değil. Öncelikle, oradan Tobolsk'a ulaşmanın daha hızlı bir yolu gelebilirdi aklıma.

İkincisi, Susanna'yı takip etmekten bahsederken Nadya'nın "biz" sözcüğünü söyleme şekli hoşuma gitmemişti.

"Tren şafak sökmeden önce Moskova'ya ulaşır mı?" diye sordu Dimitriy.

"Tarifeye göre öyle," dedi Nadya, "ama bugünlerde kim bilebilir ki?"

"Bu riski almam gerekecek. Gidelim."

İstasyonun yolcu salonuna geri döndük. Oradan ayrıldığımız zamana kıyasla çok daha fazla insan vardı. Bilet gişelerinin ve peron girişlerinin önünde kalabalıklar toplanmıştı. Demiryolu memurları insanları sakinleştirmek için sesleniyor; herkes için yer olduğunu, bu trenlerde olmazsa sonrakilerde yer bulabileceklerini anlatıyor ve trenlerin Petrograd'dan ayrılmak isteyen herkes gidene kadar çalışacağını söylüyorlardı. Kendilerinden nasıl bu kadar emin olduklarını anlayamıyordum, Almanların pekâlâ daha farklı planları olabilirdi. Bu insanlar bunu anlayabilecek kadar zekiydi ve ilerleyebilmek için daha fazla itişmeye başlamışlardı. Biletlerimizin elimizde olmasına rağmen bir trene binebilme şansımız olduğunu sanmıyordum.

Birisinin hafifçe sırtıma dokunduğunu hissettim. Nadya'ydı. İstasyon çıkışına doğru işaret ediyordu, o yöne baktığımda Dimitriy'in bizden uzaklaşmakta olduğunu gördüm.

"Niyeti ne?" diye sordum.

"Yardım isteyeceğini söyledi."

"Yardım mı? Kimden?"

Nadya omzunu silkti. Durup beklemekten başka çaremiz yoktu. Nadya'nın elini tuttum ve eldiveninin üzerinden sıktım. O da karşılık verdi. Ona baktım. "Hâlâ benim," dedim. "Eğer bu hâlâ *bensem*."

"Seni geri alacağız," diye yanıt verdi Nadya. "Sadece seni. Bir yolunu bulacağız."

Dimitriy çabucak döndü, geldiğinde yalnız değildi. Yanındaki iki adam neredeyse onun ikizi olabilirdi, üstlerinde Dimitriy'inkinin aynısı koyu renk deri paltolar vardı. Ama ne Dimitriy'in boyu bosu ne de duruşu vardı onlar-

da. Bolşevik oldukları kesindi, hatta Çekist olmaları da mümkündü. Yanımızdan geçerlerken bir tanesinin elinde bir tabanca olduğunu fark ettim. Dimitriy onları doğrudan peronlara açılan kapıya yığılmış kalabalığa doğru götürdü. Bağırarak birkaç emir verdi ama kulak veren olmayınca emirleri daha yüksek sesle tekrarladı. Bu defa yanındaki iki yardımcısı insanları kenara itmeye başladılar. Kalabalık nihayet mesajı aldı ve açılmaya başladı.

Geçebileceğimiz kadar geniş bir aralık oluştuğunda Dimitriy bize doğru işaret etti. Nadya'nın önden yürümesine izin verdim fakat onun hemen arkasında kaldım ve trendeki yerlerini gasp ettiğimiz insanlara bakmaya cesaret edemediğimden gözlerimi önüme dikerek takip ettim.

Etrafımızdan itiraz mırıltıları yükseldiyse de kimsenin bağıracak kadar cesareti yoktu. Konuşulanlar arasında bir cümleyi anlayabildim. "Bugün lanet bir köpek bile bizden daha iyi muamele görüyor." Aralarından birinin tekmesini yiyen Polkan'ın acıyla havladığını duydum ama kendini emniyete alana kadar koşmayı başardı. Biraz sonra perondaydık. Bolşeviklerden biri tren muhafızlarından birine yaklaşıp onunla konuştu. Aralarında bir şey tartıştılar ve Dimitriy de onlara katıldı. Sonra bize işaret etti.

"Biletleri görmek istiyor."

Nadya biletleri gösterdi. Muhafız onları dikkatle inceledi, sonra omzunu silkti. "Bu taraftan." Onu trenin ortasındaki birinci sınıf vagona kadar takip ettik. Tıklım tıklım dolu bir kompartımanın kapısını açtı. Oturan birkaç kişi vardı fakat çoğu diğerlerine yer açılsın diye ayakta duruyordu. Altı kişilik kompartımanda yirmi kişi olmalıydı.

"Haydi," dedi muhafız. "Çıkın. Bu koltuklar resmî makamlarca talep edilmektedir." İçeride sızlananlar oldu fakat dışarıdaki üç deri giysili adamı görünce çok geçmeden sustular. "Ön taraflarda hâlâ yer var," diye açıkladı muhafız. Yolcular yanlarındaki az sayıda eşyayı da alarak perona dökülmeye başladılar. Muhafız lokomotife doğru işaret etti. İçeridekilerden birkaçı vagon boyunca uzanan koridordan geçip uzaktaki kapıdan indiler.

Birazdan içerideydik; Nadya, Polkan, Dimitriy ve ben. Dimitriy'in yeni arkadaşlarının bizimle birlikte gelmemesine sevinmiştim. Muhafız kapıyı kapadı. Dimitriy pencereyi açıp dışarı sarkarak iki Bolşevik'le konuşmaya başladı. "Çok teşekkür ederim, yoldaşlar. Parti için çok önemli bir şey yaptınız. Ödüllendirilmenizi sağlayacağım." Pencereyi kapadı ve oturdu. Adamlar dışarıda beklemeye devam etti.

"İşe yarar arkadaşların var," dedim.

Dimitriy kaşlarını çatarak bana baktı. "Affedersin, artık ihtiyacımız kalmadığına göre sırtlarından bıçaklayasın diye sana bırakmalıydım onları." Kiminle konuştuğunu unutup unutmadığından veya Sandor'u kimin öldürdüğünü fark etmiş olup olmadığından emin değildim. Her halükârda bu etkileyici bir noktaydı. Bolşevikleri ne kadar hor görüyor olsam da, onlar insandı ve hayatlarını korumak için elimden geleni yapardım. Onlarla vampirleri birbirinden ayırıyordum; karakterlerini veya davranışlarını değil, sadece doğalarını esas alarak. Çoğu vampir de benzer bir tercih yapardı; tek farkı diğer tarafın yanında yer alacak olmalarıydı. Ama bu Dimitriy'in göremediği bir farktı.

Tıklım tıklım dolu trendeki diğer yolcular da kompartımanımızı koridordan ayıran pencerelere yaslanmışlardı. Çoğunun arkası dönüktü fakat bir çocuk sanki şekerci dükkânını seyrediyormuş gibi burnunu cama yapıştırmış içeriye bakıyordu. Nadya kalkıp kapıyı açtı. En yakındaki iki kişi –yaşlı bir adam ve bir kadın– dönüp ona baktı.

"Lütfen," dedi Nadya, "burada çok yer var. İçeri gelin ve bize katılın."

Adam bir an kompartımana baktı ve sonra içeri doğru yarım adım attı fakat karısı elini onun koluna koyup engel oldu. Başını Dimitriy'e doğru eğip, "*opriçnik*," sözcüğünü mırıldandı; bu terim Korkunç İvan zamanından beri devlet baskısının sembolü olan ajanları küçümsemek için kullanılan bir ifade olarak kullanılagelmişti. Adam geri çekildi ve kapıyı kapadı.

"Aptallar," dedi Dimitriy. Ayağa kalkıp kapıya gitti. Yaşlı çift onu görünce geri çekilmeye çalıştı fakat gidebi-

lecekleri bir yer yoktu. Dimitriy ellerini başının üstüne kaldırıp bir süre dramatik bir pozda orada kaldı. Sonra diğer yolcuları görmeyelim ve onlar da bizi göremesin diye pencerelerin perdelerini çekti. Buna itirazım yoktu; herkesin daha az rahatsız olmasını sağlardı.

Dışarıya bakan pencerenin yanında oturuyordum. Peronda, trende kalan son yerleri bulmak için akın eden yolcuları görebiliyordum. Zaman zaman aralarından biri bizim kompartımanımızın kapısına yaklaşıyor fakat Çekistler onları savıyordu. Yaklaşık yirmi dakika sonra altımızdaki frenlerin gevşetildiğini duydum. Sonra tren hareket etti ve yavaş yavaş istasyondan çıkmaya başladı. Peronda kalanlardan birkaçı en yakın kapıya doğru hamle yaptıysa da hiçbiri başarılı olamadı. Yanımıza kimse gelmedi.

Biraz sonra istasyonun çatısının altından çıktık ve hızlanmaya başladık. Dışarıda Petrograd'ın hiç ilham verici olmayan bir yüzüyle karşılaştım, yükleme ve boşaltma işlerinin kolay olması için demiryolunun yakınında inşa edilmiş olan dizi dizi ambarlar. Obvodniy Kanalı'nı geçtik ve çok geçmeden şehir dışına çıktık. Henüz yirmi üç yaşındayken, o zamanlar adı Saint Petersburg olan bu şehre ilk gelişimde aynı yolu kullanmıştım. Pencereden dışarı sarkıp geride bıraktığımız şehre baktım fakat görülecek bir şey yoktu. Gözucuyla da olsa Saint Peter ve Saint Pavlus'un kulesini veya Aziz İshak'ın kubbesini görebilmeyi ümit ediyordum fakat dışarısı zifirî karanlıktı ve zaten ikisi de çok uzaktı. Annemin Aleksey İvanoviç'in başkentten son ayrılışında bir tekneyle Petro ve Pavel Kalesi'nden alındığını ve Sibirya'da sürgüne giderken yaptığı yolculuğun böyle başladığını anlattığı geldi aklıma.

Ondan daha saygın bir şekilde ayrılıyordum buradan ama ben de Sibirya'ya seyahat ediyordum. Sürgüne gitmiyordum fakat tıpkı onun gibi kaderimle yüzleşmek üzere yolculuk ediyordum. Ve geleceği öngöremiyor olmama rağmen, tıpkı yıllar önce Aleksey'in de hissetmiş olduğunu düşündüğüm kadar büyük bir kesinlikle, bir daha geri dönemeyeceğimden emindim.

XXIII. Bölüm

Danilov çok haklıydı. Nikolay, Susanna ve Ascalon ile ilgili durumdan avantaj sağlama imkânını araştırıyordum. Ama bu bağlamda çıkarlarımız büyük ölçüde çakışıyordu. Hem Danilov'un hem de benim en çok arzu ettiğimiz şey sadece birbirimizden ayrılmaktı. İkimizin de diğerinin öldüğünü ve sağ kalanın ortak bedenimizin kontrolünü ele alacağını görmekten memnun olacağı doğruydu fakat herkesin kendi vücuduna sahip olacağı bir çözüm bulmak ikimizi de mutlu ederdi; kendim için aklımda en tanınmış vücut vardı. Ya da çok mu mantıklı davranıyordum? Dostane bir ayrılış ikimiz için de en makul sonuç olabilirdi ama Danilov, içinde bana karşı, ailesinde kuşaktan kuşağa aktarılan bir nefretten kaynaklanan hastalıklı bir düşmanlık besliyordu. Zihni idareyi ne zaman ele alsa, bunu görebiliyordum. Gençliğini beni öldürmeye adamıştı ve herhangi bir şekilde yeni bir hayat bulacak olursam kendisini mutlulukla tekrar aynı göreve adayacak olduğundan kuşkulanmam için bir sebep yoktu. Ve bu yüzden, kendi emniyetim için, ilk fırsatta onu öldürmek zorunda kalacaktım.

Bu konuda aramızda büyük bir fark vardı. İlk fırsat onun karşısına benden önce çıkabilirdi. Eğer benim hayatımı kaybetmeme vesile olacaksa, Danilov kendi yaşamını mutlulukla feda ederdi. Bunu bir kere denemişti fakat önlemeyi başarmıştım. Her zaman böyle olacağından

emin olamazdım. O zamandan beri bir daha fırsatı olmamıştı. Birkaç hafta boyunca benim kanım damarlarımızda dolaşmıştı ve böylece ölümümüz vampir olarak yeniden doğuş anlamına gelecekti. O zaman bir zindan hücresindeydik ve Danilov kimse için tehlike oluşturamayacağımı düşünmüştü. Ayrıca orada intihar etmek için herhangi bir olanak var mıydı ki? Şimdiyse, uğraşması gereken daha önemli meseleler vardı: eski çarı Susanna'dan ve benden kurtarmak.

Ondan bir şey saklamaya çalışmanın anlamı yoktu. "Düşüncelerini ruhunun derinliklerine göm; Danilov geliyor," diye mırıldanabilirdim fakat bir konu hakkındaki fikir akışlarını ondan gizlemek, kendimden de gizlemek demekti ve ben dikkatli bir hazırlığın gerekli olduğunu biliyordum. O yüzden yaptığım planlar oldukça açık olacak ve ne kadar bilinirlerse sonuçları da o kadar kaçınılmaz olacaktı. Buna işaret eden Danilov'un kendisiydi: aramızda sır olamazdı – bizimki bir satranç oyunuydu *vist*[1] değil. Bu karşılaştırmanın aklımızdan ilk geçtiği zamanı hatırladığımda kendi kendime gülümsedim.

Nadya'nın, vagonun dışarıdaki zifirî karanlık sayesinde mükemmel bir ayna haline gelmiş olan camında yansıyan yüzüne baktım. Kendisine baktığımı fark edince bana gülümsedi. Ben de karşılık verdim fakat belli ki yanlış anlamıştım çünkü kaşlarını çattı ve başını çevirdi. Bizi ayırt edebilme konusunda giderek ustalaşıyordu, yüzümüzdeki en ufak nüanstan bile. Acaba son defa seviştiğimizde kendisini öpen, okşayan ve içine giren kişinin kim olduğuna karar vermiş miydi? Onu nefes nefese bırakanın hangimiz olduğuna? Mest olmuş bir halde haykırdığı sırada doğru ismi seçip seçmemiş olduğuna? Şimdi gülümsemelerimizi karşılaştırdığı gibi, hafızasında bizi karşılaştırmış ve birbirimizden ayırt etmeyi başarabilmiş miydi?

Ama belki de ondan bu kadar az bilgiye dayanarak iki-

1. 18 ve 19. yüzyıllarda İngiltere'de popüler olan ve dört kişiyle oynanan eşli iskambil oyunu. (Ç.N.)

mizi ayırt edebilmesini istemek adil değildi. O ve Danilov yakında birbirlerinden ayrılacaklardı, ikisinin de bildiği gibi sonsuza kadar. O an geldiğinde birbirlerinin vücudunu son bir kez tatmak isteyecekleri kesindi. Danilov direnirdi ama elime o şans geçerse ben direnmezdim. Ayrıca bu gerekli miydi? Çok az şey karşılığında çok fazla çaba gerektirecekti. Neden ona, tutuklanmadan hemen önceki o ilk defasında karşısındakinin sevdiği adam değil de ben olduğumu söylemiyordum? Ama hayır, bu çok fazla olurdu. Onu, o zaman karşısındaki kişinin ben olabileceğimi düşünmesini fakat bu konuda hiçbir zaman emin olamamasını sağlayarak kararsız bırakmak daha iyiydi; tıpkı şu anda torunu durumu bilmesine rağmen, bir zamanlar Lyoşa'yı da fahişesi Dominique hakkında kararsız bıraktığım gibi. Susanna'nın Nadya'ya tam olarak ne söylediği konusunda hiçbir fikrim yoktu. En önemlisi, Danilov'un bedenine ilk yerleştiğim tarihi ifşa etmiş miydi? Ve eğer öyleyse, Nadya bunun birlikte geçirdikleri son gece için ne anlama geldiğini düşünmüş müydü? Düşünmediyse konuyu sevinerek açıklığa kavuştururdum, doğru zaman geldiğinde.

Şimdilik sadece anılarımdan zevk alabilirdim. Gözlerimi aynadaki yansımadan ayırıp doğrudan Nadya'ya baktım. Gözlerini kapamış uyuyor numarası yapıyordu ama bunun önemi yoktu. Belleğim onun iyiliği için değildi. Benimki için bile değildi ama işgal ettiğim beden onlardan zevk alırken, kaçınılmaz bir şekilde ben de alıyordum. Ama esas olarak bunu Danilov için yapıyordum. Aylardır sevgilisinden ayrıydı. Onu çok özlemiş olmalıydı. Bunu rüyalarından biliyordum. Nadya'nın vücudunun her santimini anımsamasına yardım edecektim.

Aniden ayağa kalktım ve kompartımanda birkaç adım atıp Yuda'nın düşüncelerini zihnimden kovmaya çalıştım. Onun değil de benim belleğimden kaynaklanırlarsa biraz daha az lekeliymiş gibi görünüyorlardı fakat anılarımdan, benim onunkilerden tiksindiğim kadar tat aldığı da bir gerçekti. Yürüyüşüme tepki olarak iki baş bana doğru döndü,

Dimitriy'inki ve Polkan'ınki. Belki de Nadya gerçekten uyuyakalmıştı ya da bana –Yuda'ya– herhangi bir şekilde tepki vermemeye karar vermişti. Dimitriy ne olduğunu sorar gibi bir kaşını kaldırdı fakat önemli bir şey olmadığını belirtmek için kısaca başımı salladım. Tekrar pencereye doğru döndü; gözleri adeta benimkilerin başaramadığı bir şeyi yapabiliyor, karanlığın ötesini görebiliyordu.

Tekrar yerime oturdum. Zihnimi meşgul etmem gerektiğini biliyordum ve bunun için bol miktarda malzemem vardı. Açıklığı savunmasına rağmen, Yuda hâlâ benden bir şeyler saklıyordu, kendisinin de tam olarak anlayamadığı şeyler. Ama Yuda'nın, eğer Susanna'nın planlarını biraz değiştirebilir ve Ascalon'un bilinmeyen gücünü Nikolay'a kendisi ifşa edebilirse, o zaman bir şekilde benden –benim de ondan– kurtulabileceğini düşündüğünü fark ediyordum. Kendisinin de kabul ettiği gibi bir sonraki arzum onun hemen ölmesi olur ve o da buna karşı önlem alırdı ama bir şansım olurdu. Kaybettiğim her şeyi geri kazanmamı mümkün kılabileceğini fark ettiğim tek çare buydu. Ama yine de, benimkini bırakırsa kendisine ait bir bedene ihtiyaç duyacağı gerçeğini göz ardı edemezdim. Hayal edebildiğim tek aday vardı: eski çar Nikolay'ın kendisi. Özgürlüğüm için hiç kimseden, hele de tanımadığım bir kuzenimden, ödemesini isteyemeyeceğim kadar yüksek bir bedeldi bu. Fakat ben ve ailem onunkini korumak için on yıllardır çok daha fazlasını yapmamış mıydık? Ve ben Yuda'dan kurtulabilirdim.

Bu, zihnimde canlandırabildiğim en iyi sonuçtu. Mümkün görünmüyordu ve onun gerçekleşmesi için çabalasam bile, daha olası sonuçlara hazırlıklı olmam gerektiğini biliyordum. Tekrar ayağa kalktım ve uyandırmamayı ümit ederek Nadya'nın yanına oturup ona yaslandım. Devrime ve darbeye rağmen, bu hâlâ bir birinci sınıf vagonuydu ve o şekilde de korunmuştu. Duvarda sabitlenmiş bir raf gözünde kâğıt, zarf, kalem ve mürekkep vardı. İhtiyacım olan şeyleri alıp geri oturdum ve üstünde yazabilmek için koltuğun kenarındaki açılır kapanır masayı kendime doğ-

ru çektim. Tren zaman zaman demiryolunun tümsekli kısımlarının üzerinden geçiyor, ben de o sırada kalemi kâğıttan kaldırıyordum. Sarsıntısız bir şekilde yol alırken de, zamanı değerlendirip olabildiğince hızlı yazıyordum. Daha önce zihnimi ayartmayı başararak Nadya'ya yazdığım mektuplardan birinin içine onu mahveden birkaç haince kelime sızdırdığını hatırladığımdan, Yuda'nın etkisinden sakınmak için bütün yazma süreci boyunca yoğun bir şekilde konsantre olmaya çalıştım.

Mektubu bitirip imzaladım ve gerçekten söylemeyi amaçladığım şeyleri ifade ettiklerinden emin olmak için her cümleyi, her sözcüğü çözümlemeye çalışarak tekrar okudum; Yuda'nın imgeleminden kaynaklanan birtakım çarpıtma ve yalanlarla saflığı bozulmasın diye. Okurken içimin geçtiğini fark ettim. Sabahın erken saatleriydi. Erken kalkmamıştım fakat karanlık çöktüğünden –Dimitriy hapishane hücremize gelip bizi kurtardığından– beri hiç dinlenmemiştim. Odaklanmak, önümdeki sözcükleri okumak için kendimi zorladım fakat muhakeme gücümden kuşkulanmaya başladım. Böyle uyuşmamın nedeni Yuda olabilir miydi? Düşüncelerimi, bana istemediğim şeyleri yazdırabilecek kadar yönetmeyi başarabiliyorsa, tam mektubu okuduğum sırada dikkatimi dağıtmayı da başaramaz mıydı? Fakat yine de uygunsuz bir şey bulamadım.

Ayağımla hafifçe Dimitriy'in ayak bileğine dokundum. Uyumuyordu ve ne istediğimi anlamak için dönüp bana baktı. Mektubu ona uzattım. Alçak sesle konuşabilmek için ona doğru eğildim. Bir yandan da sürekli Nadya uyanmış mı, tepki veriyor mu diye kontrol ediyordum.

"Şunu oku," dedim. "Ve onu benim yazdığımı söyle."

Anlamayarak kaşlarını çattı, tek tepkisi buydu.

"Oku. Yuda'yı tanırsın. Benim değil de, *onun* yazmış olabileceğini düşündüğün bir şey olursa, söyle."

Bir kaşını kaldırdı. "Nasıl?"

Dilimi şaklattım. "Sadece onu kimin yazdığını düşündüğünü ve içinde... hatalı bir şey olup olmadığını söyle."

Bu onun fazla zamanını almadı, sonra emin olmak

için tekrar okudu. "Bunda kulağa Yuda gibi gelen hiçbir şey yok. Ama pek senmişsin gibi de gelmiyor."

"Beni tanımıyorsun."

"Burada yazdığın şey konusunda gerçekten ciddi misin?"

"Eğer iş oraya varırsa."

"Peki, bunu nasıl yapacaksın?"

Bir an durdum. "Bunu senden istemeyi düşünüyordum."

Dimitriy yüzlerimizin arasında neredeyse birkaç santim kalana kadar yaklaştı. Kısaca Nadya'ya baktı. "Çok şey istiyorsun," diye tısladı.

"Bunu bin defa yaptın ve hiç umursamadın."

"Ben sadece bir kez bir arkadaşı, bana güvenen birisini öldürdüm. Adı Milan Romanoviç'ti. Yediğim ikinci yemek. O zamanlar bana çok keyifli görünmüştü ama yüzünün hayali o günden beri peşimi bırakmadı."

"Sana güvenebilmem gerekiyor. Ve kanımı içmeni istemiyorum, sadece beni öldürmeni istiyorum." Eğer anlaşmayı daha çekici kılacaksa, benim kanımı içebileceğini de söylemeyi düşünmüştüm fakat bu teklifin ona hakaret etmek anlamına geldiğini biliyordum.

"Bunu mu istiyorsun?"

"İsteyebilirim. Olayların nasıl seyredeceğini bilmiyorum. Ama talep ettiğim zaman buna hazırlıklı olmanı istiyorum."

Dimitriy tekrar pencereye döndü. Ona ancak acıyabilirdim. Hayatının böyle bir yön takip edeceğini, yeğeninin ona kendisini öldürmesi için yalvaracağını nasıl tahmin edebilirdi ki? Annem beni beşikteki günlerimden beri karanlık sonumla yüzleşmeye hazır olacak şekilde yetiştirmişti. Kırk yıllık bir erteleme söz konusuydu ama ben hiçbir zaman tam anlamıyla ikna olmamıştım. Böyle sona erecek olması sürpriz olmamalıydı.

"Bunu isteyen kişinin sen olduğunu nasıl bileceğim?" dedi Dimitriy, Rusya gecesinin karanlık boşluğuna bakmaya devam ederek.

"Yuda bunu ister miydi?"

"Kim bilir? Doğru koşullarda. Bir vampir olacağı anlamına gelseydi, ölmeyi isterdi."

"Sadece bir karar vermen gerekecek."

"Senin yaşamın hakkında karar vereceğim için benim adıma sevinecek misin? Peki, ya onun yaşamı?"

"Bunu geçmişte ben de yaptım."

"Sana o sorulardan birini sorabilirim, tarihle ilgili."

"İşe yarayabilir ama Yuda'nın öğrenmek için zamanı oldu. Ayrıca ben cevap verdikten sonra kontrolü onun ele almadığını nereden bileceksin? Her ne olursa, *dyadya*, sana bağlı olacak." *Dyadya* –dayı– sözcüğünü kullanmak, duygusallıkla çıkarcılık arasında bir noktada yer alıyordu fakat Dimitriy'in canını sıkmış gibi görünmüyordu. Bir süre daha düşündükten sonra yüzünü bana döndü.

"Ne yapacağım konusunda söz veremem," dedi, "fakat doğru olanı yapmaya çalışacağım."

Mektubu bana geri verdi. Onu katlayıp zarfa koydum. Üstüne isim, adres ve birkaç özel talimat yazdım. Zarfı yapıştırmadım, henüz zamanı gelmemişti. Dimitriy elinden gelenin en iyisini yapabilirdi fakat ona güvenemezdim. Başka çareler de vardı. Koltuğumda geri yaslandım ve anılarımı yoklamaya başladım. Ne aradığımdan emin değildim ama nasıl bir etkinin peşinde olduğumu biliyordum. Kendisiyle ilgili anılarımın çoğunu –Gök Tepe'de hapsedilmesi, Zimeyeviç'le olan mücadelesi, ellerimde ölmüş olması– Yuda'ya ifşa etmiştim. Bunun işe yarayabildiğini biliyordum ama daha önce hepsini kullanmıştım, belki de biraz fazla sık. Yeni, yakın geçmişte sadece benim başıma gelmiş olan bir şeye ihtiyacım vardı.

Onu ilk defa uzun zaman önce görmüş fakat o zamandan beri hep amaçsız bir merakla bakmıştım. Bu, Yuda'nın not defterlerinin sayfaları arasında bulduğum imzalı bir karakalem çizimdi ve altına bir tarih atılmıştı:

S.M.F. 22.iv.1794

O sıralarda Yuda onlu yaşlarında olmalıydı, Susanna da –şimdi S.M.F'nin Susanna olduğundan emindim– hemen hemen şimdi göründüğü yaşlarda. Bu resim Yuda'ya bir şeyler ifade ediyor olmalıydı ki, onu bu kadar uzun zamandır korumuştu. Aziz İshak'ın altında Susanna bizim Zimeyeviç olduğumuzu düşünüp kendi kanını teklif ettiğinde her şey anlam kazanmaya başlamıştı. Soyunmaya başladığında ve göğüslerini gördüğümüzde Yuda'nın içinden, onda mevcut olacağını hiç tahmin edemeyeceğim bir duygu fırtınasının geçtiğini fark etmiştim. Bu şehvetten daha fazlasıydı; nostaljiydi, uzun zaman önce verilmiş yanlış kararları değiştirmeye duyulan can yakıcı arzuydu. Çizimi anlamaya o zaman başlamıştım, o göğüslerden birinin Susanna'nın kendi eliyle resmedilmiş görüntüsüydü. Gövdeye bağlandığı yerin bulanıklaşarak kaybolduğuna, hafif karakalem darbeleriyle üstüne ışık düşüyormuş gibi gösterilişine ve kesinlikten bu kadar uzak bir tasarım anlayışıyla gerçeğin bu kadar kesin tarif edilişine hayranlık duyarak zihnimde canlandırdım onu. Yuda'nın Nadya'ya baktığı zaman içinde uyanan hisleri taklit ederek bu görüntünün hem cinsel hem de estetik açıdan tadını çıkardım; kısmen onu kışkırtmak, kısmen de bir zamanlar kendisini nasıl hissetmiş olduğunu hatırlatmak için.

Sonra Yuda'nın bir an için kaybolduğunu hissettim. Bu, tıpkı bir arabanın tekerleği bir çukura girdiğinde yerçekiminin yok olduğunu hissetmeye benziyordu. Yuda ya bu anıdan saklanmak ya da tadını tek başına çıkarmak için kendi içine çekilmişti. Nadya'ya yazdığım mektubun içine o tek cümleyi de aynı şekilde sokmuştu ama artık ondan dersimi almıştım. Elimi cebime soktum ve aradığım şeyi buldum. Mektubun yanına sığacak kadar küçüktü ve zarfı kabartabilirdi ama mühürlememi engellemezdi. Onu cebime koydum. Yuda'nın şimdiye kadar geri dönüp dönmediğini bilemiyordum ama uzun sürmezdi. Yapabileceğim en güvenli şey uyumaktı ve bu bana hiç zor gelmedi.

Dimitriy'in sarsmasıyla uyandım. Gözlerimi açtım. Nadya uyuyordu, yanına kıvrılıp başını onun kucağına koymuş olan Polkan da öyle. Dimitriy'e baktım.

"Yakında şafak sökecek," dedi.

Dışarısı hâlâ zifirî karanlıktı.

"Emin misin?"

"Bir saatten az var fakat o zamana kadar Moskova'ya varmış olmayacağız ve benim yapacak işlerim var."

"İşler?"

"Yolculuğun geri kalanına hazırlanmak gibi. Gündüz saatlerinde bu şekilde seyahat edemem. Ama kim bilir, belki de aynı trene bile düşebiliriz."

"Ben trenle gitmeyeceğim," dedim.

"Arabayla daha hızlı olmaz."

"Eğer mümkün olursa, daha iyi bir yolunu biliyorum."

Dimitriy başka açıklama istemedi. Onun yerine bana bir zarf verdi. Cebimdeki mektupla ilgili düşünceyi zihnimden def etmeye çalıştım. "Moskova'ya vardığında," dedi Dimitriy, "büyük bir sandıkta taşınacak olan bir yükle ilgili bazı düzenlemeleri yapmanı istiyorum. Burada yazan adresten alınacak ve Tobolsk'taki postaneye teslim edilecek."

"Sana 'yüksek öncelikli' muamelesi yapacaklarını sanmıyorum."

Dimitriy elini cebine sokup bir tomar para çıkardı. "Ne kadar gerekirse buradan harca. Gerisine de muhtemelen ihtiyacın olacak."

"Para onlarda kalsın."

"Bence kalmasın. İstersen oku."

Zarf mühürlenmemişti. Altında Dimitriy'in imzası olan mektupta, bana söylediği şeylerin aynısı vardı. Adres Kimki kasabasındaydı, demiryolu hattının üzerinde, Moskova'ya yaklaşık yirmi verst uzaklıkta. Mektubun yazılmış olduğu kâğıt, verdiğim herkesi ikna edebilirdi. Benim yazdığımdan farklı olarak üstünde demiryolu şirketinin değil, tipik olarak çok daha ağdalı ismi olan bir örgütün anteti vardı:

Всероссийская Чрезвычайная Комиссия по Борьбе с Контрреволюцией и Саботажем

Rusya Karşıdevrim ve Sabotajla Mücadele Acil Komisyonu

O iki sözcüğün başharfleri –Ч ve К– çok daha basit olan başlığı –Çeka– oluşturuyordu.

"Muhtemelen oraya benden önce varırsın," dedim.

"Bundan kuşkuluyum. Tyumen'e yolculuk etmek makul olacak. Orada beni bir kamyona yükleyebileceklerdir ama olmazsa karanlığa kadar bekleyip Tobolsk'a kendim gitmem gerekecek. Nikolay, valinin konağında ev hapsinde. Seninle orada buluşmaya çalışacağım."

"Neden Kimki?"

"Tanıdıklarım var."

"Tanıdık derken ne kastediyorsun?"

"Onlardan bahsederken öyle diyorum."

"Ne kadar mesafe var?"

"Biraz önce Skodinya'yı geçtik. Uzun sürmez."

"Onun öldüğü yerin yakınında olmalıyız."

"O?"

Orada birkaç dakika arayla iki kadın ölmüştü. Annem her iki olaya da tanık olmuştu. Ama Dimitriy için sadece bir tanesi önemliydi. "Raisa Styepanovna," dedim ona.

"Gerçeği hiç tam olarak öğrenemedim," dedi kederle. Üzülmek için sebebi vardı, onu bir vampire dönüştüren kişi Raisa'ydı. Dimitriy hayattayken onu sevmişti ve yaşayan ölü haline geldiği zaman da bir *vurdalak* ebeveynine ne kadar yakınsa o kadar yakın olmuştu Raisa'ya. "Yuda sihirli aynasıyla onu neredeyse deli etmişti. O yüzden İlya'ya bunu yapmanın ne kadar berbat bir şey olduğunu anladım. O günden sonra Raisa'nın kafasını toplaması çok güçleşmişti."

"O bir trenin altına itildi ve başı koptu. Çok hızlı olmuş olmalı."

"Bunu yapanın Tamara olduğunu farz ediyorum." San-

ki özür dilemek ister gibi hızla devam etti. "Kaygılanma, kendine göre nedenleri olduğuna eminim."

"Aslında orada olmasına rağmen, o kişi annem değildi. Büyükannem Dominikiya'ydı."

Dimitriy homurdandı. "O kadından hiç hoşlanmamışımdır." Konuşurken dudaklarında yarım bir gülümseme belirdiğini gördüm. Eskiden olsaydı Dominikiya'yı savunurdum; fakat gerçeği öğrendikten, onu Yuda'yla birlikte gördükten sonra değil. Ve yine de o gün tek kızını –annemi– kurtarmak için hayatını feda etmişti. Yaşamının en güzel yıllarını Aleksey'le birlikte sürgünde geçirmişti. Ne kadar zalimce olursa olsun, bir tek eylemi yüzünden mahkûm edilebilir miydi?

"Senden bir iyilik isteyebilir miyim?" Dimitriy'in sesiyle düşüncelerim bölündü.

"Ne?"

"Taşıdığın ikon, İsa'lı olan. Onu alabilir miyim?"

Onu verme düşüncesiyle rengimin solduğunu hissettim. Elim ikona dokunmak için içgüdüsel bir hareketle göğsüme gitti ve onun her zamanki gibi içeride değil, gömleğimin önünde asılı olduğunu fark ettim.

"Bir vampirin bir İsa resmiyle ne işi olabilir ki?" diye sordum.

"Haç ve benzerleriyle ilgili şeylerin birer mitten ibaret olduğunu sen de benim kadar iyi biliyorsun. Ayrıca, beni Tanrı'ya yaklaştırmasını filan da istemiyorum."

"Onu bana annem verdi," dedim. Sesim bir çocuğunki gibi dokunaklıydı. Israr ederse ikonu ona vermek zorunda olduğumu biliyordum, yaptıklarına karşılık çok küçük bir şeydi.

"Ve ona da babası –*benim* babam– verdi. Ona da karısı, annem, Marfa vermişti. Onun gerçekte ailenin benim olduğum tarafına ait olduğunu düşünüyorum."

Onunla tartışmam zordu. Uzanıp zinciri boynumdan çıkardım. Üstündeki resme son bir kez baktım. Annem ayrı oldukları zamanlarda Aleksey'in zihninde hep bu resimdekine benzer bir görüntüyle canlandığını söylerdi,

onun gerçek görüntüsünü hatırlamıyordu bile. Bense, Yuda'nın hatıraları sayesinde, Aleksey'i yüz yüze görebilmiştim. Doğrudan benzerlik söz konusu değildi fakat bu resimde, Tamara'nın onunla ilgili en eski anılarını ikondaki resimle neden karıştırdığını açıklayan bir Aleksey havası, dışarıya yaydığı bir güven hissi vardı.

İkonu uzattım, Dimitriy aldı. Gümüş zincir aralarından kayarken, onu tutmak ister gibi parmaklarımı biraz büktüm. Bir zamanlar aceleyle tamir edilmiş olan yerindeki ufak düğüm elime geldi. Ne annem ne de ben onu kimin kopardığını bilmiyorduk fakat Yuda bunu bana göstermişti. Uzun zaman önce, 1812'de, vampir Andrey onu büyükbabamın boynundan çekip aldığı zaman kopmuştu.

Dimitriy zinciri boynuna geçirdi ve ikonu gömleğinin içine soktu. "Teşekkür ederim," dedi.

"Sanırım Çeka'daki dostların onu boynunda görünce pek sevinmeyeceklerdir."

"Bence de öyle." Pencereyi açtı ve içeriye kar taneleri düştü. "Tarifeye göre Kimki'de durmayacağız o yüzden zor yoldan ineceğim." Hâlâ uyumakta olan Nadya'ya baktı. "En iyisi onu uyandırmamak. Sadece veda ettiğimi söyle."

Ellerini kaldırıp yukarıdaki bagaj rafına tutundu, bir an orada asılı kaldıktan sonra bacaklarını kaldırdı ve pencereden dışarı çıkarıp sarkıttı. Oraya oturdu ve dışarı baktı. Pencere açıldığı için köylerin yanımızdan hızla geçip giden titrek ışıklarını görebiliyordum. Şafağın yaklaştığı konusunda Dimitriy haklıydı, hava aydınlanmaya başlamıştı.

"Tobolsk'ta görüşürüz," dedi. Elleriyle kendini pencereden itti, aşağı atladı. Ayakları yere temas ettiği anda çıkan düşme sesini duyar gibi oldum fakat trenin gürültüsünden ayırmak zordu. Tekerleklerin altına düşmediği sürece yaralanmış olma olasılığı düşüktü. Biraz sonra Kimki istasyonundan geçerken hava açılmaya başladı. Burası bildiğim bir yer değildi ama büyük bir kasabaydı. Şafak sökene kadar kolayca aşağıdaki "tanıdıklarına" ulaşabilecekti.

Pencereyi kapadım ve tekrar yerime oturdum. Nadya hareket ediyordu, sesler onu uyandırmış olmalıydı. Göz-

leri hâlâ kapalıydı fakat geriniyor ve esniyordu. Sonunda gözlerini açtı ve kırpıştırarak etrafa bakındı.

"Dimitriy nerede?" diye sordu. Gözlerini kısıp bana baktı. "Ona bir şey mi yaptın?"

Güldüm. Burada iki yanlış anlama vardı: bunu yapacağım ve yapabileceğim konusunda. "Onu pencereden attığımı mı düşünüyorsun? Buna gücüm yeter mi sanıyorsun? Her neyse, şu anda karşında olan benim, Yuda değil." Bunu ilk başta neden açıklamadığımı merak ettim. Belki ne kadar makul olsa da, Nadya'nın kim olduğuma veya olabileceğime ilişkin varsayımı canımı sıkmıştı.

"Peki, nerede o?" Hâlâ ikna olmamış gibi görünüyordu.

"Aşağı atladı. Trende kalamazdı; çok yakında hava aydınlanacak." Sesimden her türlü sıkıntı izini silmeye çalıştım; birazdan söyleyeceğim şey önemliydi. "Sana hoşça kal, dediğini söylememi istedi."

"Tobolsk'a gelmiyor mu?"

Bu –henüz– tartışmak istemediğim bir şeydi. "Moskova'ya vardığımızda anlatırım."

* * *

Nikolayevskiy istasyonundan Kalançyovskaya Meydanı'na çıktığımızda güneş henüz binaların üstünde yükselmeye başlamıştı. İsmi Petrograd'daki istasyonla aynıydı ve arkama bakma zahmetine girseydim, ona çok benzeyen bir bina olduğunu da görebilecektim. Terminal biraz daha dardı fakat cephesinin orta kısmındaki kendine özgü saat kulesiyle neredeyse ondan ayırt edilemiyordu. Niye farklı olsundu ki? Onlar Rusya'nın ilk büyük tren yolunun iki ucunu işaretliyordu, bir tanesi iş görürken ikinci bir tasarım yaratmak savurganlık olurdu. İsimler konusundaki ekonomiye gelince, onlar bir zamanlar farklıydı fakat Çar I. Nikolay tren yolunun tamamlanmasından beş yıl sonra ölünce istasyonlardan birine veya diğerine onun adının verilmesi kaçınılmaz olmuştu. İki şehir de bu onurdan feragat edemezdi, o yüzden de ismi paylaştılar.

Dimitriy'in sandığının alınıp teslim edilmesiyle ilgili düzenlemeleri halletmiştik. Çeka antetli mektup kâğıdı ve nakit para işleri çok kolaylaştırmıştı Her şey plana göre yürürse, kolay bir yolculuk olacaktı. Dimitriy de bizim gibi Nikolayevskiy istasyonuna gelecek, sonra bir hamalın çektiği yük arabasıyla kısa bir yolculuk yaparak meydanın karşı tarafında bulunan ve Transsibirya demiryolunun terminali olan Yaroslavskiy istasyonuna taşınacaktı. Onu buradan görebiliyordum: Dökülen Kan Kilisesi gibi eski çağın mimarisini taklit etmek için tasarlanmış garip bir binaydı. Buraya Petrograd'dan daha çok uyuyordu, yine de bir demiryolu istasyonu kadar modern ve işlevsel bir şey için kesinlikle mantıksızca yapmacık görünüyordu. Tam karşımızda yeniden inşa edilmekte olan Kazanskiy istasyonu vardı –insanlar buraya bazen sadece "Üç İstasyon Meydanı" diyordu– ve çizgisini Yarsolavskiy'inkine benzetmeyi tercih etmişlerdi. Binanın son halinin nasıl olacağı hâlâ belli değildi; ama prototipinden daha kötü olması zordu.

Meydanın karşı tarafındaki tramvay duraklarına yöneldim ve dört numaralı tramvayın tabelasını aramaya başladım, buraya son geldiğimden beri her şey çok fazla değişmemişse tabii.

"Neden doğrudan istasyona gitmiyoruz?" diye sordu Nadya, korkunç binaya işaret ederek. "Kızın çok fazla önümüze geçmesine izin veremeyiz."

"Ben trenle gitmeyeceğim," dedim. "Ve her halükârda önce sana kalacak bir yer bulmalıyız."

"Ne?"

Tramvay kuyruğuna girdik. Çok uzun değildi fakat kalkacak ilk tramvaya binebilecek olduğumuzdan kuşkuluydum.

"Çok tehlikeli," diye fısıldadım ona, etrafımızdakilerin duymasını istemediğim için.

"Seninle kalıyorum," diye cevap verdi Nadya, benzer bir tonla. Yakınımızda bu kadar çok kişi olduğu için şanslıydım. Nadya tartışmak istiyordu fakat burada olay çıkarmak hoş olmazdı.

"Her halükârda geri geldiğimizde kalacak bir yere ihtiyacımız olacak. Ayrıca birisi Polkan'a bakmalı." İsmini duyan köpek başını kaldırıp baktı, sonra etrafındakileri seyretmeye devam etti. Daha önce hiç Moskova'ya gelmemişti.

"Her şeyi çok iyi planlamış gibisin."

Bu kısmını planlamıştım.

Tramvay geldiğinde sessizce bekledik, sonra gitti ve biz beklemeye devam ettik. Beş dakika sonra başka bir tramvay geldi ve ona binmeyi başardık ama oturacak yer bulamadık. İçeridekilerin çoğundan yaşlıydım ve Nadya bir kadındı, buna rağmen kimse yer vermedi. Tramvay, Myasnitskaya Caddesi boyunca şehir merkezine doğru yol alıyordu. Biraz sonra, bugün Tüm Rusya Sigorta Şirketi'nin büyük, gösterişli, yekpare binasının gölgesinde kalmış olan Lubyanka Meydanı'na geldik. Onun mantıksızca uzun bir isim verilecek bir devlet binasına dönüştürülmek üzere Bolşeviklerce işgal edilmesine ne kadar kaldığını merak ettim. Sigorta şirketi gibi aşırı kapitalist bir kurumla mutlu olacaklarını hiç düşünemiyordum. Kızıl Meydan ve Kremlin'in etrafını dolaşıp kuzeye yöneldik. Ancak Tverskaya Caddesi'nde yol alırken makul bir manzarayla karşılaşabildik, meydana açılan Diriliş Kapısı ve cephaneliğin kuzey köşesindeki kule. Petrograd'dan kaçan Bolşevik hükümeti şimdiden eski –ve şimdi yeni– başkentin kadim duvarlarının arasına yerleşiyordu.

Güneye döndük ve Süvari Akademisi'ni geçtik. Burada olsaydı, Dimitriy'in içinde bazı anılar canlanabilirdi; süvari birliğine katılmak için Petersburg'dan ilk geldiğinde burada eğitim görmüştü. Sonra Neglinnaya Irmağı'nın yatağının olduğu yerde inşa edilmiş olan Aleksandr Bahçesi'ne geldik. Onun ilerisine bir yerde, devlet cephaneliğinin altındaki gizli bir zindanda Aleksey annemin kollarında son nefesini vermişti. Tramvay batıya, Vozdvizhenka Caddesi'ne döndü. Arbat Meydanı'nda indik ve güneydoğu yönündeki küçük cadde ve geçit labirentine girdik.

"Nereye gittiğimizi biliyorum," dedi Nadya.

"Evine döndüğün için mutlu musun?"

"Babam bana asla buraya dönmememi ve beni bir daha görmek istemediğini söylemişti."

"Aslında sanırım bir daha görmek istemediği bendim."

"Polkan'a karşı bir şeyi olduğunu sanmıyorum. Onu önden gönderelim."

Gülmeyi başardım ve Nadya'nın elimi sıktığını hissettim. Biraz sonra ön kapıya çıkan beş basamaklı merdivenin başına gelmiştik. Burası, son gelişimin üzerinden yıllar geçmiş olmasına rağmen, tanıdık görünüyordu. Kapının ve pencerelerin boyası soyulmuş olmasına rağmen hâlâ büyük bir evdi. Her iki tarafındaki evlerden farklı olarak, önündeki merdivenin üstündeki karlar temizlenmişti. Basamakları çıkmaya başladım fakat Nadya durakladı. Ona döndüm.

"Sence bu iyi bir fikir mi?" diye sordu. "Yuda'yı evimize davet etmek?"

"Burada uzun kalmayacak."

"Fazla zamana ihtiyacı yok."

Ona karşı getirebileceğim bir sav yoktu. Tek yapabildiğim elimi uzatmak oldu. Nadya elimi tuttu ve birlikte kapıya yaklaştık. Polkan basamakları güçlükle tırmanıp Nadya'nın yanında yere oturdu. Ağır madenî kapı tokmağını kullanarak kapıyı çaldım. Neredeyse yarım dakika hiç ses çıkmadı, sonra nihayet içeriden gelen hafif ayak seslerini duydum. Kapının arkasındaki zincirler ve sürgüler çekildi ve kapı kolu çevrildi. Aklıma annemin –büyümüş olduğu– bu evle ilgili anlattıkları geldi; kapı açıldığı zaman neredeyse karşımda uşak Dubois'nın yüzünü görmeyi bekledim.

Onun yerine Nadya'nın babası Vadim Rodyonoviç Lavrov'un yaşlı fakat kimseyle karıştırılamayacak yüzü çıktı karşımıza. O benden on üç yaş büyüktü ve yetmişlerinin ortalarındaydı. Önce Nadya'yı, sonra da beni tepeden tırnağa süzdü.

"Buraya gelebileceğini düşünüyordum," dedi.

Tam konuşmaya başlayacaktım ki Nadya önce davrandı. "Gidecek başka yerimiz yok."

Vadim bize arkasını döndü ve içeri doğru yürümeye başladı. Bir an için kapıyı yüzümüze kapatacağından korkmuştum ama ayaklarını sürüyerek uzaklaşırken, "İyisi mi içeri gelin," dedi.

Nadya ile Polkan önden girdi, ben de kapıyı arkamdan kapattım. Vadim bizi tanıdık bir oturma odasına götürdü. "Hep böyle oluyor," dedi. "Lavrov'lar Danilov'ları içeriye buyur ediyor."

Bu yeterince adil bir yorumdu ve Aleksey ile Dominikiya sürgüne giderken kendi büyükanne ve büyükbabası o zamanlar beş yaşında olan Tamara'yı nasıl evlat edinmişse, onun da onlar gibi davranacağından emin olmamın nedeni de buydu. Nadya ile hafifçe gülümsedik fakat bir şey söylemedik.

"Petersburg'da işler anlattıkları kadar kötü mü?"

Şehrin yeni adını unutmasına neden olan şeyin yaşlılık olduğundan kuşkuluydum. Onun yaşında olup da değişimi kabul etmeyen çok insan vardı.

"Sorun işlerin kötü olması değil," dedi Nadya. "*Kötüleşebilecek olması*. Almanlar çok yaklaştı. Kimse onlar geldiğinde orada olmak istemiyor."

"Valizleriniz sonra gelecek diye tahmin ediyorum."

"Hiçbir şeyimiz yok."

Vadim başını salladı. "Bu savaş korkunç bir şey."

"İlya'ya olanları duymuşsundur." Ben bunları söylerken Nadya bir an bana baktı fakat ne yaptığımı biliyordum.

Yaşlı adam başını salladı. "Komutanı bir mektup yolladı. Cesurca öldüğü yazıyordu. Romanya'da bir yerde."

"I. Cobadin Çarpışması," diye ekledim.

"Doğru."

"Onun da sen ve baban gibi donanmaya katılmamış olması beni hep şaşırtmıştır."

"Ve Avrora'daki hain piç kurularından biri olmaması? Savaşta ölmüş olması onun için daha iyi. Her zaman orduya katılmak istemişti, büyük büyükbabasına çekmişti."

"Vadim Fyodoroviç'e mi?"

"İyi de olsa, kötü de olsa, Danilov'larla Lavrov'ları bir araya getirmiş olan adam." Bize baktı, önce birimize sonra diğerine ve gülümsedi. "Yemeğe oturmak üzereydim. Gelin." Ayağa kalktı ve kapıya doğru yürüdü. Nadya'nın en son ne zaman yemek yediğini bilmiyordum fakat ben bir şeyler yiyeli bir günden fazla olmuştu. Vadim'in teklifini reddetmedik.

"Köpek ne yer?" diye sordu.

"Bizim artıklarımızı."

Vadim kıkırdadı. "O zaman bugün ona fazla bir şey kalmayacak. Endişelenme, bir şeyler buluruz."

Yemek odasına girdik. Çok büyük ve resmî görünen bir yerdi, farklı bir çağın mirasıydı. Daha mutlu olduğumuz günlerde burada pek çok kez yemek yemiştim. Şimdi masanın uzak ucunda sadece bir tabak, bir bıçak ve bir çatal vardı.

"Yemek mutfakta," dedi Vadim.

Nadya, "Ben getiririm," diyerek gönüllü oldu.

Vadim, "İki tabak daha koyalım," dedi; Nadya kapıdan çıkar çıkmaz onun kolunu tuttum ve kenara çektim.

"Uzun kalmayacağım," dedim.

Şaşırarak baktı. "O zaman niye geldin?"

"Nadya'yı getirmek için."

"Onu *terk mi* ediyorsun?" İlişkimize bu kadar çok karşı çıkmış bir adamın söylediğim şeyden bu kadar dehşete düşmüş olması şaşırtıcıydı.

"Hayır, öyle bir şey değil. Yapmam gereken bir şey var. Nadya için çok tehlikeli."

"Savaşla mı ilgili?"

Başımı salladım.

"Ve devrimle de ilgisi yok sanırım?"

"Hayır, başka bir şey."

Başını salladı ve gözlerime baktı. "Anlıyorum."

Anladığından, gerçekten anladığından kuşku duyamazdım. Ne annem ne de ben herhangi bir Lavrov'a ailemizin üstüne çökmüş olan lanet hakkında bir şey söylemiştik fakat yıllar içerisinde onların neler düşündüklerini

ve babadan oğula hangi öyküleri aktarmış olduklarını kim bilebilirdi ki? Bütün gerçeği asla tahmin etmiş olamazlardı ama bunun ölümlü insanların olağan mücadelelerinin ötesinde bir şey olduğunu biliyor olmalıydılar.

"Geri döndüğüm zaman kendimize ait bir yer bulurum fakat şu anda yerimiz yok."

"Kaygılanma," dedi Vadim. "Ben ona göz kulak olurum."

* * *

Dikkate değer bir öğle yemeği veya kahvaltıydı; ya da uygun isim hangisiyse artık. Şarap bile vardı, kırmızı bir Burgonya. Vadim gıda konusunda Moskova'da Petrograd'daki kadar sıkıntı çekilmediğini söyledi, bunun sebebi sadece şehrin çok sayıda ekilebilir arazinin tam ortasında olmasıydı. Fakat mesele o kadar basit değildi. Gıda maddelerini nereden satın alabileceğini ve ne kadar ödeyeceğini öğrenmek için hummalı bir şekilde çalışmış olduğu belliydi. Kendine bakmayı bilen bir adamdı.

Onu ilk gördüğüm anda adaşı Vadim Fyodoroviç'e ne kadar benzediğine şaşırmıştım. Daha zayıftı, daha kırılgandı ve sakalı yoktu fakat sesinde ve özellikle gözlerinde –Vadim Fyodoroviç'in gözlerini hiç unutamazdım– asla başkasıyla karıştırılamayacak bir şey vardı. Geçmişi hatırlatıyordu; tuhaf bir şekilde tatlı anıları; Danilov'un da hoşuna gideceğini bildiğim anıları. Nadya'nın bile kahraman büyüğünün macera öyküleriyle teselli bulabileceğini düşünüyordum.

Yemekten sonra oturma odasına geçtik. Vadim neredeyse hemen uyuklamaya başladı. Doğrudan Nadya'ya baktım. "Büyük büyükbabanla tanıştığımı biliyorsun elbette, değil mi?"

Vadim başını bana doğru çevirdi ve gözlerini araladı ama söylediğimi duymuş olsa bile, saçma olduğu açık olan iddiamdan ürkmüş görünmedi. Danilov'un kuşkulandığı gibi, kesinlikle belli ettiğinden daha fazla şey biliyordu.

"Öyle olduğunu varsayıyorum," dedi Nadya. Bu, şimdi kim olduğumun farkında olduğunu göstermek için yeterliydi.

"İlgini çekmiyorsa, bunu kesinlikle anlayabilirim."

Nadya bir an düşündü. "Hayır," dedi temkinli bir ifadeyle, "devam et."

Öykümün nerede sona ereceğini biliyordum ama nereden başlayacağımı seçmem gerekiyordu. Yeterince açıktı. "Vadim Fyodoroviç'le ilk tanıştığımda Lyoşa'yla da karşılaşmıştım; buradan pek uzak olmayan bir yerde, Tverskaya Caddesi'ndeki bir meyhanenin üst katındaki bir odada. 1812 yılının Ağustos ayıydı. Orası artık yok, Moskova Yangını'nda yarısı yandı, gerisi de çok geçmeden savaşta harap oldu. Dürüst olmak gerekirse, o zaman Lyoşa'yı gerçekten fark etmiş olduğumu söyleyemem. Liderlerinin Vadim olduğu belliydi. Lyoşa ve Maksim Sergeyeviç birbirleriyle fısıldaşıyor ve okul çocukları gibi kıkırdıyorlardı. Fakat Vadim başından itibaren ne kadar çok şey yapabileceğimizi biliyordu."

"Bana onun nasıl göründüğünü söyle," dedi Nadya.

"İri bir adamdı – ortalamadan daha uzun boylu değildi fakat sağlam yapılıydı. O sıralarda..."

Dinlemekten Nadya kadar hoşlandığımı düşünüyorum. Ve uyuyor numarası yapmasına rağmen Vadim Rodyonoviç'in de dinlediğini düşünmekten alamadım kendimi. Bundan ne mana çıkaracağını hiç bilemiyordum. Yuda kaçınılmaz bir şekilde Aleksey'le karşılaşmalarını anlatıyor ve bu benim hoşuma gidiyordu fakat eski olaylardan söz ediyorduk. Petro ve Pavel'de birlikte geçirdiğimiz aylar içinde bu konuyla ilgili söylemesi gereken her şeyi anlatmıştı zaten. Ama Vadim ve diğerleri hakkında biraz daha fazla şey duymak hoştu. Ben Yuda'nın anılarını doğrudan deneyimleyebilme ve Nadya'yla babasına onları anlatışını dinleyebilme ayrıcalığına sahiptim. Yalan söylemesi kaçınılmazdı fakat bunlar anlatıcının öyküyü daha akıcı, karakterleri de daha ikna edici hale getirmek

için başvurma gereğini duyduğu küçük hilelerdi. Aleksey'le olan ilişkisini acı bir yüzleşmeden ziyade iyi tabiatlı bir rekabet gibi gösteriyordu. Tanıştıktan sonraki ilk haftalarda belki de gerçekten öyleydi. Ve elbette Zimeyeviç veya *vurdalak*'lardan hiç söz etmiyordu.

Zihninde ve cümlelerinde sık sık Dominikiya beliriyordu. Bu beklenebilir bir şeydi. Tamara daha karnındayken bu evde yaşamaya gelen oydu çünkü. Yuda ondan azami nezaketle bahsediyordu fakat adını ne zaman ansa zihninden onun tutkuyla kendisine sarılmış, kor gibi yanan çıplak vücudu da geçiyordu. Bunu özellikle benim canımı yakmak için mi, yoksa sadece kendisi için çok değerli olduğu belli olan bu anıyı zihninden uzaklaştırmayı başaramadığı için mi yaptığını bilemiyorum. Ama sözleri ilişkilerinin bu yönüne değinmiyordu.

İlerlemekte olan Fransızları karşılamak için yaptıkları ilk hücumu, Moskova'ya geri çekilişlerini ve şehrin boşaltılışını anlattı. Anlattıklarının Petrograd'da yakın zamanda yaşadıklarımızı andırdığını düşünmekten alamadım kendimi. Ama öykülerinden ne kadar zevk alsam da, kendime *onun* bundan ne çıkarı olduğunu sormam gerekiyordu sık sık. Kendisini Nadya'ya sevdirmek mi istiyordu? Yola çıkışımızı geciktirmeye mi çalışıyordu? Yoksa sadece –ve bu diğerleri arasında en az ikna edici olanıydı– nazik olmaya mı çalışıyordu? Hiç önemi yoktu. Kontrol ondayken, istesem bile yapabileceğim bir şey yoktu. Ve bir şey yapmadım da. Anlattığı hikâyeleri dinlemekten vazgeçmeyi aklıma bile getirmiyordum. Ayrıca Vadim'in Vatanseverlik Savaşı'nda öldüğünü bilmeme rağmen, bunun nasıl olduğunu hiç öğrenememiştim. Belki de bir şeyler öğrenebilirdim.

"... hepsi sırayla fakat başka söyleyecek bir şeyleri yoktu. Yoan'la ben döndük. Kızıl Meydan'ı ve Aziz Vasiliy'i geçip bayır aşağı yürüyerek nehir kenarına indik. Yoan kendi yoluna gitti, ben de karşıya geçmek için eski ahşap köprüye çıktım. Yolun yarısına geldiğimde takip edildiğimi fark ettim fakat uzunca bir süre arkamdan gelenin

kim olduğunu anlayabileceğim kadar dikkatli bakabilme şansını bulamadım. En olası aday Lyoşa'ydı."

Yaşlı adama doğru baktım. Şimdi uyanmış dinliyor olduğundan emindim. Nadya yoğun bir ilgiyle bana bakıyordu. Danilov'un bir yerlerde pusuya yatmış olduğunu hissediyordum. Öykümü bitirme fırsatını bulabilmeyi ümit ettim.

"Rıhtımı takip ederek batıya doğru yürüdüm, sonra Taş Köprü'yü kullanarak tekrar nehrin geldiğim yakasına geri yürüdüm. Kremlin duvarının etrafından dolaşıp onun görüş alanından çıkar çıkmaz olanca hızımla koşmaya başladım. O zamanlar Neglinnaya henüz açık bir hendekti, o yüzden de saklanabilecek bir sürü yer vardı. Beni takip eden adam geçip gitti ve ben onun Lyoşa değil de Vadim olduğunu görünce biraz şaşırdım. Tahmin etmeliydim. Onunla ilgili incitici şeyler duymak istemediğine eminim hayatım fakat o gerçekten de Lyoşa gibi sinsi bir avcı değildi. Lyoşa çoğumuzu hiç fark edilmeden takip etmeyi başarmıştı."

Nadya bu hiç önemli değilmiş gibi hafifçe gülümsedi. Haklıydı; bu, dedesinin itibarını bir toz zerresi kadar bile zedeleyemezdi. Ama benim öyküm henüz anlatılmamıştı.

"Etrafına bakınıp beni bulmaya çalıştı, sonra bir tahminde bulundu ve Arbat'a doğru yola koyuldu. Belki de bu yolu kullanmıştır ama sanırım o sırada ailen Moskova'da yaşamıyordu, değil mi?"

"Petersburg'daydı," diye mırıldandı Vadim Rodyonoviç, gözlerini açmadan. "Babam daha yeni doğmuştu."

Başımı salladım. "Bu doğru gibi. Eh, Vadim'in izimi tamamen kaybetmesini istemedim, böylece onun arkasından Arbat'a gittim ve ara sokaklardan geçip onun önüne çıkmayı başardım. Birisinin senin izini bulmasını sağlamanın gerçekten izini kaybettirmek kadar zor bir şey olduğunu söylemeliyim fakat sonunda beni gördü ve benim onu görmediğimi sandı. Böylece ben de eve, daha doğrusu kullandığımız terk edilmiş evlerden birine doğru yola koyuldum. Kuznetskiy Köprüsü'nün yakınındaydı.

Burası Fransızların yaşadığı muhitti ve tahmin edebileceğin gibi çok güzel evler vardı; sahipleri de herkesten önce kaçmıştı. Vadim'in oldukça önündeydim ama karanlıkta bile beni içeri girerken görmesini sağladığımdan emin oldum. Hazırlanmak için biraz zamana ihtiyacım vardı. İçeri girmesi zor olmasın diye kapıyı kilitlemedim."

Hâlâ bunun ardından ne olacağını düşündüklerine dair bir işaret sezmiyordum. Belki Danilov biliyordu fakat şu anda bununla ilgili yapabileceği bir şey yoktu. Birazdan, artık çok geç olacaktı.

"Doğru yukarı çıktım, zemin katı hiç kullanmıyorduk. Odalardan birine baktım fakat sonra onu kapatıp kilitledim, Vadim'in oraya girmesini istemiyordum. Onlara bunun nedenini söylemedim; yerdeki halının üstünde boğazları parçalanmış ve kanları tamamen emilmiş dört Fransız askerinin cesedi yatıyordu. İşgal devam ederken bu oda tamamen dolacak ve Fransızlar gittikten sonra biz –onlar– Moskova'nın yerli halkıyla beslenmeye başlayacaktık. Merdiven sahanlığına açılan ikinci odaya girdim. Bütün resimleri indirmiş ve pencereleri tahtalar çakarak kapatmıştık. Duvarlardan birinde yaldızlı çerçeveli büyük bir ayna asılıydı. Onu da indirmiş ama atmamış, pencerenin yanına dayamıştık. Aynanın asılı olduğu birkaç inçlik çivi hâlâ duvardaydı. Onun yanında üstünde oryantal motifler olan ipek baskılı katlanabilir bir paravan duruyordu. Arkası kapıya dönük tek kişilik bir berjer koltuk da vardı. Biraz ilerledim ve beklediğim kişiyi gördüm: dostum Andrey'i. Ona buraya geleceğimi söylemiştim.

'Bir şey mi buldun?'diye sordu Andrey.

Başımla onayladım. 'Tam arkamda.'

Andrey hızla harekete geçti ve duvarın yanında durup başıyla çiviyi gizledi. Onun koltuktaki yerini de ben aldım. Aynadan kapı girişini görebiliyordum ve içeri giren kişi de beni görebilirdi. Kapı açıldı ve aynada Vadim'le gözlerimiz karşılaştı. Yüzünde bir hayret ifadesiyle eli kapının tokmağında bir an hareketsiz kaldı. Diğer eliyle kılıcını kavramıştı. Biraz sonra konuştu.

'O zaman Aleksey hatalıymış. Siz *vurdalak* değilsiniz.'

'Karşında sadece senden farklı olmayan insanların bulunduğunu bildiğin zaman kendini emniyette hissediyor musun?'

'En iyi subaylarımdan birinin çıldırdığını görmek endişelendiriyor beni.'

Hafifçe güldüm fakat bunu bir şaka olarak söylediğini düşünmüyordum. 'Lyoşa'nın çok iyi bir sebebi olduğuna eminim.'

Vadim kılıcı havada odada biraz daha ilerledi. Andrey'e baktı. 'Burada sadece ikiniz mi varsınız?'

'Bu yeterli olacaktır,' dedim. Andrey duvardan uzaklaştı ve aynaya doğru yürüdükten sonra tekrar Vadim'e döndü. Vadim içgüdüsel bir hareketle korunmak için sırtını duvara dönerek pozisyonunu ayarladı.

'Ne için yeterli?' diye sordu.

Andrey'e kısa bir bakış fırlattım ve dudaklarını yaladığını fark ettim. Bu sahneyi uzatmak hoşuma giderdi fakat onlara hâkim olabilmek için Andrey'in ve onun türünden olanların kaprislerini tatmin etmem gerektiğini biliyordum. 'Sana mantığının hatalı olduğunu göstermek için yeterli.'

Vadim, Andrey'e baktı ve hatasını fark etti. Aynı muhakeme hatasını Lyoşa da yapmıştı fakat tam tersinden. Lyoşa diğerlerinin vampir olduğunu görüp benim de öyle olduğumu varsaymıştı. Vadim ise benim vampir olmadığımı görmüş, Andrey'in de olmadığını varsaymıştı. Fakat şu anda önünde durduğu aynanın Andrey'i yansıtmadığı açıktı. Vadim akıllıca bir hamle yapıp kapıya doğru yöneldi fakat ben daha yakındım ve onu engellemek için araya girdim. Bu gerekli değildi. Andrey odayı çabucak kat etti, birazdan Vadim elindeydi. Onu yakasından tutup havaya kaldırdı. Vadim havaya ve Andrey'in bacaklarına tekmeler savurdu ama sonuç alamadı. Sana onun çığlık attığını söyleyebilmek isterdim ama hiç ses çıkarmadı. Andrey onu çenesinin altından kavradı. Vadim'i uzağa fırlatacakmış gibi hızla ileri, duvara doğru yürüdü.

Ve onu gerçekten de savurdu ama uzağa değil. Vadim duvara çarptı. Elleri iki yana açık durumdayken, başını duvara vurdu. Andrey geri çekildi ve elini aşağı indirdi. Ama Vadim hareket etmiyordu. Ne kaçtı, ne de yere çöktü. Pelte gibi bedeniyle duvara yapışıp kaldı. Ayakları neredeyse yere değmiyor gibiydi.

Oraya gittim. Andrey mükemmel nişan almıştı, elbette bunu daha önceden konuşmuştuk. Çivinin ucu Vadim'in âdemelmasının hemen yanından dışarı fırlamıştı. Bu, onun ağırlığını kaldırmak için yeterliydi. Boynundaki yaranın onu felç etmiş fakat öldürmemiş olması tamamen şanstı. Kolunu kaldırdım ve bıraktığımda tamamen cansız bir şekilde aşağı düştüğünü gördüm. Fakat yüzüne baktığımda, bakışlarının kendini korumasını sağlayacak bir şey keşfetmek ister gibi titreyerek üstümde ve odada gezindiğini gördüm. Konuşmaya çalıştı ama çenesini hareket ettirmek çok ıstıraplı olmalıydı. Sadece vücudunun geri kalanının hareket edemediğini ama duyularından mahrum kalmamış olduğunu ümit ediyordum; aslında önemi de yoktu, hayal gücü sağlam kalmıştı ve bu yeterliydi.

Geri çekilerek Andrey'in yaklaşmasına izin verdim. Yemek yemeden önce sahibinin müsaade etmesini bekleyen bir köpek gibi bana baktı fakat bu ânı geciktirmedim. O beslenmeye ne kadar hevesliyse, ben de izlemeye o kadar hevesliydim. Ona onay verdim. Andrey dişlerini dışarı çıkararak ilerledi ve boynunu en uygun açıyla Vadim'in boğazına doğru eğdi, ne yaptığını görmeme gerek yoktu. Onun yerine gözlerimi Vadim'in yüzüne diktim. Andrey'in kesici dişleri etine gömülürken ses çıkaramaz, çığlık atamazdı. Ve insan ruhu yine de ıstırabını ifade etmenin bir yolunu bulmak zorundaydı. Vadim bunu ancak bir tek şekilde yapabilirdi ve bu, çığlık atmaya başlayan gözlerini zevk alarak ve büyülenerek izleyebileceğim anlamına geliyordu."

XXIV. Bölüm

Kapıya koştum, holü geçip evden çıktım. Basamakların üstünde dengemi kaybettim ve kendimi karların üstünde sırtüstü yatar buldum. Nefes nefese bulutlu gökyüzünü seyrettim. En kötüsü geç kalmış olmamdı. Vadim'in kendisini takip ettiğinden söz etmeye başladığı anda Yuda'nın ne planladığını tahmin etmiştim. O andan beri bir şey yapmaya, bir şey söylemeye veya odadan kaçmaya çalışmıştım. Sonunda bunu, ancak çok geç olduğu anda yapabilmiş olmam Yuda'nın gücünün artmış olduğuna işaret ediyordu. Zamanlama tesadüf olamazdı; Yuda az da olsa kontrolü ele geçirmişti. Bana direnebilmişti. Belki de kontrol şimdi tamamen ondaydı ve sadece bana acı çektirmenin en iyi yolu olduğunu saptadığından kontrolü gevşetmek için o ânı seçmişti.

Bir el uzandı ve ayağa kalkmama yardım etti. Bu Nadya'ydı.

"Şimdi neden seninle birlikte olamayacağımı görüyorsun işte!" diye haykırdım ona. "Ona güvenilebilir. *Bana* güvenilemez."

Nadya bir şey söylemedi.

"Baban nasıl?" diye sordum, biraz sakinleşerek.

"Bakmak için durmadım. Sadece orada oturuyor ve boşluğa bakıyor. Her şeyi idrak ettiğine eminim."

"Beni –Yuda'yı– neden durdurmadın?"

"Ne söyleyeceğini nereden bilecektim?" Sesindeki öfkeyi gizleyemiyordu.

"Tahmin edemez miydin?"

"Sonra ne yapacaktım?"

Onu kucakladım. Bir an için direneceğinden korktum fakat bunu yapmadı. "Unut bunu," dedim. "Şimdi gidiyorum."

"Tobolsk'a mı? Çarı kurtarmaya?"

"Ve bir çıkış yolu bulmaya."

"Çıkış yolu mu?"

"Yuda'dan kurtulmanın çaresini bulmaya."

"Bunun mümkün olduğunu düşünüyor musun?"

"Olmalı. Ve iyi haber şu ki, Yuda da bunu en az benim kadar istiyor. Anahtar Ascalon." Tahmin yürütüyordum. Kafamda bir yerlerde Yuda'nın güldüğünü duyabiliyordum.

Nadya geri çekildi ve bana baktı. Birkaç dakika daha kalmamı sağlayacak bir şey önermesini bekledim. Söylediklerimden sonra babasıyla yüzleşmem anlamına gelecek bir şey olsa bile memnuniyetle kabul ederdim. Fakat Nadya benden daha gerçekçiydi.

"Eşyalarını getireyim."

İçeri girdi. Ben eve, annemin odasına ait olduğunu bildiğim ve çocukluğunda bir daha hiç geri dönmeyeceğini bilmeden önünde durup babasının gidişini izlediği pencereye doğru baktım. O sırada Tamara kadar endişeli olan Dominikiya da onun yanında durmaktaydı. Gerçekte o anda aklından ne geçiyordu? Yuda'yı, onunla birlikte geçirdikleri akşamı mı düşünüyordu? Annem hiçbir şeyden şüphelenmemişti; bu azımsanabilecek bir lütuf değildi.

Nadya elinde paltom, şapkam ve atkımla dışarı çıktı. Polkan yanındaydı. Giyindim, Polkan'ın yanına çömeldim. Benimle ilgili korkularını tamamen unutmuş gibiydi. Burnunu okşadım ve birkaç veda sözcüğü mırıldandım. Sonra tekrar ayağa kalktım. Nadya'nın ellerini tuttum, öpüştük. Uzun, derin ve tutkulu bir öpücüktü. Yuda onu öptüğünden beri böyle bir şeyi paylaşmamıştık. Geri

çekilme dürtüsüne karşı başarıyla mücadele ettim. Yuda'nın ikimiz için de bu ânı –bu anıyı– berbat etmesine izin vermeyecektim. Sonunda birbirimizden ayrıldık. Nadya yere baktı ve buruk bir şekilde gülümsedi. Aşağı baktığımda, ağzının kenarından sarkan dili ve sevgi dolu gözleriyle bize bakan Polkan'ı gördüm.

Nadya'nın ellerini bıraktım, elimi paltomun içine sokup ceketimin cebini buldum. Yazdığım mektubu çıkartırken zarfın içindeki şişkinliği hissettim. Onu Nadya'ya verdim. Zarfın üstündeki sözcükleri sessizce okudu ama ben onları zaten iyi biliyordum.

Nadya'ya.
Sadece bir ay içinde dönmezsem açılmak üzere.
Bütün sevgimle,
Mişa.

Kaşlarını endişeli bir ifadeyle kaldırıp bana baktı.

"Onu açman gerekmeyecek," dedim. Yine bir gülme sesi duydum.

Nadya düşünceli bir ifadeyle başını salladı. "Şimdi git," dedi.

Arkama dönmeye çalıştım ama bunu yapamadım. Bir an için Yuda'nın tekrar kontrolü ele geçirdiğini sandım fakat mesele bundan daha basit ve daha doğal bir şeydi.

"Yapamıyorum," dedim. Sesimin titrediğini hissettim. Gözlerim nemlenmişti. "Sen buradayken olmaz."

Nadya bana gülümsedi ama çok geçmeden arkasına döndü. Polkan kafası karışmış gibi bana baktı fakat onu takip etti. Taş basamakları tırmandılar, Nadya bir daha başını benim olduğum yöne doğru çevirmeden kapıyı arkasından kapattı. Caddenin sonuna geldiğimde dönüp son kez eve baktım. Nadya, bir zamanlar anneme ait olan odanın penceresinin önünde durmuş, arkamdan bakıyordu. El sallamadı.

Arbat Meydanı'nda başka bir tramvaya bindim, bu defa 13 numaraya; fakat bu numarayla ilişkilendirilen kötü

şansın hayatımı daha nasıl kötüleştirebileceğini anlamakta güçlük çektim. Çevre Bulvarı üzerinden kuzeye yöneldik. Yolculuk yaklaşık yarım saat sürerdi ve sonra da kısa bir yürüyüşle–

Yaptığım hatayı fark ederek kendimi topladım. Tramvaya binen kişi bendim fakat inecek olan Yuda olabilirdi. Planımın ne olduğunu bilmesi gerekiyordu, özellikle de bu ilk kısmını.

"Yuda," diye düşündüm, neredeyse konuşur gibi. "Yuda, nereye gittiğimizi anlatmam gerekiyor."

İçgüdüsel olarak bir an susup yanıt bekledim fakat cevap verebilecek durumda olmadığını biliyordum. Sinir bozucuydu ama dikkatle dinlediğinden kuşkum yoktu.

"Nereye gittiğimizi bilmen gerekiyor," diye devam ettim. "Kodinka Alanı'na. Nerede olduğunu biliyor olmalısın, senin zamanında da vardı ama o zamandan beri biraz değişti. Petrovskiy Parkı'na gelince tramvaydan in ve sola dönüp güneybatıya doğru ilerle. Yaklaşık olarak sadece bir verstlik mesafede, onu kaçırmazsın. Oraya gittiğin zaman sadece ben geri dönene kadar bekle. Bana güven, Tobolsk'a en hızlı bu şekilde gidebiliriz."

Şimdilik ona bu kadarını söylemek yeterdi. O devasa açık alanın bugün ne için kullanılıyor olduğunu tahmin bile edemezdi. Orayı hipodromun yeri olarak biliyordu. O zamandan beri çok şey olmuştu, korkunç şeyler. Bir anlamda Kodinka bütün devrimin başladığı yerdi. Tarih 18 Mayıs 1896'ydı, Çar Nikolay taç giyeli daha sadece dört gün olmuştu. Kutlamalar bu alanda yapılacaktı. Alana yaklaşık yarım milyon kişi gelmiş ve kutlamalar gece boyunca da devam etmişti. Nikolay herkese hediyeler vaat etmişti: ekmek, sosis, çörekler, bira ve üzerinde Emperyal Majesteleri'nin isminin baş harflerinden meydana gelen bir desen olan bir bardak. Fakat sabahın erken saatlerinde kalabalığın arasında bir dedikodu yayılmaya başlamıştı. Korkunç bir şey değildi, sadece yiyecek yeterli kadar çörek olmadığı konusunda rivayetler dolaşıyordu. Ama bu yeterliydi.

Yiyecek tükenmeden payını alabilmek için herkes ahşap tezgâhlara hücum etmişti. Polisler düzeni sağlamaya çalışmıştı ama karşılarında çok yoğun bir kalabalık vardı. İnsanlar askerlerin eğitimi için kazılmış olan hendeklere düşmüş ve üstlerine düşenlerin altında kalarak ezilmişti. Bazılarıysa ilerleyen kalabalığın altında kalmıştı.

Her şey bittiğinde 1400 kişinin öldüğü anlaşılmıştı. Bunun için Nikolay'ı suçlamak zordu. O sadece bir parti yapılması gerektiğini söylemiş ve emrindekilerin bunu düzgün bir şekilde düzenlemesini beklemişti. Fakat *daha sonra* olanlar için onu suçlayabilirdiniz. Trajediyi duyduktan sonra, Fransa büyükelçisinin düzenlediği baloya katılmıştı. Amcalarının tesirinde kaldığı söyleniyordu ve bu doğru olabilirdi ama bir modanın başlangıcı olmuştu. Saltanatı boyunca tebaasını asla öldürmemiş, sadece öldükleri zaman hiçbir şey yapmamıştı.

Kanlı Pazar'da da aynısı olmuştu, birliklerine ateş emri vermemişti fakat sonrasında asla bunu telafi etmeye yetecek bir şey yapmamıştı. Şubatta da hiçbir şey yapmamıştı. Ona tahtını kaybettiren de bu olmuştu.

Danilov zırvalamaya devam ederse artık dinleyemeyecektim. Bu bir utançtı. Tarih bilgimdeki kırk yıllık açık beni rahatsız ediyordu. Romanov'ların çöküşüne neden olan şeyin Çar Nikolay'ın beceriksizliği ve yetersizliği olduğunu öğrenmek eğlenceli olduğu kadar büyüleyiciydi de. Zamanında onlardan birkaçıyla tanışmıştım ve görünüşe göre hepsinin belirli ölçülerde paylaştıkları özelliklerden oluşan kombinasyonlar arasında en kötüsü ona denk gelmişti. Bazıları güçlü, bazıları zayıftı. Bir kısmı otokratikti, diğerleri tavsiye alırdı. Fakat muhafazakâr olmak güç gerektirirdi. Öğrendiğime göre Nikolay çarların yetkisini Tanrı'dan aldığına inanıyordu, ne var ki bunu başarabilecek kişisel inanca sahip değildi. Yanlış bir tavsiye almış ve sadece bir dâhide veya bir budalada bulunabilecek ölçüde bir kibirle ona sadık kalmıştı.

Fakat Danilov da beni kandırmayı başarmıştı. Şehrin

dış mahallelerinden birindeki bu geniş, düz ve boş alana yapacağımız yolculuk nasıl olur da Tobolsk'a gidişimizi hızlandırabilirdi? Burada yeni bir tren istasyonunun bulunabileceğini düşünebilirdim fakat hiç öyle görünmüyordu, özellikle de en iyi başlangıç noktasının Yaroslavskiy garı olduğunu öğrendiğimden beri. Aradaki mesafenin trenle olduğundan daha hızlı nasıl kat edilebileceğini bilemiyordum. Ona kıyasla, bu yeni motorlu arabalar bile yavaş ve güvenilirlikten uzaktı fakat onları sadece kısıtlayıcı şehir ortamında görmüştüm.

Fakat yine de bunun bir tuzak olmadığından emindim. Her ne kadar metresine bu konuda yalan söylemişse de, Danilov'un zihninde benden kurtulmasına yardım edebilecek bir vasıta keşfetmiş olduğuna dair bir ipucu sezmemiştim. Bir çare bulmuş olsa bile, birincil önceliği çarı Susanna'nın planladığı şeylerden korumaktı. Ama temkinli olmam gerektiğini biliyordum.

İleride etrafı park alanıyla çevrili olan Petrovskiy Sarayı'nın altın kubbesini gördüm. Yola koyulmak için ayağa kalktım fakat bir an tereddüt ettim. Beni gönüllü bir şekilde kendi infazıma doğru yürümeye ikna etmişse, bu Danilov adına şık bir plan olurdu. Ama bu kendi duygularımı ona yansıtmaktı. Ben dehamı dünyaya göstermek isterken, o sadece amacına ulaşmakla mutlu olabilirdi. Fakat birlikte geçirdiğimiz zaman zarfında kişiliğimin ne kadarı onunkine sızabilmişti acaba? Veya onunki benimkine?

Gerçekten de seçeneğim yoktu. Tramvaydan indim. Kodinka Alanı'na giden yolu oldukça iyi biliyordum fakat hiç şimdikinden daha yakınına gelmemiştim. Oraya varmam uzun sürmediyse de alan çok büyüktü ve Danilov hangi kısmına gitmek istediğine dair bir ipucu vermemişti. Bir çeyrek saat sonra bütün bölgeyi izleyebileceğim bir noktaya ulaştım. Gördüğüm şeye pek anlam veremedim ama bir amaç gözetilerek tasarlanmış olduğu belliydi. Alan geniş ve düzdü, ambar olabilecek büyüklükte birkaç baraka ve tuğladan yapılmış basık bir bina dışında boş sayılırdı. Alanın büyük bölümü kısa bir çim örtüsüyle kaplıydı fakat

üstünden iki düz yol şeridi geçiyordu. Onlardan birinin doğu ucunda duruyordum; diğer uca kadar bir verstten fazla mesafe olmalıydı. Yukarıdan bakıldığında bu iki yol bir haç şekli oluşturuyor olmalıydı. Siyaha yakın koyu gri renkteydiler ve şimdiye kadar gördüklerimden daha gelişkin bir yöntem kullanılmış olmasına rağmen, bir şekilde makadam usulüyle yapılmış şose yollardı.

Bu alanda gördüğüm en tuhaf şeyler barakaların yanında duran taşıtlardı, onların taşıt olabileceğini tahmin ediyordum. İçgüdülerim bana içeride onlardan daha fazlasının olduğunu söylüyordu. Uzaktan bakıldığında seçmek güçtü fakat yollarda gördüğüm diğer motorlu arabalara benzemiyorlardı. Tekerlekleri daha yüksekti ve geleneksel faytonlara benziyorlardı ama çift akslı değil, bir Stanhope[1] gibi tek akslı olanlarına. Bu taşıtların görece ince olan ucu, önüne koşulacak bir at tarafından yukarı kaldırılmayı bekler gibi daha alçakta, yerde duruyordu. Ama yandan bakınca ancak bu kadarını görebiliyordum.

Önden veya arkadan bakıldığında bu makinelerin mantıksızca geniş olduğunu gördüm. Taşıtların her iki yanında uzun, yassı, muhtemelen ahşap fakat başka bir maddeden olması da mümkün kanatlar vardı. Her birinin biri altta, diğeri de üstte olmak üzere böyle iki yassı kanadı vardı. Bunların bir amacının olduğu belliydi ve zihnim bunun ne olabileceğine dair fikirler üretmeye başladı.

Düşüncelerim arkamdan gelen korkunç bir gürültüyle dağıldı. Motorlu bir arabanın çıkardığı sese benziyordu ama çok daha yüksekti. Beni yere yıkacağından korkarak arkama döndüm fakat bir an hiçbir şey göremedim. Sonra gözlerim sesin kaynağına daha kesin bir şekilde sabitlendi. O havadaydı. Bu taşıtların doğasına ilişkin ilkel fikrim doğrulanmıştı. Bu bir uçuş makinesiydi, havada seyredebilen bir tür balon değil, bir kuş gibi havada kendi kendi

1. 19. yüzyılda İngiltere'de kullanılan ve adını zamanının ünlü sporcusu Henry Fitz Roy Stanhope'tan alan bir tür fayton. (Ç.N.)

kendine uçabilen bir taşıt. Almanların bombaları Petrograd'a yağarken onların nereden geldiğini görememiştim. Danilov "çift kanatlı uçak" terimini kullanmıştı fakat bu bana pek bir anlam ifade etmemişti. Şimdi bu makinelerin ne olduğunu, bu kadar uzağa gitmeyi ve patlayıcıları bu kadar hatasız bir şekilde atmayı nasıl başardıklarını anlıyordum.

Mühendisliğin ulaştığı bu mucizevi düzey üzerinde düşünmeye vaktim yoktu. Başımın sadece birkaç metre üstünden geçmiş ve rüzgârı beni sırtüstü yere yıkmıştı. Hemen yüzüstü dönüp alçalışını seyrettim. Tekerlekleri önümde uzanan düz yola temas etti ve havada kalmasını sağlayan hızı kademeli olarak yeryüzünde seyretmeye daha uygun bir hıza düştü. Biraz sonra döndü ve yavaşça barakalardan birine yöneldi.

Yakınlarda bir yerden iki adam koşarak çıktı. Bir anda bana doğru geldiklerini fark ettim. Ayağa kalkmayı başardım fakat koşarak onlardan kaçamayacağımı biliyordum, ayrıca bunu istediğimden emin de değildim. Danilov'un planladığı şey bu muydu? Şimdi bağırma mesafesine kadar yaklaşmışlardı bana.

"Burada ne yapıyorsun sen? Geberip gideceksin."

Bir şey söylemedim ve yaklaşmalarını bekledim. Elimi cebime soktum ve çift bıçaklı aletimi kavradım. Bu, Danilov'un planının bir parçası değildi fakat işe yarayabilirdi. Daha genç olanı konuşmaya devam etti.

"Ya uçağa bir zarar verseydin? Kimsin sen be adam?"

Yaşlı olanı durdu. Mekanik bir sertlikle selam durdu. Bir anda bu hareketin hedefinin ben olduğumu fark ettim.

"Teğmen," dedi ciddi bir ifadeyle. "Bu şahıs Albay Mihail Konstantinoviç Danilov'dur."

"Kim?"

"Albay Danilov. 'Birliğin' kurucularından biri." Daha yaşlı olan adam –bir yüzbaşıydı– selam vermeyi bırakıp yanıma geldi ve elini uzattı. Tokalaştım. "Sizi tekrar görmek güzel, efendim."

"Sizi de yüzbaşı," dedim, adını veya onu ne kadar iyi hatırladığımı belirtme baskısı altında kalmayacağımı ümit ederek.

"Binbaşı Tsigler'ı görmek istersiniz sanırım."

"Doğru. O burada mı?" Sadece Danilov'un istediği şeyin bu olduğunu tahmin edebilirdim.

Yüzbaşı ve teğmenin öncülüğünde alandaki komuta merkezi olduğunu düşündüğüm kare şeklindeki alçak bir binaya doğru yürüdük. Bu sırada o taşıtlardan birinin alana indiğini gördüm. Yol şeridinin üzerinde birkaç kez sekti, sonra sağ taraftaki çimlere doğru döndü. Bu teknolojinin henüz emekleme döneminde olduğu açıktı. Öyle olsa da, taşıt ve sürücüsü bir zarar görmedi. Biraz sonra binaya ulaştık ve bir çalışma masasıyla iki koltuk bulunan küçük bir büro odasına buyur edildim. Yan tarafta üstünde semaver bulunan bir masa vardı. Pencere dışarıdaki alana bakıyordu. Bütün duvarlar; haritalarla ve bana tanıdık gelmeyen, havacılıkla ilgili oldukları belli olan bilgi notlarıyla kaplıydı. Kısa bir süre odada yalnız kaldım, sonra kapı açıldı. İçeri bir binbaşı girdi, bunun ancak Tsigler olabileceğini düşündüm.

Elimi kaptı ve iki yanağımdan öptü. "Mihail Konstantinoviç. Seni görmek ne harika."

"Seni de öyle," diye cevap verdim.

"Otur! Otur!"

İşaret ettiği koltuğa geçtim.

"Çay?"

"Evet, lütfen."

Semaverin yanına gidip iki bardak doldurdu ve birini bana verdi. Masasının bana yakın olan köşesine oturdu.

"Bolşeviklerle olan sorunlarına dair söylentiler duydum. Artık hepsi geride kaldı, değil mi?"

"Öyle olduğunu umuyorum," dedim.

"Sanırım beni bu nedenle görmeye geldin."

Sesinin tonundan ağzımı aradığını anlayabiliyordum. Ona neden geldiğimi memnuniyetle söylerdim ama hâlâ

tamamen emin değildim. Görünüşe göre Danilov'un niyeti Tobolsk'a uçmaktı. Bunun mümkün olduğundan kuşkulanmak için bir nedenim yoktu fakat bu konuyu açarsam Danilov'un bildiğini düşündüğüm şeylerden hiç haberim olmadığını ortaya çıkaracak bir düzine soruyla karşılaşacağımı biliyordum. En iyi ihtimalle onun artık yaşlandığını düşünürlerdi ki, bu da işimize yaramazdı. Yapabileceğim tek şey işleri ağırdan almak ve onun geri dönmesini beklemekti.

"Zamanın olursa. Ama önce, devrimden beri işler nasıl gidiyor onu anlat bana."

Binbaşı güldü, sonra kalkıp masasının arkasındaki koltuğuna geçti. "Sanırım her zamankinden daha kötü değil. Elbette artık Rusya İmparatorluğu Hava Kuvvetleri değiliz. Tüm Rusya Eski Ordu Hava Kuvvetleri Yönetim Birliği'nin bir bölümüyüz. Komutanımız Konstantin Vasiliyeviç Akaşev, elbette onu hatırlarsın."

"Hayal meyal."

Binbaşı şaşırmış görünüyordu; daha iyi hatırlamış olmam gerektiği açıktı. "Eh, Stolipin'i hedef alan komplo nedeniyle sürgün edildikten sonra Avrupa'ya gitti, orada uçmayı öğrendi; önce İtalya, sonra Fransa'da. Savaş başladığında Fransızlar için uçuyordu fakat 1915'te buraya geri döndü. Geçmişinden dolayı elbette uçmasına izin verilmedi fakat fabrikalarda çalışmasına izin verdik. Uzun zaman onun hakkında bir şey duymadım, ekimden sonra önde gelen Bolşeviklerden biri olarak tekrar ortaya çıkıverdi; aralarında uçuş deneyimi olan tek kişi o olduğundan, sorumluluğu ona verdiler."

"İşe yarıyor mu?"

"Söylemek zor. Şu anda başlıca kaygısı diğer tarafa fazla pilot kaptırmamak."

"Almanlara mı?"

Bu defaki kaş çatışı daha derin bir endişeden kaynaklanıyordu. "Hayır, Beyazlara. Bütün bu gidişat bir içsavaşa doğru dönüyor. Kızıllar uçakları kaybedeceklerine imha

etmeyi tercih ederler, aynısı pilotlar için de geçerli. Artık Almanya'yla barış yapıldığına göre sonraki savaşa geçebiliriz."

"Barış mı?"

"Duymadın mı? Troçki dün nihayet antlaşma imzaladı, Brest-Litovsk'da."

"Yani Moskova'nın tamamen boşaltılması zaman kaybıydı."

Binbaşı omzunu silkti. "Dediğim gibi, korktukları sadece Almanlar değil. Dürüst olmak gerekirse, Mihail, kaygılıyım. Diğer ordular gibi değiliz, bunu biliyorsun. Sanırım bütün orduda asla bir avuçtan daha fazla Bolşevik olmadı; pilotların arasında hiç yok. Bunun için bizden korkuyorlar. İçimize sızamadılar, o yüzden bizi dağıtmak istiyorlar. Daha dün..."

"Bak, Sergey, lafı dolandırmayacağım. Bir uçağa ihtiyacım var."

Tekrar konuşabilmek suya batırıldıktan sonra nefes almaya benziyordu. Yuda'yı suçlayamazdım; hatta ona hayran olmalıydım. Bilgisizliğini gizlemek konusunda iyi iş çıkarmıştı. Fakat zaman daralıyordu.

"Uçak mı? Ne için?"

"Sana söyleyemem fakat uzun menzilli olmalı; elindekilerin en uzun menzillisi."

"Ne kadar uzağa seyahat etmeyi planlıyorsun?"

Tereddüt ettim. Bu, akıldışı bir yolculuktu. "Yaklaşık iki bin beş yüz verst."

Bir kaşını kaldırdı fakat kahkaha atmadı. "Avrupa yolculuğu mu? Hayır, oraya asla ulaşamazsın. O zaman doğuya, Sibirya'ya mı? Ayağa kalktı ve arkasındaki duvarda asılı olan çizelgeye baktı. "O zaman, gidebileceğin yer yaklaşık olarak..."

"Tobolsk," dedim, ikimiz de zaman kazanalım diye.

Sırıttı ve vücudunun ağırlığını masaya koyduğu ellerine vererek öne eğildi. "Biliyordum!" dedi. "Bitmediğini biliyordum."

Tsigler her zaman sadık bir çar yanlısı olmuştu ve benim bel bağladığım şey de buydu. Çarı kurtarmak için bir şeyler yaptığıma dair bir ipucu vermek bile onu yanıma çekmeye yeterdi. Nikolay'ı neye karşı koruduğumu söylemem bile gerekmiyordu.

"Öyle bir şey var mı sende?" diye sordum.

Gülümsedi ve başıyla onayladı. "Hiç bir Lebed XII ile uçtun mu?"

Ben de gülümsedim. "1916'da ilk denendikleri zamanlarda bir tanesiyle uçmuştum. Sadece havaalanının etrafında bir tur atmak için. Ama bu mükemmel olurdu."

"Daha iyisini de yapabilirim. Bir Lebed XIII'ümüz var."

"Onların çizim masasının ötesine geçemediğini düşünüyordum."

"Birkaçı geçti. Ve burada bir tane var. Unutma, yine de seni bir havalanışta dört yüz verstten daha uzağa götüremez. Yakıt almak için inmek zorunda kalacaksın fakat sana yeterli yakıt yükleyebileceğimizi düşünüyorum. Ne zaman gitmen gerekiyor?"

"Olabildiğince çabuk."

Ellerini kavuşturup işaret parmaklarını dudağına bastırdı. Ondan çok şey istiyordum fakat her zaman sadık kaldığı şeyin ne olduğunu biliyordum. Birkaç saniye sonra kararını verdi. Ayağa kalkıp dışarı çıktı. Beş dakika sonra geri döndü.

"Yarım saat içinde seni oraya kadar götürmeye yetip de artacak kadar yakıtla yüklenmiş olarak hazır olacak. Onu buraya geri getireceğini düşünmüyorum; fakat böyle bir şey yapmak istiyorsan daha fazla yakıt alman gerekecek. Birtakım malzemeler de yüklüyorlar. Rotanı belirledin mi?"

"Tyumen'e kadar demiryolunu takip eder, sonra da Tobol Nehri'ne bağlanana kadar Tura Nehri'ni izlerim diye düşünmüştüm."

Başını salladı. "En iyi yol bu. Donanımına bir projektör eklemelerini söyledim fakat gece saatlerinde alçaktan

uçman gerekecek." Bir harita dolabının yanına gidip çekmecelerden birini açtı. Bir çizelge çıkardı ve yuvarlayıp sardı. "Bu sana yardımcı olur ama dediğin gibi yol oldukça uzun."

"Herhalde Tobolsk'un bir haritası yoktur sende, değil mi?" diye sordum.

Başka bir dolabın yanına gidip orada aramaya başladı. Sonunda bir şey buldu. Bana gösterdi. "Majesteleri burada, Vali Konağı'nda kalıyor."

Kurşunkalemiyle etrafını çizdi. Daha bir yıl öncesine kadar basmakalıp bir sözcük olmasına rağmen, "Majesteleri" terimini duymak tuhaftı. Onun geri dönüşüne sevinmemiştim ve sevinmiş taklidi yapıp Tsigler'i aldatmaktan da hoşlanmayacaktım.

"İnmek için en iyi yer nehir. Tobol kasabanın hemen güneyinde İrtiş Nehri ile birleşir. Buz hâlâ yeterince sağlamdır. Değilse de, batısındaki tarlalardan birine inilebilir."

Masasının çekmecelerinden birini açtı. "Bunlara da ihtiyacın olacak." Bir uçuş başlığı, bir çift eldiven ve bir uçuş gözlüğü uzattı. "Bunlar benim fakat yenisini kolayca bulabilirim. Sana uyacaklardır."

"Teşekkür ederim," dedim.

Sessizce oturup çaylarımızı yudumladık. Onunla havadan sudan konuşmak istiyordum; konuşacağım son arkadaşım olabilirdi. Fakat aklıma söyleyebileceğim hiçbir şey gelmedi. Gerçekte o kadar yakın değildik. Diğerleri gibi bizi de bir araya getiren şey, havacılığa olan ortak merakımız ve ordunun bu yeni teknolojiden askerî amaçlar için yararlanma arzusuydu. Hatırladığım kadarıyla Duma'da bir koltuk sahibi olduğumda beni bir devrimci olmakla suçlamıştı ama artık bunu aşmış gibi görünüyordu.

Zaman yavaş geçiyordu fakat sonunda daha önce tanışmış olduğum teğmen geldi. "Her şey hazır, efendim," dedi.

Kalkıp dışarı çıktık. Güneş gökyüzünde alçalmıştı ama hava henüz kararmamıştı. Susanna ve Dimitriy'in nereye gitmiş olabileceğini merak ediyordum. Susanna henüz

Tyumen'e gelmiş olamazdı ve öyle olsa bile Tobolsk'a karayoluyla ulaşması gerekecekti. Şafak sökmeden önce bunu başarırsa, hiç şansımız kalmazdı. Sandığının alınmış olduğu varsayılsa bile, Dimitriy onun oldukça gerisinde olmalıydı.

Pistte duran çift kanatlıyı gördüğümde kalp atışlarım hızlandı. Neredeyse yeni gibi görünüyordu ve İkinci Petrograd Hava Grubu'nun altın ve turuncu renklerine boyanmıştı; kuyruğunda da Rusya bayrağının beyaz, mavi ve kırmızı şeritleri görünüyordu. Tanrı bilir burada ne işi vardı. Onu bir Lebed XII'den ayırt edemezdim fakat muhtemelen XIII daha hızlıydı ve daha uzağa uçabiliyordu. İki kişilik mürettebat için tasarlanmıştı fakat tek başıma da kullanabilirdim. Makineli tüfeği benim erişim alanımın oldukça uzağında, gözcü koltuğunun arkasında bulunuyordu.

İçeriye baktım. Gözcü koltuğunu çıkarmış, onun yerini madenî yakıt tenekeleriyle doldurmuşlardı. Onlar birer birer kullanıldıkça ağırlık merkezi yer değiştirecek olmasına rağmen, şu anda asıl ağırlığın uçağın arka kısmında olduğunu unutmamalıydım. Teğmen katlanabilir merdiveni açıp alt kanadın kenarına yaklaştırdı. Basamakları çıktım ve ağırlığımı altı desteklenmemiş brandaya değil, ahşap çerçeveye verdiğimden emin olarak bir ayağımı dikkatle kanadın üstüne koydum. Bir parmağımı yalayıp havaya tuttum fakat bu gereksizdi.

"Rüzgâr kuzeydoğudan esiyor, efendim," dedi teğmen.

Ona teşekkür ettim, sonra pilot koltuğuna baktım. Vaat ettikleri gibi, orada tenekeden bir yemek kutusuyla bir termos vardı. Onları koltuğun altına itip yerime oturdum. Dürüst olmak gerekirse son kez Petrograd'da Lebed XII'yi denediğimde uçmuştum fakat hatırlayacağımdan emindim. Tsigler motoru çalıştırmaya hazır bir şekilde pervanenin önünde bekliyordu. Jikleyi açıp kontak anahtarını çevirdim ve başparmağımla ona işaret verdim.

Tsigler, pervanenin kanadını iki eliyle tutup hızla aşağı indirdi ve bunu yaptığı anda ustalıkla geri çekildi. Yaşlı

bir subay olabilirdi fakat bir havaalanında gerekli olan her görevi nasıl yerine getireceğini biliyordu. Eski günlerde hepimiz bunları bilmek zorundaydık. Motor iki kez ateşlendi fakat çalışmadı. Gaz kolunu biraz çektim. Tsigler tekrar denedi. Bu defa pervane dönmeye başladı. İki azap verici turdan sonra az kalsın duruyordu ki, yakıtı tekrar ayarladım ve motor hırıldamaya başladı. Biraz sonra devrini biraz düşürdüm. Tsigler uzaklaştı, teğmen tekerleklerin önündeki takozları çekti. Motorun devrini artırdım ve hareket etmeye başladık.

Hemen hemen iki iniş şeridinin kesiştiği noktadaydık. Biri kabaca kuzey-güney, diğeriyse doğu-batı istikametindeydi fakat pusulayla tam olarak örtüşmüyorlardı. Rüzgâra karşı havalanmam gerektiğinden pistin batı ucuna doğru ilerledim. Subayları geçtikten sonra yüksek sesle ve kesin ifadelerle sakin bir şekilde konuşmaya başladım.

"Yuda, yaptığım her şeye dikkat etmen gerekiyor. Uçağı havalandıracağım fakat onu senin uçurman gerekirse sadece dengede tut ve demiryolunu takip et. Alçakta kal. Fırsat bulur bulmaz sana nasıl inildiğini göstereceğim, o yüzden bütün dikkatini toplamalısın. Yakıtımız azalırsa bunu kendi başına yapman gerekebilir."

Konuşurken bile tarif ettiğim şeyin ne kadar delice olduğunu fark edebiliyordum. Kendimi uyku hastalığının pençesine düşmüş bir pilot gibi hissediyordum. Kontrol Yuda'ya geçtiği anda ben hiç orada değilmişim gibi olacaktı. Fakat onun hızla öğreneceğinden emindim. Yaşamak istiyordu, hem de benim istediğimden daha fazla. Bu ona ilham verirdi.

Uçağın burnunu çevirdim ve motor devrini azamiye çıkardım. XII'yi, bunun daha güçlü olduğunu söyleyebilecek kadar iyi hatırlamıyordum fakat kesinlikle etkileyici bir uçaktı. Tam binaların yanından geçerken yerden tekerlek kestiğimizi hissettim. Geride kalan üç subaya el salladım ve havalandık.

XXV. Bölüm

Akıldışı bir heyecan içindeydim. Bilim –ve teknoloji– her zaman yavaş ve kararlı adımlarla ilerlemişti. Bunun kendine göre bir çekiciliği vardı fakat az sayıdaki büyük sürprize ve tamamen yeni şeylere de yer bırakıyordu. Uyuklayarak geçirdiğim kırk yıl içinde hiçlikten bu yeni taşıma aracı doğmuştu. O zamanlar hayatta olsaydım, bir küçük adımlar dizisinin son adımı olurdu bu. Danilov'un Lebed XIII'ü XII ile kıyaslarken duyduğu heyecanın aynısını duyardım; Danilov yeterince heyecan duymuştu. Fakat benim için bu, tekrar bir çocuk olmak ve erişkinlerin sıradan bulduğu bir dünyaya girip her yeni keşiften zevk almak gibiydi.

Bu Danilov'un da hoşuna gidiyordu. Tekrar tekrar aşağıya, Moskova'ya bakıyor ve böylece bana şehri daha önce hiç görmediğim şekliyle görmenin keyfini yaşatıyordu. Ama ciddi bir amacı da vardı. Bu uçağı uçurmak zorunda kalacağım an geldiğinde bilmem gerekenleri öğretiyordu. Tsigler ile konuştukları gibi, burada şehirde bile yolları takip ediyordu. Caddeler haritadaki gibi görünmesine rağmen, üstlerinde isim yazmıyordu. Kaybolmak kolaydı.

Petrograd Karayolu'nu şehir merkezine kadar takip ettik, sonra dönüp Bahçe Çevreyolu'nu izledik. Yüksekliğimiz bin fitten fazla olamazdı ve bulutların altında ol-

duğumuzdan her şeyi kolayca görebiliyorduk. Güneyimizde Kremlin'i, Kızıl Meydanı ve Aziz Vasiliy Katedrali'ni, hatta onun ilerisindeki Moskva'yı bile seçebiliyordum. Yukarıdan bakıldığında parlayan her kubbe ve kule ucu, neredeyse yerden değil de bu açıdan izlensinler diye tasarlanmış gibi farklı görünüyordu. Belki de, olmayan bir tanrıyı hoşnut etmek için inşa edilmişlerdi. Şimdi nihayet insanoğlu onun yerini alabilecekti.

Uçak sola dönerken o taraftaki kanatlar aşağı doğru indi. Manevraların bu şekilde yapıldığını anlamıştım. Bunun ek bir yararı da, döndüğümüz tarafı daha iyi görmemizi sağlamasıydı. Altımızda karmakarışık bir demiryolu ağı vardı ve bir an için Yaroslavskiy garını görebildim. Onun çirkinliği konusunda Danilov'la hemfikir olmaktan başka bir şansım yoktu. Sonra uçak tekrar doğruldu ve kuzeye giden bir tren hattını izlemeye başladık. Bize Danilov rehberlik ettiği için memnundum. Ben doğru demiryolunu seçmeyi başaramazdım ve pekâlâ Petrograd'a geri dönebilirdik. Fakat o oldukça kendinden emindi.

Demiryolu hatları ayrılıp doğuya doğru kıvrılıyor, sonra tekrar ayrılıyordu. Çok geçmeden şehrin dışına çıktık ve önümüzde uzanan bir tek demiryolu hattı kaldı. Dönüp arkamıza bakmak istiyordum ama hareketlerimizin kontrolü bende değildi. Bereket versin ki, Danilov da şiddetle aynı arzuyu hissediyordu. Uçağı tek eliyle kontrol etmeye devam ederek başını çevirdi. Batan güneşin ışıkları altında şehir harika görünüyordu. Danilov'un ona veda ettiğini hissettim. Demek ki ben de veda ediyordum.

Tekrar önümüze döndük. Rotadan biraz sapmıştık ama Danilov yönümüzü hemen düzeltti. Önümüzde Moskova'dan son sürat doğuya doğru ilerleyen bir tren gördük. Onun iki katı hızıyla seyahat ettiğimizden rahatça önüne geçiverdik. Danilov benimle kontrol aletleri hakkında konuşmaya başladı, kumandaların ve ayağımın altındaki pedalların nasıl kullanıldığını gösterdi, önümdeki sayaç ve göstergelerin işlevlerini açıkladı. Yeterince açık görünüyordu fakat pratikten ziyade teorik olarak daha ko-

lay öğrenen birisi olduğumu biliyordum. Bir tüfeği o kadar etkili bir silah yapmak için bir araya getirilen mekanizmaları çok daha kolay anlayabiliyordum fakat hiçbir zaman iyi bir nişancı olmamıştım. Daha da kötüsü, çoğu uçuş dersinde öğrenci birkaç dakika için kumandayı ele alma şansı bulur, sonra kontrolü tekrar öğretmenine bırakırdı. Bizim için böyle bir şey söz konusu olmayacaktı. Rasgele bir anda kumanda bana geçecek ve Danilov birkaç saat boyunca benim hatalarımı düzeltme fırsatına sahip olmayacaktı.

Hava kararmaya başlarken Danilov daha alçaktan uçmaya başladı. Gökyüzünde bize kılavuzluk edebilecek bir ay yoktu fakat altımızda asılı olan elektrik lambası sayesinde, görüş mesafemiz yüz fite kadar düşmüş olsa da, tren hattını güçbela seçebiliyorduk. Heyecanlı başlayan uçuş artık yorucu hale gelmişti. Aşağıdaki demiryolu hattının üstüne düşen loş ışık huzmesinden başka hiçbir şey görünmüyordu. Zaman zaman demiryolu hattını kaybediyorduk fakat Danilov yönümüzü hemen düzeltiyordu. Ama yine de ürkütücü bir fikirdi; tek nirengi noktamızla teması kolayca kaybedebilir ve engin Rus steplerinin üzerinde başıboş sürüklenip gidebilirdik. Kokpitte bir pusula vardı ama o bize sadece hangi yöne doğru uçtuğumuzu gösterebilirdi, nerede olduğumuzu değil.

Aniden kendimi geriye doğru düşüyormuşum gibi hissettim. Yıldızlardan başka bir şey göremiyordum. Motor zorlanmaya başlamıştı. Başımı çevirdim ve çok gerimizde bir an zemini görür gibi oldum. O anda başımı çevirebildiğimi fark ettim; vücudumuzun kontrolü yine bana geçmişti. Uçağı ben kullanıyordum ve kötü kullanıyordum. Kumanda kolunu ileri doğru ittim, uçak doğrulmaya başladı ama aynı zamanda yavaşlamıştı da. Sonra havada kalmamızı sağlayan büyü bir anda bozulmuş gibi düşmeye başladık; sanki Celile Denizi'nde yürüyen Petrus gibi ben, Danilov'da o kadar güçlü olan inancı göstermeyi başaramamıştım ve şimdi kendi ölümüme gömülüyordum.

Ama bu makineyi havada tutan şeyin büyü olmadığını biliyordum. Mühendislikten anlıyor olmasam da, temel bilimleri biliyordum. Bu, Bernoulli prensibinin bir uygulamasıydı. Kanatların üzerindeki hava akımı, onların yukarı kalkmasına neden olan bir basınç kaybına neden oluyordu ve o kalkış hava akımının hızıyla birlikte artıyordu. Gaz kolunu çektim ve hız kazanmaya başladık fakat uçak hâlâ rüzgâra yakalanmış bir yaprak gibi sarsılıp titremeye devam ediyordu. Sonunda ona tekrar hâkim oldum ve iki tarafımdaki kanatları aynı seviyede, kuyruğu da tam yeterli yükseklikte tutarak uçuşu kontrol altına almayı başardım. Bir an yeteneğimle gurur duydumsa da bu uzun sürmedi. Tamamen kaybolmuştum. Hangi yükseklikte olduğumuzu bile bilmiyordum. Altımızdaki ışık zemine ulaşmadan karanlığın içinde kaybolup gidiyordu. İrtifayı dikkatle azalttım ve biraz sonra altımızdan geçen ormanlık alanı gördüm. Yerle aramızda yüz fitlik mesafe kalana kadar inmeye devam ettim.

Aşağıda demiryolu hattından eser yoktu. Pusulaya baktım. Neredeyse güneye yönelmiştik. Önceki rotamız kuzeydoğu istikametindeydi. Tekrar doğru yönü bulabilmek için sola döndüm. Şimdi, yönünün değişmediğini varsayarsak, demiryolu hattına paralel uçuyorduk fakat hâlâ onun nerede olduğunu bilmiyordum. Güneye doğru yol almış olduğumuz düşünülecek olursa, muhtemelen kuzeyde kalmıştı ama uçak kontrol dışıyken her yöne uçmuş olabilirdik. Kuzeye döndüm ve demiryoluna ait herhangi bir işaret aramak için aşağı baktım fakat bu sırada saniyeleri de sayıyordum. Hiçbir şey göremedim. Bir dakika sonra güneye döndüm ve 90 saniye boyunca bu rotayı korudum. Hâlâ demiryoluna dair hiçbir iz yoktu. Her defasında yolculuk süresini ve böylece mesafeyi de artırarak bu süreci devam ettirdim. Neredeyse yarım saat sonra, dokuzuncu geçişte, sonunda demiryolunu, en azından *herhangi bir* demiryolunu, buldum; burada birden fazla demiryolu hattının bulunacağından kuşkuluydum.

Onu takip ederek bir kez daha kuzeydoğu istikameti-

ne döndüm ve sorunların üstesinden gelme yöntemimden dolayı kendimle gurur duydum. Ama bu şeyi yere indirebilmek konusunda hâlâ kendime güvenemiyordum. Yakıt göstergesine baktığımda yarım depo yakıtımızın kalmış olduğunu gördüm. Tek yapabileceğim şey Danilov'un vakitlice geri dönmesini ümit etmekti. O bir budalaydı. Kontrolün birimizden diğerine geçtiği zamanı hiçbir şekilde kendimiz belirleyemiyorduk, hatta onu öngörmemiz bile mümkün olmuyordu. Bu ikimizi de öldürebilirdi. Ve bu da onun bir budala olmadığını gösteriyordu. Bu, onun istediği şeydi. Çar veya Ascalon umurunda değildi. Tek hedefi, her zaman olduğu gibi, beni mahvetmekti. Fakat işini kolaylaştıracak değildim. Yepyeni bir azimle kumanda kolunu kavradım. Bu şeyi uçuracak ve gerektiği zaman onu yere de indirecektim.

Yakıt göstergesinin ibresinin yavaş yavaş *boş* çizgisine doğru dönüşünü izledim.

Uçağı yere indirdiğimde hâlâ birkaç dakikamız vardı. Acele etmemiştim. Bir süredir kontrol bendeydi fakat gereğinden önce inmenin manası yoktu. Sadece Yuda'nın uçağı kullanışından etkilendiğimi söyleyebilirdim ama onu tekrar kontrol altına alışından değil, bizi rotamıza geri döndürmek için kullandığı yöntemden. Savaş sırasında kötü navigasyon, Alman toplarının yol açtığı kadar çok uçak kaybına neden olmuştu.

Yapmakta olduğum şeyleri Yuda'yla paylaştım. Yolculuğu beş veya altı bölüme ayırmamız gerekiyordu ve bu da beş veya altı iniş demekti. Bunlardan en az birinde kumandanın onda olma riski vardı. Havalanıp inebileceğimiz uzunlukta çok sayıda tarla vardı. Demiryolu hattının hemen sağındaki bir tanesini seçtim. Yanımızdaki bidonlardan birini boşaltarak depoyu tekrar doldurmam ancak birkaç dakikamı aldı. Motoru çalışır durumda bırakmıştım. Böylece hemen tekrar havalandık. Uçarken Nikolay İvanoviç Kibalçiç'i hatırladım. Parlak bir mühendisti ve bana insanı aya götürebilecek bir araç inşa etmeyi

hayal ettiğini söylemişti. Onun fikri buna hiç benzemiyordu –o roketlere dayanıyordu– fakat kendisi gibi sınırsız hayal gücüne sahip insanların neler başarabilmiş olduğunu görmek yine de onu çok sevindirirdi. Böyle bir taşıtı tasarlayanların onun gibi, uçuranların da benim gibi insanlar olduğunu konuştuğumuz geldi aklıma. Bu sav doğrulanmıştı. Merakımı ilk uyandıran ve ordu Kibalçiç'in zihninde canlandırdığı şeyin gücünü nihayet fark ettiğinde bu alandaki öncülerden biri olmaya bu kadar heves etmemi sağlayan şey onunla yaptığımız sohbetlerdi.

Hangisine tanıklık etmenin onu daha mutlu edeceğini merak ediyordum: Roketli uçuşla ilgili hayallerinin mi, yoksa Rusya'nın çarların zulmünden kurtulmasıyla ilgili hayallerinin mi? İkisini de görememişti. Tanıdığım tek hoşgörülü çarın, II. Aleksandr'ın öldürülmesinde pay sahibi olduğu için 1881 yılında asılmıştı.

Gecenin içinde uçmaya devam ederken hava ciddi şekilde soğumaya başladı. Çok alçaktan uçuyor olmamız ısının görece daha iyi olması demekti ama sabaha kadar sağ kalacağımızdan kuşkuluydum. Ayrıca kanatçıklar her an donabilirdi. Yakıt tekrar azalmaya başladığında geceyi geçirebileceğimiz bir yer aramaya başladım. Medeniyetten kaçınmak istiyordum. Burada her kasaba ya Kızılların ya da Beyazların kontrolü altında olmalıydı. İkisine de sadık olduğumu kanıtlayamazdım ve ikisi de Lebed XIII gibi değerli bir silahı ele geçirmek isterdi. Sonunda üstünde bir ahır bulunan bir tarla gördüm. Tahminime göre Vyatka Nehri'ne yakın bir yerdeydik. İndikten sonra ateş yakmak için odun bulmak sorun olmayacaktı ve bunun için biraz yakıt ayırabilirdik. Ahır, içinde güvenle ateş yakılabilecek kadar büyüktü. Uçağın motorunu durdurmam gerekiyordu ve bu da sabah onu tekrar çalıştırmam gerekeceği anlamına geliyordu. İki kişiyken bunu yapmak oldukça kolaydı.

Koca bir kahkaha attım. Yuda'yı kendimden ayrı, onun kendi fiziksel varlığına sahip olması kadar ayrı bir varlık olarak görmem muhtemelen iyi bir şeydi. Zihinlerimizin

her geçen gün birbirlerine daha da sıkı bağlandığını kabul etmekten çok daha iyi. Şimdilik bunun önemi yoktu. Motoru tek başıma bile çalıştırabilirdim, sadece kumanda aletlerini ayarlarken kokpitle pervane arasında bir iki kere koşturmam gerekiyordu. Teneke kutuyu açtım, orada birkaç sosisli sandviç buldum. Mataradaki çay neredeyse soğumuştu fakat enfes bir şekilde tatlıydı. Ahırın duvarına yaslandım ve ateşin sıcaklığında uykuya daldım.

Uyandığımda uçuyorduk. Güneş önümüzdeydi ve ufukta daha yeni yükselmeye başlamıştı. Belli ki Yuda benden evvel uyanmış ve uyuklamakta olan zihnimi rahatsız etmeden vücudumuzu hareket ettirmeyi başarmıştı. Hatta uçağı çalıştırmayı ve havalandırmayı bile başarmıştı. Yetenekleri ve Tobolsk'a olabildiğince çabuk ulaşmak için gösterdiği kararlılık beni etkilemişti.

Altımızdaki demiryolu aralıksız devam ediyordu. Bütün sabah her iki yöne doğru sadece iki tren gördük. Yollar daha yoğundu. Onlardan birinde seyreden zırhlı bir araç durdu ve bize ateş açtı fakat Yuda düzgün bir şekilde alçalıp uzaklaştı ve birkaç verst sonra görüş mesafesinden çıktığımızda tekrar planladığımız rotada seyretmeye devam etti. Haritaya başvurma zahmetine girmedi fakat ben üstlerinden uçtuğumuz kasaba ve şehirleri –önce Vyatka, sonra Perm– not ettim. Sonra Urallar'ı geçtik; artık gerçekten Sibirya'ya gelmiştik.

Yuda uçağı indirdi, yakıt ikmali yaptı ve sonra tekrar havalandık. Yaklaşık bir saat sonra kumandanın tekrar bana geçtiğini keşfettim. Tıpkı Yuda gibi ben de –onun ellerimizi artık kullanamadığı andan benim onları kullanabildiğimi fark edebildiğim âna kadar geçen sürede ellerimizin kontrolü aksadığı için– bir an uçağa hâkim olamadım. Uçağın kontrolünü ondan daha hızlı sağladım fakat gerçekte onun olanlardan dolayı suçlanamayacağını fark ettim; bu koşullarda en iyi pilotların bile başına gelebilirdi bu.

Yekaterinburg şehrinin üzerinden geçerken yakıt gös-

tergesine baktım. İyi gidiyorduk. Şansımız yaver giderse, bütün yol boyunca sadece bir kez daha yakıt ikmali yapmamız gerekecekti. Tyumen'e yaklaşık yüz verst kala yere indik ve sonrasında bidonlarda hâlâ yakıtımız vardı. Tyumen'de demiryolundan ayrıldık ve kuzeydoğuya doğru nehri takip etmeye başladık. Çılgınca kıvrılıp duruyordu ve daha yüksek irtifaya çıkıp genel olarak hangi yöne doğru gittiğini görmek, alçakta kalıp her kıvrılışını ve dönüşünü takip etmekten daha iyiydi. Tobolsk yolu vadiyi takip ediyordu. Susanna veya Dimitriy'in aşağıda bir yerlerde, bir kamyonun içinde güneşten güvenli bir şekilde korunarak seyahat ediyor olup olmadığını merak ediyordum. Birazdan hava kararacaktı. O zamana kadar Tobolsk'a varamayacaktık, daha birkaç saatlik yolumuz vardı. Çok geç kalmış da olabilirdik. Salı akşamıydı, Susanna Petrograd'dan ayrılalı neredeyse iki gün olmuştu. Yolculuk konusunda şansı yardım etmişse, çoktan varmış olabilirdi. Diğer yandan, yarına kadar oraya varamayacak da olabilirdi. Çok yakında bunu öğrenecektik.

Şans eseri son inişi gerçekleştirme onuru bana bahşedildi. Tıpkı Binbaşı Tsigler'in önerdiği gibi, geniş beyaz nehir aşikâr bir iniş pisti oluşturuyordu. Buzun hâlâ kalın olduğunu ümit etmekten başka çarem yoktu ama bundan pek kuşku duymuyordum. Burası Petrograd'dan daha soğuktu.

Uzun yolu tercih ettim. Yolculuğun büyük bölümünde rüzgâr doğudan esmişti fakat şimdi nehirle yaklaşık aynı hizada kuzeyden esiyordu. Bu işimi kolaylaştıracaktı. Rüzgâra doğru döndüm ve kumanda kolunu Danilov'un gösterdiği gibi aşağı itip geri çektim. Şimdi buzun sadece birkaç fit üstündeydim. Bunu daha önce karın üzerinde yapmıştım, o yüzden kendime güveniyordum. Yine de temkinliydim; yumuşak bir iniş için yeterli mesafemiz vardı. Sonra bir anda hiçbir uyarı olmaksızın taş gibi düşüverdik. Ne olduğunu anlamaya çalıştım, ancak yere yakın yükseklikte rüzgârın farklı bir yönden esiyor olabileceğini

tahmin edebildim. Yumuşak bir inişe imkân vermeye yetecek kadar yükselmeyi ümit ederek motora tekrar tam gaz verdim.

Yaptığım şey bu bağlamda işe yaradı fakat bunu başarırken dikkat gerektiren bir sürü rahatsız edici zorluğun da üstesinden gelmem gerekti. Kanadım sola doğru yattı ve buza sürtündü. Bu tek başına o kadar kötü değildi fakat biraz ileride, sürüklenmiş büyük bir kar yığını vardı. Kanadın ucu onu yanlamasına kesti ve neredeyse durma noktasına geldi ama uçak durmadı. Kanat kurtulana kadar onun takıldığı noktanın etrafında döndük. Uçağın momenti bizi önceden takip etmekte olduğumuz yöne doğru çekiyordu ama şimdi hareketimiz yana doğruydu. Hâlâ havadaydık fakat artık uçmuyorduk. Sonra dış tarafta kalan kanat buza çarpıp deldi. Bir anda ters döndük. Kanat çöktü ve uçağın gövdesi dönerek aşağı düştü.

Kendimi uçağın dışında, sırtüstü buzun üzerinde kayarken buldum. Hayatta kalma mücadelesi veren motorun sesine eşlik eden düzenli bir gümbürtü sesi geliyordu kulağıma. Durabildiğim ilk anda yüzüstü dönüp baktım. Berbat bir manzaraydı. Sağ kanat gövdeden tamamen kopmuştu. Sol kanat gövdenin altına doğru bükülmüştü. Duyduğum ses, kırılan pervanenin buzu döverken çıkardığı sesti. Biraz sonra motorun gücü tükendi ve tekleyerek istop etti.

Ayağa kalktım ve bir şeyim olup olmadığını algılamaya çalıştım fakat bir berelenmeden daha kötü hissettirecek bir şey bulamadım. Gidip uçakta bulunan birkaç eşyayı kurtarıp kurtarmamam gerektiğini düşündüm fakat bir şey –Danilov'un onca yıllık deneyimi– bana mani oldu. Birkaç saniye sonra motordan kıvılcımlar çıkmaya başladığını gördüm. Başlangıçta pek bir şey yoktu fakat çok geçmeden uçağın dış yüzeyini oluşturan branda da yanmaya başladı. Depoda biraz, yedek bidonlarda ise daha fazla yakıt vardı. Onun yanacak mı yoksa patlayacak mı olduğunu bilmiyordum ve bunu öğrenmek için bekleyecek değildim.

Bereket versin ki Tsigler'in verdiği harita cebimdeydi. Haritada gösterilen nehrin üstünde nirengi noktası olarak kabul edilebilecek bir ahşap köprü vardı. Vali Konağı –aslında bütün kasaba– nehrin sağ kıyısındaydı. Yanan uçağın dikkat çekmemesi imkânsızdı fakat bu lehimize olabilirdi. Konakta nöbetçiler olabilirdi ve bu gösteri bazılarının oradan uzaklaşmasını sağlayabilirdi. Köprünün ayağına yakın bir yerde, buz tutmuş nehrin kıyısına tırmandım. Bir yer bulmam uzun sürmedi. Dört köşeli, basık, iki katlı ilham vermeyen bir binaydı. Yaklaşık yüz yıllık olduğunu tahmin ettim. Arkaya, nehre doğru baktığımda alevlerin parıltısını ve havaya yükselen dumanı görebiliyordum. Bu kimsenin gözünden kaçmazdı, o yüzden de kimse tutsağı korumaya fazla dikkat etmezdi. Planlasam bile daha iyisini yapamazdım.

İçeriye en iyi nasıl girilebileceğini düşünerek dikkatli bir şekilde binanın etrafını dolaştım.

Yuda dikkatini eve girmekten çok uçağı uçurmaya vermiş olsaydı daha iyi ederdi. Ama onu suçlayamazdım. Bir uçağı ilk defa yere indirmeden önce saatlerce eğitim almıştım; ayrıca daha önce hiçbir uçağı böyle bir buzun üstüne indirmemiştim. Konakla aramızda ahşap bir çit vardı fakat onu aşmak sorun değildi. Binaya, çatısı birinci kattaki odaların açıldığı bir balkondan meydana gelen çok büyük bir revaktan giriliyordu. Balkona bakan bir pencerede geceyi seyreden bir kızın siluetini gördüm. Onun beni gördüğünü sanmıyorum. Çarın dört kızının da onunla birlikte burada yaşadığını biliyordum. Bu kız pekâlâ onlardan biri, belki de en küçükleri Anastasya olabilirdi. Veya farklı bir Anastasya olabilirdi.

Etrafa baktım fakat nöbet tutan kimse görmedim. Yaklaştığım zaman bunun nedenini anladım. Kapının yanındaki düzensiz öbek uzaktan bir toprak yığını gibi görünüyordu. Bu bende kuşku uyandırmalıydı. Burada zemin demir gibi sertti ve bahara kadar toprağı işlemek mümkün olamazdı. O tepecik daha soluk renkli olsaydı

kürenmiş kar olduğunu düşünebilirdim fakat yaklaştığımda onun Bolşeviklerin tanıdık koyu kahverengi paltolarının renginde olduğunu gördüm.

İki kişiydiler ve üst üste yığılmışlardı. Bir tanesini omzundan tutup çektim. Yana yuvarlanarak yoldaşının sırtından kaydı ve karlı zemine yığıldı. Yarası tanıdık görünüyordu, boğazı yırtılarak açılmıştı. Hızlı olmuştu –beslenmekten çok öldürmek içindi– ve daha yeniydi. Adam öleli yarım saat bile olmamıştı. Diğerine baktığımda hemen hemen aynı yarayı gördüm. Hiç şansları yoktu; karda yorgun argın yürüyen bir genç kızı görmek bunlar gibi kaşarlanmış haydutlarda bile kuşkudan çok sempati uyandırırdı. Bu varsayım Susanna'nın yalnız gelmiş olmasına dayanıyordu çünkü ona yardım etmiş olabileceğini düşündüğüm kimse yoktu. Hiç dostu kalmamıştı.

Silahsız gelmiş olduğumu fark ettim ama bir bahçedeydim ve uygun bir şey bulmam fazla zamanımı almazdı. Buraya gelirken üstünden atladığım çit boyunca dikilmiş çok sayıda boy atmış fidan vardı. Yuda'nın bıçağının yardımıyla bu fidanlardan birini, çelimsiz gövdesini desteklesin diye bağladıkları kazıklardan ayırmak kolaydı. Asıl güç olan kazığın kendisini çekip çıkarmaktı. Belki biraz uzundu ama en alt kısmı amaca uygun olarak sivriltilmişti.

En güçlü şekilde saplayabilmek için neresinden tutmam gerektiğine karar vermek için kazığı elime alıp ağırlığını dengeledim. Sonra girişe doğru yürüdüm. Kapı açıktı. İçeri girdim.

Kendimi bütün bina boyunca uzanan ve diğer bir kapıya açılan bir koridorun ucunda buldum. Her iki yanda başka kapılar da vardı. Dekor, beklenilebileceği gibi ilham verici değildi; zemin kat hizmetkârlara ayrılmıştı. Koridordaki tek kesinti, biraz ilerledikten sonra sol tarafta karşıma çıkan merdivendi. Tahminime göre bu merdiven kızı görmüş olduğum odaya çıkıyordu. Kazığın ucunu öne doğru tutarak dikkatli adımlarla basamakları çıkmaya başladım. Merdivenin yüz seksen derece döndüğü

noktada pencereli bir yarı sahanlık vardı. Çıkmaya devam ettim. Yukarıda iki kanatlı bir kapı vardı ve kapalıydı. Uzanıp kolu çevirdim. Kapı yavaşça açıldı. İçeri girdim.

Çok büyük bir mekândı, neredeyse bir balo salonu gibi döşenmişti ve bütün mobilyalar ortaya değil duvarların kenarlarına yerleştirilmişti. Eski çarın burada çok fazla balo düzenlediğini sanmıyordum fakat önceki hayatının ihtişamını taklit etmekten hoşlandığı açıktı, ya da büyük olasılıkla karısı hoşlanıyordu. Duvarların yere kadar inen pencerelerin arasında kalan kısımları daha eski zamanlara ait resimlerle dekore edilmişti, Rusya'nın kayıp görkemini yansıtan eski prens ve generallerin resimleriyle. Onlardan birini tanıyordum, Pyotr Mihailoviç Volkonskiy. O, Aleksey'in arkadaşıydı. Duvarlardan birinde, içinde büyük bir korlaşmış odun yığını bulunan şömine vardı. Onun üzerinde çapraz asılmış bir çift kılıç görülüyordu.

Pencerede, tam önceden gördüğüm yerde, dışarıya bakan bir kız figürü duruyordu. Yüzünü göremiyordum fakat hafifçe dışarı çıkık göbeği kim olduğunu açıklıyordu. Döndü. Beni gördüğüne şaşırmışsa bile bunu belli etmedi; fakat gittiği yer şöyle dursun, kimsenin, onun Petrograd'dan ayrıldığını fark ettiğinden kuşkulanması için bile bir nedeni yoktu. Hafifçe gülümsedi.

"Her zaman işini bilen Richard."

Kendimi biraz hakarete uğramış hissettim. Hatırlayabildiğim kadarıyla buraya bu kadar çabuk gelmemizi sağlayan şey benim iş bilirliğimdi, Yuda'nın değil. "Nerede o?" diye sordum.

"Romanov mu?" Başıyla hemen yanındaki kapılardan birine işaret etti. "Orada. Tam zamanında geldin."

Kazığı iki elimle kaldırıp dikkatle onu süzdüm. Çarın yanına gidebilmek için Susanna'nın çok yakınından geçmem gerekiyordu. Bir açıklık jestiyle kollarını kaldırdı ve kapıdan birkaç adım uzaklaştı. Kazığın sivri ucunu ona doğru tutarak oraya gittim. Arkama uzanıp kapının kolunu çevirdim, sonra gözlerimi kızın üstünden ayırmadan

geri geri yürüyerek fakat bir noktada içeride ne olduğunu görmek için arkama dönmek zorunda kalacağımı bilerek içeri girdim.

Bu, bir odayı algılamanın tuhaf bir yoluydu ve normalde tersi yapılırdı. İlk fark ettiğim şey geçtiğim kapının üzerinde asılı olan açık perdelerdi. Sol tarafımda benzer şekilde süslenmiş başka bir kapı daha vardı fakat o ağır kadifelerin ardına gizlenmişti. Sağ tarafımda pencereye bakan bir çalışma masası vardı. Orada bir adamın oturduğunu hissettim ama dönmeden –gözlerimi Susanna'dan ayırmaya cesaret edemiyordum– onu seçebilmem mümkün değildi. Ayaklarının dibinde bir köpek, bir Kral Charles spanyeli vardı ve başını kaldırmış bana bakıyordu. Başka birini beklediğimden değil fakat arkaya doğru iki adım daha atsam adamın kim olduğunu görebilirdim: Nikolay Aleksandroviç Romanov, amcamın torunu. Çoğu Rus şimdi bile ona huşuyla bakardı; fakat zamanında daha iyi birçok adam tanımıştım; daha iyi birkaç Romanov ve daha iyi bir çar. Ona imparatorum olarak hiçbir borcum yoktu.

"Sen de kimsin?" diye sordu.

Gözlerimi Susanna'dan ayırıp ona baktım. Daha önce hiç karşılaşmamıştık fakat onun sayısız resmini görmüştüm. Onların hepsinde olduğundan daha yaşlı, kırk dokuz yaşından daha yaşlı görünüyordu. Öne eğilmiş, dirseklerini önündeki masaya dayamıştı. Gözlerinin hizasındaki iki elinin arasında bir ucu sivriltilmiş, üstünde koyu renkli lekeler olan kısa bir tahta parçası vardı: Ascalon. Ben dikkatini dağıttığım sırada onu incelemekle meşguldü.

"Adım Danilov," dedim. "Mihail Konstantinoviç Danilov."

Adımı biliyor olmasını bekliyordum fakat verdiği tepki beni tanımış olmanın ötesindeydi. Birden elinden bırakınca, Ascalon bir takırtıyla masanın üstüne düştü. Elleriyle yanaklarını ve çenesini ovuşturdu. "Tanrı'ya şükürler olsun," diye mırıldandı. Sonra bağırarak tekrarladı. "Tanrı'ya şükürler olsun!"

Ayağa kalktı ve masasının etrafından dolaşıp yanıma

geldi. "Büyükamcam senin hakkındaki her şeyi anlattı. Sen ve ataların ne zaman ihtiyacımız olsa yanımızda olmuşsunuz. Kız geldiği anda bunun olacağını beklemeliydim; bana bunu verdiği anda." Eliyle Ascalon'a işaret etti. "Güvenmeliydim."

Elimi sıkmak için uzandı fakat o sırada iki elim de sırığı tutmakla meşguldü. Sağ elimi bıraktım ve çar onu iki eliyle kavradı.

Bir anda farklı bir yerdeydim. Bir mahzene inen dar bir merdivende. Geceydi, gecenin ilk saatleri. Kollarımda bir erkek çocuğu taşıyordum. On üç yaşındaydı fakat yaşına göre ufak tefek, güçsüz ve hastaydı. Merdivende bir kuyruk oluşturmuştuk, çok geçmeden mahzene indik. On birimize yetecek kadar yer yoktu. Etrafımdakilerin yüzlerine baktım. Karım ve dört kızım oradaydı. Diğer dört kişi sadece bize sadık kalanlardı: doktorum, bir uşak, bir hizmetçi kız ve bir aşçı. Küçük spanyelim *Neşe* ayaklarımın dibinde dolaşıyordu. O da sadık kalmıştı. Arkama, merdivene doğru döndüm. Bize tahliye edildiğimizi söylemişlerdi. Herhalde burada bir süre bekleyecektik.

"Birkaç sandalye getirebilir misiniz?" diye sordum.

Merdivenin dibinde duran adam, zindancımız, yukarı bağırdı. Biraz sonra aşağı üç sert ahşap sandalye getirdiler. Bir tanesine hasta oğlumu oturttum, karımı da diğerine davet ettim. Sonra aşağıya başka adamların da inmesiyle birlikte oda dolmaya başladı. Küçük mahzen çok geçmeden insanlarla tıka basa doldu. Ne olup bittiğini görebilmek için tekrar ayağa kalkmam gerekiyordu. Zindancı hariç on bir kişiydiler, biz de o kadardık. Tek başına bu bile şüpheli bir durumdu. Fantastik bir dans kartının üstündeki vaadi yerine getirir gibi, hepsi odanın içine dağılarak ailemden veya yakın çevremden bir kişiyle eşleşmeye çalışıyordu. Fakat o sıkışık mekânda bir yere kımıldayabilmek imkânsızdı.

Zindancı boğazını temizledi. Elindeki kâğıda bakarak okumaya başladı.

"Ural İcra Komitesi akrabalarınızın Sovyet Rusya'ya dil uzatmaya devam ettiği gerçeğini göz önünde tutarak idam edilmenize karar vermiştir."

Hızla dönüp aileme baktım. "Ne?" diye fısıldadım. "Ne?"

Zindancı cümleyi tekrar okudu ama ezberleyebileceği kadar kısaydı. Bunu yapmak için bizi nereye götüreceklerini, ne kadar zamanımız kaldığını, bizi ayırıp ayırmayacaklarını –erkekleri kadınlardan, çocukları büyüklerden– merak ettim. Önümüzdeki saatlerde uygun bir şekilde vedalaşabilecek zamanımız olması için dua ettim.

Fakat zindancı konuşmasını bitirir bitirmez elini cebine soktu, bir tabanca çıkardı. Aramızda en fazla yarım metre vardı. Tabancayı ateşledi ve göğsümde bir darbe hissettim. Bacaklarımın dermanı kesildi ve yere yığıldım. Zindancı tekrar ateş etti fakat bana değil. Küçük oğlumun çığlığını duydum, sonra sesi kesildi. O âna kadar acı duymamıştım ama şimdi her türlü ıstırabı hissediyordum. Hareket edemiyordum, konuşamıyordum, sadece algılayabiliyordum ve bunun birkaç saniyeden fazla sürmeyeceğini biliyordum.

Diğer suikastçılarda tabanca değil tüfek vardı, onlar da ateş etmeye başladılar. Mermiler mahzende sekiyordu. Bedenler –kim olduklarını göremiyordum– yere yığılıyor ve canavarlar süngüleyerek onların işini bitiriyorlardı. Nefes almaya çalıştım ama başaramadım. Zaten istemiyordum da. Bir mermiyle parçalanan kalbim saniyeler önce durmuştu. Gözlerim mahzenin zeminine, yerdeki kan gölcüklerine ve ayağıyla sevgili oğlumun ölü yüzüne dokunan spanyelin olduğu yere bakıyordu. Ona ulaşmaya çalıştım fakat bunun anlamsız olduğunu biliyordum. Tek tesellim aynı anda ölmüş olmamızdı.

Ve sonra...

XXVI. Bölüm

Ne olduğuna dair kuşkum yoktu: Geleceğin bir görüntüsüydü bu – Nikolay'ın, onun ölümünün görüntüsü. Yakında mı yoksa çok sonra mı gerçekleşeceğini bilmiyordum. Çocuklar küçük görünüyorlardı fakat şimdi kaç yaşında oldukları hakkında fikrim yoktu. Danilov bunu daha iyi anlardı. Böyle bir kehaneti önceden görebilme ayrıcalığına neden sahip olduğumuzu kesin olarak açıklayamıyordum. İki bedenimizde dolaşan ortak kana ve Ascalon'un yakınında olmamıza bağlı olmalıydı. Belki bunda, zihnimizi bu tip kehanetlere açık olabilecek akışkanlığa getirmek suretiyle benim varlığım da bir rol oynamıştı. Bu sahneye kendim mi şahit olmuştum, yoksa şahit olan Danilov'du da, ben mi onun düşüncelerine sırdaş olmuştum, bundan bile emin değildim. Fakat damarlarında Romanov kanı dolaşan beden ikimizindi, sadece Danilov'un değil. Ben de Danilov kadar Nikolay'ın kuzeniydim.

Ama çıkarabildiğim bir tek şey varsa, o da Nikolay'ın bu gece, bu odada ölmeyeceğiydi. Susanna onun için ne planlıyor olursa olsun, içinde Nikolay'ın hemen ölmesi yoktu. Veya onun ölmesini planlıyorsa da başarısız olacaktı. Fakat bundan bile emin olamıyordum. Gördüğümüz şeyin olabileceklerle mi yoksa olması gerekenlerle mi ilgili olduğunu bilmiyordum.

Nikolay hâlâ elimi tutuyordu. Korkudan büyümüş

gözleriyle bize bakıyordu. Belki de bizim gördüğümüz şeyi görmemişti. Onun arkasında Susanna hâlâ büyük salonda duruyordu. Bütün bu deneyimin zihnimden geçmesi sadece birkaç saniye sürmüştü. Nikolay elimi bırakıtı ve geri çekildi. Susanna yaklaştı ve durup kapının çerçevesine yaslandı. Sessizce bize bakıyordu.

"Bu kız sana ne söyledi?" diye sordum.

Nikolay başını çevirdi. Ascalon'u masadan alıp göğsüne yasladı. "Bunun Aziz George'un ejderhayı öldürmek için kullandığı mızrak olduğunu söylüyor. Bu doğru mu?"

"O, Büyük Petro'nun güvende olması için Ermenilere verdiği mızrak; bu kadarını biliyorum. Gerisi efsane."

"Efsaneler gerçektir," diye ısrar etti Nikolay. "Zimeyeviç kanını içtikten sonra Petro, Ascalon'u Zimeyeviç'in boynunda asılı olduğu yerden çekip aldı. Onun gücünü biliyordu."

Birçok kişi Ascalon'un gücünden söz etmişti ama ben bunların abartı olduğunu düşünüyordum. Ascalon bendeyken onu incelemiş ve pek ilginç bulmamıştım. Fakat yine de üstünde kan lekeleri vardı ve kanın insan yaşamı üzerindeki etkisini biliyordum. Ben sadece bir zamanlar Danilov'un kanının birkaç damlasını yudumlayabilmiş olduğum için hayattaydım. Ascalon'un herhangi bir gücü varsa, buna nasıl hükmedebileceğimi ve şu anda işgal etmekte olduğum vücudun tek sahibi olabilmek veya başka bir bedeni ele geçirebilmek için nasıl kullanabileceğimi öğrenmekte kararlıydım.

"Nasıl bir güç bu?" diye sordum, fazla hevesli görünmemeye çalışarak.

Nikolay yüzünü bana döndü. Rengi solmuştu. "Zimeyeviç'i bir canavara dönüştüren oydu."

"O halde onun öldüğünü biliyorsun?"

"Gözlerimle gördüm."

Tıpkı Danilov'un gördüğü gibi, mantıklıydı. "Peki, Ascalon Zimeyeviç'i nasıl *vurdalak*'a çevirdi?"

"O... onu buldu. Üstünde ejderhanın kanını gördü ve kendisi için neler yapabileceğini anladı."

"Ona gerçeği söyle," diye atıldı Susanna.

"Gerçek bu," diye ısrar etti Nikolay.

"Gerçeği söyle, yoksa çocukların ölür."

Nikolay yutkundu. Masasına oturdu ve benim de oturmamı işaret etti. Susanna olduğu yerde kaldı. Kazığı iki elimle tutarak ucunu ona doğru çevirdim. Tek silahım oydu ve Susanna'nın gardımı düşürmediğimi görmesini istiyordum.

"Zimeyeviç onu bulmadı. Budapeşte'de Vişegrad Kalesi'nde hapis yatarken kendisine verildi o."

"Bu ne zaman oldu?" diye sordum.

"Atalarımdan biri olan III. İvan'ın saltanatı sırasında. Zimeyeviç'e –kendisine verdiği isimle Vlad'a– İvan'ın elçisi Fyodor Vasiliyeviç Kuritsin tarafından verildi. Kuritsin onu İvan'ın kendisinden, İvan da karısı Sofia Palaiologina'dan almıştı ve o..."

"XI. Konstantin'in kardeşinin kızıydı," diye araya girdim. "Son Bizans imparatorunun."

Nikolay başını salladı. "Son Roma imparatorunun. Konstantinopolis 1453'te Müslümanların eline geçmişti. Hıristiyanlığın kalbi yok edilmişti. İvan Moskova'nın alın yazısını gerçekleştirme –onu üçüncü bir Roma yapma– şansını gördü. Sofia'yla evlendi. Ve Bizans'ın sembolünü –çift başlı kartalı– benimsedi. Fakat İvan –kendi kendini tayin etmiş olsa da– Bizans tahtının vârisi olarak şehri yağmalamış olanlardan intikam alması gerektiğini biliyordu. Müslümanlara karşı iki cephede birden savaşıyordu. Doğuda Altınordu Devleti'ni mağlup etmek üzereydi fakat Osmanlıları durdurmanın bir yolunu bulmak zorundaydı. Ve bir yol buldu. Eflak eyaletini Radu cel Frumos –Güzel Radu– yönetiyordu ama Müslümanlığı kabul ettikten sonra artık ona Radu Bey diyorlardı. Bir Hıristiyan olarak doğmuş fakat farklı bir yol seçmişti. Hatta Konstantinopolis'te Sultan II. Mehmed'in yanında bile savaşmış ve bir zamanlar onca güzel olan şehri harap edebilsin diye gemilerini karadan çekip Haliç'e indirmesine yardım da etmişti."

Nikolay şimdi bile beş yüz yıl önce olmuş bir şeyin gerçekliğini kabul edemiyordu. Konstantinopolis çöküşün eşiğindeydi. O Türkler tarafından kurtarılmıştı, yok edilmemişti. Ama yine de onun öyküsünün asıl konusu bu değildi.

"Fakat Radu, Eflak'ın yasal voyvodası değildi. Bu onur, haklarını gasp ettiği ağabeyi Vlad'a düşüyordu. Vlad tekrar güçlü hale getirilebilirse kardeşini devirebilir ve Hıristiyanlığa ait olan toprakları geri almaya başlayabilirdi. Ve Çar İvan onu güçlendirmenin çaresini bulmuştu: Ascalon. Kan büyüsünden anlayan kâhinleri ve büyüleyici bir soyu gün yüzüne çıkarmış olan habercileri vardı. Vlad, Aziz George'un soyundan geliyordu. Mücadele sırasında ejderha George'u ısırmış ve kanını içmişti. George'un soyundan gelen biri ejderhanın kanını içerse o zaman o... Eh, bunu kimse bilmiyordu. Ama o kardeşini mağlup edebilecekti. Ve böylece İvan, Ascalon'u yanına alıp Vlad'ı Budapeşte'de hapsedildiği yerde ziyaret etsin ve teklifini ona iletsin diye Kuritsin'i gönderdi. Eğer mızrağı alıp kalbine saplar ve üstüne bulaşmış olan kanı, ölürken bile olsa, kendisininkiyle karıştırırsa o zaman güçlü olacaktı; ejderhanın kendisi kadar güçlü. Böylece Rusya ona sonsuza kadar şükran duyacaktı."

"Peki, Vlad bunu yaptı mı?"

Nikolay omzunu silkti. "Muhtemelen. Fakat İvan'ın beklediği etki ortaya çıkmadı, hemen değil. Bir müddet sonra Radu öldü. Vlad serbest bırakıldı ve Eflak'a doğru yola çıktı ama yolda öldürüldü. Cesedi Comona Manastırı'na gömüldü. En azından bir süreliğine."

Bu bilgilerin hepsi benim için yeniydi. Zihnim bunlardan bir anlam çıkarmak ve kendi yararıma kullanabilmek için deli gibi çalışıyordu.

"Ascalon'a ne oldu?" diye sordu Susanna.

"Kuritsin onu Moskova'ya geri getirdi. Kremlin'de kaldı. Ascalon'un öyküsü nesilden nesile aktarıldı, İvan'ın Rurik Hanedanı'nın yerini Romanov Hanedanı aldığı zaman bile. Ancak İsveçlileri mağlup etmek ve yeni başken-

tini inşa etmek için yardıma ihtiyacı olduğu zaman, Petro'nun aklına Ascalon'dan faydalanabileceği geldi. Petro'nun büyüden anlayan kâhinleri vardı ve onlar birleşip Vlad'ı, veya Tepeş'i veya Drakula'yı ya da Rusya'da bilindiği adıyla Zimeyeviç'i çağırmak için Ascalon'u kullandılar. Bazıları o sırada Zimeyeviç'in çoktan yeniden doğmuş ve bunun üzerinden yüz yıllar geçmiş olduğunu söyler, diğerleriyse onu mezarından Petro'nun büyüsünün çıkardığını. Her halükârda o geldi, birlikte ordusunu da getirdi ve Petro'nun şehrini inşa etmesine yardım etti. Petro, Ascalon'u ona verdi, o da kalbine yakın olsun diye boynunda taşıdı; mızrağın onu olduğu şey haline getirmek için saplandığı kalbe."

"Sonra?" diye sordum.

Nikolay başını eğdi ve bir şey söylemedi. Sorumu Susanna yanıtladı. "Ondan sonrasını biliyorsun. Petro, Zimeyeviç'e ihanet etti. Zimeyeviç'in kanını içmesine izin verdi fakat o Zimeyeviç'inkini içmedi. Ascalon'u geri aldı. Ve Zimeyeviç'i öldürtmeye çalıştı. Fakat Zimeyeviç kaçtı ve bir gün Rusya'ya dönüp kendisini bu kadar zalimce aldatmış olan hanedandan –ulustan– intikam almaya yemin etti. Neler hissettiğini anlayabilirsin."

"Tanrılar babaların günahlarının ceremesini çocuklarına çektirirler," diye mırıldandı Nikolay.

"Peki, şimdi ne yapacaksın?" diye sordum Susanna'ya.

Susanna gülümsedi fakat hemen ardından gülümseme bir irkilme ifadesine dönüştü. Karnını tutmak ister gibi ellerini kaldırdı ama sonra ağrısı hafifledi. "Tekrar deneyeceğim," dedi.

"Neyi deneyeceksin?" diye sordum.

"Seninle Dökülen Kan Kilisesi'nde denediğimiz şeyi. Onu geri getirmeyi."

"Zimeyeviç'i mi? Onun kanına bunun için ihtiyacın var, değil mi? Onu nereden bulacaksın?"

Susanna masanın yanına gidip Ascalon'u aldı ve cinsellik çağrıştıran nahoş bir okşamayla dokundu ona. Zime-

yeviç'in ejderha yüzüğü hâlâ parmağındaydı ve ahşaba sürtündüğü zaman bir gıcırtı sesi duyuldu. "Onun kanı... veya onu yaratanlardan birininki."

"Ejderhanın kanı mı? Onun üstündeki? Bu işe yarayacak mı?"

"Kim bilir? Öğrenmek hoş olurdu, değil mi?"

"Ama bu Zimeyeviç'i geri getirmez. Sadece Nikolay'ı bir *vurdalak*'a dönüştürür, onu ejderha soyunun evlatlarından biri haline getirir."

"Anlamıyor musun? Zimeyeviç *ejderhaydı*. Vlad Tepeş Macaristan'daki o zindanda kendini deştiğinde Tepeş'in içine girmişti. Onun ruhunu dışarı atıp yerine kendi ruhunu koydu. Nikolay'la da aynısı olacak."

"O zaman neden bunu ilk seferinde benim üstümde denemedin?" diye sordum.

"Çünkü o sırada henüz bilmiyordum. Ondan beri çok şeyi su yüzüne çıkardık. Yine de neler olacağından emin olamam. Elimde olsa onun kanını kullanmak çok daha güvenli olurdu."

"Fakat işe yararsa," dedi eski çar, "sonsuza kadar yaşayacak mıyım?"

İkimiz de ona baktık. Afallamıştım. Susanna sadece güldü. "Bir yere kadar, evet," dedi.

"Zimeyeviç öldü," dedim. "Bir gün sen de ölürsün."

"Ama çok uzun zaman geçmeden değil."

Yüzüne bir sevinç ifadesi yayılmaya başladı. Ona hiçbir zaman büyük bir saygı duymamıştım ama şimdi beslediğim takdir duygusundan bile eser kalmamıştı.

"Aileniz için bir yüz karası olur bu," dedim. "Aleksandr Pavloviç bu kaderi kabulleneceğine tahtından vazgeçti."

"Unutmayın ki," diye yanıt verdi Nikolay, "benim artık vazgeçebilecek bir tahtım yok."

Aniden kapıya doğru koşmaya başladı fakat Susanna daha hızlıydı. Onu kolundan yakaladı. Nikolay ona baktı. "Geri geleceğim," dedi. "Kaçabileceğim bir yer yok."

Susanna bir an düşündü, sonra onu bıraktı. Nikolay peşinde köpeğiyle odadan çıkıp gözden kayboldu. Susan-

na bana baktı. Birkaç saniye süren sessizlikten sonra konuşmaya başladı.

"Dimitriy'e ne oldu?"

"Yakında buraya gelir."

"Seninle birlikte geleceğini düşünmüştüm."

"Mecbur kalırsak onsuz da üstesinden geliriz."

"Geliriz? Ah, kendini ve Richard'ı kastediyorsun. İki kafa, birden daha iyidir, değil mi?"

Ben bir şey kastetmemiştim, bu bir dil sürçmesiydi, son zamanlarda başıma fazlaca sık gelen türden. Ama uyumlu davrandım. "Cain, seni ve Zimeyeviç'i birden fazla kez atlattı."

"O zaman yüz karası olan sensin."

Arka taraftaki salonda bir şey Susanna'yı rahatsız etti. Bakmak için döndü. Bir an için Dimitriy'in sonunda geldiği düşüncesiyle ümitlendim fakat sadece Nikolay geri dönmüştü. Susanna onun geçmesine izin vermek için kapının önünden çekildi. Nikolay yalnız değildi. Önünde genç bir çocuk vardı. Gördüğüm hayalde kucağımda taşıyıp mahzene indirdiğim çocuktu. O, Çareviç Aleksey Nikolayeviç Romanov'du. Ona dedesi Çar Aleksey'in isminin verildiği söylenirdi ama ben her zaman bunun Romanov'ların büyükbabama olan borcuna karşılık bir tür teşekkür olup olmadığını merak ederdim. Çocuk gergin bir ifadeyle babasının çalışma masasına doğru baktı. Susanna'nın neredeyse hemen yanında duruyordu ve ikisi abla kardeş gibi görünüyordu.

"Oğlum hasta," dedi Nikolay. "Ağır hasta."

Rusya'da bununla ilgili rivayetler dolaşıyordu fakat ayrıntıları bilmiyordum. Susanna'nın yüzü biraz şaşırdığını gösteriyordu.

"Onda bir kan hastalığı var: hemofili. Bir yerini kestiği zaman orada kabuk oluşmuyor. Bir yerini zedelerse iç kanaması saatlerce sürebilir. Kalıtsal bir hastalık."

"Zimeyeviç'ten mi geçmiş?" diye sordum. Rasgele bir ilgiden daha fazlası söz konusuydu benim için. Bu hasta-

lık Romanov kanının üstündeki lanetle bağlantılıysa, o zaman bende de olabilirdi.

Ama Nikolay başını salladı. "Ailenin anne tarafından geliyor. Karıma büyükannesi İngiltere Kraliçesi Victoria'dan geçmiş. O, Avrupa'nın kraliyet aileleri arasında, Zimeyeviç'in yol açabileceğinden çok daha kötü bir afetin yayılmasına neden oldu. İlk önce kendi oğlu Leopold bu hastalıktan öldü. Görünüşe göre sadece erkeklerde ortaya çıkıyor."

"Nefis bir öykü," dedi Susanna. "Ne olmuş yani?"

"O bir Romanov," dedi Nikolay, bu her şeyi açıklıyormuş gibi. Ellerini oğlunun omzuna, onun kırılganlığından duyduğu korkuyu yansıtan bir yumuşaklıkla koydu. "Onun damarlarında Romanov kanı var."

"Yani?"

"Ascalon'u onun üzerinde kullan. Onu ölümsüz kıl. Bırak yaşasın." Nikolay artık yalvarıyordu. Bu, ayrılmaya dayanamadığı için oğlunu çar olarak öne süren adamdı.

Susanna gözlerini babadan oğula çevirdi, sonra tekrar babaya baktı. Homurdandı. "Tepeş'in böyle bir bedene hapsolmaktan mutlu olacağını sanmam. Ayrıca insanların, yani Beyazların, izleyeceği beden seninki."

"Neden bahsediyorsunuz, efendim?" diye sordu çocuk babasına.

"Seni nasıl iyileştireceğimizi tartışıyoruz."

"Nasıl?"

"Bununla." Oğlunun yanından Susanna'ya doğru eğilip Ascalon'u onun elinden aldı. O kadar masum bir eylem gibi görünüyordu ki, Susanna buna izin verdi. Ben de bir terslik olduğunu fark etmedim. Fakat Nikolay mızrağı eline alır almaz oğlunu yakasından tuttuğu gibi peşi sıra çekerek koşmaya başladı ve odadan çıktı. Susanna benden daha çabuk davrandı, birkaç saniye sonra ikimiz de onların arkasından salona gelmiştik.

Çareviç salonun ortasında sırtüstü yatıyor ve titriyordu. Gözyaşları içindeydi. Fakat babasının iradesine karşı

koymak için bir şey yapmıyordu. Nikolay'ın bir eli oğlunun göğsünün üstündeydi ama çocuk saygısından dolayı öylesine teslim olmuş durumdaydı ki, çarın onu tutması bile gerekmiyordu. Nikolay diğer eliyle Aleksey'in kalbine saplamaya hazır bir şekilde Ascalon'u havaya kaldırmıştı. İbrahim'in İshak'ı sunağa bağladığı sahne yeniden canlandırılıyor gibiydi.

Sivri mızrak parçası havada kaldı. Nikolay bana, sonra Susanna'ya, sonra tekrar bana baktı. "Bunu yapacağım," dedi. "Yemin ederim." Bizi bu olasılıkla tehdit etmeye çalışıyor gibi görünüyordu ama bunu kendi iyiliği için yapmak istiyordu.

"O zaman iyisi mi devam edin siz," dedim.

Ailesinin koruyucularından biri olan bir Danilov'un nasıl bu kadar katılaşmış olabileceğine inanamayarak bana baktı. Ama istediği şey buydu, ben sadece biraz yüreklendiriyordum.

İstediğim etkiyi yaptı. Nikolay tekrar oğluna baktı ve mızrağı biraz daha kaldırdı. Çareviç sadece bir tek kelime söyleyebildi: "Baba?" Ascalon aşağı inmeye başlamıştı fakat oğlunun sesini duyunca, Nikolay tereddüt etti. Susanna için bu yeterliydi.

Elleri önde ileri fırladı. Nikolay'ın bileğine yapıştı ve hareketinin hızıyla onu sırtüstü yere devirdi. Boğuşmaya başladılar, Susanna'nın Ascalon'u onun elinden koparıp alması uzun sürmedi. Bu arada Aleksey biraz ileri yuvarlanmış ve doğrulup oturmuştu. Elleriyle vücudunu yokluyor ve yaralanıp yaralanmadığını kontrol ediyordu. Susanna ona bağırdı.

"Git buradan, seni küçük pislik. Defol!"

Nikolay'ın sesi titriyordu. "Dediğini yap, Lyoşka. Odana git. Sonra yanına gelirim. Ve annenle ablalarına tek kelime bile etme. Söz ver şimdi."

Çareviç ayağa kalktı ve hiçbir şey söylemeden kapıya doğru gitti.

"Söz ver bana!" Babasının sesi yükselmişti fakat hâlâ sevgi doluydu.

Çocuk döndü. "Söz veriyorum." Sonra gitti. Susanna da Nikolay da yan yana duvara yaslanıp oturdukları yerden kımıldamadılar.

"Bu işin içinden çıkmanın basit bir yolu var, biliyorsun," dedim.

"Nedir o?" diye sordu Susanna.

"Sen bu şeyle Majesteleri'ni deşersen ve o bir vampir olursa, o zaman olağan yöntemle oğlunu da dönüştürebilir."

Nikolay başını kaldırıp bana baktı. Yüzüne yeni bir umut ifadesi yayıldı.

"Bu mümkün olabilir mi?"

"Olabileceğini biliyorsunuz. Elbette çocuğun bunu istiyor olması gerekir fakat ne kadar kötücül olsalar da babasının dileklerine itaat eden türden bir çocuk gibi görünüyor."

Nikolay başını başka yöne çevirdi. Gözleri biraz önce oğlunun savunmasız bir şekilde yattığı yere bakıyordu. Başını salladı, yumuşak bir sesle hızlı hızlı konuşmaya başladı. Sesi, sözcükleri seçemeyeceğim kadar alçaktı fakat bir duaya benziyordu.

Susanna ayağa kalktı. Bu sırada dişlerinin arasından kuvvetli bir nefes aldı ve elleri karnındaki çıkıntıya gitti. Acıyla ayaklarını sürükleyerek bir sandalyeye doğru yürüdü ve nefes nefese oturdu. Ascalon hâlâ elindeydi.

"İyi misin?" diye sordum.

"Gelip gidiyor."

"Bebek mi?"

"*Senin* bebeğin."

Omzumu silktim. Bunu inkâr edemezdim fakat önemli olduğunu da düşünmüyordum. Benim çocuğum olabilirdi ama onun sorunuydu. Bu elbette, işin içindeki bilimsel süreçleri merak etmediğim anlamına gelmezdi. "Orada mıydı, aynısı? Sen öldüğün günden beri?"

"Hep oradaydı. Hiç büyümeden, hiç değişmeden."

"Ondan kurtulmamış olmana şaşırdım."

Susanna kısa, kızgın bir kahkaha attı. "Bunu denemedi-

ğimi mi sanıyorsun? 1809'da canıma yetmişti. Ah, o zamanlar ağrım yoktu fakat karnım görünmeye başladı ve bana sorun çıkaran da buydu. Benim gibi bir kızın beslenebilmek için insanları sakin bir yere gelmeye ayartmasının en kolay yolunun ne olduğunu tahmin edebilirsin. Fakat erkekler bir bakireyi tercih ederler ve hamile olmak bakire olmadığımın en iyi kanıtıydı. Londra'daydım ve orada aynı çıkmazın içinde olan tek kız değildim. Bir kadınla görüşmeye gittim. Herkes bana hem benim hem de çocuğun öleceğini söylüyordu fakat ben bunun sorun olmayacağını biliyordum, ondan kurtulmak için ahşap bir kazık kullanacak değildi." Anılara gömülerek bir an sustu. "Madenîydi –uzun ince bir bıçak– esnek. Onu içimde dolaştırıp birkaç kez dürttü; bebeği öldürdüğünden oldukça emin görünüyordu. Bana bir-iki gün içinde düşeceğini söyledi."

Susanna'nın sesinde tutku vardı fakat yanlış türde bir tutku. Sanki şikâyet ediyor, bir dükkânda iyi hizmet alamamış olduğunu anlatıyor gibiydi. Çocuğa karşı hiçbir merhamet ifadesi yoktu söylediklerinde. Ne bekliyordum ki? O bir *vurdalak*'tı. Daha endişe verici olan şey, onun daha kadınsı bir tepki vermesi gerektiğini hissediyor olmamdı. Evladımı hiç umursamıyormuş gibi yaparak kendimi mi aldatıyordum?

"Elbette düşmedi," diye devam etti Susanna. "Niye düşsündü ki? O da benim gibi bir vampir. Benim için bir tehlike yoktu, onun için de. Kadın ona nasıl bir zarar vermiş olursa olsun, benzer bir durumda benim de yapacak olduğum gibi hızla iyileşti. Onunla birlikte yaşamam gerektiğini biliyordum. Onunla yaşamalıydım; onu öylece bırakmalıydım. Fakat birkaç sene sonra Paris'e gittim – Waterloo'dan[1] hemen önceydi. Orada farklı, daha özel bir teknik kullanan bir doktor olduğunu duymuştum. O, cenini öldürmeye çalışmadı fakat göbek kordonunu kese-

1. Waterloo Muharebesi. 18 Haziran 1815'te Belçika'nın Waterloo kasabası yakınlarında Bonaparte komutasındaki Fransız ordusuyla İngiltere-Prusya ve diğer İttifak Devletleri'nin oluşturduğu 7. Koalisyon Ordusu arasında gerçekleşen ve Fransız ordusunun yenilgisiyle sonuçlanan çarpışma. (Ç.N.)

bilme ve doğmamış çocuğu kansız bırakarak rahim içinde ölmesini sağlayabilme becerisine sahipti. Bu işe yarayabilir gibi görünüyordu. Bir vampiri aç bırakarak öldüremezsin ama onu güçsüz bırakarak uyku durumuna sokabilirsin, bu da ölüm kadar etkilidir. Ve bu gerçekleşebilirse, belki de vücudum onu atardı, belki de onu dışarı çekebilmek için bir şey bulurdum."

"Onu kesip çıkarmalarını isteyebilirdin," dedim. "Sezaryenle."

"Annesinin rahminden zamansız bir şekilde koparmak mı? Bunu denemediğimi sanma fakat vampirlerle ilgili şöyle bir gerçek vardır, biz iyileşiriz. Bunu geciktirmeye çalıştım ama imkânsızdı, öyle bir kesiyle olmazdı. Ve cerrah, eserinin görünmeyen bir el tarafından öyle itinalı bir şekilde dikildiğini görünce artık fazla oyalanmadı. Başka vampirlerden bunu yapmalarını istedimse de ne için olduğunu öğrenmeden bana dokunmak istemediler."

"Sonunda Paris'teki o doktora gittin?"

Susanna başıyla onayladı. "Londra'daki kadının kullandığına benzer bir bıçak kullanıyordu, aynı uzunluktaydı fakat sivri uçlu değil, keskin kenarlı bir bıçaktı. Eli çabuk ve hünerli bir adamdı ve birkaç saniye içinde biteceğini söyledi. Sanırım işinden zevk alıyordu, çaresiz durumdaki kızlara yardım ettiğinden veya paradan dolayı değil. Sadece bakmaktan, dokunmaktan hoşlanıyordu ve bir de... ben onun son hastasıydım ve içimdeki şeyle paylaşmak zorunda kalmadan bedenime akan ilk kan onun kanıydı. Neredeyse hemen işe yarayacağını biliyordum. Karnımda yuvalanmış olan asalağı artık beslemek zorunda olmadığım andan itibaren kendimi daha güçlü hissettim. Ama o –eğer onu bir varlık olarak kabul edeceksem, erkek olduğunu düşünüyorum– becerikli bir çocuk. Bunu annesinden mi babasından mı aldığını bilemiyorum. Belki de ikisinden de biraz almıştır. İkimiz de ölümden dönmüştük, değil mi Richard?"

Susanna bir yanıt bekliyormuş gibi bana baktı fakat cevap vermedim.

"İki gün sonra ilk ağrıyı hissettim, şimdi hissettiğimin aynısı; o günden beri en az günde bir-iki kez geliyor. Bu şeyin kana ihtiyacı vardı fakat onu göbek kordonundan alamıyordu, o yüzden onu bir vampirin normal yöntemiyle almaya karar verdi: dişlerini kullanarak. Beni ısırdı; rahmimin içini ısırdı ve kanımı içti. O kadarcık şeyin dişleri olabileceği bile gelmez aklına fakat söz konusu olan bir *vurdalak*'sa, kim bilebilir ki? Uzun süre içemiyor çünkü ben iyileşiyorum, o yüzden yer değiştiriyor ve tekrar deniyor. Fazla kana ihtiyacı yok, o zaten küçük, değil mi? Sadece hakkı olan şeyi, kanım onun vücuduna akarken paylaşmakta olduğumuz şeyi istiyor. Onu öylece bırakmalıydım."

Nikolay'a baktım. Her kelimeyi dikkatle dinliyordu. Yüzü renksizdi ve bezgin görünüyordu fakat dudakları bir zafer ifadesiyle kıvrılmıştı. "Ona yapmaya çalıştığın şey için intikam alıyor," dedi.

"Hayır. Onun zihni yok; arzuları yok. Sadece bir hayvan gibi tepki veriyor. Kanı hissediyor. Kana ihtiyacı var. Kanı alıyor. Ve utancımızı gizlemek için etrafımıza sardığımız ince bir zekâ örtüsü dışında, biz onunla aynıyız."

Susanna ağrının tamamen geçip geçmediğini anlayabilmek için önce dikkatle, sonra geçtiğini anlayıp daha kararlı bir şekilde hareket ederek ayağa kalktı. Sağ eliyle tuttuğu Ascalon'u havaya kaldırdı. "Daha fazla beklemeyeceğim. Artık bitirip kurtulalım." Birkaç hızlı adımla odayı geçti ve Nikolay'ı gömleğinden yakalamak için öne eğildi. Onu yerden kaldırıp duvara çarptı. Yuda'nın anılarına göre bu, Andrey'in Vadim'e yaptığı şeyin aynısıydı, sadece buradaki duvarda bir çivi yoktu. Nikolay sarsılmış fakat yaralanmamıştı. Susanna onu bırakınca yere yığıldı. Susanna yumruğunu hızla Nikolay'ın göğsünün tam ortasına indirince çarın gömleğinin düğmeleri koptu ve göğsünün grileşmeye başlayan kıvırcık kılları göründü. Susanna elini onun göğsüne koyup kalbini hissetmeye çalıştı ve bulunca gülümsedi.

Bir parmağıyla çarın göğsünde seçtiği bir noktanın üstüne basarken, diğeriyle Ascalon'un ucunu tam o noktaya yerleştirdi. Sol eliyle mızrağı yerinde tutmaya devam etti ve sağ kolunu geri çekip yumruğuyla mızrağın diğer ucuna kuvvetle vurarak onu hedefine saplamaya hazırlandı.

"Hayır!"

Haykırışım Susanna'yı alıkoyacak değildi ama bir an için dikkatinin dağılmasına yetmiş ve koşup onların yanına gidebilmem için bana gereken zamanı kazandırmıştı. Susanna Nikolay'a o kadar yakındı ki, elimdeki kazığı istediğim gibi kullanamayacaktım. O yüzden onu sadece bir sopa gibi kullanarak kıza doğru savurdum. Gövdesinin bütün ağırlığıyla Susanna'nın başının yan tarafına isabet ettiği anda şiddetli ve tatmin edici bir çatırtı sesi duyuldu. Böyle bir darbenin bir insanı bayıltabileceğine kuşku yoktu; öldürmezse tabii. Susanna'yı bile bir miktar etkilemişti. Sendeleyerek yürüdü ve karşıdaki duvarın önünde yere yığıldı. Sonra sırtını duvara yasladı ve destek almak ister gibi parmaklarını duvar kâğıdına bastırarak tekrar ayağa kalktı. Uykulu gözlerini bir yere odaklanamadan odada gezdirdi. Şakağında kan gördüm ama nasıl bir zarar vermiş olursam olayım, çabucak iyileşecekti.

Ascalon elinden düşmüş ve köşeye yuvarlanmıştı; ikimize de eşit uzaklıktaydı. Onu almak için koştum. Susanna hâlâ tepki verebilecek kadar kendini toplamış görünmüyordu. Yere eğilip mızrağı aldım. O an için uzaklaşıp güvenli bir yer bulmam yeterliydi. Döndüm, kapıya doğru gittim. Gözucuyla Susanna'nın tekrar kendine geldiğini görebiliyordum. Koşmaya başladım. Kapıyı açmak için sadece bir an durdum fakat bu yeterince uzun bir süreydi.

Susanna'nın sırtıma atladığını hissettim; kolunu boynuma, bacaklarını da belime dolamıştı. Serbest eliyle saçıma yapıştı ve başımı yana çekerek boynumu açığa çıkardı. Yüzünü göremiyordum fakat ne yapmak istediğini çok iyi tahmin edebiliyordum. Ancak geriye doğru koşup onu arkadaki duvara çarparak üstümden silkelemeyi umabilir-

dim. Ama yanlış hesap yapmıştım. Duvar yerine pencereye çarptık. Cama çarpmadan önce dizlerim pencerenin geniş pervazına takıldı ve ben geriye doğru düşerken Susanna da pencerenin kanatlarına çarptı. Camın parçalandığını ve üstümdeki ellerin gevşediğini hissettim. Sıkı sıkı tuttuğum iki şeyi elimden bırakmamayı başarmıştım: Ascalon ve kazığım. Kazığın sivri olmayan ucuyla Susanna'nın karnı olduğunu düşündüğüm yere şiddetli bir darbe indirdim ve acıyla dolu bir homurtu duydum. Kolları geri çekildi, ben de öne doğru bir adım atabildim.

Susanna'ya bakmak için döndüm. Başı dışarıda, balkondaydı. Vücudu kırık cam parçalarıyla yaralanmıştı fakat bunların hiçbiri ona zarar veremezdi. Başı bacaklarından daha aşağıdaydı ve sırtüstü çevrilmiş bir tespihböceği gibi ayaklarının üzerinde doğrulabilmek için kıvranıyordu. Olabildiğince hızla koşup kaçabilmek için arkama döndüm.

"Dikkat et!" Bu çığlık sadece Nikolay'a ait olabilirdi.

Ne olduğunu görmek için döndüm. Belki de bu bir hataydı. Susanna'nın bu defaki sıçrayışının gücü beni sırtüstü yere yıkmaya yetti. Ascalon elimden uçtu ve göremeyeceğim bir yere düştü. Susanna kocaman açtığı ağzından parlayan dişleriyle bana yaklaştı. Kazığı iki elimle kavrayıp başımın üstüne doğru kaldırdım, sonra sertçe Susanna'anın suratına indirdim. Kazığın küt ucuyla vurduğumu sanmıştım ama yanılmışım.

Sivri uç Susanna'nın burnunun köprüsüne çarpıp yana kaydı ve sonunda sol gözünün hemen altına saplandı. Kafatası içeri doğru çöktü ve yaranın kenarlarından ikiye ayrıldı. Susanna'nın kanının ve diğer dokularının yüzüme sıçradığını hissettim ve tadını ağzımda duydum. Kazık, Susanna'nın boynunun bir yerinde durdu. Bunun onu öldürmeye yetmeyeceğini biliyordum fakat iyileşmesi birkaç saniyesini alırdı, daha uzun sürmezse tabii. Onu tekmeleyince üstümden yuvarlanıp sırtüstü yere düştü. Ellerini yüzüne götürüp göremediği silahı aradı. Kazığı olduğu yerden çıkarıp başladığım işi bitirip bitirmem ge-

rektiğini düşündüm ama gözüme çok riskli göründü. Yüzünün çoktan iyileşmeye başlamış olduğunu görebiliyordum. Gözlerden biri hiddetle bana bakıyordu. Kazığı yerinden çekersem Susanna daha çabuk iyileşirdi. Ve asıl kaygımın Ascalon'u ondan mümkün olduğunca uzaklaştırmak olması gerektiğini biliyordum.

Odada etrafıma bakındımsa da onu göremedim. Mızrağı elimden düşürdüğüm anı anımsamaya çalıştım. Onun sadece kapıdan dışarı fırlamış olabileceğini fark ettim. Oraya doğru gittiğimde merdiven sahanlığına düşmüş olduğunu gördüm. Ne kadar zamanım olduğunu bilmiyordum, o yüzden Ascalon'u bir tekmeyle merdivenden aşağı gönderdim. Halı kaplı basamakların üstünden sekerek düştü ve yarı sahanlıkta durdu. Tırabzana tutunarak onun arkasından aşağı koşarken ne yapacağımı planladım. Ascalon'u olduğu yerde bırakarak yarı sahanlığı geçip aşağı inmeye devam edecektim. Birkaç basamak daha indikten sonra Ascalon'un hizasına geldiğimde arkama uzanıp onu alacaktım. En hızlı yolu buydu.

Ama hesabım tutmadı. Daha merdivenin dönüş noktasına bile ulaşamadan, aşağıda bir el göründü. Birisi alt kattan yukarı çıkıyordu. El ileri doğru uzandı ve uzun parmaklar Ascalon'u kavrayıp aldı. Aşağıdaki kişi yukarı çıkmaya devam etti. Merdivende geri geri yukarı çıkmaya başladım fakat tekrar Susanna'yla yüz yüze gelmek istemiyordum. Sonunda adam yarı sahanlığın köşesini döndüğünde yüzünü görebildim.

Bu Dimitriy'di.

İçimi bir rahatlama hissi kapladı. Ona doğru aşağı koşmaya başladım fakat bu tip zorlamaların kaçınılmaz sonucu olan nefes darlığını hissedebiliyordum. "Gidelim," dedim.

Dimitriy bana kayıtsız kalarak bir an durdu ve varlığına inanamıyormuş gibi elinde tuttuğu tahta parçasına baktı.

"Dimitriy," diye fısıldadım.

Başını kaldırıp bana baktı. "Kız yukarıda mı?"

"Evet, Nikolay da orada fakat Dimitriy bu çok riskli. Ascalon'u Susanna'dan uzaklaştırmalıyız."

"Neden?"

"Onu Zimeyeviç'i geri getirmek için kullanabileceğini düşünüyor."

"Hayır," dedi Dimitriy, tereddüt etmeden. "Bu işi artık kesin olarak bitirelim."

Yanımdan hızla geçip yukarı çıkmaya devam etti. Hâlâ kaçmak istiyordum ama o haklıydı. İkisi de vampirdi fakat boy ölçüşüyorlardı ve Dimitriy'in Susanna'yı mağlup edemeyeceği düşünülemezdi. Ne pahasına olursa olsun ben de onun yanındaydım. Tekrar teklif edilirse, sonsuz yaşam armağanını seçmeyeceğinden emin olamamama rağmen, Nikolay da öyleydi.

Ben onu odaya kadar takip ederken Dimitriy birkaç adım önümdeydi. Yere yığılmış ve sırtını duvara dayayıp oturmuş olması dışında Nikolay hiç hareket etmemişti. Susanna belirgin şekilde iyileşmişti. Kanlı kazık odanın bir köşesine fırlatılmıştı. Yüzündeki yara kapanmıştı ve üstünde kazığı indirdiğim yerden başlayan mavimsi bir iz kalmıştı. Ben baktığım sırada bile iz solmaya devam ediyordu ama buna rağmen yüzünde, sanki bir tarafı diğerinden daha aşağıdaymış gibi bir dengesizlik, bir asimetri vardı. Kırılmış bir aynadaki yansımaya bakmaya benziyordu. Belki bu da iyileşirdi, belki de Susanna hep böyle kalırdı.

Dimitriy odaya göz gezdirerek Susanna'yı, Nikolay'ı ve sonra beni süzdü. Ardından tekrar Susanna'ya döndü. Elini ona doğru kaldırdı, sonra indirmek istemiyormuş gibi bir an durdu. Ama tereddüdü uzun sürmedi. Ascalon'u yumuşak bir hareketle ona attı.

"Devam et," dedi.

XXVII. Bölüm

Bir kahkaha attım. Dimitriy'deki gözle görülür fikir değişikliği hiç de eğlenceli değildi ama koşulsuz güvendiği yaratığın diğer bütün *vurdalak*'lar kadar kalleş olduğunu fark ettiği zaman Danilov'un hissettiği hayal kırıklığını deneyimlemek gerçek bir zevkti. Yine de, Dimitriy beni de bir o kadar kandırmayı başarmıştı ve ikimiz arasında daha aptal olan bendim, bunu gerçekten akıl edebilmeliydim. Dimitriy, Susanna ve Nikolay, hepsi bana bakıyordu. Hiçbiri aldığım zevki paylaşıyor gibi görünmüyordu.

"Ah, bu kadar surat etmeyin!" dedim, esas olarak Dimitriy'e hitap ederek. "Sen bir hile ustasıydın. Dehanla gurur duyabilirsin."

Dimitriy zorla gülümsedi. "Şimdi Yuda'sın. Bu iyi."

"İyi mi?"

"O yüzden buradasın. Danilov'la ilgilenmiyoruz."

"Ama benimle ilgileniyorsun?"

"Bu odada senden nefret eden iki kişi var, Cain. Birazdan üç olacak."

Ben zaten iki kişiden fazla saymıştım. Nikolay'ın bana yakınlık duymadığından emindim ve teknik olarak odada Danilov da vardı. Ama onun ne kastettiğini anlamıştım. "Üçüncüsü Zimeyeviç'tir," dedim. "Ascalon'la olan küçük numaranın başarılı olacağı varsayılırsa."

Büyük vampirin adını telaffuz ettiğimde Dimitriy'in göğsü biraz kabarır gibi oldu. "Doğru," dedi.

"Ama neden, Dimitriy? Sen onun kölesiydin. Kaçmak, ondan kurtulmak istiyordun. Ve o öldüğü zaman özgür oldun."

Dimitriy başını salladı. "Ben hiç özgür olmadım. Bana bunu yıllar önce anlatmıştın. Eğer iki *vurdalak* kan değiş-tokuşu yaparsa, aralarından birinin –daha zayıf olanın– kendini bütünüyle yitirerek daha güçlü olana teslim olduğu bir noktaya geldiğini söylemiştin. Bu noktaya henüz gelmediğimi düşünüyordun, oysa bu yanlıştı. Amerika'ya gittim ve orada on yıl kaldım fakat sonunda dönüp Zimeyeviç'i bulmak ve kanını tekrar tatmak zorunda hissettim kendimi. Ne var ki, ben dönene kadar o ölmüştü. Haklısın, ondan kurtulmuştum fakat bu hoş bir özgürlük değildi. Amerika'ya yas tutarak döndüm. Bütün ümidimi yitirmiştim."

"Peki ya Rusya'ya olan sevgin?" diye sordum. "*Bahar Ayini*'ni izlerken deneyimlediğin idrak ânı?"

"O yeterince gerçekti. Fakat eve döndükten kısa süre sonra Rusya'nın kendi kendini yönetemediğini fark ettim. Daha güçlü bir lidere ihtiyacı var. Ondan çok daha güçlüsüne." Başıyla Nikolay'ı işaret etti.

"Zimeyeviç gibi birisi mi?" dedim.

"Susanna'yla karşılaşana kadar hiç aklıma gelmemişti. Bizi tanıştırdığın için sana teşekkür etmeliyim."

"Sen başından beri onunla mı çalışıyordun?"

Dimitriy başını salladı. "Benim için her şey Dökülen Kan Kilisesi'ndeki o gece başladı. Ben de senin kadar tutsak sayılırdım ve onun planladığı şeyi duyduğumda –bunu gerçekten yapabileceğine inandığını duyduğumda– özgür olsam bile onu durdurmak için hiçbir yapmayacağımı anladım."

"Tören başarısız olduğunda o da benim kadar hayal kırıklığına uğradı,"dedi Susanna, kışkırtıcı bir ifadeyle.

"Ferahladım," dedi Dimitriy. "Onu mağlup edemeye-

ceğimi biliyordum fakat kaderin müdahalesi benden yana oldu ve bir şeye mecbur kalmadım." Bana doğru baktı. "Ascalon sendeyken onu elinden alabilirdim fakat kendimi tutmayı başardım, sen de onu bana vermeyecek kadar akıllıydın."

"Fazla uzun süre tutamadın kendini," dedim.

"Sen hapisteyken ona –Zimeyeviç'e– her zamankinden daha fazla ihtiyaç duymaya başladım. Hâlâ bir ümit vardır diye düşündüm ve katedralin altındaki tünellerde Susanna'yı arayıp buldum. İlk başta bana güvenmedi fakat onu Zimeyeviç'e olan sevgim konusunda ikna etmem zor olmadı. Susanna'nın topladığı, konuyla ilgili bütün kitapları aylarca inceledik ve sonunda bir çare olduğunu öğrendik ama Ascalon'a ihtiyacımız vardı."

"Ve o en son sendeydi," diye açıkladı Susanna.

"Onun Çeka'da olduğunu tahmin etmiş olsaydım, her şey çok daha kolay olurdu."

Susanna, "Nadya'nın nerede yaşadığını öğrendiğimizde seni de bulduk. Onun Dimitriy'i hiç görmemesini sağlama aldık. Sonra, Nadya'nın gittiğini öğrenesin diye, Dimitriy'i sana gönderdik. Nadya'nın yaşadığı yeri nereden bildiğini sanıyorsun?" dedi.

"Ascalon'un Panteleimonovskiy Caddesi'nde olduğu konusunda yalan söylediğini nereden biliyordum sence?" diye ekledi Dimitriy. "Orayı çoktan darmadağın etmiştim ben."

"Sen de tam beklediğimiz şeyi yaptın ve bize onun nerede olduğunu söyledin," dedi Susanna.

"Ama ondan sonra işler yolunda gitmedi, değil mi?" dedim. "Susanna alelacele Tobolsk'a giderken seni bizimle orada bırakması planın parçası değildi herhalde."

Dimitriy yan gözle Susanna'ya baktı. Kız sırıttı.

"Sadece o ânı paylaşmak istemiyordum," dedi. "Darılmaca yok."

"Aynısını yapmayacağımı söyleyemeyeceğim. Fakat şimdi ikimiz de buradayız. Onu birlikte selamlayacağız."

"Ve hanginizi daha büyük bir sevgiyle hatırladığını mı öğreneceksiniz?" diye sordum.

"Üçümüz arasında *en az* hangimize yakınlık duyduğunu öğrenebiliriz ama, öyle değil mi?" dedi Susanna. "Buraya gelmiş olman onu çok sevindirecek, böylece intikamımızdaki payını alabilecek."

"İntikam mı? Neyin intikamı?"

"Bize yaptıklarının intikamı," dedi Susanna.

"Sizi vampire çevirdiğim için mi?"

"Öyle değilmiş gibi yapma," diye tısladı Susanna.

Bunu doğrudan benim yaptığımı söyleyemezdim fakat her iki durumda da sonuçta ben sebep olmuştum. Susanna'yı Honoré'nin bulunduğu mahzene ben tıkmıştım. Dimitriy'i kandırıp Raisa'ya âşık olmasını sağlayan da bendim.

"Senin suçun bunu yapanları öldürmüş olman," dedi Dimitriy, benzer bir kinle.

"Raisa'yı ben öldürmedim," dedim.

"Yani Honoré'yi öldürdüğünü itiraf ediyorsun."

"Bunu yaptığımı biliyorsun."

"Ve Raisa'yı çıldırttın," dedi Dimitriy. "Bu yüzden öldü."

"Peki, benimle ilgili planınız nedir?"

"Plan yapmadık," dedi Susanna. "Bunu Zimeyeviç'e bırakacağız. Onun hayal gücü çok geniş. Ama çok, çok yavaş olacağından eminim."

"Ya Danilov? Bana yapacağınız her şeyi o da hissedecek."

"Eee?" diye cevap verdi Susanna. O konuşurken Dimitriy'in tedirgin bir ifadeyle baktığını fark ettim. İkisinden daha zayıf olanı oydu ve bunu kendi çıkarıma kullanmanın bir yolunu bulmam gerekecekti. Susanna bir an beklediyse de söyleyecek başka bir şeyim yoktu. Dikkatini tekrar Nikolay'a verdi.

"Hayır," dedi Dimitriy. "Bırak onunla önce ben konuşayım."

Susanna Ascalon'u tuttuğu elini aşağı indirdi. Bir adım

geri çekildi. Dimitriy bitkin bir ifadeyle kendisine bakan adama doğru yürüyüp önünde durdu.

"Benim ne olduğumu biliyor musun?" diye sordu.

"Tıpkı o kız gibi vampir olduğunu düşünüyorum."

"Peki, *kim* olduğumu biliyor musun?"

Eski çar başını salladı.

"Adım Dimitriy Alekseyeviç Danilov."

Nikolay burnundan soludu. "Bir Danilov daha ama daha önce adını hiç duymadığım bir tanesi."

"Benden bahsedildiğini duymuş olmalısın Romanov ama ne ailemden ne de *vurdalak* olmamdan dolayı. Benden bahsedildiğini duymuş olmalısın çünkü ben bir Rus'um. Senin halkından biri. Ve sen hiçbirimizi tanımıyorsun. Bizi tanımadığın için seni mahvettik; ben ve benim gibi binlerce, milyonlarca kişi. Şubatta bizler senin birliklerine karşı direnirken, Petrograd'ı alırken ve nihayet seni düşürürken, ben oradaydım. Ben hep oradaydım. Halk hep oradaydı. 1881'de oradaydım. Büyükbaban II. Aleksandr'ı güçsüz bedenini havaya uçurmak suretiyle infaz ederek ve ölene dek kanayışını küçük torununa izleterek halkın iradesini uygulayanlardan biri bendim. Ve ben bundan önce bile oradaydım. 14 Aralık 1825'te bizler adaşın I. Nikolay'ın toplarının karşısında dururken oradaydım. O zaman başaramamıştık ama yanımdaki arkadaşlarım birer birer düşerken günün birinde senin ailenin de düşeceğini o gün anlamıştım. Ben o zaman, bundan yüz yıl önce bile oradaydım."

Odada Dimitriy'in nefesinden başka hiçbir ses duyulmuyordu. Eski çarın karşısında öne doğru eğilmiş, bir tepki bekliyordu. Fakat cevap veren Nikolay değildi.

"Hayır, değildin!" Konuşmaya başladığım anda bütün gözler bana döndü. "Sen orada değildin, olmadığını biliyorsun. Ben de biliyorum çünkü orada olan *bendim*."

Dimitriy şaşırarak bana baktı. "Ne demek istiyorsun?"

Buna gerçekten inanıyor gibiydi. Onca yıldan sonra, belki de inanıyordu; onca yıl insanlara gerçekleşmiş olanın yerine olmasını arzu ettiği şeyi anlatan bir öyküyü

tekrarlayıp durmuştu. Her defasında biraz daha ayrıntı eklemiş ve bir süre sonra öyküyü olayın kendisinden daha iyi hatırlamaya başlamıştı, ta ki gerçek kendini inandırdığı şeylerin arasında kaybolup gidene kadar.

"Hatırladığımı söylüyorum. Gerçeği hatırlıyorum. Sen babanla birlikte oradaydın. Genel vali yeni vurulmuştu ve ben gelip size katılmıştım. Sana gitmen için yalvarmıştım. Annenin senin için korktuğunu söylemiştim. Kalırsan yoldaşlarınla birlikte öleceğini söylemiştim. Kaçmanın daha güvenli olacağını söylemiştim. Baban bile buna katılmıştı. Ve sen Senato Meydanı'ndan güvenli bir yere kaçmıştın."

"Hayır!"

"Hatırlamaya çalış, Dimitriy. Böyle olmuştu."

"Ben orada, ikinizin yanında silahların karşısında durmuştum."

"Peki, o zaman neden tutuklanmadın? Neden babanla birlikte sürgüne gönderilmedin?"

"Ben... ben."

"Vazgeç Dimitriy. Kimi etkilemeye çalışıyorsun? Kızı mı? Onun umurunda değil. Nikolay'ı mı? O zaten biliyor, sadece bakarak bile senin bir korkak olduğunu anlıyor."

Dimitriy gözlerinin önünde yumruk yaptığı elleriyle duvara döndü. Acı çekiyormuş gibi biraz öne eğildi. "Yap şunu, Susanna!" diye bağırdı. "Şimdi."

Susanna, Nikolay'a yaklaşmaya başladı. Ascalon'u başının üstüne doğru kaldırarak Nikolay'ın göğsüne indirmeye hazırlandı. Ve Nikolay biz oraya geldiğimizden beri ilk defa kendi varlığıyla ilgileniyormuş gibi göründü. Sıçrayıp ayağa kalktı ve elleriyle kızın bileklerini yakaladı. Susanna'nın ne kadar güçlü olduğu konusunda fikri vardı fakat şans yardım ederse onu birkaç saniye engelleyebilirdi.

Arkama döndüm. Hâlâ içinde ateşin yandığı ve üstünde çapraz şeklinde iki kılıç asılı olan şöminenin önündeydim. Oraya doğru koşup şöminenin yanında duran bir tabureye çıktım ve bir elimle şömine rafından destek ala-

rak yukarı sıçrarken diğeriyle de kılıçlardan birinin kabzasını yakalamayı başardım. Ben aşağı düşerken diğer kılıç ve azımsanamayacak büyüklükte bir sıva parçası da birlikte düştü. İstediğim kılıç dışında kalanların yere düşmesine izin verdim ama elimdeki kılıcın kabzasını düzgün bir şekilde tuttum.

Susanna'yla Nikolay'ın hâlâ mücadele etmekte oldukları yere koştum. Şimdi ikisinin de kolları göğüslerine yakın bir yerde aşağıdaydı ve Ascalon aralarında sıkışmıştı. Sol tarafımda Dimitriy'in soğukkanlılığını tekrar kazanmaya başlamış olduğunu görebiliyordum. Birkaç saniye sonra yardım edebilecek duruma gelecekti. Çok zamanım yoktu. Kılıcı omzumun üzerinden savurup sertçe aşağı indirdim. Susanna'nın boynuna öldürücü kesin darbeyi indiremedim. Kılıç sırtının üst kısmına isabet etti. Birkaç omurgayı parçalamış olmalıydı. Yıkıcı bir ağrıya neden olacaktı.

Susanna doğruldu ve ıstırap dolu bir çığlık atarak ellerini sırtına götürdü. Başı geriye kaykılmış ve boynunun bembeyaz cildi ortaya çıkmıştı. Şans yardım ederse bir tek darbeyle kafasını kesmeyi başarabilirdim.

Ama yine de tereddüt ediyordum. Onu, yüzünü, soluk cildini, kırılganlığını görmek bir zamanlar tanıdığım kızın anılarına götürmüştü beni. Sevdiğim kızın. İhanet ettiğim kızın. Ölmesi gerektiğini biliyordum ve yine de bunu yapamıyordum. İçinde bulunduğum bedene ve Danilov'dan özümsediğim duygusallığa lanet okudum. Susanna'nın ölmesini engelleyen oydu. Ve zaman değerliydi.

İradem her bir zerresi o kılıcı Susanna'nın tatlı, zarif boynuna indirmek niyetindeydi fakat kaslarımıza ben değil Yuda komuta ediyordu. Kendini ne kadar aksine ikna etmek isterse istesin o da Dimitriy kadar aldatılmıştı. Duygusallaşan oydu. Bir zamanlar sevdiği kızı öldüremeyen de oydu. Onun tereddüdü bize pahalıya mal olabilirdi ama bunun yerine Nikolay'a ihtiyaç duyduğu zamanı kazandırdı.

Susanna hâlâ başı geriye doğru eğilmiş durumda ıstırap içinde kıvranıyordu. Nikolay sol elini onun omzuna koydu ve kızı kendine doğru çekti. Sağ elini öne çıkardığında Ascalon'u tuttuğunu gördüm. Dudaklarımın, "Hayır," diye bağırmak üzere kıvrılmaya başladığını hissettim fakat bunun bir kelimeye dönüşmeye zamanı olmadı. Yuda'nın hissettiği dehşeti algıladığım anda nasıl bir tehlike içinde olduğumu anladım. Ejderhanın Ascalon'un üstüne bulaşmış olan kanı eski çarın üstünde ne etki gösterirse, Susanna'nın üstünde de aynı etkiyi göstermez miydi? Sadece birbirleriyle tanıştıkları zaman Susanna ve Zimeyeviç'in kan değiştokuşu yapmış olduklarını tahmin edebilirdim.

Ama artık çok geçti. Ascalon'un sivri ucu göbek çukurunun hemen altında Susanna'nın karnına dayanmış içeri doğru bastırıyordu. Elbisesinin kumaşı, sonra da eti kesildi ve kısa tahta parçası yavaşça karnına gömüldü. Susanna'nın ağzından boğuk bir çığlık yükseldi. Yaradan sızmaya başlayan koyu renkli kan, Nikolay mızrağı merhametsizce içeri doğru itmeye devam ederken bir şelaleye dönüştü. Nikolay, yüzünde derin bir nefret ifadesiyle, durmak zorunda kalana kadar mızrağı çevirerek kızın içine itmeye devam etti.

O anda birden üşüdüm. Odaya sanki büyük bir patlamanın dalgası yayılmıştı ama eşlik eden bir ses yoktu. Dimitriy'i göremiyordum ama güçlükle nefes almaya çalıştığını duyabiliyordum; o da etkilenmiş olmalıydı. Nikolay, Susanna'nın kanına bulanmış olan elini mızraktan çekti ve göğsünün üstüne koydu.

Sadece Susanna hareketsiz kaldı. Üçümüz de eylem halinde donup ona baktık: Nikolay elini sıvazlıyordu; Dimitriy bize doğru geliyordu ve ben kılıcımı yukarı kaldırmış bekliyordum. Susanna mızrağın saplandığı karnına baktı ve kıkırdamaya başladı.

"Bu bir şey yapmayacak galiba, değil mi?" dedi.

Elini uzatıp mızrağı çekip çıkarmaya çalıştı fakat sıkışmıştı. İki eliyle biraz çevirerek mızrağı kurtarmaya çalıştı. Bir şapırtı sesiyle birlikte Ascalon hareket etmeye

başladı fakat bu kanamayı daha da artırdı. Sonunda mızrak dışarı çıktı. Susanna onu yatağını aydınlatmak için kullandığı bir mum gibi dimdik elinde tuttu. Eski lekeler Susanna'nın kanının altında kalmıştı. Karnındaki delik büzüşmeye başlamıştı ve yavaş yavaş iyileşiyordu. Tamamen kaybolması bir dakika bile sürmedi ve elbisenin yırtıldığı yerde, bembeyaz cildin üstünde hafif bir kızarıklıktan başka iz kalmadı.

Susanna güldü. "İyi, nerede kalmıştık?"

O konuşurken, daha önce yüzünde açtığım yaradan kalmış olan asimetrinin hâlâ düzelmemiş olduğunu fark ettim. Yüzün sağ tarafı sol tarafından bir-iki santim daha aşağıdaydı. Başın iki yarısı arasında görünür bir iz yoktu. Bu durum kaygı vericiydi ama beni vazgeçirmeye yetmezdi. Birkaç saniye önce vücudumun kontrolünün tekrar bende olduğunu fark etmiştim. Bu fırsatı boşa harcamayacaktım.

Kılıcı savurdum ve aynı anda sola doğru bir adım attım; Nikolay bize biraz fazla yakındı ve ona isabet ettirmek istemiyordum. Darbe sadece birkaç santim farkla ona isabet etmedi. Ben harekete geçtiğimde Dimitriy ve Susanna da hareketlendi. Dimitriy bana doğru koştu fakat zamanında yetişemeyeceğini biliyordum. Susanna darbeden kurtulmak için bilerek sağa doğru çekilmeye çalıştı ama ben hızımı almıştım. Susanna daha hareket etmeye bile fırsat bulamadan kılıç boynunun sol tarafına indi. Bu, benim çocukken samandan yapılmış bir manken üzerinde defalarca çalışmış olduğum bir hamleydi ve beni yüreklendiren, hatalarımı düzelten ve mükemmelleştirene kadar onu tekrar etmemi söyleyen kişi annemdi. Bu uzun zaman önceydi fakat ustalığımı kaybetmemiştim.

Darbe Susanna'nın omurgasına inerken hareket gücünün büyük kısmını yitirmişti ama hedeflediğim gibi dördüncüyle beşinci boyun omurgasının arasına denk getirebildiysem omurgayı keser ve koparırdı. Ama bu yine de yeterli olmazdı. Susanna'nın başının vücudundan tamamen ayrılması gerektiğini biliyordum. İvmeden çok güce

önem vererek bütün ağırlığımı kılıca verdim ve bir şeyi doğrudan keser gibi değil, dilimler gibi kılıcı kendime doğru çektim. Bu, etin daha hızlı kesilmesi demekti ama aynı zamanda bıçağın bedenle teması da kesilecekti. Kılıcın ucu, ben başını vücudundan ayıran derinin son santimini kesmeden önce Susanna'nın boynundan çekilirse, o zaman tekrar denemem gerekecekti ve buna fırsatım olacağını sanmıyordum.

Kılıca direnen gücün aniden kaybolduğunu hissettim ve bir an için onun kontrolünü kaybettiğimde ucu birden yukarı kalktı. Susanna'nın başı havadaydı fakat kanlar içindeki boynunun hâlâ yakınındaydı. Başla boynu birbirine bağlayan birkaç cılız et lifi de başın aşağı düşmesiyle birlikte koptu. Bu, sanki vücudun geri kalanının yere yığılması için verilmiş bir işaretti. Susanna'nın başı yere düştü fakat zemine temas etmeden çok önce toza dönüşmüştü bile. Arkasında, alçalmakta olan bir kuyruklu yıldızın izi gibi, gri tozdan bir kuyruk bıraktı. Sarı saçlar daha uzun dayandı; aslında onların dönüşümü asgari bir renk değişimi dışında neredeyse algılanamayacak düzeydeydi. İleri yaşlara kadar hayatta kalabilecek olsa şanslı birisi olurdu, altın sarısı saçların arasında birkaç ağarmış tel fark edilmezdi bile. Fakat saçlar yere düştüğünde, bir zamanlar yumuşak ve esnek olan telleri kolayca kırılıverdiler. Cam parçaları gibi dağılıp sessizce yok oldular.

Bir saniye arayla iki ses duydum: tok bir çarpma sesi ve daha hafif bir çarpma sesi. Birincisinin nedeni açıktı. Ascalon, Susanna'nın gevşeyen parmaklarının arasından kayıp yere düşmüştü ve yuvarlanmaya devam ediyordu. Diğer sesin sebebini bulmak için parke zemini dikkatle incelemem gerekti. Bu, Zimeyeviç'in yüzüğüydü, kızıl çatal dilli, zümrüt gözlü altın ejderha. O da Susanna'nın *kaybolan* parmağından kayıp düşmüştü.

Susanna'nın bedeninin kuruyup gidişi büyük ölçüde gözlerden uzak kalmıştı. Elbisesi, yakasından ve kollarından hava girdiği için yavaş yavaş buruşmuştu. İçinden çıkan zerrecikler nedeniyle etrafında bir toz bulutu oluş-

muştu fakat sonunda elbise –çizmeler ve çürüyüp gitmeyen başka maddelerden dolayı tamamen yassı olmayan– bir yığın halinde ahşap zemine çöktü.

Yana doğru bir adım geri çekilerek kılıcımı kullanmaya hazır durumda Dimitriy'e döndüm fakat onun kolay bir hedef olacağından kuşkuluydum. Ayrıca, hâlâ onun düşmanım olduğuna ikna olmuş değildim.

Dimitriy iç geçirdi. Susanna'nın elbisesine bakıyordu. Sonra bana baktı. "Hep senin içinde hâlâ ona karşı bir sevgi kırıntısı kalıp kalmadığını merak ediyordu. Görünüşe göre öyle değilmiş."

"Benim. Mihail."

Dimitriy başını salladı. "Bu, olanları açıklar."

"Majesteleri," dedim, ona bakmak için dönmeden, "Ascalon'u alıp bana verebilir misiniz?"

Elimi arkama doğru uzattım ve birkaç saniye sonra eski mızrağın sağlam gövdesinin elime dokunduğunu hissettim. Susanna'nın kanıyla –o ölmeden önce vücudunu terk ettiği için ondan uzun hayatta kalmış olan kanıyla– yapış yapış olmuştu. Günün birinde belki de Susanna'yı diriltmek için kullanılacaktı; tıpkı Yuda'nın diriltilişi gibi. Bu, hiç kimse için dilemediğim bir kaderdi ve gerçekleşmeyecekti.

Dimitriy'den gözlerimi gereğinden bir saniye bile fazla ayırmak istemediğimden odanın uzak ucundaki şömineye kaçamak bir bakış fırlattım. Odunlar kor haline gelmişti, aralarından ara sıra alevler çıkıyordu. Fırlatmak zor olmazdı ama Ascalon sol elimdeydi. Saldırıya geçmesine fırsat vermemek için gözlerimi Dimitriy'den ayırmadan Ascalon'u dikkatli bir şekilde kılıcımla değiştokuş ettim. Onu fırlatmak için Dimitriy'den gözlerimi ayırmam gerekiyordu fakat o sırada bile hareket etmedi. İyi nişan almıştım. Mızrak şöminenin içinde bir taraftan diğer tarafa doğru sekti, sonra hareketsiz kaldı. Bir-iki dakikaya kadar tutuşurdu. Dimitriy onu kolayca şömineden çıkarabilirdi; bir yeri yanarsa saniyeler içinde iyileşirdi. Ama bana sırtını dönmesi gerekirdi.

"Onu oradan kurtarmayacak mısın?" diye sordum, ayartmak için.

"Sanırım kurtarmayacağım."

"Hiçbir şey yapmadan durup Zimeyeviç'i diriltmekle ilgili son ümidinin de yanıp kül olmasını mı bekleyeceksin?"

"Benim ümide ihtiyacım yok. Elimde bir kesin kanıt var."

"Nedir?"

"Zimeyeviç yaşıyor. Bunu hissettin; o da öyle." Arkamdaki Nikolay'a doğru işaret etti. "Hepimiz onun kanını paylaşıyoruz. Onu hissediyoruz. Öyle olmadığını söyleme bana."

Bir şey demedim. Haklıydı; bir şey, tam olarak anlamlandıramadığım bir şey vardı. Tverskaya Caddesi'ndeki o çay dükkânında oturduğum ve Zimeyeviç'in ölümünü deneyimlediğim sırada beni terk etmiş olan bir şey. O şey, Nikolay Ascalon'u Susanna'ya sapladığı andan beri oradaydı.

"Ya sen, Romanov?" diye devam etti Dimitriy. "Sen onun hayatta olduğunu biliyorsun, değil mi?"

"Hayatta olan bir şey var."

Nikolay'ın sesinde, bana kendimi Dimitriy'den korumam gerektiğini unutturan soğuk dehşet ifadesi vardı. Eski çar yuvalarından uğramış gözleriyle Susanna'dan geri kalan tek şey olan giysi yığınının olduğu yere bakıyordu. Ben de oraya baktım.

Buruşmuş elbisenin altında bir şey kımıldıyordu.

Yükselen ve alçalan, seğirmeyi andıran bir hareketti fakat her bir dalgalanmayla birlikte öne doğru birkaç santim ilerliyordu. Sadece Susanna'nın beyaz elbisesinin hareketini görebiliyordum, onun altında nabız gibi atan yaratığı değil. Bir sıçan böyle hareket etmezdi, zaten bir sıçan olamayacak kadar büyüktü. Kendini parmaklarıyla öne doğru çeken, tırnakları zemine geçtiğinde yerden yükselen, sonra parmakları destek almak için açıldığında tekrar yere yaklaşan kesik bir el gördüğümü sandım. Fa-

kat onun bir el olmadığını biliyordum. Ne olduğunu kesinlikle biliyordum, sadece kendimi buna inandıramıyordum.

Yavaş ve kararlı hareketlerle benimle Nikolay'ın arasında bir yerde duran elbisenin kenarına doğru ilerliyordu. Birkaç saniye sonra görünecek ve ne olduğu ortaya çıkacaktı. O ânı çabuklaştırmak için elbiseyi kılıcımın ucuyla bir kenara çekmeyi çok istiyordum fakat hareket edemedim. Bir an için bu kararı benim değil de Yuda'nın mı verdiğini merak ettim fakat hareketsiz kalmamın sebebi sadece dehşet duygusuydu.

Şimdi o şey yolculuğunu neredeyse tamamlamıştı. Kumaştaki kabarıklık elbisenin kenarına ancak birkaç santim uzaklıktaydı. O kenar sonunda kalkacak ve altında gizlenen şey nihayet ortaya çıkacaktı.

İlk çıkan şey bir eldi ama hayalimdeki gibi yerde sürünen bir el değil. Bu el minicikti, şekli bozuktu ve parmakları neredeyse hiç bağımsız hareket edemiyordu. Başparmağımın ucundan daha büyük değildi. Onunla birlikte ikinci bir el daha ortaya çıktı ve destek almak için küçücük parmaklarını kayaya tırmanan bir kurbağa gibi geniş çe açarak düz parke zeminin üstüne koydu.

Büyük bir hamleyle birlikte baş da göründü. Keldi ve tepesi kırışıktı. Bütün bu nesne, haşlanmış deri gibi, koyu pembe renkteydi. Baş yukarı kalktı. Gözkapakları kapalıydı fakat sonra açıldılar ve sadece gözbebeğinden ibaretmiş gibi görünen simsiyah gözler ortaya çıktı. Yaratık hemen büzüldü ve ıstırap içinde başını indirip yere baktı; artık sadece sığ solunumunun düzenli hareketi görülebiliyordu. Beyaz kumaşın altından bedeninin daha ancak yarısı çıkmıştı ve bacaklarını göremiyorduk.

Tekrar başını kaldırdı ve başını bir yandan diğerine doğru çevirerek odaya baktı. Sonra ağzını açtı.

Dişleri bir canavarın dişleriydi. Sadece iki taneydiler; uzun, beyaz ve keskin; üst çenenin ortasında yan yana hizalanmışlardı ve yaratığın annesinden içtiği son kanın lekeleriyle kaplıydılar. Derin derin nefes alıyordu. O iki

korkunç kesici dişin arkasında bir dilin titreştiğini gördüm; bir yılan gibi havayı kokluyordu, bir iblis gibi.

Başını indirdi ve bu defa daha farklı bir yöne doğru, daha amaçlı bir şekilde tekrar hareket etmeye başladı. Biraz sonra gövdesinin geri kalanı ve bacaklar da ortaya çıktı, onlar da pespembeydi. Bacaklar ellerden bile daha az gelişmişti ve yaratığı itmeye yardım ediyorlardı fakat gücün ve hareketin büyük kısmı kollarından geliyordu.

Öyle olsa da, artık daha hızlı hareket etmeye başlamıştı. Hareket ettiği yöne doğru baktığımda hedefini gördüm: yüzük, Zimeyeviç'in altın ejderhalı yüzüğü. Parıldayan zümrüt gözleri, kendisine doğru sürünen yaratığın gözlerine benzemiyordu; yaratığın dili bir ejderhanınki gibi kırmızı ve çatallı değildi ama bağlantısız bir şekilde biri diğerini temsil ediyordu. Zimeyeviç yüzüğü, kendisini olduğu şey haline getiren kanın sahibi olan canavarı temsil etsin diye yaptırmıştı. Ve şimdi bu korkunç, yarı oluşmuş varlık bir kere daha çoktan ölmüş olması gereken bir yaşam gücünü taşıyordu. Onun Zimeyeviç'in mi, ejderhanın mı, yoksa ikisinin karışımı bir canavarın mı yeniden yaşama dönüşü olduğunu bilmiyordum. Bu iki varlık arasında bir ayrım olup olmadığını bile bilmiyordum. Ejderha Zimeyeviç'te tekrar yaşamıştı; ejderha bu... bu ufacık, kırılgan, doğmamış çocukta tekrar yaşıyordu.

Artık arzu nesnesine çok yaklaşmıştı. Tükenmiş bir halde, nefes nefese kalarak durdu ve başını indirdi. Sonra yukarı baktı ve –kendi perspektifine göre bir yüzük değil, bir taç olabilecek kadar büyük bir şey olan– altın yüzüğe ulaşmak için çaresizce ileri doğru uzandı.

Kılıcımı hızla indirdim. Susanna'yı öldürmekten daha kolaydı. Kesilmesi gereken kas kirişleri ve kemikler çok daha ufaktı. Boynunu kesmekten çok ezdim ama en az onun kadar etkili oldu. Başı bir yana, vücudu diğer yana doğru yuvarlandı ve böylece artık aralarında bağlantı kalmadı. Kırılan boyundan kan damlamaya başladı. Bunu merhametli bir öldürme eylemi olarak kabul ettim; o küçük bedeni işgal eden ruhsuz canavarın hak etmediği ka-

dar merhametliydi, bir zamanlar olduğu insan için ise tam olmasa da, bir kutsamaydı.

"Hayır!"

Bu sözcüğü, aynı anda iki kişi bağırmıştı. Biri Dimitriy'di, diğeri de ben. Ama benim daha fazla söyleyecek şeyim vardı.

"Oğlum!" Bu defa bir fısıltıdan fazlasını çıkaramamıştım.

Ana rahmine düştüğünden beri yüz yıldan fazla zaman geçmişti ve onu varlığıyla başıma dert olan bir şeyden fazlası olarak görmemiştim. Çocuğun erkek mi kız mı olduğunu düşünme zahmetine bile girmemiştim fakat şimdi ölüsü önümde yatıyordu. Onun yaşadığını kesinlikle hiç düşünmemiştim, Susanna'nın Honoré ile karşılaştıktan sonra sağ kaldığından kuşkulandığımda, hatta onu Petrograd'da bir kez daha yüz yüze gördüğümde bile düşünmemiştim. Ancak Susanna artık onun kendisinin bir parçası olmadığını ve kendisinden nasıl beslendiğini anlatmaya başladığı zaman onu bir varlık olarak hissetmeye başlamıştım.

Danilov'un acımasız nefreti için kadere ancak teşekkür edebilirdim. Önce anneyi ardından da çocuğunu öldürürken bütün duygusallıklardan sıyrılmayı başarmıştı. O haklıydı. Bu bir kutsamaydı fakat aynı zamanda bir fedakârlıktı; dünyayı Zimeyeviç tehlikesinden kurtarmak, daha da önemlisi beni bu tehlikeden kurtarmak için yapmaya değecek bir fedakârlık.

Fakat çocuğa bakarken Zimeyeviç'in hayranlık uyandırıcı zihninin böyle cılız bir bedene gerçekte ne zarar vermiş olabileceğini merak ettim. Onun konuşma gücüne sahip olacak kadar gelişmiş olduğundan kuşkuluydum. Ama ben bir bilimadamıydım ve zihnim olasılıklarla kaynıyordu. Bu kadar çelimsiz bir varlığın bile kanı vardı, vücudundan alınıp depolanabilecek bir kanı. Ve o zaman bütün her şey tıpkı Dökülen Kan Kilisesi'nde olduğu gibi yeniden başlayabilirdi, Seçilmiş Olan'ın, bir Romanov'un,

Zimeyeviç'in ruhunu taşımak için daha iyi gelişmiş olan bedeniyle.

Bu yaratıcı bir fikirdi fakat onu Dimitriy'e önerecek değildim. Bunu kendisinin akıl etmesini sağlayabilecek bir hayal gücüne sahip olduğundan kuşkuluydum.

En kötüsü cesedin hâlâ, iki parça halinde orada olmasıydı. Anne hemen çürüyüp gitmişti fakat çocuğun kalıntıları –diğer insanların cansız parçaları gibi– öylece yerde duruyordu. Bundan bir anlam çıkarmaya çalıştım. Bir *vurdalak* öldüğü zaman, ölümü uzakta tutan güçler buharlaşırdı. Eğer yaratık on yıllarca yaşamışsa, o zaman on yıllarca beklemiş eski bir ceset gibi saniyeler içinde toza dönüşürdü. Bu ise, vampir olarak –kesin olarak ifade etmek gerekirse Zimeyeviç olarak– daha yeni doğmuş, henüz Ascalon kalbine saplandığı sırada oluşmuştu.

"Bunun bedelini ödeyeceksin."

Başımı kaldırıp baktım. Dimitry'in yüzü öfkeyle parlıyordu. Kesici dişleri görünüyordu. Kılıcımı kaldırıp onunla neler yapabileceğimi göstermek ister gibi biraz salladım fakat Dimitriy korkuyu aşmıştı. Ve ben yüz yüze dövüşte ona zarar veremeyeceğimi biliyordum. Kaçmak daha iyi olacaktı.

Dönüp kırık pencereye doğru koştum. Nikolay'a son kez baktım. Şaşırmış ve etrafında kontrolü dışında olup biten şeyleri anlayamamış görünüyordu. Bu, onun saltanatının uygun bir özetiydi.

Pencereden atladım ve revakın üstüne düştüm. Dışarısı hâlâ karanlıktı ama herhalde şafağın sökmesine çok kalmamıştı. İki ölü nöbetçiyi kimse bulmamış ve gürültüye kimse uyanmamış gibi görünüyordu. Kılıcı aşağıdaki karların üstüne attım, sonra ben de revakın kenarından aşağı sarktım. Bu abartılı yapıyı destekleyen sütunlardan birine tutunarak aşağı kaymak pek zor olmadı. İki adımda kılıcıma ulaştım fakat onu alırken bir ses duydum. Arkama baktım. Dimitriy kapıdaydı. Beni doğrudan takip etmeyi tercih etmemiş ama yetişebileceğini ümit ederek merdivenden inmişti. Bu işe yaramış gibi görünüyordu.

Körlemesine koşmaya başladım. Daha ancak birkaç adım atmıştım ki düştüm ve kendimi yerde kayarken buldum. Hemen ayağa kalktım. Buraya girerken çitin üzerinden atlamıştık fakat bunun için zamanım yoktu. Yolun sonundaki kapı açıktı, oraya yöneldim. Yola ulaştığımda rasgele olarak sola döndüm. Etrafıma bakıp nerede olduğumu anlamaya çalıştım ve tanıdık görünen tek caddeyi seçtim. Artık neredeyse yürümekten fazlasını yapamayacak durumdaydım. Bacaklarım gücünü yitirmişti. Dimitriy beni kolayca yakalayabilirdi. Risk alarak dönüp omzumun üzerinden baktım. O koşmuyordu bile, sadece hızlı adımlarla yürüyordu. Yine de üstüme çullanması uzun sürmezdi. Elinde bir kılıç vardı, benim elimde olanın ikizi.

Karla kaplı caddede hızla yoluma devam ettim.

XXVIII. Bölüm

Vücudumun kontrolü yine bendeydi fakat koşmayı sürdürdüm. Çok geçmeden durmam gerekeceğini biliyordum. Donmuş nehir önümüzde uzanıyordu. Yuda tanıdığı belirli noktaları aramıştı ve kendimizi tekrar başladığımız yerde bulmuştuk. Uçağın enkazı nehrin biraz yukarısındaydı. Yangın kendiliğinden sönmüştü, şimdi uçağın gövdesinden geri kalan kısmın artık buzun üzerinde olmayıp suda yüzmekte olduğunu görebiliyordum. Yangın, kazanın olduğu yerde nehrin üstündeki buz tabakasını kolayca eritmişti. Etrafında küçük bir kalabalık toplanmıştı fakat ben baktığım sırada bile iki-üç kişi dönmüş gidiyordu.

Durdum. İşimi kolaylaştırabileceğimi biliyordum. Arkama döndüm. Dimitriy yalnızca birkaç metre uzağımdaydı. O da durdu. Nefes nefese değildi. Bense neredeyse çökme noktasındaydım. Gevşekçe tuttuğum kılıcım elimde, kollarımı iki yana açtım.

"Neden koştuğumu bilmiyorum, Dimitriy. Artık kendisinden kaçtığım bir şey yok. Seni anlıyormuş gibi davranamam, daha bir-iki gün önce trende senden bir iyilik yapmanı istemiştim. Bunu tekrar isteyeceğim. Beni de Yuda'yı da öldür. Ondan kaçamıyorum; Yuda yaşarsa bizi vampir yapmanın bir yolunu bulacak ve bu benim için ölümden bile daha kötü. Dimitriy, ne hissediyor olursan

ol ve ister ailene olan sevginden, ister bana olan nefretinden dolayı olsun, sadece benim için bu işi bitir, şimdi."

"Kiminle konuştuğumu nereden bileceğim? Mihail'le mi, Yuda'yla mı?"

"Mihail, inan bana."

"Kanıtla!" diye bağırdı Dimitriy. Söyle bakalım. 1896'da Kodinka Alanı'nda ne oldu? Haydi, söyle."

Kahkahamı gizledim. Yöntemin sonunda başarısız olacağı, Yuda'nın çok geçmeden birçok şey öğreneceği konusunda haklıydı. Dimitriy'in o tek olayı bulması sadece tesadüftü– bu noktaya nasıl geldiğimizi bilemezdi. Fakat konuyu saptırmanın manası yoktu.

"Nikolay tahta çıktığı zaman yapılan kutlamalar sırasında bir izdiham olmuştu. Binlerce kişi ölmüştü."

"Demek sen Mihail'sin. Peki, söyle bana Mihail, Zimeyeviç'i kim öldürdü? O masum çocuğu kim katletti?"

Yalan söyleyebilirdim fakat yine gerçeği söylemenin amacıma daha iyi hizmet edebileceğini düşündüm. Eğer beni merhametinden dolayı öldürmeyecekse, belki nefretinden dolayı öldürebilirdi.

"Onu öldürdüm, Dimitriy. Onu son yaşama şansından mahrum ettim. Sevdiğin kişinin dirilmesine izin vermedim. Bu beni öldürmen için yeterli bir neden değil mi? Ve Yuda'yı da öldüreceksin."

Dimitriy yaklaştı. Kollarımı daha da gevşekçe yana bırakıp göğsümü öne doğru çıkardım. Dimitriy saplamaya hazır bir şekilde kılıcını kaldırdı. Bana hızlı bir ölüm bahşetmesi için dua ettim; ama arzusu intikam isteğinden kaynaklanıyorsa, o zaman yavaş ve acı dolu bir ölüm daha çok hoşuna giderdi. Bağırsaklarımı deşebilirdi. Ölmem saatler sürerdi. Ama hazırlıklıydım. Kılıcının ucunu karnıma bastırıp itti. Kılıcın keskin ucunu cildimde hissettim fakat bunun etim delindiği zaman dayanmam gereken acıya kıyasla hiçbir şey olmadığını biliyordum. Dimitriy kılıcı biraz daha sertçe itince karnım içeri doğru gömüldü. Bu bana Ascalon'un Susanna'ya saplanışını hatırlattı. Belki Dimitriy'e de aynı şeyi anımsatmıştı.

"Hayır," dedi.

"Ne?"

"Eğer ölmek istiyorsan, Mihail Konstantinoviç, o zaman ben senin yaşamanı isterim. Yaşamının her gününü kafatasının içinde Yuda'yla yaşamanı isterim. Yuda'nın sana yaptırabileceği şeylerden duyduğun korkudan dolayı, bir daha Nadya'ya hiç geri dönemeyeceğini, ona hiç dokunamayacağını bilmeni istiyorum. Kral Midas gibi olacaksın. Sevdiğin hiçbir şeye dokunamayacaksın. Sevdiğin hiçbir şeyle birlikte olamayacaksın. Değil Nadya, aptal bir köpekle bile. Bir daha asla sevebileceğin bir şeye sahip olamayacaksın. Ve belki bir gün Yuda, birisini seni bir vampire dönüştürmesi için ikna edecek ve o zaman tekrar karşılaşacağız. Bana ne olduğunu söyleyeceksin, ben de sana niye böyle olduğunu söyleyebilecek ve bunu hak etmek için ne yaptığını söyleyeceğim. Bunu iple çekiyorum."

Dönüp uzaklaşmaya başladı. Kaybedecek zamanım yoktu. Kılıcımı kaldırdım ve hızla omzuna indirdim. İsteseydim belki de onu öldürebilirdim ama planım bu değildi. Kılıç paltosunu derin bir şekilde kesti ve Dimitriy kanamaya başladı. Bana döndü.

"Eğer beni öldürmeyi seçmiyorsan," dedim, "bunu sana ben yaptıracağım. Seni dövüştüreceğim."

Kılıcımı savurdum ve darbe yüzüne isabet edince yanağı kanamaya başladı. Dimitriy hiçbir şey yapmadı. Sonra daha dolaysız bir biçimde klasik bir hamleyle saldırdım. Kılıcım doğrudan kalbine saplandı. Dimitriy yine kendini korumak için bir şey yapmadı. Daha tehditkâr olmalıydım. Kılıcı havaya kaldırdım. Gövdemi bütünüyle saldırıya açık durumda bırakmak korkunç bir taktikti fakat kazanmak için dövüşmüyordum. Bu defa kesinlikle boynunu hedef alarak kılıcı indirdim. Dimitriy ciddi olduğumu anladı ve hamlemi savuşturdu. Şimdi gerçek mücadele başlamıştı.

Saldırmaya devam ettim, artık bütün hamlelerim kafasını kesmeye ve kendimi bir karşı saldırıya açık bırakmaya yönelikti ama o saldırı hiç gelmedi. Dimitriy her hamlemi

savuşturdu fakat hiç karşı atağa geçmedi. Yine de daha güçlü ve daha boylu boslu olduğundan beni geriletmeye başlamıştı. Biraz sonra buzun üzerindeydik. Ayağımda kışlık çizmeler vardı ve dengemi az çok koruyabiliyordum fakat manevra yapmam zor oluyordu. Karnına doğru bir hamle yaptım ama Dimitriy yana dönüp kılıcımı kendininkiyle öyle bir karşıladı ki az kalsın elimden düşüyordu. Fakat bu esnada dengesini kaybetti. Buzun üstünde kayıp yana doğru düştü, sonra yuvarlanıp sırtüstü döndü. Sıkıca tuttuğu kılıcının ucu hâlâ yukarı bakıyordu.

Bu fırsatı kaçırmadım. Oraya doğru koştum ve Dimitriy'in onu hareket ettirebilecek zamanı bulamaması için dua ederek kılıcın sivri ucuna doğru ileri atıldım.

Ayaklarımız yerden kesilirken yönümüzü değiştirebilmek için bir saniyeden az zamanım olmuştu fakat bu yeterliydi. Dimitriy'in kılıcı aşağı indirmeye zamanı olmamıştı ama bunun önemi yoktu. Kılıcın ucu paltomun yan tarafını delip geçmiş, birkaç santim farkla bana isabet etmemişti. Denemeye değmişti fakat Danilov bunun başarısız olacağını bilmeliydi. Aramızdaki ilişkide, onun intihar gibi devasa bir adım atamayacağını uzun zaman önce belirlemiştik. Tam bu eylemi gerçekleştireceği sırada benim zihnimin galip geleceğini ve onu uçurumun kıyısından döndürebileceğimi ikimiz de biliyorduk.

Sırtüstü düştüm ve birkaç saniye için nefes nefese yan yana yatar durumda kaldık, o yavaş ve derin nefesler alırken ben hızlı ve gürültülü bir şekilde soluk alıp veriyordum.

"Dimitriy," dedim tıkanarak. "Benim, Yuda. Beni dinle. Danilov'dan gerçekten intikam almak istiyorsan, bunu yapabilirsin. Dediğin şeyi yap ama *sen* yap. Beni bir vampire dönüştür. Kurbanın buna gönüllü olması gerektiğini herkesten iyi bilirsin. İşte ben gönüllüyüm. En azından *ben* öyleyim fakat fazla zamanımız olmayabilir. Kanımı iç. Bırak ben de seninkini içeyim. Sonra beni öldür ve Danilov'u ebediyen ıstırap çekmeye mahkûm et."

"Peki sen nasıl bir azap çekeceksin, Yuda?"

"Ben çekmeyeceğim. Fakat tam şu anda kimden daha fazla nefret ediyorsun: Raisa'yı delirten adamdan mı, yoksa Zimeyeviç'i öldüren adamdan mı?"

Çaresiz durumdaydım, Danilov'dan kurtulabilmek için en büyük –tek– umudum buydu ve seçim benim elimde değildi. Kararı Dimitriy verecekti. Söylediklerimi düşündü ama uzun değil. Onu doğru değerlendirmiştim. Biraz sonra dizlerinin üstüne kalktı. Deri paltosunun, altındaki ceketin ve ardından da gömleğinin düğmelerini çözdü. Hepsini yana çekip göğsünü açtı. "O zaman beni kes," dedi. "Beni kes ve iç. Gerisini ben yaparım."

Kılıcı hem kabzasından hem de –ucunu doğru bir şekilde yönlendirebilmek için– madenî kısmından tutarak kaldırdım. Onu Dimitriy'in cildinin üstüne bastırıp yana doğru çektim.

Ben keserken bir kan çizgisi oluştu.

Kılıcı bütün gücümle ileri doğru ittim. Döndü ve Dimitriy'in kaburgalarının arasına saplandı; ucunun onun sırtından dışarı çıktığını hissettim. Dimitriy çığlık attı ve kendi kılıcının topuzunu başımın yan tarafına indirdi. Bu tek başına ölümcül bir darbe olabilirdi fakat Dimitriy hâlâ ölmemi istemediğini fark ederek şiddetini sınırlamıştı. Birkaç saniye sonra ikimiz de ayaktaydık. Dimitriy'in üstüne yağmur gibi darbeler indirmeye başladım fakat hepsini içgüdüsel hamleleriyle karşılamayı başardı. Ama şimdi köşeye sıkışan oydu; kılıcımın her darbesiyle birlikte gerileyen o, ilerleyen ise bendim.

Arkasında Lebed'in yanıp kül olmuş enkazı görülüyordu. Onu seyretmekte olan kalabalık şimdi bizi görmüştü. Bağırdıklarını duydum fakat sözcükleri seçemedim. Bir ikaza benziyordu fakat ölümüne mücadele ettiğimiz bu kadar belliyken bizi neye karşı uyarıyor olabileceklerini tahmin edemedim.

Artık gücüm kalmamıştı. Kılıcımı öne doğru uzatmış

duruyor ama onu kullanamıyordum. Ucunun iki yana doğru sallandığını görebiliyordum.

"Ne anlamı var, Mihail?" diye sordu Dimitriy. "Seni öldürmeyeceğim ve senin de beni öldürme şansın yok. Artık kabul et. Yaşayacaksın. Ve yaşadığın her gün Yuda da yanında olacak."

Saldırmaya devam ettim, o da kendini azami ölçüde kontrol ederek kendini savunmayı sürdürdü. Kılıcıyla vücudumda bir çizik bile açmadı.

"Ah, Dimitriy," dedim, "beni öldüreceksin. Ve bunu nasıl yapacağını bana söylemiştin."

"Blöf yapıyorsun, Mihail. Seni öldürmeyeceğim. Ve sana yardımı olabilecek hiçbir şey de söylemedim."

"Söylemedin mi? Peki ya o kadar sevdiğin o bale, *Bahar Ayini*? Ya Seçilmiş Olan?"

Birkaç saniye daha dövüşmeye devam ettik ama gözlerine baktığımda bunu düşündüğünü görebiliyordum. Sonra birden farkına vardı. Kılıcını indirip bir yana attı ve buzun üstünde kayışını izledi.

"Sana yardım etmeyeceğim," dedi.

Dönüp benden uzaklaştı. Arkasından koşmaya başladım fakat saniyeler içinde ortadan kayboldu.

Ne olduğunu bir saniyede anladım. Uçağın ve yangının buz tabakasında açtığı deliğin yakınındaydık. Su yeniden donmaya başlamıştı ve orada alçalıp yükselen buz parçaları vardı fakat yüzey henüz sağlamlaşmamıştı. Dimitriy aşağı düşmüştü. Tekrar yüzeye çıktığında başını görebildim. Kendimi sırtüstü yere attım, kaymaya devam ettim. Kılıcımı buza değdirdiğim anda havaya beyaz bir toz yayıldı. Sonunda durabildim. Belki de boğulmak için kendimi buz gibi suya bırakmalıydım fakat artık buna ihtiyacım olmadığını biliyordum. Göğsümde ve akciğerlerimde hissettiğim ağrı öyle söylüyordu çünkü.

Etrafımda beni geri çeken kolları hissettim. Kıyıdaki adamlar olanları görmüş ve bizi kurtarmaya gelmişlerdi. İki kişi beni buzun sağlam olduğu yere kadar çekti. Hareket edebilecek gücüm yoktu. Adamlardan biri bana des-

tek oldu, ona yaslandım. Biraz ileride Dimitriy'i kurtarmak için uğraştıklarını görebiliyordum. Üç kişi yüzüstü buza yatmıştı; her biri önündekinin ayak bileklerine yapışmıştı. Dimitriy'e en yakın olan adamın elinde ucu ilmik yapılmış bir ip vardı. İpi ileri doğru fırlattığında Dimitriy onu yakaladı. Başından geçirip koltuklarının altına çekti. Aşağıya dalıp yüzerek uzaklaşabilirdi fakat buz tabakasındaki bir sonraki delik verstlerce uzakta olabilirdi. Donmak bir vampiri öldürmezdi fakat yaratık bahara kadar kurtulamayacağı bir tuzağa düşer, uyku haline geçerdi. Buzdan kendi kendine de çıkabilirdi ama sunulan yardımı reddetmenin de anlamı yoktu.

Göğsümdeki sıkışma artık azalmıştı veya belki de sadece uyuşmuştum. Fakat sol kolumun bileğe yakın yerindeki ağrı hâlâ geçmemişti. Tıpkı ona söylediğim gibi, hepsi Dimitriy'in fikriydi. *Bahar Ayini*'nin son bölümünde Seçilmiş Olan tükenmiş bir halde yığılıp ölene kadar dans ediyordu. Ölene kadar dans etmek benim gibi yaşlı bir asker için biçimsiz olurdu fakat bir asker dövüşebilir ve yenemeyeceği bir düşmanla karşılaşırsa devam edecek gücü kalmayana kadar mücadele etmelidir. Artık kalbim tekliyordu. Birazdan her şey bitecekti. Sadece bunu görmesi için Dimitriy'i zamanında çıkarmalarını ümit ediyordum.

Danilov'un ilaçlarını orada sakladığını bildiğimden cebime uzandım fakat elim üşüyor ve titriyordu, o yüzden istediğim şeyi yapamadım. Danilov planını çok iyi gizlemişti ve ben de tuzağın tam ortasına düşmüştüm. Ancak kendimi oradan kurtarabilecek kadar zamanım olmasını ümit edebilirdim.

"Ne istiyorsun yoldaş?" dedi, yakınımdaki adamlardan biri. "Bir şeye mi ihtiyacın var?"

"İlaçlarım," dedim. Sesim kısık ve zayıftı. "Gümüş bir kutunun içindeler."

Bir elin paltomun, sonra da ceketimin cebine uzanıp bir şeyler aradığını hissettim.

"Burada bir şey yok yoldaş."

"Diğer tarafta," dedim fakat boşuna olduğunu biliyordum. Danilov ilaçlarını her zaman sağ cebinde saklardı. Adamlar aradılar fakat hiçbir şey bulamadılar.

"Kaygılanma. İyileşeceksin."

"Ölüyorum," dedim.

"Birisini doktor çağırmaya yolladık."

Çok geçti. Danilov vücudunu benden iyi tanıyordu; bunu ölümün her an gelebileceğini hissettiğinde duyduğu sevinçten anlıyordum. Algı yetim zayıflamaya başlamış ve yerini vücudumdaki bütün kemik ve kaslarda hissettiğim kunt bir ağrıya bırakmıştı. Sonra ağrının hafiflemeye başladığını fark ettim. Bunun ölüm sürecinin bir parçası olup olmadığını merak ettim ama daha önce bir –hayır iki– kez ölmüş ve böyle bir şey deneyimlememiştim. Sonra birden fark ettim; şafak söküyordu. Güneş ışığı doğudan Tobolsk'un binalarının üzerine yeni düşmeye başlamıştı. Çok geçmeden tam üzerimizde olacaktı.

Dimitriy'e baktım. Onu biraz önce çıkarmışlardı. Bunu daha önce de yaşamıştım: Berezina'da Lyoşa başımı suya bastırıp beni boğmaya çalışmıştı; Neva'da ise beni vurup öldürmüştü ve şu anda adamların Dimitriy'i içinden çıkardığına çok benzeyen bir delikten geçmiştim. Lyoşa iki defasında da başaramamıştı fakat torunu beni yakalamıştı. İlk seferinde geri gelmeyi başarmıştım ama bu bir daha olmayacaktı. Gerçek şuydu ki, Danilov'un sonunda işimi bitirebilmesinin tek yolu, kendisinin de ölmesiydi. İkisiyle de satranç oynamamıştım, ne Lyoşa'yla ne de Mihail'le fakat oynamış olsaydım onun da bu şekilde sonuçlanacağından oldukça emindim. Buna *pata kaldık* demekten mutluydum.

Dimitriy artık ayağa kalkmıştı, ona tam olarak odaklanamıyordum. Adamlar yardım etmeye çalışıyorlardı ama onları yana itiyordu. Sonra fark etti: Şafağa saniyeler kalmıştı. Etrafa baktı, saklanabileceği bir yer yoktu. Bir tek seçeneği vardı. Arkasına döndü ve yavaşça, biraz önce çıkarılmış olduğu, buzdaki deliğe daldı. İpin ucu arkasından

sürüklendi, adamlardan biri onu yakaladı. Onu bir kez daha yukarıya çekmeye başladılar. Açıkça kurtarılmak istemeyen bir adamın yardımına koşmaya neden bu kadar hevesli olduklarını anlayamıyordum. Ama insan doğası tuhaf bir şeydi, onu hiç anlayamamıştım. Ve yine de onu nasıl kendi çıkarıma kullanabileceğimi her zaman mükemmel bir şekilde bilmiştim.

Ölümün çabuk geleceğini ümit ederek gözlerimi kapadım. Kollarımın ve bacaklarımın ağrısı artık derin bir ıstıraba dönüşmüştü ama katlanabilirdim. Yakında sona ereceğini biliyordum. Ölümümü değil ama özgürlüğümü hoşnutlukla karşılıyordum. Ve tıpkı daha önce de yaptığım gibi, Yuda'nın ölümünü de öyle karşılıyordum.

Belki de Yuda bunu *pata kalmak* olarak nitelerken haklıydı, oysa ben bir zafer olarak görüyordum; bu benim istediğim fakat onun istemediği bir şeydi, bu yeterliydi. Ve satranç hakkında bir şeyi unutuyordu; mesele her zaman oyunu kazanmak değildi, turnuvayı da kazanmanız gerekirdi. Ve bunun için bazen bir beraberlik yeterli olurdu.

Bütün yaşamının gözlerinin önünden geçtiğini söyleyenlerin haklı olduğunu keşfettim. Benim iki yaşamım vardı; kendi yaşamım ve Yuda'nınki. Kendi anılarım beklenebileceği gibiydi: Zihnimde en çok öne çıkanlar annemin ve Nadya'nın görüntüleriydi fakat babamı da hatırlıyordum ve amcam II. Aleksandr'ı, aralarındaki tek saygın kişiyi.

Yuda çok daha uzun yaşamıştı. Onun anıları hızlı akıyordu. İngiltere, Oxford, Kırım, Eflak, Moskova ve sonra tanıdık bir yüz, tutunduğum bir anı. Yuda onu benden uzaklaştırmaya çalıştı ama başaramadı. Çok güçsüzdü. Onu hatırlaması için zorladım.

Dominique yatağında oturuyordu. İş için giyinmişti ama işini yapmak için henüz soyunmamıştı. Kapıyı açtığımda başını kaldırıp baktı ve beni hemen tanıdı.

"Çık dışarı," dedi öfkeyle.

"İnsan parasını ödeyen bir müşteriyle böyle mi konuşur?" diye sordum.

"Ben müşterimi seçerim."

"Bu ayrıcalık çok fazla fahişeye nasip olmaz. Çoğu sadece âşığını seçebiliyor. Ama senin durumunda onlar zaten aynı kişi."

"Ne istiyorsun?"

Şapkamı makyaj masasının üstüne koyup karşısındaki koltuğa oturdum. "Sana âşığın Lyoşa'yla ilgili başka bir seçim önermek istiyorum. Yaşayacak mı, yoksa ölecek mi? Bununla ilgili seçimi."

"Ne demek istiyorsun?"

Hafifçe gülümsedim. "Benim ne olduğumu biliyorsun, değil mi? Ve arkadaşlarımın?"

Dominique başını salladı.

"O zaman ellerinde tutsakken Lyoşa'ya neler yapabileceklerini de anlıyorsundur."

"Yalan söylüyorsun."

"Yalan mı? Yolladığım mektubu okudun, değil mi? Onu benimle buluşmak için dörtnala Kurilovo'ya koşturan mektubu?"

"Elbette."

"Ve buna rağmen gördüğün gibi Kurilovo'da değilim. Buradayım. Ve senin sevgili Lyoşa'n da arkadaşlarımın elinde tutsak."

Bu düpedüz yalandı. Danilov bizi Kurilovo'da atlatmıştı ve eğer onu tanıyorsam geri kalanları da öldürüp sevimli Dominique'i benden kurtarmak için koştura koştura buraya geri dönecekti. Ama kızın bunları bilmesi gerekmiyordu.

"Bir tek sözümle öldürülebilir veya serbest bırakılabilir. Ve benim sözüm seninkine bağlı."

"Ne demek istiyorsun?"

"Bütün arzum, sevgili Dominique, vücudunun sunabileceği muhteşem hazzın keyfini çıkarabileceğim bir tek gece. Bunu daha önce para için yüzlerce kez yaptın; bunu

sevgilinin hayatını kurtarmak için yapmanın ne kadar asilce olacağını düşünebiliyor musun?"

"Hepsi bu mu?"

"Hepsi bu. Damak tadımı biraz olağan dışı bulabilirsin fakat uyumlu davranırsan sana zararı dokunmaz."

"Ve sonra da sanırım gidip bunu övünerek Lyoşa'ya anlatırsın."

"Ben ona asla bir şey söylemeyeceğim, sana söz veriyorum. Ve sanırım senin de bir şey söylemeyeceğine güvenebilirim."

"Aşağılık herifin tekisin biliyor musun, Yuda?"

"Bunu neden söyledin?"

"Çünkü bir insanın en zayıf noktasını öğreniyor ve istediğini almak için bıçağını oraya saplayıp çeviriyorsun."

"Peki, senin zayıf noktan ne?"

"Ne olduğunu biliyorsun. Lyoşa için her şeyi yaparım. Her şeyi."

"O zaman sanırım anlaştık."

Belki de bir Tanrı vardı. Bütün anılarım arasında Danilov'dan saklamak için en çok uğraştığım anım buydu. Sonrasında olanları ona göstermiştim, karnına ağrılar girene kadar defalarca göstermiştim ve o yine de Dominique'le benim o sahnede nasıl birlikte görünebildiğimizi sorgulamamıştı. Lyoşa'nın Dominique'e olan güvenini yok etmek için kullandığım o sahnenin yüz yıl sonra Dominique'in torununda da aynı etkiyi göstermesi gerçek bir zevk olmuştu. Fakat şimdi ne yazık ki gerçeği biliyordu. Bu bilginin –diğer bütün bildikleri gibi– ancak birkaç saniyelik ömrü kalmış olsa da, onu mutlu edecekti.

Gözlerimi açtım. Güneş Tobolsk'un çatılarının üzerinde pırıl pırıl parlıyordu. Ne kadar zaman geçtiğini bilmiyordum. O üç adam hâlâ Dimitriy ile uğraşıyor ve onu yukarı çekmeye çalışıyordu. Sarf ettikleri çabaya bakılacak olursa, Dimitriy hâlâ ipten kurtulmayı başaramamıştı. Muazzam gücüne rağmen, hiçbir yere tutunma şansı olmadığından onlara direnmek için yapabileceği pek bir

şey yoktu. Güçlü bir yüzücüydü fakat kaygan da olsa altında sağlam bir zemin bulunan üç kişiden daha güçlü değildi.

Dördüncü bir adam buz tabakasındaki deliğe bakıyordu. Elini kaldırıp bağırdı. Diğerleri daha kuvvetle çekmeye başladılar, o da diz çöküp daha yakından baktı. İri bir adamdı ve suya uzanıp Dimitriy'i yakalamayı başardı. Son bir hamleyle onu nehirden çıkardı ve buzun üstüne yan yatırıp bıraktı. Etraftakiler alkışlamaya başladılar.

Dimitriy'in gözleri benimkilerle buluştu. O sırada ölüyor olduğumu fark ettiğinden emin değilim. Doğrulup ayağa kalkmaya, tekrar buzun altındaki suya atlamaya çalıştı ama artık çok geçti. Üstüne güneş ışığı düşmüştü. Yüzü kor gibi parlayan bir ışık çemberine dönüştü. Islak giysilerinden dumanlar çıkmaya başladı. İpi çeken üç adam kaçtı fakat dördüncüsü bunu başaramadı. Dimitriy'in vücudunu ve ağır giysilerini paramparça edip alevler içinde bırakan patlamaya yakalandı ve yere yıkıldı. Buz tabakası biraz daha eriyince adam suya gömüldü. Ben arkaya devrildim; yanımdaki iki kişi hemen bana yardım etti. Orada yatarken aydınlanmakta olan masmavi gökyüzüne baktım.

Yuda yanlış düşünmüştü. Dominikiya'nın sadece büyükbabama duyduğu aşktan ötürü böyle hareket etmiş olduğunu öğrenmek beni pek mutlu etmemişti; bu iyi bir şey olmadığı için değil, başından beri biliyor olmam gerektiği için. Aleksey, Yuda'nın hilesine kanmamıştı. Onu göz ardı etmiş ve kalbine güvenmişti. O benden daha iyi bir adamdı.

Artık hiçbir şey göremiyordum, mavi gökyüzünü bile. Acı duymuyordum çünkü vücudumu ve uzuvlarımı hissetmiyordum. Başımın altındaki soğuk sert buzu hissediyordum fakat daha fazlasını değil. Sadece düşüncelerim vardı, benimkilerle birlikte Yuda'nınkiler de. Çoğu kişi tek başına ölme fikrinden korkar ama benim için mutluluk vericiydi; çünkü son nefesimi sevdiğim ve beni seven

herkesi mahvetmek için elinden geleni yapmış olan bir mahlukun yanında vermekten çok daha iyiydi. Eğer bir Tanrı varsa, yüreğinde benim gibi bir günahkâra merhamet edebilmek için bir neden bulabilsin ve sonra beni sadece bir anlık bir yalnızlıkla kutsasın diye dua ettim.

Nefesimi verirken bir daha hiç nefes alamayacağımı biliyordum. Birden üşüdüm ve sona hazırlandım. Fakat o anda bile içimi büyük bir neşe kapladı. İnanamayacağım kadar harikaydı. Zihnimin bütün gediklerini aradım fakat gerçekti. O gitmişti. Yuda gitmişti. Bir anlık farkla bile olsa, benden önce ölmüştü. Özgürdüm.

Sadece bir andı fakat onun tadını çıkarmam gerektiğini biliyordum. Geri kalan saniyelere tutunmaya, bütün mutlu anılarımı, bildiğim bütün gerçek dostlarımı hatırlamaya çalıştım ama zamanım kalmamıştı. Zihnimi sevdiğim şeylerle doldurdum. Nadya'yı, annemi ve ikisinin bana gururla gülümsediğini gördüm. Babam, büyükbabam, hatta Polkan bile geldi gözümün önüne.

Ve sonra...

Sondeyiş

Canım sevgilim Nadya,

Bu cümleleri sana Petrograd'dan Moskova'ya giden trende yazıyorum. Kâğıttan başımı kaldırdığımda seni görüyorum. Sık sık başımı kaldırıyorum. Ailemin hikâyesini senden hiç saklamadım ve bu şimdi yapmam gereken şeyi anlamanı kolaylaştırıyor.

İki korkunç tehlikeyle karşı karşıyayım. Bir tanesi bütün Rusya'yı, bütün dünyayı tehdit ediyor. Diğeriyse daha kişisel. Birincisine bakarsak, düğümün nasıl çözüldüğünü şimdiye kadar öğrenmiş olduğunu düşünüyorum. Eğer Beyazlar güçlü ve azimli bir Çar Nikolay'ın öncülüğünde Moskova ve Petrograd'a yürüdülerse, o zaman gerçeği bir tek sen anlayacaksın. Zimeyeviç arzusunu gerçekleştirmiş ve ülkemizi sonunda ele geçirmiş olacak. Eğer öyleyse, o zaman sana kaçman için yalvarıyorum. Rusya'yı terk et, Avrupa'yı terk et ve olabildiğince uzaklara git. Artık sonsuza kadar hiçbir yer güvenli olmayacak fakat tehlike Avrupa'ya daha yakın. Zimeyeviç Rusya ile yetinmeyecek. Ülke ülke bütün dünyayı ele geçirecek. Ülke ülke bütün tebaasını sefalete mahkûm edecek.

Diğer yandan, eğer Nikolay Tobolsk'ta hapis kalmaya devam ederse, ülkesini halkına kaybeden gururlu, zavallı budala olarak kalacak ve her şey iyi olacak. Ölürse de her şey iyi olacak çünkü başka çare kalmazsa, böyle korkunç bir eylemi gerçekleştirmek zorunda kalabileceğim gerçeğinden kaçamam.

İkinci tehdide gelince, eğer şu âna kadar dönmemişsem, o

zaman artık hiç dönmeyeceğim demektir. Benim Yuda'dan, onun da benden kurtulmasının bir çaresi olabilir fakat bunun ne olabileceği konusunda en ufak bir fikrim bile yok. Bir çare bulabilmiş olsam bile, Yuda'nın onu daha çok kendi çıkarına kullanmanın bir yolunu bulacağından korkardım. Bir anlamda onu bir miktar kontrol edebildiğim için mutluyum. Bana bağlı ve benimle sınırlanmış olması, serbestçe kötülük yapabilmesinden çok daha iyi. Fakat eğer onu tamamen yok edebilecek gücüm olduğumu öğrenirsem, ne pahasına olursa olsun bunu yaparım.

Diğer bütün seçenekleri düşündüm fakat hiçbiri yeterince iyi değil. Hapishaneyi denedim fakat bizi dışarı çıkarmanın bir yolunu buldu. I. Aleksandr'ı taklit edebilir ve yeni bir isim alıp kendimi sürgün ettirebilirdim ama o geri dönmenin bir yolunu bulurdu. Küçük de olsa hâlâ bir ümidim var, ölüm benim tek kurtuluşum gibi görünüyor. Yuda ölümü deneyimledi ve ondan korktuğunu biliyorum ama onun benim için korkulacak bir şey olmadığını da biliyorum.

Ve artık elveda sevgili Nadya, elveda dünya. Mutlu ol, sevgilim. Senden beni unutmanı isteyemem ama beni hatırlarsan, daha güzel zamanlarımızı hatırlamaya çalış. Polkan bir ses duyup sabırsızlıkla kapıya doğru baktığı zaman, bir an içeri girmek üzere olan kişi benmişim ve her şey eskisi gibiymiş gibi hisset.

Ve eğer istediğim şeyi yapabilmiş, Susanna'yı durdurup Ascalon'u yok edebilmişsem, o zaman umutla dünyaya açıl. Rusya birçok tehlikeyle yüz yüze fakat onlarla daha önce de karşılaştı ve gelişmeye devam etti. Bir içsavaş olacak, bundan eminim ama Bonaparte'ı geri gönderebilen bir ulusun kendi kendini yok edeceğine inanılabilir mi? Zorbalığı alaşağı edebilecek sağduyuya sahip bir halkın kendi kendini herkesin yararına olacak bir yöntemle yönetemeyeceğine inanılabilir mi? Bu devrime öncülük eden bütün büyük zihinler arasında bizi daha iyi bir geleceğe taşıyabilecek kadar bilge ve iyi niyetli birkaç kişi bulamayacak mıyız?

Böyle insanların bulunduğunu ve iktidara geleceğini, senin ve bütün Rusya halkının hak ettiğiniz mutluluğa ve refaha kavuşacağınızı biliyorum.

Sadece seninle birlikte olamayacağım için üzgünüm.
Hoşça kal sevgilim.
Sonsuza kadar seninim,
Mişa

Nadya mektubu belki yüz kere okumuştu. Şimdiye kadar ezberlemiş olabilirdi. Ama içinde yazanları zarfı eline aldığı, içindeki dikdörtgen şekilli sert cismi hissettiği ve onun Mihail'in ilaçlarını koyduğu gümüş kutu olduğunu fark ettiği anda anlamıştı. Ama yine de mektubu açmamıştı. Mihail'in isteğine uymuş ve bir ay, bir ay daha, ardından bir ay daha onun dönmesini beklemişti.

Babası Vadim Rodyonoviç'e Mihail'in ne yazdığını söylememişti fakat o bunu anlamış gibi görünüyordu. Hiç soru sormadı. Temmuzda eski çarın idam edildiği haberi geldi. Bu insanı neşelendirecek bir haber değildi fakat bir şeyi kanıtlıyordu, onun ölebileceğini. Ve bu Mihail'in başardığı anlamına geliyordu. Nikolay kendisini Beyazların liderine dönüştürmüş olmasa da, Nadya asla emin olamamıştı. Ama artık emindi. Mihail'in öldüğünden emin olduğu kadar.

Nadya Vadimovna babasının evinin önündeki taş basamaklardan aşağıdaki kaldırıma indi. Polkan daha yavaş takip ediyordu. Yaşlanıyordu ve basamaklar onun için giderek daha büyük bir sorun haline geliyordu. Yine de Nadya alışverişe çıktığı zaman hâlâ onun yanında yürüyebiliyordu.

Yazın ortası gelmişti, Moskova ılıktı, gerçeği söylemek gerekirse fazla ılık. Nadya soğuğu tercih ederdi. Fakat güneş ışığını severdi ve bugün Moskova'da güneş pırıl pırıl parlıyordu. Nadya nehir kıyısına gitti ve Kremlin'in parlayan kubbelerini seyretti. Mihail'in mektubunu içinden tekrar okudu. Mektupta onu teselli edebilecek bir şey yoktu ama yine de bir şey vardı, Mihail'in iyimserliği. Bütün hayatını bu iyimserlikle geçirmişti. O yüzden orduya katılmıştı. O yüzden Duma üyesi olmuştu. O yüzden Yuda'yla mücadele etmiş ve onu yenmişti. Ve Mihail'in son

düşüncesi Rusya'nın içinde yaşayan herkese mutluluk bağışlayan bir ülke olabileceğiyse, Nadya kimdi ki buna katılmayacaktı?

Barış olacaktı. Refah olacaktı. Özgürlük olacaktı. Yoksa Mihail'in ölümü neye yarardı? Nadya başını yukarı kaldırıp baktı ve güneşi yüzünde hissetti, sonra adımlarını hızlandırdı ve köprüyü geçip pazara, geleceğe ve dehşetin en kötüsüne doğru yürüdü.

"DANİLOV BEŞLEMESİ"NİN KARAKTERLERİ

Aleksey İvanoviç Danilov

1812 yılında *Opriçnik*'leri mağlup eden ve 1825 yılında ölmüş gibi gösterilmesine yardım ederek Çar I. Aleksandr'ı Zimeyeviç'ten kurtaran Rus askeri ve casusu. Dekabrist Ayaklanması'ndan sonra sürgüne gönderilir.

Dimitriy Alekseyeviç Danilov

Aleksey İvanoviç Danilov'un Marfa Mihailovna'dan olan tek oğlu. 1856 yılında vampir olur.

Marfa Mihailovna Danilova

Aleksey'in karısı ve Dimitriy'in annesi.

Dominikiya Semyonovna Beketova

Aleksey'in metresi. 1826 yılında sürgün edildiğinde onunla birlikte Sibirya'ya gider.

Margarita Kirillovna

Dominikiya Semyonovna'nın 1812 yılında Moskova'daki bir genelevde birlikte çalıştığı meslektaşı.

Tamara Alekseyevna Danilova

Tamara Valentinovna Komarova adıyla da bilinir.

Aleksey ve Dominikiya'nın gayrimeşru kızı. Mihail Konstantinoviç'in annesi.

Mihail Konstantinoviç Danilov

Tamara Alekseyevna ile Çar II. Aleksandr'ın kardeşi Grandük Konstantin Nikolayeviç'in gayrimeşru çocuğu.

Yuda

Vasiliy Denisoviç Makarov, Vasiliy İnnokyentiyeviç Yudin, Vasiliy Grigoryeviç Çernetskiy ve Richard Llywelyn Cain adıyla da bilinir.

1812 yılında Rusya'ya gelen on iki *Opriçnik* arasındaki tek insan. Gerçek ismi olan Cain adı altında vampirler üzerinde deneyler yapar. 1825 yılında kendisi de vampir olur. Sonra Üçüncü Şube'de ve ardından Ohrana'da memur olur. 1881 yılında Mihail Konstantinoviç tarafından öldürülür.

Susanna Fowler

Richard Cain'in çocukluk aşkı. Cain tarafından Honoré d'Evreux adındaki vampirin insafına terk edilir.

Honoré Philippe Louis d'Evreux, Nemours Vikontu

Fransız Devrimi'nden sonra İngiltere'ye kaçmış olan bir vampir. Genç Richard Cain tarafından yakalanır ve tutsak edilir.

Zimeyeviç

Drakula, Tepeş ve Eflak Prensi. III. Vlad adıyla da bilinir.

1812 yılında *Opriçnik*'leri Rusya'ya getiren ve 1712 yılında Çar Büyük Petro'nun kendisine oynadığı oyunun intikamını almak isteyen başvampir. 1825 ve 1881 yıllarında Rusya'yı tekrar ziyaret eder.

Vadim Fyodoroviç Savin

Aleksey'in komutanı. 1812 Seferi sırasında ölür. Nadya Vadimovna'nın büyük, büyükbabasıdır.

Maksim Sergeyeviç Lukin

Aleksey'in dostu. 1812 Seferi sırasında ölür.

Dimitriy Fetyukoviç Petrenko

Aleksey'in dostu. 1812 Seferi sırasında ölür.

***Opriçnik*'ler**

Aleksey'in 1812 yılında mağlup ettiği bir vampir grubunun takma adı. Her biri adını on iki havariden almıştır.

Prens Pyotr Mihailoviç Volkonskiy

Çar I. Aleksandr'ın ikinci komutanı. Aleksey'le birlikte çarın sahte ölümünü planlar.

Raisa Styepanovna Tokoryeva

1825 yılında Yuda'nın Çifit Kale'den kaçmasına yardım eden ve Dimitriy Alekseyeviç'i vampire dönüştüren vampir.

Vitaliy İgoreviç Komarov

Tamara'nın kocası. 1848'deki kolera salgını sırasında öldürülür.

Luka Miroslaviç Novikov

Tamara'nın Vitaliy'den olan oğlu. 1881 yılında Halkın İradesi tarafından öldürülür.

Sofia Petrovna Lvovna

1881 yılında Çar II. Aleksandr'ı öldüren Halkın İradesi adlı devrimci örgütün lideri.

Nikolay İvanoviç Kibalçiç

Halkın İradesi örgütünün üyesi. II. Aleksandr'ın ölümüne neden olan

bombaları tasarlar. Roket yolculuğunun ilk kavramlarını geliştirir.

Nadya Vadimovna Primakova

Vadim Fyodoroviç Savin'in torununun torunu. Mihail Konstantinoviç'in metresi.

İlya Vadimoviç Lavrov

Nadya'nın ağabeyi.

Vadim Rodyonoviç Lavrov

Vadim Fyodoroviç'in torununun oğlu, Nadya ve İlya'nın babası.

1812'DE BAŞLAYAN HİKÂYE 1917'DE TAMAMLANIYOR...

SON AYIN

Rusya, 1917.

Bütün vampirlerin kralı Zimeyeviç ölmüştür.

Tarih –Avrupa'da Drakula adıyla tanınan– büyük vampirin, 1893'te Eflak dağlarındaki kendi kalesinin surları altında öldüğünü kaydeder. Rusya'da Romanov Hanedanı'nın çarları iki yüzyıldır kanlarını zehirleyen lanetten kurtulmuşlardır artık.

Ne var ki, yirmi yıl sonra Çar II. Nikolay yeni bir tehditle, kendi halkının tehdidiyle karşı karşıya kalır. Savaş, Rusya'yı dize getirmiştir ve halk değişime açtır. Devrim yaklaşmaktadır.

Kendisi de Romanov kanı taşıyan Mihail Konstantinoviç Danilov, yeni bir rejimin gelmesine olumlu bakar. Danilov da ataları gibi bir zamanlar Romanovları, Zimeyeviç tehdidinden kurtarmak için savaşmıştır – savaşmış ve kazanmıştır. Oysa şimdi boyun eğmez bir diktatörün hükmettiği bir Rusya için hiçbir gelecek umudu olmadığını görmektedir.

Onun bu mücadelesine yüz yıldan da önce doğmuş bir yaratık olan Dimitriy Alekseyeviç de katılır. Dimitriy Alekseyeviç Danilov varoluşunun yarıdan fazlasını bir vampir olarak geçirmiştir, yine de hâlâ çok insancıl bir isteği, ülkesinin özgür olması özlemi vardır.

Ancak, Romanov kanını zehirleyen lanetin üstü o kadar kolay örtülemez ve Mihail çok geçmeden on dokuzuncu yüzyılda kökünün kurutulduğu sanılan bir tehlikenin, yirminci yüzyılda yeniden canlanmasına kendisinin aracı olabileceğini keşfeder.

Kapak resmi: Paul Young / Artist Partners Ltd.

can

34,5 TL
KDV DAHİL

ISBN 978-975-07-2571-5

9 789750 725715

canyayinlari.com twitter.com/canyayinlari facebook.com/canyayinevi